

Erasmus+

Programhandledning

Om innebörden av olika språkversioner skulle strida mot varandra gäller den engelska versionen.

Version 1 (2018): 25/10/2017

Innehållsförteckning

Förkortningar 5
Inledning 6
Läsanvisningar för programhandledningen 7
Del A: Allmän information om programmet Erasmus+ 8
Målen för programmet och dess viktigaste egenskaper 11
Allmänt mål 12
Viktiga aspekter av programmet Erasmus+ 13
Hur är programmet Erasmus+ strukturerat? 19
Hur stor är budgeten? 22
Vem genomför programmet Erasmus+? 23
Europeiska kommissionen 24
Vilka andra organ deltar i genomförandet av programmet? 26
Vem kan delta i programmet Erasmus+? 33
Deltagare 34
Deltagande organisationer 35
Berättigade länder 36
Del B – Information om de områden som omfattas av den här handledningen 39
Tre programområden 42
Programområde 1: Mobilitet med inriktning på lärande 43
Mobilitetsprojekt inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdom 45
Utbyten för studenter och personal inom högre utbildning 48
Utbyten för elever och personal inom yrkesutbildning 69
Utbyten för skolpersonal 81
Utbyten för vuxenutbildningspersonal 88
Utbyten för unga och personer som arbetar med unga 94
Utbyten för unga – volontärprojekt 104
Erasmus Mundus gemensamma masterprogram 113
Erasmus+ studielån för masterstudenter 124
Programområde 2: Samarbete för innovation och utbyte av god praxis 125
Strategiska partnerskap inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsverksamhet 128
Kunskapsallianser 150
Branschspecifika kunskapsallianser 159
Kapacitetsuppbyggnad inom högre utbildning 179
Kapacitetsuppbyggnad på ungdomsområdet 194
Programområde 3: Stöd till politisk reform 208
Strukturerad dialog: möten mellan ungdomar och beslutsfattare på ungdomsområdet ... 211
Jean Monnet-insatser 218
Vilka insatser får bidrag? 219
Vad är syftet med Jean Monnet? 220
Jean Monnet Moduler 222

Jean Monnet-professurer 227
Jean Monnet-centrum 232
Jean Monnet-bidrag till sammanslutningar 236
Jean Monnet-nätverk (politisk debatt med den akademiska världen) 240
Jean Monnet-projekt (politisk debatt med den akademiska världen) 244
Idrott 258
Vilka insatser får bidrag? 259
Samarbetspartnerskap 261
Små Samarbetspartnerskap 268
Not-for-profit European sport events 273
Del C – Information till sökande 278
Vad behöver jag göra för att lämna in en ansökan inom Erasmus+? 279
Steg 1: Registrera dig på Participant Portal 280
Steg 2: Kontrollera att programmets kriterier är uppfyllda 281
Steg 3: Kontrollera de ekonomiska villkoren 287
Steg 4: Fylla i och lämna in ansökningsblanketten 292
Vad händer när min ansökan har lämnats in? 294
Vad händer när min ansökan har blivit beviljad? 296
Bidragsavtal/bidragsbeslut 297
Bidragsbelopp 298
Betalningsförfaranden 299
Viktiga datum under projektet gång och betalningsvillkor 301
Andra viktiga avtalsbestämmelser 303
Finansiell säkerhet 304
Underleverantörer och upphandling 305
Information om beviljade bidrag 306
Offentlighet 307
Kontroller och revisioner 308
Uppgiftsskydd 309
Krav på öppen tillgång 310
Öppna licenser och immateriella rättigheter 311
Tillämpliga regler 312
Annexes 313
Bilaga I 314
Utbyten för studenter och personal inom högre utbildning 315
Mobilitetsprojekt för yrkesutbildningselever och yrkesutbildningspersonal 322
Mobilitetsprojekt för skolpersonal 329
Mobilitetsprojekt för personal inom vuxenutbildning 333
Utbyten för unga och personer som arbetar med unga 336
Erasmus Mundus gemensamma masterprogram 344
Strategiska partnerskap 348
Kapacitetsuppbyggnad inom området högre utbildning 365
Bilaga II – Sprida och använda resultat 373
Bilaga III – Ordlista 381

Bilaga IV – Användbara webbplatser och kontaktuppgifter 393

Förkortningar

- **GD EAC**: Generaldirektoratet för utbildning, ungdom, idrott och kultur
- **Eacea**: Genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur
- **Ecas**: Europeiska kommissionens autentiseringssystem
- **ECHE**: Erasmus charter för högre utbildning
- **ECTS**: Europeiska systemet för överföring av studiemeriter
- **Ecvet**: Europeiska systemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen
- **EHEA**: Europeiskt område för högre utbildning
- **EIB**: Europeiska investeringsbanken
- **ELL**: Europeiska kvalitetsmärkningen för språk
- **EP**: Europaparlamentet
- **Epale**: Elektronisk plattform för vuxnas lärande i Europa
- **EQAR**: Europeiska registret för kvalitetssäkring av högre utbildning
- **Eqavet**: Europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning
- **EQF**: Europeisk referensram för kvalifikationer
- **Esco**: Europeiska färdigheter/kompetenser, kvalifikationer och yrken
- **EU**: Europeiska unionen
- **FR**: Budgetförordning
- **HEI**: Lärosäte
- **HERE**: Nätverket för experter på högskolereformer
- **IKT**: Informations- och kommunikationsteknik
- **ISP**: Intensivt studieprogram
- **EMJMD**: Erasmus Mundus gemensamma masterprogram
- **NA**: Nationellt programkontor
- **Naric**: Nationellt informationscentrum för akademiskt erkännande
- **NEO**: Nationellt Erasmus+-kontor
- **NQF**: Nationella referensramar för kvalifikationer
- **OECD**: Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling
- **OER**: Öppna utbildningsresurser
- **OMC**: Öppna samordningsmetoden
- **PIC**: Deltagarens identifieringskod
- **URF**: Enhetligt registreringssystem
- **VET**: Yrkesutbildning

Inledning

Den här programhandledningen är till för alla som vill veta mer om vad programmet Erasmus+ handlar om. Detta dokument riktar sig främst till dem som vill bli:

- deltagande organisationer, dvs. de organisationer, institutioner och organ som anordnar verksamhet som får bidrag ur programmet,
- deltagare, dvs. de enskilda personer (studenter, praktikanter, lärlingar, elever, deltagare i vuxenutbildning, ungdomar, volontärer, eller lärare, ungdomsarbetare, yrkesverksamma inom allmän utbildning, ungdom och idrott osv.) som deltar i den verksamhet som drivs av de deltagande organisationerna.

Varje år lämnas tusentals ansökningar in av organisationer i hela Europa för att få ekonomiskt stöd från programmet Erasmus+. Därför använder kommissionen en öppen utvärderingsprocess för att ge bidrag till de bästa projekten.

- I den här programhandledningen beskrivs alla regler och villkor för att få bidrag från programmet för de flesta insatser.
- För några andra insatser, som endast nämns i den här programhandledningen, beskrivs reglerna och villkoren för att få bidrag i särskilda ansökningsomgångar som offentliggörs av eller för Europeiska kommissionen.

När du utformar din ansökan kan du också hämta inspiration och information från andra referensdokument. Några sådana dokument anges i bilaga IV till den här handledningen.

Läsanvisningar för programhandledningen

Programhandledningen har tre huvuddelar:

- Del A innehåller en allmän översikt över programmet. Där finns information om programmets mål, prioriteringar och viktigaste egenskaper, programländerna, organisationen för genomförandet och den övergripande budgeten. Detta avsnitt riktar sig till dem som vill skaffa sig en överblick över programmets omfattning och organisation.
- Del B innehåller specifik information om insatser inom ramen för programmet som omfattas av den här handledningen. Detta avsnitt riktar sig främst till den som vill veta mer i detalj vilka typer av projekt som får bidrag från programmet. Informationen i det här avsnittet fördjupas ytterligare i bilaga I till handledningen.
- Del C innehåller detaljerad information om förfaranden för att ansöka om bidrag och urvalet av projekt och även om de finansiella och administrativa bestämmelserna för att få bidrag från Erasmus+.Detta avsnitt riktar sig till alla som tänker lämna in ett projektförslag inom ramen för Erasmus+.

Dessutom inbegriper den här handledningen följande bilagor:

- Bilaga I: Ytterligare regler och information om de insatser som omfattas av programhandledningen
- Bilaga II: Riktlinjer för spridning för bidragsmottagare
- Bilaga III: Ordlista över de viktigaste begrepp som används i den här handledningen
- Bilaga IV: Användbara hänvisningar och kontaktuppgifter

Del A: Allmän information om programmet Erasmus+

Erasmus+ är EU:s program inom allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdom och idrott för perioden 2014–2020[1]. Utbildning, ungdomsverksamhet och idrott kan ge ett viktigt bidrag till att klara socioekonomiska förändringar, de stora utmaningar som Europa står inför fram till slutet av decenniet och stödja EU:s politik för tillväxt, sysselsättning, jämlikhet och social delaktighet.

Att hejda den höga arbetslösheten – särskilt hos ungdomar – är en av ländernas mest akuta uppgifter. Alltför många ungdomar lämnar skolan i förtid och löper stor risk att bli arbetslösa och hamna utanför samhället. Många vuxna arbetstagare med låga kvalifikationer står inför samma hot. Tekniken förändrar hur samhället fungerar och vi måste se till att vi använder den på bästa sätt. Företagen i EU måste blir mer konkurrenskraftiga genom talang och innovation.

Vi behöver ett samhälle som tillåter invånarna att spela en mer aktiv roll i demokratin. Utbildning, ungdomsverksamhet och idrott är nyckeln till att sprida gemensamma europeiska värderingar, öka den sociala delaktigheten, öka förståelsen för andra kulturer och känslan av att tillhöra ett samhälle och förhindra våldsam radikalisering. Erasmus+ är ett effektivt instrument för att främja inkludering av människor med begränsade möjligheter, däribland nyanlända migranter.

En annan utmaning är att utveckla ungdomars sociala kapital och stärka deras förmåga till självbestämmande och till att delta aktivt i samhället, i linje med bestämmelserna i Lissabonfördraget om att ”stimulera ungdomars deltagande i Europas demokratiska liv”. Denna fråga kan också hanteras genom icke-formellt lärande som kan förbättra ungas färdigheter och kompetens och göra dem till mer aktiva medborgare. Dessutom behöver ungdomsorganisationer och personer som arbetar med unga få fler utbildnings- och samarbetsmöjligheter så att de kan utveckla sitt yrkeskunnande och den europeiska dimensionen i arbetet med unga.

Välfungerande utbildningssystem och insatser för unga ger människor de färdigheter som krävs på arbetsmarknaden och i ekonomin, samtidigt som det ger dem möjlighet att spela en aktiv roll i samhället och förverkliga sig själva. Reformer inom utbildning och ungdomspolitik kan bidra till dessa mål utifrån en vision som delas av beslutsfattare och intressenter, välgrundade fakta och samarbete mellan olika områden och nivåer.

Erasmus+ ska stödja programländernas insatser för att utnyttja potentialen hos Europas talang och sociala tillgångar i ett livslångt lärandeperspektiv genom att koppla bidrag till icke-formellt, informellt och formellt lärande inom utbildnings- och ungdomsområdet. Programmet utökar också möjligheterna till samarbete och utbyten med partnerländerna, främst inom högre utbildning och ungdomsfrågor.

I enlighet med Lissabonfördraget stöder Erasmus+ också verksamhet som ska utveckla den europeiska idrottsdimensionen genom att främja samarbete mellan organ som ansvarar för idrott. Programmet främjar europeiska nätverk där intressenterna kan samarbeta och utbyta och överföra kunskap och know-how inom olika områden som berör idrott och fysisk aktivitet. Detta utökade samarbete kommer framför allt att vara positivt för utvecklingen av Europas humankapital genom att det bidrar till att minska de sociala och ekonomiska kostnaderna för bristande fysisk aktivitet.

Programmet ska ge stöd till insatser, samarbete och verktyg som är förenliga med målen för Europa 2020-strategin och dess huvudinitiativ, som ”Unga på väg” och ”En agenda för ny kompetens och

arbetstillfällen”. Programmet bidrar också till att målen för den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete och den europeiska ungdomsstrategin uppnås genom den öppna samordningsmetoden.

Denna investering i kunskap, färdigheter och kompetens kommer att gynna enskilda personer, institutioner, organisationer och samhället i stort genom att bidra till tillväxt och säkra jämlikhet, välstånd och social inkludering i och utanför Europa.

> Programhandledningen för Erasmus+ har utarbetats i enlighet med EU-kommissionens årliga arbetsprogram för Erasmus+ och kan därför komma att ändras för att spegla prioriteringar och principer i kommande arbetsprogram. Genomförandet av denna handledning förutsätter att det finns tillgängliga anslag i budgetförslaget när budgetmyndigheten har antagit budgeten för året eller enligt systemet med tillfälliga tolftedelar.

Utgå från tidigare erfarenheter och blicka framåt

Programmet Erasmus+ bygger på resultatet av mer än 25 år med EU-program inom utbildning och ungdomsfrågor och omfattar såväl europeiskt som internationellt samarbete. I Erasmus+ integreras följande program som kommissionen genomförde under perioden 2007–2013:

- Programmet för livslångt lärande
- Ung och aktiv i Europa
- Erasmus Mundus
- Tempus
- Alfa
- Edulink
- Samarbetsprogram med industrialiserade länder inom högre utbildning

Dessa program har gett stöd till insatser inom högre utbildning (även med en internationell dimension), yrkesutbildning, skolutbildning, vuxenutbildning och ungdomsfrågor (även med en internationell dimension).

Syftet med Erasmus+ är att gå längre än dessa program genom att främja synergieffekter och ömsesidigt lärande mellan de olika områdena för utbildning och ungdomsfrågor, ta bort konstgjorda gränser mellan olika insatser och projektformat, främja nya idéer, locka nya aktörer från arbetslivet och civilsamhället och stimulera nya samarbetsformer.

Det är mycket viktigt att programmet förknippas med ett starkt varumärke och får brett erkännande. Därför ska all kommunikation om de insatser och verksamheter som får stöd från programmet i första hand ske under varumärket ”Erasmus+”. För att hjälpa deltagare och bidragsmottagare från tidigare program att hitta fram till Erasmus+ får dock följande namn användas för insatser som är riktade mot en specifik sektor, utöver det gemensamma varumärket ”Erasmus+”, vid kommunikations- och spridningskampanjer:

- ”Erasmus+: Comenius”, för verksamhet inom programmet som uteslutande avser skolutbildning.
- ”Erasmus+: Erasmus”, för verksamhet inom programmet som uteslutande avser högre

utbildning och som är riktade till programländer.

- ”Erasmus+: Erasmus Mundus”, i samband med Erasmus Mundus gemensamma masterprogram.
- ”Erasmus+: Leonardo da Vinci”, för verksamhet inom programmet som uteslutande avser yrkesutbildning.
- ”Erasmus+: Grundtvig”, för verksamhet inom programmet som uteslutande avser vuxenutbildning.
- ”Erasmus+: Ung och aktiv”, för verksamhet inom programmet som uteslutande avser icke-formellt och informellt lärande för ungdomar.
- ”Erasmus+: Jean Monnet”, för verksamhet inom programmet som uteslutande avser EU-studier.
- ”Erasmus+: Idrott”, för verksamhet inom programmet som uteslutande avser idrott.

---

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1288/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av ”Erasmus+”: Unionens program för allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdom och idrott (http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0050:0073:SV:PDF)

Målen för programmet och dess viktigaste egenskaper

- Allmänt mål
- Viktiga egenskaper hos programmet Erasmus+

Allmänt mål

Programmet Erasmus+ ska bidra till:

- målen i Europa 2020-strategin, inklusive det överordnade målet för utbildning[1];
- målen för den strategiska ramen för europeiskt samarbete inom allmän utbildning och yrkesutbildning (ET 2020), däribland tillhörande riktmärken,
- hållbar utveckling i partnerländer inom högre utbildning,
- de övergripande målen för den förnyade ramen för europeiskt samarbete inom ungdomsfrågor (2010–2018),
- målet för utvecklingen av en europeisk dimension inom idrott, särskilt på gräsrotsnivå, i linje med EU:s arbetsplan för idrott,
- främjandet av europeiska värderingar i enlighet med artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen[2].

---

1. Huvudmålet för utbildning är att minska andelen elever som lämnar skolan i förtid till mindre än 10 % och att öka deltagandet i högre utbildning till minst 40 % fram till 2020.
2. UNIONENS GRUND UTGÖRS AV SÅDANA VÄRDERINGAR SOM RESPEKT FÖR MÄNNISKANS VÄRDIGHET, FRIHET, DEMOKRATI, JÄMLIKHET, RÄTTSSTATEN OCH RESPEKT FÖR DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA, INKLUSIVE RÄTTIGHETER FÖR PERSONER SOM TILLHÖR MINORITETER. DESSA VÄRDERINGAR SKA VARA GEMENSAMMA FÖR MEDLEMSSTATERNA I ETT SAMHÄLLE SOM KÄNNETECKNAS AV MÅNGFALD, ICKE-DISKRIMINERING, TOLERANS, RÄTTVISA, SOLIDARITET OCH PRINCIPEN OM JÄMSTÄLLDHET MELLAN KVINNOR OCH MÄN.

Viktiga aspekter av programmet Erasmus+

Följande aspekter av programmet bör lyftas fram särskilt. Några av dem beskrivs mer ingående på kommissionens webbplats.

Erkännande och validering av färdigheter och kvalifikationer

Erasmus+ stöder EU:s verktyg för öppenhet och erkännande i fråga om färdigheter och kvalifikationer, särskilt

- Europass
- ungdomspasset
- den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF)
- det europeiska systemet för överföring och ackumulering av studiemeriter (ECTS)
- det europeiska systemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen (Ecvet)
- den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (Eqavet)
- det europeiska registret för kvalitetssäkring av högre utbildning (Eqar)
- den europeiska sammanslutningen för kvalitetssäkring i den högre utbildningen (ENQA)

samt EU-omfattande utbildningsnätverk som stöder dessa verktyg, särskilt nätverket av nationella informationscentrum för akademiskt erkännande (Naric), Euroguidance-nätverken, de nationella Europass-centrumen och de nationella samordningspunkterna för den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF).

Ett gemensamt syfte med dessa verktyg är att göra det lättare att erkänna och förstå färdigheter och kvalifikationer inom och över nationella gränser, inom alla delsystem för allmän utbildning och yrkesutbildning och även på arbetsmarknaden, oavsett om de förvärvats genom formell utbildning och yrkesutbildning eller genom andra former av lärande (t.ex. arbetserfarenhet, volontärarbete och e-lärande). Verktygen ska också att se till att politiken för allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor bidrar till att man når Europa 2020-strategins mål om smart och hållbar tillväxt för alla och huvudmålen för utbildning och sysselsättning som ska nås genom bättre inkludering på arbetsmarknaden och mobilitet.

För att dessa mål ska kunna nås bör verktygen fungera för nya företeelser, som internationaliseringen av utbildningar och ökad användning av digitalt lärande, och stödja flexibla utbildningsvägar som är anpassade till elevernas behov och mål. Verktygen kan också komma att behöva bli enhetligare och enklare i framtiden, så att studerande och arbetstagare kan utbilda sig eller arbeta var de vill.

Mer information finns på:
http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/skills-qualifications_sv.htm

Spridning och användning av projektresultat

Att sprida och använda resultat är viktiga delar av Erasmusprojekten. Det ger de deltagande organisationerna möjlighet att kommunicera och dela med sig av sina projektresultat och på så sätt ge projekten större effekt, stärka deras hållbarhet och bekräfta det europeiska mervärdet med Erasmus+.

För att kunna sprida och använda projektresultaten på ett bra sätt uppmanas de organisationer som deltar i Erasmusprojekt att tänka igenom hur de ska sprida och använda resultaten redan när projektet utformas och genomförs. Nivån och intensiteten i verksamheten bör stå i proportion till målen, räckvidden och de specifika målen för de olika områdena inom Erasmus+.

Resultaten från ett visst projekt kan ha stor relevans och betydelse även inom områden som inte berörs av projektet, och det är upp till de enskilda projekten att ta fram strategier och metoder som ser till att andra lätt kan få tillgång till det som har utarbetats och producerats. Det finns särskilda riktlinjer för detta i bilaga II till den här programhandledningen.

Krav på öppen tillgång till utbildningsmaterial inom Erasmus+

Erasmus+ främjar öppen tillgång till projektresultat för att stödja lärande, undervisning och ungdomsarbete. Framför allt ska bidragsmottagarna göra utbildningsresurser och verktyg som produceras inom projekten, t.ex dokument, medier, programvara eller annat material, fritt tillgängliga för allmänheten enligt öppna licenser. Materialet ska finnas lätt tillgängligt och ska kunna hämtas utan kostnad eller begränsningar, och de öppna licenserna måste låta allmänheten använda, återanvända, anpassa och dela resursen. Sådana material kallas öppna lärresurser. Resurserna ska laddas upp i ett redigerbart digitalt format, på en lämplig och öppen plattform. Erasmus+ uppmuntrar bidragsmottagarna att använda de mest öppna licenserna.1. Bidragsmottagarna får dock välja licenser som t.ex. begränsar andras kommersiella användning, eller kräva att andra använder samma licens för härledda verk, om det är lämpligt med tanke på projektets karaktär och typen av material, och om allmänheten fortfarande kan använda, återanvända, anpassa och dela resursen. Kravet på öppen tillgång är obligatoriskt och påverkar inte bidragsmottagarnas immateriella rättigheter.

Öppen tillgång till forskning och data inom Erasmus+

Erasmus+ uppmuntrar bidragsmottagarna att publicera forskningsresultat via kanaler med öppen tillgång, dvs. via kanaler som är gratis och saknar andra tillträdesbegränsningar. Bidragsmottagarna uppmuntras också att använda öppna licenser för sådana forskningsresultat. När det är möjligt ska data som samlas in av projekten publiceras som ”öppna data”, dvs. med en öppen licens, i ett lämpligt format och på en lämplig öppen dataplattform.

Internationell dimension

Erasmus+ har ett starkt internationellt inslag (det vill säga samarbete med partnerländerna), främst inom högre utbildning och ungdomsfrågor.

Inom högre utbildning ger Erasmus+ stöd till följande huvudinsatser med fokus på samarbete med partnerländer:

- **Internationella utbyten för för enskilda personer som vill skaffa studiepoäng och Erasmus Mundus gemensamma masterprogram** (inom programområde 1) för att främja student- och personalutbyte från och till partnerländer.
- **Kapacitetsuppbyggnadsprojekt inom högre utbildning** (inom programområde 2) för att främja samarbete och partnerskap som påverkar moderniseringen och internationaliseringen av lärosäten och system för högre utbildning i partnerländer, med särskilt fokus på partnerländer i EU:s grannskap.
- **Stöd till politisk dialog** (inom programområde 3) genom nätverket av experter på högskolereformer i partnerländer i EU:s grannskap, den internationella alumniföreningen, politisk dialog med partnerländer och internationella evenemang för ökad attraktionskraft och marknadsföring.
- **Jean Monnet-verksamhet** som syftar till att stimulera undervisning, forskning och reflektion inom EU-studier i hela världen.

På ungdomsområdet ger Erasmus+ stöd till följande huvudinsatser:

- **Utbyten för unga och personer som arbetar med unga** (inom programområde 1) för att främja ungdomsutbyten, volontärverksamhet och utbyten för ungdomsledare i samarbete med partnerländer i EU:s grannskap.
- **Kapacitetsuppbyggnadsprojekt på ungdomsområdet** (inom programområde 2) för att främja samarbete och utbyten som gynnar en bra utveckling av arbetet på ungdomsområdet, ungdomspolitiken och ungdomssystemen samt erkännande av icke-formell utbildning i partnerländer, främst länder i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet (AVS-länder), Asien och Latinamerika.
- Möjlighet för unga människor och ungdomsorganisationer från partnerländer i EU:s grannskap att delta i den **strukturerade dialogen** om ungdomsfrågor (inom programområde 3) genom att låta dem delta i internationella möten, konferenser och evenemang som främjar dialog mellan ungdomar och beslutsfattare.

Dessutom är andra programområden i programmet (strategiska partnerskap, kunskapsallianser, branschspecifika kunskapsallianser och samarbetspartnerskap) också öppna för organisationer från partnerländer om deras deltagande skapar ett mervärde för projektet (mer information finns i del B i denna handledning).

Flerspråkighet

Flerspråkighet är en av hörnstenarna i EU- projektet och en kraftfull symbol för EU:s strävan att vara enat i mångfalden. Kunskaper i främmande språk ger större möjligheter på arbetsmarknaden och gör det lättare ta vara på de tillfällen som står till buds. EU:s mål är att alla invånare ska ges möjlighet att lära sig minst två främmande språk från tidig ålder.

Att främja språkinlärning och språklig mångfald är ett av de specifika målen för programmet. Bristande språkkunskaper är ett av de största hindren för deltagande i EU:s program för allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor. Möjligheterna till språkstöd ska göra utbytena effektivare och mer ändamålsenliga, förbättra läranderesultaten och på så sätt bidra till programmets specifika mål.

Språkstöd finns för det språk som deltagarna använder för att studera, praktisera eller arbeta som volontär utomlands inom ramen för längre utbyten som får stöd inom programområde 1. Språkstödet ska främst erbjudas via Erasmus+ språkstöd på nätet, eftersom e-lärande är lättillgängligt och flexibelt och därmed lämpar sig för språkinlärning.

Erasmus+ språkstöd på nätet innehåller en obligatorisk bedömning av språkkunskaper och frivilliga språkkurser. Språkbedömningen är mycket viktig för att deltagarna ska kunna förbereda sig på rätt sätt och för att bedöma deras språkkunskaper. Språkkunskaperna bedöms före utbytet och efteråt för att se om kunskaperna har förbättrats. Resultaten av språkbedömningarna före avresan ska inte hindra någon från att delta i utbytet, oavsett resultat.

Den webbaserade språkbedömningen ska således inte användas för att välja ut Erasmusdeltagare utan för att ge dem en möjlighet att förbättra sina språkkunskaper om det behövs. Språkstödet ska bygga på ömsesidigt förtroende mellan de sändande och mottagande institutionerna: den sändande institutionen ansvarar för att ge deltagarna lämpligt språkstöd så att de når den rekommenderade nivå som man kommit överens om med den mottagande institutionen i början av utbytet.

Innan de webbaserade verktygen är färdigutvecklade för alla språk ska de som får bidrag för utbyten också få bidrag för att erbjuda språkstöd på de språk som inte finns i kommissionens webbtjänst.

Strategiska partnerskap inom språkundervisning och språkinlärning kommer att uppmuntras inom programområde 2. Innovation och goda exempel för att främja språkkunskaper kan till exempel omfatta undervisnings- och bedömningsmetoder, utarbetande av pedagogiskt material, forskning, datorstödd språkinlärning och entreprenörsverksamhet på främmande språk. Vid behov kan bidragsmottagare även få finansiering för strategiska partnerskap som anordnar längre utbildning och undervisning för personal, ungdomsledare och elever.

När det gäller den europeiska utmärkelsen för språkprojekt uppmuntras de nationella programkontoren att på frivillig basis regelbundet anordna nationella tävlingar i programländerna (varje eller vartannat år). Utmärkelsen bör fungera som motivation för att använda och sprida resultaten av spetskompetens i flerspråkighet och öka allmänhetens intresse för att studera språk.

Inom programområde 3 utökas Erasmus+ språkstöd på nätet i ansökningsomgångarna för 2016, 2017 och 2018, och så länge budgeten räcker, för att ge ca 100 000 flyktingar möjlighet att kostnadsfritt ta del av språkstödet till Erasmusdeltagarna. Syftet är att stödja medlemsländernas insatser för att integrera flyktingar i utbildningen i EU.

Det är helt frivilligt för Erasmus+ nationella programkontor och bidragsmottagande institutioner/organisationer att delta. I nuvarande ansökningsomgång får de bidragsmottagare inom Erasmus+som vill delta ett antal extra licenser för språkstödet på nätet. De är särskilt avsedda för flyktingar som vill lära sig ett av de språk som omfattas. Bidragsmottagande institutioner och organisationer ansvarar för att dela ut licenserna till flyktingarna och för att redovisa hur de används.

Jämlikhet och inkludering

Syftet med Erasmus+ är att främja jämlikhet och inkludering genom att underlätta för personer med begränsade möjligheter att delta i transnationella aktiviteter. De kan ha svårt att delta på grund av t.ex.

- funktionsnedsättning (dvs. deltagare med särskilda behov): personer med psykiska fuktionsnedsättningar (begåvningshandikapp, kognitiva störningar, inlärningssvårigheter), fysiska, sensoriska eller andra funktionsnedsättningar
- pedagogiska svårigheter: unga med inlärningssvårigheter, elever som hoppar av skolan, personer med låga kvalifikationer, unga med dåliga skolresultat
- ekonomiska hinder: personer med låg levnadsstandard, låg inkomst, bidragsberoende, hemlösa, unga som är långtidsarbetslösa eller fattiga, skuldsatta personer eller personer med ekonomiska problem
- kulturella skillnader: invandrare eller flyktingar eller barn till invandrare eller flyktingar, personer som tillhör en nationell eller etnisk minoritet, personer som har svårigheter med språkanpassning och kulturell inkludering
- hälsoproblem: personer med kroniska hälsoproblem, allvarliga sjukdomar eller lider av psykisk ohälsa
- sociala hinder: personer som drabbas av diskriminering på grund av t.ex. kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, personer med begränsad social kompetens eller riskbeteenden, personer i utsatt ställning, (f.d.) brottslingar, (f.d.) narkotika- eller alkoholmissbrukare, unga eller ensamstående föräldrar, föräldralösa
- geografiska hinder: personer från avlägset belägna områden eller landsbygdsområden, personer som är bosatta på små öar eller i randområden, personer från problemområden i städer, personer från områden med sämre infrastruktur (begränsad kollektivtrafik, dåliga anläggningar).

På ungdomsområdet finns en inkluderings- och mångfaldsstrategi som ska stödja deltagande och inkludering av unga med begränsade möjligheter i Erasmus+. Strategin finns på kommissionens webbplats2.

Deltagarnas skydd och säkerhet

Skydd och säkerhet för dem som deltar i Erasmus+ är viktiga principer för programmet. Alla deltagare ska kunna dra nytta av alla möjligheter till personlig och yrkesmässig utveckling och utbildning. Det ska åstadkommas i en säker miljö där alla människors rättigheter respekteras och skyddas.

Därför måste alla organisationer som deltar Erasmus+ ha effektiva förfaranden och arrangemang för att främja och garantera säkerheten och skyddet för deltagarna. Alla studenter, praktikanter, lärlingar, elever, vuxenstuderande, ungdomar, personal och volontärer som deltar i ett utbyte inom något av programområdena i Erasmus+ måste därför vara försäkrade mot riskerna i samband med deras deltagande i verksamheten. Utöver volontärverksamhet, som har särskilda försäkringsregler (se bilaga I till handledningen), innehåller Erasmus+ ingen enhetlig försäkringsform och rekommenderar inte heller några särskilda försäkringsbolag. Projektorganisationerna får själva hitta den försäkring som är lämpligast för den typ av projekt som genomförs och för de nationella försäkringsformer som finns. Det är inte heller nödvändigt att skaffa en särskild projektförsäkring

om deltagarna redan har ett försäkringsskydd hos projektorganisatörerna.

Följande måste dock alltid ingå:

- I förekommande fall, reseförsäkring (inklusive skador på eller förlust av bagage).
- Skadeståndsansvar (inklusive, om så är lämpligt, yrkesansvars– eller ansvarsförsäkring).
- Olycksfall och allvarlig sjukdom (inklusive permanent eller tillfällig arbetsoförmåga).
- Dödsfall (inklusive hemtransport för projekt som genomförs utomlands).

Vi rekommenderar starkt att deltagare som vistas utomlands har ett europeiskt sjukförsäkringskort. Det är ett kostnadsfritt kort som ger tillgång till medicinskt nödvändig, offentlig hälso- och sjukvård under en tillfällig vistelse i något av de 28 EU-länderna, Island, Liechtenstein eller Norge, på samma villkor och till samma kostnad (kostnadsfritt i vissa länder) som de som är försäkrade i det landet. Läs mer om kortet och hur du beställer det.

Om projekten vänder sig till unga under 18 år måste de deltagande organisationerna få förhandstillstånd från deras vårdnadshavare för att de ska få delta.

1.T.ex. de allmänt använda licenserna *Creative Commons Attribution* eller *Creative Commons Attribution-ShareAlike* för kreativa verk, *GNU General Public License* och *GNU Lesser General Public Licence* för programvara,och *Open Database License* för databaser.
2.EU-kommissionens inkluderings- och mångfaldsstrategi på ungdomsområdet: http://ec.europa.eu/youth/library/reports/inclusion-diversity-strategy_en.pdf

Hur är programmet Erasmus+ strukturerat?

För att uppnå målen genomför programmet Erasmus+ följande insatser:

Programområde 1 – enskilda personers mobilitet

Detta programområde stöder följande:

- **Mobilitet med inriktning på lärande**: Möjligheter för elever, praktikanter, ungdomar och volontärer samt för lärare, utbildare, ungdomsarbetare, personal vid utbildningsinstitutioner och det civila samhällets organisationer att få studie- och/eller yrkeserfarenhet i ett annat land.
- **Erasmus Mundus gemensamma masterprogram**: Internationella studieprogram på hög nivå som tillhandahålls av konsortier av högskolor som ger stipendier till hela utbildningen till de bästa mastersstudenterna över hela världen.
- **Erasmus+-lån för mastersstudenter**: Studenter från programländer i högre utbildning kan ansöka om lån som garanteras av programmet för att ta en mastersexamen utomlands. Studenterna bör vända sig till de nationella banker eller studielånenämnder som deltar i samarbetet.

Programområde 2 – samarbete för innovation och utbyte av goda exempel

Detta programområde stöder följande:

- Transnationella **strategiska partnerskap** för att utveckla initiativ inom ett eller flera områden för allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor och främja innovation, utbyte av erfarenheter och know-how mellan olika typer av organisationer som arbetar med allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor eller inom andra relevanta områden. Viss verksamhet i mobilitetssyfte kan få stöd i den grad de bidrar till projektets mål.
- **Kunskapsallianser** mellan högskolor och företag för att främja innovation, entreprenörskap, kreativitet, anställningsbarhet, kunskapsutbyte och/eller tvärvetenskaplig undervisning och tvärvetenskapligt lärande.
- **Branschspecifika kunskapsallianser** som stöder utformning och produktion av gemensamma läroplaner, program och undervisningsmetoder för yrkesutbildningar med utgångspunkt i utvecklingen inom en viss ekonomisk sektor och de färdigheter som krävs för att vara verksam inom ett eller flera yrkesområden.
- **Kapacitetsuppbyggnadsprojekt** som stöder samarbete med partnerländer inom högre utbildning och ungdomsfrågor. Syftet med kapacitetsuppbyggnadsprojekten är att underlätta moderniseringen och internationalisering i organisationer, lärosäten och system. Vissa typer av kapacitetsuppbyggnadsprojekt stöttar verksamhet i mobilitetssyfte i den grad de bidrar till projektets mål.
- It-baserade stödplattformar, till exempel **eTwinning, School Education Gateway, elektroniska plattformen för vuxenutbildning i Europa (Epale) och Europeiska ungdomsportalen**, som erbjuder virtuella samarbetsformer, databaser över möjligheter, praktikgemenskaper och andra webbaserade tjänster för lärare och yrkesverksamma inom skola och vuxenutbildning samt för unga människor, volontärer och ungdomsarbetare i och utanför Europa.

Programområde 3 – stöd till politisk reform

Detta programområde stöder följande:

- **Kunskap inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor** för en evidensbaserad beslutsprocess och granskning, särskilt
  - landsspecifika och tematiska analyser, däribland genom samarbete med akademiska nätverk,
  - lärande av varandra och inbördes granskning genom den öppna samordningsmetoden inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor.
- **Initiativ för politisk innovation** för att stimulera en innovativ politisk utveckling hos Erasmus+ intressenter och ge offentliga myndigheter möjlighet att pröva hur ändamålsenlig den innovativa politiken är genom väl avpassade utvärderingsmetoder.
- **Stöd till europeiska politiska verktyg** för att underlätta öppenhet i och erkännande av färdigheter och kvalifikationer och även överföring av studiepoäng, främja kvalitetskontroll, stödja validering av icke-formellt och informellt lärande, förvaltning av färdigheter och vägledning. Denna insats inbegriper även stöd till de nätverk som underlättar utbyten inom Europa, invånarnas lärande och mobilitet i yrkeslivet samt utveckling av flexibla inlärningsvägar mellan olika områden inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor.
- **Samarbete med internationella organisationer** med välkända sakkunskaper och analytisk kapacitet (till exempel OECD och Europarådet) för att öka effekten för och mervärdet med politiken inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor.
- **Dialog med intressenter, insatser för att främja politiken och programmet** som involverar offentliga myndigheter, leverantörer och intressenter inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor är nödvändiga för att öka kunskapen om EU:s politik, i synnerhet Europa 2020-strategin, Utbildning 2020 och den europeiska ungdomsstrategin samt även om den yttre dimensionen av EU:s utbildnings- och ungdomspolitik. Dessa aktiviteter är också nödvändiga för att utveckla intressenternas kapacitet att aktivt stödja genomförandet av politiken genom att stimulera att programmets resultat tas tillvara och får tydlig effekt.

Jean Monnet-åtgärder

Jean Monnet-åtgärderna stöder följande:

- **Akademiska moduler, professurer, center för spetskompetens** för att fördjupa undervisningen i europeiska integrationsstudier som ingår i en officiell kursplan hos en högskola och bedriva, granska och handleda forskning på EU-innehåll, även för andra utbildningsnivåer, till exempel inom lärarutbildning och obligatorisk utbildning. Dessa insatser ska också ge ingående undervisning om europeiska integrationsfrågor för kommande yrkesverksamma inom områden som möter allt större efterfrågan på arbetsmarknaden, samtidigt som de ska syfta till att uppmuntra, ge råd och vägledning för den yngre generationen av lärare och forskare inom områden som rör den europeiska integrationen.;
- **Politisk debatt med den akademiska världen**, som ska stödjas på följande sätt: a) **Nätverk** för att förbättra samarbetet mellan olika universitet runtom i Europa och i världen, främja samarbete och skapa en plattform för kunskapsutbyte på hög nivå med offentliga aktörer och kommissionens tjänsteavdelningar i mycket aktuella EU-frågor. b) **Projekt** för innovation, ömsesidig inspiration och spridning av EU-innehåll som ska främja diskussion, reflektion över EU-frågor och ökad kunskap om EU och dess processer.
- **Stöd till föreningar** för att anordna och genomföra den stadgeenliga verksamheten hos

föreningar som arbetar med EU-studier och EU-frågor, samt offentliggöra EU-fakta för en bredare publik för att förstärka ett aktivt medborgarskap i Europa.

Jean Monnet-verksamhet ska också ge driftsbidrag till **utsedda institutioner** med europeiska målsättningar som anordnar **studier och konferenser** som syftar till att ge beslutsfattare nya insikter och konkreta förslag.

Idrott

Insatser inom idrott stöder följande:

- **Samarbetspartnerskap** för att främja idrottens integritet (bekämpa dopning och uppgjorda matcher, skydda barn), stödja innovativa metoder för att genomföra EU:s principer om god förvaltning inom idrott, EU-strategier inom social inkludering och lika möjligheter, uppmuntra deltagande i idrott och fysisk aktivitet (stödja genomförandet av EU:s riktlinjer för motion, volontärarbete, sysselsättning inom idrott samt idrottsutbildning) samt stödja genomförandet av EU:s riktlinjer om parallella karriärer för idrottsutövare. Dessa partnerskap omfattar även små samarbetspartnerskap som ska främja social inkludering och lika möjligheter inom idrott, främja europeiska traditionella idrotter och spel, öka mobiliteten för volontärer, tränare, ledare och personal inom ideella idrottsföreningar och skydda idrottsutövarna, särskilt de yngsta, från hälso- och säkerhetsrisker genom att förbättra tränings- och tävlingsvillkoren.
- **Ideella europeiska idrottsevenemang** som ger bidrag till enskilda organisationer som ansvarar för att förbereda, organisera och följa upp ett visst evenemang. Den verksamhet som berörs är till exempel organisation av träningsaktiviteter för idrottsutövare och volontärer inför evenemanget, öppnings- och avslutningsceremonier, tävlingar, sidoverksamhet till idrottsevenemanget (konferenser, seminarier) samt genomförande av uppföljningsverksamhet såsom utvärderingar eller uppföljningsverksamheter.
- **Stärka det evidensbaserade beslutsunderlaget** genom studier, uppgiftsinsamling, undersökningar, nätverk, konferenser och seminarier för att sprida goda exempel från programländer och idrottsorganisationer och förstärka nätverken på EU-nivå, så att nationella medlemmar av dessa nätverk kan dra nytta av synergieffekter och utbyten med sina partner.
- **Dialog med relevanta europeiska intressenter**, främst EU:s årliga idrottsforum och stöd till idrottsevenemang som arrangeras av de EU-medlemsstater som innehar ordförandeskapet i EU. Andra ad hoc-möten och seminarier som är relevanta för att skapa en så bra dialog som möjligt med intressenterna inom idrott kan också anordnas vid behov.

Hur stor är budgeten?

Programmet har en total vägledande budget på 14,774 miljarder euro för sjuårsperioden (2014–2020) under rubrik 1 och 1,680 miljarder euro under rubrik 4 i EU:s budget. Den årliga budgeten antas av budgetmyndigheten. De olika stegen för att anta EU:s budget kan följas på

http://ec.europa.eu/budget/explained/management/deciding/deciding_detail/decide_detail_en.cfm

Information om den tillgängliga budgeten per insats, antal projekt som man planerar att bevilja samt indikativa genomsnittliga anslag finns i det årliga arbetsprogrammet för 2018[1] för Erasmus+ (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm)

1. Insatser inom högre utbildning för mobilitet och samarbete med partnerländer stöds även med medel från rubrik 4 som anslagits genom det årliga arbetspro-grammet för 2016 (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm)

Vem genomför programmet Erasmus+?

- Europeiska kommissionen
- Vilka andra organ deltar i genomförandet av programmet?

Europeiska kommissionen

Europeiska kommissionen

I slutändan är det Europeiska kommissionen som ansvarar för driften av programmet Erasmus+. Kommissionen förvaltar budgeten och fastställer kontinuerligt programmets prioriteringar, specifika mål och kriterier. Dessutom ger kommissionen vägledning och övervakar genomförandet, uppföljningen och utvärderingen på europeisk nivå av programmet. Europeiska kommissionen har också det övergripande ansvaret för att övervaka och samordna de organisationer som ansvarar för genomförandet av programmet på nationell nivå.

På europeisk nivå är det Europeiska kommissionens genomförandeorgan för utbildning, audiovisuella medier och kultur (nedan kallat Centrala programkontoret) som ansvarar för genomförandet av de centraliserade insatserna i programmet Erasmus+. Centrala programkontoret har ansvar för förvaltningen under hela livscykeln för dessa projekt, från marknadsföring av programmen, analys av bidragsansökningar, övervakning av projekt på plats, fram till spridning av projektets och programmets resultat. Det ska också gå ut med särskilda utlysningar för vissa av de insatser inom programmet som inte omfattas av den här handledningen.

Europeiska kommissionen ansvarar också, främst genom Centrala programkontoret, för att

- genomföra undersökningar inom de områden som får stöd genom programmet,
- bedriva forskning och evidensbaserad verksamhet via Eurydice-nätverket,
- öka programmets synlighet och systempåverkan genom aktiviteter för att sprida och använda programmets resultat,
- se till att de organ och nätverk som får stöd genom programmet Erasmus+ förvaltas och finansieras avtalsenligt,
- administrera anbudsinfordringar för att tillhandahålla tjänster inom ramen för programmet.

De nationella programkontoren

Programmet Erasmus+ genomförs främst genom indirekt förvaltning, vilket innebär att Europeiska kommissionen delegerar genomförandeuppgifter till de nationella kontoren. Syftet är att Erasmus+ ska ligga så nära bidragsmottagarna som möjligt och kunna anpassas efter de många olika nationella systemen för allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor. Därför har varje programland utsett ett eller flera nationella kontor (kontaktuppgifter hittar du i bilaga IV till den här handledningen). Dessa nationella kontor marknadsför och genomför programmet på nationell nivå och fungerar som länk mellan Europeiska kommissionen och de deltagande organisationerna på lokal, regional och nationell nivå. Deras uppdrag är att

- tillhandahålla lämplig information om programmet Erasmus+,
- tillämpa ett rättvist och öppet urvalsförfarande för de projektansökningar som ska finansieras i deras land,
- granska och utvärdera programmets genomförande i sitt land,
- ge sökande och deltagande organisationer stöd under projektets hela löptid,
- samarbeta effektivt med nätverket för alla nationella organ och med Europeiska kommissionen,

- skapa synlighet för programmet,
- främja spridning och användning av programmets resultat på lokal och nationell nivå.

Dessutom är de nationella kontoren viktiga som förmedlare när det gäller den kvalitativa utvecklingen av programmet Erasmus+ genom att

- bedriva verksamhet – utöver uppgifterna i samband med hanteringen av projektets livscykel – som stöder ett kvalitativt genomförande av programmet och leder till utveckling av politiken inom de områden som får stöd av programmet,
- stödja nya deltagare och missgynnade målgrupper för att avlägsna hindren för att delta fullt ut i programmet,
- sträva efter samarbete med externa organ för att öka programmets effekt i sitt land.

De nationella kontorens stödjande verksamhet syftar till att vägleda programmets användare genom alla faser, från den första kontakten med programmet vidare till ansökningsprocessen och genomförandet av projektet fram till den slutliga utvärderingen. Denna princip står inte i strid med kravet på rättvisa och öppenhet i urvalsförfaranden. I stället bygger den på tanken att vissa av målgrupperna för programmet måste få mer stöd genom rådgivning, vägledning, granska och handledning som är anpassad efter deras behov för att det ska gå att garantera lika möjligheter för alla.

Vilka andra organ deltar i genomförandet av programmet?

Utöver de organ som anges ovan bidrar följande organisationer med kompletterande sakkunskap till genomförandet av programmet Erasmus+:

Eurydikenätverket

Eurydikenätverket är främst inriktat på hur de europeiska utbildningssystemen är strukturerade och organiserade på alla nivåer och ska bidra till en bättre ömsesidig förståelse av systemen i Europa. Det tar fram jämförande analyser på europeisk nivå och nationell specifik information inom utbildning och ungdomsfrågor till dem som är ansvariga för utbildningssystemen och utbildningspolitiken i Europa, vilket underlättar beslutsfattandet.

Eurydikenätverket producerar en stor mängd information, bland annat

- detaljerade beskrivningar och översikter av nationella utbildningssystem (nationella utbildningssystem och nationell utbildningspolitik),
- jämförande tematiska rapporter om olika frågor av unionsintresse (tematiska rapporter),
- indikatorer och statistik (nyckeldata), och
- en serie med fakta- och sifferuppgifter om utbildning, t.ex. nationella utbildningsstrukturer, uppläggning av läsåret, jämförelser av lärarlöner och obligatorisk undervisningstid i olika länder samt utbildningsnivåer (fakta- och sifferuppgifter).

Nätverket består av en central samordningsenhet vid EU:s programkontor och nationella enheter i alla programländer som deltar i Erasmus+ samt Albanien, Bosnien och Hercegovina, Montenegro och Serbien.

Du hittar mer information på webbplatsen för EU:s programkontor.

Nationellt kontaktnätverk för wikin för ungdomsfrågor

I enlighet med EU:s ungdomsstrategi och målet att förbättra kunskapen om ungdomsfrågor i Europa ges ekonomiskt stöd till nationella strukturer som bidrar till att skapa och underhålla wikin för ungdomsfrågor. Wikin är ett interaktivt verktyg med sammanhängande, uppdaterad och användbar information om ungdomars situation i Europa och om den nationella ungdomspolitiken.

Nationella myndigheter utser organ i programländerna som får ekonomiskt stöd för att sammanställa landsspecifik information, jämförbara landsbeskrivningar och indikatorer som bidrar till en bättre ömsesidig förståelse för ungdomssystemen och ungdomspolitiken i Europa.

Stödtjänster för eTwinning

eTwinning är en gemenskap för förskollärare, grundskollärare och gymnasielärare på en säker plattform som endast är tillgänglig för lärare som kontrollerats av nationella myndigheter. Deltagarna kan delta i många olika aktiviteter. De kan t.ex. genomföra projekt med andra skolor och klassrum, diskutera med kolleger och knyta yrkesmässiga kontakter och delta i olika former av kompetensutveckling (både på internet och genom fysiska möten) eTwinning finansieras inom programområde 2 i Erasmus+. Sedan lanseringen 2005 har över 380 000 lärare i över 160 000 skolor registrerat sig och nästan 50 000 projekt ägt rum i programländerna.

Lärare och skolor som deltar i eTwinning-verksamhet får stöd genom sina nationella stödcentrum. Dessa är organisationer som har utsetts av de behöriga nationella myndigheterna. De bistår skolorna under registreringsprocessen, arbetet med att hitta partner och projektverksamheten, marknadsför insatsen, delar ut priser och kvalitetsmärken och anordnar kompetensutvecklingsaktiviteter för lärare.

De nationella stödcentrumen samordnas av en central stödtjänst som också ansvarar för utvecklingen av internetplattformen för eTwinning och kompetensutvecklingsverksamhet för lärare på europeisk nivå.

En lista över alla tjänster och ytterligare information finns på:
https://www.etwinning.net/sv/pub/contact.htm

School Education Gateway

School Education Gateway är Europas internetplattform för skolutbildning och finns idag på 23 EU-språk. Den ska ge lärare allt de behöver i form av t.ex. information, lärande och yrkesutveckling, kollegialt stöd och nätverk, samarbetsprojekt, möjlighet till utbyten och inblick i politiska frågor School Education Gateway riktar sig inte bara till lärarkåren utan till alla som deltar i insatser inom Erasmus+. Det kan vara t.ex. skolor och andra aktörer och organisationer på utbildningsområdet, beslutsfattare och nationella myndigheter, icke-statliga organisationer, företag.

Eftersom det är en offentlig webbplats kan alla ta del av den på internet (dvs. även från länder utanför EU). Den stora räckvidden väntas leda till en starkare koppling mellan politik och praktik inom europeisk skolutbildning, samt hjälpa till att främja en politik som bygger på vad som faktiskt försiggår ute i skolorna och vad som behövs ute på arbetsmarknaden.

School Education Gateway innehåller många olika resurser, t.ex. god praxis från europeiska projekt, månatliga blogginlägg och videointervjuer med europeiska utbildningsexperter, internetkurser för lärare som ska hjälpa lärare att hantera aktuella problem i klassrummen, resurser i form av undervisningsmaterial, handledningar och en europeisk verktygslåda för skolor, information om skolpolitik, aktuella nyheter och evenemang. Plattformen innehåller verktyg som ska hjälpa lärare och skolpersonal att hitta utbildningar och möjligheter till utbyten som bidrar till yrkesutveckling (t.ex. kurser på plats, jobbskuggning och undervisningsuppdrag) och som kan finansieras inom programområde 1:

- Erasmus+ kurskatalog (för traditionell klassrumsundervisning),
- Erasmus+ möjligheter till utbyten (för utbyten för lärare inom programområde 1).

Mer information: https://www.schooleducationgateway.eu/sv/pub/index.htm

Epale

Webbplattformen för vuxnas lärande i Europa – som kallas Epale – är ett initiativ från Europeiska kommissionen som finansieras genom programmet Erasmus+. Den är öppen för såväl lärare, utbildare och volontärarbetare som beslutsfattare, forskare, medier och akademiker som är engagerade i vuxnas lärande.

Plattformen erbjuder interaktiva nätverk som ger användarna möjlighet att knyta kontakter med andra i hela Europa, inleda diskussioner och utbyta goda exempel. Bland Epales många verktyg och resurser finns några som är särskilt intressanta för (potentiella) bidragsmottagare inom Erasmus+. Följande är några exempel:

- En kalender över kurser och evenemang som kan användas för att
  - underlätta för bidragsmottagare inom programområde 1 att hitta möjligheter till utbyten
  - sprida information om kurser och evenemang som anordnas inom programområde 2.
- Ett sökverktyg för att hitta samarbetspartner för att starta ett EU-finansierat projekt eller för att hitta eller erbjuda möjligheter till jobbskuggning.
- Praktikgemenskaper är ytterligare en möjlighet att komma i kontakt med personer och organisationer med liknande intressen.
- Samarbetsrum där projektpartner kan utveckla sitt projekt i en säker miljö.
- Ett resurscentrum där bidragsmottagare för ett projekt kan hänvisa till artiklar, rapporter, handböcker och annat material som sammanställts inom projektet eller av organisationen, vilket därmed utgör ytterligare en möjlighet att sprida detta material.
- En blogg där projektdeltagarna kan dela med sig av sina erfarenheter eller ladda upp filmer där de presenterar sina resultat på ett informellt och dynamiskt sätt.

De som mottar EU-finansiering för ett projekt uppmuntras att informera om sin verksamhet och sina resultat på plattformen genom blogginlägg, nyheter, evenemang och andra typer av aktiviteter.

Epale har genomförts av en central supporttjänst och ett nätverk av nationella supporttjänster i programländerna, som ansvarar för att hitta intressant information och uppmuntra intressenterna att använda och bidra till plattformen. Epale finns på https://ec.europa.eu/epale/sv/home-page.

Nationella Erasmuskontor

I de berörda partnerländerna (västra Balkan, östra och södra Medelhavsländerna, Ryssland och Centralasien) ger de nationella Erasmuskontoren stöd till kommissionen, EU:s programkontor och de lokala myndigheterna i genomförandet av programmet Erasmus+. I dessa länder är Erasmuskontoren kontaktpunkter för de intressenter som deltar i programmet Erasmus+ inom högre utbildning. De bidrar till att öka kunskapen om, synligheten för, relevansen hos, effektiviteten i och effekten för den internationella dimensionen i Erasmus+.

De nationella Erasmuskontoren ansvarar för att

- tillhandahålla information om Erasmusverksamhet inom högre utbildning som är öppen för

deltagande i deras länder
- ge råd och stöd till potentiella sökande
- övervaka Erasmusprojekt
- samordna den lokala gruppen av experter på högskolereformer
- övervaka uppföljningen av Tempus IV-programmet (2007–2013)
- bidra till undersökningar och evenemang
- stödja den politiska dialogen
- upprätthålla kontakter med de lokala myndigheterna och EU-delegationerna
- följa den politiska utvecklingen inom högre utbildning i sitt land.

AVS-sekretariatet

I aktuella partnerländer (s.k. AVS-länder) genomförs vissa programområden i nära samarbete med kommittén av ambassadörer från gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet som representeras av AVS-sekretariatet.

Nätverk av experter på högskolereformer

I de berörda partnerländerna (västra Balkan, östra och södra Medelhavsländerna, Ryssland och Centralasien) utgör de nationella grupperna av experter på högskolereformer en reserv av sakkunskap för de lokala myndigheterna och intressenterna när det gäller att främja reformer och bidra till ytterligare framsteg inom den högre utbildningen. De deltar i den politiska utvecklingen inom högre utbildning i sina respektive länder. Nätverkets verksamhet baseras på kollegiala kontakter. Varje nationell grupp består av fem till femton medlemmar. Experterna är sakkunniga inom högre utbildning (t.ex. rektorer, vicerektorer, dekaner, forskare i högre befattning, tjänstemän med ansvar för internationella relationer och studenter).

Experterna på högskolereformer har bland annat i uppdrag att stödja

- politisk utveckling i sina respektive länder genom att stödja modernisering, reformprocesser och strategier inom högre utbildning, i nära kontakt med de berörda lokala myndigheterna
- politisk dialog med EU inom högre utbildning
- utbildnings- och rådgivningsverksamhet för lokala intressenter, särskilt lärosäten och deras personal
- Erasmusprojekt (särskilt de som genomförs inom ramen för insatsen för kapacitetsuppbyggnad) genom att sprida deras resultat, framför allt goda exempel och innovativa initiativ och använda dessa för utbildningsändamål.

Euroguidance-nätverket

Euroguidance är ett europeiskt nätverk av nationella resurs- och informationscentrum. Alla Euroguidance-centrum har två gemensamma mål:

- Att främja den europeiska dimensionen i vägledning om utbildning och yrkesutbildning.
- Att tillhandahålla kvalitetsinformation om livslång studievägledning och om utbyten i avsikt att lära sig.

Den främsta målgruppen för Euroguidance är de som arbetar med vägledning och beslutsfattare från både utbildnings- och arbetsmarknadssektorn i alla europeiska länder.

Mer information finns på http://euroguidance.eu/.

Nationella Europass-centrum

Europass arbetar för att hjälpa enskilda personer att presentera och dokumentera sina färdigheter och kvalifikationer på ett tydligt och öppet sätt i hela Europa. Detta initiativ underlättar kommunikationen mellan arbetssökande och arbetsgivare och även utbyten för arbetstagare och studenter.

I alla länder (EU- och EES-länderna plus Makedonien och Turkiet) finns ett nationellt Europass-centrum som samordnar all verksamhet som berör Europass-handlingar. Det är den första kontaktpunkten för alla personer eller organisationer som vill använda eller lära sig mer om Europass.

Mer information finns på: http://europass.cedefop.europa.eu/sv/about/national-europass-centres

Nationella samordningspunkter för den europeiska referensramen för kvalifikationer

De nationella samordningspunkterna för den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF NCP) stöder nationella myndigheter när det gäller att etablera nationella ramverk för kvalifikationer. Deras aktiviteter är inriktade på att

- koppla nationella kvalifikationssystem till de europeiska referensnivåerna
- koppla intyg, examensbevis och Europass-dokument som utfärdats av behöriga myndigheter till de korrekta EQF-nivåerna för kvalifikationer.

Mer information finns på: http://ec.europa.eu/ploteus

Nätverk av nationella referenspunkter för Eqavet

Eqavets nationella referenspunkter upprättas av nationella myndigheter och sammanför relevanta institutioner, arbetsmarknadens parter och alla berörda intressenter på nationell och regional nivå för att bidra till genomförandet av den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning. De nationella referenspunkterna ska

1. erbjuda aktivt stöd för genomförandet av Eqavets arbetsprogram
2. ta konkreta initiativ för att främja fortsatt utveckling av Eqavet-ramverket i ett nationellt sammanhang
3. stödja självskattning som ett kompletterande och effektivt sätt att kvalitetssäkra genom att mäta framgångsfaktorer och identifiera förbättringsområden
4. säkerställa att information sprids på ett effektivt sätt till intressenter.

Mer information finns på: http://www.eqavet.eu/

Nätverket av nationella informationscentrum för akademiskt erkännande (Naric)

Naric-nätverket tillhandahåller information om erkännande av examensbevis och studieperioder i andra europeiska länder och ger även råd om utländska akademiska examina i det land där centrumet är etablerat. Naric-nätverket ger råd till alla som reser utomlands för att arbeta eller vidareutbilda sig, men även till institutioner, studenter, studievägledare, föräldrar, lärare och framtida arbetsgivare.

Europeiska kommissionen stöder Naric-nätverkets verksamhet genom utbyte av information och erfarenheter mellan länder, identifiering av goda exempel, jämförande analys av system och politik inom detta område, samt diskussion om och analys av frågor av gemensamt utbildningspolitiskt intresse.

Mer information finns på: www.enic-naric.net

Nätverk av nationella grupper av Ecvet-experter

De nationella grupperna av Ecvet-experter erbjuder en reserv av sakkunskap för att stödja genomförandet av det europeiska systemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen (Ecvet). De främjar införandet, tillämpningen och användningen av Ecvet i programländerna och ger råd till behöriga organ och institutioner som är relevanta för vuxenutbildningsfrågor.

Mer information finns på:

- http://www.ecvet-secretariat.eu
- http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_sv.htm

Salto-ungdomsresurscentrum

Salto-ungdomsresurscentrumen ska bidra till att förbättra kvaliteten på Erasmusprojekt inom ungdomsfrågor. Genom sitt tematiska (delaktighet, information, inkludering, mångfald, utbildning och erkännande) eller geografiska fokus (länder i det östliga partnerskapet och Ryssland, södra Medelhavsområdet och västra Balkan) tillhandahåller de resurser, information och utbildning inom specifika områden för nationella organ och andra aktörer som arbetar med ungdomsfrågor och främjar erkännande av icke-formellt och informellt lärande.

I deras arbete ingår bland annat att

- anordna kurser, studiebesök, forum och partnerskapsbyggande aktiviteter
- utveckla och dokumentera utbildningsmetoder och utbildningsverktyg för arbete inom ungdomsområdet
- ge en överblick över europeisk utbildningsverksamhet som finns tillgänglig för

ungdomsarbetare genom den europeiska utbildningskalendern
- ge ut praktiska publikationer
- tillhandahålla aktuell information om det europeiska arbetet inom ungdomsområdet och de olika prioriteringarna
- tillhandahålla en databas över utbildare och resurspersoner inom arbetet inom ungdomsområdet och ungdomsutbildning
- samordna genomförandet av ungdomspass
- ackreditera de organisationer som deltar i volontärdelen av Erasmus+ från de partnerländer som gränsar till EU.

Mer information finns på: www.salto-youth.net.

Otlas – verktyg för att hitta partner

Ett av de verktyg som har utvecklats och drivs av Salto-ungdomsresurscentrumen är Otlas, ett centraliserat webbaserat verktyg för att hitta partnerorganisationer inom ungdomsfrågor. Organisationerna kan registrera sina kontaktuppgifter och intresseområden i Otlas och även skapa partnerförfrågningar för projektidéer.

Mer information finns på: www.salto-youth.net/otlas eller www.otlas.eu

Nätverket Eurodesk

Nätverket Eurodesk erbjuder informationstjänster för unga och personer som arbetar med unga när det gäller europeiska möjligheter inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor, samt ungas delaktighet i europeisk verksamhet.

Eurodesk-nätverket finns i alla programländer och samordnas på europeisk nivå av Eurodesks Brysselkontor. Nätverket besvarar frågor och ger information om finansiering, evenemang och publikationer. Det bidrar också till verksamheten på Europeiska ungdomsportalen.

Europeiska ungdomsportalen innehåller europeisk och nationell information och information om möjligheter som är av intresse för unga som bor, studerar och arbetar i Europa. Portalen innehåller information om åtta huvudteman, täcker 33 länder och är tillgänglig på 27 språk.

Du kan komma till Europeiska ungdomsportalen via http://europa.eu/youth/splash_sv

Du hittar mer information om Eurodesk på http://www.eurodesk.org/edesk/

Vem kan delta i programmet Erasmus+?

Enskilda personer: studenter, praktikanter, lärlingar, elever, deltagare i vuxenutbildning, ungdomar, volontärer, lärare, ungdomsarbetare, yrkesverksamma i organisationer inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor, utgör de viktigaste målgrupperna för programmet.

Programmet når dock dessa personer via organisationer, institutioner, organ eller grupper som anordnar sådan verksamhet. Villkoren för att få tillträde till programmet gäller alltså två aktörer: deltagarna (de enskilda personer som deltar i programmet) och de deltagande organisationerna (däribland grupper av minst fyra ungdomar som är verksamma inom arbetet inom ungdomsområdet men inte nödvändigtvis inom ramen för en ungdomsorganisation, vilket även brukar kallas informella ungdomsgrupper). För både deltagare och deltagande organisationer beror villkoren för deltagande på vilket land de kommer från.

Deltagare

Rent generellt måste deltagare i Erasmus+-projekt vara etablerade i ett programland. Vissa insatser, främst inom högre utbildning och ungdomsfrågor, är också öppna för deltagare från partnerländer.

De särskilda villkoren för att delta i ett Erasmus+-projekt beror på vilken typ av insats det är fråga om.

Rent generellt gäller följande:

- För projekt som berör högre utbildning är de huvudsakliga målgrupperna följande: studenter inom högre utbildning (kort utbildning, första, andra eller tredje nivån), lärare och professorer vid högskolor, personal vid högskolor, utbildare och yrkesverksamma i företag.
- För projekt som berör yrkesutbildning är de huvudsakliga målgrupperna följande: lärlingar och elever i yrkesutbildning, yrkesverksamma och lärare i yrkesutbildning, personal i grundläggande yrkesutbildningsorganisationer, utbildare och yrkesverksamma i företag.
- För projekt som berör skolutbildning är de huvudsakliga målgrupperna följande: skolledare, skollärare och skolpersonal, elever i förskolan, grundskolan och gymnasiet.
- För projekt som berör vuxenutbildning är de huvudsakliga målgrupperna följande: medlemmar i organisationer för teoretisk vuxenutbildning, lärare, personal och deltagare i teoretisk vuxenutbildning.
- För projekt som berör ungdomsfrågor är de huvudsakliga målgrupperna följande: unga människor i åldern 13–30 år [1], ungdomsarbetare, personal och medlemmar i organisationer som är verksamma inom ungdomsfrågor.
- För projekt som berör idrott är de huvudsakliga målgrupperna följande: yrkesverksamma och volontärer inom idrott, idrottsutövare och tränare.

Du hittar mer upplysningar om villkoren för deltagande inom varje specifik insats i del B och bilaga I till denna handledning.

1. Olika åldersgränser gäller beroende på de olika typerna av verksamhet. Du hittar mer information om detta i del B och i bilaga I till den här handledningen. Kom ihåg att

   den lägsta åldersgränsen innebär att deltagarna måste ha uppnått den åldern när verksamheten inleds, högsta åldersgränsen innebär att deltagarna inte får vara äldre än vad som anges som högsta tillåtna ålder när ansökningsdatumet gått ut.

Deltagande organisationer

Erasmus+-projekt ska lämnas in och förvaltas av deltagande organisationer som företräder deltagarna. Om ett projekt godkänns blir den sökande organisationen bidragsmottagare av ett bidrag från Erasmus+. Bidragsmottagarna undertecknar ett bidragsavtal eller får besked om ett bidragsbeslut som ger dem rätt att få finansiellt stöd för att genomföra sitt projekt (enskilda deltagare skriver inte under bidragsavtal). Vissa insatser inom ramen för programmet är också öppna för informella ungdomsgrupper.

Rent generellt måste organisationer som deltar i Erasmus+-projekt vara etablerade i ett programland. Vissa insatser är också öppna för deltagande organisationer från partnerländer, främst inom högre utbildning och ungdomsfrågor.

De särskilda villkoren för att delta i ett Erasmus+-projekt beror på vilken typ av insats som får stöd genom programmet. Rent generellt är programmet öppet för alla organisationer som är verksamma inom allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdomsfrågor eller idrott. Flera insatser är också öppna för deltagande för andra aktörer på arbetsmarknaden.

Du hittar mer information om detta i del B och i bilaga I till handledningen.

Berättigade länder

Programmet Erasmus+ är öppet för deltagande från följande länder:

Programländer

Följande länder kan delta fullt ut i samtliga insatser inom ramen för programmet Erasmus+:

Europeiska unionens medlemsstater (EU)[1]

Belgien	Grekland	Litauen	Portugal
Bulgarien	Spanien	Luxemburg	Rumänien
Tjeckien	Frankrike	Ungern	Slovenien
Danmark	Kroatin	Malta	Slovakien
Tyskland	Italien	Nederländerna	Finland
Estland	Cypern	Österrike	Sverige
Irland	Lettland	Polen	Storbritannien

Icke EU-programländer

F.d. jugoslaviska republiken Makedonien	Island Liechtenstein	Norge Turkiet

Partnerländer

Följande länder kan delta i vissa insatser inom ramen för programmet, enligt särskilda kriterier eller villkor (du hittar mer information om detta i del B i handledningen). Medel kommer att tilldelas organisationer i dessa länder inom deras territorium enligt internationell lag. Sökande och deltagare måste respektera eventuella restriktioner för EU:s externa bistånd som föreskrivs av Europeiska rådet. Ansökan måste vara i linje med EU:s övergripande värderingar om respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstatsprincipen och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter, såsom beskrivs i artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen.

Partnerländer i EU:s grannskap[2]

Västra Balkan (region 1)	Länder i det östra partnerskapet (region 2)	Länder i södra Medelhavsområdet (region 3)	Ryska federationen (region 4)

Albanien Bosnien och Hercegovina Kosovo3 Montenegro Serbien	Armenien Azerbajdzjan Vitryssland Georgien Moldavien Ukrainas i folkrätten erkända territorium	Algeriet Egypten Israel Jordanien Libanon Libyen Marocko Palestine.4 Syrien Tunisien	Rysslands i folkrätten erkända territorium

Andra partnerländer

Vissa av programmets insatser är öppna för alla partnerländer i världen som anges nedan. Andra insatser har en mer begränsad geografisk omfattning.

Partnerländerna nedan är grupperade efter de finansiella instrumenten i EU:s yttre åtgärder.

Region 5	Andorra, Monaco, San Marino och Vatikanstaten.
Region 65 **Asien**	Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, Filippinerna, Indien, Indonesien, Kambodja, Kina, Laos, Malaysia, Maldiverna, Mongoliet, Myanmar/Burma, Nepal, Nordkorea, Pakistan, Sri Lanka, Thailand och Vietnam.
Region 76 **Centralasien**	Kazakstan, Kirgizistan, Tadzjikistan, Turkmenistan och Uzbekistan.
Region 87 **Latinamerika**	Argentina, Bolivia, Brasilien, Chile, Colombia, Costa Rica, Ecuador, El Salvador, Guatemala, Honduras, Kuba, Mexiko, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Uruguay och Venezuela.
Region 98	Iran, Irak och Jemen.
Region 109	Sydafrika
Region 11 **AVS**	Angola, Antigua och Barbuda, Belize, Bahamas, Barbados, Benin, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Centralafrikanska republiken, Cooköarna, Demokratiska republiken, Kongo, Djibouti, Dominica, Dominikanska republiken, Ekvatorialguinea, Elfenbenskusten, Eritrea, Etiopien, Fiji, Gabon, Gambia, Ghana, Grenada, Guinea, Guinea-Bissau, Guyana, Haiti, Jamaica, Kamerun, Kap Verde, Kenya, Kiribati, Komorerna, Lesotho, Liberia, Madagaskar, Malawi, Mali, Marshallöarna, Mauretanien, Mauritius, Mikronesien, Moçambique, Namibia, Nauru, Niger, Nigeria, Niue, Palau, Papua Nya Guinea, Rwanda, Saint Kitts och Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent och Grenadinerna, Salomonöarna, Samoa, São Tomé och Príncipe, Senegal, Seychellerna, Sierra Leone, Somalia, Sydsudan, Sudan, Surinam, Swaziland, Sydsudan, Tanzania, Tchad, Timor Leste, Togo, Tonga, Trinidad och Tobago, Tuvalu, Uganda, Vanuatu, Zambia och Zimbabwe.
Region 1210 **Industrialiserade: Länderna i Gulfstaternas samarbetsråd**	Bahrain, Förenade Arabemiraten, Kuwait, Oman, Qatar och Saudiarabien.
Region 1311 **Andra industrialiserade länder**	Australien, Brunei, Förenta staterna, Hongkong, Japan, Kanada, Macao, Nya Zeeland, Singapore, Sydkorea och Taiwan.
Region 14	Färöarna, Schweiz

Du hittar mer information i den detaljerade beskrivningen av programmets insatser i del B i handledningen.

Krav på visum och uppehållstillstånd

Deltagare i Erasmus+-projekt kan behöva visum för att vistas utomlands i det program- eller partnerland som står som värd för verksamheten. Alla deltagande organisationer har ansvar för att se till att de nödvändiga tillstånden (kort- eller långfristiga viseringar eller uppehållstillstånd) är i ordning innan den planerade verksamheten genomförs. Vi rekommenderar starkt att ni ansöker om nödvändiga tillstånd från de behöriga myndigheterna i mycket god tid, eftersom processen kan ta flera veckor. Nationella myndigheter och Centrala programkontoret kan ge ytterligare råd och stöd i fråga om viseringar, uppehållstillstånd, socialförsäkring och så vidare. Dessutom finns allmän information om viseringar och uppehållstillstånd för både kortare och längre vistelser på EU:s Immigration Portal (informationsportal för medborgare från länder utanför Europa): http://ec.europa.eu/immigration/tab2.do?subSec=11&language=7$en

1. Enligt artikel 33.3 i rådets beslut 2013/755/EU* om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen, som antogs den 25 november 2013 (http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:344:0001:0118:SV:PDF), ska unionen se till att enskilda personer och organisationer från de utomeuropeiska länderna och territorierna kan delta i Erasmus+, enligt bestämmelserna för programmet och de arrangemang som är tillämpliga på den medlemsstat som dessa utomeuropeiska länder och territorier har anknytning till. Detta betyder att individer och organisationer från dessa länder deltar i Erasmus+ på samma sätt som individer och organisationer från ett programland (programlandet blir det medlemsland de hör ihop med). Listan av berörda länder och territorier finns på https://ec.europa.eu/europeaid/regions/overseas-countries-and-territories-octs/eu-oct-dialogue_en
2. De kriterier för bidragsberättigande som anges i kommissionens meddelande nr 2013/C-205/05 (EUT C 205, 19.7.2013, s. 9) ska tillämpas för alla insatser som genomförs enligt denna programhandledning. Det gäller även för tredje part som får finansiellt stöd om insatsen i fråga omfattar finansiellt stöd till tredje part från bidragsmottagaren i enlighet med artikel 137 i EU:s budgetförordning.
3. Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om Kosovos ställning och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.
4. Denna beteckning ska inte uppfattas som ett erkännande av en palestinsk stat och påverkar inte medlemsstaternas individuella ståndpunkter i frågan.
5. Klassificering som används inom ramen för finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete.
6. Som ovan.
7. Som ovan.
8. Som ovan.
9. Som ovan.
10. Klassificering som används inom ramen för partnerskapsinstrumentet.
11. Klassificering som används inom ramen för partnerskapsinstrumentet.

Del B – Information om de områden som omfattas av den här handledningen

I den här delen hittar du följande information om alla insatser och all verksamhet som omfattas av programhandledningen för Erasmus+:

- En beskrivning av deras mål och förväntade effekt.
- En beskrivning av den verksamhet som får bidrag.
- Tabeller över kriterierna för bedömning av projektförslag.
- Annan användbar information för att få en god bild av de typer av projekt som får bidrag.
- En beskrivning av finansieringsreglerna.

Innan du lämnar in din ansökan bör du noggrant läsa igenom hela avsnittet om den insats som din ansökan avser. Du bör också noggrant läsa den kompletterande informationen i bilaga I till handledningen.

Utbildning

Möjligheter inom högre utbildning, yrkesutbildning, skolutbildning och vuxenutbildning.

Vilka insatser får bidrag?

I de följande avsnitten, ”Programområde 1”, ”Programområde 2” och ”Programområde 3”, presenteras konkreta insatser som är utformade för att uppnå programmets mål inom allmän utbildning och yrkesutbildning. Bland dessa insatser är följande främst – men inte uteslutande – knutna till allmän utbildning och yrkesutbildning:

- Projekt i mobilitetssyfte för studenter och personal inom högre utbildning och yrkesutbildning.
- Projekt i mobilitetssyfte för personal inom skola och vuxenutbildning.
- Gemensam Erasmus Mundus-masterexamen.
- Erasmus+-masterlån.
- Strategiska partnerskap.
- Kunskapsallianser.
- Branschspecifika kunskapsallianser.
- Kapacitetsuppbyggnad inom högre utbildning.

Avsnittet om programområde 3 informerar om aktiviteter inom Erasmus+ som stödjer utvecklingen av politik för utbildningsområdet och involverar som gäller politisk analys och lärande av varandra, initiativ för politisk innovation, verktyg och nätverk, samarbete med internationella organisationer och dialog med beslutsfattare och intressentorganisationer. Dessa verksamheter genomförs genom särskilda utlysningar som förvaltas direkt av Europeiska kommissionen eller av dess centrala programkontor. Mer information hittar du på Europeiska kommissionens och Centrala

programkontorets webbplatser.

Vad har insatserna för syften?

Specifika mål

De specifika målen för programmet Erasmus+ inom allmän utbildning och yrkesutbildning är följande:

- Förbättra nyckelkompetenser och färdigheter, särskilt när det gäller deras relevans för arbetsmarknaden och bidrag till ett sammanhållet samhälle, framför allt genom ökade möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte och genom utökat samarbete mellan utbildningsvärlden och arbetslivet.
- Bidra till höjd kvalitet, framstående innovationer och internationalisering hos högskolorna, särskilt genom utökat gränsöverskridande samarbete mellan organisationer som erbjuder utbildning och andra intressenter.
- Främja utvecklingen av och öka kunskapen om det europeiska området för livslångt lärande som är avsett att komplettera de politiska reformerna på nationell nivå och underlätta moderniseringen av utbildningssystemen, särskilt genom utökat politiskt samarbete, bättre användning av EU:s verktyg för öppenhet och erkännande och spridning av goda exempel.<:li>
- Förstärka den internationella dimensionen i allmän utbildning och yrkesutbildning, särskilt genom samarbete mellan institutioner i program- och partnerländer inom yrkesutbildning och högre utbildning, genom att göra de europeiska högskolorna mer attraktiva och stödja EU:s yttre åtgärder, däribland unionens utvecklingsmål, genom att främja mobilitet och samarbete mellan institutioner i program- och partnerländer och genom riktad kapacitetsuppbyggnad i partnerländer.
- Förbättra språkundervisning och språkinlärning och främja EU:s breda språkliga mångfald och interkulturella medvetenhet.

Ungdomsfrågor

Möjligheter till icke-formellt och informellt lärande inom ungdomsfrågor.

Vilka insatser får bidrag?

I de följande avsnitten, ”Programområde 1”, ”Programområde 2” och ”Programområde 3”, presenteras konkreta insatser som är utformade för att uppnå programmets mål inom ungdomsfrågor. Bland dessa åtgärder är följande främst – men inte uteslutande – knutna till ungdomsfrågor (icke-formellt och informellt lärande):

- Mobilitetsprojekt för unga (ungdomsutbyten och volontärtjänst) och ungdomsarbetare.
- Storskaliga evenemang inom Europeisk volontärtjänst.
- Strategiska partnerskap.
- Kapacitetsuppbyggnad på ungdomsområdet.
- Möten mellan unga och beslutsfattare på ungdomsområdet.

Avsnittet om programområde 3 informerar om insatser inom Erasmus+ som stöttar utvecklingen av ungdomspolitik och involverar politisk analys och lärande av varandra, framåtblickande initiativ, verktyg och nätverk, samarbete med internationella organisationer, dialog med intressentorganisationer. Dessa insatser genomförs genom särskilda utlysningar att lämna ansökningar som förvaltas av Europeiska kommissionens genomförandeorgan (Centrala programkontoret) eller direkt av Europeiska kommissionen. Mer information hittar du på Europeiska kommissionens och Centrala programkontorets webbplatser.

Vad har insatserna för syften?

Specifika mål

De specifika målen för programmet Erasmus+ inom ungdomsområdet är följande:

- Förbättra nyckelkompetenser och färdigheter hos unga, även hos dem med begränsade möjligheter, samt främja delaktighet i det demokratiska livet i Europa och på arbetsmarknaden, aktivt medborgarskap, interkulturell dialog, social inkludering och solidaritet, särskilt genom ökade möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte för unga, personer som arbetar med unga eller personer som är verksamma i ungdomsorganisationer samt ungdomsledare, och genom förstärkta förbindelser mellan ungdomsfrågor och arbetsmarknaden.
- Bidra till höjd kvalitet inom ungdomsområdet, särskilt genom utökat samarbete mellan organisationer inom ungdomsområdet eller andra intressenter.
- Komplettera politiska reformer på lokal, regional och nationell nivå och stödja utvecklingen av kunskaps- och evidensbaserad ungdomspolitik samt erkännandet av icke-formellt och informellt lärande, särskilt genom utökat politiskt samarbete, bättre användning av EU:s verktyg för öppenhet och erkännande och spridning av goda exempel.
- Förbättra den internationella dimensionen inom ungdomsområdet och stärka personer som arbetar med unga och ungdomsorganisationer i deras roll som stöd för unga, som ett komplement till EU:s yttre åtgärder, särskilt genom att främja mobilitet och samarbete mellan intressenter från program- och partnerländer genom internationella organisationer.

Under perioden 2014–2020 ska 10 % av budgeten gå till stöd för icke-formellt och informellt lärande inom ungdomsfrågor.

Tre programområden

Insatserna inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor presenteras tillsammans i följande avsnitt, eftersom

- alla dessa insatser anordnas inom en ram som bygger på tre programområden,
- flera insatser är verktyg för att stödja målen inom såväl allmän utbildning och yrkesutbildning som ungdomsfrågor,
- programmet Erasmus+ ska främja synergieffekter, samarbete och ömsesidigt lärande mellan de olika områdena.

På det här sättet kan vi dessutom undvika onödiga upprepningar i den här handledningen.

Programområde 1: Mobilitet med inriktning på lärande

Vilka insatser får bidrag?

Detta programområde stöder följande:

- Mobilitetsprojekt inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdom.
- Storskaliga evenemang inom Europeisk volontärtjänst.
- Gemensam Erasmus Mundus-masterexamen.
- Erasmus+-masterlån.

De åtgärder som får stöd inom ramen för detta programområde väntas ge positiva och långvariga effekter på de berörda deltagarna och deltagande organisationerna och på de politiska system som åtgärderna vidtas inom.

När det gäller studenter, praktikanter, lärlingar, unga och volontärer ska den mobilitet som får stöd inom ramen för denna insats ge följande resultat:

- Bättre inlärningsresultat.
- Ökad anställningsbarhet och bättre karriärutsikter.
- Bättre initiativförmåga och entreprenörskap.
- Ökad förmåga att styra sin egen tillvaro och stärkt självkänsla.
- Bättre kunskaper i främmande språk.
- Ökad interkulturell kunskap.
- Mer aktivt deltagande i samhället.
- Ökad kunskap om det europeiska projektet och EU:s värderingar.
- Ökad motivation för att delta i (formell/icke-formell) allmän utbildning eller yrkesutbildning i framtiden, efter mobilitetsperioden utomlands.

När det gäller personal, personer som arbetar med unga/inom ungdomsområdet och yrkesverksamma inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor väntas mobiliteten ge följande resultat:

- Höjd kompetens med anknytning till yrkesprofilen (undervisning, arbete inom ungdomsområdet osv.).
- Bredare förståelse av metoder, policyer och system inom utbildning och ungdomsfrågor i olika länder.
- Ökad förmåga att sätta i gång förändringar i fråga om modernisering och internationell öppenhet inom sina utbildningsorganisationer.
- Ökad förståelse av sambanden mellan formell och icke-formell utbildning, yrkesutbildning och arbetsmarknaden.
- Bättre arbets- och verksamhetskvalitet, vilket gynnar studenter, praktikanter, lärlingar, elever, deltagare i vuxenutbildning, unga och volontärer.
- Ökad förståelse för och förmåga att hantera social, språklig och kulturell mångfald.
- Ökad förmåga att hantera behoven hos mindre gynnade personer.
- Ökat stöd till och främjande av mobilitet för elever.
- Ökade möjligheter till yrkes- och karriärsutveckling.

- Bättre kunskaper i främmande språk.
- Ökad motivation och tillfredsställelse i det dagliga arbetet.

De åtgärder som får stöd inom ramen för detta programområde väntas också ge följande resultat för de deltagande organisationerna:

- Ökad förmåga att bedriva verksamhet på EU-nivå/internationell nivå: bättre ledarförmåga och internationaliseringsstrategier, utökat samarbete med partner från andra länder, ökade anslag av finansiella resurser (utöver EU-medel) för att anordna EU-projekt eller internationella projekt, bättre kvalitet i förberedelse, genomförande, granskning och uppföljning av EU-projekt eller internationella projekt.
- Innovativa och bättre metoder för att nå målgrupperna, till exempel genom att erbjuda mer attraktiva program för studenter, praktikanter, lärlingar, unga och volontärer som är förenliga med deras behov och förväntningar, bättre kvalifikationer hos undervisande personal, bättre processer för att erkänna och validera kompetens som inhämtats under studieperioder utomlands, effektivare verksamhet som främjar lokalsamhället, bättre metoder för arbete inom ungdomsområdet och för att aktivt involvera unga eller mindre gynnade grupper osv.
- Modernare och mer dynamisk, engagerad och professionell miljö inom organisationen: beredskap att integrera goda exempel och nya metoder i den dagliga verksamheten, öppenhet för synergieffekter med organisationer som är verksamma inom olika samhälls-, utbildnings- och sysselsättningsmiljöer, strategisk planering av de anställdas karriärutveckling i förhållande till de enskilda behoven och organisationens mål, i förekommande fall kunna locka studenter och forskare med spetskompetens från hela världen.

På lång sikt väntas den kombinerade effekten av de flera tusen projekt som får stöd inom ramen för detta programområde påverka systemen för allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor i de länder som deltar och på så sätt stimulera till politiska reformer och attrahera nya resurser till mobilitet i och utanför Europa.

Mobilitetsprojekt inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdom

Vad är syftet med ett mobilitetsprojekt?

Allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsverksamhet är avgörande för att ge människor i alla åldrar de verktyg som behövs för att delta aktivt på arbetsmarknaden och i samhället i stort. Projekt inom ramen för denna insats främjar gränsöverskridande mobilitet för unga deltagare (studenter, praktikanter, lärlingar, unga och volontärer) och personal (professorer, lärare, handledare, ungdomsarbetare och personer som arbetar i organisationer inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor) med följande syften:

- Hjälpa unga deltagare att nå sina lärandemål (inhämta kunskaper, färdigheter och kompetenser) som berikar deras personliga utveckling, ökar deras deltagande i samhället som hänsynsfulla och aktiva medborgare samt ökar deras möjlighet att få arbete på den europeiska arbetsmarknaden eller på annat håll.
- Stödja den professionella utvecklingen hos yrkesverksamma inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor för att skapa innovativa lösningar för och höja kvaliteten i undervisningen och arbetet inom ungdomsområdet i hela Europa.
- Avsevärt förbättra deltagarnas språkkunskaper.
- Öka deltagarnas kunskap om och förståelse av andra kulturer och länder, ge dem möjlighet att bygga nätverk av internationella kontakter, delta aktivt i samhället och få en känsla av europeiskt medborgarskap och europeisk identitet.
- Öka kapaciteten, attraktionskraften och den internationella dimensionen hos organisationer som är verksamma inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor, så att de kan erbjuda verksamhet och program som bättre motsvarar de enskildas behov, inom och utanför Europa.
- Stärka synergieffekter och övergångar mellan formell och icke-formell utbildning, yrkesutbildning, sysselsättning och företagande.
- Se till att kompetens som skaffas genom studieperioder utomlands får större erkännande.

Denna insats stöder också internationell mobilitet från eller till partnerländer inom högre utbildning och ungdomsfrågor. Insatsen bidrar även till samarbete mellan EU och behöriga partnerländer och avspeglar mål, prioriteringar och principer för EU:s yttre åtgärder, nämligen att

- öka den europeiska högre utbildningens attraktionskraft och stödja europeiska högskolor i konkurrensen på den globala marknaden för högre utbildning,
- stödja de prioriteringar som identifieras i meddelandena *Att göra EU:s utvecklingspolitik mer effektiv: En agenda för förändring*1 och *Den europeiska högre utbildningen i världen*2;
- öka internationaliseringen, attraktionskraften, kvaliteten, lika möjligheter att få tillgång till och moderniseringen hos högskolor utanför Europa för att främja utvecklingen i partnerländer,
- främja mål och principer för utvecklings- och utrikespolitiken, inbegripet nationellt självbestämmande, social sammanhållning, rättvisa, god geografisk balans och mångfald. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt de minst utvecklade länderna samt unga med begränsade möjligheter som har en missgynnad socioekonomisk bakgrund och studerande med särskilda behov.
- främja icke-formella studier och icke-formellt samarbete inom ungdomsfrågor tillsammans

med partnerländer.

Vad är ett mobilitetsprojekt?

Organisationer som är verksamma inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor kommer att få stöd genom programmet Erasmus+ för att genomföra projekt som främjar olika former av mobilitet. Ett mobilitetsprojekt omfattar följande faser:

- Förberedelse (inbegripet praktiska arrangemang, urval av deltagare, upprättande av avtal med partner och deltagare, språkliga/interkulturella/uppdragsrelaterade förberedelser av deltagarna före avresan).
- Genomförande av mobilitetsaktiviteter.
- Uppföljning (inbegripet utvärdering av verksamheten, formellt erkännande – när det är aktuellt – av deltagarnas inlärningsresultat under verksamheten, samt spridning och användning av projektets resultat).

En viktig nyhet i Erasmus+ jämfört med många mobilitetsinsatser som fått stöd inom ramen för tidigare europeiska program är att Erasmus+ förstärker det stöd som erbjuds till deltagare i mobilitet när det gäller att förbättra deras språkkunskaper före och under vistelsen utomlands. Europeiska kommissionen inför stegvis ett europeiskt webbaserat språkstöd från och med 2014. Det ger deltagare i längre mobilitetsaktiviteter möjlighet att bedöma sina kunskaper i det språk som de kommer att använda i sina studier, sitt arbete eller volontärarbete utomlands och även möjlighet att följa en webbaserad språkkurs för att förbättra sina språkfärdigheter. Deltagare vars färdigheter i undervisningens, arbetets eller volontärarbetets huvudspråk uppgår till minst B2 kan i mån av tillgång välja att delta i en webbaserad språkkurs på mottagarlandets språk (du hittar mer information om stöd till språkstudier i bilaga I).

Dessutom ger Erasmus+ ett större utrymme än tidigare program till att utveckla mobilitet som involverar partnerorganisationer med olika bakgrund och verksamhet inom olika områden eller socioekonomiska sektorer (t.ex. praktikperioder på företag för universitetsstudenter eller elever vid yrkesutbildningar, icke-statliga organisationer, offentliga organ, lärare i skolor som deltar i kompetensutvecklingskurser i företag eller utbildningscenter, företagsexperter som föreläser eller undervisar vid högskolor, företag som arbetar med socialt ansvar och utvecklar system för volontärarbete med föreningar och sociala företag osv.).

Ett tredje viktigt innovativt och kvalitetshöjande inslag i mobilitetsverksamheten är att de organisationer som deltar i Erasmus+ kan anordna mobilitetsaktiviteter som ingår i en bredare strategisk ram och som bedrivs på medellång sikt. Genom en enda bidragsansökan som täcker en period på upp till två år kommer samordnaren för ett mobilitetsprojekt att kunna anordna mer mobilitet som ger fler enskilda personer möjlighet att resa utomlands i olika länder. Inom ramen för Erasmus+ kommer de sökande organisationerna därför att kunna utforma sina projekt efter deltagarnas behov, men även anpassa dem till sina egna planer för internationalisering, kapacitetsuppbyggnad och modernisering.

Beroende på profilen för de berörda deltagarna kan följande typer av mobilitetsprojekt få stöd inom ramen för central insats 1 i programmet Erasmus+:

Inom allmän utbildning och yrkesutbildning:

- Mobilitetsprojekt för högskolestudenter och högskolepersonal.
- Mobilitetsprojekt för yrkesutbildningselever och yrkesutbildningspersonal.

- Mobilitetsprojekt för skolpersonal.
- Mobilitetsprojekt för personal inom vuxenutbildningen.

På ungdomsområdet:

- Mobilitetsprojekt för ungdomar och personer som arbetar med unga/inom ungdomsområdet.

Mobilitetsprojekt på lång sikt för personal, mobilitetsprojekt på kort och lång sikt för skolelever samt blandade mobilitetsperioder för deltagare i vuxenutbildning kan få stöd inom ramen för programområde 2, Strategiska partnerskap.

I avsnitten nedan finns detaljerad information om kriterierna och villkoren för varje typ av mobilitetsprojekt.

1. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, Bryssel, 13.10.2011, KOM(2011) 637 slutlig.
2. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, Bryssel, 11.7.2013, COM(2013) 499 final.

Utbyten för studenter och personal inom högre utbildning

Sådana här utbytesprojekt kan omfatta en eller flera av följande typer av verksamheter:

Studentutbyten:

Studentutbyten kan genomföras inom alla ämnesområden/akademiska discipliner. För att säkerställa att utbytena håller hög kvalitet och får största möjliga effekt för studenterna måste de innehålla utbildning som är relevant för att ta examen och tillgodose personliga utvecklingsbehov.

Studenterna kan delta i en eller en kombination av de verksamheter som beskrivs nedan:

- **En studieperiod** utomlands vid ett lärosäte som är partner i ett projekt.

En studieperiod utomlands kan även innefatta en praktikperiod. Att på det här sättet kombinera studier och praktik skapar synergier mellan de akademiska och de yrkesmässiga utlandserfarenheterna. Detta kan organiseras på olika sätt beroende på situationen: antingen genomförs den ena verksamheten efter det andra eller genomförs båda samtidigt. Kombinationen uppfyller gällande krav för finansiering och studievistelsens minimilängd.

- **Praktik** på ett företag eller vid en annan relevant arbetsplats utomlands1. Praktikperioder vid en arbetsplats utomlands kan också få stöd under korta utbildningar och utbildningar på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå samt, när det gäller utbyten inom programländerna, inom högst ett år efter att studenten har tagit sin examen. Detta innefattar också assistenttjänster för lärarstudenter.

För att på ett bättre sätt hjälpa studenterna att förvärva de färdigheter de behöver inför framtiden har ett partnerskap mellan Erasmus+ och Horisont 2020-programmet inrättats. Detta partnerskap kommer att tillhandahålla och främja ytterligare praktikmöjligheter för studenter och nyutexaminerade som vill förvärva digitala färdigheter2 och de kompetenser som krävs för att arbeta och utvecklas i en ekonomi och ett samhälle som genomgår en kontinuerlig digital omvandling. Studenter och nyutexaminerade från alla vetenskapsgrenar uppmuntras att söka praktik inom dessa områden. Dessa praktikperioder förväntas genomföras i EU-länderna och i de länder som är associerade till Horisont 2020.

När det är möjligt bör praktikperioderna vara integrerade i studentens kursprogram.

Personalutbyten:

- **Undervisningsuppdrag**: Denna verksamhet innebär att undervisande personal från lärosäten eller personal vid företag kan undervisa hos ett partnerlärosäte utomlands. Utbyten i undervisningssyfte kan genomföras inom alla ämnesområden/akademiska discipliner.
- **Personalfortbildning**: Denna verksamhet bidrar till yrkesutveckling hos undervisande och annan personal vid lärosäten i form av fortbildning utomlands (ej konferenser) samt

jobbskuggning/observationsperioder/utbildning hos ett partnerlärosäte eller någon annan relevant organisation utomlands.

Undervisning och fortbildning kan kombineras under en utlandsvistelse.

För personalutbyten mellan programländer kommer man under 2018 att prioritera bidrag till fortbildning för undervisande högskolepersonal som ger dem möjlighet att utveckla färdigheter i pedagogik och utformning av kursplaner.

Merparten av budgeten för denna insats kommer att gå till att stödja verksamheter som gäller utbyten mellan programländer. En begränsad del av budgeten kan dock användas till finansiering av internationella verksamheter mellan programländer och alla partnerländer i världen, utom regionerna 5 och 12 (se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen).

Finansieringen av utbyten mellan programländer och partnerländer kommer från flera av EU:s finansieringsinstrument för yttre samarbete. För att säkerställa att den här insatsen stämmer överens med EU:s prioriteringar för utrikespolitiken har kommissionen satt upp ett antal mål och regler för samarbetet med partnerländer.

Sökande till utbytesprojekt mellan programländer och partnerländer bör väga in den tillgängliga budgeten för utbyten mellan olika regioner i världen och de prioriteringar som förklaras härefter i avsnittet ”Ytterligare information om utbyten mellan program- och partnerländer”.

Vilken roll har de organisationer som deltar?

Organisationer som deltar i utbytesprojektet ska ha följande roller och uppgifter:

- Sökande organisation från ett programland: ansvarar för att lämna in ansökan för utbytesprojektet, underteckna och förvalta bidragsavtalet samt rapportera. Den sökande kan vara en samordnare som leder ett konsortium av partnerorganisationer i samma land i syfte att anordna någon form av utbyten i utbildnings- eller undervisningssyfte.
- Sändande organisation: ansvarar för att välja studenter/personal och sända dem utomlands. Detta innefattar även utbetalning av bidrag (till dem som är i programländer), förberedelse, övervakning och erkännande i samband med utbytena.
- Mottagande organisation: ansvarar för att ta emot studenter/personal från utlandet och erbjuda dem ett studie-/praktikprogram eller ett program med fortbildning, eller ingå i en undervisningsverksamhet.
- Förmedlande organisation: en organisation som är aktiv på arbetsmarknaden eller inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor i ett programland. Organisationen kan vara en partner i ett nationellt konsortium men är ingen sändande organisation. Dess roll kan vara att dela och underlätta de administrativa förfarandena hos de sändande lärosätena och förbättra matchningen mellan studenternas profiler och företagens behov när det gäller praktikperioder och att gemensamt förbereda deltagarna.

För utbyten mellan program- och partnerländer kan endast organisationer från programländer ansöka om och förvalta betalningar för att ta emot och sända ut deltagare.

De sändande och mottagande organisationerna måste innan utbytena inleds tillsammans med studenterna/personalen ha kommit överens om vilken verksamhet som studenterna eller personalen ska delta i, genom ett avtal om lärande för studenter, respektive ett utbytesavtal för personal. I avtalen fastställs specifika mål för läranderesultaten under utlandsvistelsen, formella bestämmelser för erkännande och parternas respektive rättigheter och skyldigheter. När verksamheten bedrivs mellan två lärosäten (studentutbyten i utbildningssyfte och personalutbyten i undervisningssyfte) måste det finnas ett interinstitutionellt avtal mellan de sändande och mottagande institutionerna innan utbytet inleds.

Genom att ansluta sig till Erasmusstadgan för högre utbildning åtar sig lärosätena att tillhandahålla allt stöd som krävs för deltagare i utbytena, bland annat när det gäller språkliga förberedelser. För att underlätta för deltagarna införs stegvis ett webbaserat språkstöd under programmet för alla längre utbyten mellan programländer som varar minst två månader. Europeiska kommissionen ger bidragsberättigade deltagare möjlighet att använda tjänsten för att bedöma sina kunskaper i främmande språk och vid behov gå språkkurser före och/eller under utlandsvistelsen (du kan läsa mer i bilaga I till handledningen). Partnerländernas lärosäten har inte behörighet att underteckna Erasmusstadgan för högre utbildning och därför bör uppgifter om det språkliga stöd som erbjuds till deltagarna i utbytet uttryckligen anges i det interinstitutionella avtalet.

Vilka kriterier används för att bedöma den här typen av projekt?

Här anger vi de formella kriterier som ett utbytesprojekt inom den högre utbildningen måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+:

Allmänna kriterier

Vem kan söka?	• För att ansöka som enskilt lärosäte: lärosäten i programländerna måste vara anslutna till Erasmusstadgan för högre utbildning. (Se avsnittet ”Erasmusstadgan för högre utbildning” nedan och bilaga I till handledningen för mer information.) • För att ansöka som nationellt konsortium: samordnande organisationer i programländer och som samordnar ett konsortium med en ackreditering som konsortium inom högre utbildning. Organisationer som inte har en giltig ackreditering som konsortium kan ansöka om en sådan för ett konsortiums räkning samtidigt som ansökan om bidrag till ett utbytesprojekt lämnas in. Alla berörda lärosäten från berättigade programländer måste ha anslutit sig till Erasmusstadgan för högre utbildning. De här organisationerna kan bara få bidrag till ett utbytesprojekt om deras ansökan om ackreditering som konsortium godkänns. Studenter och personal vid lärosäten kan inte ansöka direkt om bidrag. Urvalskriterierna för deltagande i utbyten fastställs av det lärosäte där de studerar eller är anställda, i enlighet med de villkor som nämns i bilaga I till handledningen.

Verksamheter	Ett utbytesprojekt inom högre utbildning måste omfatta en eller flera av följande typer av verksamheter: • Studentutbyte för studier. • Studentutbyte för praktik. • Personalutbyte i undervisningssyfte. • Personalutbyte i utbildningssyfte.
Vilka länder får delta?	Utbyten mellan programländer: • Alla programländer. Utbyte mellan program- och partnerländer: • Alla programländer och • alla partnerländer i världen, utom regionerna 5 och 12 (se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen).
Antal deltagande organisationer	Bara en organisation (den sökande) ska anges på ansökningsblanketten. Den sökande ska vara antingen ett enskilt lärosäte eller en samordnare för ett konsortium som är etablerat i ett programland. När utbytesprojektet genomförs måste minst två organisationer (minst en sändande och minst en mottagande organisation) från olika programländer delta. För projekt som berör partnerländer krävs minst en organisation från ett programland och en organisation från ett berättigat partnerland.
Varaktighet	Den sökande ska ange varaktighet i ansökan med utgångspunkt i projektets omfattning och vilken typ av verksamhet som planeras över tid. Utbyten mellan programländer: 16 eller 24 månader. Utbyten mellan program- och partnerländer: 16 eller 26 månader.
Var ska ansökan lämnas?	Till det nationella programkontoret i det land där den sökande organisationen är etablerad.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast den **1 februari kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som startar den 1 juni samma år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.
Andra kriterier	Ett lärosäte får ansöka om medel hos sitt programkontor på två olika sätt: • Direkt som enskilt lärosäte. • Via ett konsortium som det är medlem i. Ett lärosäte får bara göra en ansökan per ansökningsomgång för ett utbytesprojekt mellan programländer som enskilt lärosäte och/eller som medlem i ett visst konsortium. Ett lärosäte får dock ingå i eller samordna flera olika nationella konsortier som lämnar in ansökningar samtidigt. Detsamma gäller utbytesprojekt mellan programländer och partnerländer. Båda sätten (individuell ansökan och konsortieansökan) får användas samtidigt. Samtidigt är lärosätet/institutionen ansvarigt för att förhindra dubbel finansiering av en deltagare om båda sätten används under ett läsår.

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande **uteslutnings- och urvalskriterier**. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Ytterligare kriterier för genomförandet av studentutbyten

Vilka organisationer får delta?	• **Studentutbyten för studier:** Alla deltagande organisationer från programländer (både sändande och mottagande) måste vara lärosäten som anslutit sig till Erasmusstadgan för högre utbildning. Alla organisationer från partnerländer måste vara lärosäten som erkänts av behöriga myndigheter och har undertecknat interinstitutionella avtal med sina programlandspartner innan utbytena äger rum. • **Studentutbyten för praktik**: När det gäller utbyten mellan programländer måste den sändande organisationen vara ett lärosäte som är anslutet till Erasmusstadgan för högre utbildning. När det gäller utbyten mellan program- och partnerländer måste den sändande organisationen vara ett lärosäte i ett programland som är anslutet till Erasmusstadgan för högre utbildning eller ett lärosäte i ett partnerland som erkänts av behöriga myndigheter och som har undertecknat ett interinstitutionellt avtal med partnern i det mottagande programlandet innan utbytena äger rum. Mottagande organisationer kan vara följande3: • Offentliga eller privata organisationer som är aktiva på arbetsmarknaden eller på utbildnings-, yrkesutbildnings- eller ungdomsområdet. Det kan t.ex. vara - offentliga eller privata små, medelstora eller stora företag (även sociala företag) - offentliga organ på lokal, regional eller nationell nivå - arbetsmarknadens parter eller andra företrädare för arbetslivet, t.ex. handelskammare, hantverks- /yrkesorganisationer och fackföreningar - forskningsinstitut - stiftelser - skolor, institut och utbildningscentrum (på alla nivåer, från förskole- till gymnasieutbildning och även yrkesutbildning och vuxenutbildning) • icke-vinstdrivande organisationer, föreningar och icke-statliga organisationer • organ som erbjuder yrkesvägledning, professionell rådgivning och informationstjänster, • lärosäten som är anslutna till Erasmusstadgan för högre utbildning i ett programland.
Varaktighet	**Studieperioder**: från tre4 till tolv månader (inklusive en kompletterande praktikperiod om en sådan är planerad). **Praktik**: från två till tolv månader. Samma student kan delta i utbyten i sammanlagt högst tolv månader5 per studienivå6, oavsett antal och typ av utbytesverksamhet. Deltagande med nollbidrag från EU räknas också in i beräkningen av den maximala varaktigheten: • på grundnivå (kandidatnivå eller motsvarande), inklusive korta utbildningar (EQF-nivå 5 och 6) • på avancerad nivå (masternivå eller motsvarande – EQF-nivå 7) och • på forskarnivå som doktorand (doktorandnivå eller EQF-nivå 8). Praktikperioder för nyutexaminerade räknas in i maxperioden på tolv månader för varje studienivå.
Plats	Studenterna måste genomföra sina utbyten i ett annat programland eller partnerland än den sändande organisationens land och det land där studenten är bosatt under sina studier7.

Målgrupper	Studenter som är inskrivna vid ett lärosäte och för studier som leder till en erkänd examen eller annan erkänd kvalifikation på högskolenivå (upp till och inbegripet doktorsexamen). När det gäller utbyten för studier måste studenterna gå minst andra året av sin högskoleutbildning. Detta villkor gäller inte för praktikperioder. Personer som nyligen tagit examen vid ett lärosäte får delta i praktikperioder mellan programländer. De ska i så fall väljas av sitt lärosäte under sitt sista studieår, och praktiken måste genomföras och slutföras utomlands inom ett år efter examen.

Ytterligare kriterier för genomförandet av personalutbyten

Vilka organisationer får delta?	• **Personalutbyten för undervisning:** De mottagande organisationerna måste vara lärosäten som är anslutna till Erasmusstadgan för högre utbildning i ett programland eller lärosäten i ett partnerland som erkänts av behöriga myndigheter och som har undertecknat ett interinstitutionellt avtal med partnern i det sändande programlandet innan utbytet äger rum. De sändande organisationerna måste vara • lärosäten som är anslutna till Erasmusstadgan för högre utbildning i ett programland eller lärosäten i ett partnerland som erkänts av behöriga myndigheter och som har undertecknat ett interinstitutionellt avtal med partnern i det mottagande programlandet, eller • när det gäller personal som bjuds in att undervisa vid ett lärosäte, offentliga eller privata organisationer (ej anslutna till Erasmusstadgan för högre utbildning) som är aktiva på arbetsmarknaden eller på utbildnings-, yrkesutbildnings- eller ungdomsområdet. Det kan t.ex. vara - offentliga eller privata små, medelstora eller stora företag (även sociala företag) - offentliga organ på lokal, regional eller nationell nivå - arbetsmarknadens parter eller andra företrädare för arbetslivet, t.ex. handelskammare, hantverks- /yrkesorganisationer och fackföreningar - forskningsinstitut - stiftelser - skolor, institut eller utbildningscentrum (på alla nivåer, från förskole- till gymnasieutbildning och även yrkesutbildning och vuxenutbildning) - icke-vinstdrivande organisationer, föreningar och icke-statliga organisationer - organ som erbjuder yrkesvägledning, karriärrådgivning och informationstjänster. • **Personalutbyten i utbildningssyfte:** De sändande organisationerna måste vara lärosäten i ett programland som är anslutna till Erasmusstadgan för högre utbildning eller lärosäten i ett partnerland som erkänts av behöriga myndigheter och som har undertecknat ett interinstitutionellt avtal med partnern i det mottagande programlandet innan utbytet äger rum. De mottagande organisationerna måste vara • lärosäten som är anslutna till Erasmusstadgan för högre utbildning i ett programland eller lärosäten i ett partnerland som erkänts av behöriga myndigheter och som har undertecknat ett interinstitutionellt avtal med partnern i det mottagande programlandet, eller • offentliga eller privata organisationer i programlandet som är verksamma på arbetsmarknaden eller inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor. Se exempel på föregående sida.
Varaktighet	Från två dagar (fem dagar från och till partnerländer) till två månader, exklusive restid. När det gäller utbyten mellan programländer ska det vara minst två dagar i följd. En undervisningsverksamhet måste omfatta minst åtta timmar undervisning per vecka (eller en kortare vistelse). Detta lägsta timantal gäller inte för inbjuden personal från företag. Om undervisning kombineras med fortbildning under en enda utlandsvistelse minskas det lägsta antalet undervisningstimmar per vecka (eller kortare vistelse) till fyra timmar. Om utbytet varar längre än en vecka ska det lägsta antalet undervisningstimmar för en ofullständig vecka stå i proportion till en hel vecka.
Plats	Personalen måste genomföra sitt utbyte i ett annat programland än den sändande organisationens land och det egna bosättningslandet.

Målgrupper	**Personalutbyten för undervisning:** • Personal som arbetar vid ett lärosäte i ett programland eller partnerland. • Personal som har inbjudits att undervisa vid ett lärosäte i ett program- eller partnerland och som arbetar i en offentlig eller privat organisation (som inte är ansluten till Erasmusstadgan för högre utbildning) verksam på arbetsmarknaden eller inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor i ett program- eller partnerland. **Personalutbyten i utbildningssyfte:** Personal som arbetar vid ett lärosäte i ett programland eller partnerland.

Ytterligare information om utbyten mellan program- och partnerländer

Den tillgängliga budgeten för utbyten mellan program- och partnerländer är uppdelad mellan olika regioner i världen i tolv olika budgetanslag och budgetanslagen skiljer sig åt i omfattning. Ytterligare information om de tillgängliga beloppen i varje budgetanslag kommer att publiceras på de nationella programkontorens webbplatser.

Generellt sett måste medlen användas utifrån en geografisk balans. EU har satt upp ett antal mål för geografisk balans och prioriteringar som ska uppnås på europeisk nivå, sett över hela programperioden (2014–2020). Målen behöver inte nås av enskilda lärosäten, men de nationella programkontoren kommer att ta dessa mål i beaktande när de fördelar den tillgängliga budgeten. Dessutom uppmuntras lärosäten att samarbeta med partner från de fattigaste och minst utvecklade partnerländerna.

Dessa är de **geografiska målen** för utbyten mellan program- och partnerländer på EU-nivå fram till 2020:

- När det gäller utvecklingsländerna i Asien och Latinamerika bör 25 % av medlen användas för att organisera utbyten med de minst utvecklade länderna i regionen. Dessa länder är
  - Asien: Afghanistan, Bangladesh, Kambodja, Laos, Nepal, Bhutan och Myanmar/Burma.
  - Latinamerika: Bolivia, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua och Paraguay.
- Högst 30 % av den tillgängliga budgeten för Asien bör användas för utbyten med Kina och Indien.
- Högst 35 % av den tillgängliga budgeten för Latinamerika bör användas för Brasilien och Mexiko.

Beroende på kravet att genomföra utbyten med länder i regionerna 6, 7, 8, 9, 10 och 11[8], som bidrar till utvecklingsbiståndet, begränsas utbyten för studenter som genomgår korta utbildningar och utbildningar på grundnivå och avancerad nivå till att ta emot deltagare från partnerländer till programländer[9]. Utgående utbyten till dessa regioner finns bara för doktorandnivå och för personal.

Det kommer dock att finnas några undantag för vissa programländer. Läs mer på det nationella programkontorets webbplats.

Slutligen kan lärosäten ansöka om 100 % personalutbyten eller 100 % studentutbyten eller en kombination av dessa, så länge det följer de kompletterande kriterier som fastställs av det nationella programkontoret (se avsnittet nedan).

Kompletterande kriterier för utbyten mellan programländer och partnerländer som fastställs av de nationella programkontoren

Om budgetanslaget för en viss partnerregion eller partnerland är begränsat, kan ett nationellt programkontor välja att lägga till ett eller flera kompletterande kriterier från listan nedan. Om ett nationellt kontor väljer att använda kompletterande kriterier kommer detta beslut att offentliggöras och meddelas före ansökningstidens utgång, i första hand på kontorets webbplats.

- Examensnivå (t.ex. begränsa ansökningarna till endast en eller två nivåer – kandidatnivå, masternivå, doktorandnivå).
- Prioritera enbart personalutbyten eller enbart studentutbyten.
- Begränsa längden på utbytena (till exempel genom att begränsa studentutbyten till sex månader eller personalutbyten till tio dagar).

Tilldelningskriterier för ett utbytesprojekt i programländer[10]

Ingen kvalitativ bedömning görs (kvaliteten utvärderades då ansökan om anslutning till Erasmusstadgan för högre utbildning gjordes eller när ett nationellt konsortium utsågs) och därför finns det inga tilldelningskriterier.

Alla giltiga bidragsansökningar får finansiering.

Det maximala bidragsbeloppet beror på flera faktorer:

- Antal utbytesperioder och månader/dagar som ansökan gäller.
- Den sökandes tidigare resultat när det gäller antalet utbytesperioder, god kvalitet på genomförandet av verksamheten och sund ekonomisk förvaltning, om den sökande har beviljats ett liknande bidrag tidigare år.
- Den sammanlagda nationella budgeten för insatsen i fråga.

Tilldelningskriterier för ett utbytesprojekt mellan program- och partnerländer

Berättigade bidragsansökningar (som har godkänts vid kontrollen av bidragsberättigande) bedöms med utgångspunkt i följande kriterier:

Strategins relevans (högst 30 poäng)	I vilken grad som det planerade utbytesprojektet är relevant för de berörda lärosätenas internationaliseringsstrategi (både i program- och i partnerlandet) och grunden till att de väljer personal- och/eller studentutbyte.
Kvaliteten på samarbetsarrangemangen (högst 30 poäng)	I vilken grad den sökande organisationen har tidigare erfarenhet av liknande projekt med lärosäten/organisationer i partnerlandet och hur tydlig beskrivningen är av fördelningen av ansvar, roller och uppgifter mellan partnerna.
Kvaliteten på insatsens utformning och genomförande (högst 20 poäng)	Fullständigheten och kvaliteten på arrangemangen för att välja deltagare, det stöd som ges till dem samt erkännandet av deras utbytesperiod (särskilt i partnerlandet).

Effekt och spridning (högst 20 poäng)	Projektets potentiella positiva effekt på deltagare, mottagare, partnerorganisationer på lokal, regional och nationell nivå samt kvaliteten på åtgärderna för att sprida resultaten av projektet på fakultets- och institutionsnivå och i vidare sammanhang i både program- och partnerländerna.

Sökanden ska beskriva hur projektet uppfyller dessa fyra kriterier utifrån den egna organisationens (eller de egna organisationernas – i de fall då ansökan lämnas in av ett konsortium) och partnerlandets institutioners synvinkel.

Förslagen måste få minst 60 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering, med totalt minst 15 poäng inom ”Strategins relevans”.

För att den tillgängliga budgeten ska kunna anslås till varje region kommer de utbyten som planeras med varje partnerland att listas i meritordning utifrån en regional rangordning.

Det bidrag som tilldelas till ett lärosäte beror på en rad faktorer:

- Antal utbytesperioder och månader/dagar som ansökan gäller.
- Den budget som anslagits per land eller region.
- Den geografiska balansen inom en viss region eller delregion.

Det nationella programkontoret kan finansiera utbyten med ett partnerland som kommer längre ner i den regionala rangordningen, om det är nödvändigt för att säkerställa geografisk balans inom den regionen, i enlighet med de geografiska målen som nämns ovan.

Det nationella programkontoret är inte skyldigt att finansiera alla utbyten som söks för ett partnerland, om ansökan anses vara alltför omfattande i förhållande till den tillgängliga budgeten.

Vid sidan om de övergripande kriterierna om meritordning och geografisk balans försöker det nationella programkontoret i möjligaste mån att fördela den tillgängliga budgeten mellan så många lärosäten som möjligt för att undvika att finansieringen koncentreras till ett fåtal lärosäten. Det nationella programkontoret strävar efter att vara så inkluderande som möjligt och låta så många aktörer som möjligt delta utan att undergräva kvaliteten, den geografiska balansen eller den minsta kritiska storleken per projekt för att säkerställa genomförbarheten.

Vilken ackreditering behövs för sådana här utbytesprojekt?

Erasmusstadgan för högre utbildning

Alla lärosäten som är etablerade i ett programland och vill delta i ett utbytesprojekt för högre utbildning måste ansluta sig till Erasmusstadgan för högre utbildning, antingen som enskilt lärosäte eller som medlem av ett nationellt konsortium. Varje år publicerar Europeiska kommissionen – via genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur (Eacea) – en särskild inbjudan att lämna projektförslag där detaljerade villkor och kvalitetskriterier fastställs som måste uppfyllas för anslutning till Erasmusstadgan för högre utbildning. Du hittar inbjudan på Eaceas webbplats .

Lärosäten som är etablerade i ett partnerland måste vara ackrediterade av relevant nationell

ackrediteringsorganisation. Eftersom de inte är behöriga att ansluta sig Erasmusstadgan för högre utbildning, måste de dessutom ha ingått ett interinstitutionellt avtal med sin eller sina programlandspartner i vilket principerna i denna stadga har godkänts.

Konsortieackreditering för högre utbildning

En organisation från ett programland som lämnar in en ansökan för ett nationellt konsortium måste ha en giltig konsortieackreditering. Denna ackreditering görs av samma nationella programkontor som bedömer ansökan om finansiering för ett projekt för utbyten inom den högre utbildningen. Ansökningarna om ackreditering och bidrag till utbytesprojekt kan göras samtidigt. Det är dock bara de lärosäten och organisationer som godkänns i ackrediteringsprocessen som kan få bidrag till sina projekt. För att få konsortieackreditering måste följande villkor vara uppfyllda:

Allmänna kriterier

Vilka organisationer får delta?	Ett nationellt konsortium inom högre utbildning kan bestå av följande deltagande organisationer: • Lärosäten som har en giltig anslutning till Erasmusstadgan för högre utbildning (mer information om stadgan finns i avsnittet ”Erasmusstadgan för högre utbildning” ovan och i bilaga I till handledningen). och • Offentliga eller privata organisationer som är aktiva på arbetsmarknaden eller inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor (se exempel på bidragsberättigade deltagande organisationer på föregående sida). Alla deltagande organisationer måste vara etablerade i samma programland.
Vem kan söka?	Varje bidragsberättigad organisation kan fungera som samordnare och göra en ansökan för samtliga organisationer som deltar i konsortiet.
Antal deltagande organisationer	Ett nationellt konsortium måste omfatta minst tre bidragsberättigade deltagande organisationer, varav två måste vara sändande lärosäten. Alla medlemsorganisationer i det nationella konsortiet måste vara identifierade när ansökan om konsortieackreditering lämnas in.
Hur länge är konsortieackrediteringen giltig?	Den gäller för alla årliga ansökningsomgångar till och med omgången 2020.
Var ska ansökan lämnas?	Till det nationella programkontoret i det land där den sökande organisationen har sitt säte.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in ackrediteringsansökan senast den **1 februari kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som startar den 1 juni samma år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.

Tilldelningskriterier

Ansökningar om konsortieackreditering kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Konsortiets relevans (högst 30 poäng)	• Förslagets relevans för • insatsens mål (se avsnittet ”Vad är syftet med utbytesprojekt?”) • behoven och målen hos de organisationer som deltar i konsortiet och hos de enskilda deltagarna. • Hur ändamålsenligt förslaget är för att • skapa läranderesultat av hög kvalitet för deltagarna • förstärka kapaciteten och den internationella räckvidden hos de organisationer som deltar i konsortiet • skapa mervärde på EU-nivå genom resultat som inte går att uppnå genom verksamhet som bedrivs av varje enskilt lärosäte.
Kvaliteten på konsortiets sammansättning och arrangemangen för samarbete (högst 20 poäng)	• I vilken grad • konsortiet har en ändamålsenlig sammansättning av sändande lärosäten med, när det är aktuellt, kompletterande deltagande organisationer från andra socioekonomiska sektorer med den profil, erfarenhet och sakkunskap som krävs för att genomföra alla aspekter av projektet • samordnaren för konsortiet har tidigare erfarenhet av att leda ett konsortium eller en liknande typ av projekt • fördelningen av roller, ansvarsområden och uppgifter/resurser är väl definierade och visar att alla deltagande organisationer är engagerade och kommer att bidra aktivt • uppgifter/resurser samlas och delas • ansvarsområdena är tydliga när det gäller avtalsfrågor och ekonomisk förvaltning • konsortiet inbegriper nya deltagare i insatsen.
Kvaliteten på utformningen och genomförandet av konsortiets verksamhet (högst 20 poäng)	• Tydlighet, fullständighet och kvalitet på projektets alla faser (förberedelse, genomförande och uppföljning av utbyten). • Kvaliteten på de praktiska arrangemangen, ledningen och stödmetoderna (t.ex. hitta mottagande organisationer, matchning, information, språkligt och interkulturellt stöd, övervakning). • Kvaliteten på samarbete, samordning och kommunikation mellan de deltagande organisationerna och med andra berörda intressenter. • När det är aktuellt, kvaliteten på arrangemang för att erkänna och validera deltagarnas läranderesultat, och konsekvent användning av europeiska verktyg för öppenhet och erkännande. • När det är aktuellt, ändamålsenligheten i åtgärder för att välja deltagare för utbytena och uppmuntra personer med begränsade möjligheter att delta i utbyten.
Effekt och spridning (högst 30 poäng)	• Kvaliteten på åtgärderna för att utvärdera resultatet av den verksamhet som leds av konsortiet. • Projektets potentiella effekt • för deltagare och deltagande organisationer under och efter projektet • utanför de organisationer och enskilda personer som deltagit direkt i projektet, på institutionell, lokal, regional, nationell eller internationell nivå. • Ändamålsenligheten och kvaliteten på åtgärderna för att sprida resultatet av den verksamhet som leds av konsortiet inom och utanför de deltagande organisationerna och partnerna.

För att bli utvald för ackreditering måste förslagen få minst 60 poäng totalt. Dessutom måste de få minst hälften av maxpoängen för varje tilldelningskriterium.

Vad mer behöver jag veta om denna insats?

Du hittar fler särskilda regler, kriterier och annan användbar information om den här insatsen i bilaga I till handledningen. Du bör läsa de relevanta delarna i den bilagan innan du lämnar in din ansökan om bidrag.

Vilka regler gäller för finansieringen?

På ansökningsblanketten för bidrag till utbytesprojekt för studenter och personal vid lärosäten ska den sökande ange

- det antal studenter och anställda som väntas delta i utbyten
- den totala varaktigheten för de planerade utbytena.

De nationella programkontoren i programländerna ska använda dessa uppgifter som utgångspunkt när de beslutar om bidrag till sökande för att stödja ett visst antal utbyten, upp till det högsta antal som den sökande har angett.

Om du ansöker om utbytesprojekt med partnerländer ska du fylla i en separat ansökningsblankett för utbyten till och från partnerländer.

Ett separat bidrag beviljas till utbyten med partnerländer.

Följande regler ska gälla för det ekonomiska stödet till denna verksamhet:

A) Finansieringsregler som gäller för all utbytesverksamhet

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Bidrag till projektets genomförande	Kostnader som är direkt förknippade med genomförandet av utbytena (utom resor och uppehälle för deltagarna)	Schablonbelopp	Vid utbyten mellan programländer: upp till den 100:e deltagaren: 350 euro per deltagare, och från och med den 101:a deltagaren 200 euro per ytterligare deltagare För utbyten mellan programländer och partnerländer: 350 euro per deltagare	Baserat på antalet deltagare i utbytesprojektet
Bidrag för särskilda behov	Ytterligare kostnader som har direkt koppling till deltagare med särskilda behov	Faktiska kostnader	Upp till 100 % av de bidragsberättigande kostnaderna som godkänts av det nationella kontoret.	Villkor: Ansökan om ekonomiskt stöd måste motiveras på en särskild ansökningsblankett när deltagarna har valts ut

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Särskilda kostnader	Kostnader för att tillhandahålla en finansiell garanti om det nationella kontoret begär det Vid utbyten mellan programländer: Dyra resekostnader för deltagare från/till yttersta randområden och utomeuropeiska länder och territorier	Faktiska kostnader	Kostnader för finansiell garanti: 75 % av bidragsberättigande kostnader Dyra resekostnader: upp till 80 % av resekostnaderna	Villkor: Ansökan om ekonomiskt stöd måste motiveras när deltagarna har valts ut

Bidrag till projektets genomförande till mottagaren (lärosäten eller konsortier):

Bidraget till det organisatoriska stödet är ett bidrag till alla kostnader som institutioner har i samband med verksamhet för att stödja utbytesprojekt, såväl för att sända ut som att ta emot studenter och personal, för att följa Erasmusstadgan för högre utbildning i programländer och principerna för Erasmusstadgan så som dessa avspeglas i det interinstitutionella avtalet som ingåtts om det rör sig om institutioner från partnerländer. Exempel:

- Organisatoriska arrangemang med partnerinstitutioner, däribland besök hos potentiella partner, för att komma överens om villkoren i de interinstitutionella avtalen om urval, förberedelse, mottagning och integrering av utbytesdeltagare, och hålla dessa interinstitutionella avtal aktuella.
- Tillhandahålla aktuella kurskataloger för internationella studenter.
- Tillhandahålla information och hjälp till studenter och personal.
- Urval av studenter och personal.
- Utformning av avtal om lärande för att säkerställa att studenternas utbildning erkänns fullt ut, utformning och erkännande av utbytesavtal för personal.
- Språklig och interkulturell förberedelse för såväl inkommande som utresande studenter och anställda, som komplement till Erasmus+ Online Linguistic Support.
- Underlätta inkommande deltagares integrering på lärosätet.
- Se till att det finns effektiva mentors- och tillsynssystem för deltagare i utbytesprojekt.
- Särskilda arrangemang för att säkerställa kvaliteten på praktikperioder på företag för studenter.
- Se till att kurser och åtföljande studiepoäng erkänns, utfärda registerutdrag och bilagor till examensbevis.
- Underlätta deltagares återintegrering och bygga vidare på deras nyförvärvade kompetens, till nytta för lärosätet och för andra studenter/anställda.

Lärosäten i både program- och partnerländer åtar sig att följa alla principer i stadgan för att skapa utbytesprojekt av hög kvalitet, bland annat att se till att utresande deltagare är väl förberedda, bland annat genom att de har skaffat sig nödvändiga språkkunskaper, och ge lämpligt språkligt stöd till inkommande deltagare i utbytesprojekt. Det är lämpligt att använda lärosätenas befintliga resurser för språkundervisning. När det gäller utbyten mellan programländer kan de lärosäten som kan erbjuda utbytesprojekt av hög kvalitet för studenter och personal, bland annat i fråga om språkligt stöd, till lägre kostnader (eller för att de finansieras från andra källor än EU) föra över en andel av sitt bidrag till projektets genomförande för att finansiera fler utbyten. Flexibilitetsnivån för detta fastställs i bidragsavtalet.

I samtliga fall ska bidragsmottagarna enligt avtal vara skyldiga att leverera sådana tjänster av hög kvalitet, och deras resultat ska granskas och kontrolleras av de nationella programkontoren, som även ska ta hänsyn till den återkoppling som studenter och personal lämnat via registreringsverktyget Mobility Tool+ och som finns direkt tillgänglig för de nationella programkontoren och kommissionen.

När det gäller utbyten inom programländer så beräknas bidrag till projektets genomförande utifrån antalet utresande utbytesdeltagare (inklusive deltagare med nollbidrag från EU under hela utbytesperioden – se nedan) och inkommande personal från företag som undervisar vid det lärosäte som är bidragsmottagaren eller medlem i det nationella konsortiet. Utbytesdeltagare med nollbidrag från EU för hela utbytesperioden räknas som deltagare med stöd eftersom de drar nytta av ramverket och de organisatoriska verksamheterna. Organisatoriskt stöd betalas därför även för dessa deltagare.

När det gäller utbyten mellan programländer och partnerländer beräknas bidrag till projektets genomförande utifrån antalet beviljade utbyten, inklusive antalet utresande utbytesdeltagare från programländer och alla inresande utbytesdeltagare från partnerländer. Utbytesdeltagare med nollbidrag från EU för hela utlandsvistelsen räknas som deltagare med stöd eftersom de drar nytta av ramverket och de organisatoriska verksamheterna. Detta omfattar inte medföljande personer till deltagare under deras utlandsvistelse samt ytterligare utbyten som kan organiseras genom att medel överförs mellan budgetkategorier.

För nationella konsortier kan detta bidrag delas mellan alla nationella medlemmar enligt de regler som de själva har kommit överens om. För utbyten mellan partner- och programländer delas det organisatoriska stödet mellan de berörda partnerna enligt en för alla godtagbar grund som de deltagande organisationerna bestämt.

Utbytesdeltagare med nollbidrag från EU

Studenter och personal med nollbidrag från EU är deltagare som inte får något EU-bidrag för resor och uppehälle men som i övrigt uppfyller kriterierna för student- och personalutbyten och som får ta del av alla fördelar med att vara student och personal inom Erasmus+. De får ta emot ett regionalt, nationellt eller annat slags bidrag för sina kostnader för utbytet. Antalet studenter och anställda med nollbidrag från EU under hela utbytesperioden räknas med i statistiken för den resultatindikator som används för att fördela EU:s budget mellan länderna, både när det gäller utbyten inom programländer och utbyten mellan programländer och partnerländer.

Bidrag för särskilda behov

Personer med särskilda behov är potentiella deltagare vars individuella fysiska, mentala eller hälsorelaterade tillstånd är sådant att de inte skulle kunna delta i projektet/utbytet utan extra ekonomiskt stöd. Lärosäten som har valt ut studenter och/eller personal med särskilda behov kan ansöka om ytterligare bidrag från det nationella programkontoret för att täcka de extra kostnaderna för deras deltagande i utbyten. För personer med särskilda behov kan bidraget därför bli högre än de högsta enskilda bidragsbelopp som anges nedan. Lärosätena ska informera på sin webbplats om hur studenter och personal med särskilda behov kan ansöka om det extra bidraget.

Extra finansiering för studenter och anställda med särskilda behov kan också komma från andra källor på lokal, regional och/eller nationell nivå.

Medföljande personer till studenter och personal med särskilda behov har rätt till ett bidrag som baseras på de faktiska kostnaderna.

Varje lärosäte åtar sig genom att underteckna Erasmusstadgan för högre utbildning att garantera att deltagare oavsett bakgrund får lika tillgång och möjligheter. Studenter och personal med särskilda behov kan därför utnyttja de supporttjänster som den mottagande institutionen erbjuder till lokala studenter och sin egen personal.

Särskilda kostnader

Endast deltagare som är berättigade till standardresebidrag är berättigade till särskilda kostnader för dyra resor:

Utbytesprojekt kan därmed söka pengar för särskilda resekostnader för deltagare under budgetposten ”särskilda kostnader” (för upp till 80 % av resekostnaderna). De sökande måste kunna styrka att de vanliga budgetreglerna (schablonbelopp i enlighet med avståndet för resan) inte täcker minst 70 % av resekostnaderna för deltagarna.

Andra finansieringskällor

Studenter och personal kan utöver EU-bidraget, eller i stället för EU-bidraget (utbytesdeltagare med nollbidrag från EU), få ett regionalt, nationellt eller annat slags bidrag som förvaltas av en annan organisation än det nationella programkontoret (t.ex. ett departement eller en regional myndighet). Denna typ av bidrag från andra finansieringskällor än EU:s budget omfattas inte av de beloppsgränser eller intervall som anges i det här dokumentet.

Bidrag till studentutbyten

Studenter kan få ett EU-bidrag för sina kostnader för resa och uppehälle under studie- eller praktikperioden utomlands. Dessa belopp ska fastställas av de nationella programkontoren tillsammans med de nationella myndigheterna och/eller lärosätena på grundval av objektiva och öppna kriterier enligt beskrivningen ovan. De exakta beloppen ska publiceras på de nationella programkontorens och lärosätenas webbplatser.

Programländerna är indelade i följande tre grupper:

Grupp 1 Programländer med högre levnadskostnader	Danmark, Finland, Irland, Island, Liechtenstein, Luxemburg, Norge, Storbritannien och Sverige
Grupp 2 Programländer med medelhöga levnadskostnader	Belgien, Cypern, Frankrike, Grekland, Italien, Malta, Nederländerna, Portugal, Spanien, Tyskland och Österrike
Grupp 3 Programländer med lägre levnadskostnader	Bulgarien, Estland, Makedonien, Kroatien, Lettland, Litauen, Polen, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Tjeckien, Turkiet och Ungern

Utbyten inom programländer kriterium 1 – sändande och mottagande länder för studenten

Det EU-bidrag som beviljas studenterna beror på vilka länder de reser mellan enligt följande:

- Utbyte med ett land med liknande levnadskostnader: studenterna får ett medelstort EU-bidrag.
- Utbyte med ett land med högre levnadskostnader: studenterna får ett högre EU-bidrag.
- Utbyte med ett land med lägre levnadskostnader: studenterna får ett lägre EU-bidrag.

De belopp som fastställs av de nationella programkontoren ska ligga inom följande intervall:

- Medelstort EU-bidrag: ett intervall på **220–470 euro** per månad ska gälla för utbyte med ett land med liknande levnadsomkostnader: a) från grupp 1 till grupp 1, b) från grupp 2 till grupp 2 och c) från grupp 3 till grupp 3.
- Högre EU-bidrag: motsvarar det medelintervall som det nationella programkontoret tillämpar plus minst 50 euro och **270–520 euro** per månad. Det ska tillämpas på utbyte med ett land med högre levnadsomkostnader: a) från grupp 2 till grupp 1 och b) från grupp 3 till grupp 1 eller 2.
- Lägre EU-bidrag: motsvarar det medelintervall som det nationella programkontoret tillämpar minus minst 50 euro och **170–420 euro** per månad. Det ska tillämpas på utbyte med ett land med lägre levnadsomkostnader: a) från grupp 1 till grupp 2 eller 3 och b) från grupp 2 till grupp 3.

När de nationella programkontoren fastställer de belopp som ska gälla för bidragsmottagare i deras land ska de ta hänsyn till två särskilda kriterier:

- Tillgången till och nivån på andra källor till medfinansiering från privata eller offentliga organ på lokal, regional eller nationell nivå som kompletterar EU-bidraget.
- Den allmänna efterfrågan från studenter som har för avsikt att studera utomlands.

De nationella programkontoren får besluta att ge sina lärosäten en viss flexibilitet genom att fastställa intervall i stället för belopp på nationell nivå. Detta bör i så fall vara motiverat, t.ex. i länder där det finns medfinansiering tillgänglig på regional eller institutionell nivå.

Utbyten inom programländer kriterium 2 – ytterligare stöd för särskilda målgrupper, insatser och sändande länder/regioner

Studenter med begränsade möjligheter (utom studenter med särskilda behov)

De nationella myndigheterna får tillsammans med de nationella programkontor som ansvarar för genomförandet av Erasmus+ i ett visst programland besluta (baserat på en möjlighet att delta/inte delta, beroende på det stöd som redan har getts på nationell nivå) att alla lärosäten i deras land bör ge ett tillägg till det individuella bidraget från deras EU-bidrag till studenter med begränsade möjligheter (däribland flyktingar, asylsökande och migranter) med ett belopp på **mellan 100 och 200 euro per månad**. Den exakta månatliga summan och vilka kriterier som ska tillämpas fastställs på nationell nivå av de nationella myndigheterna.

Studenter som gör praktik

Studenter som gör praktik ska få ytterligare ett tillägg från EU-bidraget med ett belopp på **mellan 100 och 200 euro per månad**. Den exakta nivån ska fastställas av de nationella programkontoren och lärosätena beroende på efterfrågan och medfinansieringens storlek för denna typ av utbyte. I samtliga fall bör alla studenter från samma lärosäte få samma nivå, oavsett om studenten får eventuella tillskott eller bidrag av annat slag än pengar från värdföretaget. Studenter med

begränsade möjligheter som deltar i praktik har rätt att få tillägget för studenter med begränsade möjligheter i stället för tillägget för praktik, i de fall tillägget för praktik är lägre.

Studenter från programländer och regioner i de yttersta randområdena och de utomeuropeiska länderna och territorierna
Med tanke på de komplikationer som avstånden till andra programländer innebär ska studenter från de yttersta randområdena, Cypern, Island, Malta och de utomeuropeiska länderna och territorierna få följande högre belopp i individuellt bidrag:

Från	Till	Belopp
De yttersta randområdena, Cypern, Island och Malta, utomeuropeiska länder och territorier	Länder i grupp 1	770 euro per månad
	Länder i grupp 2	720 euro per månad
	Länder i grupp 3	670 euro per månad

Förutom de ovannämnda beloppen i individuellt bidrag ska studenter från dessa länder få följande tillägg för att hjälpa dem att täcka sina resekostnader:

Reseavstånd[11]	Belopp
Mellan 10 och 99 km:	20 euro per deltagare
Mellan 100 och 499 km:	180 euro per deltagare
Mellan 500 och 1 999 km:	275 euro per deltagare
Mellan 2 000 och 2 999 km:	360 euro per deltagare
Mellan 3 000 och 3 999 km:	530 euro per deltagare
Mellan 4 000 och 7 999 km:	820 euro per deltagare
8 000 km eller mer:	1 500 euro per deltagare

Tillägg för studenter i praktik eller med begränsade möjligheter ska inte tillämpas i detta fall.

Nivå på det ekonomiska stöd som fastställs av lärosäten

I samtliga fall ska lärosätena vara skyldiga att respektera följande principer och kriterier när de fastställer och tillämpar bidragsbeloppen:

- När beloppet har fastställts av lärosätet ska det vara detsamma under hela projektet. Det är inte möjligt att sänka eller höja bidragsnivån inom samma projekt.
- Beloppen måste fastställas och tillämpas på ett objektivt och öppet sätt, med hänsyn till alla principer och den metod som beskrivs ovan (dvs. med hänsyn även till vart man åker och den ytterligare särskilda finansieringen).
- Alla studenter som beger sig till samma grupp av länder för samma typ av utbyte – studier eller praktik – måste få samma bidragsnivå (med undantag för studenter med begränsade möjligheter eller med särskilda behov).

Utbyten mellan programländer och partnerländer

Beloppen för det individuella bidraget ska fastställas enligt följande:

Från	Till	Belopp
	Programländer i grupp 1	900 euro per månad
Deltagande partnerländer	Programländer i grupp 2	850 euro per månad
	Programländer i grupp 3	800 euro per månad
Programländer	Partnerländer	700 euro per månad

Dessutom ska studenter som reser till/kommer från partnerländer få följande tillägg för att hjälpa dem att täcka sina resekostnader:

Reseavstånd[12]	Belopp
Mellan 10 och 99 km:	20 euro per deltagare
Mellan 100 och 499 km:	180 euro per deltagare
Mellan 500 och 1 999 km:	275 euro per deltagare
Mellan 2 000 och 2 999 km:	360 euro per deltagare
Mellan 3 000 och 3 999 km:	530 euro per deltagare
Mellan 4 000 och 7 999 km:	820 euro per deltagare
8 000 km eller mer:	1 500 euro per deltagare

C) Bidrag för personalutbyten

Personal ska få ett EU-bidrag för sina kostnader för resa och uppehälle under perioden utomlands enligt följande:

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Resor	Bidrag till deltagarnas resekostnader, från ursprungsorten till platsen för verksamheten och tillbaka igen	Schablonbelopp	För resor på mellan 10 och 99 km: 20 euro per deltagare För resor på mellan 100 och 499 km: 180 euro per deltagare För resor på mellan 500 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på mellan 2 000 och 2 999 km: 360 euro per deltagare För resor på mellan 3 000 och 3 999 km: 530 euro per deltagare För resor på mellan 4 000 och 7 999 km: 820 euro per deltagare För resor på minst 8 000 km: 1 500 euro per deltagare	Baserat på reseavståndet per deltagare. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknare 13. Den sökande måste ange avståndet för en enkelresa för att beräkna EU-bidraget till tur och retur-resan14
Individuellt bidrag	Kostnader som är direkt förknippade med deltagarnas uppehälle under verksamheten	Schablonbelopp	Upp till den 14:e verksamhetsdagen: A1.1 för utbyten mellan programländer eller A1.2 för utbyten mellan programländer och partnerländer per dag och deltagare + mellan den 15:e och den 60:e verksamhetsdagen: 70 % av A1.1 för utbyten mellan programländer eller A1.2 för utbyten mellan programländer och partnerländer per dag och deltagare	Baserat på vistelsens längd per deltagare (inklusive även en resdag före respektive efter verksamheten om det behövs).

Tabell A – Individuellt bidrag (belopp i euro per dag)

Beloppen beror på det mottagande landet. Dessa belopp ska fastställas inom det intervall som anges i tabellen nedan. När de nationella programkontoren fastställer de belopp som ska gälla för bidragsmottagare i deras land ska de tillsammans med de nationella myndigheterna ta hänsyn till två särskilda kriterier:

- Tillgången till och nivån på andra källor till medfinansiering från privata eller offentliga organ på lokal, regional eller nationell nivå som kompletterar EU-bidraget.
- Den allmänna efterfrågan från personal som har för avsikt att undervisa eller vidareutbilda sig utomlands.

Samma procentandel inom intervallet bör tillämpas på alla destinationsländer. Det går inte att anslå samma belopp till samtliga destinationsländer.

Mottagande land	Personal från programländer Min-max (per dag) A1.1	Personal från partnerländer Belopp (per dag) A1.2
Norge, Danmark, Luxemburg, Storbritannien, Island, Sverige, Irland, Finland och Liechtenstein	80–180	180
Nederländerna, Österrike, Belgien, Frankrike, Tyskland, Italien, Spanien, Cypern, Grekland, Malta och Portugal	70–160	160
Slovenien, Estland, Lettland, Kroatien, Slovakien, Tjeckien, Litauen, Turkiet, Ungern, Polen, Rumänien, Bulgarien och Makedonien	60–140	140
Partnerländer	180	Inte bidragsberättigade

För utbyten mellan programländer får de nationella programkontoren besluta att ge sina lärosäten en viss flexibilitet genom att fastställa intervall i stället för belopp på nationell nivå. Detta bör i så fall vara motiverat, t.ex. i länder där det finns medfinansiering tillgänglig på regional eller institutionell nivå. De exakta beloppen ska publiceras på de nationella programkontorens och lärosätenas webbplatser.

DELTAGARE FRÅN/TILL DE YTTERSTA RANDOMRÅDENA OCH DE UTOMEUROPEISKA LÄNDERNA OCH TERRITORIERNA

I enlighet med förordningen för Erasmus+ som pekar på de komplikationer som avstånden innebär för de yttersta randområdena och de utomeuropeiska länderna och territorierna i EU finns särskilda budgetregler för att programmet ska kunna finansiera de höga resekostnader för deltagare från/till de yttersta randområdena och de utomeuropeiska länderna och territorierna som inte täcks av de vanliga budgetreglerna för resor (schablonbelopp i enlighet med avståndet för resan).

Bidragsmottagare kan söka pengar för resekostnader för deltagare från/till de yttersta

randområdena och de utomeuropeiska länderna och territorierna under budgetposten ”särskilda kostnader” (för upp till 80 % av de totala tillåtna kostnaderna). De måste kunna styrka att de vanliga budgetreglerna (schablonbelopp i enlighet med avståndet för resan) inte täcker minst 70 % av resekostnaderna för deltagarna.

---

1. Att gå högskolekurser kan inte räknas som praktik.
2. Sådan praktik kommer att anses utgöra ”praktik i digitala färdigheter” där praktikanten deltar i en eller flera av följande verksamheter: digital marknadsföring (t.ex. hantering av sociala medier och webbanalyser); digital grafisk design, mekanisk design eller arkitekturdesign; utveckling av appar, programvara, skript eller webbsidor; installation, underhåll och förvaltning av it-system och nätverk; it-säkerhet; dataanalys, datautvinning och visualisering; programmering och träning av robotar och applikationer som använder artificiell intelligens. Allmän kundsupport, ordereffektuering, datainmatning eller kontorsuppgifter ingår inte i denna kategori.
3. Följande typer av organisationer får inte utgöra mottagande organisationer för studentpraktik: EU-institutioner och andra EU-organ, däribland specialiserade byråer (en uttömmande förteckning över dessa finns på webbsidan https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_sv), organisationer som förvaltar EU-program, som Erasmus+ nationella programkontor (för att undvika eventuella intressekonflikter och/eller dubbel finansiering).
4. Minsta varaktighet för studieperioden är tre månader eller en högskoletermin.
5. Tidigare erfarenheter av programmet LLP-Erasmus och/eller som Erasmus Mundus-stipendiat räknas som tolv månader per studienivå.
6. För utbildningar som omfattar en enda nivå, som läkarutbildningar, får studenter delta i utbyten i upp till 24 månader.
7. När det gäller lärosätesfilialer som är beroende av moderinstitutionen och är ansluten via denna till Erasmusstadgan för högre utbildning anses det land där moderinstitutionen är belägen vara avsändande land. Därför är det inte möjligt att organisera utbyten inom Erasmus+ mellan lärosätesfilialer och moderinstitutioner som tillsammans är anslutna till Erasmusstadgan för högre utbildning.
8. Endast vägledande. Enligt bestämmelserna i det omförhandlade Cotonou-avtalet och den fleråriga budgetramen för 2014–2020
9. Se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen.
10. Utbyten i båda riktningarna.
11. Baserat på reseavståndet per deltagare. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknare (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm). Avståndet för en enkelresa måste användas för att beräkna EU-bidraget till tur och retur-resan.
12. Baserat på reseavståndet per deltagare. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknare (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm). Avståndet för en enkelresa måste användas för att beräkna EU-bidraget till tur och retur-resan.
13. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm
14. Om en person från Madrid (Spanien) deltar i en verksamhet i Rom (Italien), ska den sökande a) beräkna avståndet från Madrid till Rom (1 365,28 km), b) välja rätt avståndsintervall (dvs. mellan 500 och 1 999 km) och c) beräkna det EU-bidrag som bidrar till deltagarens kostnader för tur och retur-resan Madrid–Rom (275 euro).

Utbyten för elever och personal inom yrkesutbildning

Organisationer kan ansöka om bidrag till utbyten på två sätt, beroende på om de är anslutna till Erasmusstadgan för yrkesutbildning eller inte:

- Alla organisationer som får delta kan söka bidrag **utan** stadgan.
- Organisationer med dokumenterat goda resultat som är **ansluta till stadgan** kan använda ett snabbare förfarande för att söka bidrag.

Behörigheten och tilldelningskriterierna för dessa två ansökningssätt beskrivs nedan.

ErasmusPro – stöd till längre utlandsutbyten för yrkeselever, lärlingar och nyutexaminerade

ErasmusPro lanserades i december 2016 genom kommissionens meddelande ”Att investera i Europas ungdom”. Initiativet ska ge lärlingar, elever och nyutexaminerade från yrkesutbildningar möjlighet till längre utlandsutbyten. ErasmusPro är ett svar på uppmaningar från Europaparlamentet, företag och andra yrkesutbildningsaktörer om att höja elevernas kompetens och anställbarhet genom längre utlandspraktik.

Utlandserfarenheter kan helt klart hjälpa unga att vidga sina vyer, bredda sina sociala, yrkesmässiga och generella färdigheter, få ett intresse för innovation, utveckla initiativförmåga och känna sig som europeiska medborgare. Det är ett sätt att förbättra resultatet för både utbildningsanordnare och företag genom att utveckla hållbara strategier för internationalisering. Företagen får också hjälp att hitta rätt kompetens för att stärka sin konkurrenskraft. Genom en längre utlandspraktik kan eleverna utveckla yrkesspecifika färdigheter och lära sig mer om det andra landets språk, kultur och arbetsmiljö, vilket gör dem attraktivare på arbetsmarknaden.

Den här typen av utbytesprojekt kan omfatta en eller flera av följande verksamheter:

Utbyten för studerande:

- Utbyte hos yrkesutbildningsanordnare och/eller företag utomlands i minst två veckor och högst tre månader.
- Längre vistelse hos yrkesutbildningsanordnare och/eller företag utomlands (ErasmusPro) i tre till tolv månader.

Verksamheten är öppen för deltagare i yrkesutbildning (inklusive lärlingar) som ges av en yrkesutbildningsanordnare. Nyutexaminerade får också delta för att höja sin kompetens och lättare få jobb (högst tolv månader efter examen)1. Verksamheten kan bestå av heltidspraktik på ett företag eller i en annan relevant organisation eller ett utbyte hos en yrkesutbildningsanordnare (skola, institut eller annan organisation) som erbjuder en kombination av traditionell undervisning och lärande på arbetsplatsen (praktik). När det gäller längre utbyten (ErasmusPro) kan den mottagande organisationen vara en yrkesutbildningsanordnare, men verksamheten bör ha ett tydligt inslag av lärande på arbetsplatsen – vanligen i form av praktik på ett företag.

Varje utbyte ska omfattas av en kvalitetsram som de sändande och mottagande organisationerna har

kommit överens om i förväg för att se till att verksamheten håller hög kvalitet, bland annat genom en överenskommelse om mål för lärandet.

Läranderesultaten ska erkännas och valideras formellt på institutionell nivå, och kursinnehållet ska anpassas så att utlandsutbytet stämmer väl överens med den kurs som lärlingen eller eleven deltar i.

När det gäller ErasmusPro kan personalen få bidrag för planeringsbesök hos den mottagande organisationen (yrkesutbildningsanordnare och/eller företag) för att underlätta samarbetet, bättre förbereda utbytet och säkerställa en hög kvalitet.

Personalutbyten:

- Undervisningsuppdrag: anställda vid yrkesutbildningsanordnare kan undervisa vid en partnerorganisation utomlands. Dessutom kan anställda i företag hålla kurser hos en yrkesutbildningsanordnare utomlands.
- Fortbildning: yrkesutbildningspersonal kan fortbilda sig genom praktik eller jobbskuggning utomlands vid ett företag eller hos en annan yrkesutbildningsanordnare.

Erasmus+ stöder fortbildning som

- ingår i de deltagande organisationernas strategi för att modernisera och internationalisera sin verksamhet
- tillgodoser tydligt identifierade personalutvecklingsbehov och åtföljs av lämpliga åtgärder för urval, förberedelse och uppföljning
- garanterar att deltagarnas läranderesultat erkänns på ett ändamålsenligt sätt och att de sprids och används i hög grad i organisationen.

Utbytet är också ett tillfälle för personal inom yrkesutbildning att få kompetens för att möta behoven hos elever med begränsade möjligheter. Mot bakgrund av den nuvarande situationen för unga migranter, flyktingar och asylsökande kommer särskilt fokus att läggas på att stödja projekt om undervisning av flyktingbarn, interkulturella klassrum, undervisning av unga i deras andraspråk samt tolerans och mångfald i klassrummet.

Vilken roll har de organisationer som deltar?

De organisationer som deltar i utbytesprojektet har följande roller och uppgifter:

- Sökande organisation: ansvarar för att lämna in projektansökan, underteckna och förvalta bidragsavtalet samt rapportera. Den sökande organisationen kan vara samordnare för ett konsortium av partnerorganisationer i samma land med syfte att sända elever och personal till verksamhet utomlands. Samordnaren för konsortiet kan också – men måste inte – fungera som sändande organisation.
- Sändande organisation: ansvarar för att välja ut elever och personal och sända dem utomlands.
- Mottagande organisation: ansvarar för att ta emot elever och personal från utlandet och erbjuda dem ett program med verksamhet eller ta del av en utbildning som personalen ger.
- Förmedlande organisation: en organisation som är aktiv på arbetsmarknaden eller inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor och som inte är en sändande organisation, men som kan hjälpa till med administration, praktiska arrangemang, matchning av praktikanter med företagens behov och information till deltagarna. Om organisationen ingår i ett nationellt konsortium måste dess bidrag tydligt beskrivas i projektansökan. I övriga

fall rekommenderas de sökande organisationerna att fastställa vilka rättigheter och skyldigheter som ska gälla för samarbetet.

De sändande och mottagande organisationerna måste tillsammans med eleverna/personalen i förväg komma överens om vilken verksamhet de ska delta i, genom ett lärandeavtal för eleverna och ett utbytesavtal för personalen. I avtalen fastställs specifika mål för läranderesultaten under utlandsvistelsen, formella bestämmelser för erkännande och parternas respektive rättigheter och skyldigheter.

Yrkeselever som deltar i ett utbyte under minst 19 dagar har rätt att få språkstöd. Språkstödet på nätet införs stegvis under programmets gång. EU-kommissionen ger bidragsberättigade deltagare möjlighet att använda tjänsten för att bedöma sina kunskaper i främmande språk och vid behov gå språkkurser före och/eller under utlandsvistelsen (du kan läsa mer i bilaga I till handledningen).

Utbyten för elever och personal utan Erasmusstadgan för yrkesutbildning

Vilka kriterier används för att bedöma den här typen av projekt?

Här anger vi de formella kriterier som ett utbytesprojekt inom yrkesutbildning måste uppfylla för att få bidrag från Erasmus+:

Allmänna kriterier

Verksamheter	Ett utbytesprojekt inom yrkesutbildning måste omfatta en eller flera av följande verksamheter: • Utbyte hos yrkesutbildningsanordnare och/eller företag utomlands i minst två veckor och högst tre månader. • Längre vistelse hos yrkesutbildningsanordnare och/eller företag utomlands (ErasmusPro) i tre till tolv månader. • Undervisningsuppdrag utomlands. • Personalfortbildning utomlands.

Vilka organisationer får delta?	Deltagande organisationer kan vara • offentliga eller privata organisationer som är verksamma inom yrkesutbildning (s.k. yrkesutbildningsanordnare) eller • offentliga eller privata organisationer som är aktiva på arbetsmarknaden (företag). Det kan till exempel vara • skolor, institut eller centrum som erbjuder yrkesutbildning • offentliga eller privata små, medelstora eller stora företag (även sociala företag) • arbetsmarknadens parter eller andra företrädare för arbetslivet, t.ex. handelskammare, hantverks- eller yrkesorganisationer och fackföreningar • offentliga organ på lokal, regional eller nationell nivå • forskningsinstitut • stiftelser • skolor, institut eller utbildningscentrum (på alla nivåer, från förskole- till gymnasieutbildning och även vuxenutbildning) • icke-vinstdrivande organisationer, föreningar och icke-statliga organisationer • organ som erbjuder yrkesvägledning, professionell rådgivning och informationstjänster • organ som ansvarar för politiken inom yrkesutbildning. Alla organisationer måste ha sitt säte i ett programland.
Vem kan söka?	• En yrkesutbildningsanordnare (eller dess underorganisation/-avdelning som sänder elever eller personal utomlands. • Samordnaren för ett nationellt konsortium. Enskilda personer kan inte ansöka om bidrag.
Antal deltagande organisationer	Utbytet ska omfatta minst två organisationer (en sändande och en mottagande organisation) från olika programländer. För projekt som läggs fram av ett nationellt konsortium måste alla medlemmar av konsortiet komma från samma programland och anges i samband med bidragsansökan. Ett konsortium måste bestå av minst tre yrkesutbildningsanordnare.
Varaktighet	Ett till två år. Den sökande ska ange varaktighet i ansökan med utgångspunkt i projektets mål och vilken typ av verksamhet som planeras.
Var ska ansökan lämnas?	Till det nationella programkontoret i det land där den ansökande organisationen har sitt säte.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast den **1 februari kl. 12.00** (svensk tid) för projekt som startar mellan den 1 juni och 31 december samma år. **Eventuell ytterligare deadline:** De nationella programkontoren kan anordna en andra ansökningsomgång om de har kvar outnyttjade medel, med samma regler som i denna handledning. Programkontoren kommer i så fall att informera om detta på sina webbplatser. Om en andra omgång anordnas ska de sökande skicka in sin ansökan senast den **4 oktober kl. 12.00** (svensk tid) för projekt som startar mellan den 1 januari och 31 maj följande år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.
Andra kriterier	En yrkesutbildningsanordnare (eller dess underorganisation/-avdelning) eller ett nationellt konsortium får bara lämna in en ansökan per ansökningsomgång. En yrkesutbildningsanordnare får dock ingå i eller samordna flera olika nationella konsortier som lämnar in ansökan samtidigt.

Ytterligare kriterier för utbyten för studerande

Varaktighet	• Utbyte hos yrkesutbildningsanordnare och/eller företag utomlands, i minst två veckor och högst tre månader exklusive restid. • Längre vistelse hos yrkesutbildningsanordnare och/eller företag utomlands (ErasmusPro) i tre till tolv månader, exklusive restid.
Plats	Deltagarna måste göra utbytet i ett annat programland.
Målgrupper	Yrkeselever (även lärlingar), vars utbildning ofta omfattar lärande på arbetsplatsen, som bor i det land där den sändande organisationen ligger. Medföljande personer till yrkeselever. Personer som nyligen tagit examen från en yrkesutbildning (även tidigare lärlingar) får också delta i verksamheten. Nyutexaminerade elever måste göra sin utlandspraktik inom ett år efter examen. För länder med obligatorisk militärtjänstgöring eller vapenfri tjänst efter examen förlängs tidsfristen med motsvarande period.
Andra kriterier	**Planeringsbesök** För ErasmusPro-projekt får ansvarig personal i den sändande organisationen eller konsortiemedlemmen (t.ex. lärare, utbildare och internationaliseringsansvariga) söka bidrag för att besöka den mottagande organisationen. Följande kriterier gäller för att få bidrag för planeringsbesök: • Varaktighet: Högst tre arbetsdagar, exklusive restid. • Varje besök är begränsat till en deltagare. • Endast ett besök per mottagarorganisation.

Ytterligare kriterier för personalutbyten

Varaktighet	Från två dagar till två månader, exklusive restid. Om utbytet bara pågår i två dagar måste de vara i följd.
Plats	Deltagarna måste göra utbytet i ett annat programland.
Målgrupper	Personal med ansvar för yrkesutbildning (t.ex. lärare, utbildare, handläggare som arbetar med internationella utbyten och personal med administrativa eller vägledande funktioner) som har en arbetsrelation till de sändande organisationerna, liksom annan personal som arbetar med organisationens strategiska utveckling. När det gäller undervisningsuppdrag får även personer från företag, offentlig sektor och/eller civilsamhällets organisationer delta. Utbildare från företag i andra programländer får också delta i undervisningsuppdrag om de har bjudits in att undervisa vid de ansökande yrkesutbildningsanordnarna och/eller vid konsortiets organisationer då detta är relevant.

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande **uteslutnings- och urvalskriterier**. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Projekten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 30 poäng)	• Förslagets relevans för - insatsens mål (se avsnittet ”Vad är syftet med utbytesprojekt?”) - de deltagande organisationernas och enskilda deltagarnas behov och mål, med särskild hänsyn tagen till det som står i den europeiska utvecklingsplanen. • I vilken mån förslaget innehåller längre utlandsvistelser (ErasmusPro). • Hur ändamålsenlig ansökan är för att • skapa läranderesultat av hög kvalitet för deltagarna • stärka de deltagande organisationernas kapacitet och internationella räckvidd.
Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 40 poäng)	• Tydlighet, helhetsgrepp och kvalitet i alla faser i projektförslaget (förberedelse, genomförande och uppföljning av utbytet). • Tydlig planering och genomförbarhet för längre utlandsvistelser (ErasmusPro), i förekommande fall. • Överensstämmelsen mellan projektets mål och den föreslagna verksamheten. • Kvaliteten på den ansökande organisationens europeiska utvecklingsplan. • Kvaliteten på de praktiska arrangemangen, ledningen och stödsystemen. • Kvaliteten på förberedelserna av deltagarna. • Kvaliteten på arrangemang för att erkänna och validera deltagarnas läranderesultat, och konsekvent användning av europeiska verktyg för öppenhet och erkännande. • Ändamålsenligheten i åtgärderna för att välja ut eller involvera deltagarna i utbytet. • När det är aktuellt, kvaliteten på samarbete och kommunikation mellan de deltagande organisationerna och med andra berörda intressenter.
Effekt och spridning (högst 30 poäng)	• Kvaliteten på åtgärderna för att utvärdera projektets resultat. • Projektets potentiella effekt • för deltagare och deltagande organisationer under och efter projektet • utanför de organisationer och enskilda personer som deltagit direkt i projektet, på lokal, regional, nationell eller europeisk nivå. • Ändamålsenligheten och kvaliteten på åtgärderna för att sprida projektets resultat inom och utanför de deltagande organisationerna. • I vilken utsträckning projektet främjar längre utlandsvistelser (ErasmusPro) genom att utveckla varaktiga former för samarbete och erkännande, om det är relevant.

Förslagen måste få minst 60 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering. De måste också få minst hälften av de högsta möjliga poängen inom var och en av de kategorier för tilldelningskriterier

som anges ovan (dvs. minst 15 poäng för kategorierna ”projektets relevans” och ”effekt och spridning”, och 20 poäng för kategorin ”kvaliteten på projektets utformning och genomförande”).

Beviljande av bidrag

Det maximala bidragsbeloppet för utvalda projekt beror på flera faktorer:

- Utbytesperiodernas antal och varaktighet.
- I vilken mån förslaget innehåller längre utlandsvistelser i tre till tolv månader (ErasmusPro).
- Den sökandes tidigare resultat när det gäller antalet utbytesperioder, god kvalitet på genomförandet av verksamheten och sund ekonomisk förvaltning, om den sökande har beviljats ett liknande bidrag under föregående år.
- Den sammanlagda nationella budgeten för insatsen i fråga.

Vad mer behöver jag veta om denna insats?

Deltagare i utbyten

Organisationerna kan söka pengar för deltagarnas resekostnader under budgetposten ”särskilda kostnader” (upp till 80 % av de totala tillåtna kostnaderna, se ”Vilka regler gäller för finansieringen?”). De måste kunna styrka att de vanliga budgetreglerna (schablonbelopp i enlighet med avståndet för resan) inte täcker 70 % av resekostnaderna för deltagarna.

Övrig information

Du hittar fler obligatoriska kriterier och annan information om den här insatsen i bilaga I till handledningen. Du bör läsa de relevanta delarna i den bilagan innan du lämnar in din ansökan om bidrag.

Utbyten för elever och personal med Erasmusstadgan för yrkesutbildning

Vilka kriterier används för att bedöma den här typen av projekt?

Här anger vi de formella kriterier som ett utbytesprojekt inom yrkesutbildning med Erasmusstadgan måste uppfylla för att få bidrag från Erasmus+:

Allmänna kriterier

Vem kan söka?	Enskilda organisationer eller konsortier, med säte i ett programland, som är innehavare av Erasmusstadgan för yrkesutbildning2.

Verksamheter	Ett utbytesprojekt inom yrkesutbildning måste omfatta en eller flera av följande verksamheter: • Utbyten hos yrkesutbildningsanordnare eller företag utomlands i minst två veckor och högst tre månader • Längre vistelse hos yrkesutbildningsanordnare och/eller företag utomlands (ErasmusPro) i tre till tolv månader. • Undervisningsuppdrag utomlands. • Personalfortbildning utomlands.
Antal deltagande organisationer	Verksamheten ska omfatta minst två organisationer (en sändande och en mottagande organisation) från olika programländer. Då det gäller projekt från nationella konsortier som är anslutna till Erasmusstadgan, måste sändande och mottagande organisation vara från olika programländer.
Varaktighet	Ett till två år. Den sökande måste ange varaktigheten i ansökan.
Var ska ansökan lämnas?	Till det nationella programkontoret i det land där den ansökande organisationen har sitt säte.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast den **1 februari kl. 12.00** (svensk tid) för projekt som startar mellan den 1 juni och 31 december samma år. **Eventuell ytterligare deadline:** De nationella programkontoren kan anordna en andra ansökningsomgång om de har kvar outnyttjade medel, med samma regler som i denna handledning. Programkontoren kommer i så fall att informera om detta på sina webbplatser. Om en andra omgång anordnas ska de sökande skicka in sin ansökan senast den **4 oktober kl. 12.00** (svensk tid) för projekt som startar mellan den 1 januari och 31 maj följande år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.
Andra kriterier	En yrkesutbildningsanordnare eller ett nationellt konsortium får bara lämna in en ansökan per ansökningsomgång. En yrkesutbildningsanordnare får dock ingå i eller samordna flera olika nationella konsortier som lämnar in ansökan samtidigt.

Ytterligare kriterier för utbyten för studerande

Varaktighet	• Utbyte hos yrkesutbildningsanordnare och/eller företag utomlands, i minst två veckor och högst tre månader exklusive restid. • Längre vistelse hos utbildningsanordnare och/eller företag utomlands (ErasmusPro) i tre till tolv månader, exklusive restid.
Plats	Deltagarna måste göra utbytet i ett annat programland.
Målgrupper	Yrkeselever (även lärlingar), vars utbildning ofta omfattar lärande på arbetsplatsen, som bor i det land där den sändande organisationen ligger. Medföljande personer till yrkeselever. Personer som nyligen tagit examen från en yrkesutbildning (även tidigare lärlingar) får också delta i verksamheten. Nyutexaminerade elever måste göra sin utlandspraktik inom ett år efter examen. För länder med obligatorisk militärtjänstgöring eller vapenfri tjänst efter examen förlängs tidsfristen med motsvarande period.

Andra kriterier	**Planeringsbesök** För ErasmusPro-projekt får ansvarig personal i den sändande organisationen eller konsortiemedlemmen (t.ex. lärare, utbildare och internationaliseringsansvariga) söka bidrag för att besöka den mottagande organisationen. Följande kriterier gäller för att få bidrag för planeringsbesök: • Varaktighet: Högst tre arbetsdagar, exklusive restid. • Varje besök är begränsat till en deltagare. • Endast ett besök per mottagarorganisation.

Ytterligare kriterier för personalutbyten

Varaktighet	Från två dagar till två månader, exklusive restid. Om utbytet bara pågår i två dagar måste de vara i följd.
Plats	Deltagarna måste göra utbytet i ett annat programland.
Målgrupper	Personal med ansvar för yrkesutbildning (t.ex. lärare, utbildare, handläggare som arbetar med internationella utbyten och personal med administrativa eller vägledande funktioner) som har en arbetsrelation till de sändande organisationerna, liksom annan personal som arbetar med organisationens strategiska utveckling. När det gäller undervisningsuppdrag får även personer från företag, offentlig sektor och/eller civilsamhällets organisationer delta. Utbildare från företag i andra programländer får också delta i undervisningsuppdrag om de har bjudits in att undervisa vid de ansökande yrkesutbildningsanordnarna och/eller vid konsortiets organisationer då detta är relevant.

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande **uteslutnings- och urvalskriterier**. Du hittar mer information om detta i **del C i handledningen**.

Tilldelningskriterier för ansökningar från innehavare av Erasmusstadgan för yrkesutbildning

Ingen kvalitativ utvärdering görs (kvaliteten utvärderades då ansökan om stadgan gjordes) och därför finns inga tilldelningskriterier.

Alla bidragsansökningar som har bedömts som bidragsberättigade får finansiering.

Det maximala bidragsbeloppet beror på flera faktorer:

- Antal utbytesperioder och månader/dagar som ansökan gäller.
- I vilken mån förslaget innehåller längre utlandsvistelser i tre till tolv månader (ErasmusPro).
- Den sökandes tidigare resultat när det gäller antalet utbytesperioder, god kvalitet på genomförandet av verksamheten och sund ekonomisk förvaltning, om den sökande har beviljats ett liknande bidrag under föregående år.
- Den sammanlagda nationella budgeten för insatsen i fråga.

Vilken ackreditering behövs för den här typen av utbytesprojekt?

Erasmusstadgan för yrkesutbildning

Erasmusstadgan för yrkesutbildning ska förbättra europeiska internationaliseringsstrategier inom yrkesutbildningen och bidra till både fler och bättre internationella utbyten. Ansökningsomgångar för stadgan utlyses årligen på de nationella programkontorens webbplatser.

Innehavare av stadgan kan lämna en förenklad ansökan om elev- och personalutbyten inom yrkesutbildning (programområde 1).

Vad mer behöver jag veta om denna insats?

Särskilda kostnader

Bidragsmottagare kan söka pengar för resekostnader för deltagare från/till de yttersta randområdena och de utomeuropeiska länderna och territorierna under budgetposten ”särskilda kostnader” (upp till 80 % av resekostnaderna, se ”Vilka regler gäller för finansieringen?”). De måste kunna styrka att de vanliga budgetreglerna (schablonbelopp i enlighet med avståndet för resan) inte täcker 70 % av resekostnaderna för deltagarna.

Övriga upplysningar

Du hittar fler obligatoriska kriterier och annan information om den här insatsen i bilaga I till handledningen. Du bör läsa de relevanta delarna i den bilagan innan du lämnar in din ansökan om bidrag.

Vilka regler gäller för finansieringen?

Projektets budget måste vara utformad enligt följande finansieringsregler (i euro):

A) Finansieringsregler som gäller för alla utbyten

	Bidragsberättigande kostnader	Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Resor	Bidrag till deltagarnas och medföljande personers resekostnader från ursprungsorten till platsen för verksamheten och tillbaka igen När det gäller ErasmusPro, resekostnader för ett planeringsbesök (i förekommande fall)	Schablonbelopp	För resor på mellan 10 och 99 km: 20 euro per deltagare För resor på mellan 100 och 499 km: 180 euro per deltagare För resor på mellan 500 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på mellan 2 000 och 2 999 km: 360 euro per deltagare För resor på mellan 3 000 och 3 999 km: 530 euro per deltagare För resor på mellan 4 000 och 7 999 km: 820 euro per deltagare För resor på minst 8 000 km: 1 500 euro per deltagare	Baserat på reseavståndet per deltagare. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknare3. Den sökande måste ange avståndet för en enkelresa för att beräkna EU-bidraget till tur och retur-resan4.

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Bidrag till projektets genomförande	Kostnader som är direkt förknippade med genomförandet av utbytet (utom deltagarnas uppehälle), bland annat förberedelser (pedagogiska, interkulturella, språkliga), uppföljning och stöd till deltagarna under utbytet, validering av läranderesultat och spridningsaktiviteter.	Schablonbelopp	upp till den 100:e deltagaren: 350 euro per deltagare + utöver den 100:e deltagaren: 200 euro per ytterligare deltagare	Baserat på antalet deltagare
Bidrag för särskilda behov	Ytterligare kostnader som har direkt koppling till deltagare med funktionsnedsättning och medföljande personer (inklusive kostnader för resa och uppehälle, om motiverat och om detta inte redan täcks av budgetkategorierna för resor och individuellt bidrag)	Faktiska kostnader	Upp till 100 % av de bidragsberättigande kostnaderna	Villkor: Begäran om ekonomiskt bidrag för särskilda behov måste motiveras i ansökan
Särskilda kostnader	Ytterligare kostnader för att stödja deltagande av elever med begränsade förutsättningar (exklusive kostnader för resor och individuellt stöd till deltagare och medföljande personer) Kostnader för att tillhandahålla en finansiell garanti om det nationella kontoret begär det	Faktiska kostnader	Kostnader för finansiell garanti: 75 % av de bidragsberättigande kostnaderna Andra kostnader: 100 % av de bidragsberättigande kostnaderna	Villkor: Begäran om ekonomiskt bidrag för att täcka särskilda kostnader måste motiveras på ansökningsblanketten
	Dyra resekostnader för deltagarna (se ”Vad mer behöver jag veta om denna insats?”)		Dyra resekostnader: upp till 80 % av de bidragsberättigande kostnaderna	

B) Ytterligare bidrag till utbyten för yrkeselever

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Individuellt bidrag	Kostnader som är direkt kopplade till deltagarnas medföljande personers uppehälle under verksamheten.	Schablonbelopp	Upp till den 14:e verksamhetsdagen: A2.1 per dag och deltagare + från den 15:e verksamhetsdagen och upp till 12 månader: 70 % av A2.1 per dag och deltagare[5].	Baserat på vistelsens längd per deltagare (inklusive en resdag före respektive efter verksamheten om det behövs)
	När det gäller ErasmusPro, kostnader för uppehälle för personal som deltar i ett planeringsbesök (i förekommande fall).		A2.2 per dag och deltagare	Baserat på vistelsens längd per deltagare (inklusive en resdag före respektive efter verksamheten om det behövs)
Språkstöd	Kostnader för språkstöd till deltagarna – före avresa eller under verksamheten – för att förbättra deras kunskaper i det språk som de kommer att använda under vistelsen	Schablonbelopp	Endast för verksamhet som varar mellan 19 dagar och 12 månader: 150 euro per deltagare som behöver språkligt stöd	Villkor: Deltagarna måste ansöka om stöd för det språk som används i verksamheten, på grundval av deras behov av språk som inte erbjuds av Erasmus+ språkstöd på nätet.

C) Ytterligare bidrag till utbyten för yrkesutbildningspersonal

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Individuellt bidrag	Kostnader som är direkt förknippade med deltagarnas uppehälle, även för medföljande personer.	Schablonbelopp	Upp till den 14:e verksamhetsdagen: A2.2 per dag och deltagare + mellan den 15:e och den 60:e verksamhetsdagen: 70 % av A2.2 per dag och deltagare	Baserat på vistelsens längd per deltagare (inklusive en resdag före respektive efter verksamheten om det behövs)

Tabell 1 – Individuellt bidrag (belopp i euro per dag)

Beloppen beror på i vilket land verksamheten bedrivs. Varje nationellt programkontor ska – utifrån objektiva och tydliga kriterier – fastställa de belopp som ska tillämpas på projektansökningar som lämnas in i deras land. Dessa belopp ska fastställas inom det intervall som anges i tabellen nedan. De exakta beloppen ska offentliggöras på de nationella programkontorens webbplatser.

Mottagande land	Elevutbyten Min–max (per dag) A2.1	Personalutbyten Min–max (per dag) A2.2
Norge, Danmark, Luxemburg, Storbritannien, Island, Sverige, Irland, Finland, Liechtenstein	30–120	80–180
Nederländerna, Österrike, Belgien, Frankrike, Tyskland, Italien, Spanien, Cypern, Grekland, Malta, Portugal	26–104	70–160
Slovenien, Estland, Lettland, Kroatien, Slovakien, Tjeckien, Litauen, Turkiet, Ungern, Polen, Rumänien, Bulgarien, Makedonien	22–88	60–140

1. För länder med obligatorisk militärtjänstgöring eller vapenfri tjänst efter examen förlängs tidsfristen med motsvarande period.
2. Du kan läsa mer om stadgan i bilaga I till handledningen.
3. https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sv
4. Om en person från Madrid (Spanien) deltar i en verksamhet i Rom (Italien), ska den sökande a) beräkna avståndet från Madrid till Rom (1 365,28 km), b) välja rätt avståndsintervall (dvs. mellan 500 och 1 999 km) och c) beräkna det EU-bidrag som bidrar till deltagarens kostnader för tur och retur-resan Madrid–Rom (275 euro).
5. För medföljande personer gäller samma belopp som för personal. Se budgetrubriken ”Individuellt bidrag” i del C) Ytterligare bidrag till utbyten för yrkesutbildningspersonal. I undantagsfall, när den medföljande personen måste vara utomlands i mer än 60 dagar, kan man få extra bidrag för uppehälle utöver den 60:e dagen enligt budgetrubriken ”Bidrag för särskilda behov”.

Utbyten för skolpersonal

Ett sådant här projekt kan omfatta en eller flera av följande typer av verksamhet:

Personalutbyten:

- **Undervisningsuppdrag** som gör det möjligt för lärare och annan skolpersonal att undervisa vid en partnerskola utomlands.
- **Strukturerade kurser eller utbildningsarrangemang utomlands** som stöder yrkesutvecklingen hos lärare, skolledare eller annan skolpersonal.
- **Jobbskuggning** som innebär en möjlighet för lärare, skolledare eller annan skolpersonal att tillbringa en period utomlands vid en partnerskola eller en annan relevant organisation som är verksam inom skolutbildning.

Dessa aktiviteter är också en chans för lärare att få kompetens för att kunna tillgodose behoven hos studenter med begränsade möjligheter. Mot bakgrund av den nuvarande situationen för unga migranter, flyktingar och asylsökande kommer särskilt stöd att ges till projekt som utbildar lärare i att undervisa flyktingbarn, interkulturella klassrum, att undervisa unga i deras andraspråk och tolerans och mångfald i klassrummet.

Vilken roll har de organisationer som deltar?

De deltagande organisationerna har följande roller och uppgifter:

- Sökande organisation: ansvarar för att lämna in ansökan för projektet, underteckna och förvalta bidragsavtalet samt rapportera. Om den sökande organisationen är en skola fungerar den även som sändande organisation. Den sökande kan vara en konsortiesamordnare som leder ett nationellt konsortium av partnerorganisationer i samma land i syfte att sända skolpersonal till verksamheter utomlands.
- Sändande organisation: ansvarar för att välja ut lärare och annan skolpersonal och sända dem utomlands.
- Mottagande organisation: ansvarar för att ta emot lärare och annan skolpersonal och erbjuda dem ett program med aktiviteter eller ta del av deras undervisning.

Vilken exakt roll den mottagande organisationen har beror på typen av verksamhet och förbindelsen med den sändande organisationen. Den mottagande organisationen kan vara

- en kursanordnare (vid deltagande i en strukturerad kurs eller ett utbildningsarrangemang)
- en partnerskola eller annan relevant organisation (vid t.ex. jobbskuggning eller undervisningsuppdrag). I så fall bör de sändande och mottagande organisationerna tillsammans med deltagarna ingå ett avtal innan verksamheten inleds. I avtalet bör man fastställa mål och verksamhet för perioden utomlands, och varje parts rättigheter och skyldigheter bör anges.

Erasmus+ ger stöd till personalutbyten som

- ingår i en europeisk utvecklingsplan för den sändande organisationen (som syftar till att modernisera och internationalisera deras verksamhet)
- tillgodoser tydligt identifierade personalutvecklingsbehov
- åtföljs av lämpliga åtgärder för urval, förberedelse och uppföljning
- garanterar att deltagarnas läranderesultat erkänns på ett ändamålsenligt sätt
- garanterar att läranderesultaten sprids och används i hög grad i organisationen.

Vilka kriterier används för att bedöma den här typen av projekt?

Här anger vi de formella kriterier som ett utbytesprojekt inom skolutbildning måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+.

Allmänna kriterier

Verksamheter	Ett utbytesprojekt inom skolutbildning måste omfatta en eller flera av följande typer av verksamheter: • Undervisningsuppdrag • Strukturerade kurser eller utbildningsarrangemang utomlands • Jobbskuggning

Vilka organisationer får delta?	• **Undervisningsuppdrag:** De sändande och mottagande organisationerna måste vara skolor (dvs. institutioner som tillhandahåller allmän utbildning, yrkesutbildning eller teknisk utbildning på valfri nivå från förskole- till gymnasienivå)1. • **Fortbildning av personal:** Den sändande organisationen måste vara en skola. Den mottagande organisationen kan vara • en skola • en offentlig eller privat organisation som är verksam på arbetsmarknaden eller på utbildnings- eller ungdomsområdet, t.ex. - en skola, en organisation eller ett utbildningscentrum för yrkesutbildning eller vuxenutbildning - ett lärosäte - ett offentligt eller privat litet, medelstort eller stort företag (även sociala företag) - någon av arbetsmarknadens parter eller andra företrädare för arbetslivet, t.ex. handelskammare, hantverks- /yrkesorganisationer och fackföreningar - ett offentligt lokalt, regionalt eller nationellt organ - en icke-vinstdrivande organisation, förening, eller icke-statlig organisation - ett forskningsinstitut - en stiftelse - ett organ som erbjuder yrkesvägledning, karriärrådgivning och informationstjänster - en organisation som erbjuder kurser eller utbildningar. För ansökningar från ett nationellt konsortium: Den samordnande organisationen kan vara • en lokal eller regional skolmyndighet • ett skolsamordningsorgan2 Övriga organisationer som deltar i det nationella konsortiet måste vara skolor. Alla deltagande organisationer måste vara etablerade i ett programland.
Vem kan söka?	• En skola som sänder sin personal utomlands (enskild ansökan). • Samordnaren för ett nationellt konsortium (konsortieansökan). Enskilda personer kan inte söka bidrag.
Antal deltagande organisationer	Ett utbyte är gränsöverskridande och omfattar minst två deltagande organisationer (minst en sändande och minst en mottagande organisation) från olika länder. Mottagande organisationer behöver inte anges vid tidpunkten för bidragsansökan. För projekt som läggs fram av ett nationellt konsortium måste alla medlemmar av konsortiet komma från samma programland och måste anges vid tidpunkten för bidragsansökan. Ett konsortium måste bestå av minst tre organisationer (samordnaren och minst två skolor). Skolorna i konsortiet måste ha en organisatorisk anknytning till den organisation som fungerar som konsortiesamordnare.
Projektets varaktighet	Ett till två år. Varaktigheten måste anges i ansökan med utgångspunkt i projektets mål och vilken typ av verksamhet som planeras över tid.
Verksamheternas varaktighet	Från två dagar till två månader, exklusive restid. Är verksamheten bara två dagar måste de vara i följd.
Plats	Utbytena ska ske utomlands, i ett annat programland.

Målgrupper	Personal som ansvarar för skolundervisning (undervisande och icke-undervisande, inklusive skolledare, rektorer m.fl.), som står i arbetsrelation till den sändande skolan eller skolorna samt annan skolpersonal (skolinspektörer, yrkesvägledare, pedagogiska konsulter, psykologer m.fl.) som medverkar i den strategiska utvecklingen av den sändande skolan eller skolorna.
Var ska ansökan lämnas?	Till det nationella programkontoret i det land där den sökande organisationen är etablerad3.
När ska ansökan lämnas in?	Bidragsansökan ska lämnas in senast den **1 februari kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som startar mellan 1 juni och 31 december samma år. **Eventuell ytterligare deadline:** Nationella myndigheter kan utlysa en andra ansökningsomgång om outnyttjade medel finns kvar. För den gäller samma regler som i den här handledningen. De nationella myndigheterna informerar om denna möjlighet via sina webbplatser. Om en andra omgång anordnas ska de sökande skicka in sin ansökan senast den **4 oktober kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som startar mellan 1 februari och 31 maj följande år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.
Andra kriterier	En organisation eller ett nationellt konsortium får bara göra en ansökan per urvalsomgång. En organisation får dock ingå i eller samordna flera olika nationella konsortier som lämnar in ansökan samtidigt.

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande **uteslutnings- och urvalskriterier**. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Projekten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 30 poäng)	• Projektets relevans för • insatsens mål (se avsnittet ”Vad är syftet med utbytesprojekt?”) • de deltagande organisationernas och de enskilda deltagarnas behov och mål enligt vad som anges i den europeiska utvecklingsplanen. • Hur ändamålsenlig ansökan är för att • skapa läranderesultat av hög kvalitet för deltagarna • förstärka de deltagande organisationernas kapacitet och internationella räckvidd.

Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 40 poäng)	• Tydlighet, fullständighet och kvalitet i alla faser i ansökan (förberedelse, genomförande och uppföljning av vistelsen). • Överensstämmelsen mellan projektets mål och den föreslagna verksamheten. • Kvaliteten på den europeiska utvecklingsplanen för den sökande organisationen. • Ändamålsenligheten i åtgärderna för att välja ut eller involvera deltagarna. • Kvaliteten på de praktiska arrangemangen, ledningen och stödsystemen. • Kvaliteten på förberedelserna av deltagarna. • Kvaliteten på arrangemang för att erkänna och validera deltagarnas läranderesultat, och konsekvent användning av europeiska verktyg för öppenhet och erkännande.
Effekt och spridning (högst 30 poäng)	• Kvaliteten på åtgärderna för att utvärdera projektets resultat. • Projektets potentiella effekt • för enskilda deltagare och deltagande organisationer under och efter projektet • utanför de organisationer och enskilda personer som deltagit direkt i projektet, på lokal, regional, nationell eller europeisk nivå. • Ändamålsenligheten och kvaliteten på åtgärderna för att sprida projektets resultat inom och utanför de deltagande organisationerna.

Förslagen måste få minst 60 poäng för att komma i fråga för finansiering. De måste också få minst hälften av de högsta möjliga poängen inom var och en av de kategorier för tilldelningskriterier som anges ovan (dvs. minst 15 poäng för kategorierna ”projektets relevans” och ”effekt och spridning”, och 20 poäng för kategorin ”kvaliteten på projektets utformning och genomförande”).

Vad mer behöver jag veta om denna insats?

Särskilda kostnader

Utbytesprojekt kan söka pengar för särskilda resekostnader för personer under budgetposten ”särskilda kostnader” (upp till 80 % av resekostnaderna). De sökande måste kunna styrka att de vanliga budgetreglerna (schablonbelopp i enlighet med avståndet för resan) inte täcker 70 % av resekostnaderna för deltagarna.

Övrig information

Fler obligatoriska kriterier och annan information om den här insatsen finns i bilaga I till handledningen. Organisationer som är intresserade bör läsa de relevanta delarna i bilagan innan de lämnar in sin bidragsansökan.

Vilka regler gäller för finansieringen?

Projektets budget måste vara utformad enligt följande finansieringsregler (i euro):

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Resor	Bidrag till deltagarnas och medföljande personers resekostnader från ursprungsorten till platsen för verksamheten och tillbaka igen	Schablonbelopp	För resor på mellan 10 och 99 km: 20 euro per deltagare För resor på mellan 100 och 499 km: 180 euro per deltagare För resor på mellan 500 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på mellan 2 000 och 2 999 km: 360 euro per deltagare För resor på mellan 3 000 och 3 999 km: 530 euro per deltagare För resor på mellan 4 000 och 7 999 km: 820 euro per deltagare För resor på minst 8 000 km: 1 500 euro per deltagare	Baserat på reseavståndet per deltagare. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknare4. Den sökande måste ange avståndet för en enkelresa för att beräkna beloppet för EU-bidraget till tur och retur-resan5
Bidrag till projektets genomförande	Kostnader som är direkt förknippade med genomförandet av utbytet (utom deltagarnas uppehälle), inklusive förberedelser (pedagogiska, interkulturella ochspråkliga), granskning och stöd till deltagarna under utlandsvistelsen, validering av läranderesultat och spridningsaktiviteter.	Schablonbelopp	Upp till den 100:e deltagaren: 350 euro per deltagare + från och med den 101:a deltagaren: 200 euro per ytterligare deltagare	Baserat på antalet deltagare
Individuellt bidrag	Kostnader som är direkt förknippade med deltagarnas och medföljande personers uppehälle under verksamheten.	Schablonbelopp	Upp till den 14:e verksamhetsdagen: A3.1 per dag och deltagare + mellan den 15:e och den 60:e verksamhetsdagen: 70 % av A3.1 per dag och deltagare	Baserat på vistelsens längd per deltagare (inklusive en resdag före respektive efter verksamheten om det behövs).
Kursavgifter	Kostnader som är direkt förknippade med betalning av kursavgifter	Schablonbelopp	70 euro per deltagare och dag Högst 700 euro per deltagare i utbyten	
Bidrag för särskilda behov	Ytterligare kostnader som har direkt koppling till deltagare med funktionsnedsättning och medföljande personer (inklusive kostnader för resa och uppehälle, om motiverat och om detta inte redan täcks av budgetkategorierna för resor och individuellt bidrag)	Faktiska kostnader	100 % av bidragsberättigande kostnader	Villkor: Begäran om ekonomiskt stöd för att täcka kursavgifter, stöd till särskilda behov och särskilda kostnader måste motiveras på ansökningsblanketten
Särskilda kostnader	Kostnader för att tillhandahålla en finansiell garanti om det nationella kontoret begär det	Faktiska kostnader	75 % av bidragsberättigande kostnader	
	Dyra resekostnader för deltagare (ytterligare information finns i avsnittet ”Vad mer behöver jag veta om denna insats?”).		Dyra resekostnader: upp till 80 % av bidragsberättigande kostnader.	

Tabell 1 – Individuellt bidrag (belopp i euro per dag)

Beloppen beror på i vilket land verksamheten bedrivs. Varje nationellt programkontor ska – utifrån objektiva och tydliga kriterier – fastställa de belopp som ska tillämpas på projektansökningar som lämnas in i deras land. Beloppen ska fastställas inom det intervall som anges i tabellen nedan. De exakta beloppen ska publiceras på de nationella programkontorens webbplatser.

	Personalutbyten Min-max (per dag) A3.1
Mottagande land	**Norge, Danmark, Luxemburg, Storbritannien, Island, Sverige, Irland, Finland, Liechtenstein** 80–180
	Nederländerna, Österrike, Belgien, Frankrike, Tyskland, Italien, Spanien, Cypern, Grekland, Malta, Portugal 70–160
	Slovenien, Estland, Lettland, Kroatien, Slovakien, Tjeckien, Litauen, Turkiet, Ungern, Polen, Rumänien, Bulgarien, Makedonien 60–140

1. Se förteckningen över bidragsberättigade skolor i varje land. Kontakta det nationella programkontoret i landet för mer information.
2. Se förteckningen över bidragsberättigade organisationer i varje land. Kontakta det nationella programkontoret i landet för mer information.
3. Obs! Skolor som står under tillsyn av nationella myndigheter i ett annat land (t.ex. Lycée Français, tyska skolor ochbrittiska ”Forces”-skolor) ska lämna in sin ansökan till programkontoret i tillsynslandet.
4. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sv
5. Exempel: Om en person från Madrid (Spanien) deltar i en verksamhet i Rom (Italien) ska den sökande a) beräkna avståndet från Madrid till Rom (1 365,28 km), b) välja rätt avståndsintervall (dvs. mellan 500 och 1 999 km) och c) beräkna det EU-bidrag som bidrar till deltagarens kostnader för tur och retur-resan Madrid–Rom (275 euro).

Utbyten för vuxenutbildningspersonal

Den här typen av utbytesprojekt kan omfatta en eller flera av följande verksamheter:

Personalutbyten:

- **Undervisningsuppdrag:** personal vid vuxenutbildningsorganisationer kan undervisa vid en partnerorganisation utomlands.
- **Strukturerade kurser eller utbildningsevenemang utomlands:** bidrar till vuxenutbildningspersonalens kompetensutveckling.
- **Jobbskuggning:** anställda inom vuxenutbildning kan tillbringa en period utomlands vid en relevant organisation som arbetar med vuxenutbildning.

Personalen kan också få möjlighet att lära sig hur man tillgodoser behoven hos vuxenstuderande med begränsade möjligheter. Mot bakgrund av den nuvarande situationen för unga migranter, flyktingar och asylsökande kommer särskilt fokus att läggas på att stödja projekt om undervisning av vuxna flyktingar, interkulturella klassrum, undervisning av vuxna i deras andraspråk samt tolerans och mångfald i klassrummet.

Vilken roll har de organisationer som deltar?

De organisationer som deltar i projektet har följande roller och uppgifter:

- Sökande organisation: ansvarar för att lämna in projektansökan, underteckna och förvalta bidragsavtalet samt rapportera. Den sökande organisationen kan vara samordnare för ett konsortium av partnerorganisationer i samma land med syfte att sända vuxenutbildningspersonal till verksamhet utomlands. Samordnaren för konsortiet kan också – men måste inte – fungera som sändande organisation.
- Sändande organisation: ansvarar för att välja ut personal och yrkesverksamma inom vuxenutbildning och sända dem utomlands. Den sändande organisationen är antingen den sökande organisationen eller partner i ett nationellt konsortium.
- Mottagande organisation: ansvarar för att ta emot vuxenutbildningspersonal från utlandet och erbjuda dem ett program med verksamhet eller ta del av en utbildning som de ger.

Vilken exakt roll den mottagande organisationen har beror på typen av verksamhet och förbindelsen med den sändande organisationen. Den mottagande organisationen kan vara en

- kursanordnare (vid deltagande i en strukturerad kurs eller ett utbildningsevenemang)
- partner eller annan relevant organisation som är verksam inom vuxenutbildning (vid t.ex. jobbskuggning eller undervisningsuppdrag). I så fall bör den sändande organisationen och deltagarna komma överens om målen och verksamheten för perioden utomlands, och parternas rättigheter och skyldigheter bör anges innan verksamheten inleds.

Erasmus+ stöder personalutbyten i utbildningssyfte om de

- ingår i en europeisk utvecklingsplan för de sändande organisationerna (för att modernisera och internationalisera deras verksamhet)
- tillgodoser tydligt identifierade personalutvecklingsbehov
- åtföljs av lämpliga åtgärder för urval, förberedelse och uppföljning
- garanterar att deltagarnas läranderesultat erkänns på ett ändamålsenligt sätt
- ser till att resultaten sprids och används i hög grad i organisationen.

Vilka kriterier används för att bedöma den här typen av projekt?

Här anger vi de formella kriterier som ett utbytesprojekt inom vuxenutbildning måste uppfylla för att få bidrag från Erasmus+:

Allmänna kriterier

Verksamheter	Ett utbytesprojekt inom vuxenutbildningen måste omfatta en eller flera av följande verksamheter: • Undervisningsuppdrag • Strukturerade kurser eller utbildningsevenemang utomlands • Jobbskuggning
Vilka organisationer får delta?	Deltagande organisationer kan vara • offentliga eller privata organisationer som är verksamma inom teoretisk vuxenutbildning (vuxenutbildningsorganisationer) eller • offentliga eller privata organisationer som är aktiva på arbetsmarknaden eller på utbildnings- eller ungdomsområdet. Det kan till exempel vara • skolor, institut eller centrum som erbjuder vuxenutbildning • utbildningsorganisationer för vuxenstuderande med särskilda behov • högskolor och universitet (även de som erbjuder vuxenutbildning) • offentliga eller privata små, medelstora eller stora företag (även sociala företag) • arbetsmarknadens parter eller andra företrädare för arbetslivet, t.ex. handelskammare, hantverks-/yrkesorganisationer och fackföreningar • offentliga organ på lokal, regional eller nationell nivå • forskningsinstitut • stiftelser • skolor, institutioner eller utbildningscentrum • icke-vinstdrivande organisationer, föreningar och icke-statliga organisationer • kulturorganisationer, bibliotek och museum • organ som erbjuder yrkesvägledning, karriärrådgivning och informationstjänster. Alla organisationer måste vara etablerade i ett programland.
Vem kan söka?	• En organisation för teoretisk vuxenutbildning som sänder sin personal utomlands. • En organisation för teoretisk vuxenutbildning som fungerar som samordnare för ett nationellt konsortium av organisationer för teoretisk vuxenutbildning. Enskilda personer kan inte ansöka om bidrag.

Antal deltagande organisationer	Du behöver bara ange den sändande organisationen när du skickar in din ansökan om bidrag. Om projektet läggs fram av ett nationellt konsortium måste dock alla medlemmar komma från samma programland, och du måste ange vilka de är när du ansöker om bidrag. Ett konsortium måste bestå av minst tre vuxenutbildningsorganisationer. När utbytesprojektet genomförs måste minst två organisationer (minst en sändande och minst en mottagande organisation) från olika programländer delta.
Projektets varaktighet	Ett till två år. Den sökande ska ange varaktighet i sin ansökan med utgångspunkt i projektets mål och vilken typ av verksamhet som planeras över tid.
Verksamhetens varaktighet	Från två dagar till två månader, exklusive restid. Om utbytet bara pågår i två dagar måste de vara i följd.
Plats	Deltagarna måste genomföra sitt utbyte utomlands, i ett annat programland.
Målgrupper	Personal som ansvarar för vuxenutbildning, som står i arbetsrelation till de sändande vuxenutbildningsorganisationerna, liksom övrig personal som arbetar med strategisk utveckling inom organisationen.
Var ska ansökan lämnas?	Till det nationella programkontoret i det land där den sökande organisationen har sitt säte.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast den **1 februari kl. 12.00** (svensk tid) för projekt som startar mellan den 1 juni och 31 december samma år. **Eventuell ytterligare deadline:** De nationella programkontoren kan organisera en andra ansökningsomgång om outnyttjade medel finns kvar, med samma regler som i denna handledning. Programkontoren kommer i så fall att informera om detta på sina webbplatser. Om en andra omgång anordnas ska de sökande skicka in sin ansökan senast den **4 oktober kl. 12.00** (svensk tid) för projekt som startar mellan den 1 februari och 31 maj följande år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.
Andra kriterier	En vuxenutbildningsorganisation eller ett nationellt konsortium med vuxenutbildningsorganisationer får bara lämna in en ansökan per urvalsomgång. En vuxenutbildningsorganisation får dock ingå i eller samordna flera olika konsortier som lämnar in ansökan samtidigt.

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande uteslutnings- och urvalskriterier. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Projekten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 30 poäng)	• Förslagets relevans för • insatsens mål (se avsnittet ”Vad är syftet med utbytesprojekt?”) • de deltagande organisationernas och enskilda deltagarnas behov och mål. • Hur ändamålsenligt förslaget är för att • skapa läranderesultat av hög kvalitet för deltagarna • stärka de deltagande organisationernas kapacitet och internationella räckvidd.
Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 40 poäng)	• Tydlighet, fullständighet och kvalitet i alla faser (förberedelse, genomförande och uppföljning av vistelsen). • Överensstämmelsen mellan projektets mål och den föreslagna verksamheten. • Kvaliteten på den europeiska utvecklingsplanen för den sökande organisationen. • Kvaliteten på de praktiska arrangemangen, ledningen och stödsystemen. • Kvaliteten på förberedelserna av deltagarna. • Kvaliteten på arrangemang för att erkänna och validera deltagarnas läranderesultat, och konsekvent användning av europeiska verktyg för öppenhet och erkännande. • Ändamålsenligheten i åtgärderna för att välja ut eller involvera deltagarna i utbytet. • När det är aktuellt, kvaliteten på samarbete och kommunikation mellan de deltagande organisationerna och med andra berörda intressenter.
Effekt och spridning (högst 30 poäng)	• Kvaliteten på åtgärderna för att utvärdera projektets resultat. • Projektets potentiella effekt • för deltagare och deltagande organisationer under och efter projektet • utanför de organisationer och enskilda personer som deltagit direkt i projektet, på lokal, regional, nationell eller europeisk nivå. • Ändamålsenligheten och kvaliteten på åtgärderna för att sprida projektets resultat inom och utanför de deltagande organisationerna (bland annat genom att använda Epale där detta är möjligt).

Förslagen måste få minst 60 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering. De måste också få minst hälften av de högsta möjliga poängen inom var och en av de kategorier för tilldelningskriterier som anges ovan (dvs. minst 15 poäng för kategorierna ”projektets relevans” och ”effekt och spridning”, och 20 poäng för kategorin ”kvaliteten på projektets utformning och genomförande”).

Vad mer behöver jag veta om denna insats?

Särskilda kostnader

Sökande till utbytesprojekt kan söka pengar för deltagarnas resekostnader under budgetposten ”Särskilda kostnader” (upp till 80 % av de totala tillåtna kostnaderna, se ”Vilka regler gäller för finansieringen?”). De sökande måste kunna styrka att de vanliga budgetreglerna (schablonbelopp i

enlighet med avståndet för resan) inte täcker 70 % av resekostnaderna för deltagarna.

Övrig information

Du hittar fler obligatoriska kriterier och annan information om den här insatsen i bilaga I till handledningen. Du bör läsa de relevanta delarna i den bilagan innan du lämnar in din bidragsansökan.

Vilka regler gäller för finansieringen?

Utbytesprojektets budget måste vara utformad enligt följande finansieringsregler (i euro):

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Resor	Bidrag till deltagarnas och medföljande personers resekostnader från ursprungsorten till platsen för verksamheten och tillbaka igen	Schablonbelopp	För resor på mellan 10 och 99 km: 20 euro per deltagare För resor på mellan 100 och 499 km: 180 euro per deltagare För resor på mellan 500 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på mellan 2 000 och 2 999 km: 360 euro per deltagare För resor på mellan 3 000 och 3 999 km: 530 euro per deltagare För resor på mellan 4 000 och 7 999 km: 820 euro per deltagare För resor på minst 8 000 km: 1 500 euro per deltagare	Baserat på reseavståndet per deltagare. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknare1. Den sökande måste ange avståndet för en enkelresa för att beräkna EU-bidraget till tur och retur-resan2.
Bidrag till projektets genomförande	Kostnader som är direkt förknippade med genomförandet av utbytet (utom deltagarnas uppehälle), bland annat förberedelser (pedagogiska, interkulturella, språkliga), granskning och stöd till deltagarna under utbytet, och validering av läranderesultat och spridningsaktiviteter	Schablonbelopp	upp till den 100:e deltagaren: 350 euro per deltagare + utöver den 100:e deltagaren: 200 euro per ytterligare deltagare	Baserat på antalet deltagare
Individuellt bidrag	Kostnader som är direkt förknippade med deltagarnas och medföljande personers uppehälle under verksamheten	Schablonbelopp	Upp till den 14:e verksamhetsdagen: A4.1 per dag och deltagare + mellan den 15:e och den 60:e verksamhetsdagen: 70 % av A4.1 per dag och deltagare	Baserat på vistelsens längd per deltagare (inklusive en resdag före respektive efter verksamheten om det behövs)
Kursavgifter	Kostnader som är direkt förknippade med betalning av kursavgifter	Schablonbelopp	70 euro per deltagare och dag Högst 700 euro per deltagare i utbytet	
Bidrag för särskilda behov	Ytterligare kostnader som har direkt koppling till deltagare med funktionsnedsättning och medföljande personer (inklusive kostnader för resa och uppehälle, om motiverat och om detta inte redan täcks av budgetkategorierna för resor och individuellt bidrag)	Faktiska kostnader	100 % av de bidragsberättigande kostnaderna	Villkor: Begäran om ekonomiskt bidrag för att täcka kursavgifter, stöd till särskilda behov och särskilda kostnader måste motiveras på ansökningsblanketten
Särskilda kostnader	Kostnader för att tillhandahålla en finansiell garanti om det nationella kontoret begär det	Faktiska kostnader	75 % av de bidragsberättigande kostnaderna	
	Dyra resekostnader för deltagarna (se ”Vad mer behöver jag veta om denna insats?”).		Dyra resekostnader: upp till 80 % av de bidragsberättigande kostnaderna.	

Tabell 1 – Individuellt bidrag (belopp i euro per dag)

Beloppen beror på i vilket land verksamheten bedrivs. Varje nationellt programkontor ska – utifrån objektiva och tydliga kriterier – fastställa de belopp som ska tillämpas på projektansökningar som lämnas in i deras land. Dessa belopp ska fastställas inom det intervall som anges i tabellen nedan. De exakta beloppen ska publiceras på de nationella programkontorens webbplatser.

Mottagande land	Personalutbyte Min–max (per dag) A4.1
Norge, Danmark, Luxemburg, Storbritannien, Island, Sverige, Irland, Finland och Liechtenstein	80–180
Nederländerna, Österrike, Belgien, Frankrike, Tyskland, Italien, Spanien, Cypern, Grekland, Malta och Portugal	70–160
Slovenien, Estland, Lettland, Kroatien, Slovakien, Tjeckien, Litauen, Turkiet, Ungern, Polen, Rumänien, Bulgarien och Makedonien	60–140

1.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

2.Om en person från Madrid (Spanien) deltar i en verksamhet i Rom (Italien), ska den sökande a) beräkna avståndet från Madrid till Rom (1 365,28 km), b) välja rätt avståndsintervall (dvs. mellan 500 och 1 999 km) och c) beräkna det EU-bidrag som bidrar till deltagarens kostnader för tur och retur-resan Madrid–Rom (275 euro).

Utbyten för unga och personer som arbetar med unga

Två typer av projekt kan få stöd inom denna insats:

- Utbytesprojekt som kan omfatta ungdomsutbyten och/eller verksamheter för personer som arbetar med unga eller ungdomsfrågor.
- Utbytesprojekt som kan omfatta en eller flera volontärverksamheter. Som en följd av kommissionens meddelande *Att investera i Europas unga* (december 2017), där den europeiska solidaritetskåren lanseras, omfattar Erasmus+ från och med 2018 följande två typer av volontärverksamhet1:
  - *Volontärverksamhet inom Erasmus+* baserad på samarbete mellan organisationer från länder i och utanför EU som deltar i Erasmus+.
  - *Volontärverksamhet inom Erasmus+* baserad på samarbete mellan organisationer från länder som deltar i Erasmus+ och partnerländer som är grannländer till EU.

Under 2018 kommer man att prioritera projekt som fokuserar på följande områden:

- Nå ut till marginaliserade ungdomar, främja mångfald, dialog mellan kulturer och religioner, gemensamma värderingar om frihet, tolerans och respekt för mänskliga rättigheter samt projekt som främjar mediekunskap, kritiskt tänkande och ungas förmåga till egna initiativ.
- Utrusta personer som arbetar med unga med de kompetenser och metoder de behöver för att sprida gemensamma grundläggande värderingar i vårt samhälle, framför allt till unga som är svårare att nå, och för att förhindra våldsinriktad radikalisering av unga.

Med anledning av den kritiska situationen i Europa, och det faktum att arbete inom ungdomssektorn, icke-formellt lärande och volontärarbete på ett betydande sätt kan bidra till att tillgodose behoven hos flyktingar, asylsökande och migranter och/eller öka medvetenheten om dessa frågor i lokalsamhället, kommer utbyten för unga som involverar eller inriktas på flyktingar/asylsökande och migranter särskilt att stödjas.

UTBYTEN FÖR UNGA OCH PERSONER SOM ARBETAR MED UNGA 2

Ett utbytesprojekt kan omfatta en eller flera av följande verksamheter:

Mobilitet för ungdomar: Ungdomsutbyten

Genom ungdomsutbyten kan grupper av unga från minst två olika länder träffas och bo tillsammans i upp till 21 dagar. Under ett ungdomsutbyte genomför deltagarna ett arbetsprogram tillsammans med stöd av ungdomsledare (en blandning av workshoppar, övningar, diskussioner, rollspel, simuleringar, utomhusaktiviteter osv.) som de har planerat och förberett före utbytet. Ungdomsutbyten ger unga möjlighet att utveckla kompetens, bli medvetna om samhällsaktuella frågor/tematiska områden, upptäcka nya kulturer, vanor och livsstilar, främst genom att lära av varandra, stärka värderingar som solidaritet, demokrati, vänskap osv. Inlärningsprocessen i ungdomsutbyten sker med metoder för icke-formell utbildning. Eftersom ungdomsutbyten endast

pågår under kort tid är de passande för unga med begränsade möjligheter, de erbjuder också möjligheten till en internationell erfarenhet i en trygg grupp med stöd av ett tillräckligt antal ledare. Ett ungdomsutbyte är också en bra plattform för att diskutera och lära sig mer om inkludering och mångfald. Ungdomsutbytena baseras på ett gränsöverskridande samarbete mellan två eller flera deltagande organisationer från olika länder inom och utanför EU.

Följande verksamhet berättigar inte till bidrag inom ramen för ungdomsutbyten: akademiska studieresor, vinstdrivande utbyten, utbyten/resor som kan betraktas som turism, festivaler, semesterresor, föreställningsturnéer.

Utbyten för personer som arbetar med unga:

Denna verksamhet stöder fortbildning för personer som arbetar med unga eller ungdomsfrågor genom t.ex. transnationella/internationella seminarier, kurser, evenemang för att knyta kontakter och studiebesök eller en jobbskuggnings-/observationsperiod utomlands vid en relevant organisation som är verksam på ungdomsområdet. Alla dessa verksamheter arrangeras av de organisationer som deltar i projektet. Deltagandet ska stärka kapaciteten hos deltagarnas hemorganisationer och tydligt påverka det dagliga arbetet med ungdomar. Läranderesultaten ska sedan spridas vidare på ungdomsområdet.

Vilken roll har de organisationer som deltar?

De organisationer som deltar i projektet har följande roller och uppgifter:

- Samordnare för ett utbytesprojekt för unga: ansöker för hela projektet för samtliga partnerorganisationers räkning.
- Sändande organisation: ansvarar för att sända unga och ungdomsledare utomlands (i detta ingår att organisera de praktiska arrangemangen, förbereda deltagarna före avresan, ge stöd till deltagarna under hela projektet).
- Mottagande organisation: ansvarar för att stå som värd för verksamheten, utarbeta ett aktivitetsprogram för deltagarna i samarbete med deltagarna och partnerorganisationerna och ge stöd till deltagarna under hela projektet.

Vilka kriterier används för att bedöma den här typen av projekt?

Här anges de formella kriterier som ett projektet måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+.

Allmänna kriterier

Verksamheter	Ett utbytesprojekt för unga måste omfatta en eller flera av följande typer av verksamhet: • Utbyten för unga • Utbyten för personer som arbetar med unga

Vilka organisationer får delta?	Deltagande organisationer kan vara • icke-vinstdrivande organisationer, föreningar eller icke-statliga organisationer • europeiska icke-statliga ungdomsorganisationer • sociala företag • offentliga organ på lokal nivå • grupper av unga som arbetar med ungdomsverksamhet, men inte nödvändigtvis genom en ungdomsorganisation (även informella ungdomsgrupper). Det kan också vara • offentliga organ på nationell eller regional nivå[3] • sammanslutningar av regioner • europeiska grupperingar för territoriellt samarbete • vinstdrivande företag som tar socialt ansvar (CSR). De ska vara etablerade i ett programland eller i ett partnerland i EU:s grannskap (regionerna 1–4, se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen).
Vem kan söka?	Alla deltagande organisationer eller grupper[4] som är etablerade i ett programland kan ansöka. Organisationen ska lämna in en ansökan som gäller för alla deltagande organisationer i projektet. Ett utbytesprojekt för unga finansieras på ett särskilt sätt (se avsnittet om finansieringsregler) om den sökande är • ett offentligt organ på nationell eller regional nivå[5] • en sammanslutning av regioner • en europeisk gruppering för territoriellt samarbete • ett vinstdrivande företag som tar socialt ansvar (CSR).
Antal och profil för deltagande organisationer	Ett utbyte är gränsöverskridande och ska omfatta minst två deltagande organisationer (minst en sändande och minst en mottagande organisation) från olika länder. Om det i ett utbytesprojekt för unga endast planeras en verksamhet måste samordnaren också fungera som antingen sändande eller mottagande organisation. Om mer än en verksamhet planeras i projektet kan projektsamordnaren – men behöver inte nödvändigtvis – fungera som sändande eller mottagande organisation. Under alla omständigheter kan samordnaren inte vara en organisation från ett partnerland i EU:s grannskap. **Verksamhet i programländer:** Alla deltagande organisationer måste komma från ett programland. **Verksamhet med partnerländer i EU:s grannskap:** Verksamheten måste omfatta minst en deltagande organisation från ett programland och en deltagande organisation från ett partnerland i EU:s grannskap.
Varaktighet	Från 3 till 24 månader.
Var ska ansökan lämnas?	Till det nationella programkontoret i det land där den ansökande organisationen är etablerad.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast • **den 1 februari kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som inleds mellan den 1 maj och den 30 september samma år, • **den 26 april kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som inleds mellan den 1 augusti och den 31 december samma år, • **den 4 oktober kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som inleds mellan den 1 januari och den 31 maj följande år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.

Andra kriterier	En tidsplan för de verksamheter som planeras i projektet måste bifogas ansökningsblanketten. En försäkran på heder och samvete av den rättsliga företrädaren måste bifogas ansökningsblanketten.

Ytterligare kriterier för ungdomsutbyten

Varaktighet	Från 5 till 21 dagar, exklusive restid.
Plats	Verksamheten måste genomföras i ett land där en av de deltagande organisationerna är baserad.
Målgrupper	Unga mellan 13 och 30 år[6] bosatta i länderna för de sändande eller mottagande organisationerna. Gruppledare[7] som medverkar i ungdomsutbytet måste vara minst 18 år.
Antal deltagare och de nationella gruppernas sammansättning	Minst 16 och högst 60 deltagare (ej medräknat gruppledare). Minst fyra deltagare per grupp (ej medräknat gruppledare). Varje nationell grupp måste ha minst en gruppledare. En grupp deltagare från landet för den mottagande organisationen ska delta i varje enskild aktivitet.
Andra kriterier	För att bibehålla en tydlig anknytning till det land där det nationella kontoret finns måste minst en av de sändande organisationerna eller den mottagande organisationen i varje verksamhet komma från landet för det nationella kontor där ansökan lämnas. Planeringsbesök: Om projektet omfattar ett planeringsbesök måste följande kriterier för bidragsberättigande vara uppfyllda: • Planeringsbesökets längd: högst två dagar (exklusive resdagar). • Antal deltagare: en deltagare per grupp. Antalet deltagare får utökas till två, förutsatt att den andra deltagaren är en ung person som deltar i verksamheten utan att vara gruppledare eller lärare.

Ytterligare kriterier för utbyten för personer som arbetar med unga

Varaktighet	Från två dagar till två månader, exklusive restid. Är aktiviteten två dagar måste de två dagarna vara i följd.
Plats	Verksamheten måste genomföras i ett land där en av de deltagande organisationerna är baserad.
Målgrupper	Inga åldersgränser. Deltagarna, med undantag för lärare och handledare, måste vara bosatta i landet för den utsändande eller mottagande organisationen.
Antal deltagare	Upp till 50 deltagare (inräknat utbildare och handledare när det är aktuellt) i varje verksamhet som planeras inom projektet. Deltagare från landet för den mottagande organisationen ska delta i varje enskild verksamhet.
Andra kriterier	För att bibehålla en tydlig anknytning till det land där det nationella kontoret finns måste minst en av de sändande organisationerna eller den mottagande organisationen i varje verksamhet komma från landet för det nationella kontor där ansökan lämnas.

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande uteslutnings- och urvalskriterier. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Projekten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 30 poäng)	• Projektets relevans för • insatsens mål (se avsnittet ”Vad är syftet med utbytesprojekt?”) • de deltagande organisationernas och enskilda deltagarnas behov och mål. • Hur ändamålsenlig ansökan är för att • nå ut till unga med begränsade möjligheter, däribland flyktingar, asylsökande och migranter, • främja mångfald, dialog mellan kulturer och religioner, gemensamma värderingar om frihet, tolerans och respekt för mänskliga rättigheter samt projekt som främjar mediekunskap, kritiskt tänkande och ungas förmåga till egna initiativ, • utrusta personer som arbetar med unga eller ungdomsfrågor med de kompetenser och metoder de behöver för att sprida gemensamma grundläggande värderingar i vårt samhälle, framför allt till unga som är svåra att nå, och för att förhindra våldsinriktad radikalisering av unga. • Hur ändamålsenlig ansökan är för att - skapa läranderesultat av hög kvalitet för deltagarna - förstärka de deltagande organisationernas kapacitet och internationella räckvidd • I vilken utsträckning förslaget omfattar nya deltagare i insatsen.

Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 40 poäng)	• Tydlighet, fullständighet och kvalitet i alla faser i ansökan (förberedelse, genomförande och uppföljning av utbytet). • Överensstämmelsen mellan projektets mål och den föreslagna verksamheten. • Kvaliteten på de praktiska arrangemangen, ledningen och stödsystemen. • Kvaliteten på förberedelserna av deltagarna. • Kvaliteten på de icke-formella delaktighetsbaserade undervisningsmetoder som föreslås. • I vilken utsträckning ungdomarna är aktivt involverade på alla nivåer av projektet. • Kvaliteten på arrangemang för att erkänna och validera deltagarnas läranderesultat, och konsekvent användning av europeiska verktyg för öppenhet och erkännande. • Ändamålsenligheten i åtgärderna för att välja ut eller involvera deltagarna i utbytet. • Om partnerländer från EU:s grannskap är med i projektet, en balanserad representation av organisationer från program- och partnerländer. • Kvaliteten på samarbete och kommunikation mellan de deltagande organisationerna och med andra berörda intressenter.
Effekt och spridning (högst 30 poäng)	• Kvaliteten på åtgärderna för att utvärdera projektets resultat. • Projektets potentiella effekt • för deltagare och deltagande organisationer under och efter projektet • utanför de organisationer och enskilda personer som deltagit direkt i projektet, på lokal, regional, nationell eller europeisk nivå • Ändamålsenligheten och kvaliteten på åtgärderna för att sprida projektets resultat inom och utanför de deltagande organisationerna.

Förslagen måste få minst 60 poäng för att komma i fråga för finansiering. De måste också få minst hälften av de högsta möjliga poängen inom var och en av de kategorier för tilldelningskriterier som anges ovan (dvs. minst 15 poäng för kategorierna ”projektets relevans” och ”effekt och spridning”, och 20 poäng för kategorin ”kvaliteten på projektets utformning och genomförande”).

Vilka regler gäller för finansieringen?

Projektets budget måste vara utformad enligt följande finansieringsregler (i euro):

Ungdomsutbyten

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Resor	Bidrag till deltagarnas och medföljande personers resekostnader från ursprungsorten till platsen för verksamheten och tillbaka igen. Därtill, om tillämpligt, resekostnader för ett eventuellt planeringsbesök.	Schablonbelopp	För resor på mellan 10 och 99 km: 20 euro per deltagare För resor på mellan 100 och 499 km: 180 euro per deltagare För resor på mellan 500 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på mellan 2 000 och 2 999 km: 360 euro per deltagare För resor på mellan 3 000 och 3 999 km: 530 euro per deltagare För resor på mellan 4 000 och 7 999 km: 820 euro per deltagare För resor på minst 8 000 km: 1 500 euro per deltagare	Baserat på reseavståndet per deltagare. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknare8. Den sökande måste ange avståndet för en enkelresa för att beräkna EU-bidraget till tur och retur-resan9.
Bidrag till projektets genomförande	Kostnader som är direkt förknippade med genomförandet av utbytet	Schablonbelopp	A5.1 per verksamhetsdag och deltagare10	Baserat på vistelsens längd per deltagare (inklusive en resdag före respektive efter verksamheten om det behövs).
Bidrag för särskilda behov	Ytterligare kostnader som har direkt koppling till deltagare med funktionsnedsättning och medföljande personer (inklusive kostnader för resa och uppehälle, om motiverat och om detta inte redan täcks genom budgetkategorierna för resor och bidrag till projektets genomförande).	Faktiska kostnader	100 % av bidragsberättigande kostnader	
Särskilda kostnader	Viseringar och viseringsrelaterade kostnader, uppehållstillstånd, vaccinationer och medicinska intyg. Kostnader för att stödja att unga människor med begränsade möjligheter ska kunna delta på samma villkor som andra unga (exklusive kostnader för resor och bidrag till projektets genomförande för deltagare). Kostnader för kost och logi för deltagare under ett planeringsbesök. Kostnader för att tillhandahålla en finansiell garanti om det nationella kontoret begär det. Dyra resekostnader för deltagare (ytterligare information finns i avsnittet ”Vad mer behöver jag veta om denna insats?”).	Faktiska kostnader	Kostnader för finansiell garanti: 75 % av bidragsberättigande kostnader. Dyra resekostnader: upp till 80 % av bidragsberättigande kostnader. Övriga kostnader: 100 % av bidragsberättigande kostnader.	Villkor: Begäran om ekonomiskt stöd i samband med särskilda behov och särskilda kostnader måste motiveras på ansökningsblanketten

Utbyte för personer som arbetar med unga

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Resor	Bidrag till deltagarnas och medföljande personers resekostnader från ursprungsorten till platsen för verksamheten och tillbaka igen Därtill, om tillämpligt, resekostnader för ett eventuellt planeringsbesök.	Schablonbelopp	För resor på mellan 10 och 99 km: 20 euro per deltagare För resor på mellan 100 och 499 km: 180 euro per deltagare För resor på mellan 500 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på mellan 2 000 och 2 999 km: 360 euro per deltagare För resor på mellan 3 000 och 3 999 km: 530 euro per deltagare För resor på mellan 4 000 och 7 999 km: 820 euro per deltagare För resor på minst 8 000 km: 1 500 euro per deltagare	Baserat på reseavståndet per deltagare. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknare11. Den sökande måste ange avståndet för en enkelresa för att beräkna EU-bidraget till tur och retur-resan12.

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Bidrag till projektets genomförande	Kostnader som är direkt förknippade med genomförandet av utbytet.	Schablonbelopp	A5.2 per dag och volontär13 Högst 1 100 euro per deltagareInklusive utbildare, handledare och medföljande personer.	Baserat på vistelsens längd per deltagare (inklusive en resdag före respektive efter verksamheten om det behövs).
Bidrag för särskilda behov	Ytterligare kostnader som har direkt koppling till deltagare med funktionsnedsättning och medföljande personer (inklusive kostnader för resa och uppehälle , om motiverat och om detta inte redan täcks genom budgetkategorierna för resor och bidrag till projektets genomförande).	Faktiska kostnader	100 % av bidragsberättigande kostnader	Villkor: Begäran om ekonomiskt stöd i samband med särskilda behov och särskilda kostnader måste motiveras på ansökningsblanketten
Särskilda kostnader	Viseringar och viseringsrelaterade kostnader, uppehållstillstånd och vaccinationer. Kostnader för att tillhandahålla en finansiell garanti om det nationella kontoret begär det. Dyra resekostnader för deltagare (ytterligare information finns i avsnittet ”Vad mer behöver jag veta om denna insats?”).	Faktiska kostnader	Kostnader för finansiell garanti: 75 % av bidragsberättigande kostnader. Dyra resekostnader: upp till 80 % av bidragsberättigande kostnader. Övriga kostnader: 100 % av bidragsberättigande kostnader.	

Bidrag till projektets genomförande

Beloppen beror på i vilket land utbytet äger rum. För projekt som lämnas in av offentliga organ på nationell och regional nivå, sammanslutningar av regioner, europeisk grupperingar för territoriellt samarbete eller vinstdrivande företag som tar socialt ansvar (CSR), ska beloppen nedan sänkas med 50 %.

	Ungdomsutbyten (euro per dag)	Utbyten för personer som arbetar med unga (euro per dag)	A5.1	A5.2
Belgien	42	65		
Bulgarien	32	53		
Tjeckien	32	54		
Danmark	45	72		
Tyskland	41	58		
Estland	33	56		
Irland	49	74		
Grekland	38	71		
Spanien	34	61		
Frankrike	38	66		
Kroatien	35	62		
Italien	39	66		
Cypern	32	58		
Lettland	34	59		
Litauen	34	58		
Luxemburg	45	66		
Ungern	33	55		
Malta	39	65		

	Ungdomsutbyten (euro per dag)	Utbyten för personer som arbetar med unga (euro per dag)	A5.1	A5.2
Nederländerna	45	69		
Österrike	45	61		
Polen	34	59		
Portugal	37	65		
Rumänien	32	54		
Slovenien	34	60		
Slovakien	35	60		
Finland	45	71		
Sverige	45	70		
Storbritannien	45	76		
Makedonien	28	45		
Island	45	71		
Liechtenstein	45	74		
Norge	50	74		
Turkiet	32	54		
Partnerland	29	48		

1. Förutsatt att den europeiska solidaritetskårens rättsliga grund antas under 2018 kommer volontärverksamhet mellan EU-länder som deltar i Erasmus+ att ges stöd av den europeiska solidaritetskåren i form av ”utstationering av volontärer”. Reglerna och förutsättningarna för dessa verksamheter kommer att anges i en särskild programhandledning/ansökningsomgång för den europeiska solidaritetskåren.
2. Huvuddelen av budgeten för dessa utbyten går till transnationella verksamheter för organisationer och deltagare från programländer. Cirka 25 % av den tillgängliga budgeten kan dock finansiera insatser som omfattar organisationer och deltagare från program- och partnerländer i EU:s grannskap (regionerna 1–4, se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen).
3. I detta sammanhang anses ett offentligt organ på nationell eller regional nivå vara ett offentligt organ som a) tillhandahåller tjänster eller har ett administrativt behörighetsområde som omfattar hela det nationella eller regionala territoriet och b) har monopol, i den bemärkelsen att det inte finns några andra organ som utövar samma funktioner i landet eller i regionen (typiska exempel: departement, statliga verk och regionala myndigheter). I detta avseende utesluts skolor, universitet eller andra organ från denna kategori, även om de har inrättats enligt nationell lagstiftning, och hänförs till offentliga organ på lokal nivå.
4. Om det gäller en informell grupp ska en av medlemmarna i gruppen som är minst 18 år ta på sig rollen som företrädare och vara ansvarig för gruppens räkning.
5. Se föregående fotnot.
6. Tänk på följande:
   Lägsta ålder – deltagarna måste ha uppnått minimiåldern på första projektdagen.
   Högsta ålder – deltagarna får inte vara äldre än den angivna högsta åldern på den sista ansökningsdagen.
7. En gruppledare är en vuxen som följer med de ungdomar som deltar i ett ungdomsutbyte för att garantera ett effektivt lärande och deras skydd och säkerhet.
8. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sv
9. Exempel: Om en person från Madrid (Spanien) deltar i en verksamhet i Rom (Italien) ska den sökande a) beräkna avståndet från Madrid till Rom (1 365,28 km), b) välja rätt avståndsintervall (dvs. mellan 500 och 1 999 km) och c) beräkna det EU-bidrag som bidrar till deltagarens kostnader för tur och retur-resan Madrid–Rom (275 euro).
10. Inklusive gruppledare och medföljande personer.

11.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sv
12.Exempel: Om en person från Madrid (Spanien) deltar i en verksamhet i Rom (Italien) ska den sökande a) beräkna avståndet från Madrid till Rom (1 365,28 km), b) välja rätt avståndsintervall (dvs. mellan 500 och 1 999 km) och c) beräkna det EU-bidrag som bidrar till deltagarens kostnader för tur och retur-resan Madrid–Rom (275 euro).
13.Inklusive utbildare, handledare och medföljande personer.

Utbyten för unga – volontärprojekt

Volontärverksamhet ger unga i åldern 17–30 möjlighet att uttrycka sitt personliga engagemang genom obetalt volontärarbete på heltid i ett annat land i eller utanför EU. Unga volontärer bidrar till det dagliga arbetet i organisationer som arbetar med ungdomsinformation och ungdomspolitik, ungas personliga och sociala utveckling, samhällsengagemang, social omsorg, inkludering av mindre gynnade personer, miljö, icke-formella utbildningsprogram, it- och mediekunskap, kultur och kreativitet, utvecklingssamarbete m.m. Volontärtjänstgöringen kan ske individuellt eller i grupp.

Det måste vara gratis att delta i en volontärverksamhet, eventuellt med undantag för ett bidrag till resekostnaderna (om bidraget från Erasmus+ inte täcker dessa kostnader helt) och ytterligare utgifter som inte är kopplade till verksamheten. Den största delen av kostnaderna för deltagandet i den europeiska volontärtjänstverksamheten ska täckas av bidraget från Erasmus+ eller andra medel från de deltagande organisationerna. Unga med begränsade möjligheter kan få extra stöd som underlättar för dem att delta.

Följande betraktas inte som volontärverksamhet inom Erasmus+: tillfälligt, ostrukturerat volontärarbete på deltid, praktik på ett företag, betalt arbete, en rekreations- eller turistaktivitet, en språkkurs, utnyttjande av billig arbetskraft eller en studie- eller yrkesutbildningsperiod utomlands.

Ett volontärprojekt kan omfatta en eller flera av följande aktiviteter:

Individuell volontärverksamhet:

Individuell volontärverksamhet genomförs under två till tolv månader. Unga med begränsade möjligheter kan arbeta som volontärer utomlands under en kortare period (minst två veckor).

Utöver de deltagande organisationernas stöd till volontärerna anordnar de nationella programkontoren eller regionala Salto-kontoren en utbildnings- och utvärderingscykel1 som alla volontärer ska delta i och som omfattar a) en ankomstkurs för volontärtjänster som är två månader eller längre b) en halvtidsutvärdering för volontärtjänster som är sex månader eller längre. Organisationerna kan anordna ankomstkurser för aktiviteter som är kortare än två månader och som riktar sig till unga med begränsade möjligheter.

Gruppvolontärverksamhet:

Gruppvolontärverksamhet genomförs av grupper av minst 10 och högst 40 unga, i mellan två veckor och två månader. Volontärerna genomför verksamheten gemensamt i varje grupp, inom samma tidsram och på samma plats, och uppgifterna är kopplade till ett gemensamt tema.

Kompletterande verksamheter som ska öka projektets effekt

Projektet kan dessutom omfatta relevanta sidoverksamheter för att nå projektmålen och för att öka systemeffekterna på lokal, regional och/eller europeisk nivå. De kompletterande verksamheterna kan även syfta till att öka medvetenheten om hur värdefullt volontärarbetet kan vara, både för ungdomarna själva och för samhället, och ett större erkännande av de förvärvade kunskaperna och färdigheterna. Det kan t.ex. handla om jobbskuggning, möten, workshoppar, konferenser, seminarier, kurser och handledning.

Vilken roll har de organisationer som deltar?

Organisationer som deltar i ett utbytesprojekt ska ha följande roller och uppgifter:

- Samordnare för ett projekt: ansöker för hela projektet för samtliga partnerorganisationers räkning och ansvarar för den övergripande förvaltningen av projektet.
- Sändande organisation: ansvarar för att sända volontärer utomlands (i detta ingår att organisera de praktiska arrangemangen, förbereda deltagarna före avresan, ge stöd till deltagarna under hela projektet).
- Mottagande organisation: ansvarar för att stå som värd för volontärerna, utarbeta ett aktivitetsprogram och ge stöd till deltagarna under hela projektet.

Associerade partner: Förutom de organisationer som formellt deltar i volontärverksamheten kan ett projekt även involvera associerade partner från den offentliga eller privata sektorn som bidrar till specifika uppgifter/insatser eller stöder projektets spridning och hållbarhet. De omfattas inte av några avtalskrav eftersom de inte får någon finansiering och betraktas inte heller som projektpartner. Deras medverkan och roll i projektet och olika verksamheter måste dock tydligt beskrivas, liksom hur de kan ge de planerade insatserna ett mervärde genom att satsa resurser och bidra med sakkunskap.

Vilka kriterier används för att bedöma den här typen av projekt?

Här anger vi de formella kriterier som ett projekt måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+.

Allmänna kriterier

Vilka organisationer får delta?	De deltagande organisationerna kan vara • icke-vinstdrivande organisationer, föreningar och icke-statliga organisationer • europeiska icke-statliga ungdomsorganisationer • sociala företag • offentliga lokala organ. De kan också vara • offentliga nationella eller regionala organ 2 • sammanslutningar av regioner • europeiska grupperingar för territoriellt samarbete • vinstdrivande företag som tar socialt ansvar (CSR). De ska vara etablerade i ett programland eller i ett partnerland i EU:s grannskap (regionerna 1–4, se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen).
Vem kan söka?	Alla deltagande organisationer som är etablerade i ett programland och har en giltig ackreditering för samordnande organisationer eller en relevant kvalitetsmärkning för den europeiska solidaritetskåren vid ansökningstidens slut.

Antal deltagande organisationer	Ett utbyte är gränsöverskridande och ska omfatta minst två deltagande organisationer (minst en sändande och minst en mottagande organisation) från olika länder, varav minst en organisation från ett programland utanför EU eller ett partnerland i EU:s grannskap.
Ackreditering	Deltagande organisationer, med undantag för den sökande, måste ha en giltig ackreditering på första dagen av den volontärverksamhet som den berörda organisationen medverkar i.
Varaktighet	Från 3 till 24 månader. Alla projekt måste vara avslutade senast den 31 augusti 2021.
Tjänstgöringens varaktighet	**Individuell volontärverksamhet**: Från 23 till 12 månader, exklusive restid. Unga med begränsade möjligheter kan tjänstgöra från två veckor och uppåt. **Gruppvolontärverksamhet**: Från 2 veckor till 2 månader4, exklusive restid.
Plats5	**En volontär från ett EU-land** måste tjänstgöra i ett annat programland utanför EU eller i ett partnerland i EU:s grannskap. **En volontär från ett programland utanför EU** måste tjänstgöra i ett annat programland eller i ett partnerland i EU:s grannskap. **En volontär från ett partnerland i EU:s grannskap** måste tjänstgöra i ett programland.
Målgrupper	Unga mellan 17 och 30 år6, bosatta i landet för den sändande organisationen. Volontärer som redan har deltagit i en volontärverksamhet inom Erasmus+ eller i en europeisk volontärtjänst får inte delta. **Undantag:** Volontärer som har haft ett volontärarbete eller deltagit i en europeisk volontärtjänst i högst två månader får delta i en kompletterande volontärverksamhet.
Antal deltagare	**Gruppvolontärverksamhet**: Minst 10 och högst 40 volontärer per verksamhet.
Var ska ansökan lämnas?	Till det nationella programkontoret i det land där den sökande organisationen är etablerad.
När ska ansökan lämnas in?	Bidragsansökan ska lämnas in senast • den **1 februari kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som inleds mellan den 1 maj och den 30 september samma år, • den **26 april kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som inleds mellan den 1 augusti och den 31 december samma år, • den **4 oktober kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som inleds mellan den 1 januari och den 31 maj följande år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.

Andra kriterier	Ansökan måste lämnas till det nationella programkontoret i den sökandes hemland. För att behålla en tydlig anknytning till det land där det nationella kontoret finns måste antingen den sändande eller den mottagande organisationen komma från landet för det nationella kontor där ansökan lämnas. Planeringsbesök: Om projektet omfattar ett planeringsbesök måste följande kriterier för bidragsberättigande vara uppfyllda: • Planeringsbesökets längd: högst två dagar (exklusive resdagar). • Antal deltagare: en deltagare per sändande organisation. Antalet deltagare får utökas, förutsatt att alla extra deltagare är volontärer med begränsade möjligheter. En tidsplan för de verksamheter som planeras i projektet måste bifogas ansökningsblanketten. En försäkran på heder och samvete av den rättsliga företrädaren måste också bifogas ansökningsblanketten.

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande **uteslutnings- och urvalskriterier**. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Projekten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 30 poäng)	Projektets relevans för • insatsens mål (se avsnittet ”Vad är syftet med utbytesprojekt?”) • de deltagande organisationernas och enskilda deltagarnas behov och mål • den visade förståelsen för Erasmus+ principer för volontärtjänstgöring enligt Erasmusstadgan för volontärtjänstgöring. I vilken grad projektet • omfattar unga med begränsade möjligheter, däribland flyktingar, asylsökande och migranter • främjar mångfald, dialog mellan kulturer och religioner, gemensamma värderingar om frihet, tolerans och respekt för mänskliga rättigheter samt projekt som främjar mediekunskap, kritiskt tänkande och ungas förmåga till egna initiativ. Hur ändamålsenlig ansökan är för att • skapa bra läranderesultat för deltagarna • förstärka de deltagande organisationernas kapacitet och internationella räckvidd • involvera eventuella associerade partner i relevanta uppgifter. I vilken utsträckning förslaget inbegriper nya deltagare i insatsen.

Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 40 poäng)	• Organisationens tidigare erfarenhet med relevans för att nå projektets mål. • Överensstämmelsen mellan projektets mål och den föreslagna verksamheten. • Tydlighet, fullständighet och kvalitet i alla faser i ansökan (förberedelse, genomförande och uppföljning av utbytet). • Kvaliteten i de praktiska arrangemangen, ledningen och stödsystemen. • Kvaliteten i förberedelserna av deltagarna. • Kvaliteten i de icke-formella lärandemetoder som föreslås. • I vilken utsträckning deltagarna är aktivt involverade på alla nivåer av projektet. • Ändamålsenligheten i åtgärderna för att välja ut eller involvera deltagarna i utbytet. • Kvaliteten på arrangemang för att erkänna och validera deltagarnas läranderesultat, och konsekvent användning av europeiska verktyg för öppenhet och erkännande. • Om partnerländer är med i projektet, en balanserad representation av volontärer från program- och partnerländer. • Kvaliteten på urval, samarbete och kommunikation med projektpartner.
Effekt och spridning (högst 30 poäng)	• Kvaliteten på åtgärderna för att utvärdera projektets resultat. • Projektets potentiella effekt • för deltagare och deltagande organisationer under och efter projektet • utanför de organisationer och enskilda personer som deltagit direkt i projektet, på lokal, regional, nationell eller europeisk nivå. • Ändamålsenligheten och kvaliteten på åtgärderna för att sprida projektets resultat inom och utanför de deltagande organisationerna

Förslagen måste få minst 60 poäng för att komma i fråga för finansiering. De måste också få minst hälften av de högsta möjliga poängen inom var och en av de kategorier för tilldelningskriterier som anges ovan (dvs. minst 17,5 poäng för kategorierna ”projektets relevans” och ”effekt och spridning”, och 15 poäng för kategorin ”kvaliteten på projektets utformning och genomförande”).

Vad mer behöver jag veta om denna insats?

Språkstöd på nätet

Unga som deltar i volontärverksamhet i minst två månader har rätt till språkhjälp. Kommissionen kommer gradvis att införa språkstöd på nätet under programmets gång. Tanken är att deltagarna ska kunna bedöma sina kunskaper i främmande språk och vid behov få lämplig språkundervisning före och/eller under utlandsvistelsen (du kan läsa mer i bilaga I till handledningen).

Deltagare i utbyten mellan programländer

Sökande till utbytesprojekt kan söka pengar för resekostnader för deltagare under budgetposten ”Särskilda kostnader” (upp till 80 % av de totala bidragsberättigande kostnaderna. Se ”Vilka regler gäller för finansieringen?”). De sökande måste kunna styrka att de vanliga budgetreglerna (schablonbelopp i enlighet med avståndet för resan) inte täcker 70 % av resekostnaderna för deltagarna.

Övrig information

Fler obligatoriska kriterier och annan användbar information om den här insatsen finns i bilaga I till handledningen. Organisationer som är intresserade bör läsa de relevanta delarna i bilagan innan de lämnar in bidragsansökan.

Vilka regler gäller för finansieringen?

Projektets budget måste vara utformad enligt följande finansieringsregler (i euro):

A) Volontärprojekt

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Resor	Bidrag till deltagarnas och medföljande personers resekostnader från ursprungsorten till platsen för verksamheten och tillbaka igen. Därtill, om tillämpligt, resekostnader för ett eventuellt planeringsbesök.	Schablonbelopp	För resor på mellan 10 och 99 km: 20 euro per deltagare För resor på mellan 100 och 499 km: 180 euro per deltagare För resor på mellan 500 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på mellan 2 000 och 2 999 km: 360 euro per deltagare För resor på mellan 3 000 och 3 999 km: 530 euro per deltagare För resor på mellan 4 000 och 7 999 km: 820 euro per deltagare För resor på minst 8 000 km: 1 500 euro per deltagare	Baserat på resesträckan per deltagare. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknarefunktion (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sv). Den sökande måste ange avståndet för en enkelresa för att beräkna beloppet för EU-bidraget till tur och retur-resan.[1].
Bidrag till projektets genomförande	Kostnader som är direkt förknippade med genomförandet av utbytet.	Schablonbelopp	A5.3 per verksamhetsdag och volontär.	Baserat på vistelsens längd per deltagare (inklusive en resdag före respektive efter verksamheten om det behövs).
Individuellt bidrag	”Fickpengar” till volontärer för ytterligare personliga omkostnader.	Schablonbelopp	A5.4 per dag och volontär	Baserat på vistelsens längd per deltagare (inklusive en resdag före respektive efter verksamheten om det behövs)
Språkstöd	Kostnader i samband med det stöd som erbjuds deltagare – före avresa eller under verksamheten – för att förbättra deras kunskaper i det språk som de kommer att använda under volontärtjänsten.	Schablonbelopp	Endast för verksamhet som varar mellan två och tolv månader: 150 euro per deltagare som behöver språkstöd	Villkor: Deltagarna måste ansöka om stöd för det språk som används i verksamheten, på grundval av deltagarnas behov av språk som inte erbjuds av Erasmus+ språkstöd på nätet.
Bidrag för särskilda behov	Kostnader för uppehälle för medföljande personer och för resekostnader om så är motiverat och inte redan täcks genom budgetkategorin resor. Ytterligare kostnader som har direkt koppling till deltagare med funktionsnedsättning (inklusive kostnader för resa och uppehälle, om motiverat och om detta inte redan täcks genom budgetkategorierna resor och bidrag till projektets genomförande). Visumavgift och vaccinationsrelaterade kostnader, uppehållstillstånd, vaccinationer och medicinska intyg.	Faktiska kostnader	100 % av bidragsberättigande kostnader	
Särskilda kostnader	Kostnader för att stödja deltagandet av unga med begränsade möjligheter så att de kan delta på samma villkor som andra unga, inklusive stöd för utökat mentorskap och särskilda förberedelser (exklusive resekostnader och bidrag till projektets genomförande för unga och medföljande personer). Kostnader i samband med mat och logi för deltagare under ett planeringsbesök. Kostnader för att tillhandahålla en finansiell garanti om det nationella kontoret begär det Dyra resekostnader för deltagare (ytterligare information finns i avsnittet ”Vad mer behöver jag veta om denna insats?”). Kostnader som är direkt kopplade till genomförandet av kompletterande verksamhet i projektet.	Faktiska kostnader	Kostnader för finansiell garanti: 75% av bidragsberättigande kostnader Dyra resekostnader: upp till 80 % av bidragsberättigande kostnader. Övriga kostnader: 100 % av bidragsberättigande kostnader	Villkor: Begäran om ekonomiskt stöd i samband med särskilda behov och särskilda kostnader måste motiveras på ansökningsblanketten.
Kostnader för kompletterande verksamhet	Indirekta kostnader. Ett schablonbelopp på högst 7 % av de kompletterande verksamheternas bidragsberättigande direkta kostnader för beviljas inom ramen för indirekta kostnader i form av bidragsmottagarens allmänna administrativa kostnader, som kan hänföras till de kompletterande verksamheterna (t.ex. el- eller internetkostnader, lokalkostnader och kostnader för tillvaratagandet).	Faktiska kostnader	Upp till 80 % av bidragsberättigande kostnader.	Villkor: Begäran om ekonomiskt stöd måste motiveras på ansökningsblanketten och vara rimligt i förhållande till de planerade insatserna.

B) Bidrag till projektets genomförande

Beloppen beror på i vilket land utbytet sker. För projekt som lämnas in av offentliga organ på nationell och regional nivå, en sammanslutning av regioner, en europeisk gruppering för territoriellt samarbete, samt ett vinstdrivande organ som är verksamt inom företagens sociala ansvar (CSR), ska beloppen nedan sänkas med 50 %.

	Volontärverksamhet (euro per dag) A5.3
Belgien	26
Bulgarien	17
Tjeckien	17

	Volontärverksamhet (euro per dag) A5.3
Danmark	26
Tyskland	23
Estland	18
Irland	26
Grekland	21
Spanien	18
Frankrike	20
Kroatien	19
Italien	21
Cypern	21
Lettland	19
Litauen	18
Luxemburg	26
Ungern	17
Malta	22
Nederländerna	26
Österrike	23
Polen	18
Portugal	20
Rumänien	17
Slovenien	20
Slovakien	19
Finland	26
Sverige	26
Storbritannien	26
Makedonien	15
Island	21
Liechtenstein	24
Norge	26
Turkiet	17
Partnerland	15

C) Individuellt bidrag

Beloppen beror på i vilket land utbytet sker.

	Volontärverksamhet (euro per dag) A5.4
Belgien	4

	Volontärverksamhet (euro per dag)
	A5.4
Bulgarien	4
Tjeckien	5
Danmark	6
Tyskland	5
Estland	4
Irland	6
Grekland	5
Spanien	5
Frankrike	6
Kroatien	5
Italien	5
Cypern	5
Lettland	4
Litauen	4
Luxemburg	5
Ungern	5
Malta	5
Nederländerna	5
Österrike	5
Polen	4
Portugal	5
Rumänien	3
Slovenien	4
Slovakien	5
Finland	5
Sverige	5
Storbritannien	6
Makedonien	3
Island	6
Liechtenstein	6
Norge	6
Turkiet	4
Partnerland	3

1.Mer information finns i dokumentet om utbildnings- och utvärderingscykeln och riktlinjer och miniminormer för europeisk volontärtjänst: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus/files/library//evs-training-evaluation-guidelines_en.pdf

2.I detta sammanhang anses ett offentligt organ på nationell eller regional nivå vara ett offentligt organ som 1)

tillhandahåller tjänster eller har ett administrativt behörighetsområde som omfattar hela det nationella eller regionala territoriet och b) har monopol, i den bemärkelsen att det inte finns några andra organ som utövar samma funktioner i landet eller regionen (typiska exempel: ministerier, statliga verk och regionala myndigheter). I detta avseende utesluts skolor, universitet eller andra organ från denna kategori, även om de har inrättats enligt nationell lagstiftning, och hänförs till offentliga organ på lokal nivå.

3. Från 60 dagar, exklusive resdagar.

4. Upp till 59 dagar, exklusive resdagar.

5. Volontärverksamhet mellan EU-länder finansieras via programmet för den europeiska solidaritetskåren.

6. Tänk på följande:

- Lägsta ålder – deltagarna måste ha uppnått minimiåldern på första tjänstgöringsdagen.
- Högsta ålder – deltagarna får inte vara äldre än den angivna högsta åldern på den sista ansökningsdagen.

7. Exempel: Om en person från Madrid (Spanien) deltar i en verksamhet i Rom (Italien) ska den sökande a) beräkna avståndet från Madrid till Rom (1 365,28 km), b) välja rätt avståndsintervall (dvs. mellan 500 och 1 999 km) och c) beräkna det EU-bidrag som bidrar till deltagarens kostnader för tur och retur-resan Madrid–Rom (275 euro).

8. Inklusive medföljande personer för volontärer med begränsade möjligheter.

Erasmus Mundus gemensamma masterprogram

Vad är syftet med Erasmus Mundus gemensamma masterprogram?

Syftet med Erasmus Mundus gemensamma masterprogram (EMJMD) är att

- främja kvalitetsförbättringar, innovationer, spetskompetens och internationalisering i lärosäten
- höja kvaliteten i och attraktionskraften hos det europeiska området för högre utbildning och stödja EU:s yttre åtgärder inom högre utbildning genom att erbjuda heltäckande stipendier till de bästa masterstudenterna världen över
- höja kompetens- och färdighetsnivån hos dem som tar en masterexamen, och särskilt öka den gemensamma masterexamens relevans för arbetsmarknaden, genom ökad delaktighet för arbetsgivare.

I detta avseende väntas Erasmus Mundus gemensamma masterprogram bidra till målen för Europa 2020-strategin och den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020), inbegripet motsvarande riktmärken som fastställs i dessa strategier.

Erasmus Mundus gemensamma masterprogram uppmanas att aktivt ta itu med de svårigheter som är förknippade med strukturreformer i samband med kvalitetssäkring och referensramar för kvalifikationer inom europeiska området för högre utbildning i enlighet med Jerevankommunikén1, det så kallade europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program som antogs av ministerkonferensen med ansvar för europeiska området för högre utbildning/Bolognaprocessen, och därmed bidra till att främja öppenhet och ömsesidigt förtroende inom högre utbildning inom det europeiska området för högre utbildning.

Erasmus Mundus gemensamma masterprogram ska bidra till att öka attraktionskraften hos det europeiska området för högre utbildning världen över och till att lyfta fram den spetskompetens och höga integrationsgrad som de europeiska lärosätenas gemensamma studieprogram erbjuder.

Denna insats stöder även EU:s yttre åtgärder, mål och prioriteringar på området högre utbildning i deras olika aspekter.

Vad är Erasmus Mundus gemensamma masterprogram?

Erasmus Mundus gemensamma masterprogram är integrerade internationella studieprogram på hög nivå som omfattar 60, 90 eller 120 poäng enligt det europeiska systemet för överföring av studiemeriter (ECTS-poäng). De ges av internationella konsortier av lärosäten från olika länder och – när så är relevant – andra partner som undervisar eller inte undervisar och som har särskild sakkunskap och särskilt intresse av de studie- eller yrkesområden som det gemensamma programmet omfattar. Det utmärkande för programmen är deras höga grad av ”gemensamhet”/integration2 och det högklassiga akademiska innehåll och metoder som de erbjuder. Det finns inga begränsningar i fråga om akademisk disciplin. På webbplatsen för EU:s programkontor hittar du en lista med de gemensamma masterprogram som finansieras inom Erasmus+. Listan med Erasmus Mundus gemensamma masterprogram (master- och

doktorandprogram) från den föregående programperioden finns i Erasmus Mundus-katalogen3.

Alla deltagande lärosäten i programländerna måste ha rätt att utfärda masterexamen, och de motsvarande masterexamina för det gemensamma programmet – som täcker hela studieprogrammet – måste vara vederbörligen ackrediterade av de behöriga nationella myndigheterna i de länder där dessa lärosäten är etablerade. När studenterna har slutfört ett masterprogram måste de få en gemensam examen (dvs. ett enda examensbevis som utfärdas för minst två lärosäten i olika programländer och som är vederbörligen ackrediterade i dessa länder) eller flera examina (dvs. minst två examensbevis som utfärdas av två lärosäten i olika programländer och är vederbörligen ackrediterade i dessa länder). Om det är tillåtet i nationell lagstiftning uppmuntras gemensamma examina, eftersom de representerar en fullständig integration av lärande- och undervisningsprocessen. Utöver de lärosäten i programländerna som utfärdar examina kan även andra partnerlärosäten i partnerländer delta i utfärdandet av gemensamma eller multipla examina.

I ansökningsfasen måste de sökande i sina förslag presentera fullt utvecklade gemensamma studieprogram, som kan starta och utannonseras i hela världen omedelbart efter att de valts ut. Processen för att välja ut gemensamma masterprogram är mycket selektiv med målet att endast stödja de allra bästa förslagen.

I gengäld får utvalda program hög nivå på finansieringen för fyra studentantagningar så att de har möjlighet att väcka uppmärksamhet i världen och förbättra utsikterna för en fortsatt verksamhet.

I avsnitten nedan beskrivs egenskaperna, urvalskriterierna och urvalsvillkoren för nyligen valda masterprogram.

Vilken verksamhet får stöd inom denna insats?

Denna insats ska ge stöd till följande typer av verksamhet:

- Genomförande av ett gemensamt masterprogram som motsvarar 60, 90 eller 120 ECTS-poäng, som anordnas av ett internationellt konsortium av lärosäten och som innefattar deltagande av inbjudna forskare (gästföreläsare) för undervisning, utbildning eller forskning.
- Tilldelning av stipendier till framstående studenter från hela världen för att de ska kunna gå något av dessa gemensamma masterprogram.

Vilken roll har de organisationer som deltar i ett gemensamt masterprogram?

Gemensamma masterprogram tillhandahålls av internationella konsortier som består av lärosäten och – när det är relevant – andra typer av organisationer (t.ex. företag, offentliga organ och forskningsorganisationer) som bidrar till genomförandet av programmet.

Konsortiet ska ha följande sammansättning:

- Den sökande/samordnaren: Ett lärosäte i ett programland lämnar in ansökan på alla partners vägnar. Om det gemensamma masterprogrammet godkänns kommer den sökande/samordnaren att bli den huvudsakliga mottagaren av EU-bidraget och ska teckna ett bidragsavtal för flera bidragsmottagare på konsortiets vägnar. Samordningen omfattar följande uppgifter:

    - Företräda och agera för de deltagande organisationernas räkning gentemot Europeiska kommissionen.
    - Ta det ekonomiska och rättsliga ansvaret för att hela projektet genomförs korrekt såväl operativt, administrativt som ekonomiskt.
    - Samordna det gemensamma masterprogrammet i samarbete med alla projektpartner.
- Partner: Examensutfärdande lärosäten som erkänns som sådana av de behöriga myndigheterna i det program- eller partnerland som de är etablerade i och alla privata eller offentliga organisationer som bidrar aktivt till att förbereda, genomföra och utvärdera det gemensamma masterprogrammet. Varje partner måste underteckna en fullmakt som innebär att undertecknaren ger samordnaren rätt att agera i partnerns namn och för dennes räkning under projektets genomförande.
- Associerade partner (frivilligt): Det gemensamma masterprogrammet kan också gynnas av att associerade partner deltar. Dessa organisationer bidrar indirekt till genomförandet av särskilda uppgifter eller verksamheter eller stöder spridningen av och hållbarheten hos det gemensamma masterprogrammet. Medverkan kan t.ex. ske i form av kunskaps- och kompetensöverföring, tillhandahållande av kompletterande kurser eller uppbackningsmöjligheter för utsändning eller praktik. Från avtalsförvaltningssynpunkt betraktas associerade partner inte som en del av konsortiet eftersom de har en mer begränsad roll i genomförandet av det gemensamma programmet då deras sakkunskap endast utnyttjas vid behov.
- Anknutna enheter (frivilligt): Organisationer som bidrar till att uppnå projektets mål och verksamheter. Anknutna enheter måste identifieras i bidragsansökan och uppfylla de krav som anges i bilaga III (ordlista) i programhandledningen.

Det institutionella engagemang som krävs från alla organisationer som deltar i konsortiet måste vara säkerställt innan de första studenterna antas, för att garantera att de får en solid integrering i och uppbackning av lärosätena. Konsortieavtalet (se riktlinjer och mallar på webbplatsen för EU:s programkontor) är ett avgörande verktyg för detta, och det måste vara undertecknat av alla partnerinstitutioner innan det första stipendieansöknings- och urvalsförfarandet inleds. Konsortieavtalet måste så exakt som möjligt täcka in alla akademiska, operativa, administrativa och ekonomiska aspekter av genomförandet av det gemensamma masterprogrammet och förvaltningen av stipendierna för programmet.

Vilka kriterier används för att bedöma ett gemensamt masterprogram?

Här anger vi de formella kriterier som ett gemensamt masterprogram måste uppfylla för att få bidrag från Erasmus+:

Allmänna kriterier

Vilka organisationer får delta?	Alla offentliga eller privata organisationer med sina anknutna enheter (i förekommande fall) som är etablerade i ett programland eller i ett partnerland som bidrar direkt och aktivt till genomförandet av ett gemensamt masterprogram. Det kan t.ex. vara • lärosäten • offentliga eller privata små, medelstora eller stora företag (även sociala företag) • offentliga organ på lokal, regional eller nationell nivå • icke-vinstdrivande organisationer, föreningar och icke-statliga organisationer • forskningsinstitut Lärosäten i programländerna måste vara anslutna till Erasmusstadgan för högre utbildning. Det krävs däremot inte för partnerländernas lärosäten. Lärosäten i ett programland måste på ansökningsstadiet kunna styrka ackreditering på nationell nivå av varje masterprogram med examinationsrätt som ingår i programmet. För nya gemensamma masterprogram som ännu inte har examinerat studenter krävs ackreditering av kompetenta behöriga myndigheter på ansökningsstadiet.
Vem kan söka?	Ett lärosäte i ett programland. Lärosätet ska lämna in ansökan för konsortiets räkning. Filialer till lärosäten i partnerländer som är etablerade i ett programland eller filialer till lärosäten i ett programland som är etablerade i ett partnerland får inte ansöka.
Antal och profil för deltagande organisationer	Erasmus Mundus gemensamma masterprogram är internationella och inkluderar partnerlärosäten från minst tre olika programländer. Lärosäten i programländerna måste fysiskt kunna ta emot programmets studenter och åtminstone utfärda lägsta möjliga antal ECTS-poäng för studieperioden vid sin institution. Alla andra partnerorganisationer från program- eller partnerländer måste anges när bidragsansökan lämnas in.
Målgrupper	Studenter på masternivå, personal vid de deltagande organisationerna och inbjudna forskare (gästföreläsare) från program- och partnerländer. Studenterna ska ansöka om stipendier direkt hos valfritt konsortium och genomgå ett urvalsförfarande som organiseras av lärosätena i konsortiet. Konsortiet ansvarar för urvalet, antagningen och övervakningen av enskilda studenter.
Antal deltagare	Bidraget till det gemensamma masterprogrammet ska finansiera högst 15 stipendiater (dvs. högst 60 stipendier för de fyra antagningarna) och minst fyra inbjudna forskare/gästföreläsare per antagning som medverkar i programmets verksamheter under minst åtta veckor sammanlagt. Forskare/gästföreläsare ska väljas ut i enlighet med konsortiets särskilda kriterier för val av forskare och tillföra konkret mervärde till genomförandet av programmet. Dessutom kan konsortiet ansöka om upp till tolv ytterligare stipendier per antagning (dvs. högst 48 stipendier för de fyra antagningarna) för en eller flera prioriterade regioner/länder i världen.
Plats	Studierna inom det gemensamma masterprogrammet måste genomföras i minst två av de programländer som är företrädda i konsortiet (dvs. minst två utbytesperioder för alla studenter). Ytterligare studieperioder (t.ex. perioder för forskning, praktik och skrivande av avhandling) kan genomföras i andra deltagande organisationer i program- eller partnerländerna på villkor att den berörda verksamheten genomförs under direkt övervakning av något av partnerlärosätena i konsortiet.

Projektets varaktighet	Beroende på längden på det gemensamma masterprogrammet (ett till två år) och om konsortiet väljer att erbjuda ett förberedande år, ska konsortiet få ett bidragsavtal på minst fyra och högst sex år för att finansiera fyra på varandra följande studentantagningar.
Verksamhetens varaktighet	Valfritt förberedande år: ett läsår. Genomförande av masterprogrammet: fyra på varandra följande antagningar för ett eller två läsår (60/90/120 ECTS-poäng).
Var ska ansökan lämnas?	Till genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur (Eacea) i Bryssel.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast den **15 februari kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som startar mellan den 1 augusti och den 31 oktober samma år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.

De sökande organisationerna kommer också att bedömas enligt uteslutnings- och urvalskriterierna. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Ytterligare kriterier för stipendier till studenter

Verksamhetens varaktighet	Stipendiet tilldelas endast för heltidsstudier på någon av masterkurserna och ska täcka hela studieprogrammet.
Målgrupper	Studenter på masternivå som har en första högre examen eller kan uppvisa en erkänd motsvarande utbildningsnivå enligt nationell lagstiftning och praxis i de länder som utfärdar examen. Studenter som redan har fått ett stipendium från Erasmus Mundus-programmet kan inte söka en gång till. Stipendiaterna får inte utnyttja något annat EU-finansierat stipendieprogram för att följa samma kurs och detta gäller under hela kursperioden. Minst 75 % av stipendierna 4 ska vara öronmärkta för sökande från partnerländer.
Läranderesultat	När studenterna har avslutat det gemensamma masterprogrammet måste de få en gemensam examen (dvs. ett enda examensbevis som utfärdas för minst två lärosäten från olika programländer och som är vederbörligen ackrediterat i dessa länder) eller flera examina (dvs. minst två examensbevis som utfärdas av två lärosäten från olika programländer och som är vederbörligt ackrediterade i dessa länder). Studenterna måste ta samtliga ECTS-poäng som ingår i det gemensamma masterprogrammet (60, 90 eller 120). Dessutom måste de för varje obligatorisk studieperiod i minst två programländer ta minst 20 ECTS-poäng (för studieprogram på 60 ECTS-poäng) eller 30 ECTS-poäng (för studieprogram på 90 eller 120 ECTS-poäng). Utbytesperioderna kan inte ersättas av virtuella utbyten (distansundervisning), vilket innebär att studenterna måste vara fysiskt närvarande under hela masterprogrammet. Dessutom kan utbytena inte genomföras vid institutioner utanför konsortiet (dvs. partner och/eller associerade partner).

Tilldelningskriterier

Projekten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 40 poäng)	• Förslagets inslag av gemenskap/integration, utformning och struktur är anpassade och ändamålsenliga så att det gemensamma programmets mål och syften kan uppnås. • Förslaget beskriver hur programmet är integrerat i partnerns examenskatalog och definierar de examina som förväntas ges, speciellt utfärdandet av en gemensam examen, ifall den nationella lagstiftningen tillåter det. • Det föreslagna masterprogram svarar mot tydligt identifierade behov inom det akademiska området. • Förslaget definierar hur masterprogrammet syftar till att öka attraktionskraften hos det europeiska området för högre utbildning och gynna spetskompetens, innovation och konkurrenskraft genom valet av akademiskt område/ämne. • Det föreslagna konsortiet är viktigt för internationaliseringen av den högre utbildningen och har skräddarsytts för att maximera fördelarna med student- och personalutbyten.
Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 20 poäng)	• Förslaget beskriver det akademiska programmet och läranderesultaten och specificerar hur högklassigt akademiskt innehåll kommer att erbjudas. • Förslaget beskriver de externa och interna utvärderingsmetoderna för det gemensamma masterprogrammet, hur de ska tillämpas i praktiken samt hur bedömningsresultaten ska användas för att granska, uppgradera och förbättra kursens kvalitet. • Förslaget definierar hur studentutbytena organiseras och hur de påverkar kursens mål, och innehåller ett utkast till strategi/plan för att effektivt involvera forskare/gästföreläsare. • Förslaget innehåller en detaljerad beskrivning av all relevant information som lämnas till studenterna och forskarna före inskrivningen vid kursen, samt de tjänster som erbjuds i fråga om stöd till inkvartering, språkutbildning, administrativa formaliteter (t.ex. viseringsstöd) och försäkringar. • Förslaget innehåller en tydlig beskrivning av reglerna för kursen och studenternas rättigheter och skyldigheter i fråga om de akademiska, administrativa och ekonomiska aspekterna på genomförandet av det gemensamma masterprogrammet. • Förslaget innehåller en beskrivning av den planerade verksamheten och faciliteterna för att se till att studenterna vid det gemensamma masterprogrammet integreras effektivt och får ett nätverk i sin sociokulturella och professionella miljö. • Förslaget innehåller en tydlig beskrivning av interaktionen mellan det gemensamma masterprogrammet och aktörer utanför utbildningssektorn när det gäller genomförandet av kursen.

Kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete (högst 20 poäng)	• Förslaget visar tydligt de sakkunskapsområden som finns hos involverade partner/personal och hur dessa kompletterar och skapar mervärde för genomförandet av det gemensamma masterprogrammet. Om tillämpligt beskrivs hur befintliga samarbetsavtal har förbättrats för att uppnå målen för det gemensamma masterprogrammet. • Förslaget beskriver varje partners institutionella åtagande, specificerar rollerna och ansvarsområdena i genomförandet av programmet samt sammanfattar mekanismerna för styrelsernas arbete och ledningsverktyg. • Förslaget beskriver bland annat gemensamma kriterier, principer och krav för studentansökan, urval och antagning, examination av studenter samt utvärdering av prestation. • Förslaget förklarar hur kostnaderna för studenternas deltagande har beräknats och innehåller en beskrivning av hur de ekonomiska resurserna, inklusive kompletterande finansiering, ska mobiliseras, fördelas och förvaltas i partnerskapet.
Effekt och spridning (högst 20 poäng)	• Förslaget innehåller en övertygande utvecklings- eller hållbarhetsstrategi på medellång eller lång sikt, och gör realistiska prognoser för tiden efter EU-finansieringsperioden och för metoder att mobilisera andra finansieringskällor för stipendier och självfinansierade studenter. • Förslaget förklarar hur det gemensamma masterprogrammet ska ge effekt på institutionell nivå (fakultets- eller universitetsnivå) och hur det kommer att stärka konsortiets parters internationaliseringsstrategi gentemot relevanta intressenter på nationell, europeisk eller internationell nivå. • Förslaget beskriver hur det föreslagna gemensamma masterprogrammet uppmuntrar entreprenörskap och initiativförmåga, hur arbetsgivare görs delaktiga i genomförandet av kursen för att förbättra studenternas kompetens och färdigheter och därigenom förbättra anställningsbarheten för utexaminerade. • Förslaget beskriver formerna och metoderna för marknadsföring och spridning, dess målgrupper och partnernas konkreta uppgifter i strategin för att öka medvetenheten om det gemensamma masterprogrammet. Planerna för att locka högt kvalificerade studenter från hela världen beskrivs. • När det är aktuellt innehåller förslaget en beskrivning av hur material, dokumentation och medier som tagits fram kommer att göras tillgängliga kostnadsfritt och marknadsföras genom öppna licenser, utan oproportionerliga begränsningar.

Förslagen måste få minst 70 poäng av 100 för att kunna komma i fråga för finansiering. Dessutom måste de få minst 75 % av det maximala antalet poäng i kategorin ”projektets relevans” (dvs. minst 30 poäng av 40). Vid lika poäng prioriteras projekt som får högst poäng under kriteriet ”projektets relevans”.

Ytterligare stipendier för studenter från målregioner i världen

De sökande kan ansöka om ytterligare stipendier för en eller flera regioner i partnerländer i världen som finansieras genom följande av EU:s finansieringsinstrument för yttre åtgärder:

- Finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete[5]
- Det europeiska grannskapsinstrumentet[6]

- Partnerskapsinstrumentet7
- Europeiska utvecklingsfonden (EUF)

De gemensamma masterprogram som föreslås få finansiering kan få upp till 48 ytterligare studentstipendier för hela masterkursen (fyra antagningar). Dessa extra stipendier erbjuds i enlighet med EU:s utrikespolitiska prioriteringar inom högre utbildning och med hänsyn till de berörda partnerländernas olika ekonomiska och sociala utveckling. Stipendierna måste tilldelas studenter från de åtta olika regioner som nämns nedan:

- Länderna i det östliga partnerskapet (region 2).
- Länderna i södra Medelhavsområdet (region 3).
- Asien (region 6), där en viss andel av stipendierna tilldelas de minst utvecklade länderna8.
- Centralasien (region 7), där en viss andel av stipendierna tilldelas låg- eller lägre medelinkomstländer9.
- Latinamerika (region 8), där en viss andel av stipendierna tilldelas lägre medelinkomstländer10 och där det finns en övre gräns för hur många stipendier som tilldelas Brasilien och Mexiko.
- Sydafrika (region 10).
- Afrika, Västindien och länderna i Stillahavsområdet (region 11).
- Länderna i Gulfstaternas samarbetsråd (region 12).

De sökande uppmuntras att diversifiera ansökan om ytterligare stipendier för att täcka så många målregioner som möjligt.

Ytterligare tilldelningskriterier

Ansökningar som klarar minimigränsen i tilldelningskriteriet ”Projektets relevans” och får sammanlagt minst 70 poäng (den lägsta gränsen för finansiering) kommer att bedömas i fråga om tilldelning av ytterligare stipendier för målregioner utifrån följande ytterligare kriterium:

Projektets relevans i målregionen (Ja/Nej)	• Förslaget beskriver de metoder som används för att locka högt kvalificerade studenter från målregionen. • Förslaget främjar samarbete med lärosäten och/eller berättigade deltagande organisationer från partnerländer i målregionen. Mervärdet av detta samarbete för det gemensamma masterprogrammet förklaras tydligt.

Vad mer behöver jag veta om denna insats?

Du hittar fler obligatoriska kriterier och annan information om den här insatsen i bilaga I till handledningen. Bilagan omfattar

- villkor för utformningen av gemensamma masterprogram
- villkor för masterstudenter
- villkor för övervakning och kvalitetskontroll
- urvalsförfarande för konsortier för gemensamma masterprogram.

Du bör läsa de relevanta delarna i den bilagan innan du lämnar in din ansökan om bidrag.

Katalog för Erasmus Mundus gemensamma masterprogram

För att bidra till att marknadsföra, lyfta fram och skapa tillgänglighet för de Erasmusstipendier som kommer att erbjudas inom Erasmus Mundus pågående gemensamma masterprogram till de bästa masterstudenterna världen över, ska gemensamma masterprogram läggas in i en webbaserad katalog på webbplatsen för EU:s programkontor.

Katalogen för gemensamma masterprogram ska innehålla alla gemensamma masterprogram som erbjuder Erasmusstipendier för nästa läsår.

Katalogen för gemensamma masterprogram kommer att ge potentiella studenter möjlighet att välja gemensamt masterprogram och ansöka om Erasmusstipendier direkt hos det berörda konsortiet.

Vilka regler gäller för finansieringen?

Utvalda masterprogram ska få bidrag genom ett bidragsavtal som täcker ett förberedande år (om de sökande har valt att söka för det förberedande året) och fyra på varandra följande studentantagningar.

Bidraget för gemensamma masterprogram beräknas enligt följande finansieringsprinciper:

- Ett bidrag för konsortiets förvaltningskostnader och utbyten för akademisk personal.
- Ett varierande antal studentstipendier på högst 25 000 euro per år.
- Ett varierande antal ytterligare studentstipendier på högst 25 000 euro per år för målregioner i världen.

Mer detaljerat ska budgeten för gemensamma masterprogram utarbetas enligt följande regler (i euro):

A) Förvaltning av Erasmus Mundus gemensamma masterprogram:

Bidrag till konsortiets förvaltningskostnader och kostnader[11] för inbjudna forskare och gästföreläsare	20 000 euro för det valfria förberedande året. 50 000 euro per antagning för gemensamma masterprogram

B) Studentstipendier för Erasmus Mundus gemensamma masterprogram:

Stipendierna för gemensamma masterprogram ska innefatta kostnader för studenternas deltagande

(inklusive undervisningsavgifter, komplett försäkring och alla andra obligatoriska kostnader som är förknippade med studenternas deltagande i kursen), ett bidrag till studenternas rese- och installationskostnader samt ett traktamente under hela gemensamma masterprogrammet. I tabellen nedan anges närmare uppgifter om beloppen för studentstipendier i gemensamma masterprogram:

Bidrag till kostnader för deltagande	Upp till 9 000 euro per år och stipendiat från ett partnerland[12] Upp till 4 500 euro per år per stipendiat från ett programland. Alla belopp utöver dessa högsta bidrag måste täckas av de deltagande organisationerna och får inte läggas över på stipendiaten.
Bidrag till rese- och installationskostnader	1 000 euro per år för resekostnader per stipendiat som är bosatt i ett programland. 2 000 euro per år för resekostnader + 1 000 euro för installationskostnader per stipendiat som är bosatt i ett partnerland som ligger mindre än 4 000 km från det samordnande lärosätet för det gemensamma masterprogrammet. 3 000 euro per år för resekostnader + 1 000 euro för installationskostnader per stipendiat som är bosatt i ett partnerland som ligger minst 4 000 km från det samordnande lärosätet för det gemensamma masterprogrammet.
Bidrag till kostnader för uppehälle	1 000 euro per månad under hela studieprogrammet för det gemensamma masterprogrammet (högst 24 månader). Bidrag till kostnader för uppehälle kommer inte att ges till stipendiater för de perioder under masterprogrammet (studier/forskning/praktik/avhandlingsarbete) som de tillbringar i bosättningslandet och inte heller till stipendiater från ett partnerland för perioder under masterprogrammet som är längre än en termin (dvs. tre månader eller motsvarande 15 ECTS-poäng) och som de tillbringar i något partnerland.

Beviljande av bidrag

Det faktiska beloppet för de enskilda stipendierna, alternativt det maximala bidragsbeloppet för utvalda projekt, beror på flera faktorer:

1. Längden på det gemensamma masterprogrammet (60, 90 eller 120 ECTS-poäng).
2. Deltagandekostnaderna för det gemensamma masterprogrammet som fastställs av konsortiet.
3. Genomförandet av det valfria förberedande året.
4. Antalet stipendier i program-/partnerlandet.

Baserat på dessa parametrar kommer bidraget för det förberedande året för det gemensamma masterprogrammet och de fyra studentantagningarna att uppgå till högst **5,1 miljoner euro**[13].

1.Som antogs av de europeiska utbildningsministrarna under ministerkonferensen i Jerevan den 14–15 maj 2015. Läs mer på http://bologna-yerevan2015.ehea.info/pages/view/documents

2.I förslagen till gemensamma masterprogram förväntas de sökande ha en gemensam och fullt ut integrerad

akademisk kursplan med gemensamma förfaranden, t.ex. bestämmelser om studenternas ansökan, urval, antagning och examination, samt delade metoder för kvalitetssäkring.

3.https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/actions/key-action-1-learning-mobility-individuals/erasmus-mundus-joint-master-degrees_en

4.Detta avser det totala antalet finansierade stipendier, inklusive stipendier som tillhandahålls för en eller flera prioriterade regioner/länder i världen.

5.Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 233/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete för perioden 2014–2020:
http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0044:0076:SV:PDF

6.Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 232/2014 av den 11 mars 2014 om inrättande av ett europeiskt grannskapsinstrument:
http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:SV:PDF

7.Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 234/2014 av den 11 mars 2014 om inrättande av partnerskapsinstrumentet för samarbete med tredjeländer.
http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0077:0084:SV:PDF

8.Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, Kambodja, Laos, Myanmar/Burma och Nepal

9.Kirgizistan, Tadzjikistan och Uzbekistan

10.Bolivia, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua och Paraguay

11.Kostnader som associerade partner ådrar sig får konsortiet ersätta enbart med medel från EU:s bidrag till ”konsortiets förvaltningskostnader” (klumpsumma).

12.Studenter som inte är bosatta eller har genomfört sin huvudsakliga verksamhet (studier, yrkesutbildning eller arbete) i mer än sammanlagt tolv månader under de senaste fem åren i ett programland. Den femåriga referensperioden för denna tolvmånadersregel räknas bakåt från sista ansökningsdag för konsortiets ansökan om ett studentstipendium.

13.Det teoretiska maxbeloppet beräknas genom tillämpning av de högsta nivåerna för stipendier och baserat på antagandet att projektet beviljas det högsta antalet stipendier (t.ex. 60 + 48). Baserat på erfarenhet uppgår det genomsnittliga bidragsbeloppet till 2,5–3,5 miljoner euro.

Erasmus+ studielån för masterstudenter

Högskolestudenter som vill gå ett komplett masterprogram i ett annat programland kan ansöka om ett EU-garanterat lån för att täcka en del av sina kostnader.

Tack vare studielånen för masterstudenter inom Erasmus+ kan studenterna få lån (från deltagande banker, garanterade av EU via Europeiska investeringsfonden) för att finansiera studier utomlands under den tid Erasmus+ pågår. Anslaget från EU:s budget fungerar som hävstång för ett flera gånger högre finansieringsbelopp från banksektorn för lån till masterstudenter som vill studera utomlands.

Masterstudielånen infördes 2015 och kommer att stegvis bli tillgängliga för allt fler länder och studenter.

Du kan läsa mer och se vilka banker som deltar på kommissionens webbplats: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node/11_sv

Belopp och ändamål för lånen	Lånen är på upp till 12 000 euro för ett masterprogram på ett år och upp till 18 000 euro för ett masterprogram på två år och kan täcka levnadskostnader, undervisningsavgifter och andra studiekostnader i något av Erasmus+ 33 programländer. Fördelarna med lånen är att det inte krävs någon säkerhet av varken studenterna eller deras föräldrar och att räntan är förmånlig liksom villkoren för återbetalningen.
Vem kan söka?	För att kunna söka måste du • vara bosatt i något av Erasmus+ programländer • ha tagit en kandidatexamen eller motsvarande • ha antagits till ett program på avancerad nivå (master eller motsvarande) vid ett erkänt lärosäte som är anslutet till Erasmusstadgan för högre utbildning. • Det masterprogram (eller motsvarande) som du tänker gå måste • ges i ett annat land än ditt bosättningsland och det land där du avlade din kandidatexamen (eller motsvarande examen som ger behörighet för masterprogrammet) • vara ett komplett program som leder till en examen (master eller motsvarande).
Var ska ansökan lämnas?	Direkt till de deltagande bankerna eller studielånsföretagen.

Programområde 2: Samarbete för innovation och utbyte av god praxis

Vilka insatser får bidrag?

Detta programområde stöder följande:

- Strategiska partnerskap inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdom.
- Kunskapsallianser.
- Branschspecifika kunskapsallianser (som genomförs efter en särskild ansökningsomgång).
- Kapacitetsuppbyggnad inom högre utbildning.
- Kapacitetsuppbyggnad på ungdomsområdet.

Insatser som får stöd inom ramen för detta programområde väntas ge positiva och långvariga effekter för de deltagande organisationerna, de policyområden inom vilka insatserna genomförs samt för de organisationer och personer som direkt eller indirekt deltar i den organiserade verksamheten.

Detta programområde väntas leda till utveckling, spridning och tillämpning av innovativa metoder på organisationsbaserad, lokal, regional, nationell och europeisk nivå.

För de deltagande organisationerna ska projekt som får bidrag inom ramen för denna centrala insats ge följande resultat:

- Innovativa metoder för att möta sina målgrupper, t.ex. genom att erbjuda mer attraktiva utbildningsprogram som är i linje med enskilda personers behov och förväntningar, använda delaktighetsbaserade strategier och IKT-baserade metoder, nya eller förbättrade processer för att erkänna och validera kompetens, ökad effektivitet i verksamhet som främjar lokalsamhällen, nya eller förbättrade metoder för att tillgodose behoven hos mindre gynnade grupper och för att hantera geografiska och socioekonomiska skillnader i läranderesultat, nya metoder för att hantera social, etnisk, språklig och kulturell mångfald, nya metoder för att bättre stödja konkurrenskraft och sysselsättning, särskilt på regional och lokal nivå, möjlighet att få den europeiska kvalitetsutmärkelsen för nyskapande projekt för språkundervisning och språkinlärning.
- En mer modern, dynamisk, engagerad och professionell miljö inom organisationen: redo att integrera goda exempel och nya metoder i den dagliga verksamheten, öppen för synergieffekter med organisationer som är verksamma inom olika områden eller andra socioekonomiska sektorer, strategisk planering av personalens professionella utveckling i linje med de enskilda personernas behov och organisationens mål,
- Ökad kapacitet och yrkeskunnande när det gäller arbete på EU-nivå eller internationell nivå: bättre förvaltningskompetenser och internationaliseringsstrategier, utökat samarbete med partner från andra länder, andra utbildningsområden och ungdomsområden eller andra socioekonomiska sektorer, ökad tilldelning av finansiella resurser (utöver EU-medel) för att anordna EU-projekt eller internationella projekt inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor, höjd kvalitet i förberedelse, genomförande, övervakning och uppföljning av EU-projekt eller internationella projekt.

Projekt som finansieras inom ramen för detta programområde kommer sannolikt också att få bl.a. följande positiva effekter på de personer som direkt eller indirekt deltar i verksamheten:

- Bättre initiativförmåga och entreprenörskap.
- Ökad kompetens i främmande språk.
- Höjd digital kompetens.
- Ökad förståelse för och förmåga att hantera social, etnisk, språklig och kulturell mångfald.
- Förbättrade färdigheter för anställbarhet och nyföretagande (däribland socialt entreprenörskap och företagande).
- Mer aktivt deltagande i samhället.
- Positivare inställning till det europeiska projektet och EU:s värderingar.
- Bättre förståelse och erkännande av färdigheter och kvalifikationer i och utanför Europa.
- Höjd kompetens med anknytning till yrkesprofilen (undervisning, arbete inom ungdomsområdet osv.).
- Bättre förståelse av metoder, policyer och system inom utbildning och ungdomsfrågor i olika länder.
- Bättre förståelse av sambanden mellan formell och icke-formell utbildning, yrkesutbildning, andra former av lärande och arbetsmarknaden.
- Ökade möjligheter till yrkesutveckling.
- Ökad motivation och tillfredsställelse i det dagliga arbetet.

På systemnivå väntas de leda till modernisering och förbättra möjligheterna för systemen för allmän utbildning och yrkesutbildning samt ungdomspolitik att hantera de viktigaste utmaningarna i dagens samhälle: sysselsättning, ekonomisk stabilitet och tillväxt samt behovet av att främja sociala, medborgerliga och interkulturella kompetenser, interkulturell dialog, demokratiska värderingar och grundläggande rättigheter, social inkludering, icke-diskriminering och aktivt medborgarskap, kritiskt tänkande och mediekunskap. <:p>

Detta programområde är därför avsett att leda till följande:

- Höjd kvalitet i allmän utbildning och yrkesutbildning och arbete inom ungdomsområdet i och utanför Europa genom en kombination av ökad spetskompetens och bättre attraktionskraft med ökade möjligheter för alla, även för personer från mindre gynnade grupper.
- System för allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor som är bättre anpassade till arbetsmarknadens behov samt närmare kopplade till näringslivet och samhället.
- Bättre tillhandahållande och bedömning av grundläggande och generella färdigheter, särskilt entreprenörskap, språkkunskaper och digitala färdigheter, sociala, medborgerliga och interkulturella kompetenser, kritiskt tänkande och mediekunskap.
- Ökade synergieffekter och kopplingar och förbättrad överföring mellan de olika sektorerna för allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor på nationell nivå, med bättre användning av europeiska referensverktyg för erkännande av, validering av och insyn i kompetenser och kvalifikationer.
- Ökad användning av läranderesultat i beskrivningen och definitionen av kvalifikationer, delkvalifikationer och läroplaner, för att underlätta undervisning, inlärning och bedömning.
- Nytt och utökat interregionalt och gränsöverskridande samarbete mellan offentliga myndigheter inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor.
- Mer strategisk och integrerad användning av IKT och öppna utbildningsresurser i systemen för allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor.
- Ökad motivation till språkinlärning genom innovativa undervisningsmetoder eller bättre kopplingar till den praktiska användningen av de språkkunskaper som krävs på arbetsmarknaden.

- Förstärkt samverkan mellan praktik, forskning och politik.

Strategiska partnerskap inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsverksamhet

Vad har strategiska partnerskap för syfte och prioriteringar?

Strategiska partnerskap ska bidra till att utveckla, överföra och tillämpa innovativa metoder och genomföra gemensamma initiativ för att främja samarbete, lärande av varandra och erfarenhetsutbyte på europeisk nivå.

Det finns två kategorier av strategiska partnerskap, beroende på deras mål och innehåll:

- **Strategiska partnerskap för innovation**

Projekten förväntas utveckla innovativa produkter och resultat och/eller ägna sig åt omfattande spridningsaktiviteter samt se till att existerande och nya produkter eller innovativa metoder kommer till användning utanför projektet. De sökande kan ansöka om särskilda medel för kunskapsproduktion och spridningsevenemang för att få extra resurser till den innovativa aspekten av partnerskapet. Dessa strategiska partnerskap kan sökas inom all slags utbildning och ungdomsverksamhet.

- **Strategiska partnerskap för erfarenhetsutbyte**

Det främsta målet är att hjälpa organisationer att utveckla och stärka nätverk, öka sin förmåga att verka på internationell nivå samt dela och utmana idéer och metoder. En del projekt kan också producera konkreta resultat och förväntas då sprida dem, men på en nivå som står i proportion till projektets mål och storlek. All verksamhet inom denna typ av partnerskap finansieras av standardbudgeten för projektledning och genomförande av projektet. Strategiska partnerskap inom högre utbildning kan inte söka denna typ av projekt. Vissa särskilda former för strategiska partnerskap kan dessutom genomföras inom denna typ av partnerskap:

- **Partnerskap för skolutbyten:** Endast skolor kan delta i denna typ av strategiskt partnerskap. Projekten kan använda utbyten för elever och personal för att hjälpa de deltagande skolorna att utvecklas som organisationer och öka deras förmåga att arbeta i internationella projekt.
- **Gränsöverskridande ungdomsinitiativ:** Dessa strategiska partnerskap på ungdomsområdet ska stärka ungas samhällsengagemang och entreprenörskap. Det som karaktäriserar den här typen av strategiska partnerskap är att de startas, planeras och utförs av unga själva.

Mer information om egenskaperna hos dessa specifika projekt finns i avsnittet **”Särskilda former för strategiska partnerskap”**.

Oberoende av vilket område som berörs så är strategiska partnerskap öppna för alla typer av organisationer inom utbildning, ungdomsverksamhet eller andra sektorer, samt för organisationer som genomför verksamheter inom flera olika områden (t.ex. lokala och regionala myndigheter, erkännande- och valideringscentrum, handelskammare, branschorganisationer, vägledningscentrum och kulturorganisationer). Beroende på vilken prioritering och vilka mål som projektet är inriktat på ska strategiska partnerskap omfatta det mest lämpade och mångsidiga urvalet av partnerorganisationer och dra nytta av deras olika erfarenheter, profiler och särskilda sakkunskap för att ge relevanta projektresultat av hög kvalitet.

För att få bidrag måste strategiska partnerskap vara inriktade på antingen a) minst en övergripande prioritering eller b) minst en särskild prioritering av betydelse för det utbildnings-eller ungdomsområde som är mest berört, enligt beskrivningen nedan. Bland dessa prioriteringar får de nationella programkontoren prioritera dem som är särskilt relevanta för deras nationella förhållanden (”europeiska prioriteringar i ett nationellt sammanhang”). De nationella programkontoren måste informera potentiella sökande via sina webbplatser.

Övergripande prioriteringar

- Utveckla relevanta och goda kompetenser och färdigheter: hjälpa enskilda personer att förvärva och utveckla grundläggande färdigheter och nyckelkompetenser för att öka deras anställbarhet samt främja deras sociopedagogiska och personliga utveckling och deltagande i samhället och det sociala livet. Denna prioritering omfattar bland annat insatser för att utveckla partnerskap mellan utbildningsorganisationer, företag och förmedlande organ, med målet att främja livslångt lärande och förbättra kvaliteten och effektiviteten vid utbyten i utbildningssyfte. Programmet kommer även att stödja insatser där man arbetar med att utveckla eller sprida verktyg för bedömning av dessa färdigheter, samt insatser där man tillämpar resultatinriktad utbildning och ungdomsverksamhet eller bedömer utbildningens och verksamhetens kvalitet, effekt och relevans.
- Social inkludering: Här prioriteras insatser som bidrar till att hantera mångfald och – i synnerhet genom innovativa och integrerade strategier – främja ansvar för gemensamma värderingar, jämlikhet, jämställdhet, icke-diskriminering och social inkludering genom utbildning och ungdoms- och idrottsverksamhet. Programmet kommer att stödja projekt som syftar till att a) främja utvecklingen av sociala, medborgerliga och interkulturella färdigheter, mediekunskap och kritiskt tänkande, samt även till att hantera diskriminering, segregation, rasism, mobbning och våld, b) underlätta för personer med begränsade möjligheter att studera, öka deras deltagande i utbildning och förbättra deras studieresultat, för att minska skillnaderna i studieresultat, och c) stödja och bedöma nya strategier för att minska skillnaderna i tillgång till och användning av digitala tekniker inom formell och icke-formell utbildning. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt att hantera könsskillnader när det gäller it.
- Öppen utbildning och innovativa metoder i vår digitala tidsålder: Här prioriteras insatser som främjar innovativa metoder och pedagogiker där eleverna i tillämpliga fall kan delta i utbildningens utformning. Ett annat område som kommer att prioriteras och utvecklas är digitala läromedel och verktyg, särskilt öppna lärresurser, öppna läroböcker och fri och öppen utbildningsprogramvara, samt stöd till effektiv användning av digitala tekniker och öppna pedagogiker inom utbildning och ungdoms- och idrottsverksamhet. Här ingår att främja synergier med forsknings- och innovationsverksamheter och främja nya tekniker som drivkraft för förbättringar inom utbildning och ungdoms- och idrottsverksamhet. Programmet kommer även att stödja nya undervisningsmetoder och verktyg.

- Utbildare: Här prioriteras projekt som stärker rekrytering, urval och introduktion av de bästa och mest passande kandidaterna för läraryrket samt projekt som verkar för en god och innovativ undervisning inom alla utbildningssektorer, även yrkesutbildning, och ungdomsverksamhet. Programmet kommer att stödja kompetensutveckling för utbildare (till exempel lärare, professorer, handledare, mentorer och coacher) och ungdomsledare, särskilt när det gäller deras hantering av elever och andra unga med olika bakgrund, skolavhopp, unga med begränsade möjligheter, användning av nya undervisningsmetoder och verktyg och arbetsplatsförlagt och informellt lärande.
- Transparens och erkännande av kunskaper och kompetenser: Här prioriteras projekt som stöder människors anställbarhet, lärande och rörlighet på arbetsmarknaden och som underlättar övergången mellan utbildningsinriktningar och utbildningsnivåer, mellan utbildning och arbetsliv samt mellan olika arbeten. Här prioriteras projekt som möjliggör och främjar erkännande, insyn och jämförbarhet när det gäller kvalifikationer och studieresultat, bland annat genom att tillhandahålla bättre tjänster och information/vägledning om färdigheter och kvalifikationer. Här ingår spridning av innovativa lösningar för erkännande och stöd till validering av kompetenser som inhämtats genom informellt och icke-formellt lärande – på lokal, regional, nationell eller europeisk/internationell nivå.
- Hållbara investeringar, resultat och effektivitet: Här prioriteras projekt som stöder ett effektivt genomförande av investeringsplanen för Europa, bland annat genom attraktiva finansieringsmodeller för privata aktörer och kapital (även inom Erasmus+ studielånsgaranti), samt projekt som stöder framtagandet av evidensbaserade reformer som bidrar till ökad kvalitet, innovation och relevans inom utbildning, ungdoms- och idrottsverksamhet samt utbildnings- och ungdomspolitik. Projekt som stöder utvecklingen av innovativa metoder för hållbara investeringar i alla former av lärande, både formella och informella, inklusive resultatbaserad finansiering och kostnadsdelning kommer också att prioriteras.
- Det europeiska kulturarvets sociala och utbildningsmässiga värde, dess bidrag till nya jobb, ekonomisk tillväxt och social sammanhållning. Inom ramen för Europaåret för kulturarv 2018 kommer insatser som bidrar till att öka medvetenheten om betydelsen av Europas kulturarv att prioriteras genom utbildning, livslångt lärande, informellt och icke-formellt lärande, ungdoms- och idrottsverksamhet, inklusive insatser för att stödja kompetensutveckling, social inkludering, kritiskt tänkande och ungdomars engagemang. Nya delaktighetsbaserade och interkulturella sätt att arbeta med kulturarv samt utbildningsinitiativ som inriktas på att främja interkulturell dialog mellan lärare och elever redan från en tidig ålder kommer att främjas.

Områdesspecifika prioriteringar

Inom högre utbildning kommer följande projekt att prioriteras i enlighet med de utmaningar som identifierades i EU:s förnyade agenda för modernisering av den högre utbildningen:

- Ta itu med kompetensunderskott och kompetensglapp genom att a) öka antalet ämnen där det finns kompetensbrist och förbättra yrkesvägledningen och b) utforma och utveckla kursplaner som tillgodoser elevers och studenters lärandebehov och som är relevanta för arbetsmarknadens och samhällets behov, bland annat genom bättre utnyttjande av öppet, webbaserat, blandat, arbetsplatsförlagt och tvärvetenskapligt lärande och nya bedömningsmetoder. Förstärka samarbetet mellan lärosäten, yrkesutbildningsorganisationer

och arbetsgivare eller sociala företag om problem i det verkliga livet, t.ex. genom att främja samarbete mellan studenter, lärlingar och företag om entreprenörsrelaterade och tvärvetenskapliga projekt samt genom att underlätta arbetsplatsbesök.
- I samband med den ovannämnda prioriteringen, stödja vidareutvecklingen av system för att följa utexaminerade i programländer och utforska alternativ för att förbättra tillgången till jämförbara uppgifter om antalet utexaminerade i Europa.
- Uppmuntra utbildning och utbyten för att höja undervisningens kvalitet, särskilt genom att stödja användningen av digitala tekniker och webbaserad undervisning för att förbättra pedagogiska metoder och bedömningsmetoder. Införa gränsöverskridande lärarutbildningskurser och stärka samarbetet mellan lärarhögskolor.
- Främja och belöna spetskompetens inom undervisning samt kompetensutveckling, bland annat genom att utveckla effektiva och stimulerande strukturer och personalpolitik på nationell och institutionell nivå, utbildning av akademiker i nya och innovativa pedagogiska metoder, nya strategier för utformning av kursplaner och utbyte av god praxis via samarbetsplattformar.
- Bygga upp inkluderande system för högre utbildning med anknytning till närsamhället genom att a) utveckla och genomföra heltäckande institutionella strategier för inkludering och framgångsrika studieresultat, göra tillgång och deltagande för underrepresenterade och eftersatta grupper mer rättvist och öka antalet studenter som slutför sin utbildning, bland annat genom relevant stöd även efter antagning samt vägledning, rådgivning och mentorskap för studenter, b) förbättra vägarna mellan skolor, yrkesutbildningsorganisationer, forskningsinstitut och lärosäten genom branschöverskridande internationella utbildningspartnerskap, c) utveckla, testa och genomföra flexibla modulbaserade kursplaner (deltid, webbaserade eller blandade), i synnerhet för att bättre anpassa utbildningen till äldre studenters och nyblivna forskares behov, d) främja studenters, forskares och lärosätens samhälleliga och sociala ansvar och erkänna frivilligt arbete och samhällsarbete i akademiska resultat (t.ex. genom ECTS-poäng).
- Säkerställa att lärosäten och forskningsinstitut bidrar till innovation genom att a) utveckla, genomföra och testa effektiviteten hos strategier för att främja kreativitet, entreprenörstänkande och kompetenser för att tillämpa innovativa idéer i praktiken, b) se till att utbildning och forskning är ömsesidigt förstärkande, bland annat genom partnerskap och tvärvetenskapliga strategier och genom att stärka lärosätenas och forskningsinstitutens roll i den lokala och regionala omgivningen, c) stödja överföring av de senaste forskningsresultaten tillbaka till utbildningen som bidrag till undervisningen, och uppmuntra studenterna att engagera sig i de möjligheter som finns för att hjälpa dem att utforska aktuella forskningsproblem och utveckla sin forskningskompetens för att bli forskare.
- Främja effektiva och ändamålsenliga systemmodeller för finansiering och styrning, belöna god undervisning, innovation och samhällsrelevans.
- Främja internationalisering, erkännande och rörlighet och stödja förändringar i enlighet med Bolognaprocessens principer och verktyg. Samarbetsprojekt mellan lärosäten, forskningsinstitut, universitetsnätverk och eventuella privata eller ideella aktörer för att genomföra utbyten inom ramen för Erasmus+ studielånsgaranti kan övervägas.

Inom skolutbildning kommer följande projekt att prioriteras:

- Projekt som stärker yrkets status för bland annat lärare, skolledare och lärarutbildare genom åtgärder för att göra yrket mer attraktivt, förbättra urval och rekrytering, förbättra lärarnas yrkesutveckling och se till att de får en kontinuerlig kompetensutveckling, från grundläggande lärarutbildning och introduktion till fortbildning, hjälpa lärarna att hantera mångfald i klassrummet (bland annat elever med invandrarbakgrund), hjälpa lärarna att samarbeta och

tillämpa innovativa metoder, både digitala och icke-digitala, samt nya bedömningsmetoder, och förbättra ledarskapet inom utbildningen, bland annat skolledarnas roll och profil, delegerat ledarskap i skolan och ledarskap för lärare.
- Projekt som förbättrar förvärvandet av nyckelkompetenser och färdigheter, till exempel genom att ta itu med låga studieresultat i matematik, naturvetenskap och läs- och skrivkunnighet genom effektiv och innovativ undervisning och bedömning, främja utbildning i företagande, integrera digital kompetens i kursplanen, skräddarsydd för specifika åldersgrupper, främja kritiskt tänkande, särskilt genom att undervisa naturvetenskap ur ett miljöperspektiv och/eller kulturellt perspektiv, och anta en helhetssyn på språkundervisning och språkinlärning och bygga vidare på den mångfald som finns i dagens alltmer flerspråkiga klassrum.
- Projekt som hjälper skolorna att ta itu med tidiga avhopp från skolan och begränsade möjligheter och att tillhandahålla en god utbildning som ger alla elever, oavsett studieresultat, möjlighet att lyckas, inklusive barn med invandrarbakgrund som kan ha särskilda (t.ex. språkliga) svårigheter. Projekt som bidrar till ökat samarbete mellan såväl alla aktörer inom skolan som med familjer och andra externa aktörer. Projekt som förbättrar övergången mellan olika utbildningsstadier. Projekt som främjar nätverksbyggande mellan skolor som leder till ökat samarbete och helhetsperspektiv på undervisning och lärande. Projekt som bidrar till bättre utvärdering och kvalitetssäkring.
- Projekt som stöder insatser för att se till att fler barn får tillgång till en god förskola och barnomsorg som familjerna har råd med. Projekt som förbättrar kvaliteten i förskola och barnomsorg för att med åldersanpassad pedagogik främja barnens utveckling, uppnå bättre läranderesultat och garantera en god utbildningsstart för alla, särskilt genom att vidareutveckla EU:s kvalitetsram för förskola och barnomsorg. Projekt som ser till att förskoleverksamhetens fördelar förs vidare till andra skolnivåer och projekt som utvecklar nya modeller för genomförande, styrning och finansiering av förskoleverksamhet.

Inom yrkesutbildning kommer följande projekt att prioriteras:

- Utveckling av institutionella partnerskap som stöder utformning och genomförande av en internationaliseringsstrategi för yrkesutbildningselever och lärlingar för att införa nödvändiga stödinfrastrukturer samt relevanta institutionella och/eller avtalsmässiga ramar för att främja utlandspraktik av god kvalitet för yrkesutbildningselever och lärlingar. De särskilda regler och den information som rör utbyten för yrkeselever och som anges i bilaga I till programhandledningen ska följas.
- Projekt som utvecklar partnerskap i syfte att främja arbetsbaserat lärande i alla former, t.ex. utveckling av nytt utbildningsinnehåll (inklusive gemensamma yrkesutbildningskvalifikationer), integrera perioder av lärande på arbetsplatsen, även möjligheter att tillämpa kunskap i praktiska projekt/ute på arbetsplatser samt integrera internationell erfarenhet (utbyten) när det är möjligt.
- Projekt som för att förbättra yrkesutbildningen upprättar återkopplingsprocesser för att anpassa yrkesutbildningen utifrån resultat, däribland system för uppföljning av utexaminerade studenter, som en del av kvalitetssäkringssystemen i enlighet med rekommendationen från den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (Eqavet).
- Projekt som ytterligare stärker viktiga delar av grundläggande och fortsatt yrkesutbildning (särskilt läs- och skrivkunnighet, matematikkunskaper och digitala kunskaper), inklusive gemensamma metoder för att införa dessa delar i läroplanerna, samt för att förvärva, leverera och bedöma de studieresultat som följer av dessa läroplaner. Projekt som främjar tillgången till praktik och kvalifikationer för alla, särskilt lågutbildade personer, genom fortbildning,

särskilt genom att förbättra utbildningens kvalitet, utbud och tillgång, validera icke-formellt och informellt lärande, främja arbetsplatsförlagt lärande och se till att det finns effektiva och integrerade vägledningstjänster och flexibla och öppna utbildningsvägar.
- Projekt som inför systematiska metoder för och möjligheter till grundläggande yrkesutbildning och fortbildning för yrkeslärare, utbildare och mentorer i både skolmiljö och på arbetsplatser, med fokus på att utveckla en effektiv digital öppen och innovativ utbildning och pedagogik.

Inom vuxenutbildning kommer följande projekt att prioriteras:

På vuxenutbildningsområdet kommer följande projekt att prioriteras enligt Utbildning 2020/den europeiska agendan för vuxenlärande och rådets rekommendation om kompetenshöjningsvägar: nya möjligheter för vuxna:

- Projekt som förbättrar och utökar utbudet av god utbildning som är särskilt anpassad efter enskilda lågutbildade eller lågkvalificerade vuxnas behov, så att de kan förbättra sin läs- och skrivkunnighet och sina matematikkunskaper, sina digitala kompetenser och nyckelkompetenser och/eller gå vidare mot högre kvalifikationer, bland annat genom validering av färdigheter som förvärvats genom informellt och icke-formellt lärande.
- Projekt som underlättar tillträde till kompetenshöjningsvägar genom identifiering och kontroll av kompetenser, ett undervisningsutbud som är anpassat till individuella lärandebehov och validering av färdigheter som förvärvats genom informellt och icke-formellt lärande.
- Projekt som bidrar till ökad efterfrågan och antagning genom effektiva informations-, väglednings- och motivationsstrategier som uppmuntrar lågutbildade eller lågkvalificerade vuxna att utveckla och förbättra sin läs- och skrivkunnighet, sina matematikkunskaper och sina digitala kompetenser och färdigheter, och/eller att gå vidare mot högre kvalifikationer.
- Projekt som höjer och utvecklar utbildarnas kompetens, särskilt när det gäller att undervisa lågutbildade eller lågkvalificerade vuxna i läs- och skrivkunnighet, matematik och datakunskap, bland annat genom effektiv användning av informations- och kommunikationsteknik.
- Projekt som utvecklar mekanismer för att övervaka vuxenutbildningspolitiska strategiers ändamålsenlighet, eller projekt för att följa upp och granska vuxenstuderandes framsteg.

Inom ungdomsverksamhet kommer följande projekt att prioriteras:

- Projekt som främjar ungdomsverksamhet av hög kvalitet. Följande projekt kommer att prioriteras:
    - Projekt som stöder kapacitetsuppbyggnad hos personer som arbetar med unga och i ungdomsverksamhet.
    - Projekt som hjälper personer som arbetar med unga att utveckla och sprida effektiva metoder om hur man når ut till marginaliserade unga, förebygger rasism och intolerans bland unga och hanterar digitaliseringens risker, möjligheter och konsekvenser.
    - Projekt som bidrar till integration och anställbarhet för unga med begränsade möjligheter (däribland unga som varken arbetare eller studerar), med särskilt fokus på unga som riskerar att marginaliseras och unga med invandrarbakgrund, däribland nyanlända invandrare och unga flyktingar.
    - Projekt som stöder interkulturell dialog och ökar kunskap om och acceptans av mångfald

i samhället.
    - Projekt som öppnar ungdomsverksamheten för tvärsektoriellt samarbete och möjliggör större samverkansvinster mellan alla områden som berör unga.
    - Projekt som underlättar övergången från ungdom till vuxenvärld, särskilt integrationen på arbetsmarknaden. Projekt som utvecklar ungas kompetens och fastställer kvalitetsstandarder och yrkesetiska regler.
    - Projekt som stärker kopplingarna mellan politik, forskning och praktik. Projekt som främjar bättre kunskap om de ungas situation och ungdomspolitik, erkännande och validering av arbete inom ungdomsområdet och informellt och icke-formellt lärande på europeisk, nationell, regional och lokal nivå.
- Projekt som främjar egenmakt. Projekt som ökar det tvärsektoriella samarbetet och möjliggör större samverkansvinster mellan alla områden som berör unga kommer att prioriteras, med särskilt fokus på rättigheter, självbestämmande, deltagande – inklusive e-deltagande – och aktivt medborgarskap för unga, särskilt de som riskerar att hamna i socialt utanförskap, genom projekt som ska
    - öka alla ungas deltagande i det demokratiska och medborgerliga livet i Europa, även i samband med valet till Europaparlamentet 2019
    - bredda och fördjupa ungas politiska och sociala deltagande på lokal, regional, nationell, europeisk eller global nivå
    - främja volontärverksamhet bland unga
    - öka den sociala inkluderingen av unga, mot bakgrund av de underliggande europeiska värderingarna
    - främja mångfald, interkulturell och interreligiös dialog samt gemensamma värderingar om frihet, tolerans och respekt för mänskliga, medborgerliga och ekonomiska rättigheter
    - stärka kritiskt tänkande och mediekunskap bland unga
    - stärka ungas egna initiativ, särskilt inom det sociala området
    - göra det möjligt för unga att komma i kontakt med, framföra sina åsikter till och påverka folkvalda beslutsfattare, offentliga förvaltningar, intressegrupper, civilsamhällets organisationer eller enskilda personer inom de politiska och sociala processer som påverkar deras liv.
- Projekt som främjar utbildning i entreprenörskap, socialt företagande och icke-vinstdrivande verksamhet bland ungdomar. Projekt i form av ungdomsinitiativ över gränserna kommer att prioriteras som gör det möjligt för grupper av unga att förverkliga sina företagsidéer, inklusive genom socialt entreprenörskap, för att ta itu med utmaningar och problem som finns i deras vardag.

Vilka verksamheter får stöd i ett strategiskt partnerskap?

Under ett projekts löptid och beroende på vilken typ av partnerskap det är kan strategiska partnerskap genomföra flera typer av verksamhet, bland annat verksamhet för att

- stärka samarbete och nätverk mellan organisationer
- främja testning och genomförande av **innovativa metoder** inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor
- underlätta **erkännande och validering av kunskaper, färdigheter och kompetenser** som har förvärvats genom formellt, icke-formellt och informellt

lärande
- bedriva **samarbete mellan regionala myndigheter** för att främja utvecklingen av system för utbildning och ungdomsverksamhet och deras inkludering i insatser för lokal och regional utveckling
- hjälpa elever med **funktionsnedsättningar/särskilda behov** att slutföra olika utbildningsstadier och underlätta deras inträde på arbetsmarknaden, bland annat genom att bekämpa **segregering och diskriminering** i undervisningen av marginaliserade samhällsgrupper
- förbättra förberedelserna för och införandet av utbildning och fortbildning för att hantera utmaningarna i fråga om **lika möjligheter, mångfald och inkludering** i utbildningsmiljön
- främja integrationen av flyktingar, asylsökande och nyanlända invandrare och öka medvetenheten om flyktingkrisen i Europa
- driva initiativ som genomförs gemensamt av två eller fler grupper av unga från olika länder och som främjar entreprenörstänkande och färdigheter inom företagande för att uppmuntra ett **aktivt medborgarskap och entreprenörskap** (även **socialt företagande**).

Strategiska partnerskap kan också anordna **utbildnings-, yrkesutbildnings- och lärandeverksamhet** utomlands för enskilda personer så länge den innebär ett mervärde för att nå projektets mål. Några av dessa aktiviteter är särskilt relevanta för en eller fler sektorer inom utbildning, yrkesutbildning eller ungdomsfrågor, enligt uppdelningen i tabellen nedan. En mer ingående beskrivning av de insatser som stöds finns i bilaga I.

Typ av aktivitet	Särskilt relevant för
Blandad utbyten för studerande	Alla områden inom utbildning och ungdomsverksamhet
Kortare utbyten för elevgrupper	Skolutbildning
Intensiva studieprogram	Högre utbildning
Längre utbyten för elever	Skolutbildning
Längre undervisningsuppdrag	Högre utbildning, yrkesutbildning, skolutbildning och vuxenutbildning
Längre utbyten för personer som arbetar med unga	Ungdomsverksamhet
Kortare gemensamma utbildningar för personal	Alla områden inom utbildning och ungdomsverksamhet

Vilka länder kan delta i ett strategiskt partnerskap?

I allmänhet brukar strategiska partnerskap vara inriktade på samarbete mellan organisationer som är etablerade i programländer. Organisationer från partnerländer kan dock delta som partner i ett strategiskt partnerskap (inte som sökande) om deras deltagande tillför ett betydande mervärde för projektet.

Förutom de organisationer som formellt deltar i projektet och får EU-medel kan strategiska partnerskap även involvera associerade partner från den offentliga eller privata sektorn som bidrar

till att genomföra specifika uppgifter/verksamheter eller stöder projektets spridning och hållbarhet. De omfattas inte av några avtalskrav eftersom de inte får någon finansiering och betraktas inte som projektpartner. Deras engagemang och roll i projektet och olika verksamheter måste dock beskrivas tydligt.

Vilka kriterier används för att bedöma strategiska partnerskap?

Nedan anges de formella kriterier som ett strategiskt partnerskap måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+:

Allmänna kriterier

Vilka organisationer får delta?	Alla offentliga eller privata organisationer som är etablerade i ett programland eller i ett partnerland (se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen). Det kan t.ex. vara • lärosäten • skolor/institut/utbildningscentrum (på alla nivåer, från förskole- till gymnasieutbildning och även yrkesutbildning och vuxenutbildning) • icke-vinstdrivande organisationer, föreningar och icke-statliga organisationer • offentliga eller privata små, medelstora eller stora företag (även sociala företag) • offentliga organ på lokal, regional eller nationell nivå • arbetsmarknadens parter eller andra företrädare för arbetslivet, t.ex. handels- och industrikammare, hantverks-/yrkesorganisationer och fackföreningar • forskningsinstitut • stiftelser • centrum för utbildning mellan företag • företag som erbjuder fortbildning (utbildningssamarbeten) • kulturorganisationer, bibliotek och museum • organ som erbjuder yrkesvägledning, professionell rådgivning och informationstjänster • organ som validerar kunskaper, färdigheter och kompetenser som förvärvats genom icke-formellt och informellt lärande • europeiska icke-statliga ungdomsorganisationer • grupper av unga som arbetar med ungdomsversksamhet men inte nödvändigtvis genom en ungdomsorganisation (dvs. informella ungdomsgrupper)1. Lärosäten som ligger i ett programland måste vara anslutna till Erasmusstadgan för högre utbildning. Deltagande lärosäten i partnerländer behöver inte vara anslutna till stadgan, men de måste följa dess principer.
Vem kan söka?	Varje deltagande organisation eller grupp som är etablerad i ett programland kan ansöka. Organisationen ska lämna in en ansökan som gäller för alla deltagande organisationer i projektet.

Antal och profil för deltagande organisationer	Ett strategiskt partnerskap ska vara gränsöverskridande och omfatta minst tre organisationer från tre olika programländer. Det finns inte någon maxgräns för antalet deltagande organisationer. Budgeten för att hantera projektet är dock begränsad (och motsvarar tio deltagande organisationer). Alla deltagande organisationer måste anges när ansökan om bidrag lämnas in. Som ett undantag gäller andra regler för följande strategiska partnerskap: • **Strategiska partnerskap inom ungdomsområdet**: minst två organisationer från minst två programländer måste delta. • **Partnerskap för skolutbyten**: minst två och högst sex skolor från minst två programländer måste delta2.
Plats för verksamheten	Alla insatser i ett strategiskt partnerskap måste äga rum i länderna för de organisationer som deltar i projektet. Lärande-, undervisnings- och utbildningsverksamheter för studerande och längre aktiviteter för personal får endast organiseras i programländerna. Om det är motiverat med hänsyn till projektets mål eller genomförande gäller följande: • Verksamheter kan också äga rum vid en av EU:s institutioner, även om inga organisationer från det land där institutionen har sitt säte deltar i projektet3. • Informationsevenemang kan anordnas i ett land där någon av de associerade partner som deltar i det strategiska partnerskapet är baserad.
Projektets varaktighet	• **Partnerskap inom högre utbildning:** mellan 24 och 36 månader. • **Partnerskap inom yrkesutbildning, skolutbildning och vuxenutbildning:** mellan 12 och 36 månader4. • **Partnerskap inom ungdomsområdet:** mellan 6 och 36 månader. Varaktigheten måste anges i ansökan med utgångspunkt i projektets mål och vilken typ av verksamhet som planeras. Under särskilda omständigheter får ett strategiskt partnerskap förlängas med högst sex månader, på begäran av bidragsmottagaren och med det nationella programkontorets godkännande, förutsatt att den sammanlagda varaktigheten inte överskrider tre år. I sådana fall ska det sammanlagda bidraget inte ändras. Alla projekt måste vara avslutade senast den 31 augusti 2021.
Var ska ansökan lämnas?	Till det nationella programkontoret i det land där den ansökande organisationen är etablerad5. För varje ansökningsomgång får samma konsortium av partner endast lämna in en ansökan, och endast till ett nationellt programkontor.

	• **Partnerskap inom högre utbildning, yrkesutbildning, skol- och vuxenutbildning:** • Du måste lämna in bidragsansökan senast **den 21 mars kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som inleds mellan den 1 september och den 31 december samma år. • **Partnerskap inom ungdomsområdet:** • Du måste lämna in sin bidragsansökan senast
När ska ansökan lämnas in?	• **den 1 februari kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som inleds mellan den 1 juni och den 30 september samma år • **den 26 april kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som inleds mellan den 1 september samma år och den 31 januari följande år • **den 4 oktober kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som inleds mellan den 1 februari och den 31 maj följande år. För strategiska partnerskap inom ungdomsområdet: de nationella programkontoren kan öppna alla de tre ansökningsdatumen för båda formerna av strategiska partnerskap (d.v.s stöd till innovation och stöd till erfarenhetsutbyte) eller endast för ett slags projekt. Besök det nationella kontorets webbplats för mer detaljerad information.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.

Ytterligare urvalskriterier

Om det strategiska partnerskapet planerar någon av följande transnationella inlärnings-, undervisnings- och utbildningsverksamheter måste ytterligare relevanta kriterier för bidragsberättigande följas:

	Kortare gemensamma utbildningar för personal
Målgrupper	Professorer, lärare, utbildare samt undervisande och administrativ personal som är anställd vid en deltagande organisation i program- och partnerländer. Ungdomsledare från program- och partnerländer.
Verksamhetens varaktighet	Från tre dagar till två månader, exklusive restid.

Intensiva studieprogram

Målgrupper	• Studerande: Studenter som är inskrivna vid ett deltagande lärosäte i ett programland. • Undervisande personal: Undervisande personal från deltagande lärosäten i program- eller partnerländer. • Inbjudna lärare: undervisande personal från lärosäten som inte deltar, samt experter/specialister/personal från företag eller andra organisationer i program- eller partnerländer.
Verksamhetens varaktighet	• Studerande: Från fem dagar till två månader, exklusive restid. • Undervisande personal (inklusive inbjudna lärare): en dag till två månader, exklusive restid.

Blandade utbyten för studerande (en kortare fysisk utbytesperiod kombinerad med virtuella utbyten)

MÅLGRUPPER	• Lärlingar, yrkeselever, högskolestudenter6, vuxenstuderande och elever från deltagande organisationer i programländer. Unga från programländer.
VERKSAMHETENS VARAKTIGHET	Från fem dagar till två månader, exklusive restid.

Kortare utbyten för elevgrupper

MÅLGRUPPER	Elever i alla åldrar som är inskrivna vid en deltagande skola i ett programland och åtföljda av skolpersonal.
VERKSAMHETENS VARAKTIGHET	Från tre dagar till två månader, exklusive restid.

Längre undervisningsuppdrag

MÅLGRUPPER	Professorer, lärare, utbildare samt undervisande och administrativ personal som är anställda vid deltagande organisationer i programländerna.
VERKSAMHETENS VARAKTIGHET	Två till tolv månader

Längre utbyten för elever

MÅLGRUPPER	Elever på minst 14 år som är inskrivna vid en deltagande skola i ett programland.
VERKSAMHETENS VARAKTIGHET	Två till tolv månader

Längre utbyten för personer som arbetar med unga

MÅLGRUPPER	Ungdomsledare från programländer.
VERKSAMHETENS VARAKTIGHET	Två till tolv månader

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande **uteslutnings- och urvalskriterier**. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Beroende på projektets mål, de deltagande organisationerna, den förväntade effekten och andra faktorer kan strategiska partnerskap vara av olika storlek och anpassa sin verksamhet efter detta. Förenklat kan man säga att denna insats gör det möjligt för de deltagande organisationerna att få erfarenhet av internationellt samarbete och öka sin kapacitet, men också producera innovativa resultat av hög kvalitet. Den kvalitativa bedömningen av projektet ska stå i proportion till målen för samarbetet och egenskaperna hos de organisationer som deltar.

Projekten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 30 poäng)	• Förslagets relevans för • insatsens mål och prioriteringar (se avsnittet ”Vad har strategiska partnerskap för syfte och prioriteringar?”). • Om ansökan avser den övergripande prioriteringen ”allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsverksamhet” ska den anses vara mycket relevant. • Om ansökan avser en eller flera ”europeiska prioriteringar i ett nationellt sammanhang” som tillkännagivits av det nationella programkontoret ska den anses vara mycket relevant. • I vilken grad • förslaget är baserat på en genuin och tillfredsställande behovsanalys • målen är tydligt fastställda, realistiska och berör frågor som är relevanta för de deltagande organisationerna och målgrupperna • förslaget är lämpligt för att förverkliga synergieffekter mellan allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor • förslaget är innovativt eller kompletterar andra initiativ som de deltagande organisationerna redan har drivit • förslaget tillför ett mervärde på EU-nivå genom resultat som inte går att uppnå i verksamhet som bedrivs i ett enskilt land.
Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 20 poäng)	• Arbetsprogrammets tydlighet, fullständighet och kvalitet, inklusive lämpliga faser för förberedelse, genomförande, övervakning, utvärdering och spridning. • Överensstämmelsen mellan projektets mål och den föreslagna verksamheten. • Kvalitet och genomförbarhet för den metod som föreslås. • Förekomst av och relevans hos kvalitetskontroll för att se till att projektet genomförs med hög kvalitet, slutförs i tid och följer budgeten. • Hur kostnadseffektivt projektet är och om det läggs lämpliga resurser på varje verksamhet. • I förekommande fall, användning av Erasmus+ webbplattformar (dvs. eTwinning Epale, School Education Gateway) som verktyg för att utforma, genomföra och följa upp projektaktiviteterna. Om projektet planerar utbildnings-, undervisnings- eller inlärningsverksamhet: • Kvaliteten på praktiska arrangemang samt lednings- och stödmetoder inom lärande, undervisning och yrkesutbildningsaktiviteter. • I vilken grad denna verksamhet är lämplig för projektets syften och omfattar ett lämpligt antal deltagare. • Kvaliteten på arrangemang för att erkänna och validera deltagarnas läranderesultat, i linje med europeiska verktyg för öppenhet och erkännande.

Kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete (högst 20 poäng)	• I vilken grad • projektet har en ändamålsenlig blandning av kompletterande deltagande organisationer med den profil, erfarenhet och sakkunskap som krävs för att genomföra alla aspekter av projektet • fördelningen av ansvarsområden och uppgifter visar att alla deltagande organisationer är engagerade och kommer att bidra aktivt • projektet innefattar deltagande av organisationer från allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdomsområdet och andra socioekonomiska sektorer, om detta är relevant för projektet. • I vilken utsträckning projektet involverar nya deltagare i insatsen. • Förekomst av effektiva mekanismer för samarbete, samordning och kommunikation mellan de deltagande organisationerna och med andra berörda intressenter. • Om det är aktuellt, i vilken grad medverkan av en deltagande organisation från ett partnerland tillför ett betydande mervärde för projektet (om detta villkor inte är uppfyllt kommer projektet inte att beaktas för urval).
Effekt och spridning (högst 30 poäng)	• Kvaliteten på åtgärderna för att utvärdera projektets resultat. • Projektets potentiella effekt • för deltagare och deltagande organisationer under och efter projektet • utanför de organisationer och enskilda personer som deltagit direkt i projektet, på lokal, regional, nationell eller europeisk nivå. • Plan för spridning av projektets resultat: ändamålsenligheten och kvaliteten på åtgärderna är för att sprida projektets resultat inom och utanför de deltagande organisationerna. • Om det är aktuellt, i vilken grad förslaget innehåller en beskrivning av hur material, dokumentation och medier som tagits fram kommer att göras tillgängliga kostnadsfritt och marknadsföras genom öppna licenser, utan oproportionerliga begränsningar. • Kvaliteten i planerna för att säkerställa projektets hållbarhet: dess kapacitet för att fortsätta att ha effekt och producera resultat när EU:s bidrag är slut.

Förslagen måste få minst 60 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering. De måste också få minst hälften av de högsta möjliga poängen inom var och en av de kategorier för tilldelningskriterier som anges ovan (dvs. minst 15 poäng för kategorierna ”projektets relevans” och ”effekt och spridning”, och 20 poäng för kategorin ”kvaliteten på projektets utformning och genomförande”), och 10 poäng för kategorierna ”kvaliteten på projektets utformning och genomförande” och ”kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete”). Förslag som inte är inriktade på minst en av prioriteringarna för insatsen kommer inte att finansieras.

Särskilda former för strategiska partnerskap

Strategiska partnerskap stöder en stor variation av verksamheter för att genomföra högkvalitativa

projekt, stötta utveckling och modernisering av organisationer och stödja policyutveckling på europeisk, nationell och regional nivå.

Beroende på projektets mål, de deltagande organisationerna, den förväntade effekten och andra faktorer kan strategiska partnerskap vara av olika storlek och anpassa sin verksamhet efter detta.

Bland de varierande verksamheter och projektformer som kan få stöd finns några strategiska partnerskap som har särskilda egenskaper.

Partnerskap för skolutbyten

Det främsta målet för partnerskap för skolutbyten är att stärka den europeiska dimensionen hos de deltagande skolorna och bygga upp deras kapacitet för gränsöverskridande samarbete och deras förmåga att hantera nya utmaningar. Genom att organisera utbyten för elever främjar dessa partnerskap även värderingarna inkludering och tolerans i enligt med Parisförklaringen.

Partnerskap för skolutbyten kan genomföra olika verksamheter för personal- och elevutbyten:

- **Kortare utbyten för elevgrupper (tre dagar till två månader)**: elever från olika länder kan arbeta tillsammans i aktiviteter som är kopplade till partnerskapets syften. Kortare utbytesverksamheter utformas för att erbjuda eleverna internationella lärandeerfarenheter, utveckla deras förståelse för mångfalden hos Europas kulturer och språk och hjälpa dem att förvärva de sociala, samhälleliga och interkulturella kompetenser som de behöver för sin personliga utveckling.
- **Längre utbyten för elever (två till tolv månader)**: Elever som är minst 14 år kan tillbringa en period vid en mottagande skola och hos en värdfamilj utomlands. De sändande skolorna och värdskolorna förväntas säkerställa läranderesultat av hög kvalitet, lämpligt erkännande för de deltagande eleverna och kontinuerligt stöd till dem under utlandsvistelsen. Sökande till partnerskap för skolutbyte kan fokusera enbart på längre elevutbyten som ett verktyg för att utveckla de deltagande skolornas möjligheter till internationellt samarbete.
- **Kortare gemensamma utbildningar för personal (tre dagar till två månader)**: undervisande och annan personal kan samarbeta för att utbyta erfarenheter och kunskaper eller gå en gemensam utbildning.
- **Längre undervisningsuppdrag (två till tolv månader)**: genom en lägre vistelse vid en partnerskola ger verksamheten personalen möjlighet att utveckla sin kunskap om och förståelse av andra länders utbildningssystem och hjälper dem att dela och förvärva yrkeskompetens, metoder och goda exempel.

Deltagande skolor i alla projekt uppmanas att använda webbplattformen eTwinning för att samarbeta kring projektet före, under och efter utbytet.

Särskilda kriterier för partnerskap för skolutbyte

Jämfört med andra strategiska partnerskap gäller följande särskilda regler för denna form av strategiskt partnerskap:

- Partnerskapen måste omfatta minst två och högst sex skolor7.

- Endast skolor från programländer kan delta.
- I allmänhet kommer projekten att vara mellan 12 och 24 månader. Om projektens arbetsplaner motiverar detta får endast projekt som anordnar längre utbyten för elever vara i upp till 36 månader.
- Medel beviljas för utbyten för personal och elever (inklusive medföljande lärare eller andra kvalificerade personer) samt för allmänna kostnader för projektets ledning och genomförande. Särskilda medel beviljas inte för kunskapsproduktion, informationsevenemang och gränsöverskridande projektmöten. Ytterligare medel för stöd till deltagare med särskilda behov samt särskilda kostnader kan begäras i motiverade fall. Se avsnittet ”Vilka regler gäller för finansieringen?” nedan.
- Finansieringen begränsas till högst 16 500 euro per år och deltagande skola. Medel för stöd till deltagare med särskilda behov samt särskilda kostnader för dyra resor räknas dock inte med i maxbeloppet.

Godkända strategiska partnerskap för skolutbyten använder en särskild avtalsmodell jämfört med andra strategiska partnerskap. I ansökningsskedet tar den sökande skolan ledningen för projektet och ansöker för alla deltagande skolors räkning. Om partnerskapet väljs ut ingår varje deltagande skola dock ett separat bidragsavtal med det nationella programkontoret i respektive land. Den sökande skolan har en samordnande roll under projektets varaktighet och ansvarar för att rapportera projektets övergripande resultat, medan partnerskolorna endast rapporterar sina egna utgifter.

Gränsöverskridande ungdomsinitiativ[8]

Dessa strategiska partnerskap på ungdomsområdet ska stärka ungas samhällsengagemang och entreprenörskap. Initiativen kan t.ex. gälla

- bildandet av nätverk av sociala företag, föreningar, klubbar och ideella organisationer
- utveckling och anordnande av kurser och utbildningar i entreprenörskap (särskilt socialt entreprenörskap och användning av digitala verktyg)
- information, mediekunskap, medvetandegörande aktiviteter eller åtgärder som stimulerar ungas samhällsengagemang (t.ex. debatter, konferenser, evenemang, samråd och initiativ i europeiska ämnen)
- åtgärder för att främja det lokala samhället (t.ex. stöd till sårbara grupper såsom äldre, minoriteter, migranter och personer med funktionsnedsättning)
- konstnärliga och kulturella initiativ (t.ex. pjäser, utställningar, musikföreställningar och diskussionsforum).

Det som karakteriserar den här typen av strategiska partnerskap är att de startas, planeras och utförs av unga själva.

Vad mer behöver jag veta om denna insats?

Stöd till regionalt samarbete inom skolutbildning

Strategiska partnerskap inom skolutbildning kan ansöka om projekt som bygger på samarbete mellan regioner eller kommuner från olika länder. Det som utmärker dessa partnerskap är de lokala och/eller regionala skolmyndigheternas strategiska inblandning. För att upprätta en framgångsrik ansökan bör de lokala eller regionala myndigheterna inta en ledande roll i planeringen av verksamheter för att ta itu med ett gemensamt problem i vilka organisationer från den civila och den privata sektorn deltar tillsammans med skolor i samhället.

SÄRSKILDA KOSTNADER
Strategiska partnerskap som anordnar lärande-, undervisnings- och utbildningsverksamheter kan

söka pengar under budgetposten ”särskilda kostnader” (upp till 80 % av de totala tillåtna kostnaderna, se ”Vilka regler gäller för finansieringen?”). De sökande måste kunna styrka att de vanliga budgetreglerna (schablonbelopp i enlighet med avståndet för resan) inte täcker 70 % av resekostnaderna för deltagarna.

Övrig information

Du hittar fler obligatoriska kriterier och annan användbar information samt projektexempel för den här insatsen i **bilaga I till denna handledning**. Organisationer som är intresserade bör läsa de relevanta delarna i bilagan innan de lämnar in bidragsansökan.

VILKA REGLER GÄLLER FÖR FINANSIERINGEN?

Strategiska partnerskap kan omfatta allt från relativt enkla samarbetsprojekt mellan småskaliga organisationer (som skolor eller informella ungdomsgrupper) till förhållandevis avancerade och storskaliga projekt med inriktning på utveckling och utbyte av innovativa resultat inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor. Det betyder att kostnaderna för de olika typerna av projekt kommer att variera kraftigt.

Därför består bidragsbudgeten av en meny av utgiftsposter som de sökande kan välja mellan beroende på vilken verksamhet de vill bedriva och vilka resultat de vill uppnå. Den första posten, ”projektledning och genomförande av projektet”, är en utgiftspost som alla typer av strategiska partnerskap kan ansöka om, eftersom den är avsedd att bidra till kostnader som kommer att uppstå inom alla projekt. Med undantag för partnerskap för skolutbyten kan strategiska partnerskap även ansöka om särskild finansiering för att anordna ”gränsöverskridande projektmöten”. De andra utgiftsposterna får endast väljas av projekt som kommer att ha mer omfattande mål i fråga om kunskapsproduktion och spridning, eller där det ingår undervisnings- och lärandeverksamhet. Dessutom kan särskilda kostnader och kostnader för deltagande för personer med särskilda behov täckas om detta är motiverat av projektets verksamhet/resultat.

Taket för det totala projektbidraget varierar och tas fram genom att multiplicera 12 500 euro gånger antalet månader projektet pågår och kan max vara 450 000 euro för ett projekt som pågår i 36 månader. För partnerskap för skolutbyten gäller undantagsvis ett tak på 16 500 euro per år och per deltagande skola. Medel för stöd till deltagare med särskilda behov samt särskilda kostnader för att täcka höga resekostnader kommer inte att räknas med i maxbeloppet för partnerskap för skolutbyten.

Projektets budget måste vara utformad enligt följande finansieringsregler (i euro):

Högsta bidrag som kan beviljas

Varierar och tas fram genom att multiplicera 12 500 euro gånger antalet månader projektet pågår och kan max vara 450 000 euro för ett projekt som pågår i 36 månader.

(Undantag: för partnerskap för skolutbyten är bidraget högst 16 500 euro per år

och deltagande skola, exklusive stöd för särskilda behov och särskilda kostnader för dyra resor)

Några av maxbeloppen i tabellerna ovan är begränsade till ett visst belopp per månad och beräknas så att det totala bidraget som beviljas delat på antalet månader blir max 12 500 euro per månad. Stödmottagarna kan dock använda hela det EU-bidrag som mottagits för projektet på det mest flexibla sättet under projektets varaktighet och på det sätt som krävs tidsmässigt enligt arbetsplanen.

	Bidragsberättigande kostnader	Typ av finansiering	Belopp		Regel för beviljande
Projektledning och genomförande av projektet	Projektledning (t.ex. planering, ekonomi, samordning och kommunikation mellan partner osv.), småskaligt inlärnings-/undervisnings-/övningsmaterial etc. Virtuellt samarbete och lokal projektverksamhet (t.ex. klassrumsprojekt med elever, ungdomsverksamhet, organisation och handledning av inlärnings-/utbildningsverksamhet), information, marknadsföring och spridning (t.ex. broschyrer, foldrar och webbinformation). Kostnader förknippade med genomförandet av gränsöverskridande ungdomsinitiativ och partnerskap för skolutbyten.	Schablonbelopp Schablonbelopp	Bidrag till den samordnande organisationens verksamhet: **500 euro** per månad Bidrag till andra deltagande organisationers verksamhet: **250 euro** per organisation per månad	Högst **2 750 euro** per månad	Baserat på det strategiska partnerskapets varaktighet och antalet deltagande organisationer som berörs.
Gränsöverskridande projektmöten	Deltagande i genomförande- och samordningsmöten mellan projektpartner där en av de deltagande organisationerna står som värd. Bidrag till kostnader för resor och uppehälle. Denna budgetpost finns inte tillgänglig för partnerskap för skolutbyten.	Schablonbelopp	För resor på mellan 100 och 1 999 km: **575 euro** per deltagare per möte För resor på minst 2 000 km: **760 euro** per deltagare per möte		Villkor: De sökande måste motivera behovet av möten med hänsyn till antalet möten och deltagare som berörs. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknare.
Särskilda kostnader	Bidrag till faktiska kostnader i samband med underleverantörer eller inköp av varor eller tjänster. Kostnader för att tillhandahålla en finansiell garanti om det nationella kontoret begär det	Faktiska kostnader	75 % av de bidragsberättigande kostnaderna Högst **50 000 euro** per projekt (exklusive kostnader för att tillhandahålla en finansiell garanti)		Villkor: Utläggning på underleverantörer måste gälla tjänster som de deltagande organisationerna inte kan tillhandahålla direkt av vederbörligt motiverade skäl. Utrustning får inte avse vanlig kontorsutrustning eller utrustning som de deltagande organisationerna normalt använder.
Bidrag för särskilda behov	Ytterligare kostnader som har direkt koppling till deltagare med funktionsnedsättning[9]	Faktiska kostnader	100 % av de bidragsberättigande kostnaderna		Villkor: Begäran om ekonomiskt bidrag för att täcka dessa kostnader måste motiveras på ansökningsblanketten.

Övrig finansiering för strategiska partnerskap för innovation inom utbildnings- och ungdomsområdet

Kunskapsproduktion	Immateriella/materiella resultat av projektet (såsom läroplaner, läromedel och ungdomsmaterial, öppna lärresurser, it-verktyg, analyser, undersökningar, metoder för att lära av varandra osv.)	Schablonbelopp	**B1.1** per anställd i ledande befattning per arbetsdag för projektet **B1.2** per forskare/lärare/handledare/ungdomsledare som deltar, per arbetsdag i projektet **B1.3** per tekniker och arbetsdag för projektet **B1.4** per administratör och arbetsdag för projektet		Villkor: Personalkostnader för personer i ledande befattning och administrativ personal väntas vara täckta redan under "Projektledning och genomförande av projektet". För att förhindra eventuella överlappningar med den posten måste sökande motivera typen och volymen av personalkostnader i förhållande till varje resultat som föreslås. Resultaten bör vara betydande när det gäller kvalitet och kvantitet för att berättiga till den här typen av bidrag. Resultaten ska visa deras potential för bredare användning och utnyttjande samt deras effekter.
Informationsevenemang	Bidrag till kostnaderna förknippade med nationella och gränsöverskridande konferenser/seminarier/evenemang för att dela och sprida kunskapen som producerats i projektet (exklusive kostnader för resor och uppehälle för företrädare för deltagande organisationer som medverkar i evenemanget).	Schablonbelopp	**100 euro** per lokal deltagare (dvs. deltagare från det land där evenemanget äger rum) **200 euro** per internationell deltagare (dvs. deltagare från andra länder)	Högst **30 000 euro** per projekt	Villkor: Stöd till informationsevenemang ges endast om de är direkt förknippade med projektets kunskapsproduktion. Ett projekt som inte får bidrag till kunskapsproduktion kan inte få stöd för att anordna informationsevenemang.

Finansieringsregler för gränsöverskridande inlärnings-, undervisnings- och utbildningsverksamhet som genomförs inom ramen för det strategiska partnerskapet (frivillig finansiering)

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp		Regel för beviljande	
Resor	Bidrag till deltagarnas och medföljande personers resekostnader från ursprungsorten till platsen för verksamheten och tillbaka igen	Schablonbelopp	För resor på mellan 10 och 99 km: 20 euro per deltagare För resor på mellan 100 och 499 km: 180 euro per deltagare För resor på mellan 500 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på mellan 2 000 och 2 999 km: 360 euro per deltagare För resor på mellan 3 000 och 3 999 km: 530 euro per deltagare För resor på mellan 4 000 och 7 999 km: 820 euro per deltagare För resor på minst 8 000 km: 1 500 euro per deltagare			
Individuellt bidrag	Enhetskostnader per dag för att täcka deltagarnas och medföljande personers uppehälle under verksamheten	Schablonbelopp	Längre undervisningsuppdrag Längre utbyten för ungdomsledare	Upp till den 14:e verksamhetsdagen: **B1.5** per dag och deltagare + mellan den 15:e och den 60:e verksamhetsdagen: **B1.6** per dag och deltagare + från den 61:e verksamhetsdagen och upp 12 månader: **B1.7** per dag och deltagare	Villkor: De sökande måste motivera varför utbytet är nödvändigt för att nå projektets mål och resultat. Reseavståndet ska beräknas med en särskild avståndsberäknare[10]. Den sökande ska ange avståndet för en enkelresa för att beräkna EU-bidraget till tur och retur-resan[11].	
			Kortare gemensamma utbildningar för personal Undervisning eller medverkan som expert i intensiva studieprogram Medföljande personer i alla aktiviteter[12]	Upp till den 14:e verksamhetsdagen: **106 euro** per dag och deltagare + mellan den 15:e och den 60:e verksamhetsdagen: **74 euro** per dag och deltagare	Den sökande måste på ansökningsblanketten motivera sin ansökan om finansiering av dyra inrikesresor på över 225 euro (tur-och-retur).	
			Längre utbyten för elever	**B1.8** per månad och deltagare		
			Kortare verksamhet för elever (blandade utbyten, kortare utbyten för elever och intensiva studieprogram):	Upp till den 14:e verksamhetsdagen: **58 euro** per dag och deltagare + mellan den 15:e och den 60:e verksamhetsdagen: **42 euro** per dag och deltagare		
Språkstöd	Kostnader för språkstöd till deltagarna för att förbättra kunskaperna i undervisnings- eller arbetsspråket	Schablonbelopp	Endast för verksamhet som varar mellan två och tolv månader: 150 euro per deltagare som behöver språkligt stöd			Villkor: Begäran om ekonomiskt bidrag måste motiveras på ansökningsblanketten.
Särskilda kostnader	Dyra resekostnader för deltagare (mer information finns i avsnittet ”Vad mer behöver jag veta om denna insats?”).	Faktiska kostnader	Dyra resekostnader: upp till 80 % av de bidragsberättigande kostnaderna.		Villkor: Begäran om ekonomiskt bidrag för att täcka särskilda kostnader måste motiveras på ansökningsblanketten	

Tabell A – Kunskapsproduktion (belopp i euro per dag)

Denna finansiering får endast användas för personalkostnader i organisationer som deltar i projektet inom kunskapsproduktion[13]. Beloppen beror på a) profilen för den personal som deltar i projektet och b) landet för den deltagande organisation vars personal deltar.

	Anställd i ledande befattning	Lärare/handledare/forskare/ ungdomsledare	Tekniker	Administrativ personal
	B1.1	**B1.2**	**B1.3**	**B1.4**
Danmark, Irland, Luxemburg, Nederländerna, Österrike, Sverige, Liechtenstein och Norge	294	241	190	157
Belgien, Tyskland, Frankrike, Italien, Finland, Storbritannien och Island	280	214	162	131
Tjeckien, Grekland, Spanien, Cypern, Malta, Portugal och Slovenien	164	137	102	78

	Anställd i ledande befattning	Lärare/handledare/forskare/ ungdomsledare	Tekniker	Administrativ personal
Bulgarien, Estland, Kroatien, Lettland, Litauen, Ungern, Polen, Rumänien, Slovakien, Makedonien och Turkiet	88	74	55	39

Tabell B – Kunskapsproduktion (belopp i euro per dag)

Denna finansiering får endast användas för personalkostnader i organisationer som deltar i projektet inom kunskapsproduktion14. Beloppen beror på a) profilen för den personal som deltar i projektet och b) landet för den deltagande organisation vars personal deltar.

	Anställd i ledande befattning	Lärare/handledare/forskare/ ungdomsledare	Tekniker	Administrativ personal
	B1.1	**B1.2**	**B1.3**	**B1.4**
Australien, Kanada, Kuwait, Macao, Monaco, Qatar, San Marino, Schweiz och USA	294	241	190	157
Andorra, Brunei, Förenade Arabemiraten, Japan, Nya Zeeland, Singapore och Vatikanstaten	280	214	162	131
Bahamas, Bahrain, Hongkong, Israel, Oman, Saudiarabien, Sydkorea och Taiwan	164	137	102	78
Afghanistan, Albanien, Algeriet, Angola, Antigua och Barbuda, Argentina, Armenien, Azerbajdzjan, Bangladesh, Barbados, Belize, Benin, Bhutan, Bolivia, Bosnien och Hercegovina, Botswana, Brasilien, Burkina Faso, Burundi, Centralafrikanska republiken, Chile, Colombia, Cooköarna, Costa Rica, Demokratiska republiken Kongo (Kinshasa), Djibouti, Dominica, Dominikanska republiken, Ecuador, Egypten, El Salvador, Elfenbenskusten, Eritrea, Etiopien, Fiji, Filippinerna, Gabon, Gambia, Georgien, Ghana, Grenada, Guatemala, Guinea, Guinea-Bissau, Guyana, Haiti, Honduras, Indien, Indonesien, Irak, Iran, Jamaica, Jemen, Jordanien, Kambodja, Kamerun, Kap Verde, Kazakstan, Kenya, Kina, Kirgizistan, Kiribati, Komorerna, Kongo (Brazzaville), Kosovo, Kuba, Laos, Lesotho, Libanon, Liberia, Libyen, Madagaskar, Malawi, Malaysia, Maldiverna, Mali, Marshallöarna, Mauretanien, Mauritius, Mexiko, Mikronesien, Moldavien, Mongoliet, Montenegro, Marocko, Moçambique, Myanmar/Burma, Namibia, Nauru, Nepal, Nicaragua, Niger, Nigeria, Niue, Nordkorea, Pakistan, Palau, Palestina, Panama, Papua Nya Guinea, Paraguay, Peru, Rwanda, Rysslands internationellt erkända territorium, Saint Lucia, Saint Vincent och Grenadinerna, Saint Kitts och Nevis, Samoa, São Tomé och Príncipe, Senegal, Serbien, Seychellerna, Sierra Leone, Somalia, Sri Lanka, Sudan, Surinam, Swaziland, Sydafrika, Sydsudan, Syrien, Tadzjikistan, Tanzania, Tchad, Thailand, Togo, Tonga, Trinidad och Tobago, Tunisien, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Ukrainas internationellt erkända territorium, Uruguay, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Vitryssland, Zambia, Zimbabwe och Östtimor	88	74	55	39

Tabell C – Uppehälle för deltagare i gränsöverskridande inlärnings-, undervisnings- och utbildningsverksamhet (i euro per dag/månad)

Schablonbeloppens storlek varierar beroende på a) typ av utbyte, b) land där verksamheten äger rum:

	Längre undervisningsuppdrag – utbyten för ungdomsledare (euro per dag)			Längre verksamhet för elever (euro per månad)
	B1.5	**B1.6**	**B1.7**	**B1.8**

	Längre undervisningsuppdrag – utbyten för ungdomsledare (euro per dag)			Längre verksamhet för elever (euro per månad)
Norge, Danmark, Luxemburg, Storbritannien, Island, Sverige, Irland, Finland och Liechtenstein	125	88	63	168
Nederländerna, Österrike, Belgien, Frankrike, Tyskland, Italien, Spanien, Cypern, Grekland, Malta och Portugal	110	77	55	147
Slovenien, Estland, Lettland, Kroatien, Slovakien, Tjeckien, Litauen, Turkiet, Ungern, Polen, Rumänien, Bulgarien och Makedonien	90	63	45	105

1. Om det gäller en informell grupp ska en av medlemmarna i gruppen ta på sig rollen som företrädare och vara ansvarig för gruppens räkning.
2. Beroende på i vilket land skolan är registrerad finns en särskild definition av stödberättigande skolor för den här typen av partnerskap. Denna definition och/eller förteckning över stödberättigande skolor publiceras på det nationella programkontorets webbplats. Observera dessutom att avtalsmodellen för strategiska partnerskap för skolutbyten skiljer sig från andra strategiska partnerskap och bygger på separata bidragsavtal. Du kan läsa mer i del C i denna handledning eller kontakta ditt nationella programkontor.
3. EU:s institutioner finns i Bryssel, Frankfurt, Luxemburg, Strasbourg och Haag.
4. För den särskilda formen ”Partnerskap för skolutbyten” gäller ytterligare kriterier. Se avsnittet ”Partnerskap för skolutbyten”.
5. Obs! Skolor som står under tillsyn av nationella myndigheter i ett annat land (t.ex. Lycée Français, tyska skolor, brittiska ”Forces”-skolor) ska lämna in sin ansökan till programkontoret i tillsynslandet.
6. Högskolestudenter måste vara registrerade vid ett deltagande lärosäte och inskrivna för studier som leder till en erkänd examen eller annan erkänd kvalifikation på högskolenivå, till och med doktorsexamen
7. Beroende på i vilket land skolan är registrerad finns en särskild definition av bidragsberättigade skolor för den här typen av partnerskap. Denna definition och/eller förteckning över stödberättigande skolor publiceras på det nationella programkontorets webbplats. Du kan läsa mer i del C i denna handledning eller kontakta ditt nationella programkontor.
8. Projektansvariga som ansöker om gränsöverskridande ungdomsinitiativ bör ansöka inom strategiska partnerskap för erfarenhetsutbyte.
9. Inklusive direkta kostnader för deltagare med särskilda behov och medföljande personer som deltar i gränsöverskridande lärande-, undervisnings- eller utbildningsverksamheter. Detta kan inkludera kostnader för resa och uppehälle om detta är motiverat och inte redan täcks genom budgetkategorierna resor och individuellt bidrag).
10. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm
11. Exempel: Om en person från Madrid (Spanien) deltar i en verksamhet i Rom (Italien) ska den sökande a) beräkna avståndet från Madrid till Rom (1 365,28 km), b) välja rätt avståndsintervall (dvs. mellan 500 och 1 999 km) och c) beräkna det EU-bidrag som bidrar till deltagarens kostnader för tur och retur-resan Madrid–Rom (275 euro).
12. Medföljande personer har rätt att få samma belopp, oberoende av vilka kortvariga eller långvariga verksamheter de deltar i. I undantagsfall, om en medföljande person måste vara utomlands i mer än 60 dagar, kan man få extra bidrag till uppehälle efter den 60:e dagen under budgetrubriken ”Bidrag för särskilda behov”.
13. När det gäller lärosäten är kostnader för personal som är anställda av bidragsmottagande lärosäten som är

anslutna till Erasmusstadgan berättigade under kostnadskategorin ”kunskapsproduktion”.

14. När det gäller lärosäten är kostnader för personal som är anställda av bidragsmottagande lärosäten som är anslutna till Erasmusstadgan berättigade under kostnadskategorin ”kunskapsproduktion”.

Kunskapsallianser

Vad har kunskapsallianser för syfte och prioriteringar?

Kunskapsallianser ska stärka Europas innovationskapacitet och främja innovation inom högre utbildning, företag och den socioekonomiska miljön i stort. De ska nå ett eller flera av följande mål:

- Utveckla nya, innovativa och tvärvetenskapliga metoder för undervisning och inlärning.
- Stimulera lärande om företagande och entreprenörskap hos undervisande personal vid lärosäten och anställda vid företag.
- Underlätta kunskapsutbyten och gemensamt kunskapsbygge.

Huvudfokus läggs på projekt som bidrar till att modernisera den högre utbildningen i Europa i enlighet med EU-kommissionens meddelande från 2011 om en agenda för modernisering av Europas system för högre utbildning, nämligen att höja kunskapsnivåerna, förbättra utbildningens kvalitet och relevans, stärka kvaliteten genom utbyten och samarbete över gränserna, få kunskapstriangeln att fungera samt förbättra styrelseformer och finansiering.

Ytterligare fokus läggs på att dra nytta av befintliga initiativ och använda digitala verktyg, enligt rekommendationen i kommissionens meddelande från 2013 om en öppen utbildning1.

Vad är kunskapsallianser?

Kunskapsallianser är internationella, strukturerade och resultatdrivna projekt, framför allt mellan lärosäten och företag. Kunskapsallianser är öppna för alla discipliner och sektorer och för sektorsövergripande samarbete. Partnerna har gemensamma mål och samarbetet ska gynna alla parter. Resultaten är tydligt definierade och realistiska och behandlar de problem som har identifierats i behovsanalysen.

Kunskapsallianser är avsedda att få inverkan på kort och lång sikt på det breda urval av intressenter som medverkar, på individuell, organisatorisk och systematisk nivå.

Rent generellt brukar kunskapsallianser vara inriktade på samarbete mellan organisationer som är etablerade i programländer. Organisationer från partnerländer kan dock delta som partner i en kunskapsallians (inte som sökande), om deras deltagande tillför ett betydande mervärde för projektet.

Vilken verksamhet kan få stöd?

Kunskapsallianser genomför en samstämmig och omfattande sammanlänkad verksamhet som är flexibel och går att anpassa till nuvarande och kommande sammanhang och utveckling i hela Europa. Här följer några exempel:

- Stärka innovationen inom den högre utbildningen, näringslivet och den bredare socioekonomiska miljön:

    - Gemensamt ta fram och genomföra nya inlärnings- och undervisningsmetoder (t.ex. nya tvärvetenskapliga läroplaner och elevcentrerad och problembaserad undervisning och inlärning).
    - Organisera kontinuerliga utbildningsprogram och verksamhet med och inom företag.
    - Gemensamt utveckla lösningar för viktiga problem samt produkt- och processinnovation (studenter, lärare och yrkesverksamma tillsammans).

- Utveckla entreprenörstänkande och färdigheter inom företagande:
    - Skapa system för inlärning och tillämpning av generella färdigheter i alla högre utbildningsprogram som tas fram i samarbete med företag för att förbättra anställbarhet, kreativitet och nya yrkesvägar.
    - Införa entreprenörskapsutbildning i alla discipliner för att ge studenter, forskare, personal och utbildare den kunskap, kompetens och motivation som krävs för att engagera sig i företagande i en rad olika miljöer.
    - Skapa nya inlärningsmöjligheter genom praktisk tillämpning av entreprenörskunskaper, vilket kan innefatta eller leda till kommersiell användning av nya tjänster, produkter och prototyper samt nya företag och spin-off-företag.

- Stimulera kunskapsutbytet mellan högskolor och företag:
    - Studieområdesrelaterad verksamhet i företag som är helt inarbetad i läroplanen, är erkänd och ger studiepoäng.
    - Arrangemang för att göra försök och testa innovativa åtgärder.
    - Utbyten för studenter, forskare, undervisande personal och personal vid företag under en begränsad period.
    - Medverkan av företagens personal i undervisning och forskning.

Kunskapsallianser kan anordna utbyten för studenter, forskare och personal, så länge de stöder eller kompletterar alliansens övriga verksamhet och skapar mervärde när det gäller att nå projektets mål. Utbyten ingår inte i kunskapsalliansens huvudsakliga verksamhet. Om utbytena ska utvidgas eller utökas behövs det stöd via programområde 1 i detta program eller andra finansieringsinstrument.

Vilka är de viktigaste egenskaperna hos en kunskapsallians?

De viktigaste egenskaperna hos kunskapsallianser är följande:

- Innovation inom högre utbildning och innovation genom högre utbildning i företag och deras socioekonomiska miljö: Innovationen ska vara toppmodern, projektspecifik och ha koppling till partnerskapets sammanhang och analyserade behov.
- Hållbarhet i samarbetet mellan högskolan och näringslivet. Ett starkt och engagerat partnerskap med en balanserad medverkan från företag och lärosäten är avgörande för att kunskapsallianser ska bli framgångsrika. Varje deltagande organisations och associerad

partners roll och bidrag måste vara specifika och kompletterande.
- Genomslag efter projektet och utanför de organisationer som deltar i alliansen. Partnerskapet och verksamheten förväntas fortsätta. Resultaten behöver därför inte vara fristående, utan kan vara kopplade till eller integrerade i befintliga företag, system, projekt, plattformar eller initiativ. Förändringar i lärosäten och företag måste vara mätbara. Resultat och lösningar måste vara överförbara och tillgängliga för en bredare publik.

Kunskapsallianser är en mycket konkurrenspräglad del av Erasmus+. Framgångsrika ansökningar har följande gemensamt:

- Stabila kontakter mellan lärosäten och företag: Kunskapsallianserna måste visa att alla partner är engagerade och tillför ett mervärde, eftersom det är avgörande med en stark och balanserad medverkan från såväl näringslivet som högskolan. Ett väl utformat förslag bygger på ett nära samarbete mellan de framtida partnerna och en gedigen behovsanalys.
- De är innovativa och gränsöverskridande, och detta framgår i alla kriterier.

En ändamålsenlig behovsanalys tydliggör grundtanken, påverkar valet av partner, gör att förslaget är specifikt, bidrar till att öka den potentiella effekten och ser till att slutanvändare och målgrupper deltar på ett bra sätt i projektets verksamhet.

Vilken roll har de organisationer som deltar i en kunskapsallians?

Sökande/samordnare: en deltagande organisation som lämnar in ansökan på alla partners vägnar. Samordnaren har hela ansvaret för att se till att projektet genomförs i enlighet med avtalet. Samordningen omfattar följande uppgifter:

- Företräda och agera för alliansens räkning gentemot EU-kommissionen.
- Ta det finansiella och rättsliga ansvaret för att hela projektet genomförs korrekt såväl operativt, administrativt som finansiellt.
- Samordna alliansen i samarbete med projektpartner.

Fullvärdiga partner: deltagande organisationer som bidrar aktivt till kunskapsalliansens mål. Varje fullvärdig partner måste underteckna ett mandat som ger den samordnande organisationen ansvar att agera som huvudmottagare och i partnerns namn under projektets genomförande. Samma regler gäller för partner från partnerländer när det är aktuellt.

Associerade partner (frivilligt): Kunskapsallianserna får ta in associerade partner som bidrar till att genomföra särskilda projektuppgifter/verksamheter eller stöder alliansens spridning och fortsatta verksamhet. De omfattas inte av några avtalskrav eftersom de inte får någon finansiering och betraktas inte som projektpartner. Trots det behöver deras medverkan och roll i projektet och olika aktiviteter beskrivas på ett tydligt sätt.

Anknutna enheter (frivilligt): Organisationer som bidrar till projektets mål och verksamhet. Anknutna enheter ska anges i bidragsansökan och måste uppfylla kraven i bilaga III (ordlista) till den här programhandledningen.

Vilka kriterier används för att bedöma ett förslag till kunskapsallians?

Här anger vi de formella kriterier som en kunskapsallians måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+:

Allmänna kriterier

Vilka organisationer får delta?	Alla offentliga eller privata organisationer, med eventuella anknutna enheter, som är etablerade i ett programland eller i ett partnerland (se avsnittet ”Berättigade länder” i del A i handledningen). Det kan till exempel vara • universitet och högskolor • offentliga eller privata små, medelstora eller stora företag (även sociala företag) • forskningsinstitut • offentliga organ på lokal, regional eller nationell nivå • organisationer inom utbildning och ungdomsfrågor • förmedlingsorgan eller föreningar som företräder utbildnings- eller ungdomsorganisationer • förmedlingsorgan eller föreningar som företräder företag • ackrediterings- , certifierings- eller kvalificeringsföretag. Lärosäten i programländerna måste vara anslutna till Erasmusstadgan för högre utbildning. Det krävs däremot inte för partnerländernas lärosäten.
Vem kan söka?	Varje deltagande organisation som är etablerad i ett programland kan skicka in ansökan. Organisationen företräder då alla deltagande organisationer i projektet.
Antal deltagande organisationer	Kunskapsallianser är gränsöverskridande och ska omfatta minst sex oberoende organisationer från minst tre programländer, varav minst två lärosäten och minst två företag.
Varaktighet	Två eller tre år. Varaktigheten måste anges i ansökan med utgångspunkt i projektets mål och vilken typ av verksamhet som planeras. Under särskilda omständigheter får en kunskapsallians förlängas med högst sex månader, på begäran av bidragsmottagaren och om EU:s programkontor godkänner det. Det sammanlagda bidraget ändras dock inte.
Var ska ansökan lämnas?	Till EU:s programkontor – genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur i Bryssel.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast den **28 februari kl. 12.00** (svensk tid) för projekt som ska börja den 1 november samma år eller den 1 januari följande år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande **uteslutnings- och urvalskriterier**. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Projektet kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Ansökans relevans (högst 25 poäng)	• Syfte: Ansökan är relevant för insatsens mål och prioriteringar (se avsnittet ”Vad har kunskapsallianser för syfte och prioriteringar?”). • Överensstämmelse: Ansökan utgår från en gedigen behovsanalys och målen och vad som ska produceras är tydligt fastställt, realistiskt och berör frågor som är relevanta för de deltagande organisationerna och för insatsen. • Innovation: Ansökan tar hänsyn till de senaste metoderna och teknikerna och leder till projektspecifika innovativa resultat och lösningar. • Europeiskt mervärde: Ansökan visar tydligt det mervärde som skapas genom att projektet är gränsöverskridande och överförbart.
Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 25 poäng)	• Samstämmighet: Ansökan beskriver samstämmiga och omfattande verksamheter som ska tillgodose de kartlagda behoven och leda till de förväntade resultaten. • Struktur: Arbetsprogrammet är tydligt och begripligt och täcker alla faser. • Förvaltning: Tidsplaner, organisation, uppgifter och ansvarsområden är väl definierade och realistiska. Ansökan ger lämpliga resurser till varje verksamhet. • Kvalitet och finansiell kontroll: Särskilda åtgärder för utvärdering av processer och resultat säkerställer att projektet genomförs på ett bra och kostnadseffektivt sätt.
Kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete (högst 30 poäng)	• Sammansättning: Den föreslagna kunskapsalliansen innehåller en lämplig blandning av högskole- och näringslivspartner med de profiler, färdigheter, erfarenheter och det ledningsstöd som krävs för att genomföra den framgångsrikt. • Engagemang: Varje deltagande organisation visar att den är engagerad fullt ut i enlighet med sin kapacitet och särskilda sakkunskap. • Partnerskap: Bidragen från högskole- och näringslivspartner är betydande, relevanta och kompletterande. • Samarbete och laganda: Ansökan innehåller tydliga arrangemang och ansvarsområden för öppet och effektivt beslutsfattande, konfliktlösning, rapportering och kommunikation mellan de deltagande organisationerna. • Belöning: Projekten ger ett tydligt mervärde och innebär fördelar för varje partnerorganisation. • Partnerländers medverkan: Om en organisation från ett partnerland ingår i projektet, i vilken grad deras medverkan medför ett betydande mervärde för projektet (om detta villkor inte är uppfyllt kommer projekt inte att beaktas för urval).

Effekt och spridning (högst 20 poäng)	• Användning: Förslaget visar hur det som produceras ska användas av partnerna och andra intressenter och hur det ska leda till förväntat resultat. Lämpliga åtgärder bör vidtas för att utvärdera projektets resultat. Förslaget innehåller metoder för att mäta användning under och efter projektet. • Spridning: Förslaget innehåller en tydlig plan för spridningen av resultat och omfattar lämpliga verksamheter, verktyg och kanaler för att se till att resultaten och fördelarna verkligen sprids till intressenter och andra under och efter projektet. • Effekter: Förslaget visar att kunskapsalliansen har relevans och inverkan för samhälle och näringsliv. Det innehåller ändamålsenliga åtgärder för att övervaka framsteg och bedöma det förväntade genomslaget (på kort och lång sikt). • Öppen tillgång/öppna licenser: Om det är aktuellt ska förslaget innehålla en beskrivning av hur material, dokumentation och medier som tagits fram kommer att göras tillgängliga kostnadsfritt och marknadsföras genom öppna licenser, utan oproportionerliga begränsningar. • Hållbarhet: Förslaget omfattar lämpliga åtgärder och resurser för att se till att partnerskapet, projektets resultat och fördelar kommer att bevaras när projektet har avslutats.

Förslagen måste få minst 70 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering. Dessutom måste de få minst 13 poäng för kategorierna ”projektets relevans” och ”kvaliteten på projektets utformning genomförande”, 16 poäng för kategorin ”kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete”, och 11 poäng för kategorin ”effekt och spridning”.

Vad mer behöver jag veta om denna insats?

Kvalitetssäkring måste ingå i projektet för att se till att kunskapsallianserna når de förväntade resultaten och får genomslag långt utanför partnerorganisationerna. Kunskapsallianserna måste genomföra riktade spridningsinsatser som når ut till intressenter, beslutsfattare, yrkesutövare och företag. Kunskapsallianserna bör under projektets gång ge ut publikationer som rapporter, handböcker och riktlinjer. Som regel ska resultat göras tillgängliga i form av öppna lärresurser och även på plattformar för relevanta yrkesinriktade, sektorsinriktade eller behöriga myndigheter. Kunskapsallianserna bör ta fram nya metoder och verktyg för att underlätta samarbetet och se till att partnerskapet mellan högskolan och näringslivet upprätthålls.

Kunskapsallianser är en ny och ambitiös insats. De omfattas av en särskild övervakning som kräver aktivt deltagande från alla deltagare och intressenter. Kunskapsallianser bör delta i tematiska kluster för att stödja ömsesidig inspiration, utbyte av goda metoder och ömsesidigt lärande. Dessutom bör kunskapsallianser budgetera för att presentera sitt projekt och sina resultat vid forumet för universitet–näringsliv eller andra relevanta evenemang (upp till fem stycken under projektets löptid).

Vilka regler gäller för finansieringen?

Projektets budget måste utarbetas enligt systemet med enhetskostnader. Det är en förenklad modell för att fastställa bidragsbeloppet. En sådan förenklad bidragsform bidrar till de viktigaste kostnaderna för ett projekt som inte är en ersättning för de faktiska utgifterna för specifika verksamheter i projektet. När det gäller alliansernas projekt tillämpas de fastställda enhetskostnaderna på projektets personaldel. De är schablonbidrag per arbetsdag och kategori av arbetstagare.

Projektets budget måste vara utformad enligt följande finansieringsregler (i euro):

Högsta EU-bidrag till en kunskapsallians på två år: 700 000 euro
Högsta EU-bidrag till en kunskapsallians på tre år: 1 000 000 euro

	Bidragsberättigande kostnader	Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Bidrag till projektets genomförande	Bidrag till all verksamhet som är direkt kopplad till projektets genomförande (med undantag för eventuella utbytesperioder), bland annat projektledning, projektmöten, kunskapsproduktion (som läroplaner, läromedel, öppna lärresurser, it-verktyg, analyser, undersökningar, osv.), spridning, deltagande i evenemang, konferenser, resor osv. Antalet dagar och profilen för den personal som deltar per land ligger till grund för beräkningen av EU:s bidrag	Schablonbelopp	B2.1 per anställd i ledande befattning och arbetsdag i projektet B2.2 per forskare/lärare/utbildare och arbetsdag i projektet B2.3 per tekniker och arbetsdag i projektet B2.4 per administratör och arbetsdag i projektet	Villkor: Sökanden måste motivera typen och volymen av resurser som krävs för att genomföra de föreslagna verksamheterna och uppnå resultaten. Resultaten bör vara betydande när det gäller kvalitet och kvantitet för att berättiga till den här typen av bidrag.

* Se den internationella standarden för yrkesklassificering – Isco (http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/isco08/index.htm)

Ytterligare finansieringsregler för utbyten som genomförs i en kunskapsallians (valfri finansiering)

	Bidragsberättigande kostnader	Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Resor	Bidrag till deltagarnas resekostnader, från ursprungsorten till platsen för verksamheten och tillbaka igen	Schablonbelopp	För resor på mellan 100 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på minst 2 000 km: 360 euro per deltagare	Villkor: De sökande måste motivera varför utbytet är nödvändigt för att nå projektets mål och resultat. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknare2. Den sökande måste ange avståndet för en enkelresa för att beräkna EU-bidraget till tur och retur-resan3.
Kostnader för uppehälle	Bidrag till deltagarnas kostnader för uppehälle under verksamheten	Schablonbelopp	**Verksamhet för personal** Upp till den 14:e verksamhetsdagen: 100 euro per dag och deltagare + mellan den 15:e och den 60:e verksamhetsdagen: 70 euro per dag och deltagare **Verksamhet för studerande** Upp till den 14:e verksamhetsdagen: 55 euro per dag och deltagare + mellan den 15:e och den 60:e verksamhetsdagen: 40 euro per dag och deltagare	

Tabell A – Projektets genomförande (belopp i euro per dag) i programländer

Beloppen beror på a) profilen för den personal som deltar i projektet och b) landet för den deltagande organisation vars personal deltar.

	Anställd i ledande befattning	Lärare/handledare/forskare/ ungdomsledare	Tekniker	Administrativ personal
	B2.1	B2.2	B2.3	B2.4
Danmark, Irland, Luxemburg, Nederländerna, Österrike, Sverige, Liechtenstein, Norge	353	289	228	189
Belgien, Tyskland, Frankrike, Italien, Finland, Storbritannien, Island	336	257	194	157
Tjeckien, Grekland, Spanien, Cypern, Malta, Portugal, Slovenien	197	164	122	93
Bulgarien, Estland, Kroatien, Lettland, Litauen, Ungern, Polen, Rumänien, Slovakien, Makedonien, Turkiet	106	88	66	47

Tabell B – Projektets genomförande (belopp i euro per dag) i partnerländer

Beloppen beror på a) profilen för den personal som deltar i projektet och b) landet för den deltagande organisation vars personal deltar.

	Anställd i ledande befattning	Lärare/handledare/forskare	Tekniker	Administrativ personal
	B2.1	B2.2	B2.3	B2.4
Australien, Kanada, Kuwait, Macao, Monaco, Qatar, San Marino, Schweiz, USA	353	289	228	189
Andorra, Brunei, Förenade Arabemiraten, Japan, Nya Zeeland, Singapore, Vatikanstaten	336	257	194	157
Bahamas, Bahrain, Hongkong, Israel, Oman, Saudiarabien, Sydkorea, Taiwan	197	164	122	93
Afghanistan, Albanien, Algeriet, Angola, Antigua och Barbuda, Argentina, Armenien, Azerbajdzjan, Bangladesh, Barbados, Belize, Benin, Bhutan, Bolivia, Bosnien och Hercegovina, Botswana, Brasilien, Burkina Faso, Burundi, Centralafrikanska republiken, Chile, Colombia, Cooköarna, Costa Rica, Demokratiska republiken Kongo (Kinshasa), Djibouti, Dominica, Dominikanska republiken, Ecuador, Egypten, El Salvador, Elfenbenskusten, Eritrea, Etiopien, Fiji, Filippinerna, Gabon, Gambia, Georgien, Ghana, Grenada, Guatemala, Guinea, Guinea-Bissau, Guyana, Haiti, Honduras, Indien, Indonesien, Irak, Iran, Jamaica, Jemen, Jordanien, Kambodja, Kamerun, Kap Verde, Kazakstan, Kenya, Kina, Kirgizistan, Kiribati, Komorerna, Kongo (Brazzaville), Kosovo, Kuba, Laos, Lesotho, Libanon, Liberia, Libyen, Madagaskar, Malawi, Malaysia, Maldiverna, Mali, Marshallöarna, Mauretanien, Mauritius, Mexiko, Mikronesien, Moldavien, Mongoliet, Montenegro, Marocko, Moçambique, Myanmar/Burma, Namibia, Nauru, Nepal, Nicaragua, Niger, Nigeria, Niue, Nordkorea, Pakistan, Palau, Palestina, Panama, Papua Nya Guinea, Paraguay, Peru, Rwanda, Rysslands internationellt erkända territorium, Saint Lucia, Saint Vincent och Grenadinerna, Saint Kitts och Nevis, Samoa, São Tomé och Príncipe, Senegal, Serbien, Seychellerna, Sierra Leone, Somalia, Sri Lanka, Sudan, Surinam, Swaziland, Sydafrika, Sydsudan, Syrien, Tadzjikistan, Tanzania, Tchad, Thailand, Togo, Tonga, Trinidad och Tobago, Tunisien, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Ukrainas internationellt erkända territorium, Uruguay, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Vitryssland, Zambia, Zimbabwe, Östtimor	106	88	66	47

1.Kommissionens meddelande om en öppen utbildning (2013): http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0654&from=SV
2.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm
3.Om en person från Madrid (Spanien) deltar i en verksamhet i Rom (Italien), ska den sökande a) beräkna avståndet från Madrid till Rom (1 365,28 km), b) välja rätt avståndsintervall (dvs. mellan 500 och 1 999 km) och c) beräkna det EU-bidrag som bidrar till deltagarens kostnader för tur och retur-resan Madrid–Rom (275 euro).

Branschspecifika kunskapsallianser

Vad har branschspecifika kunskapsallianser för syfte och prioriteringar?

Branschspecifika kunskapsallianser arbetar för att åtgärda kompetensluckor när det gäller en eller flera yrkesprofiler inom en viss bransch. De gör det genom att kartlägga existerande eller framväxande branschspecifika behov på arbetsmarknaden (på efterfrågesidan) och göra systemen för grundläggande och fortsatt yrkesutbildning mer flexibla, på alla nivåer, för att möta arbetsmarknadens behov (på utbudssidan). Med kompetensbehov som utgångspunkt stöder branschspecifika kunskapsallianser utformning och tillhandahållande av utbildningsinnehåll för gränsöverskridande yrkesutbildning samt utbildnings- och undervisningsmetoder för viktiga europeiska yrkesprofiler.

Branschspecifika kunskapsallianser för strategiska samarbeten om kompetens i olika branscher identifierar och utarbetar konkreta åtgärder för att matcha utbud och efterfrågan av kompetens för att stödja den branschspecifika tillväxtstrategin.
Detta ska göras med hjälp av insatser för att

- kartlägga existerande och framväxande kompetensbehov för yrken i vissa branscher
- stärka kunskaps- och erfarenhetsutbytet mellan utbildning och arbetsmarknad
- modernisera yrkesutbildningen genom att anpassa utbudet till kompetensbehovet
- integrera lärande på arbetsplatsen i yrkesutbildningsutbudet, ta vara på dess potential för att främja den ekonomiska utvecklingen och innovationen och på så sätt höja konkurrenskraften i de berörda branscherna
- skapa ömsesidigt förtroende genom att underlätta certifiering över gränserna och därigenom förenkla rörligheten för personal inom en bransch och förbättra erkännandet av kvalifikationer på europeisk nivå inom en bransch
- förbättra kompetensbeskrivningar och ta fram en tydlig strategi och instrument för att hantera kompetensbrister i särskilda ekonomiska sektorer.

Vad är branschspecifika kunskapsallianser?

Branschspecifika kunskapsallianser är projekt som drivs i flera länder och som identifierar eller utgår från existerande eller framväxande behov i en viss ekonomisk sektor och/eller översätter behoven till yrkesutbildningar för att svara mot behoven.

Ett särskilt fokus kommer att läggas på **digital kompetens** eftersom detta blir allt viktigare inom alla jobb på hela arbetsmarknaden.

Dessutom behöver övergången till en cirkulär och grönare ekonomi underbyggas genom förändringar av kvalifikationer och nationella utbildningar för att tillgodose de växande behoven av **grön kompetens**.

Projekt kan nå dessa mål genom att ansöka om en eller flera av följande delar (en organisation kan ingå som sökande i flera ansökningar så länge de gäller olika branscher):

Del 1: Branschspecifika kunskapsallianser för kartläggning av kompetensbehov ska arbeta på branschnivå för att kunna ge klara och detaljerade belägg för vilka behoven och glappen är. Det

gör det möjligt att ta itu med sådana glapp genom utbildning, oavsett om det gäller yrkesutbildning (del 2) eller annan utbildning.

Del 2: Branschspecifika kunskapsallianser för att utforma och tillhandahålla yrkesutbildning ska **ta fram och erbjuda gemensamt utbildningsinnehåll** i yrkesutbildningsprogram för ett eller flera relaterade yrken inom en bransch samt undervisnings- och utbildningsmetoder. Särskilt fokus ska läggas på **lärande på arbetsplatsen** som ger eleverna de färdigheter som krävs på arbetsmarknaden. Branschspecifika kunskapsallianser i del 2 ska tillämpa EU-omfattande instrument och verktyg för erkännande, såsom EQF, Ecvet och Eqavet.

Del 3: Branschspecifika kunskapsallianser för att genomföra en ny strategi för branschsamverkan om kompetens: Strategin för branschsamverkan om kompetens1 är en av de tio åtgärderna i den nya kompetensagendan för Europa (beskrivning finns på webbplatsen Europa2). I den aktuella ansökningsomgången ska strategin genomföras i sex branscher där det råder allvarlig kompetensbrist (se kriterierna för bidragsberättigande). Allianser enligt del 3 ska stödja genomförandet av strategin genom att utveckla en *branschspecifik kunskapsstrategi*. Denna strategi måste leda till en systematisk och strukturell effekt när det gäller att minska kompetensbrist, kompetensluckor och kompetensglapp, samt säkerställa lämplig kvalitet och lämpliga kompetensnivåer för att stödja tillväxt, innovation och konkurrenskraft inom branschen. Den branschspecifika kunskapsstrategin ska innehålla en tydlig uppsättning verksamheter, delmål och väldefinierade resultat, med målet att matcha utbud och efterfrågan på kompetens för att stödja den övergripande branschspecifika tillväxtstrategin. Målen i del 1 (förutse kompetensbehov) och del 2 (svara på kartlagda kompetensbehov genom att utforma och tillhandahålla yrkesutbildning) måste ingå i den branschspecifika kunskapsstrategin.

Om två eller fler ansökningar får samma poäng och den tillgängliga budgeten inte räcker till för att finansiera samtliga kommer ansökningar från medlemmar inom europeiska sektorsråd för kompetensfrågor att prioriteras.

Vilka verksamheter får stöd inom ramen för denna insats?

Branschspecifika kunskapsallianser genomför ett antal sammanhängande, omfattande och varierande verksamheter som är flexibla och går att anpassa efter nuvarande och kommande behov på arbetsmarknaden, däribland följande:

Del 1: Branschspecifika kunskapsallianser för kartläggning av kompetensbehov
Kartlägga kompetensbehovet inom en viss ekonomisk sektor:

- Samla in och tolka belägg för kompetensbehov på arbetsmarknaden i en viss ekonomisk sektor, bland annat genom att utgå från EU:s kompetenskarta (t.ex. Cedefops kompetensprognoser, data från olika undersökningar, viktiga analysresultat) och i förekommande fall även arbetet i de europeiska sektorsråden för kompetensfrågor eller tidigare branschspecifika kunskapsallianser.
- Analysera tendenser och utmaningar som formar sektorn och dess arbetsmarknad, med inriktning på förändringsfaktorer som kan påverka utbud av och efterfrågan på kompetens inom sektorn (t.ex. automatisering och befolkningsutveckling).
- Med utgångspunkt i ovannämnda verksamheter göra en detaljerad bedömning av aktuella och förväntade kompetensbrister, kompetensluckor och kompetensglapp inom sektorn (både yrkesspecifika och mjuka färdigheter) samt av behovet av en översyn av yrkesprofiler med angivande av i vilken prioritetsordning de bör åtgärdas, bl.a. baserat på yrkesprofilernas

potentiella inverkan på tillväxt och konkurrenskraft inom sektorn och sysselsättningen (t.ex. sannolik förlust av arbetstillfällen, tjänster som är svåra att tillsätta).
- Analysera de potentiella effekterna av dessa kompetensbehov på tillväxt och sysselsättning inom sektorn.
- Analysera viktiga tendenser som påverkar närstående sektorer för att fånga upp eventuella spridningseffekter.
- Kartlägga behoven av utbildning, om möjligt med utgångspunkt i Esco-klassificeringen av yrkesprofiler.
- Tillhandahålla alla relevanta kvalitativa och kvantitativa data på EU-nivå och/eller nationell nivå om kompetens, sysselsättning och ekonomiska resultat för sektorn i elektronisk form, som länkade öppna data, så att de kan föras in i EU:s kompetenskarta 3.

Del 2: Branschspecifika kunskapsallianser för att utforma och tillhandahålla yrkesutbildning
Utforma gränsöverskridande sektorsövergripande yrkesutbildningar:

- Utifrån de kartlagda kompetensbehoven för specifika yrkesprofiler i en viss ekonomisk sektor fastställa och utarbeta yrkesutbildningar eller kvalificeringsnormer (i linje med EQF och baserade på Esco) för att uppfylla dessa behov.
- Omsätta kompetensbehov till innovativa, modulära program för yrkesutbildning och/eller kvalifikationer, inriktade på läranderesultat (där Ecvet tillämpas vid utformningen av kvalifikationer bestående av utbildningsmoduler) som är transparenta och jämförbara och även tar hänsyn till att tidigare lärande (t. ex. icke-formellt eller informellt) kan behöva valideras.
- Tillämpa kvalitetsstyrning för det nya utbildningsinnehållet, antingen genom att tillämpa kvalitetssäkringsprinciperna enligt Eqavet eller genom att använda befintliga kvalitetssäkringssystem, vilka dock bör vara i linje med Eqavet.
- Integrera perioder med arbetsplatsförlagt lärande i det nya utbildningsinnehållet, bl.a. möjligheter att tillämpa kunskaper i konkreta, ”verkliga” situationer på arbetsplatsen, och lägga in utbildningsmoment utomlands när så är möjligt.
- Utforma yrkesutbildningar med inriktning på både yrkesspecifika kompetenser och nyckelkompetenser 4, mjuka färdigheter och ämnesområdena naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, och samtidigt erbjuda faktiska möjligheter att förvärva eller vidareutveckla dessa kompetenser, särskilt i arbetsrelaterade utbildningssammanhang.
- Främja relevanta sektorsövergripande yrkeskvalifikationer (inklusive gemensamma gränsöverskridande program som erbjuds av mer än en yrkesutbildningsanordnare), och stödja överenskommelser om erkännande av kvalifikationer genom att tillämpa Ecvet-principer och genom att koppla kvalifikationer till nationella och europeiska referensramar för kvalifikationer och andra relevanta europeiska verktyg och instrument i den berörda sektorn.
- Stärka erkännandet av kvalifikationer på europeisk och nationell nivå inom en sektor genom att främja och enas om sektorsövergripande kvalifikationer, underlätta gränsöverskridande certifiering och bygga upp ett ömsesidigt förtroende och därmed bidra till ökad rörlighet inom utbildning och arbete i sektorn.
- Identifiera, dokumentera och främja framgångsrika projekt eller metoder kopplade till kompetenser eller kvalifikationer, liksom de som främjar partnerskap mellan flera aktörer, bl.a. från andra sektorer eller från länder utanför EU, och i förekommande fall ta fram detaljerade förslag för hur de kan kopieras eller skalas upp.
- I förekommande fall se till att projektresultaten finns tillgängliga i öppna dataformat så att de kan föras in i EU:s kompetenskarta och Esco.

Tillhandahålla yrkesutbildningar:

- Identifiera de lämpligaste metoderna för att genomföra utbildningen, med innovativa metoder för undervisning och lärande samt en strategisk och integrerad användning av IKT (t.ex. blandat lärande och simulatorer) och öppna lärresurser (t.ex. mooc-kurser5).
- Hitta sätt att genomföra innovativa metoder för undervisning och lärande i yrkesutbildningar för att svara mot behoven hos särskilda målgrupper av studerande och erbjuda lärande på arbetsplatsen.
- Ta fram insatser för att underlätta kunskapsöverföring över generationsgränserna inom yrkesutbildningen.
- Beskriva hur metoder och förfaranden för bedömning kan omfatta alla former av lärande, även arbetsplatsförlagt, och underlätta validering av färdigheter och kompetenser som förvärvats före utbildningen.
- Hitta lämpliga åtgärder för att följa upp studenter efter avslutad utbildning för att få återkopplingsvägar6. Systemen för uppföljning och återkoppling kan bygga på information från företag, studenter/anställda och på offentliga informationskällor och berörda parter på arbetsmarknaden.
- Föreslå lämpliga åtgärder för formellt erkännande av nya eller anpassade yrkesutbildningar och kvalifikationer i deltagande länder och i de sektorer som omfattas.
- Planera ett stegvis införande av projektresultat som leder till effekter på systemnivå.

Del 3: Branschspecifika kunskapsallianser för att genomföra en ny strategi för branschsamverkan om kompetens:

Branschspecifika kunskapsallianser inom denna del ska inrätta ett hållbart samarbete för kompetensutveckling mellan viktiga branschaktörer inom en viss sektor, utbildningsanordnare och offentliga myndigheter.

Allianser i denna del omfattar verksamheter inom del 1 (beroende på sektor) och del 2. De måste dessutom omfatta följande verksamheter:

- Utveckla en branschspecifik kunskapsstrategi för att stödja målen i den fastställda tillväxtstrategin för branschen. Denna strategi bör vara det första viktiga målet för projektet och identifiera konkreta insatser samt ange konkreta aktiviteter, delmål och väldefinierade resultat med förslag till hur utbud och efterfrågan när det gäller kompetens ska matchas. Strategin bör noggrant precisera hur viktiga tendenser i samhället, t.ex. global, samhällelig och teknisk utveckling inom sektorn, sannolikt kommer att påverka sysselsättning och kompetensbehov. Den bör beskriva den förväntade tidsplanen och ägna särskild uppmärksamhet åt effekterna av digital och viktig möjliggörande teknik.
- Underbygga och förklara strategin genom att identifiera, dokumentera och främja konkreta exempel på politik och initiativ på nationell och regional nivå för att åtgärda kompetensbrister och kompetensglapp samt främja partnerskap med flera aktörer (t.ex. mellan näringslivet, arbetsmarknadens parter, utbildning, offentliga myndigheter). Dessa exempel bör presenteras i form av informationsblad som innehåller en tydlig beskrivning av policyn/projektet, roller och ansvarsområden för de olika intressenterna, varaktighet, finansiering (i förekommande fall) samt resultat.
- Utveckla en gemensam metod för att bedöma den aktuella situationen och förutse framtida behov samt (på årsbasis) övervaka framsteg och utvecklingen av utbud och efterfrågan på kompetens utifrån troliga framtidsscenarier.
- Identifiera yrkesprofiler som måste ses över eller skapas samt de färdigheter och den

kompetensnivå som krävs för dem, på grundval av, i förekommande fall, yrkesprofilerna i Esco och befintliga kompetensramar7. I förekommande fall kan utvecklingen av sektorsspecifika kompetensramar övervägas.
- Identifiera, beskriva och ange prioriteringar för översyn eller etablering av nya kvalifikationer utifrån relevanta yrkesprofiler.
- Främja utveckling av konkreta lösningar för att tillhandahålla yrkesutbildning (även högre yrkesutbildning) samt partnerskap mellan företag, utbildning och forskning.
- Utveckla konkreta lösningar för att främja rörlighet inom sektorn för studenter på yrkesutbildningar, arbetssökande och praktikanter inom hela EU genom att dra nytta av befintliga EU-verktyg (t.ex. Erasmus+, Eures, Drop'pin och den europeiska alliansen för lärlingsutbildning).
- Ta fram åtgärder för att främja intresset för sektorn som ett karriärval, särskilt bland ungdomar, och samtidigt sträva efter en jämn könsfördelning inom sektorn.
- Utforma en långsiktig handlingsplan för ett stegvis införande av projektets förväntade resultat efter att projektet har avslutats. Planen ska bygga på hållbara partnerskap mellan utbildningsanordnare och viktiga aktörer i branschen på lämplig nivå. Den bör även beskriva lämpliga ledningsstrukturer samt planer för skalbarhet och ekonomisk hållbarhet. Den bör också se till att alliansens arbete synliggörs på lämpligt sätt och får en bred spridning, bl.a. på politisk nivå både på det nationella planet och på EU-nivå, och innehålla uppgifter om hur införandet kommer att genomföras på nationell eller regional nivå med berörda statliga myndigheter och myndigheter inom sektorn. Handlingsplanen ska även ange hur EU:s finansieringsmöjligheter (t.ex. europeiska strukturfonderna, Europeiska fonden för strategiska investeringar, Erasmus+, Cosme och sektorsprogram) samt nationell och regional finansiering kan stödja kompetensstrategier. Detta bör ske med hänsyn till nationella och regionala strategier för smart specialisering.
- Tillhandahålla alla relevanta kvalitativa och kvantitativa data på EU-nivå och/eller nationell nivå som länkade öppna data8.

Vilka är de viktigaste egenskaperna hos en branschspecifik kunskapsallians?

De viktigaste egenskaperna hos branschspecifika kunskapsallianser är följande:

- Innovation inom **yrkesutbildningen** för vissa yrken inom sektorer av ekonomin (om möjligt baserat på Esco9), och
- Effekt efter projektet och utanför de organisationer som deltar i alliansen. Partnerskapet och verksamheterna väntas fortsätta. Förändringar av utbildningsutbudet för yrkesprofiler måste kunna mätas. Resultat och lösningar måste vara överförbara och tillgängliga för en bredare publik. Resultaten från de branschspecifika kunskapsallianserna bör göras tillgängliga för användning och publiceras i EU:s kompetenskarta.

De branschspecifika kunskapsallianserna måste kunna visa att alla partner är engagerade och tillför ett mervärde. Partnerna kombinerar system- och sektorsrelaterad information med gedigna kunskaper om kompetensbehov och utbildningsmetoder inom sin ekonomiska sektor. Fördelningen av arbetsuppgifter och leverabler bör uppvisa en god överensstämmelse mellan partnernas sakkunskap och de verksamheter som de ansvarar för. Partnerna bör åtminstone på nationell nivå vara representativa för sektorn, ha en europeisk räckvidd och sakkunskap eller kompetens för att förutse behov av yrkeskompetens eller kompetensutbud, utbildning eller utformning av kvalifikationer.

I **del 1 – branschspecifika kunskapsallianser för kartläggning av kompetensbehov** bör kartläggningen och definitionen av framtida kompetensbehov ha stöd av forskning om arbetsmarknadens behov inom sektorn. Samarbete mellan offentliga och privata aktörer på arbetsmarknaden (t.ex. arbetsmarknadsdepartement, arbetsmarknadens parter, utbildningsanordnare, verksamheter som sysslar med arbetsmarknadskommunikation, företag inklusive små och medelstora företag, handelskammare, offentliga och privata arbetsförmedlingar och nationella statistikbyråer) bör uppmuntras att samarbeta för att kartlägga och föregripa varaktig kompetensbrist och kompetensglapp på sektorsnivå och hjälpa till att överbrygga gapet mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft. Det är viktigt att maximera synergierna med andra sektoriella initiativ.

I **del 2 – branschspecifika kunskapsallianser för att utforma och tillhandahålla yrkesutbildning** måste partnerna tolka befintliga forskningsresultat om yrkesspecifika kompetensbehov när de genomför yrkesutbildning eller utformar kvalifikationsnormer baserade på enhetliga europeiska yrkesprofiler, med utgångspunkt från Esco när det är möjligt. När så är lämpligt bör de stödja sig på kompetensbeskrivningar som samlats in av de europeiska sektorsråden för kompetensfrågor och redan existerande branschspecifika studier som har beställts av Europeiska kommissionen. EU:s kompetenskarta tillhandahåller en mängd information om kompetens, analyser och studier om yrken och sektorer.

Alliansen bör sedan omvandla detta till innovativa yrkesutbildningar inriktade på läranderesultat (med tillämpning av Ecvet) som omfattar perioder av lärande på arbetsplatsen och som bör stödjas av mekanismer för kvalitetssäkring (i linje med Eqavet). Allianspartner bör i ansökan visa vilka åtgärder de tänker vidta i de länder och den sektor som omfattas för ett formellt erkännande (grundläggande yrkesutbildning) eller certifiering (fortsatt yrkesutbildning) av de nya eller anpassade yrkesutbildningarna och hur de kommer att genomföra detta arbete efter att EU-finansieringen har upphört. Karriär- och yrkesvägledningstjänster bör tillsammans med regionala eller lokala myndigheter fungera som kontaktförmedlare för att stödja processen med att matcha kompetenser med planeringen av yrkesutbildningar för att locka skolor för grundläggande yrkesutbildning, unga elever eller deras föräldrar till de yrken som är mest efterfrågade på arbetsmarknaden. Branschspecifika kunskapsallianser väntas genomföra de föreslagna verksamheterna på ett sätt som ger så stort genomslag som möjligt för ett eller flera närliggande yrken i en berörd sektor.

I **del 3 – branschspecifika kunskapsallianser för att genomföra en ny strategi för branschsamverkan om kompetens** måste partnerna, utöver vad som anges för del 1 och 2, utarbeta en övergripande strategi som omfattar alla verksamheter. Denna strategi bör vara tydligt kopplad till den övergripande branschspecifika tillväxtstrategin i syfte att stödja arbetet i sektorn med att åtgärda de mest angelägna utmaningarna och nå målen på medellång och lång sikt, bl.a. vad gäller tillväxt, innovation, konkurrenskraft och sysselsättning. Allianserna kommer att behöva beakta och i sitt arbete återspegla de viktigaste politiska insatserna och publikationerna på EU-nivå som rör deras sektor.

Vilken roll har de organisationer som deltar i en branschspecifik kunskapsallians?

Sökande/samordnare: en deltagande organisation som lämnar in projektförslaget för alla partners

räkning. Samordnaren har hela ansvaret för att se till att projektet genomförs i enlighet med avtalet. Samordningen omfattar följande uppgifter:

- Representera och agera för alliansens räkning gentemot EU-kommissionen.
- Ta det finansiella och rättsliga ansvaret för att hela projektet genomförs korrekt såväl operativt, administrativt som finansiellt.
- Samordna alliansen i samarbete med projektpartner.

Fullvärdiga partner: deltagande organisationer som aktivt bidrar till genomförandet av den branschspecifika kunskapsalliansen. Varje fullvärdig partner måste underteckna en fullmakt som innebär att undertecknaren går med på att samordnaren tar över de uppgifterna som listas ovan för partnerskapets räkning. Samma regler gäller för partner från partnerländer.

Associerade partner (frivilligt): Branschspecifika kunskapsallianser får ta in associerade partner som bidrar till den branschspecifika kunskapsalliansens verksamheter. De omfattas inte av några avtalsbestämmelser eftersom de inte får någon finansiering. Deras deltagande och roll i projektet och de olika verksamheterna måste dock beskrivas tydligt.

Anknutna enheter (frivilligt): organisationer som bidrar till att uppnå projektets mål och verksamheter. Anknutna enheter måste identifieras i bidragsansökan och uppfylla de krav som anges i bilaga III (ordlista) i programhandledningen.

Vilka kriterier används för att bedöma en branschspecifik kunskapsallians?

Nedan anges de formella kriterier som en branschspecifik kunskapsallians måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+:

Del 1: Branschspecifika kunskapsallianser för kartläggning av kompetensbehov

Allmänna kriterier för del 1

Vilka organisationer får delta?	Följande organisationer, med eventuella anknutna enheter, är berättigade att delta i en del 1-allians. De kan vara offentliga eller privata organisationer som är etablerade i ett programland (se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen): • Arbetsmarknadens parter på europeisk och/eller nationell nivå. • Arbetsmarknadsdepartement och organ med anknytning till dessa (byråer och råd). • Offentliga och privata arbetsförmedlingar. • Forskningsinstitut inom arbetsmarknadsforskning och nationella statistikbyråer. • Offentliga eller privata små, medelstora eller stora företag (även sociala företag). • Organ för ekonomisk utveckling. • Handels- och industrikammare och yrkessammanslutningar. • Bransch- eller yrkesorganisationer för arbetsgivare eller arbetstagare och sammanslutningar för hantverkare. • Europeiska eller nationella branschspecifika paraplyorganisationer. • Utbildningsanordnare på lokal, regional eller nationell nivå. • Sektorsbaserade forskningsinstitut. • Organ som tillhandahåller yrkesvägledning, yrkesrådgivning och informationstjänster. • Myndigheter med ansvar för yrkesutbildning på regional eller nationell nivå.
Vem kan söka?	Varje deltagande organisation eller grupp som är etablerad i ett programland kan ansöka. Organisationen ska lämna in en ansökan som gäller för alla deltagande organisationer i projektet.
Antal deltagande organisationer och deras profil	Den branschspecifika kunskapsalliansen måste omfatta **minst tolv programländer och innefatta minst två fullvärdiga partner, varav minst en företräder branschen och minst en företräder utbildningsanordnare**. Den geografiska täckningen kan säkerställas genom deltagande av nationella organisationer och/eller paraplyorganisationer på Europanivå10 eller europeiska arbetsmarknadsparter. Kapaciteten att täcka mer än ett programland inom alliansen genom europeiska organisationer eller arbetsmarknadsparter måste kunna visas då ansökan skickas in.
Sektorer	Alla sektorer11 utom de sektorer som är berättigade enligt del 3.
Projektets varaktighet	Två eller tre år. Varaktigheten måste anges i ansökan med utgångspunkt i projektets mål och vilken typ av verksamhet som planeras. Under särskilda omständigheter får en branschspecifik kunskapsallians förlängas med högst sex månader, på begäran av bidragsmottagaren och om EU:s programkontor godkänner det. I sådana fall ska det sammanlagda bidraget inte ändras.
Var ska ansökan lämnas?	Till EU:s programkontor – genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur i Bryssel.
När ska ansökan lämnas in?	Sökande måste lämna in sin bidragsansökan senast den **28 februari kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som ska börja den 1 november eller 1 december samma år eller den 1 januari följande år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande **uteslutnings- och**

urvalskriterier. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier för del 1

Projektet kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 25 poäng)	• Koppling till politiken: Förslaget bidrar till de europeiska målen när det gäller kartläggning av och prognos för kompetensbehov. • Digital kompetens: i vilken utsträckning förslaget omfattar inventering av behoven av digital kompetens. Förslag som omfattar denna aspekt kommer att anses mycket relevanta. • Grön kompetens: i vilken utsträckning förslaget omfattar inventering av behoven av grön kompetens kopplade till övergången till en cirkulär och mer miljövänlig ekonomi. Förslag som omfattar denna aspekt kommer att anses mycket relevanta. • Syfte: Förslaget är relevant för insatsens mål och prioriteringar (se avsnittet ”Vad har branschspecifika kunskapsallianser för syfte och prioriteringar?”). • Överensstämmelse: Målen grundar sig på en sund behovsanalys, de är tydligt fastställda, realistiska och berör frågor som är relevanta för de deltagande organisationerna och insatsen. • Innovation: Ansökan tar hänsyn till de senaste metoderna och teknikerna och leder till innovativa resultat och lösningar. • Europeiskt mervärde: Ansökan visar tydligt det mervärde som skapas genom att projektet omfattar flera länder.

Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 30 poäng)	• Samstämmighet: Den övergripande projektutformningen säkerställer konsekvens mellan de föreslagna projektmålen, metoderna, verksamheterna och budgeten. Förslaget innehåller en samstämmig och omfattande uppsättning lämpliga verksamhetstyper för att uppfylla de behov som har kartlagts och leda till de förväntade resultaten. • Struktur: Arbetsprogrammet är tydligt och begripligt och omfattar alla faser (förberedelse, genomförande, användning, övervakning, utvärdering och spridning). • Förvaltning: Tydliga och hållbara system för ledning av projektet har utformats. Tidsplaner, organisation, uppgifter och ansvarsområden är väl definierade och realistiska. Ansökan ger lämpliga resurser till varje verksamhet. • Budget: Budgeten har de resurser som behövs för att projektet ska lyckas. Den är varken för stor eller för liten. • Finansiell kontroll och kvalitetskontroll: Kontrollåtgärder (kontinuerlig kvalitetsbedömning, inbördes granskning, riktmärkning osv.) och kvalitetsindikatorer säkerställer att projektet genomförs med hög kvalitet och är kostnadseffektivt. Utmaningar och risker med projektet är tydligt identifierade, och det vidtas lämpliga åtgärder för att hantera dem. Expertgranskningar planeras som en integrerad del av projektet. Alliansens arbetsprogram innefattar en oberoende extern kvalitetsbedömning efter halva tiden och vid projektets slut.

Kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete (högst 25 poäng)	• Sammansättning: Partnerskapets sammansättning är förenlig med projektets mål och sammanför vid behov den sakkunskap och kompetens som krävs för att kartlägga och tillgodose kompetensbehovet och för kompetensfrågor i allmänhet. Deltagande av europeiska eller nationella arbetsmarknadsparter med en tydlig roll att identifiera eller förutspå kompetensbehov inom den aktuella sektorn är mycket relevant. Det har på ett övertygande sätt visats att partnerna i de berörda sektorerna och på europeisk nivå är representativa och har sakkunskap. Spridningen och representativiteten hos relevanta partner i de programländer som medverkar i alliansen bör vara sådan att alliansen har stor potential att få genomslag i flera av de länder som omfattas av alliansen (t.ex. genom att en europeisk sektorsorganisation eller europeiska arbetsmarknadsparter deltar). • Engagemang: Fördelningen av ansvar och uppgifter är tydlig, lämplig och visar prov på samtliga deltagande organisationers engagemang och aktiva bidrag med sin särskilda sakkunskap och kapacitet. • Uppgifter: Samordnarens ledning och samordning av gränsöverskridande nätverk håller hög kvalitet och visar gott ledarskap i en komplex miljö. Enskilda uppgifter fördelas på grundval av varje partners specifika kunnande. • Samarbete och laganda: En effektiv mekanism föreslås för att säkerställa god samordning, beslutsfattande och kommunikation mellan deltagande organisationer, deltagare och andra berörda intressenter.

Effekt och spridning (högst 20 poäng)	• Användning: Förslaget visar hur alliansens resultat ska användas av partnerna och andra intressenter. Den innehåller metoder för att mäta användning under och efter projektet. • Spridning: Förslaget innehåller en tydlig plan för spridningen av resultat och omfattar lämpliga verksamheter, verktyg och kanaler för att se till att resultaten och fördelarna verkligen sprids till intressenter – beslutsfattare, vägledare, företag och unga elever i obligatorisk skolgång för yrken med stor efterfrågan på arbetsmarknaden eller nyföretagarpotential – under och efter projektet. Det ska också framgå vilka partner som ska ansvara för spridningen och vilken relevant erfarenhet de har av spridningsverksamhet. • Effekt: Förslaget visar att projektet har relevans och inverkan för samhälle och näringsliv. Det kommer sannolikt att avsevärt öka partnernas kapacitet att genomföra relevant utbildning i ett europeiskt sammanhang. Det innehåller också ändamålsenliga åtgärder för att övervaka framsteg och bedöma den förväntade inverkan (på kort och lång sikt). • Fri tillgång12: Om det är aktuellt ska förslaget innehålla en beskrivning av hur material, dokumentation och medier som tagits fram kommer att göras tillgängliga kostnadsfritt och marknadsföras genom öppna licenser och utan oproportionerliga begränsningar. • Hållbarhet: Förslaget omfattar lämpliga åtgärder och resurser för att se till att alliansens resultat och fördelar upprätthålls efter projektets slut (dvs. hur informationen om framtida kompetensbehov kan hanteras inom sektorn genom utformning och tillhandahållande av utbildningar). Detta kan handla om yrkesutbildning (del 2) eller annan utbildning. I ansökan förklaras hur och med vilka resurser (utöver EU-medel) detta ska uppnås.

Förslagen måste få minst 70 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering. Dessutom måste de få minst 13 poäng för kategorierna ”projektets relevans” och ”kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete”, 16 poäng för kategorin ”kvaliteten på projektets utformning och genomförande”, och 11 poäng för kategorin ”effekt och spridning”.

Del 2: Branschspecifika kunskapsallianser för att utforma och tillhandahålla yrkesutbildning

Allmänna kriterier för del 2

VILKA ORGANISATIONER FÅR DELTA?	Följande organisationer, med eventuella anknutna enheter, får delta i en del 2-allians. De kan vara offentliga eller privata organisationer som är etablerade i ett programland (se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen). • Offentliga eller privata yrkesutbildningsanordnare, inklusive sociala företag, speciellt sådana som har en egen utbildningsavdelning ellererbjuder praktikplatser eller fortbildning (utbildningssamarbeten). • Organisationer på EU-nivå eller nationell nivå som företräder branschen, små och medelstora företag och relevanta branschorganisationer. • Nätverk av yrkesutbildningsanordnare och europeiska eller nationella organisationer som företräder dem. • Myndigheter med ansvar för yrkesutbildning på regional eller nationell nivå samt departement. • Organisationer och nätverk – på EU-nivå eller nationell nivå – som företräder arbetsmarknadens parter, näringslivet, branschorganisationer, intressenter från yrkessammanslutningar och från utbildningsområdet, inklusive ungdomsorganisationer. • Handels-, industri- eller hantverkskammare och andra förmedlingsorgan. • Sektorsråd för kompetensfrågor. • Organ för ekonomisk utveckling, statistikorgan och forskningsinstitut. • Kulturorgan och/eller kreativa organ. • Organ som tillhandahåller yrkesvägledning, yrkesrådgivning, informationstjänster och arbetsförmedling. • Organ som arbetar med ackreditering, certifiering, erkännande eller kvalifikationer (organ med tillsynsfunktion).
VEM KAN SÖKA?	Varje deltagande organisation eller grupp som är etablerad i ett programland kan ansöka. Organisationen ska lämna in en ansökan som gäller för alla deltagande organisationer i projektet.
ANTAL DELTAGANDE ORGANISATIONER OCH DERAS PROFIL	Den branschspecifika kunskapsalliansen måste omfatta **minst fyra programländer** och innefatta **minst åtta fullvärdiga partner**, varav minst tre är **företag eller företrädare för branschen eller sektorn** (t.ex. handelskammare eller branschorganisationer) och minst tre är **utbildningsanordnare**.
SEKTORER	Alla sektorer13 utom de sex sektorer som är berättigade enligt del 3.
PROJEKTETS VARAKTIGHET	Två eller tre år. Varaktigheten måste anges i ansökan med utgångspunkt i projektets mål och vilken typ av verksamhet som planeras. Under särskilda omständigheter får en branschspecifik kunskapsallians förlängas med högst sex månader, på begäran av bidragsmottagaren och om EU:s programkontor godkänner det. I sådana fall ska det sammanlagda bidraget inte ändras.
VAR SKA ANSÖKAN LÄMNAS?	Till EU:s programkontor – genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur i Bryssel.
NÄR SKA ANSÖKAN LÄMNAS IN?	Sökande måste lämna in sin bidragsansökan senast den **28 februari kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som ska börja den 1 november eller 1 december samma år eller den 1 januari följande år.
HUR SÖKER MAN?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande **uteslutnings- och urvalskriterier**. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier för del 2

Ansökningarna kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

PROJEKTETS RELEVANS (HÖGST 25 POÄNG)	• Koppling till EU:s politik och initiativ: Förslaget beaktar och bidrar till de europeiska målen inom yrkesutbildning. Förslaget beaktar och bidrar till att synliggöra befintliga EU-instrument och EU-initiativ för kompetensutveckling och utnyttjar arbetet i ett europeiskt sektorsråd för kompetensfrågor om detta är relevant. • Representation från yrkesutbildning: Den branschspecifika kunskapsalliansen omfattar partner som representerar utformning och tillhandahållande av yrkesutbildning på ett adekvat sätt. • Representation från sektorn/branschen: Den branschspecifika kunskapsalliansen omfattar partner som representerar den berörda sektorn på ett adekvat sätt. • Digital kompetens: i vilken utsträckning förslaget införlivar digital kompetens i utbildningsinnehållet för en eller flera relaterade yrkesprofiler. Förslag som omfattar denna aspekt kommer att anses vara mycket relevanta. • Grön kompetens: i vilken utsträckning förslaget införlivar kompetens kopplad till övergången till en cirkulär och mer miljövänlig ekonomi i utbildningsinnehållet för en eller flera relaterade yrkesprofiler. Förslag som omfattar denna aspekt kommer att anses mycket relevanta. • Syfte: Förslaget är relevant för insatsens mål och prioriteringar (se avsnittet ”Vad har branschspecifika kunskapsallianser för syfte och prioriteringar?”). • Överensstämmelse: Målen grundar sig på en sund behovsanalys, de är tydligt fastställda, realistiska och berör frågor som är relevanta för de deltagande organisationerna och insatsen. • Innovation: Förslaget tar hänsyn till de senaste metoderna och teknikerna och leder till innovativa resultat och lösningar. • Europeiskt mervärde: Förslaget visar tydligt det mervärde som skapas genom att projektet omfattar flera länder.
KVALITETEN PÅ PROJEKTETS UTFORMNING OCH GENOMFÖRANDE (HÖGST 30 POÄNG)	• Samstämmighet: Den övergripande projektutformningen säkerställer konsekvens mellan de föreslagna projektmålen, metoderna, verksamheterna och budgeten. Förslaget innehåller en samstämmig och omfattande uppsättning lämpliga verksamhetstyper för att uppfylla de behov som har kartlagts och leda till de förväntade resultaten. • Struktur: Arbetsprogrammet är tydligt och begripligt och omfattar alla faser (förberedelse, genomförande, användning, övervakning, utvärdering och spridning). • Metod: Förslaget uppfyller kraven och utnyttjar EU-instrument och verktyg som avser kompetenser och sysselsättning, såsom EQF14, Ecvet15, Eqavet16, Europass17, Eures18, Drop'pin19 och Esco20. När så är möjligt ska förslaget beakta och utnyttja tidigare relevant verksamhet (t.ex. programländers initiativ, kunskaps- och innovationsgrupper inom EIT21 och tidigare och pågående branschspecifika kunskapsallianser22. Projektet använder en strategi inriktad på läranderesultat, Ecvet (utbildningsmoduler) och kvalitetssäkringsprinciper i linje med Eqavet. • Förvaltning: Tydliga och hållbara system för ledning av projektet har utformats. Tidsplaner, organisation, uppgifter och ansvarsområden är väl definierade och realistiska. Det avsätts lämpliga resurser till varje verksamhet. • Budget: Budgeten har de resurser som behövs för att projektet ska lyckas. Den är varken för stor eller för liten. • Kvaliteten på arrangemang för att erkänna och validera deltagarnas läranderesultat, i linje med europeiska verktyg för öppenhet och erkännande. • Finansiell kontroll och kvalitetskontroll: Kontrollåtgärder (t.ex. kontinuerlig kvalitetsbedömning, inbördes granskning och riktmärkning) och kvalitetsindikatorer säkerställer att projektet genomförs med hög kvalitet och är kostnadseffektivt. Utmaningar och risker med projektet är tydligt identifierade, och det vidtas lämpliga åtgärder för att hantera dem. Expertgranskningar planeras som en integrerad del av projektet. Alliansens arbetsprogram innefattar en oberoende extern kvalitetsbedömning efter halva tiden och vid projektets slut.
KVALITETEN PÅ PROJEKTGRUPPEN OCH ARRANGEMANGEN FÖR SAMARBETE (HÖGST 25 POÄNG)	• Sammansättning: Partnerskapets sammansättning är förenlig med projektets mål och sammanför vid behov den sakkunskap och kompetens som krävs för utformning av läroplaner och kvalifikationsnormer, metodik för tillhandahållande av utbildning och utbildningspolicyer. Det har på ett övertygande sätt visats att partnerna i de berörda sektorerna och på europeisk nivå är representativa och har sakkunskap. Partnerna kombinerar system- och sektorsrelaterad information med gedigna kunskaper om kompetensbehov och utbildningsmetoder inom sin ekonomiska sektor. Deltagande av europeiska eller nationella arbetsmarknadsparter i de länder som täcks av alliansen och som getts en tydlig roll att utveckla utbildningar och säkerställa lärande på arbetsplatsen är mycket relevant. Spridningen och representativiteten hos relevanta partner i de programländer som medverkar i alliansen bör vara sådan att alliansen har stor genomförandekapacitet i de länder som omfattas av alliansen (t.ex. genom att en europeisk sektorsorganisation eller europeiska arbetsmarknadsparter deltar). Om projektet också omfattar organ med tillsynsfunktion inom yrkesutbildning ska det betraktas som högst relevant. • Engagemang: Fördelningen av ansvar och uppgifter är tydlig, lämplig och visar prov på samtliga deltagande organisationers engagemang och aktiva bidrag med sin särskilda sakkunskap och kapacitet. • Uppgifter: Samordnarens ledning och samordning av gränsöverskridande nätverk håller hög kvalitet och visar gott ledarskap i en komplex miljö. Enskilda uppgifter fördelas på grundval av varje partners specifika kunnande. • Samarbete och laganda: En effektiv mekanism föreslås för att säkerställa god samordning, beslutsfattande och kommunikation mellan deltagande organisationer, deltagare och andra berörda intressenter.
EFFEKT OCH SPRIDNING (HÖGST 20 POÄNG)	• Användning: Förslaget visar hur alliansens resultat ska användas av partnerna och andra intressenter. Förslaget innehåller metoder för att mäta användning under och efter projektet. • Spridning: Förslaget innehåller en tydlig plan för spridningen av resultat och innefattar lämpliga verksamheter och tidsplan för dessa, verktyg och kanaler för att se till att resultaten och fördelarna verkligen sprids till intressenter, beslutsfattare, vägledare, företag och unga elever i obligatorisk skolgång när det gäller yrken med stor efterfrågan på arbetsmarknaden eller nyföretagarpotential, under och efter projektet. Det ska också framgå vilka partner som ska ansvara för spridningen och vilken relevant erfarenhet de har av spridningsverksamhet. • Effekt: Förslaget visar att projektet har relevans och inverkan för samhälle och näringsliv. Det omfattar partner som har en avgörande roll inom sektorn, även inom utbildning. Det omfattar såväl åtgärder som mål och indikatorer för att övervaka framsteg och utvärdera den förväntade effekten (på kort och lång sikt). Förslaget anses mycket relevant om organ med tillsynsfunktion (särskilt i fråga om kvalifikationer) är involverade på ett övertygande sätt för att se till att utbildningsinnehållet erkänns eller certifieras. Det är också mycket relevant om en europeisk branschspecifik paraplyorganisation som företräder antingen arbetsmarknadens parter eller den berörda sektorn är en fullvärdig partner. • Fri tillgång23: Om det är aktuellt ska ansökan innehålla en beskrivning av hur material, dokumentation och medier som tagits fram kommer att göras tillgängliga kostnadsfritt och marknadsföras genom öppna licenser24 och utan några oproportionerliga begränsningar. • Hållbarhet: I ansökan förklaras hur handlingsplanen för införande på nationell och regional nivå kommer att tas fram. Förslaget omfattar lämpliga åtgärder och beskriver de ekonomiska resurser (europeiska, nationella och privata) som krävs för att alliansens resultat och fördelar är hållbara på lång sikt.

Förslagen måste få minst 70 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering. Dessutom måste de få minst 13

poäng för kategorierna ”projektets relevans” och ”kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete”, 16 poäng för kategorin ”kvaliteten på projektets utformning och genomförande”, och 11 poäng för kategorin ”effekt och spridning”.

Del 3: Branschspecifika kunskapsallianser för att genomföra en ny strategi för branschsamverkan om kompetens:

Kriterier för bidragsberättigande för del 3

VILKA ORGANISATIONER FÅR DELTA?	Följande organisationer, med eventuella anknutna enheter, är berättigade att delta i en del 3-allians. De kan vara offentliga eller privata organisationer som är etablerade i ett programland (se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen). • Offentliga eller privata företag som är verksamma inom utvalda sektorer, i synnerhet sådana som har en egen utbildningsavdelning eller erbjuder praktikplatser eller fortbildning (utbildningssamarbeten). • Organisationer på EU-nivå eller nationell nivå som företräder branschen, små och medelstora företag och relevanta branschorganisationer. • Offentliga eller privata utbildningsanordnare, inklusive utbildningscentrum och institutioner för högre utbildning. • Nätverk av utbildningsanordnare och europeiska eller nationella organisationer som företräder dem. • Myndigheter med ansvar för utbildning eller sysselsättning, på regional eller nationell nivå, och relaterade departement. • Organisationer och nätverk – på EU-nivå eller nationell nivå – som företräder arbetsmarknadens parter, näringslivet, branschorganisationer, intressenter från yrkessammanslutningar och från utbildningsområdet, inklusive ungdomsorganisationer. • Handels- och industrikammare, yrkessammanslutningar och andra relevanta förmedlingsorgan inom sektorn. • Sektorsråd för kompetensfrågor. • Organ för ekonomisk utveckling, statistikorgan och forskningsinstitut. • Organ som tillhandahåller yrkesvägledning, yrkesrådgivning, informationstjänster och arbetsförmedling. • Organ som arbetar med ackreditering, certifiering, erkännande eller kvalifikationer (organ med tillsynsfunktion). • Organ som företräder berörda myndigheter på regional och nationell nivå.
VEM KAN SÖKA?	Varje deltagande organisation eller grupp som är etablerad i ett programland kan ansöka. Organisationen ska lämna in en ansökan som gäller för alla deltagande organisationer i projektet.
ANTAL OCH PROFIL FÖR DELTAGANDE ORGANISATIONER	Den branschspecifika kunskapsalliansen måste omfatta **minst åtta programländer** och **minst tolv fullvärdiga partner**, varav minst **fem är företag eller företrädare för branschen eller sektorn** (t.ex. handelskammare, fackförbund eller branschorganisationer) och minst **fem är utbildningsanordnare**.
SEKTORER	1. Additiv tillverkning 2. Byggverksamhet 3. Sjöfart 4. Pappersbaserad värdekedja 5. Förnybar energi och miljövänlig teknik 6. Stålindustri
PROJEKTETS VARAKTIGHET	Fyra år. Under särskilda omständigheter får en branschspecifik kunskapsallians förlängas med högst sex månader, på begäran av bidragsmottagaren och om EU:s programkontor godkänner det. I sådana fall ska det sammanlagda bidraget inte ändras.
VAR SKA ANSÖKAN LÄMNAS?	Till EU:s programkontor – genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur i Bryssel.
NÄR SKA ANSÖKAN LÄMNAS IN?	Sökande måste lämna in sin bidragsansökan senast den **28 februari kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som ska börja den 1 november eller 1 december samma år eller den 1 januari följande år.
HUR SÖKER MAN?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.

Ytterligare uppgifter som ska beaktas för varje sektor när det gäller projekt i del 3

När det gäller del 3 – branschspecifika kunskapsallianser för att genomföra en ny strategi för branschsamverkan om kompetens, ska följande information beaktas för varje sektor:

Additiv tillverkning	[25] Alliansen måste minst omfatta följande områden: 1. 3D-utskrift, sprutteknik, fotopolymerisering, pulverbäddsfusion, materialextrudering och riktad energideposition. 2. Traditionell tillverkningsindustri som ställer om till modernare produktion, t.ex. formsprutning, maskinbearbetning, formning och fogning. 3. Kreativa industrier, t.ex. industridesign och grafisk design, utveckling av programvara och 3D-publicering. För att säkerställa komplementaritet och synergier måste verksamheterna vara förenliga med befintligt underlag om sektorn, däribland åtgärder och riktlinjer som beskrivs i följande dokument: • Meddelandet om industripolitiken från 2012 *En starkare europeisk industri för tillväxt och ekonomisk återhämtning*[26] • Rapporten från 2014 från generaldirektoratet för forskning och innovation om additiv tillverkning[27] • 2014 års meddelande *För en industriell renässans i Europa*[28] • 2015 års EESK-yttrande på eget initiativ om 3D-utskrift[29] • Studien från Europaparlamentets utskott för industrifrågor, forskning och energi från 2015 om 3D-utskrift[30] • 2016 års ansökningsomgång H2020 FoF-05-2016[31] • Projekt inom branschspecifika kunskapsallianser finansierade av Erasmus+: 3DPrism[32] och Metals[33] samt andra samarbetsprojekt inom Erasmus+[34]. • Meddelandet från 2016 *Digitalisering av den europeiska industrin*[35] • Halvtidsöversynen 2017 av genomförandet av strategin för den digitala inre marknaden[36]
BYGGVERKSAMHET	[37] Alliansen måste minst omfatta följande områden: 1. Energieffektivitet. 2. Digitalisering. 3. Cirkulär ekonomi inklusive biobaserade och sekundära återvunna produkter. För att säkerställa komplementaritet och synergier måste verksamheterna vara förenliga med befintligt underlag om sektorn, däribland åtgärder och riktlinjer som beskrivs i följande dokument: • Den sektorsbaserade konkurrensstrategin[38] – meddelandet *Strategi för hållbar konkurrenskraft inom byggsektorn*[39] • Den marknads- och policyutveckling som beskrivs av det europeiska observatoriet för byggsektorn, **European Construction Sector Observatory**[40] • Meddelandet *Ren energi för alla i EU*[41] och dess bilaga 1 *Ett snabbare införande av ren energi i byggnader*[42] • **Resultat från** initiativet *Build up skills* [43]
Sjöfart	Alliansen måste minst omfatta följande områden: 1. Sjöfolk. 2. Anställda i land (t.ex. personal på rederier). Sektorerna hamn, fiske och fartyg i inlandssjöfart är uteslutna. För att säkerställa komplementaritet och synergier måste verksamheterna vara förenliga med befintligt underlag om sektorn, däribland åtgärder och riktlinjer som beskrivs i följande dokument: • Det pågående forskningsprojektet Skillful[44] • Vasco da Gama-projektet[45] • Know me-projektet[46] • Horizon-projektet[47]

	Alliansen måste minst omfatta följande områden: 1. Traditionella sektorer, bland annat tillverkning av papper och pappersmassa och därmed sammanhängande verksamhet. 2. Nya sektorer, t.ex. innovativa processer, bioraffinaderier och biobaserade produkter.
Pappersbaserad värdekedja	För att säkerställa komplementaritet och synergier måste verksamheterna vara förenliga med befintligt underlag om sektorn, däribland åtgärder och riktlinjer som beskrivs i följande dokument: • Färdplan för ett konkurrenskraftigt utsläppssnålt samhälle 2050, KOM 2011/11248. • *Unfold the future*, CEPI, 2011, 201649" target="_blank">HTTP://WWW.UNFOLDTHEFUTURE.EU/; • En plan för EU:s skogsbaserade industrier, *A Blueprint for the EU Forest-based Industries*, SWD (2013) 343 50. • *Future Skills for the Paper Industry*, en gemensam undersökning av CEPI och IndustriAll51
Förnybar energi och miljövänlig teknik	Alliansen måste minst omfatta följande områden inom förnybar elektricitet, uppvärmning och kylning, transport och energiinfrastruktur: 1. Uppvärmning och kylning av bostäder samt hushållsel (småskaliga vindkraftverk, inbyggda solcellspaneler, värmepannor som eldas med biomassa och kraftvärme baserad på bioenergi och förnybara energikällor, solfångare, värmepumpar och kylning för bostäder, efterfrågeflexibilitet, lagring och mikronät). 2. Uppvärmning, kylning och elektricitet på industriell och kommersiell nivå (vindkraftparker, solcellsparker, koncentrerad solenergi, stor- och småskalig vattenkraft, jordvärme, solfångare för uppvärmning och kylning, värmepumpar, termiska nätverk). 3. Avfall, biobränslen och biomassa (biogas, avancerade biobränslen, biomassa i fast form, flytande eller gasformiga biobränslen och andra förnybara bränslen med låga koldioxidutsläpp samt förnybart hushållsavfall). 4. Havsbaserad förnybar energi. 5. Integrering och utveckling av energisystem (elnät, flexibilitet och lagring, integrering, elektromobilitet och koldioxidsnåla transportsystem). För att säkerställa komplementaritet och synergier måste verksamheterna vara förenliga med befintligt underlag om sektorn, däribland åtgärder och riktlinjer som beskrivs i följande dokument: • Paketet *Clean Energy for all Europeans* 52 • Ramstrategin för energiunionen53 • EU:s strategi för uppvärmning och kylning54 • Området ren och konkurrenskraftig energi i EU:s ramprogram Horisont 2020 för forskning och innovation, arbetsprogram för 2014–2015 och 2016–201755 • EU-direktivet om förnybar energi56 och dess omarbetning57 • Direktivet om energieffektivitet58 och dess ändring59 • Direktivet om byggnaders energiprestanda60 och dess ändring61 • Kommissionens meddelande om påskyndad innovation för ren energi62 • Kommissionens meddelande om en europeisk strategi för utsläppssnål rörlighet63 • Det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas64 • Initiativet *Build up skills*65 66
Stålindustri	Alliansen måste minst omfatta följande områden: 1. Tekniker för tillverkning av stål (processer med LD-ugnar och ljusbågsugnar). 2. Innovativ teknik för koldioxidsnål ståltillverkning (dvs. direkta koldioxidutsläpp undviks genom användning av vätgas och elektricitet, processintegrering med eller utan avskiljning och lagring av koldioxidsamt avskiljning och användning av koldioxid). 3. Innovativ teknik relaterad till it-kompetens och industri 4.0 (t.ex. digitalisering och datahantering, just-in-time-produktion, 3D-tillämpningar). För att säkerställa komplementaritet och synergier måste verksamheterna vara förenliga med befintligt underlag om sektorn, däribland åtgärder och riktlinjer som beskrivs i följande dokument: • COM(2013) 407 (*Handlingsplan för en konkurrenskraftig och hållbar stålindustrin i Europa*)67 • COM(2016) 155 ({*Stål: bevara hållbar sysselsättning och tillväxt i EU*)HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/EN/TXT/?QID=1498811071233&URI=CELEX:52016DC0155 • Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014: definitionen av stål68 • Kommissionens rapport om framtiden för europeiskt stål: *The future of European Steel – Innovation and sustainability in a competitive world and EU circular economy*69 • 2015 och 2016 års översikt av projekt som finansierats inom ramen för Kol- och stålforskningsfonden70 • Ansökningsomgången *Kol- och stålforskningsfondens forskningsprogram* 71 • Ansökningsomgången *H2020 LEIT-NMBP-Sustainable Process Industry (SPIRE)*72

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande **uteslutnings- och urvalskriterier**. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier för del 3

Ansökningarna kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

PROJEKTETS RELEVANS (HÖGST 25 POÄNG)	• Koppling till EU:s politik och initiativ: Förslaget beaktar och bidrar till de europeiska målen inom yrkesutbildning. Det beaktar och bidrar till att synliggöra befintliga EU-instrument och EU-initiativ för kompetensutveckling och utnyttjar arbetet i ett europeiskt sektorsråd för kompetensfrågor om detta är relevant. • Representation från utbildning: Alliansen omfattar partner som representerar utbildningsanordnare på ett adekvat sätt. • Representation från sektorn/branschen: Alliansen omfattar partner som representerar den berörda sektorn på ett adekvat sätt. • Kompetens inom digital och viktig möjliggörande teknik: i vilken utsträckning förslaget införlivar denna kompetens i utbildningsinnehållet för en eller flera relaterade yrkesprofiler. Förslag som omfattar denna aspekt kommer att anses mycket relevanta. • Grön och blå kompetens: i vilken utsträckning förslaget införlivar kompetens kopplad till övergången till en cirkulär och mer miljövänlig ekonomi, både vad beträffar kompetensbehov och vad beträffar utbildningsinnehåll för en eller flera relaterade yrkesprofiler. Förslag som omfattar denna aspekt kommer att anses mycket relevanta. • Syfte: Förslaget är relevant för de mål för insatsen, teman och verksamheter som beskrivs i avsnitt 2. Förslaget bidrar till att bygga upp gränsöverskridande nätverk och samarbetsverktyg mellan berörda intressenter för att anpassa utbildning till framväxande behov hos sektorns industri. • Överensstämmelse: Målen grundar sig på en sund behovsanalys, de är tydligt fastställda, realistiska och berör frågor som är relevanta för de deltagande organisationerna och insatsen. • Innovation: Förslaget tar hänsyn till de senaste metoderna och teknikerna och leder till innovativa resultat och lösningar. • Europeiskt mervärde: Förslaget visar tydligt det mervärde som skapas genom att projektet omfattar flera länder.
KVALITETEN PÅ PROJEKTETS UTFORMNING OCH GENOMFÖRANDE (HÖGST 30 POÄNG)	• Samstämmighet: Den övergripande projektutformningen säkerställer konsekvens mellan de föreslagna projektmålen, metoderna, verksamheterna och budgeten. Förslaget innehåller en samstämmig och omfattande uppsättning lämpliga verksamhetstyper för att uppfylla de behov som har kartlagts och leda till de förväntade resultaten. • Struktur: Arbetsprogrammet är tydligt och begripligt och omfattar alla faser (förberedelse, genomförande, användning, övervakning, utvärdering och spridning). • Metod: Förslaget uppfyller kraven och utnyttjar EU-instrument och verktyg som avser kompetenser och sysselsättning, såsom EQF73, Ecvet74, Eqavet75, Europass76, Eures77, Drop'pin78 och Esco79. När så är möjligt ska förslaget beakta och utnyttja tidigare relevant verksamhet (t.ex. programländers initiativ, kunskaps- och innovationsgrupper inom EIT80 samt tidigare och pågående branschspecifika kunskapsallianser81. Projektet använder en strategi inriktad på läranderesultat, Ecvet (utbildningsmoduler) och kvalitetssäkringsprinciper i linje med Eqavet. • Förvaltning: Tydliga och hållbara system för ledning av projektet har utformats. Tidsplaner, organisation, uppgifter och ansvarsområden är väl definierade och realistiska. Det avsätts lämpliga resurser till varje verksamhet. • Budget: Budgeten har de resurser som behövs för att projektet ska lyckas. Den är varken för stor eller för liten. • Kvaliteten i arrangemang för att erkänna och validera deltagarnas läranderesultat, i linje med europeiska verktyg för öppenhet och erkännande. • Finansiell kontroll och kvalitetskontroll: Kontrollåtgärder (kontinuerlig kvalitetsbedömning, inbördes granskning, riktmärkning osv.) och kvalitetsindikatorer säkerställer att projektet genomförs med hög kvalitet och är kostnadseffektivt. Utmaningar och risker med projektet är tydligt identifierade, och det vidtas lämpliga åtgärder för att hantera dem. Expertgranskningar planeras som en integrerad del av projektet. Alliansens arbetsprogram innefattar en oberoende extern kvalitetsbedömning efter halva tiden och vid projektets slut.
KVALITETEN PÅ PROJEKTGRUPPEN OCH ARRANGEMANGEN FÖR SAMARBETE (HÖGST 25 POÄNG)	• Sammansättning: Alliansens sammansättning är förenlig med projektets mål och sammanför vid behov den sakkunskap och kompetens som krävs för att kartlägga och tillgodose kompetensbehov,ta fram läroplaner och kvalifikationsnormer och utveckla undervisningsmetoder och utbildningspolicyer. Partnerna kombinerar system- och sektorsrelaterad information med gedigna kunskaper om kompetensbehov och utbildningsmetoder inom sin ekonomiska sektor. Alliansen säkerställer tillräcklig representativitet för hela sektorn: Det har på ett övertygande sätt visats att partnerna i de berörda sektorerna och på europeisk nivå är representativa och har sakkunskap. Deltagande av europeiska eller nationella arbetsmarknadsparter i de länder som omfattas av alliansen är mycket relevant. Den geografiska spridningen och representativiteten hos relevanta partner i de programländer som medverkar i alliansen bör vara sådan att alliansen har stor genomförandekapacitet i flera av de länder som omfattas (t.ex. genom att en europeisk sektorsorganisation eller europeiska arbetsmarknadsparter deltar). Om förslaget även omfattar organ med tillsynsfunktion inom utbildningsområdet kommer det att anses vara mycket relevant. • Engagemang: Fördelningen av ansvar och uppgifter är tydlig, lämplig och visar prov på samtliga deltagande organisationers engagemang och aktiva bidrag med sin särskilda sakkunskap och kapacitet. • Uppgifter: Samordnarens ledning och samordning av gränsöverskridande nätverk håller hög kvalitet och visar gott ledarskap i en komplex miljö. Enskilda uppgifter fördelas på grundval av varje partners specifika kunnande. • Samarbete och laganda: En effektiv mekanism föreslås för att säkerställa god samordning, beslutsfattande och kommunikation mellan deltagande organisationer, deltagare och andra berörda intressenter.

EFFEKT OCH SPRIDNING (HÖGST 20 POÄNG)	• Användning: Förslaget visar hur alliansens resultat ska spridas i partnerländerna. • Spridning: Förslaget innehåller en tydlig plan för spridningen av resultat och innefattar lämpliga verksamheter och tidsplan för dessa, verktyg och kanaler för att se till att resultaten och fördelarna verkligen sprids till intressenter, beslutsfattare, vägledare, företag och unga elever i obligatorisk skolgång när det gäller yrken med stor efterfrågan på arbetsmarknaden eller nyföretagarpotential, under och efter projektet. I ansökan anges hur konkreta exempel på bästa praxis kommer att bestämmas, dokumenteras och spridas. Det ska också framgå vilka partner som ska ansvara för spridningen och vilken relevant erfarenhet de har av spridningsverksamhet. • Effekt: Ansökan visar att projektet har relevans och inverkan för samhälle och näringsliv. Det omfattar partner som har en avgörande roll inom sektorn, även inom utbildning. Det omfattar såväl åtgärder som mål och indikatorer för att övervaka framsteg och utvärdera den förväntade effekten (på kort och lång sikt). Det inbegriper organ med tillsynsfunktion (särskilt i fråga om kvalifikationer) som är aktivt involverade för att säkerställa erkännandet eller certifieringen av utbildningsinnehållet i projektet. Om en europeisk branschspecifik paraplyorganisation som företräder antingen arbetsmarknadens parter eller den berörda sektorn är en fullvärdig partner betraktas ansökan som mycket relevant. • Fri tillgång: Om det är aktuellt ska förslaget innehålla en beskrivning av hur material, dokumentation och medier som tagits fram kommer att göras tillgängliga kostnadsfritt och marknadsföras som länkade öppna data genom öppna licenser och utan oproportionerliga begränsningar. • Hållbarhet: I förslaget förklaras hur handlingsplanen för införande på nationell och regional nivå kommer att tas fram. Förslaget omfattar lämpliga åtgärder och beskriver de ekonomiska resurser (europeiska, nationella och privata) som krävs för att alliansens resultat och fördelar ska vara hållbara på lång sikt efter projektet.

Förslagen måste få minst 70 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering. Dessutom måste de få minst 13 poäng för kategorierna ”projektets relevans” och ”kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete”, 16 poäng för kategorin ”kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete”, och 11 poäng för kategorin ”effekt och spridning”.

Vad mer behöver jag veta om denna insats?

Kvalitetssäkring är avgörande för att se till att allianserna kan nå resultat och få genomslag långt utanför partnerorganisationerna. Allianserna väntas uppnå resultat som kan få stor spridning och användas brett i den berörda ekonomiska sektorn. Därför måste allianserna ha en god kvalitetsförvaltningsplan.

Allianserna bör också genomföra expertgranskningar som en integrerad del av projektet. Alliansens arbetsprogram bör därför omfatta en oberoende extern kvalitetsbedömning efter halva tiden och vid projektets slut. Denna bedömning ska lämnas in tillsammans med lägesrapporten respektive slutrapporten för projektet. I sin lägesrapport måste de deltagande organisationerna ange vilka uppföljningsåtgärder som vidtagits till följd av rekommendationen i kvalitetsbedömningen i halvtid.

Alla allianser måste genomföra riktade spridningsaktiviteter, framför allt genom organisationer eller organ som tillhandahåller yrkesvägledning eller yrkesorientering. Därför ska de ta fram en omfattande plan för spridning av projektets resultat som ska omfatta

- en strategi för aktiv spridning för att nå ut till intressenter, beslutsfattare, vägledare, företag och unga elever i obligatorisk utbildning i fråga om yrken med stor efterfrågan på arbetsmarknaden eller potential för nyföretagande
- integrering av resultaten i hela sektorn
- att alliansens resultat görs tillgängliga genom öppna licenser.

Planen för spridning av projektets resultat bör innehålla en tydlig förklaring av hur de planerade projektresultaten ska spridas, bl.a. genom att man fastställer särskilda mål, medel som ska användas och åtföljande tidsplaner. Det ska också framgå vilken partner som ska ansvara för spridningen och vilken relevant erfarenhet de har av spridningsverksamhet. Utvalda projekt ska ta fram en kort sammanfattning av projektverksamheten i slutet av projektet som ska publiceras i programmets spridningsverktyg.

Branschspecifika kunskapsallianser är en ny och ambitiös insats. De omfattas av en särskild övervakning som kräver aktivt deltagande från alla deltagare och intressenter. Branschspecifika kunskapsallianser måste planera sitt deltagande i möten och evenemang som anordnas av EU:s programkontor – genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur i Bryssel – och av Europeiska kommissionen. En budget på upp till tre möten per år måste planeras.

Vilka regler gäller för finansieringen?

Projektets budget måste vara utformad enligt följande finansieringsregler (i euro):

Högsta EU-bidrag till del 1 – branschspecifika kunskapsallianser för kartläggning av kompetensbehov (två år): 330 000 euro
Högsta EU-bidrag till del 1 – branschspecifika kunskapsallianser för kartläggning av kompetensbehov (tre år): 500 000 euro
Högsta EU-bidrag till del 2 – branschspecifika kunskapsallianser för att utforma och tillhandahålla yrkesutbildning (två år): 700 000 euro
Högsta EU-bidrag till del 2 – branschspecifika kunskapsallianser för att utforma och tillhandahålla yrkesutbildning (tre år): 1 000 000 euro
Högsta EU-bidrag till del 3 – branschspecifika kunskapsallianser för att genomföra en ny strategi för branschsamverkan om kompetens (fyra år): 4 000 000 euro

	Bidragsberättigande kostnader	Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Bidrag till projektets genomförande	Bidrag till all verksamhet som är direkt kopplad till projektets genomförande, däribland projektledning, projektmöten, kunskapsproduktion (som läroplaner, läromedel, öppna lärresurser, it-verktyg, analyser, undersökningar, osv.), spridning, deltagande i evenemang, konferenser, resor osv. Antalet dagar och profilen för den personal som deltar per land ligger till grund för beräkningen av EUbidraget.	Schablonbelopp	B3.1 per anställd i ledande befattning per arbetsdag i projektet B3.2 per forskare/lärare/utbildare och arbetsdag i projektet B3.3 per tekniker och arbetsdag i projektet B3.4 per administratör och arbetsdag i projektet	Villkor: De sökande måste motivera typen och volymen av de resurser som krävs för att genomföra de föreslagna verksamheterna och nå resultaten. Resultaten bör vara betydande när det gäller kvalitet och kvantitet för att berättiga till den här typen av bidrag.

Tabell A – Projektets genomförande (belopp i euro per dag) i programländer

Beloppen beror på a) profilen för den personal som är engagerad i projektet och b) landet för den deltagande organisation vars personal är engagerad i projektet.

	Anställd i ledande befattning	Lärare/handledare/forskare/ ungdomsledare	Tekniker	Administrativ personal
	B3.1	B3.2	B3.3	B3.4
Danmark, Irland, Luxemburg, Nederländerna, Österrike, Sverige, Liechtenstein och Norge	353	289	228	189
Belgien, Tyskland, Frankrike, Italien, Finland, Storbritannien och Island	336	257	194	157
Tjeckien, Grekland, Spanien, Cypern, Malta, Portugal och Slovenien	197	164	122	93
Bulgarien, Estland, Kroatien, Lettland, Litauen, Ungern, Polen, Rumänien, Slovakien, Makedonien och Turkiet	106	88	66	47

1.http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8848&lang=sv
2.http://www.ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223
3.Detta bör göras med hjälp av Cedefops riktlinjer för att inkludera branschspecifika kompetensuppgifter i EU:s kompetenskarta (*Practical framework for including sectoral skills evidence in the Skills Panorama*): http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en
4.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=SV
5.En mooc-kurs (Massive Open Online Course) är en kurs tillgänglig på internet för ett obegränsat antal deltagare och som är öppen för vem som helst utan kostnad. Utöver traditionellt undervisningsmaterial såsom filmade föreläsningar, föredrag och problemuppställningar, erbjuder många mooc-kurser interaktiva deltagarforum för att stödja samverkan mellan studenter, lärare och undervisningsassistenter.
6.Se halvtidsresultaten i Riga-slutsatserna från 2015: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf
7.T.ex. den digitala kompetensramen för medborgare, ramen för entreprenörskompetens och den europeiska e-kompetensramen.
8.Detta bör göras med hjälp av Cedefops riktlinjer för att inkludera branschspecifika kompetensuppgifter i EU:s kompetenskarta (*Practical framework for including sectoral skills evidence in the Skills Panorama*): http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en
9.https://ec.europa.eu/esco/home.
10.En europeisk paraplyorganisation är en sammanslutning av flera (ofta relaterade, branschspecifika) nationella medlemsorganisationer som samordnar sina verksamheter, främjar ett gemensamt ändamål och arbetar för att ta till vara medlemmarnas gemensamma intressen på europeisk nivå.
11.Såsom de definieras i Eurostats statistiska näringsgrensindelning i EU, Nace.
12.Bidragsmottagaren måste offentliggöra allt utbildningsmaterial som framställts med finansiering från Erasmus+, kostnadsfritt och med en öppen licens.
13.De definieras i Eurostats statistiska näringsgrensindelning i EU, Nace.
14.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=CELEX%3A32008H0506(01)
15.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1473612465372&uri=CELEX:32009H0708(02)
16.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1473612641346&uri=CELEX:32009H0708(01)
17.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1473612732264&uri=CELEX:32004D2241
18.https://ec.europa.eu/eures/public/sv/homepage
19.https://ec.europa.eu/eures/public/sv/opportunities
20.https://ec.europa.eu/esco/portal/home
21.https://eit.europa.eu/activities/innovation-communities
22.https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/innovation-good-practices/sector-skills-alliances_sv
23.Bidragsmottagaren måste offentliggöra allt utbildningsmaterial som framställts med finansiering från Erasmus+, kostnadsfritt och med en öppen licens.
24.Ett sätt för ägaren till ett arbete att ge vem som helst tillstånd att använda, dela och anpassa resursen. En licens är knuten till varje resurs. En öppen licens innebär ingen överlåtelse av upphovsrätt eller immateriella rättigheter eller förmånen därav.
25.Sektorn för additiv tillverkning omfattar produktion av konsumentvaror och industrivaror för ett brett spektrum av tillämpningar, bland annat tillverkare av originalutrustning och materialleverantörer. Sektorn omfattar företag som arbetar med en mängd olika områden, t.ex. maskiner, luftfart, hälso- och sjukvård, verktyg, metall och elektronik.
26.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012DC0582&rid=1
27.https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6aeec19c-265f-11e7-ab65-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-30968908
28.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:52014DC0014
29.http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.ccmi-opinions.32834
30.http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/563445/IPOL_STU%282015%29563445_EN.pdf
31.http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/topics/fof-05-2016.html
32.http://3dprism.eu/
33.http://www.metalsalliance.eu/objectives/
34.. Pågående projekt om additiv tillverkning: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projects-results#search/keyword=additive%20manufacturing&options[0]=ongoing&programmes[0]=31046216&actions[0]

=31046221&matchAllCountries=false
Pågående projekt om 3D-utskrift:
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projects-results#search/keyword=3D%20printing&options[0]=ongoing&programmes[0]=31046216&actions[0]=31046221&matchAllCountries=false;
Slutförda projekt:
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projects-results#search/keyword=3D%20printing&options[0]=finalized&programmes[0]=31046216&actions[0]=31046221&matchAllCountries=false
35.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:52016DC0180
36.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1496330315823&uri=CELEX:52017DC0228
37.I denna ansökningsomgång avses med byggverksamhet den ekonomiska verksamhet som omfattas av Nace-klassificeringen F, byggverksamhet, och vissa verksamheter inom Nace C, tillverkning, och Nace E, vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering, som är relaterade till byggverksamhet (enligt definitionen i Nace Rev. 2).
38.http://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/competitiveness_sv
39.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:52012DC0433
40.http://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/observatory_sv
41.http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:d2648a37-c626-11e6-a6db-01aa75ed71a1.0007.02/DOC_1&format=PDF
42.http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:d2648a37-c626-11e6-a6db-01aa75ed71a1.0007.02/DOC_2&format=PDF
43.http://www.buildup.eu/en/skills
44.http://cordis.europa.eu/project/rcn/205822_en.html
45.http://www.vasco-da-gama.eu/
46.http://www.know-me.org/
47.http://www.warsashacademy.co.uk/about/our-expertise/maritime-research-centre/horizon-project/horizon-project.aspx
48.HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/SV/TXT/?URI=CELEX52011DC0112
49.50.HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/FR/TXT/?URI=CELEX:52013SC0343
51.HTTP://WWW.CEPI.ORG/NODE/20917
52.https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition
53.*En ramstrategi för en motståndskraftig energiunion med en framåtblickande klimatpolitik*, COM(2015) 80 final, 25. Se även https://ec.europa.eu/commission/priorities/energy-union-and-climate_sv
54.*En EU-strategi för uppvärmning och kylning*, meddelande från kommissionen, COM(2016) 51 final, 16.2.2016.
55.https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/secure-clean-and-efficient-energy.
56.Direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara källor, EUT L 140, 5.6.2009.
57.Förslag till direktiv om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (omarbetning), COM(2016) 767 final/2, 23.2.2017.
58.Direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet, EUT L 315, 14.11.2012.
59.Förslag till direktiv om ändring av direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet, COM(2016) 761 final, 30.11.2016.
60.Direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda, EUT L 153, 18.6.2010.
61.Förslag till direktiv om ändring av direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda, COM(2016) 765 final, 30.11.2016.
62.*Att påskynda innovationen för ren energi*, kommissionens meddelande COM(2016) 763 final, 30.11.2016
63.*En europeisk strategi för utsläppssnål rörlighet*, kommissionens meddelande COM(2016) 501 slutlig, 20.7.2016.
64.http://www.fch.europa.eu/
65.http://www.buildup.eu/en/skills
66.Stålindustrin omfattar verksamheter enligt följande Nacekoder: C24.1 (framställning av järn och stål samt ferrolegeringar). C24.2 (tillverkning av rör, ledningar, ihåliga profiler och tillbehör av stål). C24.3 (annan primärbearbetning av stål).
67.HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/EN/TXT/?URI=CELEX%3A52013DC0407
68.HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/EN/TXT/?URI=URISERV%3AOJ.L_.2014.187.01.0001.01.ENG
69.HTTPS://PUBLICATIONS. EUROPA.EU/EN/PUBLICATION-DETAIL/-/PUBLICATION/F5A82742-2A44-11E7-AB65-01AA75ED71A1 eller HTTP://EC.EUROPA.EU/RESEARCH/INDEX.CFM?PG=EVENTS&EVENTCODE=5FC19929-EAC3-7F44-A953BB390CF82DB8
70.HTTP://EC.EUROPA.EU/RESEARCH/INDUSTRIAL_TECHNOLOGIES/RFCS_PUBS.HTML

71.HTTP://EC.EUROPA.EU/RESEARCH/INDUSTRIAL_TECHNOLOGIES/RFCS_PARTICIPATE.HTML
72.HTTP://EC.EUROPA.EU/RESEARCH/INDUSTRIAL_TECHNOLOGIES/PPP-IN-RESEARCH_EN.HTML
73.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=CELEX%3A32008H0506(01)
74.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1473612465372&uri=CELEX:32009H0708(02)
75.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1473612641346&uri=CELEX:32009H0708(01)
76.http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1473612732264&uri=CELEX:32004D2241
77.https://ec.europa.eu/eures/public/sv/homepage
78.https://ec.europa.eu/eures/public/sv/opportunities
79.https://ec.europa.eu/esco/portal/home
80.https://eit.europa.eu/activities/innovation-communities
81.https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/innovation-good-practices/sector-skills-alliances_sv

Kapacitetsuppbyggnad inom högre utbildning

Denna insats ska stödja modernisering, tillgänglighet och internationalisering av den högre utbildningen i partnerländerna. Den ska genomföras med de prioriteringar som fastställs i meddelandena *Att göra EU:s utvecklingspolitik mer effektiv: en agenda för förändring*1 och *Den europeiska högre utbildningen i världen*2.

Den genomförs inom ramen för EU:s utrikespolitik, som fastställs i de finansiella EU-instrument som stöder insatsen:

- Det europeiska grannskapsinstrumentet3.
- Finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete4.
- Instrument för stöd inför anslutningen5.
- Europeiska utvecklingsfonden

Insatsen bidrar till utvecklingen av hållbar socioekonomisk tillväxt för alla i partnerländerna och ska säkerställa utveckling samt målen och principerna för EU:s yttre åtgärder, bland annat nationellt självbestämmande, social sammanhållning, jämlikhet, god geografisk balans och mångfald. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt de minst utvecklade länderna samt unga med begränsade möjligheter som har en missgynnad socioekonomisk bakgrund och studerande med särskilda behov.

Följande avsnitt bör jämföras med bilaga I till denna handledning (särskilda regler och upplysningar om kapacitetsuppbyggnad inom den högre utbildningen).

Vad är ett kapacitetsuppbyggnadsprojekt?

Kapacitetsuppbyggnadsprojekt är samarbetsprojekt mellan olika länder som bygger på multilaterala partnerskap främst mellan lärosäten från programländer och berättigade partnerländer och som finansieras genom ovannämnda instrument. Projekten kan också omfatta samarbetspartner utanför den akademiska världen för att stärka banden till samhället och näringslivet och öka projektens genomslag. I kapacitetsuppbyggnadsprojekten strävar man efter att genom strukturerat samarbete, erfarenhetsutbyte, goda exempel och enskilda utbyten uppnå följande mål:

- Stödja modernisering, tillgänglighet och internationalisering av den högre utbildningen i de berättigade partnerländerna.
- Hjälpa berättigade partnerländer att ta itu med utmaningarna inom sina utbildningsinstitutioner och utbildningssystem, bland annat kvalitet, relevans, lika tillgång, planering, resultat, förvaltning och styrning.
- Bidra till samarbete mellan EU och de bidragsberättigade partnerländerna (och mellan partnerländerna själva).
- Främja frivillig samordning med EU:s utveckling inom den högre utbildningen.
- Främja kontakter mellan människor samt kunskap om andra kulturer.

Dessa mål eftersträvas i de berättigade partnerländerna genom insatser som förbättrar

- kvaliteten på den högre utbildningen och dess relevans för arbetsmarknaden och samhället

- lärosätenas kompetensnivå och färdigheter genom nya och innovativa utbildningsprogram
- förvaltningen, styrningen och innovationskapaciteten samt lärosätenas internationalisering
- de nationella myndigheternas kapacitet att modernisera sin högre utbildning genom att bidra till att utforma, genomföra och övervaka reformer
- regional inkludering och samarbete mellan olika regioner6 i världen genom gemensamma initiativ, utbyte av goda exempel och samarbete.

Två kategorier av kapacitetsuppbyggnadsprojekt kan få stöd:

Gemensamma projekt: syftar till att ge resultat som huvudsakligen och direkt ska gagna de organisationer från berättigade partnerländer som deltar i projektet. Dessa projekt brukar vara inriktade på tre typer av verksamheter:

- Utveckling av kursplaner.
- Modernisering av lärosätenas styrning, förvaltning och funktion.
- Fördjupade kontakter mellan lärosätena och samhället och ekonomin i stort.

Strukturprojekt: syftar till att påverka den högre utbildningen och främja nationella eller regionala reformer i de berättigade partnerländerna. Dessa projekt brukar vara inriktade på två kategorier av verksamheter:

- Modernisering av politik, styrning och förvaltning av dem högre utbildningen.
- Fördjupade kontakter mellan den högre utbildningen och samhället och ekonomin i stort.

Kapacitetsuppbyggnadsprojekt kan genomföras som

- nationella projekt, dvs. projekt med institutioner från enbart ett berättigat partnerland
- projekt med flera länder inom en enskild region med minst två länder från regionen
- projekt med flera länder och regioner med minst ett land från varje berörd region.

Vilken verksamhet får stöd inom insatsen?

Erasmus+ erbjuder ganska stor flexibilitet i fråga om de verksamheter som kan genomföras i ett kapacitetsuppbyggnadsprojekt, så länge som ansökan visar att dessa verksamheter är de mest lämpliga för att nå målen för projektet.

Ett **gemensamt projekt** kan omfatta ett brett spektrum av verksamheter, bland annat

- utveckling, testning och anpassning av
  - kursplaner, kurser, utbildningsmaterial och verktyg
  - lärande- och undervisningsmetoder och pedagogiska metoder, särskilt sådana som leder till viktig kompetens och grundläggande färdigheter, språkfärdigheter, utbildning i entreprenörskap och som inriktas på it-användning
  - nya former av praktiska utbildningsprogram och studier av konkreta exempel från affärsvärlden och industrin
  - samarbete mellan lärosäten och företag, inklusive bildandet av nya företag

    - nya former av lärande och tillhandahållande av allmän utbildning och yrkesutbildning, framför allt strategisk användning av öppet och flexibelt lärande, virtuella utbyten, öppna lärresurser och bättre it-användning
    - vägledning, rådgivning och metoder och verktyg för handledning
    - verktyg och metoder för ökat yrkeskunnande och fortbildning för den akademiska och administrativa personalen
    - kvalitetssäkring på program- och institutionsnivå
    - nya system och strukturer för styrning och förvaltning
    - moderna universitetstjänster, t.ex. för finansiell förvaltning, internationella förbindelser, rådgivning och vägledning av studenter, vetenskapliga frågor och forskning
- förstärkning av lärosätenas internationalisering och kapacitet att bilda effektiva nätverk inom forskning och naturvetenskaplig och teknisk innovation (internationell öppenhet om kursplaner, studentservice, interinstitutionella utbyten, vetenskapligt samarbete och kunskapsöverföring m.m.)
- uppgradering av hjälpmedel för att införa innovativa metoder (t.ex. för nya kursplaner, undervisningsmetoder och tjänster)
- fortbildning för undervisande och assisterande personal, tekniker, universitetsadministratörer och chefer.

Särskilt i projekt för reformerade kursplaner förväntas fortbildning av den undervisande personalen ingå. Det förväntas också att man tar upp frågor som kvalitetssäkring och de utexaminerades möjligheter att få anställning genom kopplingar till arbetsmarknaden. Studieprogrammen måste vara officiellt ackrediterade innan projekttiden löpt ut. Undervisning i nya eller uppdaterade kurser måste starta under projektets gång med ett tillräckligt antal studenter och omskolade lärare och ske under minst en tredjedel av projektet. Undervisningen i projekt för att reformera kursplaner kan också vara inriktad på administrativ personal, t.ex. bibliotekspersonal, laboratoriepersonal och it-personal.

Strukturprojekt brukar omfatta ett brett spektrum av verksamheter, t.ex. att

- förstärka internationaliseringen av den högre utbildningen
- införa reformer av Bolognatyp (trenivåsystem, kvalitetssäkring, utvärdering m.m.)
- införa verktyg som främjar öppenhet, t.ex. meritsystem, ackrediteringsförfaranden och riktlinjer för erkännande av tidigare och icke-formellt lärande
- inrätta nationella kvalifikationsramar
- utforma och införa interna och externa system och riktlinjer för kvalitetssäkring
- utforma och införa nya metoder och verktyg för beslutsfattande och övervakning, inklusive inrättandet av representativa organ, organisationer eller föreningar
- stärka integrationen av utbildning, forskning och innovation.

Mer konkret kan dessa verksamheter omfatta

- undersökningar och studier av särskilda reformfrågor
- policy- och expertråd
- konferenser, seminarier, workshoppar, rundabordskonferenser (som bör leda till operativa slutsatser och rekommendationer)
- fortbildning om policyfrågor

- fortbildning om t.ex. utarbetande av läroböcker och vägledningar för undervisande och assisterande personal, tekniker, universitetsadministratörer och chefer
- informationskampanjer.

Vilken roll har de organisationer som deltar i ett kapacitetsuppbyggnadsprojekt?

Beroende på sina mål bör projekten ha ett så lämpligt och mångsidigt urval av partner som möjligt så att man kan dra nytta av deras olika erfarenheter, profiler och särskilda sakkunskap och producera relevanta projektresultat av hög kvalitet. Det är viktigt att se till att olika partner medverkar på ett jämlikt och aktivt sätt enligt en lämplig fördelning av uppgifter och att man tydligt utnyttjar nätverkskapaciteten för att öka effekten, så att man kan dra nytta av alla nivåer i partnerskapet och inte bara av en enskild organisation.

Partner måste lämna fullmakter7 som undertecknas av samordnaren och varje partner, där de bekräftar att de lämnar sin fullmakt till samordnaren, så att denne kan agera i deras namn och för deras räkning vid undertecknande av det eventuella avtalet, och efterföljande tilläggsavtal med EU:s programkontor Eacea.

Enligt insatsens syfte och mål, vänder sig kapacitetsuppbyggnadsprojekten till deltagande organisationer från berättigade partnerländer. De verksamheter och resultat som beskrivs i förslaget måste vara upplagda så att bidragsberättigade partnerländer och deras lärosäten och system har nytta av dem.

Lärosäten från bidragsberättigade länder uppmuntras att fungera som sökande, förutsatt att de har den finansiella och funktionella kapacitet som krävs.

Deltagande organisationer från programländer bidrar med sin sakkunskap och erfarenhet till projektmålen. Deras roll är att bidra till att projektmålen nås och därför ska dessa institutioners behov inte ingå i projektets utformning. Dessa organisationer är berättigade att få en del av budgeten för att täcka de kostnader som deras roll leder till.

Dessutom kan kapacitetsuppbyggnadsprojekt inom den högre utbildningen dra nytta av att associerade partner (frivilligt) engageras i projektet. Dessa organisationer (t.ex. icke-akademiska partner) bidrar indirekt till särskilda uppgifter/verksamheter och/eller stöder projektets spridning och varaktighet. De kan t.ex. överföra kunskaper och färdigheter, ge kompletterande kurser eller erbjuda möjligheter till utplacering eller praktik. Associerade partner räknas inte in i det minimiantal lärosäten eller ministerier som krävs för att bilda partnerskapet. I fråga om avtalskraven anses inte ”associerade partner” vara en del av konsortiet och räknas därför inte som bidragsmottagare. Deras kostnader räknas inte heller in i beräkningen av EU-bidraget.

Vilken roll har organisationer som deltar i ett kapacitetsuppbyggnadsprojekt inom den högre utbildningen?

Sökande/samordnare: en deltagande organisation som lämnar in ansökan på alla partners vägnar. Samordnaren har hela ansvaret för att se till att projektet genomförs i enlighet med avtalet. Samordnaren ska

- representera och agera på uppdrag av projektpartner gentemot EU-kommissionen
- ha det finansiella och rättsliga ansvaret för att hela projektet genomförs korrekt såväl operativt, administrativt som finansiellt
- samordna projektet i samarbete med projektpartnerna.

Fullvärdiga partner: de deltagande organisationerna från program- eller partnerländer som bidrar aktivt till projektets mål. Varje fullvärdig partner måste skriva under en fullmakt där de ger den samordnande organisationen ansvaret för att ta emot bidraget och agera i dess namn under projektet.

Associerade partner (frivilligt): Kapacitetsuppbyggnadsprojekt kan ha associerade partner som bidrar till specifika projektuppgifter/verksamheter för att stödja projektets spridning och hållbarhet. I fråga om avtalskraven anses inte ”associerade partner” vara en del av partnerskapet, och får därför ingen finansiering. De uppfyller inte heller minimikraven för sammansättning av konsortier. Trots det behöver deras deltagande och roll i projektet och olika verksamheter beskrivas på ett tydligt sätt.

Anknutna enheter (frivilligt): organisationer som bidrar till projektets mål och verksamhet. Anknutna enheter måste identifieras i ansökan och uppfylla de krav som anges i bilaga III (ordlista) i den här programhandledningen.

Vilka kriterier används för att bedöma ett kapacitetsuppbyggnadsprojekt?

Här anger vi de formella kriterier som ett kapacitetsuppbyggnadsprojekt inom högre utbildning måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+.

Allmänna krierier

Vilka partnerländer får delta?	Partnerländer som tillhör regionerna 1–4 och 6–11 (se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen).

Vilka organisationer får delta?8

Deltagande organisationer kan vara
• offentliga eller privata organisationer, med eventuella anknutna enheter, som erbjuder hela program som leder till högskoleexamen och andra erkända examina från annan högre utbildning9 (definierade som institutioner för högre utbildning och som erkänns som sådana av den behöriga myndigheten)
• offentliga eller privata organisationer, med eventuella anknutna enheter, som är verksamma på arbetsmarknaden eller på utbildnings- eller ungdomsområdet. Sådana organisationer kan t.ex. vara
- offentliga eller privata små, medelstora eller stora företag (även sociala företag)
- offentliga organ på lokal, regional eller nationell nivå (även ministerier)
- arbetsmarknadens parter eller andra företrädare för arbetslivet, t.ex. handelskammare, hantverks- /yrkesorganisationer och fackföreningar
- forskningsinstitut
- stiftelser
- skolor eller institut (på alla nivåer, från förskole- till gymnasieutbildning och även yrkes- och vuxenutbildning)
- ideella organisationer, föreningar och icke-statliga organisationer (inklusive nationella eller internationella sammanslutningar eller nätverk av högskolor och student- eller lärarsammanslutningar)
- kulturorganisationer, bibliotek och museum
- organ som erbjuder yrkesvägledning, karriärrådgivning och informationstjänster.

Alla deltagande organisationer måste vara etablerade i ett programland eller i ett berättigat partnerland.
Lärosäten i ett programland måste vara **anslutna till Erasmusstadgan för högre utbildning**, men det krävs inte för deltagande lärosäten i berättigade partnerländer.
Sammanslutningar eller organisationer för lärosäten som har till syfte att främja, förbättra och reformera högre utbildning och samarbete inom Europa och mellan Europa och andra delar av världen får delta. Om sådana sammanslutningar, organisationer eller nätverk också täcker andra utbildningssektorer och yrkesutbildning, måste deras verksamheter huvudsakligen vara inriktade på högre utbildning, vilket tydligt ska speglas i organisationens stadgar och styrningsstrukturer. En sammanslutning, organisation eller ett nätverk för lärosäten räknas som en juridisk enhet/partnerinstitution, vilket innebär att den behandlas som en enhet från det land där den har sitt huvudkontor. Dessa organisationer kommer inte att betraktas som lärosäten. Endast de medlemmar som är etablerade i ett programland eller i ett berättigat partnerland kan få bidrag.
Internationella mellanstatliga organisationer får delta som partner i kapacitetsuppbyggnadsprojekt om de finansierar sig själva.
Speciellt för Ukraina: När det gäller Ukraina kan enbart de lärosäten som har godkänts av Ukrainas ministerium för utbildning och vetenskap få bidrag (kontakta Erasmus+ programkontor i Ukraina för ytterligare information).

Vem kan söka?

Följande typer av deltagande organisationer kan ansöka om bidrag:
• Lärosäten
• Sammanslutningar av institutioner för högre utbildning
• Endast för strukturprojekt: en rättsligt erkänd nationell eller internationell rektors-, lärar- eller studentorganisation
Organisationerna måste vara etablerade i ett programland eller i ett berättigat partnerland.
Organisationen ska lämna in en ansökan som gäller för alla organisationer som deltar i projektet.
Undantag: deltagande organisationer från Libyen, Syrien (region 3) och Ryssland (region 4) kan inte delta som sökande.

Antal och profil för deltagande organisationer

Kapacitetsuppbyggnadsprojekt måste uppfylla följande kriterier:

För projekt som riktar sig till enbart ett partnerland (nationella projekt):
Projekten ska omfatta ett berättigat **partnerland** och minst två **programländer**.
Projekten måste omfatta ett minimiantal lärosäten som fullvärdiga partner, enligt följande:
• Minst ett lärosäte från minst två av de programländer som deltar i projektet.
• Minst tre lärosäten från det partnerland som deltar i projektet.
• Projekten måste omfatta minst lika många partnerlandslärosäten som programlandslärosäten.
Undantag: I partnerländer där antalet lärosäten är mindre än fem i hela landet eller i fall där ett enskilt lärosäte representerar mer än hälften av landets alla studenter, godtas ansökningar som bara omfattar ett lärosäte.

För projekt som riktar sig till två eller flera partnerländer (projekt med flera länder):
Projekten ska omfatta minst två berättigade **partnerländer** och minst två **programländer**. Partnerländerna kan vara från samma region10 eller från olika regioner som omfattas av insatsen.
Projekten måste omfatta ett minimiantal lärosäten som fullvärdiga partner, enligt följande:
• Minst ett lärosäte från minst två av de programländer som deltar i projektet.
• Minst två lärosäten från varje partnerland som deltar i projektet
• Projekten måste omfatta minst lika många partnerlandslärosäten som programlandslärosäten.
Undantag: I partnerländer där antalet lärosäten är mindre än fem i hela landet eller i fall där ett enskilt lärosäte representerar mer än hälften av landets alla studenter godtas ansökningar som bara omfattar ett lärosäte, under förutsättning att projektet omfattar minst lika många lärosäten från partnerländerna som från programländerna.

Ytterligare kriterier:
• Strukturprojekt ska även ha som partner de ministerier som ansvarar för högre utbildning i vart och ett av de berättigade partnerländerna i projektet.
• Projekt med deltagare från **region 4 (Ryssland)** ska omfatta minst ett ytterligare partnerland.
• Projekt med partner från **region 8 (Latinamerika)** ska omfatta minst två partnerländer från den regionen.

Andra kriterier	Då en sammanslutning, organisation eller ett nätverk med lärosäten ingår, måste kravet på minimiantalet deltagande organisationer enligt ovan uppfyllas, där sammanslutningen, organisationen eller nätverket räknas som enbart en partner från det land där huvudkvarteret finns. **Observera att dessa organisationer inte kan betraktas som lärosäten.**
Varaktighet	Kapacitetsuppbyggnadsprojekt kan pågå i två eller tre år. Varaktigheten måste anges i ansökan med utgångspunkt i projektets mål och den typ av verksamheter som planeras över tid. Perioden för bidragsberättigande på högst tolv månader kan endast förlängas i undantagsfall, om det blir omöjligt för samordnaren att slutföra projektet inom den planerade perioden.
Var ska ansökan lämnas?	Till EU:s programkontor – genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur i Bryssel.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast den **8 februari kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som startar den 15 november samma år eller den 15 januari följande år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.

De sökande organisationerna kan också komma att bedömas enligt gällande **uteslutnings- och urvalskriterier**. Se del C i handledningen för mer information.

Tilldelningskriterier

Projektet kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans **(högst 30 poäng)**	• Det föreslagna projektet och de förutsedda resultaten kommer att bidra på ett effektivt sätt till målen i kapacitetsuppbyggnadsinsatsen i de aktuella länderna. • Ansökan är tydligt inriktad på de tematiska nationella och regionala prioriteringar som fastställts för länderna och regionerna. • Förslaget är relevant och genomförbart mot bakgrund av de lokala förhållanden som råder i det eller de partnerländer som ansökan gäller. EU-delegationerna i de berörda länderna kan ge mer information om detta. • Förslaget förklarar varför de planerade verksamheterna och förväntade resultaten tillgodoser målgruppernas behov på bästa sätt. • Projektet är ett led i moderniserings-, utvecklings- och internationaliseringsstrategin för de lärosäten som är målet för insatsen och överensstämmer med utvecklingsstrategierna för högre utbildning i de partnerländer som får delta. • Projektmålen är tydliga, realistiska och lämpliga, och bygger på en realistisk och adekvat behovsanalys. • Projektet är innovativt och/eller kompletterar andra initiativ eller projekt som redan genomförts under pågående eller tidigare insatser. • Ansökan visar att liknande resultat inte skulle kunna uppnås med nationell, regional eller lokal finansiering.

Kvaliteten på projektets utformning och genomförande **(högst 30 poäng)**	• De verksamheter som föreslås under projekttiden är av hög kvalitet, relevanta och lämpliga för att nå målen och de förutsedda resultaten. • Den föreslagna metoden är innovativ, genomförbar och lämplig för att nå de förutsedda resultaten. • Projektet är kostnadseffektivt och tillräckliga resurser har anslagits till varje verksamhet. • Den övergripande projektutformningen garanterar konsekvens mellan de föreslagna projektmålen, metoderna, verksamheterna och budgeten. • Arbetsplanen är tydlig och realistisk med väldefinierade verksamheter, realistiska tidsplaner och tydliga förutsedda resultat och milstolpar. Den visar prov på en logisk och stabil planeringskapacitet och innehåller lämpliga faser för förberedelser, genomförande, utvärdering, uppföljning och spridning av resultat. • Utmaningar och risker med projektet är tydligt identifierade, liksom lämpliga åtgärder för att hantera dem. Det finns metoder för kvalitetskontroll, inklusive indikatorer och riktmärken, för att se till att projektet genomförs på ett bra sätt, i tid och inom budgetramen. Tillförlitliga källor anges för verifiering av indikatorer för att mäta resultaten av insatsen.
Kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete **(högst 20 poäng)**	• Projektet har en lämplig blandning av lärosäten som kompletterar varandra. • Projektgruppen har de färdigheter, den erfarenhet, sakkunskap och det ledningsstöd som krävs för alla aspekter av projektet. • När så är lämpligt omfattar projektet även det mest lämpade och mångsidiga urvalet av icke-akademiska partner, för att utnyttja deras varierande erfarenheter, profiler och särskilda sakkunskap. • Fördelningen av ansvar och uppgifter visar att alla deltagande organisationer är engagerade och kommer att bidra aktivt med sin särskilda sakkunskap och kapacitet. • En effektiv mekanism föreslås för att garantera god samordning, beslutsfattande och kommunikation mellan deltagande organisationer, enskilda deltagare och andra berörda intressenter. • Organisationerna från berättigade partnerländer deltar på ett lämpligt sätt i insatsen och beslutsfattandet (inklusive åtgärder för eventuell konfliktlösning). • Projektet omfattar lärosäten som inte tidigare fått stöd för kapacitetsuppbyggnad.

Genomslag och hållbarhet **(högst 20 poäng)**	• Projektet kommer att ha en betydande inverkan på de deltagande organisationernas kapacitet (särskilt lärosätena) i de berättigade partnerländerna, särskilt för utvecklingen och moderniseringen av den högre utbildningen. Det kommer att hjälpa organisationerna att öppna sig mot arbetsmarknaden och mot samhället och världen i stort och bidra till deras kapacitet att bedriva internationellt samarbete. • Projektet kommer att leda till multiplikatoreffekter utanför de deltagande organisationerna på lokal, regional, nationell eller internationell nivå. Det finns åtgärder för att bedöma projektets genomslag i praktiken. • Planen för spridning under och efter projektet är tydlig och effektiv, med lämpliga resurser i alla de deltagande organisationerna, för att se till att erfarenheter och resultat från projektet sprids på ett bra sätt till berörda intressenter. • Projektet kommer att garantera en verklig hållbarhet för de föreslagna verksamheterna och resultaten efter projektets slut, särskilt genom att få fram samfinansiering eller andra former av stöd. Detta sörjer också för standardisering och effektiv användning av projektresultat.

Förslagen måste få minst 60 av 100 poäng för att komma i fråga för finansiering. De måste också få minst 15 poäng för kategorin ”projektets relevans”.

Att en ansökan godkänns är inte någon garanti för att det belopp som den sökande begärt kommer att anslås. Den begärda finansieringen kan minskas i enlighet med finansiella regler och resultaten av utvärderingen.

Högst tre projektförslag per sökande organisation kommer att rekommenderas för finansiering.

Prioriteringar

Beroende på de länder som ingår i projektet kan nationella, regionala eller övergripande prioriteringar definieras för båda projektkategorierna (gemensamma projekt och strukturprojekt). I så fall ska projektet visa hur och i vilken grad det är inriktat på dessa prioriteringar.

Förslag som inte respekterar de nationella och/eller regionala prioriteringarna kommer inte i fråga för finansiering. De övergripande prioriteringarna beaktas i urvalsskedet i valet mellan förslag av liknande kvalitet.

Tre kategorier av nationella/regionala prioriteringar föreslås, som täcker följande områden:

- Förbättra kvaliteten på utbildningen inom olika ämnesområden (för utveckling av kursplaner).
- Förbättra lärosätenas förvaltning och drift.
- Utveckla högskolesektorn i samhället i stort.

Nationella projektmåste överensstämma med nationella prioriteringar, om det finns sådana. Annars måste projekten överensstämma med regionala prioriteringar.

Projekt som riktar sig till flera länder, dvs. projekt med institutioner från minst två berättigade

partnerländer, måste följa regionala eller nationella prioriteringar (om de är relevanta) för de deltagande partnerländerna. Det innebär att temat för projektet måste vara angett som en nationell eller regional prioritering för vart och ett av de deltagande partnerländerna. Projekt om ämnesområden som inte i tillräcklig grad täckts av tidigare eller befintliga projekt och som omfattar lärosäten i partnerlandet som inte tidigare fått delta, eller endast deltagit i begränsad utsträckning i det nuvarande eller tidigare upplagor av programmet, kommer att väljas i första hand.

En detaljerad lista med prioriteringar för kapacitetsuppbyggnadsprojekt kommer att läggas ut på webbplatsen för EU:s programkontor.

Vad mer behöver jag veta om kapacitetsuppbyggnadsprojekt?

Kapacitetsuppbyggnad inom den högre utbildningen sker i enlighet med prioriteringarna i EU:s agenda för förändring. EU ska ta hänsyn till behovet av geografisk balans och mångfald och den ökade differentieringen mellan utvecklingsländer när man fastställer den slutliga listan över projekt som ska finansieras.

Finansieringen av den här insatsen baseras på regionala finansieringsramar. Efter att ha utvärderat projektens kvalitet i förhållande till tilldelningskriterierna bedöms deras relevans för de lokala behoven och den berörda regionens budget. Man tittar också på behovet av att åstadkomma en tillräcklig geografisk spridning och mångfald när det gäller antalet projekt i ett visst land.

Regionalt samarbete

Regionalt samarbete (mellan länder inom samma region) och regionövergripande samarbete (mellan olika regioner i världen) ska vara relevant och motiveras genom en ingående analys av gemensamma behov och mål. Valet av länder måste vara adekvat och följa de föreslagna målen, särskilt för länder från olika regioner. Regionövergripande samarbete är möjligt i projekt med flera deltagande länder, förutsatt att temat för förslaget anges som en regional eller nationell prioritet (när det är relevant) för alla berättigade partnerländer som berörs.

Effekt och spridning

Kapacitetsuppbyggnadsprojekt förväntas ha en långsiktig strukturell effekt på system, organisationer, institutioner och enskilda i de partnerländer som får delta. Projektens innovativa karaktär måste framhållas, liksom resultatens genomslag och hållbarhet. De sökande ska ange hur de planerar att behålla och utveckla resultaten efter projektets slut. Om tillämpligt ska de visa att projekten bygger på resultaten av tidigare EU-finansierade projekt, t.ex. inom de tidigare programmen Alfa, Edulink, Erasmus Mundus och Tempus. För varje förslag ska de visa hur projektresultaten ska spridas till de berörda målgrupperna. Förslag om strukturprojekt som huvudsakligen syftar till effekter på institutionsnivå utan att den sökande visar att projektet kommer att få effekt på nationell nivå kommer inte att väljas ut.

Vilka regler gäller för finansieringen av kapacitetsuppbyggnadsprojekt?

Det ekonomiska stödet till projekt för kapacitetsuppbyggnad bygger på en beräknad budget kombinerad med schablonbelopp och faktiska kostnader.

Det uppkommer en rad olika slags kostnader i kapacitetsuppbyggnadsprojekt inom den högre utbildningen, bland annat kostnader för personal, resor och uppehälle, utrustning, underleverantörer, spridning av information, publicering och översättning.

Ordet bidrag avser det finansieringsbelopp som man kan söka från programmet och som utgör EU:s ekonomiska bidrag till projektet. Det är alltså inte fråga om projektets totalkostnader, som måste medfinansieras av partnerinstitutioner och externa intressenter.

EU:s projektbidrag-ska täcka en del av partnerinsitutionernas faktiska kostnader för att genomföra de verksamheter som angetts i projektansökan. Deltagande i ett kapacitetsuppbyggnadsprojekt kräver medfinansiering från de institutioner som tar emot bidraget. Medfinansieringen måste därför uppskattas av projektpartnerna redan då man förbereder ansökan.

Principen om medfinansiering har beaktats vid utformningen av finansieringsstrategin, särskilt när det gäller nivån på de schablonbelopp som används för att beräkna budgeten/bidraget till projektet. De sökande och bidragsmottagarna måste därför upplysa om medfinansieringen av informations- och öppenhetsskäl. Utgifterna behöver inte styrkas.

Utgifter av andra slag (t.ex. allmänna omkostnader och kostnader för spridning, publicering och översättning, om detta inte läggs ut på en underleverantör), beaktas inte vid beräkningen av det föreslagna bidraget och måste därför täckas genom medfinansiering.

Den finansiella rapporteringen av budgetposter bygger på schablonbelopp (bidrag till kostnader för personal samt resor och uppehälle) och på principen om den ”utlösande händelsen”. Bidragsmottagarna måste styrka att verksamheterna verkligen har genomförts på rätt sätt och att de förväntade resultaten uppnåtts, men behöver inte rapportera om hur medlen använts. Bidragsmottagarna kan alltså själva bestämma hur de ska förvalta de tilldelade medel som ska täcka utgifterna för att genomföra projektet, förutsatt att villkoren för verksamheterna uppfylls och resultaten uppnås.

Den finansiella rapporteringen av budgetposter bygger på faktiska kostnader (utrustning och underleverantörer), vilket måste dokumenteras (se nedan).

Det föreslagna bidraget kan aldrig överskrida det begärda bidraget och beror på

- det bidragsbelopp som begärts av den sökande, verksamheternas bidragsberättigande och projektets kostnadseffektivitet
- den tillgängliga totalbudgeten för kapacitetsuppbyggnadsprojekt.

Parterna måste komma överens om detaljerna för det finansiella genomförandet av projektet, och överenskommelsen måste formaliseras i ett partneravtal som ska undertecknas i början av projektet.

Vad mer behöver jag veta om denna insats?

SÄRSKILDA KOSTNADER

De sökande kan söka pengar för resekostnader under budgetposten ”Särskilda kostnader” (upp till 80 % av de totala tillåtna kostnaderna, se ”Vilka regler gäller för finansieringen?”). De sökande måste kunna styrka att de vanliga budgetreglerna (schablonbelopp i enlighet med avståndet för resan) inte täcker 65 % av resekostnaderna för deltagarna.

Projektets budget måste vara utformad enligt följande finansieringsregler (i euro):

Lägsta EU-bidrag till gemensamma projekt och strukturprojekt: 500 000 euro

Högsta EU-bidrag till gemensamma projekt och strukturprojekt: 1 000 000 euro

	Bidragsberättigande kostnader	Typ av finansiering	Maxbelopp/tak		Regler för beviljande
Personalkostnader	Bidrag till kostnader för personal som utför uppgifter som är direkt nödvändiga för att uppnå projektets mål.	Schablonbelopp	B4.1 per anställd i ledande befattning och arbetsdag i projektet B4.2 per forskare/lärare/utbildare och arbetsdag i projektet B4.3 per tekniker och arbetsdag i projektet B4.4 per administratör och arbetsdag i projektet	**Högst 40 % av hela bidraget**	Villkor: Den sökande måste motivera typen och volymen av resurser som krävs för att genomföra de föreslagna verksamheterna och uppnå resultaten. Bidraget tillhandahålls på villkor att lönen för samma uppgifter endast ersätts en gång.
Resekostnader	Bidrag till resekostnader för studenter och personal som deltar i projektet, från ursprungsorten till platsen för verksamheten och tillbaka (inklusive viseringsavgifter och relaterad obligatorisk försäkring, reseförsäkring och avbeställningskostnader, om detta är motiverat). Verksamheter och relaterade resor måste genomföras i de länder som deltar i projektet. Varje undantag från denna regel måste godkännas av EU:s programkontor. I bilaga I till handledningen finns en utförlig lista över verksamheter som kan få stöd.	Schablonbelopp	För resor på mellan 10 och 99 km: 20 euro per deltagare För resor på mellan 100 och 499 km: 180 euro per deltagare För resor på mellan 500 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på mellan 2 000 och 2 999 km: 360 euro per deltagare För resor på mellan 3 000 och 3 999 km: 530 euro per deltagare För resor på mellan 4 000 och 7 999 km: 820 euro per deltagare För resor på minst 8 000 km: 1 500 euro per deltagare		Baserat på reseavståndet per deltagare. **Resans längd ska beräknas med hjälp av en särskild avståndsberäknare:** http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_sv.htm. Den sökande måste ange avståndet för en enkelresa för att beräkna EU-bidraget till tur och retur-resan. Exempel: Om en person från Madrid (Spanien) deltar i en verksamhet i Rom (Italien) ska den sökande a) beräkna avståndet från Madrid till Rom (1 365,28 km), b) välja rätt avståndsintervall (dvs. mellan 500 och 1 999 km) och c) beräkna det EU-bidrag som bidrar till deltagarens kostnader för tur och retur-resan Madrid–Rom (275 euro). . Ekonomiskt stöd ges endast för resor för att uppnå projektets mål.
Kostnader för vistelse	Kostnader för uppehälle, inkvartering, lokala och kollektiva transporter (t.ex. buss och taxi), individuell eller valfri sjukförsäkring.	Schablonbelopp	Personal: Upp till 14:e verksamhetsdagen: 120 euro per dag och deltagare + mellan den 15:e och den 60:e verksamhetsdagen: 70 euro per dag och deltagare + från den 61:e verksamhetsdagen och upp till 3 månader: 50 euro per dag och deltagare Studenter: Upp till 14:e verksamhetsdagen: 55 euro per dag och deltagare + mellan den 15:e och den 90:e verksamhetsdagen: 40 euro per dag och deltagare		Baserat på vistelsens längd (inklusive restid)
Utrustning	Kostnader för inköp av utrustning som krävs för att genomföra projektet. Stöd ges endast för utrustning som köps in till nytta för lärosätena i partnerländerna	Faktiska kostnader	100 % av bidragsberättigande kostnader Högst 30 % av hela bidraget		Villkor: Begäran om ekonomiskt stöd för att täcka dessa kostnader måste motiveras på ansökningsblanketten.
Anlitande av underleverantörer	Stöd till underleverantörskostnader som krävs för att genomföra projektet, inklusive kostnader för obligatorisk finansiell revision (revisionsintyg) och för eventuell extern kvalitetssäkring. Underkontraktering av projektledningsuppgifter är inte bidragsberättigande.	Faktiska kostnader	100 % av bidragsberättigande kostnader Högst 10 % av hela bidraget		Externa organ ska bara anlitas undantagsvis. Den specialkompetens och särskilda sakkunskap som krävs för att uppnå projektmålen bör finnas inom konsortiet och ska avgöra dess sammansättning.
Särskilda kostnader	Dyra resekostnader för deltagare (ytterligare information finns i avsnittet "Vad mer behöver jag veta om denna insats?").	Faktiska kostnader	Dyra resekostnader: upp till 80 % av bidragsberättigande kostnader.		

Tabell A – Personalkostnader (belopp i euro per dag) i programländer

Vilken kategori av personal som ska tillämpas beror på det arbete som ska utföras i projektet, inte på den berörda personens ställning eller titel. Med andra ord ska exempelvis personalkostnader för, till exempel, en administrativ uppgift som utförts av en akademiker debiteras under kategorin ”Administrativ personal”. De faktiska ersättningsformerna för personal som deltar i projektet ska bestämmas gemensamt av de organisationer som ingår i projektet, godkännas av de chefer som är ansvariga för deras anställning och ingå i det partnerskapsavtal som ska ingås mellan partnerna i början av projektet.

Det schablonbelopp som ska användas för att beräkna bidraget är beloppet för det land där personen är anställd, oberoende av var uppgifterna ska utföras (dvs. en person i en organisation i land A som arbetar (delvis) i land B redovisas enligt enhetskostnaderna för land A).

	Anställd i ledande befattning	**Lärare/handledare/forskare/ ungdomsledare**	**Tekniker**	**Administrativ personal11**
	B4.1	**B4.2**	**B4.3**	**B4.4**
Danmark, Irland, Luxemburg, Nederländerna, Österrike, Sverige, Liechtenstein, Norge	294	241	190	157
Belgien, Tyskland, Frankrike, Italien, Finland, Storbritannien, Island	280	214	162	131
Tjeckien, Grekland, Spanien, Cypern, Malta, Portugal, Slovenien	164	137	102	78
Bulgarien, Estland, Kroatien, Lettland, Litauen, Ungern, Polen, Rumänien, Slovakien, Makedonien, Turkiet	88	74	55	39

Tabell B – Personalkostnader (belopp i euro per dag) i partnerländer

Vilken kategori av personal som ska tillämpas beror på det arbete som ska utföras i projektet, inte på den berörda personens ställning eller titel. Med andra ord ska exempelvis personalkostnader för, till exempel, en administrativ uppgift som utförts av en akademiker debiteras under kategorin ”Administrativ personal”. De faktiska ersättningsformerna för personal som deltar i projektet ska bestämmas gemensamt av de organisationer som ingår i projektet, godkännas av de chefer som är ansvariga för deras anställning och ingå i det partnerskapsavtal som ska ingås mellan partnerna i början av projektet.

Det schablonbelopp som ska användas för att beräkna bidraget är beloppet för det land där personen är anställd, oberoende av var uppgifterna ska utföras (dvs. en person i en organisation i land A som arbetar (delvis) i land B redovisas enligt enhetskostnaderna för land A).

	Anställd i ledande befattning	**Lärare/handledare/forskare**	**Tekniker**	**Administrativ personal[12]**
	B4.1	**B4.2**	**B4.3**	**B4.4**
Israel	166	132	102	92
Albanien, Angola, Antigua och Barbuda, Argentina, Barbados, Bosnien och Hercegovina, Brasilien, Chile, Colombia, Cooköarna, Dominikanska republiken, Elfenbenskusten, Gabon, Grenada, Komorerna, Kosovo[13], Libanon, Libyen, Mexiko, Montenegro, Nigeria, Peru, Saint Kitts och Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent och Grenadinerna, São Tomé och Príncipe, Serbien, Seychellerna, Thailand, Ukrainas internationellt erkända territorium, Uruguay, Venezuela, Zambia, Zimbabwe	108	80	57	45
Afghanistan, Azerbajdzjan, Bahamas, Bolivia, Burkina Faso, Costa Rica, Djibouti, Dominikanska republiken, Ecuador, El Salvador, Georgien, Guatemala, Guinea-Bissau, Haiti, Irak, Iran, Jamaica, Jordanien, Kamerun, Kazakstan, Kenya, Kina, Kongo (Brazzaville), Marocko, Mikronesien, Moçambique, Namibia, Palestina[14], Panama, Papua Nya Guinea, Paraguay, Senegal, Sydafrika, Surinam, Swaziland, Rysslands internationellt erkända territorium, Trinidad och Tobago, Vanuatu	77	57	40	32
Algeriet, Armenien, Bangladesh, Belize, Benin, Bhutan, Botswana, Burundi, Centralafrikanska republiken, Egypten, Eritrea, Etiopien, Ekvatorialguinea, Fijiöarna, Filippinerna, Gambia, Ghana, Guinea, Guyana, Honduras, Indien, Indonesien, Island, Jemen, Kambodja, Kap Verde, Kirgizistan, Kiribati, Demokratiska republiken Kongo (Kinshasa), Kuba, Laos, Lesotho, Liberia, Madagaskar, Malawi, Malaysia, Maldiverna, Mali, Marshallöarna, Mauretanien, Mauritius, Moldavien, Mongoliet, Myanmar/Burma, Nauru, Niger, Niue, Nepal, Nicaragua, Nordkorea, Pakistan, Palau, Rwanda, Samoa, Sierra Leone, Solomon, Somalia, Sri Lanka, Sudan, Syrien, Sydsudan, Tadzjikistan, Tanzania, Tchad, Togo, Tonga, Tunisien, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Uzbekistan, Vietnam, Vitryssland, Österrtimor	47	33	22	17

1. *Att göra EU:s utvecklingspolitik mer effektiv: en agenda för förändring*, meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén, Bryssel, 13.10.2011, KOM(2011) 637 slutlig
2. *Den europeiska högre utbildningen i världen*, meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén, Bryssel, 11.7.2013 COM(2013) 499 final
3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 232/2014 av den 11 mars 2014 om inrättande av ett europeiskt grannskapsinstrument
http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:SV:PDF
4.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 233/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete för perioden 2014–2020
http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0044:0076:SV:PDF

5.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 231/2014 av den 11 mars 2014 om inrättande av ett instrument för stöd inför anslutningen (IPA II)
http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0011:0026:SV:PDF

6. Inom denna insats definieras en region som en grupp länder som tillhör ett visst makrogeografiskt område. Den klassificering av regioner som tillämpas i Erasmus+ överensstämmer med kategoriseringarna i EU:s olika instrument för yttre åtgärder.
7.Fullmakten som undertecknas av det juridiska ombudet för partnerorganisationen blir en bilaga till huvudavtalet och vinner därigenom laga kraft. Mallen som EU:s programkontor tillhandahåller måste användas utan några ändringar eller justeringar. Fullmakterna ska följa mallen som publiceras tillsammans med andra officiella dokument i samband med inbjudan att lämna projektförslag.
8.

Följande typer av organisationer får inte delta:

- EU-institutioner och andra EU-organ, däribland specialiserade byråer (en uttömmande förteckning finns på webbsidan https://europa.eu/european-union/index_sv).
- Nationella programkontor i berättigade partnerländer (för att undvika en eventuell intressekonflikt och/eller dubbelfinansiering).
- Organisationer som förvaltar EU-program (t.ex. nationella programkontor i programländerna) kan läs mer i del C i handledningen.

9.*International Standard Classification of Educational Levels* (ISCED 2011), högre utbildning, **minst** nivå 5. Eftergymnasial utbildning utom högre utbildning, ISCED 2013 nivå 4, godkänns inte
10.Inom ramen för denna insats definieras en region som en grupp länder som tillhör ett visst makrogeografiskt område. Den klassificering av regioner som tillämpas i Erasmus+ överensstämmer med de kategoriseringar som görs i EU:s olika instrument för yttre åtgärder.
11.Studenter får arbeta i projektet och deras löner kan då tas från personalkostnader (administrativ personal) förutsatt att de ingått ett anställningsavtal med en institution som är medlem i konsortiet.
12.Studenter får arbeta i projektet och deras löner kan då tas från personalkostnader (administrativ personal) förutsatt att de ingått ett anställningsavtal med en institution som är medlem i konsortiet.
13.Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om Kosovos status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244 (1999) och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.
14.Denna beteckning ska inte uppfattas som ett erkännande av en palestinsk stat och påverkar inte de enskilda medlemsstaternas ståndpunkt i frågan.

Kapacitetsuppbyggnad på ungdomsområdet

Vad är syftet med kapacitetsuppbyggnadsprojekt?

Projekt för kapacitetsuppbyggnad på ungdomsområdet ska

- främja samarbete och utbyten på ungdomsområdet mellan programländer och partnerländer från olika regioner1 i världen
- förbättra kvaliteten i och erkännandet av arbete på ungdomsområdet, icke-formellt lärande och volontärarbete i partnerländer och se till att de samverkar med och kompletterar andra utbildningssystem, arbetsmarknaden och samhället i stort
- främja utveckling, provning och lansering av system och program för icke-formella utbyten på regional nivå (dvs. inom och mellan regioner i världen)
- främja utbyten för icke-formellt lärande mellan program- och partnerländer, framför allt med inriktning på unga med begränsade möjligheter, för att höja deltagarnas kompetens och uppmuntra dem att delta aktivt i samhället.

Vad är ett kapacitetsuppbyggnadsprojekt?

Kapacitetsuppbyggnadsprojekt är samarbetsprojekt mellan olika länder som baseras på multilaterala partnerskap mellan organisationer som är verksamma på ungdomsområdet i program- och partnerländer. De kan också omfatta organisationer från allmän och yrkesinriktad utbildning och från andra socioekonomiska sektorer.

Vilken verksamhet kan få bidrag i ett kapacitetsuppbyggnadsprojekt?

Projekten bör bedriva verksamhet som

- främjar strategiskt samarbete mellan ungdomsorganisationer och myndigheter i partnerländer
- främjar samarbete mellan ungdomsorganisationer och organisationer inom allmän utbildning och yrkesutbildning samt med företrädare för näringslivet och arbetsmarknaden
- ökar kapaciteten hos ungdomsråd, ungdomsplattformar och lokala, regionala och nationella myndigheter som arbetar med ungdomsfrågor i partnerländer
- förbättrar ledning, styrning, innovationsförmåga och internationalisering hos ungdomsorganisationer i partnerländer
- lanserar, testar och genomför metoder för arbete inom ungdomsområdet, t.ex.
- verktyg och metoder för att främja den sociala och yrkesrelaterade utvecklingen hos personer som arbetar med unga och utbildare
- icke-formella lärandemetoder, särskilt sådana som främjar inhämtande eller förbättring av kompetens, inklusive mediekompetens
- nya former för praktiska utbildningsprogram och simuleringar av fall från verkliga livet, nya former av ungdomsarbete, framför allt strategisk användning av öppet och flexibelt lärande, virtuella utbyten, öppna lärresurser och bättre it-användning
- samarbete, nätverksarbete och lärande av varandra som främjar effektiv förvaltning, internationalisering och ledning av organisationer på ungdomsområdet.

Följande verksamheter kan genomföras inom ett kapacitetsuppbyggnadsprojekt:

Kapacitetsuppbyggande verksamhet

- Verksamhet som uppmuntrar till politisk dialog, samarbete, nätverksarbete och utbyte av metoder på ungdomsområdet, som konferenser, workshoppar och möten.
- Stora ungdomsevenemang.
- Informations- och upplysningskampanjer.
- Utarbetande av informations-, kommunikations- och medieverktyg.
- Framtagning av metoder, verktyg och material samt kursplaner, utbildningsmoduler och dokumentationsverktyg för att arbeta med unga, t.ex. ungdomspass (Youthpass).
- Nya former för att arbeta med unga och erbjuda utbildning och stöd, framför allt genom öppna och flexibla läromedel, virtuellt samarbete och öppna lärresurser.

Utbyten

- Ungdomsutbyten2 mellan programländer och berättigade partnerländer.
- Volontärverksamhet3 från/till berättigade partnerländer.
- Utbyten för personer som arbetar med unga4 mellan programländer och berättigade partnerländer.

Utifrån den geografiska täckningen skiljer vi mellan fyra olika typer av kapacitetsuppbyggnadsprojekt:

- Kapacitetsuppbyggnadsprojekt mellan organisationer som är aktiva på ungdomsområdet i programländer och i **andra partnerländer** (från regionerna 5–13; se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen).

  Dessa projekt, som lämnats in av organisationer från programländer, syftar till att öka organisationernas kapacitet genom kapacitetsuppbyggande verksamhet, t.ex. utbyten.

- Kapacitetsuppbyggnadsprojekt mellan organisationer som är aktiva på ungdomsområdet i programländer och i partnerländer från västra Balkan (region 1; se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen) – **ungdomsfönsterprojekt på västra Balkan**

  Dessa projekt, som lämnats in av organisationer på västra Balkan (region 1), syftar till att öka organisationernas kapacitet genom kapacitetsuppbyggande verksamhet, t.ex. utbyten.

- Kapacitetsuppbyggnadsprojekt mellan organisationer som är aktiva på ungdomsområdet i

programländer och i partnerländer i det östliga partnerskapet (region 2; se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen) – **ungdomsfönsterprojekt inom det östliga partnerskapet**[5]

Dessa projekt, som lämnats in av organisationer i länder i det östliga partnerskapet (region 2), syftar till att öka organisationernas kapacitet genom någon av följande två projekttyper:

– Ungdomsstipendier inom det civila samhället:

Inkluderande och interaktiva projekt som ska öka ungdomsorganisationernas och ungdomsledarnas kapacitet att knyta konstruktiva kontakter med olika partner, inklusive offentliga organ och organisationer i det civila samhället. De utvalda unga ledarna – stipendiaterna – från de sökande organisationerna stärker sin kompetens och färdighet inom politisk utveckling genom utbyten och arbete vid värdorganisationer i programländerna. Verksamheterna måste omfatta gränsöverskridande icke-formellt lärande, t.ex. mentorskap och jobbskuggning. Som ett led i projektet genomför ungdomsledarna även små ungdomspolitiska projekt när de återvänder till den sändande organisationen.

– Partnerskap för entreprenörskap:

Projekten ska främja entreprenörskapsutbildning[6] och socialt entreprenörskap för ungdomar genom icke-formella lärandeprojekt mellan olika länder som bygger på multilaterala partnerskap mellan organisationer som är verksamma inom ovannämnda områden, inklusive företag. Här prioriteras projekt som bidrar till praktiska lösningar på sociala problem i ursprungssamhället och till att tillvarata regionens ekonomiska potential genom att även involvera den privata sektorn. Den här typen av projekt kan även omfatta utbyten.

EU-kommissionen planerar att anslå ca 60 % av de tillgängliga medlen till ungdomsstipendier inom det civila samhället och 40 % till partnerskap för entreprenörskap.

- Kapacitetsuppbyggnadsprojekt mellan organisationer som är aktiva på ungdomsområdet i programländer och i Tunisien[7]

  Dessa projekt, som lämnats in av organisationer i Tunisien, syftar till att öka organisationernas kapacitet genom kapacitetsuppbyggande aktiviteter, t.ex. utbyten.

  Projekten inom ovannämnda tre fönster – västra Balkan, det östliga partnerskapet och länderna i södra Medelhavsområdet – lämnas in av organisationer i ett av de partnerländer som gränsar till EU inom respektive fönster och kan omfatta partnerorganisationer från andra länder i samma region. Med *fönster* avses att ytterligare EU-medel anslås till Erasmus+ för att öka ungas möjligheter att samarbeta med partnerländer i EU:s grannskap[8].

Vilken roll har de organisationer som deltar?

Ett kapacitetsuppbyggnadsprojekt består av följande:

- Sökande/samordnare: en organisation som lämnar in projektförslaget på alla partners vägnar.

Om projektet godkänns ska den sökande/samordnaren 1) ha det finansiella och rättsliga ansvaret för hela projektet gentemot EU:s programkontor, 2) samordna projektet i samarbete med alla andra partner som deltar i projektet och 3) ta emot bidraget från Erasmus+ och fördela pengarna mellan de partner som deltar i projektet.
- Partner: organisationer som bidrar aktivt till att förbereda, genomföra och utvärdera kapacitetsuppbyggnadsprojektet.
- Anknutna enheter (frivilligt): organisationer som bidrar till projektets mål och verksamhet. Anknutna enheter måste identifieras i ansökan och uppfylla de krav som anges i bilaga III (ordlista) i den här programhandledningen.

Om projektet ska genomföra ungdomsutbyten, volontärverksamhet och utbyten för personer som arbetar med unga ska de deltagande organisationerna ta på sig följande roller och uppgifter:

- Sändande organisation: ansvarar för att sända unga utomlands (i detta ingår att organisera de praktiska arrangemangen, förbereda deltagarna före avresan och ge stöd till deltagarna under hela projektet).
- Mottagande organisation: ansvarar för att stå som värd för verksamheten, utarbeta ett aktivitetsprogram för deltagarna i samarbete med deltagare och partnerorganisationer samt ge stöd till deltagarna under hela projektet.

Vidare måste det vara gratis att delta i en volontärverksamhet, med undantag för ett eventuellt bidrag till resekostnaderna (om bidraget från Erasmus+ inte täcker dessa kostnader helt) och extra utgifter som inte är kopplade till verksamheten. Den största delen av kostnaderna för deltagande i volontärverksamheten ska täckas av bidraget från Erasmus+ eller andra medel från de deltagande organisationerna.

Vilka kriterier används för att bedöma ett kapacitetsuppbyggnadsprojekt?

Här anger vi de formella kriterier som ett kapacitetsuppbyggnadsprojekt måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+.

Allmänna kriterier

Vilka organisationer får delta?	Alla offentliga eller privata organisationer med sina eventuella anknutna enheter som är etablerade i ett programland eller i ett partnerland från regionerna 1, 2, 5–13 samt Tunisien enligt avsnittet ”Deltagande länder” i programhandledningen. Det kan till exempel vara • icke-vinstdrivande organisationer, föreningar och icke-statliga organisationer (inklusive europeiska icke-statliga ungdomsorganisationer) • nationella ungdomsråd • offentliga organ på lokal, regional eller nationell nivå • skolor, institutioner eller utbildningscentrum (på alla nivåer, från förskole- till gymnasieutbildning och även yrkes- och vuxenutbildning) • offentliga eller privata små, medelstora eller stora företag (även sociala företag) • arbetsmarknadens parter eller andra företrädare för arbetslivet, t.ex. handelskammare, hantverks- /yrkesorganisationer och fackföreningar • universitet och högskolor • forskningsinstitut • stiftelser • centrum för utbildning mellan företag • kulturorganisationer, bibliotek och museum • organ som erbjuder yrkesvägledning och informationstjänster. Organisationer från berättigade partnerländer kan endast delta i projektet som partner (inte som sökande).
Vem kan söka?	Alla • icke-vinstdrivande organisationer, föreningar och icke-statliga organisationer (inklusive europeiska icke-statliga ungdomsorganisationer) • nationella ungdomsråd • offentliga organ på lokal, regional eller nationell nivå. **För projekt mellan programländer och andra partnerländer från regionerna 5–13:** Den sökande måste vara etablerad i ett programland och ansöka på alla deltagande organisationers vägnar. Andra typer av organisationer kan endast medverka som partner, inte som sökande. **För ungdomsfönsterprojekt på västra Balkan:** Den sökande måste vara etablerad på västra Balkan. **För ungdomsfönsterprojekt inom det östliga partnerskapet**: Den sökande måste vara etablerad i ett land inom det östliga partnerskapet. Utöver de typer av berättigade sökande som nämns ovan kan även privata företag, inklusive sociala företag, söka. **För ungdomsfönsterprojekt i Tunisien**: Den sökande måste vara etablerad i Tunisien. De sökande måste vid den angivna sista ansökningsdagen ha varit lagligt registrerade i minst ett år.
Antal och profil för deltagande organisationer	Kapacitetsuppbyggnadsprojekt är gränsöverskridande och omfattar minst tre deltagande organisationer från tre olika länder, varav minst ett programland och ett berättigat partnerland. Projekt som finansieras inom ett av fönstren får inte involvera deltagande organisationer/deltagare från andra angränsande regioner.
Varaktighet	Från 9 månader till 2 år. Den sökande ska ange varaktighet i ansökan med utgångspunkt i projektets mål och vilken typ av verksamhet som planeras över tid.
Var ska ansökan lämnas?	Till EU:s programkontor – genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur i Bryssel.

När ska ansökan lämnas in?	Bidragsansökan ska lämnas in senast den • **8 mars kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som inleds mellan den 1 augusti och 31 december samma år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.
Andra kriterier	Den sökande får endast lämna in en ansökan per ansökningsomgång. För varje verksamhet som planeras i projektet ska en tidsplan bifogas ansökningsblanketten.

Ytterligare kriterier för bidragsberättigande för ungdomsutbyten

Varaktighet	Från 5 till 21 dagar, exklusive restid.
Plats	Verksamheten måste genomföras i ett land där en av de deltagande organisationerna är baserad.
Målgrupper	Unga i åldern 13–30 år9 bosatta i länderna för de sändande och mottagande organisationerna.
Antal deltagare	Minst 16 och högst 60 deltagare (ej inräknat gruppledare). Minst fyra deltagare per grupp (ej inräknat gruppledare). Varje nationell grupp måste ha minst en gruppledare. En gruppledare är en vuxen person som följer med deltagarna i ett ungdomsutbyte för att se till att de lär sig något och att de är säkra och trygga.

Ytterligare kriterier för bidragsberättigande för volontärverksamhet

Ackreditering	Alla deltagande organisationer som är etablerade i ett programland eller i ett av de partnerländer som gränsar till EU måste vid sista ansökningsdatum ha en giltig ackreditering (mer information om detta finns i det relevanta avsnittet i bilaga I till handledningen).
Varaktighet	Från 60 dagar till 12 månader.
Plats	**En volontär från ett programland** måste genomföra sin volontärverksamhet i ett av de partnerländer som berörs av projektet. **En volontär från ett berättigat partnerland** måste genomföra sin volontärverksamhet i ett av de programländer som berörs av projektet.
Målgrupper	Unga i åldern 17–30 år10 bosatta i landet för den sändande organisationen. En volontär får endast delta i en volontärverksamhet inom Erasmus+. **Undantag**: Volontärer som har genomfört en volontärverksamhet som varat högst två månader får delta i en kompletterande volontärverksamhet.
Antal deltagare	Högst 30 volontärer för hela kapacitetsuppbyggnadsprojektet.

Ytterligare kriterier för bidragsberättigande för utbyten för personer som arbetar med unga

Varaktighet	Från 5 dagar till 2 månader, exklusive restid.
Plats	Verksamheten måste genomföras i ett land där en av de deltagande organisationerna är baserad.

Målgrupper	Inga åldersgränser. Deltagarna, med undantag för lärare och handledare, måste vara bosatta i landet för den sändande eller mottagande organisationen.
Antal deltagare	Upp till 50 deltagare (inräknat utbildare och handledare när det är aktuellt) i varje verksamhet som planeras inom projektet.

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande **uteslutnings- och urvalskriterier**. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Projektet kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 20 poäng)	• Projektets relevans för insatsens mål (se avsnittet ”Vad är syftet med kapacitetsuppbyggnadsprojekt?”). • I vilken grad • målen är tydligt fastställda, realistiska och berör frågor som är relevanta för de deltagande organisationerna och målgrupperna • förslaget är innovativt eller kompletterar andra initiativ som de deltagande organisationerna redan har genomfört • kapacitetsuppbyggnadsaktiviteterna är tydligt definierade och syftar till att förstärka de deltagande organisationernas kapacitet • projektet omfattar unga med begränsade möjligheter. När det gäller projekt inom ”Partnerskap för entreprenörskap” bedöms • i vilken grad projektet - bidrar till praktiska lösningar på sociala problem i ursprungssamhället och till att tillvarata regionens ekonomiska potential genom att även involvera den privata sektorn - erbjuder utbyten för stipendiater från länderna i det östliga partnerskapet till programländer inom Erasmus+ som är relevanta för dessa praktiska lösningar.
Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 30 poäng)	• Arbetsprogrammets tydlighet, fullständighet och kvalitet, inklusive lämpliga faser för förberedelse, genomförande, övervakning, utvärdering och spridning. • Överensstämmelsen mellan projektets mål och den föreslagna verksamheten. • Kvaliteten på de icke-formella lärandemetoder som föreslås. • Kvaliteten på arrangemang för att erkänna och validera deltagarnas läranderesultat, och konsekvent användning av europeiska verktyg för öppenhet och erkännande. • Förekomst av och relevans hos kvalitetskontroll för att se till att projektet genomförs med hög kvalitet, slutförs i tid och följer budgeten. • Hur kostnadseffektivt projektet är och om det läggs lämpliga resurser på varje verksamhet. Om projektet iomfattar utbyten: • Ändamålsenligheten i åtgärderna för att välja ut eller involvera deltagarna i utbytet.

Kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete (högst 30 poäng)	• I vilken grad • projektet har en ändamålsenlig blandning av deltagande organisationer som kompletterar varandra med den profil, erfarenhet och sakkunskap som krävs för att genomföra alla aspekter av projektet • fördelningen av ansvarsområden och uppgifter visar att alla deltagande organisationer är engagerade och kommer att bidra aktivt. • Effektiva mekanismer för samarbete, samordning och kommunikation mellan de deltagande organisationerna och med andra berörda intressenter.
Effekt och spridning (högst 20 poäng)	• Kvaliteten på åtgärderna för att utvärdera projektets resultat. • Projektets potentiella effekt • för deltagare och deltagande organisationer under och efter projektet • utanför de organisationer och enskilda personer som deltagit direkt i projektet, på lokal, regional, nationell och/eller internationell nivå. • Plan för spridning av projektets resultat: ändamålsenligheten och kvaliteten på åtgärderna är för att sprida projektets resultat inom och utanför de deltagande organisationerna. • Om det är aktuellt ska ansökan innehålla en beskrivning av hur material, dokumentation och medier som tagits fram kommer att göras tillgängliga kostnadsfritt och marknadsföras genom öppna licenser, utan oproportionerliga begränsningar. • Kvaliteten på planerna för att garantera projektets hållbarhet: kapaciteten för att fortsätta att ha effekt och producera resultat när EU:s bidrag är slut.

Förslagen måste få minst 60 poäng för att komma i fråga för finansiering. De måste också få minst hälften av de högsta möjliga poängen inom var och en av de kategorier för tilldelningskriterier som anges ovan (dvs. minst 10 poäng för kategorierna ”projektets relevans” och ”effekt och spridning”, och 15 poäng för kategorierna ”kvaliteten på projektets utformning och genomförande” och ”kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete”).

Vad mer behöver jag veta om denna insats?

SÄRSKILDA KOSTNADER

De sökande kan söka pengar för resekostnader under budgetposten ”Särskilda kostnader” (för upp till 80 % av de totala bidragsberättigande kostnaderna, se ”Vilka regler gäller för finansieringen?”). De sökande måste kunna styrka att de vanliga budgetreglerna (schablonbelopp i enlighet med avståndet för resan) inte täcker 70 % av resekostnaderna för deltagarna.

Vilka regler gäller för finansieringen?

Projektets budget måste vara utformad enligt följande finansieringsregler (i euro):

Högsta bidrag som kan beviljas för ett kapacitetsuppbyggnadsprojekt: 150 000 euro

	Bidragsberättigande kostnader	Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Verksamhetskostnader	Kostnader som är direkt förknippade med genomförandet av projektets kapacitetsuppbyggande verksamhet (exklusive utbyten): • Kostnader för information, kommunikation och teknik • Möten mellan partner i gränsöverskridande projekt för genomförande och samordning samt konferenser och storskaliga ungdomsevenemang (exklusive resekostnader): - Kost och logi, inklusive lokala transporter. - Visum- och försäkringskostnader. - Hyra av lokaler för möten, konferenser och andra evenemang. - Tolkningskostnader. - Kostnader för externa föredragshållare. • Kunskapsproduktion och spridning av projektresultat: - Produktion. - Översättning. - Spridnings- och/eller informationskostnader. • Språkliga, interkulturella och uppgiftsrelaterade förberedelser av utbytesdeltagare. • Kostnader för revision av projektet. Indirekta kostnader: Ett schablonbelopp på högst 7 % av projektets bidragsberättigande direkta kostnader får beviljas för indirekta kostnader i form av bidragsmottagarens allmänna administrativa kostnader för projektet (t.ex. el- eller internetkostnader, lokalkostnader och kostnader för fast personal).	Faktiska kostnader	Högst 80 % av de sammanlagda bidragsberättigande kostnaderna.	Villkor: Den begärda budgeten är motiverad med hänsyn till den planerade verksamheten. Personalkostnader betraktas inte som bidragsberättigande kostnader.
Resekostnader	Resekostnader för projektmöten i andra länder för att de deltagande organisationerna ska kunna genomföra projektet och samordna arbetet, samt för konferenser och storskaliga ungdomsevenemang.	Schablonbelopp	För resor på mellan 10 och 99 km: 20 euro per deltagare För resor på mellan 100 och 499 km: 180 euro per deltagare För resor på mellan 500 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på mellan 2 000 och 2 999 km: 360 euro per deltagare För resor på mellan 3 000 och 3 999 km: 530 euro per deltagare För resor på mellan 4 000 och 7 999 km: 820 euro per deltagare För resor på minst 8 000 km: 1 500 euro per deltagareInklusive utbildare, handledare och medföljande personer.	Baserat på reseavståndet per deltagare. Resans längd ska beräknas med hjälp av en särskild avståndsberäknare. Den sökande måste ange avståndet för en enkelresa för att beräkna EU-bidraget till tur och retur-resan.

A) Finansieringsregler för ungdomsutbyten inom kapacitetsuppbyggnadsprojektet (valfri finansiering)

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Resor	Bidrag till deltagarnas och medföljande personers resekostnader från ursprungsorten till platsen för verksamheten och tillbaka igen.	Schablonbelopp	För resor på mellan 10 och 99 km: 20 euro per deltagare För resor på mellan 100 och 499 km: 180 euro per deltagare För resor på mellan 500 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på mellan 2 000 och 2 999 km: 360 euro per deltagare För resor på mellan 3 000 och 3 999 km: 530 euro per deltagare För resor på mellan 4 000 och 7 999 km: 820 euro per deltagare För resor på minst 8 000 km: 1 500 euro per deltagare	Baserat på reseavståndet per deltagare. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknare11. Den sökande måste ange avståndet för en enkelresa för att beräkna EU-bidraget till tur och retur-resan12
Bidrag till projektets genomförande	Kostnader som är direkt förknippade med genomförandet av utbyten inom projektet (inklusive kostnader för förberedelser, mat, boende, lokala transporter, lokaler, försäkringar, utrustning och material, utvärderingar, spridning och tillvaratagande av resultat samt uppföljning).	Schablonbelopp	B4.1 per verksamhetsdag och deltagare13	Baserat på vistelsens längd per deltagare (inklusive en resdag före respektive efter verksamheten om det behövs).
Bidrag för särskilda behov	Ytterligare kostnader som har direkt koppling till deltagare med funktionsnedsättning och medföljande personer (inklusive kostnader för resa och uppehälle, om motiverat och om detta inte redan täcks genom budgetkategorierna resor och bidrag till projektets genomförande).	Faktiska kostnader	100 % av bidragsberättigande kostnader	Villkor: Begäran om ekonomiskt stöd i samband med särskilda behov måste motiveras på ansökningsblanketten
Särskilda kostnader	Kostnader för att stödja deltagande av unga med begränsade möjligheter så att de kan delta på samma villkor som andra unga (exklusive resekostnader och uppehälle för deltagare). Viseringar och viseringsrelaterade kostnader, uppehållstillstånd, vaccinationer och medicinska intyg. Dyra resekostnader för deltagare (ytterligare information finns i avsnittet ”Vad mer behöver jag veta om denna insats?”).	Faktiska kostnader	Dyra resekostnader: upp till 80 % av bidragsberättigande kostnader. Övriga kostnader: 100 % av bidragsberättigande kostnader	Villkor: Begäran om ekonomiskt stöd i samband med särskilda kostnader måste motiveras på ansökningsblanketten

B) Finansieringsregler för volontärverksamhet inom kapacitetsuppbyggnadsprojektet (valfri finansiering)

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Resor	Bidrag till deltagarnas och medföljande personers resekostnader från ursprungsorten till platsen för verksamheten och tillbaka igen	Schablonbelopp	För resor på mellan 10 och 99 km: 20 euro per deltagare För resor på mellan 100 och 499 km: 180 euro per deltagare För resor på mellan 500 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på mellan 2 000 och 2 999 km: 360 euro per deltagare För resor på mellan 3 000 och 3 999 km: 530 euro per deltagare För resor på mellan 4 000 och 7 999 km: 820 euro per deltagare För resor på minst 8 000 km: 1 500 euro per deltagare	Baserat på reseavståndet per deltagare. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknare14. Den sökande måste ange avståndet för en enkelresa för att beräkna EU-bidraget till tur och retur-resan15
Bidrag till projektets genomförande	Kostnader som är direkt förknippade med genomförandet av utbyten inom projektet (inklusive kostnader för förberedelser, mat, boende, lokala transporter, lokaler, försäkringar, utrustning och material, utvärderingar, spridning och tillvaratagande av resultat samt uppföljning).	Schablonbelopp	B4.3 per dag och volontär16	Baserat på vistelsens längd per deltagare (inklusive en resdag före respektive efter verksamheten om det behövs)
Individuellt bidrag	”Fickpengar” till volontärer för ytterligare personliga omkostnader.	Schablonbelopp	B4.4 per dag och volontär	Baserat på vistelsens längd per deltagare (inklusive en resdag före respektive efter verksamheten om det behövs)
Bidrag för särskilda behov	Kostnader för uppehälle för medföljande personer och för resekostnader om så är motiverat och inte redan täcks genom budgetkategorin resor. Ytterligare kostnader som har direkt koppling till deltagare med funktionsnedsättning (inklusive kostnader för resa och uppehälle, om motiverat och om detta inte redan täcks genom budgetkategorierna resor och bidrag till projektets genomförande).	Faktiska kostnader	100 % av bidragsberättigande kostnader	Villkor: Begäran om ekonomiskt stöd i samband med särskilda behov måste motiveras på ansökningsblanketten
Särskilda kostnader	Kostnader för att stödja deltagandet av unga med begränsade möjligheter så att de kan delta på samma villkor som andra unga, inklusive stöd för utökat mentorskap och särskilda förberedelser (exklusive resekostnader och aktivitetskostnader för unga och medföljande personer). Viseringar och viseringsrelaterade kostnader, uppehållstillstånd, vaccinationer och medicinska intyg. Dyra resekostnader för deltagare (ytterligare information finns i avsnittet ”Vad mer behöver jag veta om denna insats?”).	Faktiska kostnader	Dyra resekostnader: upp till 80 % av bidragsberättigande kostnader. Övriga kostnader: 100 % av bidragsberättigande kostnader	Villkor: Begäran om ekonomiskt stöd i samband med särskilda kostnader måste motiveras på ansökningsblanketten

C) Finansieringsregler för utbyten för personer som arbetar med unga inom kapacitetsuppbyggnadsprojektet (valfri finansiering)

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Resor	Bidrag till deltagarnas och medföljande personers resekostnader från ursprungsorten till platsen för verksamheten och tillbaka igen.	Schablonbelopp	För resor på mellan 10 och 99 km: 20 euro per deltagare För resor på mellan 100 och 499 km: 180 euro per deltagare För resor på mellan 500 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på mellan 2 000 och 2 999 km: 360 euro per deltagare För resor på mellan 3 000 och 3 999 km: 530 euro per deltagare För resor på mellan 4 000 och 7 999 km: 820 euro per deltagare För resor på minst 8 000 km: 1 500 euro per deltagare	Baserat på reseavståndet per deltagare. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknare17. Den sökande måste ange avståndet för en enkelresa för att beräkna EU-bidraget till tur och retur-resan18
Bidrag till projektets genomförande	Kostnader som är direkt förknippade med genomförandet av utbyten inom projektet (inklusive kostnader för förberedelser, mat, boende, lokala transporter, lokaler, försäkringar, utrustning och material, utvärderingar, spridning och tillvaratagande av resultat samt uppföljning).	Schablonbelopp	B4.2 per deltagareInklusive utbildare, handledare och medföljande personer. och verksamhetsdag. Högst 1 100 euro per deltagare.	Baserat på vistelsens längd per deltagare (inklusive en resdag före respektive efter verksamheten om det behövs)
Bidrag för särskilda behov	Ytterligare kostnader som har direkt koppling till deltagare med funktionsnedsättning och medföljande personer (inklusive kostnader för resa och uppehälle, om motiverat och om detta inte redan täcks genom budgetkategorierna resor och bidrag till projektets genomförande).	Faktiska kostnader	100 % av bidragsberättigande kostnader	Villkor: Begäran om ekonomiskt stöd i samband med särskilda behov måste motiveras på ansökningsblanketten
Särskilda kostnader	Viseringar och viseringsrelaterade kostnader, uppehållstillstånd, vaccinationer och medicinska intyg. Dyra resekostnader för deltagare från/till yttersta randområden och utomeuropeiska länder och territorier (ytterligare information finns i avsnittet ”Vad mer behöver jag veta om denna insats?”).	Faktiska kostnader	Dyra resekostnader: upp till 80 % av bidragsberättigande kostnader. Övriga kostnader: 100 % av bidragsberättigande kostnader	Villkor: Begäran om ekonomiskt stöd i samband med särskilda kostnader måste motiveras på ansökningsblanketten

D) Bidrag till projektets genomförande och individuellt bidrag

Beloppen beror på i vilket land utbytet sker.

	Bidrag till projektets genomförande			Individuellt bidrag
	Ungdomsutbyten (euro per dag)	Utbyten för personer som arbetar med unga (euro per dag)	Volontärverksamhet (euro per dag)	
	B4.1	B4.2	B4.3	B4.4
Belgien	42	65	26	4
Bulgarien	32	53	17	4
Tjeckien	32	54	17	5

	Bidrag till projektets genomförande			Individuellt bidrag
	Ungdomsutbyten (euro per dag)	Utbyten för personer som arbetar med unga (euro per dag)	Volontärverksamhet (euro per dag)	
	B4.1	B4.2	B4.3	B4.4
Danmark	45	72	26	6
Tyskland	41	58	23	5
Estland	33	56	18	4
Irland	49	74	26	6
Grekland	38	71	21	5
Spanien	34	61	18	5
Frankrike	38	66	20	6
Kroatien	35	62	19	5
Italien	39	66	21	5
Cypern	32	58	21	5
Lettland	34	59	19	4
Litauen	34	58	18	4
Luxemburg	45	66	26	5
Ungern	33	55	17	5
Malta	39	65	22	5
Nederländerna	45	69	26	5
Österrike	45	61	23	5
Polen	34	59	18	4
Portugal	37	65	20	5
Rumänien	32	54	17	3
Slovenien	34	60	20	4
Slovakien	35	60	19	5
Finland	45	71	26	5
Sverige	45	70	26	5
Storbritannien	45	76	26	6
Makedonien	28	45	15	3
Island	45	71	26	6
Liechtenstein	45	74	24	6
Norge	50	74	26	6
Turkiet	32	54	17	4
Partnerland	29	48	15	3

1. Inom denna insats definieras en region som en grupp länder som tillhör ett visst makrogeografiskt område.
2. En närmare beskrivning av utbytena finns i avsnittet ”Programområde 1: Utbyten för unga och personer som arbetar med unga” i del B i handledningen.
3. Se ovan.
4. Se ovan.

5.Som finansieras genom EU4youth-programmet.
6.Entreprenörskap handlar inte bara om affärer utan kan även ses som ett sätt att utveckla färdigheter som risktagande och problemlösning, som gör det lättare att nå nå sina mål, både i livet och i utbildningen.
7.Denna insats måste godkännas av kommittén för det europeiska grannskapsinstrumentet.
8.Utbyten som genomförs i samarbete med partnerländer som gränsar till EU-länder men som lämnats in av en partnerorganisation i ett programland kan få stöd inom programområde 1: Utbyten för unga och personer som arbetar med unga, och inom programområde 3: Möten mellan unga och beslutsfattare på ungdomsområdet.
9.Tänk på följande:

Lägsta ålder – deltagarna måste ha uppnått minimiåldern på startdagen.

Högsta ålder – deltagarna får inte vara äldre än den angivna högsta åldern på den sista ansökningsdagen.

10.Se ovan.
11.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm
12.Exempel: Om en person från Madrid (Spanien) deltar i en verksamhet i Rom (Italien) ska den sökande a) beräkna avståndet från Madrid till Rom (1 365,28 km), b) välja rätt avståndsintervall (dvs. mellan 500 och 1 999 km) och c) beräkna det EU-bidrag som bidrar till deltagarens kostnader för tur och retur-resan Madrid–Rom (275 euro).
13.Inklusive gruppledare och medföljande personer.
14.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm
15.Exempel: Om en person från Madrid (Spanien) deltar i en verksamhet i Rom (Italien) ska den sökande a) beräkna avståndet från Madrid till Rom (1 365,28 km), b) välja rätt avståndsintervall (dvs. mellan 500 och 1 999 km) och c) beräkna det EU-bidrag som bidrar till deltagarens kostnader för tur och retur-resan Madrid–Rom.
16.Inklusive medföljande personer för volontärer med begränsade möjligheter.
17.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm
18.Exempel: Om en person från Madrid (Spanien) deltar i en verksamhet i Rom (Italien) ska den sökande a) beräkna avståndet från Madrid till Rom (1 365,28 km), b) välja rätt avståndsintervall (dvs. mellan 500 och 1 999 km) och c) beräkna det EU-bidrag som bidrar till deltagarens kostnader för tur och retur-resan Madrid–Rom (275 euro).

Programområde 3: Stöd till politisk reform

Verksamheten till stöd för politiska reformer är inriktad på att uppnå målen för de europeiska politiska dagordningarna, särskilt Europa 2020-strategin, den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020) och den europeiska ungdomsstrategin.

Vilka insatser får bidrag?

Följande insats genomförs genom denna programhandledning:

- Strukturerad dialog: möten mellan ungdomar och beslutsfattare på ungdomsområdet.

I denna del B i handledningen ger vi närmare information om de kriterier och finansieringsregler som gäller för denna insats.

Dessutom täcker programområde 3 många andra insatser till stöd för politiska reformer inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor som genomförs direkt av Europeiska kommissionen eller genom särskilda inbjudningar att lämna ansökningar som hanteras av Centrala programkontoret. Du hittar mer information på webbplatserna för Europeiska kommissionen, det centrala programkontoret och de nationella programkontoren. Nedan finns en kortfattad beskrivning av dessa insatser:

Kunskap inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor, vilket innefattar insamling av belägg, analys och lärande av varandra. Det rör sig framför allt om följande aspekter:

- Tematisk och landsspecifik sakkunskap, undersökningar av politiska frågor och reformer, däribland verksamheten inom Eurydice-nätverket.
- Stöd för att Erasmus+-länder ska delta i europeiska eller internationella undersökningar för att övervaka specifika trender och utvecklingar, däribland utvecklingen av språkkunskaper i Europa.
- EU:s ordförandeskapsevenemang och möten på hög nivå.
- Utbyten av erfarenheter och goda exempel samt inbördes granskning.
- Stöd till genomförande av de öppna samordningsmetoderna.

Initiativ för politisk innovation i syfte att utarbeta ny politik eller förbereda genomförandet av den. Detta innefattar särskilda inbjudningar att lämna ansökningar som förvaltas av Centrala programkontoret om a) europeiska politiska experiment under ledning av offentliga myndigheter på hög nivå och med fältförsök i flera länder baserat på sunda utvärderingsmetoder; b) framåtsyftande samarbetsprojekt om politisk utveckling <:p>

Stöd till europeiska politiska verktyg, framför allt följande:

- Verktyg för öppenhet (gällande färdigheter och kvalifikationer) som underlättar insyn och erkännande av färdigheter och kvalifikationer och även överföring av studiepoäng, främjar kvalitetskontroll, stöder validering av icke-formellt och informellt lärande, samt förvaltning av färdigheter och vägledning. Denna insats kommer också att inkludera nätverk som stöder tillämpningen av dessa verktyg.
- Fakta om kompetenssituationen för att kunna utveckla och stödja europeiska verktyg som t.ex.

EU:s kompetenskarta, som är en webbaserad plattform.
- Nätverk som stöder specifika politikområden såsom läs- och skrivkunnighet och lärande för vuxna, samt arbete inom ungdomsområdet och ungdomsinformation (Salto och Eurodesk).
- Särskilda verktyg för högre utbildning – utveckling och stöd till verktyg som U-Multirank, stöd till Bolognaprocessen eller den yttre dimensionen i högre utbildning, de nationella grupperna av experter på högskolereformer inom grannskaps- och utvidgningspolitiken samt Ryssland och Centralasien.
- Särskilda yrkesutbildningsverktyg för att genomföra mobilitetsstadgan för yrkesutbildning (VET Mobility Charter), höja kvaliteten i organiserad mobilitet och stödja de nationella myndigheterna när det gäller lärlingsutbildningar för att höja kvaliteten och öka tillgången till lärlingsutbildning i hela Europa.

Samarbete med internationella organisationer som OECD och Europarådet. Denna insats ska också främja politisk dialog med partnerländer och främja den europeiska högre utbildningens attraktionskraft i hela världen. Den ska också stödja nätverket av experter på högskolereformer i partnerländer i EU:s grannskap och de internationella alumniföreningarna.

Dialog med intressenter och marknadsföring av politiken och programmet, bl.a. på följande sätt:

- Samarbete med civilsamhället till stöd för europeiska icke-statliga organisationer och EU-omfattande nätverk inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor genom en särskild utlysning att lämna ansökningar som förvaltas av Centrala programkontoret.
- Offentliga evenemang, möten, diskussioner och samråd med beslutsfattare i relevanta politiska frågor (t.ex. forumet för allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor eller europeiska ungdomsveckan).
- Strukturerad dialog inom ungdomsfrågor, däribland stöd till nationella arbetsgrupper och möten för att främja dialog mellan unga och beslutsfattare (se avsnittet nedan).
- Informations- och spridningsverksamhet för politiska resultat och prioriteringar om programmet Erasmus+, dess resultat och eventuella synergieffekter med andra EU-program, särskilt de europeiska struktur- och investeringsfonderna.

De insatser som genomförs inom ramen för detta programområde syftar till att:

- förbättra kvaliteten, effektiviteten och jämlikheten i systemen för allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor genom öppna samordningsmetoder
- stödja genomförandet av de allmänna och landsspecifika rekommendationer som utfärdas till följd av de europeiska planeringsterminerna,
- främja gränsöverskridande samarbete och ömsesidigt lärande mellan behöriga myndigheter på högsta politiska nivå för att förbättra system, strukturer och processer,
- utveckla kunskap och analytisk kapacitet för att stödja evidensbaserad politik inom den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020), europeiska ungdomsstrategin och de särskilda politiska agendorna, t.ex. Bologna- och Köpenhamnsprocesserna,
- tillgängliggöra sunda jämförbara internationell data och ändamålsenliga sekundära analyser för europeiskt och nationellt beslutsfattande, underlätta insamling och analys av väsentliga belägg för att bedöma och övervaka genomförandet av innovativ politik och uppmuntra överförbarhet och skalbarhet,
- stödja europeiska nätverk och införa verktyg som främjar öppenhet och erkännande av kompetens och kvalifikationer som förvärvats genom formellt, icke-formellt och informellt lärande
- stödja aktivt deltagande för nätverk inom det civila samhället och icke-statliga organisationer i

genomförandet av politiken,
- stödja den strukturerade dialogen med unga och uppmuntra dem att delta aktivt i det demokratiska livet,
- stödja utbyte av goda exempel, dialog, ömsesidigt lärande och samarbete mellan beslutsfattare, yrkesverksamma och intressenter från program- och partnerländer,
- öka medvetenheten om resultaten av den europeiska politiken och programmet Erasmus+ och förenkla användningen av dem på lokal, regional eller nationell nivå, höja den europeiska högskoleutbildningens profil och öka dess attraktionskraft på global nivå,
- främja synergieffekter med andra EU-program, såsom de europeiska struktur- och investeringsfonderna, och med finansieringssystemen på nationell eller regional nivå.

Strukturerad dialog: möten mellan ungdomar och beslutsfattare på ungdomsområdet

Vad är syftet med den strukturerade dialogen?

Denna insats främjar ungas aktiva deltagande i det demokratiska livet och bidrar till att skapa debatt om ämnen som berör de teman och prioriteringar som fastställts genom den strukturerade dialogen och den förnyade politiska ramen inom ungdomsfrågor. Strukturerad dialog är det namn som används för diskussionerna mellan unga och beslutsfattare inom ungdomsområdet för att nå resultat som kan bidra till beslutsfattande.

Diskussionen är strukturerad kring prioriteringar och tidsplaner och innefattar evenemang där unga diskuterar de överenskomna ämnena med varandra och med beslutsfattare, experter inom ungdomsområdet och företrädare för myndigheter med ansvar för ungdomsfrågor. Mer information om strukturerad dialog hittar du på Europeiska kommissionens webbplats.

Vad är möten för strukturerad dialog?

Projekt för strukturerad dialog kan genomföras i form av möten, konferenser, samråd och evenemang. De ska främja ungas aktiva deltagande i det politiska livet i Europa och deras samspel med beslutsfattare. Som ett konkret resultat ska de unga få möjlighet att göra sin röst hörd (genom att lägga fram ståndpunkter, förslag och rekommendationer) om hur ungdomspolitiken bör utformas och genomföras i Europa.

Ett strukturerat dialogprojekt har tre faser:

1. Planering och förberedelse.
2. Genomförande av projektet.
3. Utvärdering (inbegripet övervägande av en möjlig uppföljning).

Vilken verksamhet får stöd inom denna insats?

Inom denna insats kan projekt omfatta en eller flera av följande typer av verksamhet:

- Nationella möten och internationella seminarier som erbjuder möjlighet till information, diskussion och aktivt deltagande för unga – i dialog med beslutsfattare inom ungdomsfrågor – om frågor som är relevanta för den strukturerade dialogen eller för EU:s ungdomsstrategi.
- Nationella möten och internationella seminarier som bereder väg för de officiella ungdomskonferenser som anordnas varje halvår av det sittande ordförandelandet i EU.
- Evenemang som främjar diskussioner och information om de ungdomspolitiska teman som är kopplade till den verksamhet som anordnas under Europeiska ungdomsveckan.

- Samråd med unga för att ta reda på deras behov i frågor som gäller demokratiskt deltagande i samhället (t.ex. webbaserade samråd och opinionsundersökningar).
- Möten och seminarier, informationsevenemang eller diskussioner mellan unga och beslutsfattare och experter inom ungdomsfrågor kring temat demokratiskt deltagande.
- Evenemang som simulerar hur demokratiska institutioner fungerar och beslutsfattarnas roller i dessa institutioner.

Verksamheten leds av ungdomar, och de unga deltagarna måste vara aktivt involverade i alla faser av projektet, från förberedelse till uppföljning. Principer och metoder för icke-formellt lärande återspeglas i hela genomförandeprojektet.

Följande verksamhet berättigar inte till bidrag inom ramen för strukturerad dialog: lagstadgade möten för organisationer eller nätverk av organisationer eller politiskt präglade evenemang.

Vilka kriterier används för att bedöma den här typen av projekt?

Nedan anger vi de formella kriterier som ett projekt måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+:

Allmänna kriterier

Vilka organisationer får delta?	Deltagande organisationer kan vara • icke-vinstdrivande organisationer, föreningar eller icke-statliga organisationer • europeiska icke-statliga ungdomsorganisationer • offentliga organ på lokal eller regional nivå. De ska vara etablerade i ett programland eller i ett partnerland i EU:s grannskap (regionerna 1–4, se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen). Organisationer från partnerländerna kan endast delta i projektet som partner (inte som sökande).
Vem kan söka?	Varje deltagande organisation eller grupp som är etablerad i ett programland kan ansöka. När det gäller projekt som genomförs av två eller flera deltagande organisationer ska en av organisationerna lämna in ansökan för alla deltagande organisationer som är involverade i projektet.
Antal deltagande organisationer	Internationella möten: Verksamheten måste omfatta minst två deltagande organisationer från minst två olika länder, varav minst ett programland. Nationella möten: Verksamheten omfattar en organisation från ett programland.
Målgrupper	Unga deltagare: Unga i åldern 13–30 år som är bosatta i de länder som deltar i projektet. Beslutsfattare: Om projektet innebär att beslutsfattare eller sakkunniga inom ungdomsområdet ska delta får de medverka oavsett ålder eller geografisk hemvist.
Antal deltagare	Minst 30 unga måste delta i ett projekt.

Plats	Nationella möten: Verksamheten måste genomföras i den sökande organisationens land. Internationella möten: Verksamheten får genomföras i något av de programländer som deltar i verksamheten. **Undantag:** Enbart i väl motiverade fall och om huvudaktiviteten innehåller dialogdelar med beslutsfattare på europeisk nivå får en verksamhet äga rum där någon av EU-institutionerna har sitt säte1.
Varaktighet	Från 3 till 24 månader.
Var kan ansökan lämnas?	Till det nationella programkontoret i det land där den sökande organisationen är etablerad.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast • **den 1 februari kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som startar mellan den 1 maj och den 30 september samma år • **den 26 april kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som startar mellan den 1 augusti och den 31 december samma år • **den 4 oktober kl. 12.00 (svensk tid)** för projekt som startar mellan den 1 januari och den 31 maj följande år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.
Andra kriterier	En tidsplan för de möten som planeras i projektet måste bifogas till ansökningsblanketten. En försäkran på heder och samvete av den rättsliga företrädaren måste bifogas till ansökningsblanketten.

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande uteslutnings- och urvalskriterier. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Projekten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 30 poäng)	• Förslagets relevans för • insatsens mål och prioriteringar (se avsnittet ”Vad är syftet med den strukturerade dialogen?” ovan), • de deltagande organisationernas och enskilda deltagarnas behov och mål. • Hur ändamålsenlig projektet är för att • skapa resultat av hög kvalitet för deltagarna, • förstärka de deltagande organisationernas kapacitet. • I vilken grad projektet omfattar unga med begränsade möjligheter.

Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 40 poäng)	• Tydlighet, fullständighet och kvalitet på projektet alla faser (förberedelse, genomförande av projektet och uppföljning). • Överensstämmelsen mellan projektets mål och den föreslagna verksamheten. • Kvaliteten på de praktiska arrangemangen, ledningen och stödsystemen. • Kvaliteten på de föreslagna metoderna för delaktighetsbaserat icke-formellt lärande och de ungas aktiva deltagande under alla faser i projektet. • Ändamålsenligheten i åtgärderna för att välja ut eller involvera deltagarna i verksamheten. • I vilken grad projektförslaget involverar relevanta beslutsfattare (politiker, ungdomsexperter, företrädare för myndigheter som ansvarar för ungdomsfrågor m.fl.). • Om det är aktuellt, kvaliteten på samarbete och kommunikation mellan de deltagande organisationerna och med andra berörda intressenter.
Effekt och spridning (högst 30 poäng)	• Kvaliteten på åtgärderna för att utvärdera projektets resultat. • Projektets potentiella effekt • för deltagare och deltagande organisationer under och efter projektet • utanför de organisationer och enskilda personer som deltagit direkt i projektet, på lokal, regional, nationell eller europeisk nivå. • Ändamålsenligheten och kvaliteten på åtgärderna för att sprida projektets resultat inom och utanför de deltagande organisationerna. • Om det är relevant, i vilken grad förslaget innehåller en beskrivning av hur material, dokumentation och medier som tagits fram kommer att göras tillgängliga kostnadsfritt och marknadsföras genom öppna licenser och utan oproportionerliga begränsningar.

Förslagen måste få minst 60 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering. De måste också få minst hälften av de högsta möjliga poängen inom var och en av de kategorier för tilldelningskriterier som anges ovan (dvs. minst 15 poäng för kategorierna ”projektets relevans” och ”effekt och spridning”, och 20 poäng för kategorin ”kvaliteten på projektets utformning och genomförande”).

Vad mer behöver jag veta om denna insats?

Särskilda kostnader

Projekt kan söka pengar för resekostnader under budgetposten ”särskilda kostnader” (för upp till 80 % av de totala tillåtna kostnaderna, se ”Vilka regler gäller för finansieringen?”). Sökandena måste kunna styrka att de vanliga budgetreglerna (schablonbelopp i enlighet med avståndet för resan) inte täcker minst 70 % av resekostnaderna för deltagarna.

Vilka regler gäller för finansieringen?

Projektets budget måste vara utformad enligt följande finansieringsregler (i euro):

Högsta bidrag som kan beviljas för ett möte för en strukturerad dialog: 50 000 euro

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Resor	Bidrag till deltagarnas och medföljande personers resekostnader från ursprungsorten till platsen för verksamheten och tillbaka igen	Schablonbelopp	För resor på mellan 10 och 99 km: 20 euro per deltagare För resor på mellan 100 och 499 km: 180 euro per deltagare För resor på mellan 500 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på mellan 2 000 och 2 999 km: 360 euro per deltagare För resor på mellan 3 000 och 3 999 km: 530 euro per deltagare För resor på mellan 4 000 och 7 999 km: 820 euro per deltagare För resor på minst 8 000 km: 1 500 euro per deltagare	Baserat på reseavståndet per deltagare. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknare2. Den sökande måste ange avståndet för en enkelresa för att beräkna EU-bidraget till tur och retur-resan3.
Bidrag till projektets genomförande	Bidrag till alla andra kostnader som är direkt förknippade med förberedelser, genomförande och uppföljning	Schablonbelopp	C1.1 per verksamhetsdag och deltagare4	Baserat på vistelsens längd per deltagare (inklusive även en resdag före respektive efter verksamheten om det behövs).
Bidrag för särskilda behov	Ytterligare kostnader som har direkt koppling till deltagare med funktionsnedsättning och medföljande personer (inklusive reskostnader och uppehälle för deltagare och medföljande personer, om motiverat och om detta inte redan täcks genom budgetkategorierna resor och bidrag till projektets genomförande).	Faktiska kostnader	100 % av bidragsberättigande kostnader	
Särskilda kostnader	Kostnader förknippade med (webbaserade) samråd och opinionsundersökningar bland ungdomar, i den utsträckning som krävs för deltagande i insatsen. Kostnader förknippade med spridning och användning av resultaten. Kostnader för att stödja att unga människor med begränsade möjligheter ska kunna delta på samma villkor som andra unga (exklusive kostnader för resor och organisatoriskt stöd). Viseringar och viseringsrelaterade kostnader, uppehållstillstånd, vaccinationer och medicinska intyg. Kostnader för att tillhandahålla en finansiell garanti om det nationella kontoret begär det. Dyra resekostnader för deltagare från/till yttersta randområden och utomeuropeiska länder och territorier (se ”Vad mer behöver jag veta om denna insats?”).	Faktiska kostnader	Kostnader förknippade med (webbaserade) samråd och opinionsundersökningar bland ungdomar, för finansiell garanti och spridningsverksamhet: 75 % av bidragsberättigande kostnader. Dyra resekostnader: upp till 80 % av bidragsberättigande kostnader. Övriga kostnader: 100 % av bidragsberättigande kostnader.	Villkor: Ansökan om ekonomiskt stöd i samband med särskilda behov och särskilda kostnader måste motiveras i ansökningsblanketten.

Tabell A – Bidrag till projektets genomförande (belopp i euro per dag)

Beloppen beror på i vilket land verksamheten bedrivs.

Land	Bidrag till projektets genomförande
	C1.1
Belgien	42
Bulgarien	32
Tjeckien	32
Danmark	45
Tyskland	41
Estland	33
Irland	49
Grekland	38
Spanien	34
Frankrike	38
Kroatien	35
Italien	39
Cypern	32
Lettland	34
Litauen	34
Luxemburg	45
Ungern	33
Malta	39
Nederländerna	45
Österrike	45
Polen	34
Portugal	37
Rumänien	32
Slovenien	34
Slovakien	35
Finland	45
Sverige	45
Storbritannien	45
Makedonien	28
Island	45
Liechtenstein	45
Norge	50
Turkiet	32
Partnerländer i EU:s grannskap	29

1.EU-institutionerna har sina säten i Bryssel, Frankfurt, Luxemburg, Strasbourg och Haag.
2.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources_sv#tab-1-4
3.Exempel: Om en person från Madrid (Spanien) deltar i en verksamhet i Rom (Italien) ska den sökande a) beräkna avståndet från Madrid till Rom (1 365,28 km), b) välja rätt avståndsintervall (dvs. mellan 500 och 1 999

km) och c) beräkna det EU-bidrag som bidrar till deltagarens kostnader för tur och retur-resan Madrid–Rom (275 euro).

4. Inklusive medföljande personer.

Jean Monnet-insatser

- Jean Monnet-moduler
- Jean Monnet-professurer
- Jean Monnet-center
- Jean Monnet-bidrag till sammanslutningar
- Jean Monnet-nätverk (politisk debatt med den akademiska världen)
- Jean Monnet-projekt (politisk debatt med den akademiska världen)

Vilka insatser får bidrag?

Vilka insatser får bidrag?

Jean Monnet-åtgärden ger bidrag till följande insatser:

- Jean Monnet-moduler (undervisning och forskning)
- Jean Monnet-professurer (undervisning och forskning)
- Jean Monnet-center (undervisning och forskning)
- Jean Monnet-bidrag till sammanslutningar
- Jean Monnet-nätverk (politisk debatt med den akademiska världen)
- Jean Monnet-projekt (politisk debatt med den akademiska världen)

I följande avsnitt i den här handledningen ger vi närmare information om de kriterier och finansieringsregler som gäller för Jean Monnet-verksamheten.

Vad är syftet med Jean Monnet?

Jean Monnet-insatserna syftar till att främja spetskompetens i undervisning och forskning inom området EU-studier i hela världen. Dessa insatser syftar också till att främja dialogen mellan den akademiska världen och beslutsfattarna, särskilt för att förbättra styrningen av EU och världen.

EU-studier innefattar studerandet av Europa i sin helhet, med särskilt fokus på den europeiska integrationsprocessen i dess inre och yttre aspekter. De främjar ett aktivt europeiskt medborgarskap och behandlar EU:s roll i en globaliserad värld. De ökar medvetenheten om EU och underlättar framtida förbindelser och dialog mellan människor över hela världen.

De grundläggande ämnesområdena är följande:

- EU och jämförande studier i regionalism
- EU-studier om kommunikation och information
- EU-studier i ekonomi
- EU-studier i historia
- EU-studier i interkulturell dialog
- Tvärvetenskapliga EU-studier
- EU-studier i internationella förbindelser och diplomati
- EU-studier i juridik
- EU-studier om politik och förvaltning

Andra ämnesområden (som sociologi, filosofi, religion, geografi, litteratur, konst, naturvetenskap, miljöstudier, globala studier osv.) kan emellertid också höra till detta studieområde när de har ett inslag av undervisning, forskning eller reflektion om EU och rent generellt bidrar till att göra läroplanen mer europainriktad.

Jämförande studier kommer endast att beaktas när de relaterar till de olika integrationsprocesserna i hela världen.

När det gäller de allmänna målen för programmet Erasmus+ syftar Jean Monnet till att

- främja spetskompetens inom undervisning och forskning i EU-studier,
- ge studenter och unga yrkesverksamma kunskap i EU-frågor som är relevanta för deras akademiska och professionella liv och ökar deras medborgerliga kompetens,
- främja dialogen mellan den akademiska världen och beslutsfattarna, särskilt för att förbättra styrningen av EU:s politik,
- främja innovation i utbildning och forskning (t.ex. sektorsövergripande och tvärvetenskapliga studier, öppen utbildning (utbildning som ökar tillgängligheten till högre studier), nätverksarbete med andra institutioner),
- integrera och diversifiera EU-relaterade ämnen i de läroplaner som högskolor erbjuder sina studenter,
- förbättra kvaliteten i yrkesutbildningen vad gäller EU-frågor (med moduler som går djupare in på EU-frågor eller tar in nya ämnen),
- främja unga akademikers engagemang för att undervisa och forska om europeiska frågor.

Jean Monnet väntas ge positiva och långvariga effekter för de berörda deltagarna, de ansvariga organisationerna och de politiska system inom vilka insatsen genomförs.

När det gäller de deltagare som är direkt eller indirekt involverade i insatserna syftar Jean Monnet till att uppnå följande resultat:

- Ökad anställbarhet och bättre karriärutsikter för unga med akademisk examen genom att införliva eller förstärka en europeisk dimension i deras studier.
- Ökat intresse för att förstå och delta i Europeiska unionen, vilket leder till ett mer aktivt medborgarskap.
- Stöd till unga forskare (dvs. som har tagit en filosofie doktorsexamen under de senaste fem åren) och professorer som vill forska och undervisa i EU-frågor.
- Ökade möjligheter för akademisk personal i fråga om yrkes- och karriärutveckling.

De åtgärder som får stöd inom ramen för Jean Monnet väntas också ge följande resultat för de deltagande organisationerna:

- Ökad kapacitet för att undervisa och forska om EU-frågor: förbättrade eller innovativa läroplaner, större förmåga att locka studenter med spetskompetens, utökat samarbete med partner från andra länder, ökad tilldelning av finansiella resurser för undervisning och forskning om EU-frågor inom institutionen.
- En mer dynamisk, engagerad och professionell miljö inom organisationen: främjar professionell utveckling hos unga forskare och professorer, redo att integrera goda exempel och nya EU-frågor i undervisningsprogram och initiativ, öppen för synergieffekter med andra organisationer.

I det långa loppet väntas Jean Monnet bidra till att främja och diversifiera EU-studier världen över samt förbättra och utvidga deltagandet för personal från fler fakulteter och institutioner i undervisning och forskning om Europeiska unionen.

Jean Monnet Moduler

Vad är en Jean Monnet-modul?

En Jean Monnet-modul är ett kort undervisningsprogram (eller kurs) vid en högskola inom EU-studier. Varje modul omfattar minst 40 undervisningstimmar per läsår. Med undervisningstimmar avses timmar med direktkontakt inom ramen för gruppföreläsningar, seminarier, handledningsträffar och kan även genomföras i ett distansundervisningsformat, men innefattar inte individuell undervisning. Moduler får vara inriktade på en viss vetenskapsgren inom EU-studierna eller kan vara tvärvetenskapliga och därmed kräva akademisk medverkan från flera professorer och experter.

Erasmus+ stöder Jean Monnet-moduler i syfte att

- främja forskning och en första undervisningserfarenhet för unga forskare och akademiker och yrkesverksamma inom EU-frågor,
- främja offentliggörande och spridning av resultat av akademisk forskning,
- skapa intresse för EU och bilda basen för framtida center för europeisk kunskap, särskilt i partnerländer,
- främja införandet av en EU-aspekt på studier som i huvudsak inte är EU-relaterade,
- tillhandahålla skräddarsydda kurser i EU-specifika frågor som är relevanta för personer med akademisk examen i deras yrkesliv.

Jean Monnet-modulen förankrar och integrerar undervisning om EU-frågor i läroplaner som hittills endast har innehållit EU-relaterat material i begränsad omfattning. De ger även ett brett spektrum av studenter och intresserade invånare tillgång till fakta och kunskaper om Europeiska unionen.

Vilken verksamhet får stöd inom ramen för denna insats?

Jean Monnet-moduler måste genomföras i någon av följande former:

- Allmänna kurser eller introduktionskurser i EU-frågor (framför allt vid institutioner och fakulteter som ännu inte har något välutvecklat kursutbud på området).
- Specialiserad undervisning i EU-utveckling (framför allt vid institutioner och fakulteter som redan har ett välutvecklat kursutbud på området).
- Sommar- och intensivkurser som erkänns fullt ut.

Vilken roll har de organisationer som deltar i en Jean Monnet-modul?

Högskolorna ska stödja och främja modulsamordnarna genom att en så stor del av allmänheten som möjligt får ta del av deras verksamhet såväl inom som utanför institutionen.

Högskolorna ska stödja modulsamordnarna i deras undervisnings-, forsknings- och reflektionsverksamhet: De erkänner den undervisningsverksamhet som utarbetats, de övervakar verksamheten, lyfter fram och tar vara på de resultat som uppnåtts av deras personal inom ramen för Jean Monnet.

Högskolorna är skyldiga att upprätthålla verksamheten i en Jean Monnet-modul under hela projektets löptid, även genom att vid behov byta ut den akademiska samordnaren. Om institutionen är tvungen att ersätta modulsamordnaren måste en skriftlig ansökan om tillstånd skickas till Centrala programkontoret. Den föreslagna nya samordnaren måste dessutom ha samma grad av specialisering på EU-studier.

Vilka kriterier används för att bedöma en Jean Monnet-modul?

Här anger vi de formella kriterier som en Jean Monnet-modul måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+:

Vem kan få bidrag?

Vilka kan söka?	En högskola som är etablerad i vilket land som helst i världen. Högskolor som är etablerade i programländer måste ha en giltig anslutning till Erasmus charter för högre utbildning. Deltagande högskolor i partnerländer behöver inte vara anslutna till Erasmus charter för högre utbildning. Enskilda personer kan inte ansöka direkt om ett bidrag.
Varaktighet	Tre år.
Varaktighet	Undervisningen i en Jean Monnet-modul måste omfatta minst 40 timmar per läsår (i tre på varandra följande år) inom EU-studier vid den sökande högskolan.
Var kan ansökan lämnas?	Till Centrala programkontoret – genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur i Bryssel.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast den **22 februari kl. 12.00 (mitt på dagen enligt Bryssels tidszon)** för projekt som inleds den 1 september samma år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du ska ansöka.

De sökande organisationerna kommer också att bedömas enligt uteslutnings- och urvalskriterierna. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Projekten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 25 poäng)	• Ansökans relevans för • insatsens mål och prioriteringar (se avsnittet ”Vad är syftet med Jean Monnet?” och ”Vad är en Jean Monnet-modul?”), • I vilken grad ansökan • är lämplig för att främja utvecklingen av ny undervisnings-, forsknings- eller diskussionsverksamhet, • innefattar användningen av nya metoder, verktyg och tekniker, • visar belägg för akademiskt mervärde, • främjar och ökar synligheten för europeiska studier/frågor såväl inom som utanför den institution som deltar i Jean Monnet-insatsen. • Ansökans relevans för prioriterade målgrupper för insatsen: • Högskolor som är etablerade i länder som inte omfattas av Jean Mon-net-insatsen. • Högskolor eller akademisk personal som ännu inte tar emot Jean Monnet-finansiering. • Särskilda EU-relaterade ämnen i studier som har haft begränsad ex-ponering för, men som i allt högre grad påverkas av europeiska aspekter. • Studenter som inte automatiskt kommer i kontakt med europeiska studier (inom områden som vetenskap, teknik, medicin, utbildning, konst och språk osv.).
Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 25 poäng)	• Arbetsprogrammets tydlighet, fullständighet och kvalitet, inbegripet lämpliga faser för förberedelse, genomförande, utvärdering, uppföljning och spridning. • Överensstämmelse mellan projektets förslag till mål, verksamhet och budget. • Kvalitet och genomförbarhet i den metod som föreslås.
Projektgruppens kvalitet (högst 25 poäng)	• Hur relevant profil och sakkunskap den viktiga akademiska personal har som – både i den akademiska och icke-akademiska sfären – arbetar med projektet.
Effekt och spridning (högst 25 poäng)	• Kvaliteten i åtgärderna för att utvärdera undervisningens resultat. • Projektets potentiella effekt • för den institution som deltar i Jean Monnet-insatsen, • för de studenter och lärande som dragit nytta av Jean Monnet-insatsen, • för andra organisationer och enskilda personer som varit involverade på lokal, regional, nationell eller europeisk nivå. • Ändamålsenligheten och kvaliteten i åtgärderna för att sprida verksamhet-ens resultat inom och utanför den institution som stått som värd för Jean Monnet-insatsen. • När det är aktuellt, i vilken grad förslaget innehåller en beskrivning av hur material, dokumentation och medier som tagits fram kommer att göras tillgängliga kostnadsfritt och marknadsföras genom öppna licenser, utan oproportionerliga begränsningar.

Förslagen måste få minst 60 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering. Dessutom måste de få minst 13 poäng för var och en av kategorierna för tilldelningskriterier ovan.

Vad mer behöver jag känna till om en Jean Monnet-modul?

Budgetfördelning

Upp till 20 % av den budget som anslagits till stöd för moduler ska beviljas Jean Monnet-moduler vars samordnare är forskare som har tagit en filosofie doktorsexamen under de senaste fem åren. Denna åtgärd kommer att stödja unga forskare som inleder sin akademiska karriär.

Spridning och effekt

Jean Monnet-moduler är skyldiga att sprida och använda resultaten av sin undervisning och forskning utanför de intressenter som är direkt berörda. Detta kommer att öka effekten avsevärt och bidra till en systemförändring.

För att öka effekten bör de ta med skapande och erbjudande av öppna utbildningsresurser i sin spridningsverksamhet och använda öppna utbildningsinsatser för att utnyttja den tekniska utvecklingen. Detta kommer att främja mer flexibla och kreativa metoder för att undervisa och nå ut till allt fler studenter, yrkesverksamma, beslutsfattare och andra intresserade grupper.

Alla samordnare för Jean Monnet-moduler kommer att uppmanas att uppdatera sina respektive sektioner i det Erasmus+-specifika webbaserade verktyg där all information om Jean Monnet-verksamheten kommer att ligga. De kommer att uppmuntras kraftigt att använda de relevanta befintliga plattformarna och verktygen (dvs. Jean Monnet-katalogen och den virtuella Jean Monnet-gemenskapen). Dessa sektioner, som ingår i det allmänna it-verktyget för Erasmus+, kommer att ge allmänheten information om institutionerna och deras Jean Monnet-kurser. Bidragsinnehavare kommer att uppmanas att uppdatera verktyget regelbundet med resultatet av sitt arbete.

Samordnare för Jean Monnet-moduler uppmuntras att göra följande:

- Publicera minst en expertgranskad artikel under bidragsperioden. Bidraget kommer att täcka en del av publikationen och vid behov även en del av översättningskostnaderna.
- Delta i spridnings- och informationsevenemang på nationell och europeisk nivå.
- Anordna evenemang (föreläsningar, seminarier, workshoppar osv.) med beslutsfattare på lokal (t.ex. borgmästare och rådgivare), regional och nationell nivå samt med det organiserade civila samhället och skolor.
- Sprida resultaten av sin verksamhet genom att organisera seminarier eller föreläsningar som är riktade till och anpassade för allmänheten och företrädare för det civila samhället.
- Bedriva nätverksarbete med andra samordnare för moduler, center, Jean Monnet-professurer och institutioner som får stöd.
- Tillämpa öppna utbildningsresurser, offentliggöra sammanfattningar, innehåll och tidsplaner för sin verksamhet och de förväntade resultaten.

Vilka regler gäller för finansieringen?

Det högsta bidrag som kan tilldelas är 30 000 euro som kan motsvara högst 75 % av de totala kostnaderna för Jean Monnet-modulen.

Ett system som baseras på en kombination av enhetskostnader och finansiering till en schablonsats för tilldelning av bidrag inom ramen för Jean Monnet-verksamhet ska tillämpas. Systemet fastställs på grundval av en beräknad nationell undervisningskostnad per timme. Följande metod används:

- **Enhetskostnader för undervisning**: Den beräknade nationella enhetskostnaden per timme D.1 multipliceras med antalet undervisningstimmar.
- **Ytterligare finansiering till en schablonsats**: Ett tillskott på 40 % för en Jean Monnet-modul läggs till den ovannämnda enhetskostnadsbasen.

Det slutliga bidraget beräknas sedan genom att den högsta tillåtna andelen på 75 % EU-finansiering tillämpas på det sammanlagda beräknade bidraget. Det högsta tillåtna beloppet för en Jean Monnet-modul (30 000 euro) får dock inte överskridas.

De särskilda belopp som gäller för Jean Monnet-moduler anges i avsnittet ”Jean Monnet-enhetskostnader” i slutet av kapitlet om Jean Monnet.

Jean Monnet-professurer

Vad är en Jean Monnet-professur

En Jean Monnet-professur är en undervisningstjänst under en period på tre år med specialisering på EU-studier för universitetsprofessorer. En Jean Monnet-professur får endast innehas av en professor som måste tillhandahålla minst 90 undervisningstimmar per läsår. Med undervisningstimmar avses timmar med direktkontakt inom ramen för gruppföreläsningar, seminarier, handledningsträffar och kan även genomföras i ett distansundervisningsformat, men innefattar inte individuell undervisning och enskild handledning.

Vilken verksamhet får stöd inom ramen för denna insats?

Huvudsakliga aktiviteter (minimum 90 timmar per läsår):

- Fördjupa undervisningen i EU-studier inom ramen för en officiell läroplan för en högskola.
- Tillhandahålla djupgående undervisning i EU-frågor för framtida yrkesverksamma inom områden som möter växande efterfrågan på arbetsmarknaden.

Ytterligare aktiviteter:

- Erbjuda undervisning/föreläsningar för studenter från andra institutioner (till exempel arkitektur, medicin med mera) för att bättre förbereda dem för deras framtida yrkesliv.
- Uppmuntra, ge råd och fungera som mentor för den yngre generationen av lärare och forskare i ämnesområden som ingår i EU-studierna.
- Bedriva, övervaka och handleda forskning i EU-frågor, även för andra utbildningsnivåer, som lärarutbildning och obligatorisk utbildning.
- Organisera aktiviteter (konferenser, seminarier/webbinarier, workshops, med mera) riktade mot beslutsfattare på lokal, regional och nationell nivå och mot civilsamhället.

Vilken roll har de organisationer som deltar i en Jean Monnet-professur?

Jean Monnet-professurer är en integrerad del av den högskola som ingår bidragsavtalet/får bidragsbeslutet.

Jean Monnet-professurer är inskrivna i sin högskolas officiella akademiska verksamhet. Högskolorna uppmanas att stödja innehavarna av Jean Monnet-professurer i deras undervisning, forskning och reflektionsverksamhet och erbjuda kurserna i så många läroplaner som möjligt. De bör erkänna den undervisningsverksamhet som utarbetats.

Högskolorna har det slutliga ansvaret för sina ansökningar. De är skyldiga att upprätthålla verksamheten i en Jean Monnet-professur under hela projektets löptid. Om institutionen är tvungen att byta ut innehavaren av professuren måste en skriftlig ansökan om godkännande skickas till Centrala programkontoret. Dessutom måste den föreslagna nya innehavaren av professuren ha samma grad av specialisering på EU-studier.

Vilka kriterier används för att bedöma en Jean Monnet-professur?

Här anger vi de formella kriterier som en Jean Monnet-professur måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+:

Vem kan få bidrag?

Vilka kan söka?	En högskola som är etablerad i vilket land som helst i världen. Högskolor som är etablerade i programländer måste ha en giltig anslutning till Erasmus charter för högre utbildning. Deltagande högskolor i partnerländer behöver inte vara anslutna till Erasmus charter för högre utbildning. Enskilda personer kan inte ansöka om bidrag direkt.
Profil för Jean Monnet-professurer	Innehavare av Jean Monnet-professurer måste vara fast anställd personal vid den sökande högskolan och ha professorsgrad. De får inte vara ”gästprofessorer” vid den högskola som ansöker om bidraget.
Varaktighet	Tre år.
Varaktighet	Innehavare av en Jean Monnet-professur måste undervisa minst 90 timmar per läsår (i tre på varandra följande år) inom EU-studier vid den sökande högskolan.
Var kan ansökan lämnas?	Till Centrala programkontoret – genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur i Bryssel.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast den **22 februari kl. 12.00 (mitt på dagen enligt Bryssels tidszon)** för projekt som inleds den 1 september samma år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du ska ansöka.

De sökande organisationerna kommer också att bedömas enligt uteslutnings- och urvalskriterierna. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Projekten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 25 poäng)	• Ansökans relevans för • - insatsens mål och prioriteringar (se avsnitten ”Vad är syftet med Jean Monnet-insatser?”), • I vilken grad ansökan • gäller en forskare med framstående profil inom ett visst område inom EU-studier, • är lämplig för att främja utvecklingen av ny undervisnings-, forsknings- eller diskussionsverksamhet, • innefattar användningen av nya metoder, verktyg och tekniker, • främjar och ökar synligheten för europeiska studier/frågor såväl inom som utanför den institution som deltar i Jean Monnet-insatsen. • Ansökans relevans för prioriterade målgrupper för insatsen: • Institutioner som är etablerade i länder som inte omfattas av Jean Monnet-insatsen. • Institutioner eller akademisk personal som ännu inte tar emot Jean Monnet-finansiering. • Särskilda EU-relaterade ämnen i studier som har haft begränsad ex-ponering för, men som i allt högre grad påverkas av europeiska aspekter. • specific EU related subjects in studies which have had limited exposure to but are increasingly affected by European aspects.
Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 25 poäng)	• Arbetsprogrammets tydlighet, fullständighet och kvalitet, inbegripet lämpliga faser för förberedelse, genomförande, utvärdering, uppföljning och spridning. • Överensstämmelse mellan projektets förslag till mål, verksamhet och budget. • Kvalitet och genomförbarhet i den metod som föreslås.
Projektgruppens kvalitet (högst 25 poäng)	• Hur relevant profil och sakkunskap den viktiga akademiska personal har som – både i den akademiska och icke-akademiska sfären – arbetar med projektet.
Effekt och spridning (högst 25 poäng)	• Kvaliteten i åtgärderna för att utvärdera undervisningens resultat. • Projektets potentiella effekt • för den högskola som stått som värd för Jean Monnet-insatsen, • för de studenter och lärande som dragit nytta av Jean Monnet-insatsen, • för andra organisationer och enskilda personer som varit involverade på lokal, regional, nationell eller europeisk nivå. • Ändamålsenligheten och kvaliteten i åtgärderna för att sprida verksamhet-ens resultat inom och utanför den institution som stått som värd för Jean Monnet-insatsen. • När aktuellt, i vilken grad ansökan innehåller en beskrivning av hur materi-al, dokumentation och medier som tagits fram kommer att göras tillgäng-liga kostnadsfritt och marknadsföras genom öppna licenser, utan oproport-ionerliga begränsningar.

Förslagen måste få minst 60 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering. Dessutom måste de få minst 13 poäng för var och en av kategorierna för tilldelningskriterier ovan.

Vad mer behöver jag känna till om en Jean Monnet-professur?

Spridning och effekt

Jean Monnet-professurer är skyldiga att sprida och använda resultaten av sin de genomförda aktiviteterna utanför de intressenter som är direkt berörda. Detta kommer att öka effekten avsevärt och bidra till en systemförändring.

För att öka effekten bör innehavare av professuren ta med skapande och erbjudande av öppna utbildningsresurser i sin spridningsverksamhet och använda öppna utbildningsinsatser för att ta tillvara den tekniska utvecklingen. Detta kommer att främja mer flexibla och kreativa metoder för inlärning och nå ut till allt fler studenter, yrkesverksamma, beslutsfattare och andra intresserade grupper.

Alla innehavare Jean Monnet-professurer kommer att uppmanas att uppdatera sina respektive delar i det Erasmus+-specifika webbaserade verktyg där all information om Jean Monnet-verksamheten kommer att ligga. De kommer att uppmuntras kraftigt att använda relevanta befintliga plattformar och verktyg (dvs. Jean Monnet-katalogen och den virtuella Jean Monnet-gemenskapen). Dessa funktioner, som ingår i det allmänna it-verktyget för Erasmus+, kommer att säkerställa att allmänheten får information om högskolorna och deras Jean Monnet-kurser. Bidragsinnehavare kommer att uppmanas att uppdatera verktyget regelbundet med resultatet av sitt arbete.

Innehavare av Jean Monnet-professurer uppmuntras att göra följande:

- Publicera minst en bok på universitetsförlag under bidragsperioden. Bidraget kommer att täcka en del av publikationen och vid behov även en del av översättningskostnaderna.
- Delta i spridnings- och informationsevenemang på nationell och europeisk nivå.
- Anordna evenemang (föreläsningar, seminarier, workshoppar osv.) med beslutsfattare på lokal (t.ex. borgmästare och rådgivare), regional och nationell nivå samt med det organiserade civila samhället och skolor.
- Sprida resultaten av sin verksamhet genom att organisera seminarier eller föreläsningar som är riktade till och anpassade för allmänheten och företrädare för det civila samhället.
- Bedriva nätverksarbete med andra innehavare av Jean Monnet-professurer, samordnare för moduler, center och högskolor som får stöd.
- Tillämpa öppna utbildningsresurser, offentliggöra sammanfattningar, innehåll och tidsplaner för sin verksamhet och de förväntade resultaten.

Vilka regler gäller för finansieringen?

Det högsta bidrag som kan tilldelas är 50 000 euro som kan motsvara högst 75 % av de totala kostnaderna för Jean Monnet-professuren.

Ett system som baseras på en kombination av enhetskostnader och finansiering till en schablonsats för tilldelning av bidrag inom ramen för Jean Monnet-verksamhet ska tillämpas. Systemet fastställs på grundval av en beräknad nationell undervisningskostnad per timme. Följande metod används:

- **Enhetskostnader för undervisning:** : Den beräknade nationella undervisningskostnaden per timme **D.1** multipliceras med antalet timmar för en Jean Monnet-professur.

- **Ytterligare finansiering till en schablonsats**: Ett tillskott på 10 % för en Jean Monnet-professur läggs till den ovannämnda enhetskostnadsbasen. För detta tillskott tas hänsyn till den ytterligare akademiska verksamhet som ingår i en professur, såsom personalkostnader, kostnader för resor och uppehälle, spridningskostnader, kostnader för undervisningsmaterial och indirekta kostnader osv.

Det slutliga bidraget beräknas sedan genom att den högsta tillåtna andelen på 75 % EU-finansiering tillämpas på det sammanlagda beräknade bidraget. Det högsta tillåtna beloppet för en Jean Monnet-professur får dock inte överskridas (50 000 euro).

De särskilda belopp som gäller för Jean Monnet-professurer anges i avsnittet ”Jean Monnet-enhetskostnader” i slutet av kapitlet om Jean Monnet.

Jean Monnet-centrum

Vad är Jean Monnet-centrum?

Jean Monnet-centrum är nav för kompetens och kunskap i EU-frågor.

Ett Jean Monnet-centrum samlar expertis på hög nivå och har som mål att skapa synergier mellan olika ämnesområden och resurser i EU-studier, driva gemensam verksamhet över gränserna och skapa kontakter med lärosäten i andra länder. Centrumet garanterar också öppenhet gentemot civilsamhället.

Jean Monnet-centrum spelar en viktig roll för att nå ut till studenter från fakulteter som inte brukar ägna sig åt EU-frågor och till beslutsfattare, handläggare, civilsamhället och allmänheten.

Vilken verksamhet kan få stöd?

Ett Jean Monnet-centrum måste ta fram en strategisk treårsplan som omfattar ett vitt spektrum av aktiviteter, till exempel att

- anordna och samordna personalresurser och dokumentationsresurser som har anknytning till EU-studier
- leda forskningsverksamhet inom specifika EU-frågor (forskningsfunktion)
- utveckla innehåll och verktyg för EU-frågor för att uppdatera och komplettera nuvarande kurser och läroplaner (undervisningsfunktion)
- förbättra diskussionen om och utbytet av erfarenheter av EU, när det är möjligt tillsammans med lokala beslutsfattare och/eller EU:s representationer i medlemsländerna och EU:s delegationer i länder utanför EU (funktion som tankesmedja)
- systematiskt offentliggöra forskningsresultat.

Vilken roll har de organisationer som deltar i ett Jean Monnet-centrum?

Högskolor och universitet som planerar att inrätta ett Jean Monnet-centrum förväntas överväga hur centrumet ska utvecklas strategiskt. De bör erbjuda vägledning och en vision för de bästa experterna bland sina lärare och forskare för att skapa synergieffekter som möjliggör samarbete på hög nivå i specifika EU-frågor. De bör stödja och främja centrumets initiativ.

Lärosätena är skyldiga att driva verksamheten i ett Jean Monnet-centrum under hela projektets löptid och att byta ut den akademiska samordnaren om det behövs. Om institutionen tvingas byta ut den akademiska samordnaren ska en skriftlig begäran om godkännande skickas till EU:s programkontor Eacea.

Ett centrum får omfatta samarbete med flera institutioner eller organisationer som är etablerade i samma stad eller region. Det måste alltid vara ett tydligt angivet institut eller en tydligt avgränsad struktur som är specialiserad på EU-studier och hör till ett lärosäte.

Vilka kriterier används för att bedöma ett Jean Monnet-centrum?

Här anger vi de formella kriterier som ett Jean Monnet-centrum måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+:

Allmänna kriterier

Vem kan söka?	Ett lärosäte som är etablerat i vilket land som helst i världen. Lärosäten i programländerna måste vara anslutna till Erasmusstadgan för högre utbildning. Det krävs däremot inte för partnerländernas lärosäten. Enskilda personer kan inte ansöka om bidrag.
Varaktighet	Tre år.
Var ska ansökan lämnas?	Till EU:s programkontor – genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur i Bryssel.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast den **22 februari kl. 12.00** (svensk tid) för projekt som startar den 1 september samma år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.
Andra kriterier	Det går endast att få stöd för ett Jean Monnet-centrum per lärosäte.

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande uteslutnings- och urvalskriterier. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Projekten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 25 poäng)	• Förslagets relevans för • insatsens mål och prioriteringar (se avsnitten ”Vad är syftet med Jean Monnet?” och ”Vad är ett Jean Monnet-centrum?”) • de deltagande organisationernas och forskarnas behov och mål. • I vilken grad förslaget • är lämpligt för att främja utvecklingen av ny undervisnings-, forsknings- eller diskussionsverksamhet • visar belägg för akademiskt mervärde • främjar och lyfter fram europeiska studier och frågor såväl inom som utanför den institution som står som värd för Jean Monnet-verksamheten. • Förslagets relevans för prioriterade målgrupper för insatsen: • Institutioner som är etablerade i länder som inte omfattas av Jean Monnet-insatsen. • Institutioner eller akademisk personal som ännu inte fått Jean Monnet-finansiering.

Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 25 poäng)	• Arbetsprogrammets tydlighet, fullständighet och kvalitet, inklusive lämpliga faser för förberedelse, genomförande, utvärdering, uppföljning och spridning. • Överensstämmelse mellan projektets förslag till mål, verksamhet och budget. • Den föreslagna metodens kvalitet och genomförbarhet.
Projektgruppens kvalitet (högst 25 poäng)	• Hur relevant profil och sakkunskap den viktiga akademiska personal har som arbetar med projektet – både i den akademiska och icke-akademiska sfären.
Effekt och spridning (högst 25 poäng)	• Kvaliteten på åtgärderna för att utvärdera undervisningens resultat. • Projektets potentiella effekt för • den institution som deltar i Jean Monnet-insatsen • de studenter och andra inlärare som dragit nytta av Jean Monnet-insatsen • andra organisationer och enskilda personer som varit involverade på lokal, regional, nationell eller europeisk nivå. • Ändamålsenligheten och kvaliteten på åtgärderna för att sprida verksamhetens resultat inom och utanför den institution som stått som värd för Jean Monnet-insatsen. • När det är aktuellt, i vilken grad ansökan innehåller en beskrivning av hur material, dokumentation och medier som tagits fram kommer att göras tillgängliga kostnadsfritt och marknadsföras genom öppna licenser, utan oproportionerliga begränsningar.

Förslagen måste få minst 60 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering. Dessutom måste de få minst 13 poäng för var och en av kategorierna för tilldelningskriterier ovan.

Vad mer behöver jag känna till om Jean Monnet-centrum?

Spridning och effekt

Jean Monnet-centrum är skyldiga att sprida och använda resultaten av sin undervisning och forskning utanför de grupper av intressenter som är direkt berörda. Detta kommer att öka effekten avsevärt och bidra till en systemförändring.

För att öka effekten bör de som en del av sin spridningsverksamhet skapa och erbjuda öppna lärresurser och använda öppna utbildningsinsatser för att utnyttja den tekniska utvecklingen. Det kommer att främja mer flexibla och kreativa metoder för inlärning och nå ut till allt fler studenter, yrkesverksamma, beslutsfattare och andra intresserade grupper.

Jean Monnet-centrumen kommer att uppmanas att uppdatera sina respektive delar i det särskilda verktyg på nätet där all information om Jean Monnet-verksamheten kommer att ligga. De kommer också att uppmanas att använda de aktuella befintliga plattformarna och verktygen (dvs. Jean Monnet-katalogen och den virtuella Jean Monnet-gemenskapen). Tack vare dessa funktioner, som ingår i det allmänna it-verktyget för Erasmus+, kan allmänheten få information om lärosätena och deras Jean Monnet-kurser. Bidragsinnehavare kommer att uppmanas att uppdatera verktyget regelbundet med resultatet av sitt arbete.

Centrumen uppmuntras att göra följande:

- Delta i spridnings- och informationsevenemang på europeisk och nationell nivå.
- Anordna evenemang (t.ex. föreläsningar, seminarier och workshoppar) med beslutsfattare på lokal, regional och nationell nivå samt med det organiserade civilsamhället och skolor.
- Sprida resultaten av sin verksamhet genom att organisera seminarier eller föreläsningar som är riktade till och anpassade för allmänheten och företrädare för civilsamhället.
- Bedriva nätverksarbete med andra centrum, Jean Monnet-professurer, modulsamordnare och lärosäten som får stöd.
- Använda öppna lärresurser och publicera sammanfattningar, innehåll och tidsplaner för sin verksamhet och de förväntade resultaten.

Vilka regler gäller för finansieringen?

Om projektet väljs ut gäller följande finansieringsregler för bidraget:

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Verksamhetskostnader	Bidragsberättigande direkta kostnader • Personalkostnader • Kostnader för resor och uppehälle • Kostnader för underleverantörer (högst 30 % av de bidragsberättigande direkta kostnaderna) • Kostnader för utrustning (högst 10 % av de bidragsberättigande direkta kostnaderna) • Undervisningskostnader • Andra kostnader (bland annat för finansiell revision/revisionsintyg som kan krävas) Bidragsberättigande indirekta kostnader Ett schablonbelopp på högst 7 % av projektets bidragsberättigande direkta kostnader får beviljas inom ramen för indirekta kostnader i form av bidragsmottagarens allmänna administrativa kostnader som kan hänföras till projektet (t.ex. el- eller internetkostnader, lokalkostnader och kostnader för tillsvidareanställda).	Faktiska kostnader	Högst 80 % av de sammanlagda bidragsberättigande kostnaderna (om inte den sökande ansökt om en mindre procentandel av bidraget) Högst 100 000 euro	Villkor: Mål och arbetsprogram måste beskrivas tydligt på ansökningsblanketten

Jean Monnet-bidrag till sammanslutningar

Jean Monnet ger stöd till sammanslutningar vars uttryckliga syfte är att bidra till studier av den europeiska integrationsprocessen. Dessa sammanslutningar bör vara tvärvetenskapliga och öppna för alla professorer, lärare och forskare som är specialiserade på EU-frågor i det berörda landet eller i den berörda regionen. De bör vara representativa för det akademiska samfundet inom EU-studier på regional, nationell och gränsöverskridande nivå. Stöd kommer endast att beviljas till sammanslutningar som är officiellt registrerade och har en oberoende rättslig ställning.

Vilken verksamhet får stöd inom ramen för denna insats?

Under bidragets löptid kan sammanslutningar genomföra olika slags verksamhet, däribland följande:

- Anordna och genomföra verksamhet enligt stadgarna för sammanslutningar som arbetar med EU-studier och EU-frågor (t.ex. utgivning av ett nyhetsbrev, upprättande av en särskild webbplats, anordnande av det årliga styrelsemötet, anordnande av särskilda marknadsföringsevenemang för att lyfta fram EU-frågor osv.).
- Forska i specifika europeiska frågor i syfte att ge råd till lokala, regionala, nationella och europeiska beslutsfattare och sprida resultaten till institutioner som arbetar med dessa frågor, däribland EU:s institutioner, liksom till allmänheten för att på så sätt förstärka ett aktivt medborgarskap.

Vilken roll spelar sammanslutningar?

Sammanslutningar som deltar i Jean Monnet bör bli referenspunkter för de EU-ämnesområden som de täcker.

De ska ta på sig rollen som vidareförmedlare och sprida kunskap. De ska också bidra till att samla in och använda information samt tillhandahålla analyser av och visioner om särskilda ämnen.

Sammanslutningar har det slutliga ansvaret för sina förslag. De är skyldiga att genomföra den verksamhet som beskrivs i deras arbetsprogram under hela löptiden för bidraget.

Vilka kriterier används för att bedöma ett Jean Monnet-bidrag till sammanslutningar?

Nedan anger vi de formella kriterier som ett Jean Monnet-bidrag till sammanslutningar måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+:

Vem kan få bidrag?

Vilka kan söka?	Alla sammanslutningar av professorer och forskare som är specialiserade på EU-studier och som är etablerade i vilket land som helst i världen. Sammanslutningens uttryckliga syfte måste vara att bidra till studierna av den europeiska integrationsprocessen på nationell och gränsö-verskridande nivå. Sammanslutningen måste vara tvärvetenskaplig. Enskilda personer kan inte ansöka om ett bidrag.
Varaktighet	Tre år.
Var kan ansökan lämnas?	Till Centrala programkontoret – genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur i Bryssel.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast den **22 februari kl. 12.00 (mitt på dagen enligt Bryssels tidszon)** för projekt som inleds den 1 september samma år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du ska ansöka.

De sökande organisationerna kommer också att bedömas enligt uteslutnings- och urvalskriterierna. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Projekten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 25 poäng)	• Ansökans relevans för • insatsens mål och prioriteringar (se avsnittet ”Vad är syftet med Jean Monnet?” och ”Vad är Jean Monnet-bidrag till sammanslutningar?”), • I vilken grad ansökan • är lämplig för att stödja sammanslutningens stadgeenliga verksamhet och för att bedriva forskning om EU-frågor, • förbättrar rådgivningen till lokala, regionala, nationella och europeiska beslutsfattare. • Ansökans relevans för prioriterade målgrupper för insatsen: - Sammanslutningar som är etablerade i länder som inte omfattas av Jean Monnet-insatsen. - Sammanslutningar som ännu inte tar emot Jean Monnet-finansiering.
Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 25 poäng)	• Arbetsprogrammets tydlighet, fullständighet och kvalitet, inbegripet lämp-liga faser för förberedelse, genomförande, utvärdering, uppföljning och spridning. • Överensstämmelse mellan projektets förslag till mål, verksamhet och budget. • Kvalitet och genomförbarhet i den metod som föreslås.
Projektgruppens kvalitet (högst 25 poäng)	• □ Hur relevant profil och sakkunskap den viktiga akademiska personal har som – både i den akademiska och icke-akademiska sfären – arbetar med projektet.

Effekt och spridning (högst 25 poäng)	• Kvaliteten på åtgärderna för att utvärdera aktiviteternas resultat • Projektets potentiella effekt • den/de sammanslutningar som deltar i Jean Monnet-insatsen • på andra organisationer och beslutsfattare på lokal, regional, nation-ell och/eller europeisk nivå. • □ Ändamålsenligheten och kvaliteten i åtgärderna för att sprida verksam-hetens resultat inom och utanför den sammanslutning som stått som värd för Jean Monnet-insatsen.

Förslagen måste få minst 60 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering. Dessutom måste de få minst 13 poäng för var och en av kategorierna för tilldelningskriterier ovan.

Vad mer behöver jag känna till om ett Jean Monnet-bidrag till sammanslutningar?

Spridning och effekt

Sammanslutningar som väljs ut inom ramen för denna insats är skyldiga att sprida och använda sina undervisnings- och forskningsresultat utanför de intressenter som är direkt berörda. Detta kommer att öka effekten avsevärt och bidra till en systemförändring.

För att öka effekten bör de ta med skapande och erbjudande av öppna utbildningsresurser i sin spridningsverksamhet och använda öppna utbildningsinsatser för att utnyttja den tekniska utvecklingen. Detta kommer att främja mer flexibla och kreativa metoder för inlärning och nå ut till allt fler studenter, yrkesverksamma, beslutsfattare och andra intresserade grupper.

Alla sammanslutningar som tilldelats ett Jean Monnet-bidrag kommer att uppmanas att uppdatera sina respektive sektioner i det Erasmus+-specifika webbaserade verktyg där all information om Jean Monnet-verksamheten kommer att finnas. De kommer att uppmuntras kraftigt att använda relevanta befintliga plattformar och verktyg (dvs. Jean Monnet-katalogen och den virtuella Jean Monnet-gemenskapen). Dessa funktioner, som ingår i det allmänna it-verktyget för Erasmus+, kommer att säkerställa att allmänheten får information om sammanslutningarna och deras Jean Monnet-verksamhet. Bidragsinnehavare kommer att uppmanas att uppdatera verktyget regelbundet med resultatet av sitt arbete.

Om projektet väljs kommer följande finansieringsregler att tillämpas på bidraget:

Jean Monnet-bidrag till sammanslutningar

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Aktivitetskostnader	Bidragsberättigande direkta kostnader • Personal • Kostnader för resor och uppehälle • Kostnader för underleverantörer (högst 30 % av de bidragsberätti-gande direkta kostnaderna) • Kostnader för utrustning (högst 10 % av de bidragsberättigande di-rekta kostnaderna) • Övriga kostnader (inklusive kostnader för eventuell obligatorisk finansiell revision/revisionsintyg). Bidragsberättigande indirekta kostnader Ett schablonbelopp på högst 7 % av projektets bidragsberättigande direkta kostnader får beviljas inom ramen för indirekta kostnader, i form av bidrags-mottagarens allmänna administrativa kostnader, som kan betraktas som hänförliga till projektet (t.ex. el- eller internetkostnader, lokalkostnader, kostnader för tillsvidareanställda osv.).	Faktiska kostnader	Högst 50 000 euro 80 % av de sammanlagda bidragsberättigande kostna-derna (om inte den sökande ansökt om en mindre procen-tandel av bidraget)	Villkorligt: Mål och arbetsprogram måste beskrivas tydligt i ansöknings-formuläret

Jean Monnet-nätverk (politisk debatt med den akademiska världen)

Vad är ett Jean Monnet-nätverk?

Jean Monnet-nätverk ska främja bildandet och utvecklingen av konsortier bestående av internationella aktörer (högskolor, center, institutioner, grupper, enskilda experter osv.) inom EU-studier.

De bidrar till insamling av information, utbyte av goda exempel, kunskapsuppbyggnad och marknadsföring av den europeiska integrationsprocessen i världen. Insatsen kan också ge stöd till förbättring av befintliga nätverk som stöder särskild verksamhet, framför allt sådan som främjar unga forskares deltagande i EU-relaterade teman.

Dessa projekt ska baseras på unilaterala ansökningar är inriktade på verksamhet som inte går att genomföra framgångsrikt på nationell nivå och som kräver deltagande av minst tre partnerinstitutioner (inbegripet den sökande institutionen) från fem olika länder. De syftar till att genomföra projekt som har en multinationell snarare än en nationell dimension.

Vilken verksamhet får stöd inom ramen för denna insats?

Under ett projekts löptid kan nätverk normalt genomföra flera typer av verksamhet, däribland

- samla och marknadsföra information om och resultat av metoder som tillämpats inom forskning och undervisning på hög nivå inom EU-studier,
- utöka samarbetet mellan olika högskolor och andra berörda organ i hela Europa och i världen,
- utbyta kunskaper och expertis för att ömsesidigt förbättra goda exempel,
- främja samarbete och skapa en plattform för kunskapsutbyte på hög nivå med offentliga aktörer och Europeiska kommissionens tjänsteavdelningar om aktuella EU-frågor.

Vilken roll har de organisationer som deltar i ett Jean Monnet-nätverk?

Jean Monnet-nätverk bör bli referenspunkter för de EU-ämnesområden som de täcker. De ska ta på sig rollen som vidareförmedlare och sprida kunskap. De ska också bidra till att samla in och använda information samt tillhandahålla analyser av och visioner om särskilda ämnen.

Högskolor som samordnar Jean Monnet-nätverk har det slutliga ansvaret för sina projekt. De är skyldiga att genomföra den verksamhet som beskrivs i deras arbetsprogram under hela löptiden för bidraget.

Vilka kriterier används för att bedöma ett Jean Monnet-bidrag till nätverk?

Här anger vi de formella kriterier som ett Jean Monnet-nätverk måste uppfylla för att kunna få

bidrag från Erasmus+:

Vem kan få bidrag?

Vilka kan söka?	En högskola eller någon annan organisation som är verksam inom europeisk integration och som är etablerad i vilket land som helst i världen. Högskolor som är etablerade i Erasmus+-programländer måste ha en giltig Erasmus-stadga för den högre utbildningen. En Erasmus-stadga för den högre utbildningen krävs inte för deltagande högskolor i partnerländer. Den sökande måste vara samordnare för nätverket som ska bestå av minst tre deltagande institutioner från fem olika länder. Utsedda europeiska institutioner (fastställda i förordningen för Erasmus+) med europeiska målsättningar får inte lämna in ansökningar inom ramen för denna insats.
Varaktighet	Tre år.
Var kan ansökan lämnas?	Till Centrala programkontoret – genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur i Bryssel.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast den **22 februari kl. 12.00 (mitt på dagen enligt Bryssels tidszon)** för projekt som inleds den 1 september samma år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du ska ansöka.

De sökande organisationerna kommer också att bedömas enligt uteslutnings- och urvalskriterierna. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Projekten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 25 poäng)	• Ansökans relevans för • insatsens mål och prioriteringar (se avsnittet ”Vad är syftet med Jean Monnet?” och ”Vad är ett Jean Monnet-nätverk?”), • I vilken grad ansökan • är lämpligt för att främja utvecklingen av ny undervisnings-, forsk-nings- eller diskussionsverksamhet, • visar belägg för akademiskt mervärde, • främjar och ökar synligheten för europeiska studier/frågor såväl inom som utanför den institution som deltar i Jean Monnet-insatsen. • Ansökans relevans för prioriterade målgrupper för insatsen: • Institutioner som är etablerade i länder som inte omfattas av Jean Monnet-insatsen. • Institutioner eller akademisk personal som ännu inte tar emot Jean Monnet-finansiering.

Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 25 poäng)	• Arbetsprogrammets tydlighet, fullständighet och kvalitet, inbegripet lämpliga faser för förberedelse, genomförande, utvärdering, uppföljning och spridning. • Överensstämmelse mellan projektets förslag till mål, verksamhet och budget. • Kvalitet och genomförbarhet i den metod som föreslås. • Utformningen och ledningen av nätverkets verksamhet, inbegripet kommunikationskanaler mellan medlemmarna.
Projektgruppens kvalitet (högst 25 poäng)	• Hur relevant profil och sakkunskap den viktiga personal har som – både i den akademiska och icke-akademiska sfären – arbetar med projektet. • Nätverkets sammansättning i fråga om geografisk täckning och hur väl kompetenserna kompletterar varandra.
Effekt och spridning (högst 25 poäng)	• Kvaliteten i åtgärderna för att utvärdera undervisningens resultat. • Projektets potentiella effekt och multiplikatoreffekt • för den institution som står värd för Jean Monnet-insatsen och för de institutioner som är medlemmar i nätverket, • för de studenter och andra unga deltagare som dragit nytta av Jean Monnet-insatsen, • för andra organisationer och enskilda personer som varit involverade på lokal, regional, nationell, gränsöverskridande eller europeisk nivå. • Ändamålsenligheten och kvaliteten i åtgärderna för att sprida verksamhet-ens resultat inom och utanför den institution som stått som värd för Jean Monnet-insatsen. • Om det är aktuellt, i vilken grad förslaget innehåller en beskrivning av hur material, dokumentation och medier som tagits fram kommer att göras tillgängligt kostnadsfritt och marknadsföras genom öppna licenser, utan oproportionerliga begränsningar.

Förslagen måste få minst 60 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering. Dessutom måste de få minst 13 poäng för var och en av kategorierna för tilldelningskriterier ovan.

Vad mer behöver jag känna till om ett Jean Monnet-bidrag till nätverk?

Spridning och effekt

Nätverk som väljs ut inom ramen för denna insats är skyldiga att sprida och använda resultaten av sin verksamhet utanför de deltagare som är direkt berörda. Detta kommer att öka effekten avsevärt och bidra till en systemförändring.

För att öka effekten bör de ta med verktyg och evenemang som är anpassade till målen i deras spridningsverksamhet.

Alla Jean Monnet-nätverk kommer att uppmanas att uppdatera sina respektive sektioner i det Erasmus+-specifika webbaserade verktyg där all information om Jean Monnet-verksamheten kommer att ligga. De kommer att uppmuntras kraftigt att använda de aktuella befintliga

plattformarna och verktygen (dvs. Jean Monnet-katalogen och den virtuella Jean Monnet-gemenskapen). Dessa funktioner, som ingår i det allmänna it-verktyget för Erasmus+, säkerställer att allmänheten får information om Jean Monnet-verksamheten. Bidragsinnehavare kommer att uppmanas att uppdatera verktyget regelbundet med resultatet av sitt arbete.

Vilka regler gäller för finansieringen?

Om projektet väljs kommer följande finansieringsregler att tillämpas på bidraget:

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp	Regel för beviljande
Aktivitetskostnader	Bidragsberättigande direkta kostnader • Personal • Kostnader för resor och uppehälle • Kostnader för underleverantörer (högst 30 % av de bidragsberätti-gande direkta kostnaderna) • Kostnader för utrustning (högst 10 % av de bidragsberättigande di-rekta kostnaderna) • Undervisningskostnader • Övriga kostnader (inklusive kostnader för eventuell obligatorisk finansiell revision/revisionsintyg). Bidragsberättigande indirekta kostnader Ett schablonbelopp på högst 7 % av projektets bidragsberättigande direkta kostnader får beviljas inom ramen för indirekta kostnader, i form av bidrags-mottagarens allmänna administrativa kostnader, som kan betraktas som hänförliga till projektet (t.ex. el- eller internetkostnader, lokalkostnader, kostnader för tillsvidareanställda osv.).	Faktiska kostnader	Högst 300 000 euro 80 % av de sammanlagda bidragsberättigande kostna-derna (om inte den sökande ansökt om en mindre procen-tandel av bidraget)	Villkorligt: Mål och arbetsprogram måste beskrivas tydligt i ansöknings-formuläret

Jean Monnet-projekt (politisk debatt med den akademiska världen)

Vad är ett Jean Monnet-projekt?

Jean Monnet-projekt ger stöd till innovation, ömsesidig inspiration och spridning av EU-innehåll. Projekten ska baseras på unilaterala förslag – men den föreslagna verksamheten får innefatta andra partner – och får ha en löptid på 12–24 månader.

- **Innovationsprojekt** ska undersöka nya vinklingar och olika metoder för att göra EU-frågorna mer attraktiva och bättre anpassade efter olika typer av målgrupper (t.ex. projekt om Learning EU @ School).
- **Projekt för ömsesidig inspiration** ska främja diskussion och reflektion om EU-frågor och öka kunskaperna om unionen och dess processer. Dessa projekt ska syfta till att öka EU-kunskapen i specifika sammanhang.
- **Projekt för att sprida innehåll** kommer främst att gälla informations- och spridningsverksamhet.

Vilken verksamhet får stöd inom ramen för Jean Monnet-projekt?

Under sin löptid kan ett Jean Monnet-projekt normalt genomföra flera typer av verksamhet, t.ex. följande:

Innovation

- Utveckla och testa nya metoder, nytt innehåll och nya verktyg för specifika EU-frågor.
- Skapa virtuella klassrum för specifika ämnesområden och testa dem i olika sammanhang.
- Utforma, producera och tillämpa verktyg för egenutbildning som främjar aktivt medborgarskap i EU.
- Utveckla och tillhandahålla lämpligt pedagogiskt innehåll och nytt eller anpassat undervisningsmaterial för undervisning i EU-frågor i grundskolan (Learning EU @ School).
- Utforma och tillämpa aktiviteter inom lärarutbildning och fortbildning för lärare som ger dem lämpliga kunskaper och färdigheter för att undervisa i EU-frågor.
- Tillhandahålla särskilt utformad verksamhet om EU för elever i grundskola och i yrkesutbildning.

Ömsesidig inspiration

- Stödja utformningen av EU-studier och/eller höja kunskapsnivån hos eller förbättra dynamiken mellan en institution, professur eller forskargrupp i ett visst land, vid en högskola som har uttryckt ett särskilt intresse eller behov.
- Utveckla innehåll och samundervisning för studenter från flera institutioner. Deltagande organisationer får anordna gemensamma verksamheter och ta fram verktyg till stöd för sina kurser.

Spridning av innehåll

- Stödja informations- och spridningsverksamhet för anställda inom offentlig förvaltning, experter inom särskilda ämnesområden och för det civila samhället som helhet.
- Anordna konferenser, seminarier eller rundabordssamtal om aktuella EU-frågor.

Vilken roll har de organisationer som deltar i ett Jean Monnet-projekt?

Den institution som föreslår projektet måste utarbeta en tydlig och hållbar strategi med ett detaljerat arbetsprogram som innehåller uppgifter om de förväntade resultaten. Institutionen bör motivera behovet av den föreslagna verksamheten, de direkta och indirekta bidragsmottagarna, och garantera att alla deltagande organisationer kommer att delta aktivt.

Förslagen ska undertecknas av högskolornas (eller andra bidragsberättigande organisationers) rättsliga företrädare och innehålla uppgifter om den sökande institutionens rättsliga ställning, mål och verksamhet.

Högskolor (eller andra bidragsberättigande organisationer) har det slutliga ansvaret för sina förslag. De är skyldiga att genomföra den verksamhet som beskrivs i deras projekt under hela löptiden för projektet.

Vilka kriterier används för att bedöma ett Jean Monnet-projekt?

Här anger vi de formella kriterier som ett Jean Monnet-projekt måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+:

Vem kan få bidrag?

Vilka kan söka?	Högskolor eller andra organisationer som är verksamma inom ett EU-ämnesområde och som är etablerade i vilket land som helst i världen. Högskolor som är etablerade i Erasmus+-programländer måste ha en giltig Erasmuscharter för den högre utbildningen. En Erasmus-stadga för den högre utbildningen krävs inte för deltagande högskolor i partnerländer. Utsedda institutioner (fastställs förordningen för programmet Erasmus+) med europeiska målsättningar får inte lämna in ansökningar inom ramen för denna insats. Grundskolor får inte ansöka, men de får bidra aktivt till genomförandet av verksamheten.
Varaktighet	12, 18 eller 24 månader.
Var kan ansökan lämnas?	Till Centrala programkontoret – genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur i Bryssel.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast den **22 februari kl. 12.00 (mitt på dagen enligt Bryssels tidszon)** för projekt som inleds den 1 september samma år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du ska ansöka.

De sökande organisationerna kommer också att bedömas enligt uteslutnings- och urvalskriterierna.

Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Projekten kommer att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 25 poäng)	• Ansökans relevans för • insatsens mål och prioriteringar (se avsnitten ”Vad är syftet med Jean Monnet?” och ”Vad är ett Jean Monnet-projekt?”), • de särskilda målen för Jean Monnet-projekt (innovation, ömsesidig in-spiration, sprida innehåll), • I vilken grad ansökan • är lämpligt för att främja utvecklingen av ny undervisnings-, forsk-nings- eller diskussionsverksamhet, • visar belägg för akademiskt mervärde, • främjar och ökar synligheten för europeiska studier/frågor såväl inom som utanför den institution som deltar i Jean Monnet-verksamheten. • Ansökans relevans för prioriterade målgrupper för insatsen: • Institutioner som är etablerade i länder som inte omfattas av Jean Monnet-insatsen. • Institutioner eller akademisk personal som ännu inte tar emot Jean Monnet-finansiering.
Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 25 poäng)	• Arbetsprogrammets tydlighet, fullständighet och kvalitet, inbegripet lämpliga faser för förberedelse, genomförande, utvärdering, uppföljning och spridning. • Överensstämmelse mellan projektets förslag till mål, verksamhet och budget. • Kvalitet och genomförbarhet i den metod som föreslås.
Projektgruppens kvalitet (högst 25 poäng)	• Hur relevant profil och sakkunskap den viktiga personal har som – både i den akademiska och icke-akademiska sfären – arbetar med projektet. • För projekt som är inriktade på elever i grundskolan: Personal med lämpliga pedagogiska färdigheter deltar i projektet.
Effekt och spridning (högst 25 poäng)	• Kvaliteten i åtgärderna för att utvärdera undervisningens resultat. • Projektets potentiella effekt • för den institution som stått som värd för Jean Monnet-insatsen, • för de studenter och lärande som dragit nytta av Jean Monnet-insatsen, • för andra organisationer och enskilda personer som varit involverade på lokal, regional, nationell eller europeisk nivå. • Ändamålsenligheten och kvaliteten i åtgärderna för att sprida verksamhet-ens resultat inom och utanför den institution som stått som värd för Jean Monnet-insatsen. • När det är aktuellt i vilken grad ansökan innehåller en beskrivning av hur material, dokumentation och medier som tagits fram kommer att göras tillgängliga kostnadsfritt och marknadsföras genom öppna licenser, utan oproportionerliga begränsningar.

Förslagen måste få minst 60 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering. Dessutom måste de få minst 13 poäng för var och en av kategorierna för tilldelningskriterier ovan.

Vad mer behöver jag känna till om ett Jean Monnet-projekt?

Spridning och effekt

Jean Monnet-projekt är skyldiga att sprida och använda resultaten av sin undervisning och forskning utanför de intressenter som är direkt berörda. Detta kommer att öka effekten avsevärt och bidra till en systemförändring.

Alla Jean Monnet-projekt kommer att uppmanas att uppdatera sina respektive sektioner i det Erasmus+-specifika webbaserade verktyg där all information om Jean Monnet-verksamheten kommer att ligga. De kommer att uppmuntras kraftigt att använda de aktuella befintliga plattformarna och verktygen (dvs. Jean Monnet-katalogen och den virtuella Jean Monnet-gemenskapen). Dessa funktioner, som ingår i det allmänna it-verktyget för Erasmus+, kommer att säkerställa att allmänheten får information om resultaten. Bidragsinnehavare kommer att uppmanas att uppdatera verktyget regelbundet med resultatet av sitt arbete.

Jean Monnet-projekt uppmuntras att göra följande:

- Delta i spridnings- och informationsevenemang på nationell och europeisk nivå.
- Anordna evenemang (föreläsningar, seminarier, workshoppar osv.) med beslutsfattare på lokal, regional och nationell nivå samt med det organiserade civila samhället och skolor.
- Sprida resultaten av sin verksamhet genom att organisera seminarier eller föreläsningar som är riktade till och anpassade för allmänheten och företrädare för det civila samhället.
- Bedriva nätverksarbete med andra center, Jean Monnet-professurer, modulsamordnare och högskolor och sammanslutningar som får stöd.
- Tillämpa öppna utbildningsresurser, offentliggöra sammanfattningar, innehåll och tidsplaner för sin verksamhet och de förväntade resultaten.

Vilka regler gäller för finansieringen?

Projektets budget måste vara utformad enligt följande finansieringsregler (i euro):

Högsta bidrag som beviljas för ett Jean Monnet-projekt: 60 000 euro (som representerar högst 75 % av de sammanlagda kostnaderna)

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp
Deltagande i konferenser	Bidrag till kostnader som är förknippade med att anordna konferenser, seminarier, workshoppar osv., utom kostnader som är förknippade med icke-lokala talare	Schablonbelopp	D.2 per dag per deltagare
Resor (icke-lokala talare)	Bidrag till resekostnader för icke-lokala talare som deltar i konferenser, från ursprungsorten till platsen för verksamheten och tillbaka igen, baserat på reseavståndet per deltagare. Reseavstånden ska beräknas med hjälp av den avståndsberäknare som Europeiska kommissionen anger1. Resanden anger avståndet för en enkelresa för att beräkna beloppet för det EU-bidrag som ska stödja tur och retur-resan2 .	Schablonbelopp	För resor på mellan 100 och 499 km: 180 euro per deltagare För resor på mellan 500 och 1 999 km: 275 euro per deltagare För resor på mellan 2 000 och 2 999 km: 360 euro per deltagare För resor på mellan 3 000 och 3 999 km: 530 euro per deltagare För resor på mellan 4 000 och 7 999 km: 820 euro per deltagare För resor på minst 8 000 km: 1500 euro per deltagare
Uppehälle (icke-lokala talare)	Bidrag till kostnaderna för uppehälle för icke-lokala talare som deltar i konferenser	Schablonbelopp	D.3 per dag per deltagare
Kompletterande verksamhet	Bidrag till eventuella ytterligare kostnader i samband med kompletterande verksamhet inom denna insats: t.ex. akademisk uppföljning av evenemanget, uppbyggnad och underhåll av en webbplats, utformning, tryckning och spridning av publikationer, tolkningskostnader, produktionskostnader	Engångsbelopp	25.000 euro

De särskilda belopp som gäller för Jean Monnet-projekt anges i avsnittet ”Jean Monnet-enhetskostnader” i slutet av kapitlet om Jean Monnet.

Jean Monnet-enhetskostnader

D.1 – Nationella undervisningskostnader (i euro per undervisningstimme)

Beloppen beror på i vilket land undervisningen bedrivs.

Programländer	
Belgien	200
Bulgarien	80
Tjeckien	107
Danmark	200
Tyskland	200
Estland	107
Irland	172
Grekland	129
Spanien	161
Frankrike	184
Kroatien	96
Italien	166
Cypern	151
Lettland	98
Litauen	106
Luxemburg	200
Ungern	104
Malta	138
Nederländerna	200
Österrike	200
Polen	104
Portugal	126
Rumänien	81
Slovenien	136
Slovakien	114
Finland	193
Sverige	200
Storbritannien	184
F.d. jugoslaviska republiken Makedonien	80
Island	159
Liechtenstein	80
Norge	200
Turkiet	87
Partnerländer	
Antigua och Barbuda	92
Australien	200
Bahrain	110
Barbados	94
Brunei	200
Kanada	200
Chile	83
Ekvatorialguinea	131

Programländer	
Hongkong	200
Israel	144
Japan	178
Sydkorea	153
Kuwait	200
Libyen	90
Mexiko	86
Nya Zeeland	153
Oman	131
Qatar	200
Saint Kitts och Nevis	84
Saudiarabien	126
Seychellerna	126
Singapore	200
Schweiz	200
Rysslands internationellt erkända territorium	109
Trinidad och Tobago	115
Förenade Arabemiraten	200
Förenta staterna	200
Annat	80

D.2 – Nationella konferenskostnader (i euro per dag)

Programländer	
Belgien	88
Bulgarien	40
Tjeckien	55
Danmark	94
Tyskland	90
Estland	47
Irland	75
Grekland	56
Spanien	70
Frankrike	80
Kroatien	42
Italien	73
Cypern	66
Lettland	43
Litauen	47
Luxemburg	144
Ungern	46

Programländer	
Malta	60
Nederländerna	97
Österrike	94
Polen	45
Portugal	55
Rumänien	40
Slovenien	59
Slovakien	50
Finland	84
Sverige	95
Storbritannien	81
F.d. jugoslaviska republiken Makedonien	40
Island	69
Liechtenstein	40
Norge	138
Turkiet	40

Partnerländer	
Argentina	44
Australien	90
Bahrain	43
Barbados	41
Brunei	115
Kanada	89
Ekvatorialguinea	57
Hongkong	117
Israel	63
Japan	78
Sydkorea	67
Kuwait	110
Macao	154
Nya Zeeland	67
Oman	57
Qatar	194
Saudiarabien	55
Seychellerna	55
Singapore	133
Schweiz	118
Rysslands internationellt erkända territorium	48
Trinidad och Tobago	50
Förenade Arabemiraten	107

Partnerländer	
Förenta staterna	109
Annat	40

D.3 - Uppehälle: icke-lokala talare (i euro per dag)

Beloppen beror på i vilket land verksamheten bedrivs.

Programländer	
Belgien	232
Bulgarien	227
Tjeckien	230
Danmark	270
Tyskland	208
Estland	181
Irland	254
Grekland	222
Spanien	212
Frankrike	245
Kroatien	180
Italien	230
Cypern	238
Lettland	211
Litauen	183
Luxemburg	237
Ungern	222
Malta	205
Nederländerna	263
Österrike	225
Polen	217
Portugal	204
Rumänien	222
Slovenien	180
Slovakien	205
Finland	244
Sverige	257
Storbritannien	276
F.d. jugoslaviska republiken Makedonien	210
Island	245
Liechtenstein	175
Norge	220

Programländer	
Turkiet	220

Partnerländer	
Afghanistan	125
Albanien	210
Algeriet	170
Andorra	195
Angola	280
Antigua och Barbuda	225
Argentina	285
Armenien	280
Australien	210
Azerbajdzjan	270
Bahamas	190
Bahrain	275
Bangladesh	190
Barbados	215
Vitryssland	225
Belize	185
Benin	150
Bhutan	180
Bolivia	150
Bosnien och Hercegovina	200
Botswana	185
Brasilien	245
Brunei	225
Burkina Faso	145
Burundi	165
Kambodja	165
Kamerun	160
Kanada	230
Kap Verde	125
Centralafrikanska republiken	140
Tchad	210
Chile	245
Kina	210
Colombia	170
Komorerna	135
Kongo	185
Demokratiska republiken Kongo	245
Cooköarna	185

Partnerländer	
Costa Rica	190
Kuba	225
Djibouti	235
Dominica	215
Dominikanska republiken	230
Ecuador	190
Egypten	205
El Salvador	180
Ekvatorialguinea	145
Eritrea	130
Etiopen	195
Fiji	170
Gabon	190
Gambia	170
Georgien	295
Ghana	210
Grenada	215
Guatemala	175
Guinea	185
Guinea-Bissau	140
Guyana	210
Haiti	190
Honduras	175
Hongkong	265
Indien	245
Indonesien	195
Iran	200
Iraq	145
Israel	315
Elfenbenskusten	190
Jamaica	230
Japan	405
Jordanien	195
Kazakstan	245
Kenya	225
Kiribati	205
Nordkorea	230
Sydkorea	300
Kosovo, enligt FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999	220
Kuwait	280
Kirgizistan	255
Laos	195

Partnerländer	
Libanon	260
Lesotho	150
Liberia	235
Libyen	225
Macao	150
Madagascar	155
Malawi	215
Malaysia	250
Maldiverna	185
Mali	155
Marshallöarna	185
Mauretanien	125
Mauritius	200
Mexiko	255
Mikronesien	190
Moldavien	250
Monaco	170
Mongoliet	160
Montenegro	220
Marocko	205
Moçambique	200
Myanmar	125
Namibia	135
Nauru	185
Nepal	185
Nya Zeeland	185
Nicaragua	185
Niger	125
Nigeria	235
Niue	185
Oman	205
Pakistan	180
Palau	185
Palestine	170
Panama	210
Papua Nya Guinea	190
Paraguay	190
Peru	210
Filippinerna	210
Qatar	200
Rwanda	225
Saint Kitts och Nevis	270

Partnerländer	
Saint Lucia	215
Saint Vincent och Grenadinerna	265
Samoa	185
San Marino	175
São Tomé och Príncipe e	155
Saudiarabien	280
Senegal	200
Serbien	220
Seychellerna	225
Sierra Leone	190
Singapore	225
Salomonöarna	170
Somalia	175
Sydafrika	195
Sri Lanka	155
Sudan	270
Surinam	180
Swaziland	140
Schweiz	220
Syrien	225
Tadzjikistan	185
Taiwan	255
Tanzania	250
Rysslands internationellt erkända territorium	365
Ukrainas internationellt erkända territorium	270
Thailand	205
Östtimor	160
Togo	155
Tonga	155
Trinidad och Tobago	175
Tunisien	145
Turkmenistan	230
Tuvalu	185
Uganda	235
Förenade Arabemiraten	265
Förenta staterna	280
Uruguay	215
Uzbekistan	230
Vanuatu	170
Vatikanstaten	175
Venezuela	210
Vietnam	255

Partnerländer	
Jemen	225
Zambia	185
Zimbabwe	165
Annat	205

1.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

2.Exempel: Om en person från Madrid (Spanien) deltar i en verksamhet som äger rum i Rom (Italien), ska sökanden a) beräkna avståndet från Madrid till Rom (1 365,28 km), b) välja det tillämpliga reseavståndsintervallet (dvs. mellan 500 och 1 999 km) och c) beräkna det EU-bidrag som bidrar till den icke-lokala talarens kostnader för tur och retur-resan Madrid–Rom (275 euro).

Idrott

Vilka insatser får bidrag?

Följande insatser inom idrott omfattas av denna programhandledning:

- Samarbetspartnerskap
- Små samarbetspartnerskap
- Ideella europeiska idrottsevenemang

Dessutom stöder Erasmus+ insatser för att stärka beslutsunderlagen (genom t.ex. studier, datainsamling och undersökningar), främja dialogen med berörda europeiska intressenter (bl.a. EU:s idrottsforum, evenemang som EU:s ordförandeland anordnar, konferenser, möten och seminarier). Dessa insatser kommer att genomföras av EU-kommissionen direkt eller via EU:s programkontor Eacea.

De specifika målen för Erasmus+ inom idrott är att

- ta itu med gränsöverskridande hot mot idrottens integritet, som dopning, uppgjorda matcher och våld samt alla former av intolerans och diskriminering
- främja och stödja goda styrelseformer inom idrotten och parallella karriärer för idrottsutövare
- främja frivillig verksamhet inom idrott, tillsammans med social inkludering, lika möjligheter och medvetenhet om vikten av hälsofrämjande fysisk aktivitet genom ökat deltagande i och lika tillgång till idrott för alla.

I enlighet med förordningen om Erasmus+ ska idrottsinsatserna inriktas på idrott på gräsrotsnivå.

Idrottsinsatserna väntas leda till utveckling av den europeiska dimensionen av idrott genom att generera, dela och sprida erfarenheter och kunskap om olika frågor som berör idrott på europeisk nivå.

Idrottsprojekt som stöds genom Erasmus+ bör slutligen leda till ökat deltagande i idrott, fysisk aktivitet och frivillig aktivitet.

Följande resultat är särskilt viktiga:

- Ökad kunskap och medvetenhet om idrott och fysisk aktivitet i programländerna.
- Ökad medvetenhet om idrottens roll för att främja social inkludering, lika möjligheter och hälsoförbättrande fysisk aktivitet.
- Förstärkt samarbete mellan institutioner och organisationer på området idrott och fysisk aktivitet.
- Bättre deltagande för idrottsorganisationer och andra berörda organisationer från olika programländer i utökade nätverk.
- Förbättrat utbyte av goda exempel.

Idrottsinsatserna väntas bidra till den europeiska idrottsveckan, som är ett initiativ som kommissionen inlett för att främja idrott och fysisk aktivitet i EU mot bakgrund av det sjunkande deltagandet.

Tanken är att den europeiska idrottsveckan ska organiseras enligt följande koncept: ett officiellt öppnande, ett flaggskeppsevenemang och fem fokusdagar med ett särskilt tema: utbildning, arbetsplatser, utomhusaktiviteter, idrottsklubbar och gym. Den europeiska idrottsveckan ska bland

annat främja informationsinsatser över landsgränserna.

Från och med 2017 hålls den europeiska idrottsveckan den 23–30 september. Förutom kommissionens evenemang kommer EU-länderna att anordna och samordna nationella och lokala aktiviteter.

Läs mer om den europeiska idrottsveckan 2018

Samarbetspartnerskap

Vad är syftet med samarbetspartnerskap?

Samarbetspartnerskap ska utveckla, överföra och genomföra innovationsresultat och sprida och utnyttja befintliga och nya produkter eller innovativa idéer på olika områden som berör idrott och fysisk aktivitet. Partnerskapen omfattar olika organisationer och aktörer på och utanför idrottsområdet, bland annat myndigheter på olika nivåer, idrottsorganisationer, idrottsrelaterade organisationer och utbildningsorgan. Samarbetspartnerskap är innovativa projekt som ska

- främja deltagande i idrott och fysisk aktivitet genom att stödja genomförandet av rådets rekommendation om hälsofrämjande fysisk aktivitet och EU:s riktlinjer för fysisk aktivitet
- främja deltagande i idrott och fysisk aktivitet genom att stödja den europeiska idrottsveckan
- främja utbildning i och genom idrott med särskilt fokus på kompetensutveckling, och stödja genomförandet av EU:s riktlinjer för parallella karriärer för idrottare
- främja volontärverksamhet inom idrotten
- bekämpa dopning, särskilt i fritidsverksamhet
- bekämpa uppgjorda matcher
- förbättra styrningen inom idrotten
- bekämpa våld, rasism, diskriminering och intolerans inom idrotten
- främja social delaktighet och lika möjligheter inom idrotten.

På alla dessa områden ska man sträva efter jämställdhet och uppmuntra samarbete med partnerländerna.

Samarbetspartnerskap ska främja europeiska nätverk inom idrotten. På så sätt kan EU bidra till ett ökat samarbete mellan intressenter som inte hade varit möjligt utan EU-insatser. Samarbetspartnerskap ska också främja synergieffekter med och mellan lokal, regional, nationell och internationell politik för att främja idrott och fysisk aktivitet och ta itu med problem inom idrotten.

Inom ramen för samarbetspartnerskapen ska Erasmus+ stödja nya projektformat och nya former för internationellt idrottssamarbete som kan inspirera till fler initiativ med stöd från nationella finansieringssystem eller andra EU-fonder, t.ex. EU:s struktur- och investeringsfonder.

Kommissionen kommer genom sitt programkontor (Eacea) att genomföra en ansökningsomgång under året.

Vilken verksamhet kan få stöd?

Erasmus+ erbjuder stor flexibilitet när det gäller samarbetspartnerskapens verksamhet, så länge ansökan visar att verksamheten är den mest ändamålsenliga för att nå projektets mål. Samarbetspartnerskap kan normalt sett bedriva olika slag av verksamhet och

- driva nätverk mellan olika aktörer
- utveckla, identifiera, främja och sprida goda exempel
- förbereda, utveckla och genomföra utbildnings- och träningsmoduler och verktyg
- öka kompetensen hos dem som arbetar med idrottsfrågor och utveckla granskning och

riktmärkning av indikatorer, framför allt när det gäller att främja etiskt beteende och uppförandekoder hos unga idrottsutövare
- öka kunskapen om hur idrott och annan fysisk aktivitet bidrar till personlig, social och yrkesmässig utveckling
- främja innovativ samverkan mellan idrotts-, hälso-, utbildnings- och ungdomsområdet
- visa hur idrott kan bidra till att lösa sociala och ekonomiska problem (insamling av uppgifter, t.ex. enkäter och samråd)
- anordna konferenser, seminarier, möten, evenemang och informationskampanjer.

Vem kan delta i ett samarbetspartnerskap?

Samarbetspartnerskap är öppna för alla typer av offentliga institutioner och ideella organisationer inom idrott och fysisk aktivitet. Beroende på projektets mål bör samarbetspartnerskapet involvera ett så ändamålsenligt och mångsidigt utbud av partner som möjligt för att man ska kunna dra nytta av deras olika erfarenhet, profil och sakkunskap och ta fram relevanta projektresultat av hög kvalitet.

Ett samarbetspartnerskap ska omfatta organisationer som är etablerade i programländer.

Ett samarbetspartnerskap bör bestå av följande:

- Sökande/samordnare: en organisation som lämnar in ansökan på alla partners vägnar. Om projektet godkänns kommer den sökande/samordnaren att bli den huvudsakliga mottagaren av EU-bidraget och ska teckna ett bidragsavtal för flera bidragsmottagare på alla deltagande organisationers vägnar. Samordningen omfattar att
  - företräda och agera för de deltagande organisationernas räkning gentemot EU-kommissionen
  - ta det finansiella och rättsliga ansvaret för att hela projektet genomförs korrekt såväl operativt, administrativt som finansiellt
  - samordna samarbetspartnerskapet i samarbete med alla projektpartner.
- Partner: organisationer som bidrar aktivt till att förbereda, genomföra och utvärdera samarbetspartnerskapet. Varje partner måste underteckna ett mandat som ger samordnaren fullmakt att agera i partnerns namn och för dennes räkning under projektet.

Vilka kriterier används för att bedöma ett samarbetspartnerskap?

Här anger vi de formella kriterier som ett samarbetsprojekt måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+.

Allmänna kriterier

Vilka organisationer får delta?	Alla icke-vinstdrivande organisationer eller offentliga organ, med eventuella anknutna enheter, som är aktiva inom idrottsvärlden och etablerade i ett programland eller i ett partnerland (se avsnittet ”Deltagande länder” i del A i handledningen). Det kan till exempel vara • offentliga organ med ansvar för idrottsfrågor på lokal, regional eller nationell nivå • nationella olympiska kommittéer eller nationella idrottsförbund • idrottsorganisationer på lokal, regional, nationell, europeisk eller internationell nivå • nationella idrottsligor • idrottsklubbar • organisationer eller fackföreningar som företräder idrottsutövare • organisationer eller fackföreningar som företräder yrkesverksamma och volontärer inom idrott (t.ex. tränare och lagledare) • organisationer som företräder rörelsen ”idrott för alla” • organisationer som arbetar för att främja fysisk aktivitet • organisationer som företräder sektorn för aktiv fritid • organisationer inom utbildning och ungdomsverksamhet
Vem kan söka?	Varje deltagande organisation som är etablerad i ett programland kan skicka in ansökan. Organisationen företräder då alla deltagande organisationer i projektet.
Antal och profil för deltagande organisationer	Ett samarbetspartnerskap är gränsöverskridande och ska omfatta minst fem organisationer från fem olika programländer. Det finns inte någon maxgräns för antalet partner. Budgeten för att hantera projektet är dock begränsad (och motsvarar tio partner). Alla deltagande organisationer måste vara angivna när du skickar in bidragsansökan.
Varaktighet	Varaktigheten måste anges i ansökan (12, 18, 24, 30 eller 36 månader) med utgångspunkt i projektets mål och vilken typ av verksamhet som planeras över tid.
Plats	Verksamheterna måste bedrivas i länderna (ett eller flera) för de organisationer som medverkar i samarbetspartnerskapet.
Var ska ansökan lämnas?	Till EU:s programkontor – genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur i Bryssel.
När ska ansökan lämnas in?	Du måste lämna in din bidragsansökan senast den **5 februari kl. 12.00** (svensk tid) för projekt som startar den 1 juni följande år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du söker.

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande **uteslutnings- och urvalskriterier**. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Budgeten kommer preliminärt att fördelas mellan olika typer av samarbetspartnerskap enligt följande:

- Ca 25 % till prioritering 1 och 2 (projekt som främjar deltagande i idrott och fysisk aktivitet).
- Ca 25 % till prioritering 3 och 4 (projekt som främjar utbildning i och genom idrott, med särskilt fokus på kompetensutveckling, samt genomförandet av EU:s riktlinjer om dubbla

karriärer för idrottare1 och projekt som främjar volontärverksamhet inom idrott).
- Ca 20 % till prioritering 5, 6 och 7 (projekt som främjar idrottens integritet, t.ex. verkar mot dopning, bekämpar uppgjorda matcher och främjar god styrning inom idrott).
- Ca 30 % till prioritering 8 och 9 (projekt som syftar till att bekämpa våld, rasism, diskriminering och intolerans inom idrott och projekt som främjar social inkludering och lika möjligheter inom idrott).

Inom dessa kategorier kommer projekten att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans (högst 30 poäng)	• Projektets relevans för • målet för EU:s idrottspolitik • insatsens mål och prioriteringar (se avsnittet ”Vad är syftet med samarbetspartnerskap?”) • I vilken grad • förslaget utgår från en gedigen behovsanalys • målen är tydligt fastställda, realistiska och berör frågor som är relevanta för de deltagande organisationerna och målgrupperna • förslaget är innovativt eller kompletterar andra initiativ från de deltagande organisationerna • förslaget tillför ett mervärde på EU-nivå genom resultat som inte går att uppnå med verksamhet som enbart bedrivs i ett enskilt land.
Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 20 poäng)	• Arbetsprogrammets tydlighet, fullständighet och kvalitet, inklusive lämpliga faser för förberedelse, genomförande, övervakning, utvärdering och spridning. • Överensstämmelse mellan projektets förslag till mål, metod, verksamhet och budget. • Den föreslagna metodens kvalitet och genomförbarhet. • Förekomst av förvaltningssystem och deras kvalitet (tidsplaner, organisation, uppgifter och ansvarsområden är väl definierade och realistiska). • Förekomst av och relevans hos kvalitetskontroll för att se till att projektet genomförs med hög kvalitet, slutförs i tid och följer budgeten. • Hur kostnadseffektivt projektet är och om det läggs lämpliga resurser på varje verksamhet.
Kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete (högst 20 poäng)	• I vilken grad • projektet har en lämplig blandning av deltagande organisationer som kompletterar varandra och har den profil, erfarenhet och sakkunskap som krävs för att genomföra alla aspekter av projektet (när detta är aktuellt) • projektet involverar personer med sakkunskap inom lämpliga områden, t.ex. idrottspolitik och idrott i praktiken (träning, tävling, coachning osv.), akademisk sakkunskap och förmåga att nå ut till en bredare publik • fördelningen av ansvarsområden och uppgifter visar att alla deltagande organisationer är engagerade och kommer att bidra aktivt • medverkan av en organisation från ett partnerland tillför ett betydande mervärde för projektet (när detta är aktuellt).

Effekt och spridning (högst 30 poäng)	• Kvaliteten på åtgärderna för att utvärdera projektets resultat. • Projektets potentiella effekt • för deltagare och deltagande organisationer under och efter projektet • utanför de organisationer och enskilda personer som deltagit direkt i projektet, på lokal, regional, nationell eller europeisk nivå. • Ändamålsenligheten och kvaliteten på åtgärderna för att sprida projektets resultat inom och utanför de deltagande organisationerna. • Om det är relevant, i vilken grad ansökan innehåller en beskrivning av hur material, dokumentation och medier som tagits fram kommer att göras tillgängliga kostnadsfritt och marknadsföras genom öppna licenser och utan oproportionerliga begränsningar. • Kvaliteten på planerna för att garantera projektets hållbarhet: kapaciteten för att fortsätta att ha effekt och producera resultat när EU:s bidrag är slut.

Förslagen måste få minst 60 poäng för att komma i fråga för finansiering. De måste också få minst hälften av de högsta möjliga poängen inom var och en av de kategorier för tilldelningskriterier som anges ovan (dvs. minst 15 poäng för kategorierna ”projektets relevans” och ”effekt och spridning”, och 10 poäng för kategorin ”kvaliteten på projektets utformning och genomförande” och ”kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete”.

Vilka regler gäller för finansieringen?

Projektets budget måste vara utformad enligt följande finansieringsregler (i euro):

Högsta bidrag som kan beviljas för samarbetspartnerskap: 400 000 euro

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp		Regel för beviljande
Projektledning och genomförande av projektet	Projektledning (t.ex. planering, ekonomi, samordning och kommunikation mellan partner), småskaligt utbildningsmaterial, verktyg och metoder, virtuellt samarbete och lokal projektverksamhet, information, marknadsföring och spridning (t.ex. broschyrer, foldrar och webbinformation).	Schablonbelopp	Bidrag till den samordnande organisationens verksamhet: 500 euro per månad Bidrag till andra deltagande organisationers verksamhet: **250 euro** per organisation per månad	**Högst 2 750 euro** per månad	Baserat på samarbetspartnerskapets varaktighet och antalet deltagande organisationer
Gränsöverskridande projektmöten	Deltagande i genomförande- och samordningsmöten mellan projektpartner där en av de deltagande organisationerna står som värd. Bidrag till kostnader för resor och uppehälle	Schablonbelopp	För resor på mellan 100 och 1 999 km: **575 euro** per deltagare och möte För resor på minst 2 000 km: **760 euro** per deltagare och möte		Villkor: De sökande måste motivera behovet av möten med hänsyn till antalet möten och deltagare som berörs. Resans längd ska beräknas med en särskild avståndsberäknare.

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp		Regel för beviljande
Särskilda kostnader	Bidrag till faktiska kostnader i samband med underleverantörer eller inköp av varor eller tjänster. Kostnader för att tillhandahålla en finansiell garanti om genomförandeorganet begär det	Faktiska kostnader	80 % av bidragsberättigande kostnader **Högst 50 000 euro** per projekt (exklusive kostnader för att tillhandahålla en finansiell garanti)		Villkor: Utläggning på underleverantörer måste gälla tjänster som de deltagande organisationerna inte kan tillhandahålla direkt av vederbörligt motiverade skäl. Utrustning får inte avse vanlig kontorsutrustning eller utrustning som de deltagande organisationerna normalt använder.

Ytterligare finansiering för stora samarbetspartnerskap					
Kunskapsproduktion	Immateriella/påtagliga resultat av projektet (t.ex. riktlinjer, läromedel, öppna utbildningsresurser, it-verktyg, analyser, studier, metoder för att lära av varandra, undersökningar, rapporter, uppfinningar och nya idrottsspel)	Schablonbelopp	B5.1 per anställd i ledande befattning per arbetsdag i projektet B5.2 per forskare/lärare/handledare/utbildare/ungdomsledare per arbetsdag i projektet B5.3 per tekniker per arbetsdag i projektet B5.4 per administratör per arbetsdag i projektet		Villkor: Personalkostnader för personer i ledande befattning och administrativ personal väntas vara täckta redan under ”Projektledning och genomförande av projektet”. För att förhindra eventuella överlappningar med den posten måste sökande motivera typen och volymen av personalkostnader i förhållande till varje resultat som föreslås. Resultaten bör vara betydande när det gäller kvalitet och kvantitet för att berättiga till den här typen av bidrag. Resultaten ska visa deras potential för bredare användning och utnyttjande samt deras effekter.
Idrottsrelaterade informationsevenemang	Bidrag till kostnaderna för nationella och internationella konferenser/seminarier/evenemang för att dela och sprida kunskapen från projektet (exklusive kostnader för resor och uppehälle för företrädare för deltagande organisationer som medverkar i evenemanget)	Schablonbelopp	100 euro per lokal deltagare (dvs. deltagare från det land där evenemanget äger rum) 200 euro per internationell deltagare (dvs. deltagare från andra länder)	Högst 30 000 euro per projekt	Villkor: Stöd till informationsevenemang ges endast om de är direkt förknippade med projektets kunskapsproduktion. Ett projekt som inte får bidrag till kunskapsproduktion kan inte få stöd för att anordna informationsevenemang

Tabell A – Individuellt bidrag (belopp i euro per dag)

Denna finansiering får endast användas för personalkostnader i organisationer som deltar i projektet inom kunskapsproduktion. Beloppen beror på a) profilen för den personal som deltar i projektet och b) landet för den deltagande organisation vars personal deltar.

	Anställd i ledande befattning B5.1	Lärare/handledare/forskare/ personer som arbetar med unga B5.2	Tekniker B5.3	Administrativ personal B5.4
Danmark, Irland, Luxemburg, Nederländerna, Österrike, Sverige, Liechtenstein, Norge	294	241	190	157
Belgien, Tyskland, Frankrike, Italien, Finland, Storbritannien, Island	280	214	162	131
Tjeckien, Grekland, Spanien, Cypern, Malta, Portugal, Slovenien	164	137	102	78
Bulgarien, Estland, Kroatien, Lettland, Litauen, Ungern, Polen, Rumänien, Slovakien, Makedonien, Turkiet	88	74	55	39

Tabell B – Individuellt bidrag (belopp i euro per dag)

Denna finansiering får endast användas för personalkostnader i organisationer som deltar i projektet inom kunskapsproduktion. Beloppen beror på a) profilen för den personal som deltar i projektet och b) landet för den deltagande organisation vars personal deltar.

	Anställd i ledande befattning B5.1	Lärare/handledare/forskare/ personer som arbetar med unga B5.2	Tekniker B5.3	Administrativ personal B5.4
Australien, Kanada, Kuwait, Macao, Monaco, Qatar, San Marino, Schweiz, USA	294	241	190	157
Andorra, Brunei, Förenade Arabemiraten, Japan, Nya Zeeland, Singapore, Vatikanstaten	280	214	162	131
Bahamas, Bahrain, Hongkong, Israel, Oman, Saudiarabien, Sydkorea, Taiwan	164	137	102	78

	Anställd i ledande befattning	Lärare/handledare/forskare/ personer som arbetar med unga	Tekniker	Administrativ personal
	B5.1	B5.2	B5.3	B5.4
Afghanistan, Albanien, Algeriet, Angola, Antigua och Barbuda, Argentina, Armenien, Azerbajdzjan, Bangladesh, Barbados, Belize, Benin, Bhutan, Bolivia, Bosnien och Hercegovina, Botswana, Brasilien, Burkina Faso, Burundi, Centralafrikanska republiken, Chile, Colombia, Cooköarna, Costa Rica, Demokratiska republiken Kongo (Kinshasa), Djibouti, Dominica, Dominikanska republiken, Ecuador, Egypten, El Salvador, Elfenbenskusten, Eritrea, Etiopien, Fiji, Filippinerna, Gabon, Gambia, Georgien, Ghana, Grenada, Guatemala, Guinea, Guinea-Bissau, Guyana, Haiti, Honduras, Indien, Indonesien, Irak, Iran, Jamaica, Jemen, Jordanien, Kambodja, Kamerun, Kap Verde, Kazakstan, Kenya, Kina, Kirgizistan, Kiribati, Komorerna, Kongo (Brazzaville), Kosovo, Kuba, Laos, Lesotho, Libanon, Liberia, Libyen, Madagaskar, Malawi, Malaysia, Maldiverna, Mali, Marshallöarna, Mauretanien, Mauritius, Mexiko, Mikronesien, Moldavien, Mongoliet, Montenegro, Marocko, Moçambique, Myanmar/Burma, Namibia, Nauru, Nepal, Nicaragua, Niger, Nigeria, Niue, Nordkorea, Pakistan, Palau, Palestina, Panama, Papua Nya Guinea, Paraguay, Peru, Rwanda, Rysslands internationellt erkända territorium, Saint Lucia, Saint Vincent och Grenadinerna, Saint Kitts och Nevis, Samoa, São Tomé och Príncipe, Senegal, Serbien, Seychellerna, Sierra Leone, Somalia, Sri Lanka, Sudan, Surinam, Swaziland, Sydafrika, Sydsudan, Syrien, Tadzjikistan, Tanzania, Tchad, Thailand, Togo, Tonga, Trinidad och Tobago, Tunisien, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Ukrainas internationellt erkända territorium, Uruguay, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Vitryssland, Zambia, Zimbabwe, Östtimor	88	74	55	39

1.EU:s riktlinjer om dubbla karriärer för idrottare (som antogs av EU:s expertgrupp för utbildning inom idrott den 28 september 2012 (ISBN 978-92-79-31161-1).

Små Samarbetspartnerskap

Vad är syftet med små samarbetspartnerskap?

Små samarbetspartnerskap ger organisationer möjlighet att utveckla och stärka nätverk, öka sin kapacitet att verka på gränsöverskridande nivå, utbyta god praxis, komma i kontakt med idéer och metoder inom olika områden relaterade till idrott och fysisk aktivitet. En del projekt kan också producera konkreta resultat och förväntas då sprida dem, men på en nivå som står i proportion till projektets mål och storlek. Små samarbetspartnerskap omfattar olika organisationer, särskilt offentliga myndigheter på lokal, regional och nationell nivå, idrottsorganisationer, idrottsrelaterade organisationer och utbildningsorgan. Små samarbetspartnerskap syftar särskilt till att fortsätta de förberedande aktiviteter som påbörjades 2013 och är framförallt projekt som:

- Uppmuntrar social inkludering och lika möjligheter inom idrott.
- Främjar traditionella europeiska sporter och lekar.
- Främjar mobiliteten för frivilliga, tränare och personal inom ideella idrottsorganisationer.
- Skyddar idrottare, särskilt de yngsta, från hälso- och säkerhetsrisker genom att förbättra tränings- och tävlingsförhållanden.
- Främjar utbildning i och genom idrott, med särskilt fokus på kompetensutveckling.

Små samarbetspartnerskap bör främja skapande och utveckling av internationella nätverk inom idrottsområdet. Därigenom kan EU möjliggöra ett stärkt samarbete för intressenter inom området som inte hade funnits utan EU-stöd. Små samarbetspartnerskap ska också skapa synergier mellan lokala, regionala, nationella och internationella insatser för att främja idrott och fysisk aktivitet och för att möta idrottsrelaterade utmaningar.

Små samarbetspartnerskap ska innefatta minst en lokal eller regional idrottsklubb.

EU-kommissionen, genom EACEA, det centrala programkontoret, kommer att ha en ansökningsomgång under året.

Vilken verksamhet får stöd inom ramen för denna insats?

Erasmus+ erbjuder en bred variation av aktiviteter som Små samarbetspartnerskap kan göra. Det måste dock vara tydligt i ansökan att dessa aktiviteter är de mest passande för att projektet ska nå sina mål. Exempel på aktiviteter är:

- nätverkande för intressenter,
- spridning, identifiering och delning av goda exempel,
- förberedande, utveckling och implementering av utbildnings- och träningsmoduler och verktyg,
- medvetandehöjande aktiviteter om hur idrott och annan fysisk aktivitet bidrar till individers personliga, sociala och professionella utveckling,
- aktiviteter som uppmuntrar innovativa synergier mellan idrottsområdet och hälso-, utbildnings- och ungdomsområdet,
- aktiviteter som visar på hur idrott kan tackla samhälleliga och ekonomiska utmaningar (datainsamling inom de nämnda aktiviteterna, t.ex. enkäter, konsultationer, etc.),
- konferenser, seminarier, möten, evenemang och medvetandehöjande aktiviteter inom de

förutnämnda aktiviteterna.

Vilka kan delta i små samarbetspartnerskap?

Små samarbetspartnerskap är öppna för alla typer av offentliga institutioner och ideella organisationer på området idrott och fysisk aktivitet. Beroende på projektets mål bör samarbetspartnerskapet involvera ett så ändamålsenligt och mångsidigt utbud av partner som möjligt för att kunna dra nytta av deras olika erfarenheter, profiler och särskilda sakkunskaper och för att ta fram relevanta projektresultat av hög kvalitet.

Ett mindre samarbetspartnerskap ska vara inriktat på samarbete mellan organisationer som är etablerade i programländer.

Ett mindre samarbetspartnerskap bör bestå av följande

- Sökande/samordnare: en organisation som lämnar in projektförslaget på alla partners vägnar. Om projektet godkänns kommer den sökande/samordnaren att bli den huvudsakliga mottagaren av EU-bidraget och ska teckna ett bidragsavtal för flera bidragsmottagare på alla deltagande organisationers vägnar. Se del C av denna programhandledning för mer information om ekonomiska detaljer och kontraktsarrangemang. Samordningen omfattar att
    - representera och agera för de deltagande organisationernas räkning gentemot Europeiska kommissionen,
    - ta det finansiella och rättsliga ansvaret för att hela projektet genomförs korrekt såväl operativt, administrativt som finansiellt,
    - samordna samarbetspartnerskapet i samarbete med alla projektpartner,
    - ta emot bidraget från Erasmus+ och distribuera finansieringen mellan partnerna som deltar i projektet.
- Partner: organisationer som bidrar aktivt till att förbereda, genomföra och utvärdera samarbetspartnerskapet.

Vilka kriterier används för att bedöma små samarbetspartnerskap?

Här anger vi de formella kriterier som ett mindre samarbetspartnerskap måste uppfylla för att kunna få bidrag från Erasmus+:

Vem kan få bidrag?

Vilka deltagande organisationer kan få bidrag?	Alla icke-vinstdrivande organisationer eller offentliga organ, aktiva inom idrottsvärlden, som är etablerade i ett programland eller i ett partnerland (se avsnittet ”Länder som kan få bidrag” i del A i handledningen). Det kan till exempel vara organisationer (icke uttömmande förteckning) som • ett offentligt organ med ansvar för idrottsfrågor på lokal, regional eller nationell nivå, • en nationell olympisk kommitté eller ett nationellt idrottsförbund, • en idrottsorganisation på lokal, regional eller nationell nivå, • en nationell idrottsliga, • en idrottsklubb, • en organisation eller fackförening som företräder idrottsutövare, • en organisation eller fackföreningar som företräder yrkesverksamma och volontärer inom idrott (som tränare, lagledare osv.), • en organisation som företräder rörelsen ”idrott för alla”, • en organisation som arbetar för att främja fysisk aktivitet, • en organisation som företräder sektorn för aktiv fritid.
Vilka kan söka?	Vilka kan söka? Varje deltagande organisation eller grupp som är etablerad i ett programland kan ansöka. Den organisationen ska lämna in en ansökan som gäller för alla deltagande organisationer i projektet.
Antal och profil för deltagande organisationer	Ett litet samarbetspartnerskap är gränsöverskridande och omfattar minst tre organisationer från tre olika programländer. Det finns inte någon maxgräns för antalet partner. Budgeten för att hantera projektet är dock begränsad (och motsvarar 5 partner). Alla deltagande organisationer måste vara angivna när ansökan om bidrag lämnas in.
Varaktighet	Från 12 till 24 månader. Varaktigheten måste väljas på ansökningsstadiet (12, 18, eller 24 månader), baserat på projektets mål och på typen av verksamheter som planeras över tiden.
Plats(er)	Verksamheterna måste ske i länderna (ett eller flera) för de organisationer som medverkar i samarbetspartnerskapet.
Var kan ansökan lämnas?	Var kan ansökan lämnas? Till Centrala programkontoret – genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur i Bryssel.
När ska ansökan lämnas in?	Ansökningar måste lämnas in senast den **6 april kl. 12:00 (mitt på dagen enligt Bryssels tidszon)** för projekt som startar 1 januari nästkommande år.
Hur söker man?	Se del C i handledningen för mer information om hur du ska ansöka.

De sökande organisationerna kommer att bedömas enligt gällande uteslutnings- och urvalskriterier. Du hittar mer information om detta i del C i handledningen.

Tilldelningskriterier

Inom dessa kategorier kommer projekten att bedömas utifrån följande kriterier:

Projektets relevans ((högst 30 poäng)	• Ansökans relevans för • målet för EU-politiken inom idrott, • insatsens mål och prioriteringar (se avsnittet ”Vad är syftet med ett samarbetspartnerskap?”). • I vilken grad • ansökan är baserad på en genuin och tillfredsställande behovsanalys, • målen är tydligt fastställda, realistiska och berör frågor som är rele-vanta för de deltagande organisationerna och målgrupperna, • förslaget är innovativt eller kompletterar andra initiativ som de delta-gande organisationerna redan har tagit, • ansökan medför mervärde på EU-nivå genom resultat som inte går att uppnå genom verksamhet som enbart bedrivs i ett enskilt land.
Kvaliteten på projektets utformning och genomförande (högst 20 poäng)	• Arbetsprogrammets tydlighet, fullständighet och kvalitet, inbegripet lämp-liga faser för förberedelse, genomförande, övervakning, utvärdering och spridning. • Överensstämmelse mellan projektets förslag till mål, metod, verksamhet och budget. • Kvalitet och genomförbarhet i den metod som föreslås. • Förekomst av och kvalitet i förvaltningssystem (tidsplaner, organisation, uppgifter och ansvarsområden är väl definierade och realistiska). • Förekomst av och relevans hos kvalitetskontroll för att se till att projektet genomförs med hög kvalitet, slutförs i tid och följer budget. • Hur kostnadseffektivt projektet är och om det läggs lämpliga resurser på varje verksamhet.
Kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete (högst 20 poäng)	• I vilken grad - projektet har en ändamålsenlig blandning av kompletterande delta-gande organisationer med den profil, erfarenhet och sakkunskap som krävs för att genomföra alla aspekter av projektet, när detta är aktu-ellt, - projektet inbegriper personer med sakkunskap inom lämpliga områ-den, såsom idrottspolitik och idrott i praktiken (träning, tävling, coachning osv.), akademisk sakkunskap och förmåga att nå ut till en bredare publik, - fördelningen av ansvarsområden och uppgifter visar att alla delta-gande organisationer är engagerade och kommer att bidra aktivt. - Om det är aktuellt, i vilken grad medverkan av en deltagande organi-sation från ett partnerland medför ett betydande mervärde för pro-jektet (om detta villkor inte är uppfyllt kommer projektet inte att be-aktas för urval).

Effekt och spridning (högst 30 poäng)	• Kvaliteten i åtgärderna för att utvärdera projektets resultat. • Projektets potentiella effekt • för deltagare och deltagande organisationer under och efter pro-jektets livstid, • utanför de organisationer och enskilda personer som deltagit direkt i projektet, på lokal, regional, nationell eller europeisk nivå. • Plan för spridning av projektets resultat: Hur ändamålsenliga är åtgärderna för att dela projektets resultat inom och utanför de deltagande organisat-ionerna, och vilken kvalitet har de? • Om det är aktuellt, i vilken grad förslaget innehåller en beskrivning av hur material, dokumentation och medier som tagits fram kommer att göras tillgängliga kostnadsfritt och marknadsföras genom öppna licenser, utan oproportionerliga begränsningar. • Kvaliteten i planerna för att säkerställa projektets hållbarhet: dess kapacitet för att fortsätta att ha effekt och producera resultat när EU:s bidrag är slut.

Förslagen måste få minst 60 poäng för att kunna komma i fråga för finansiering. De måste också få minst hälften av de högsta möjliga poängen inom var och en av de kategorier för tilldelningskriterier som anges ovan (dvs. minst 15 poäng för kategorierna ”projektets relevans” och ”effekt och spridning”, och 10 poäng för kategorierna ”kvaliteten på projektets utformning och genomförande” och ”kvaliteten på projektgruppen och arrangemangen för samarbete”).

Vilka regler gäller för finansieringen?

Projektets budget måste vara utformad enligt följande finansieringsregler (i euro):

Högsta bidrag som kan beviljas för små samarbetspartnerskap: 60 000 euro

Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp		Regel för beviljande
Projektledning och genomförande av projektet	Projektledning (t.ex. planering, ekonomi, samordning och kommunikation mellan partner osv.), småskaligt inlärnings-/undervisnings-/utbildningsmaterial, verktyg, metoder osv. Virtuellt samarbete och lokal projektverksamhet, information, marknadsföring och spridning (t.ex. broschyrer, foldrar, webbinformation osv.).	Schablonbelopp	Bidrag till den samordnande organisationens verksamhet: 500 euro per månad	Högst 1 500 euro per månad	Baserat på det lilla samarbetspartnerskapets varaktighet och antalet deltagande organisationer
		Schablonbelopp	Bidrag till andra deltagande organisationers verksamhet: 250 EUR per organisation per month		
Gränsöverskridande projektmöten	Deltagande i genomförande- och samordningsmöten mellan projektpartner där en av de deltagande organisationerna står som värd. Bidrag till kostnader för resor och uppehälle	Schablonbelopp	För resor på mellan 100 och 1 999 km: 575 euro per deltagare per möte För resor på minst 2 000 km: 760 euro per deltagare per möte		Villkorligt: De sökande måste motivera behovet av möten med hänsyn till antalet möten och deltagare som berörs. Reseavstånden ska beräknas med hjälp av den avståndsberäknare som Europeiska kommissionen anger.
Bidragsberättigande kostnader		Typ av finansiering	Belopp		Regel för beviljande
Särskilda kostnader	Bidrag till faktiska kostnader i samband med underleverantörer eller inköp av varor eller tjänster. Kostnader för att tillhandahålla en finansiell garanti om Centrala programkontoret begär det.	Faktiska kostnader	80 % av bidragsberättigande kostnader Högst 10 000 euro per projekt (exklusive kostnader för att tillhandahålla en finansiell garanti)		Villkorligt: Utläggning på underleverantörer måste gälla tjänster som de deltagande organisationerna inte kan tillhandahålla direkt av vederbörligt motiverade skäl. Utrustning får inte avse vanlig kontorsutrustning eller utrustning som de deltagande organisationerna normalt använder.

Not-for-profit European sport events

What are the aims of a not-for-profit European sport event?

This Action is aimed to support:

- Volunteering in sport;
- Social inclusion through sport;
- Gender equality in sport;
- Health-Enhancing Physical Activity;
- Implementation of the European Week of Sport.

The Commission, through its Executive Agency, will carry out one selection round over the year.

Within the not-for-profit European sport events, the indicative allocation for different categories will be as follows:

- approximately 30% for events to implement the European Week of Sport;
- approximately 70% for events not linked to the European Week of Sport (e.g. relating to volunteering in sport, social inclusion through sport, gender equality in sport, health-enhancing physical activity).

Approximately 4 events should be selected for the implementation of the European Week of Sport. They should focus on the themes identified for the implementation of the European Week of Sport (namely: education, workplace, outdoors, sport clubs and fitness centres).

Approximately 8 events not linked to the European Week of Sport should be selected. In relation to the above topics (i.e. volunteering, social inclusion, gender, HEPA), at least one event should focus on the external dimension of sport (e.g. sport diplomacy) and at least one event should focus on the role of grassroots sport in supporting the objectives of this action (volunteering in sport, social inclusion in and through sport, gender equality in sport, health-enhancing physical activity).

For all the events, gender equality should be promoted. Cooperation with the Partner Countries should be encouraged.

What is a not-for-profit European sport event?

This Action provides financial support for:

- the organisation of European-wide sport events organised in one Programme Country;
- national events - organised simultaneously in several Programme Countries by not-for-profit organisations or public bodies active in the field of sport.

The expected results of these events are:

- increased awareness as regards the role of sport in promoting social inclusion, equal opportunities and health-enhancing physical activity;
- increased participation in sport, physical activity and voluntary activity.

Which Activities are supported under this Action?

Support for events will imply assigning EU grants to individual organisations in charge of the preparation, organisation and follow-up to a given event. The following standard activities will be supported under this Action (non-exhaustive list):

- preparation of the event;
- organisation of educational activities for athletes, coaches, organisers and volunteers in the run-up to the event;
- organisation of the event;
- organisation of side-activities to the sporting event (conferences, seminars);
- implementation of legacy activities (evaluations, drafting of future plans);
- communication activities linked to the topic of the event.

Which Activities are not eligible under this Action?

- Sport competitions organised by international, European or national sport federations/leagues on a regular basis;
- Professional sport competitions.

What are the criteria used to assess a not-for-profit European sport event?

The list hereafter includes the formal criteria that a not-for-profit European sport event must respect in order to be eligible for an Erasmus+ grant:

Eligibility Criteria

Who can apply?	Any public body or non-profit organisation, with its affiliated entities (if any), active in the field of sport, established in a Programme Country. For example, such organisation can be (non-exhaustive list): • a public body in charge of sport at local, regional or national level; • a sport organisation at local, regional, national, European or international level; • the coordinator of a national event organised in the framework of a European event in the field of sport.
Eligible events and participants	European-wide sport events organised in one country must involve participants to the event from at least 12 different Programme Countries. OR Sport events organised simultaneously in several Programme Countries must involve participants to the events from at least 12 different Programme Countries. This condition is fulfilled as long as these participants are involved in the sum of events in total. All participating organisations must be identified at the time of applying for a grant.
Duration of project	Up to 1 year (from preparation of the event to its follow-up).

Dates of the event	The event must take place during the following year (any time till 31 October).
Where to apply?	To the Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, located in Brussels.
When to apply?	Applicants have to submit their grant application by 5 April **at 12:00 (midday Brussels time)** for projects starting on 1 November of the same year.
How to apply?	Please see Part C of this Guide for more details on how to apply.

Applicant organisations will be assessed against the relevant **exclusion and selection criteria.** For more information please consult Part C of this Guide.

Award criteria

Projects will be assessed against the following criteria:

Relevance of the project (maximum 30 points)	• The relevance of the proposal to: • the objectives of European policies in the field of sport; • the objectives and the priorities of this Action (see section "What are the aims of a not-for-profit European Sport event?"). • The extent to which: • the proposal is based on a genuine and adequate needs analysis; • the objectives are clearly defined, realistic and address issues relevant to the participating organisations and target groups; • the proposal is innovative and/or complementary to other initiatives already carried out by the participating organisations; • the proposal brings added value at EU level through results that would not be attained by activities carried out solely in a single country.
Quality of the project design and implementation (maximum 40 points)	• The clarity, completeness and quality of the work programme, including appropriate phases for preparation, implementation, monitoring, evaluation and dissemination; • The consistency between project objectives, methodology, activities and budget proposed; • The quality and feasibility of the methodology proposed; • The extent to which the project includes people with expertise in different areas such as sports practice (training, competitions, coaching, etc.); • The existence and quality of management arrangements (timelines, organisation, tasks and responsibilities are well defined and realistic); • The existence and relevance of quality control measures to ensure that the project implementation is of high quality, completed in time and on budget; • The extent to which the project is cost-effective and allocates appropriate resources to each activity.

Impact and dissemination (maximum 30 points)	• The quality of measures for evaluating the outcomes of the project; • The potential impact of the project: • on participants and participating organisations, during and after the project lifetime; • outside the organisations and individuals directly participating in the project, at local, regional, national and/or European levels. • The quality of the dissemination plan: the appropriateness and quality of measures aimed at sharing the outcomes of the project within and outside the participating organisations; • The quality of measures to ensure visibility and media coverage of the event and of the EU support.

To be considered for funding, proposals must score at least 60 points. Furthermore, they must score at least half of the maximum points in each of the categories of award criteria mentioned above (i.e. minimum 15 points for the categories "relevance of the project" and "impact and dissemination"; 20 points for the category "quality of the project design and implementation").

What are the funding rules?

The budget of the project must be drafted according to the following funding rules (in euro):

	Eligible costs	Financing mechanism	Amount	Rule of allocation
Activity costs	Costs directly linked to the implementation of the complementary activities of the project, including: Eligible direct costs: • Personnel • Travel and subsistence • Equipment • Consumables and supplies • Subcontracting • Duties, taxes and charges • Other costs Indirect costs: A flat-rate amount, not exceeding 7% of the eligible direct costs of the project, is eligible under indirect costs, representing the beneficiary's general administrative costs which can be regarded as chargeable to the project (e.g. electricity or internet bills, costs for premises, cost of permanent staff, etc.)	Real costs	Maximum grant awarded: • For not-for-profit European sport events organised during the European Week of Sport: **300,000 EUR** • For not-for-profit European sport events not related to the European Week of Sport: **500,000 EUR** Maximum 80% of the total eligible costs.	Conditional: the budget requested is justified in relation to the planned activities.

Del C – Information till sökande

Alla organisationer (inklusive informella grupper) som tänker lämna in en ansökan om ekonomiskt bidrag från EU via Erasmus+ uppmanas att läsa detta avsnitt noggrant. Det är utarbetat enligt bestämmelserna i budgetförordningen1 för Europeiska unionens allmänna budget (nedan kallad *EU:s budgetförordning*) och dess tillämpningsföreskrifter.

Enskilda personer får inte lämna in ansökningar till Erasmus+, med undantag för enskilda personer som ansöker på en grupp ungas vägnar (minst fyra personer) som arbetar med ungdomsverksamhet men inte nödvändigtvis genom en ungdomsorganisation (nedan kallad *informell ungdomsgrupp*).

1.EU:s budgetförordning finns på http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:298:0001:0096:SV:PDF.

Vad behöver jag göra för att lämna in en ansökan inom Erasmus+?

För att lämna in en ansökan inom Erasmus+ ska du följa de fyra steg som beskrivs nedan:

- Alla organisationer som är med i projektet måste registrera sig på EU-kommissionens Participant Portal och få en personlig identifieringskod (PIC). Organisationer/grupper som redan har fått en PIC genom sitt deltagande i andra EU-program behöver inte registrera sig på nytt. Den PIC som erhölls vid den tidigare registreringen kan användas även vid ansökan inom Erasmus+.
- Kontrollera att projektet uppfyller programmets kriterier för den aktuella insatsen eller det aktuella området.
- Kontrollera de ekonomiska villkoren.
- Fylla i och lämna in ansökningsblanketten.

Steg 1: Registrera dig på Participant Portal

Alla organisationer som deltar i en projektansökan inom Erasmus+ måste vara registrerade och ange sina grundläggande rättsliga och finansiella uppgifter på Participant Portal, deltagarportalen för utbildning, audiovisuella verk, kultur, medborgarskap och volontärarbete, om så inte redan skett.

För att registrera sig på Participant Portal behöver du som företräder en organisation (eller en informell ungdomsgrupp) göra följande:

- Skapa ett ECAS-konto (såvida inte den person som företräder organisationen/gruppen redan har ett konto). Nya ECAS-konton kan skapas på följande webbplats: https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi;
- Logga in på deltagarportalen http://ec.europa.eu/education/participants/portal/desktop/en/organisations/register.html och gör registreringen för organisationen eller gruppen. Vägledning och vanliga frågor hittar du på deltagarportalen.

Organisationen/gruppen behöver bara registrera sig en gång på Participant Portal. När registreringen är klar kommer organisationen/gruppen att få en personlig identifieringskod (PIC-kod) som är unik för varje organisation/grupp. PIC-koden krävs för lämna in en ansökan och gör det enklare för organisationen/gruppen att fylla i de elektroniska ansökningsformulären för Erasmus+. (dvs. när PIC-koden anges i formuläret visas alla uppgifter som organisationen/gruppen angett vid registreringen automatiskt i formuläret).

Bevis på rättslig ställning och ekonomisk kapacitet

När du registrerar din organisation måste du också ladda upp följande dokument på deltagarportalen:

- Blanketten för rättssubjekt (den här blanketten kan du ladda ned från Europeiska kommissionens webbplats på http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/legal_entities/legal_entities_en.cfm) ;
- Blanketten med bankuppgifter. Fyll i blanketten för det land där banken ligger, även om den sökande organisationen officiellt är registrerad i ett annat land (den här blanketten kan du ladda ned från http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm).

För bidrag på mer än 60 000 euro kan du behöva ladda upp särskilda dokument för att bevisa din organisations ekonomiska kapacitet. Du hittar närmare upplysningar om detta i avsnittet ”Urvalskriterier” nedan.

Blanketten med bankuppgifter ska ges endast för den sökande organisationen. Partnerorganisationerna behöver inte lämna den.

Steg 2: Kontrollera att programmets kriterier är uppfyllda

När de deltagande organisationerna utformar sitt projekt och innan de ansöker om EU-stöd måste de kontrollera att projektet uppfyller följande kriterier: bidragsberättigande, uteslutning, urval och tilldelning.

Vem kan få bidrag?

Kriterierna för bidragsberättigande gäller framför allt typen av projekt och aktiviteter (inklusive om det är relevant varaktighet, deltagande organisationer osv.), målgruppen (t.ex. status för och antal deltagare) och villkoren för att lämna in en ansökan om bidrag för projektet (t.ex. att lämna in ansökan i tid, att ansökan är fullständigt ifylld osv.).

För att vara bidragsberättigande måste projektet uppfylla alla kriterier för bidragsberättigande för den insats som förslaget avser. Om projektet inte uppfyller dessa kriterier i ansökningsskedet kommer det att avslås utan ytterligare bedömning. När det gäller mobilitet och stipendier för Erasmus Mundus gemensamma masterprogram inom ramen för programområde 1 eller programområde 2 får emellertid vissa kriterier för bidragsberättigande (t.ex. varaktighet, deltagarnas profil osv.) endast kontrolleras under projektets genomförande eller i slutrapporten (inte under ansökningsskedet). Under ansökningsskedet kommer de sökande att uppmanas att ange om projektet inte uppfyller dessa kriterier. Om det visar sig under genomförandet eller i slutrapporten att kriterierna inte är uppfyllda kan emellertid deltagarna eller verksamheten komma att betraktas som icke bidragsberättigade, och det EU-bidrag som ursprungligen tilldelats projektet kan komma att sänkas eller krävas tillbaka i motsvarande grad.

De särskilda kriterier för bidragsberättigande som gäller för var och en av de insatser som genomförs inom ramen för programhandledningen för Erasmus+ beskrivs i del B i handledningen.

Uteslutningskriterier

I enlighet med artiklarna 106 och/eller 107 i EU:s budgetförordning ska en sökande uteslutas från att delta i ansökningsomgångar inom Erasmus+-programmet eller få avslag vid tilldelningsförfarandet om

a. sökanden är i konkurs eller är föremål för insolvens- eller likvidationsförfaranden, är föremål för tvångsförvaltning, har ingått ackordsuppgörelse med borgenärer, har avbrutit sin näringsverksamhet eller befinner sig i en motsvarande situation till följd av ett liknande förfarande enligt nationella lagar och andra författningar,
b. det i en slutlig dom eller ett slutligt förvaltningsbeslut har konstaterats att sökanden inte har fullgjort sina skyldigheter att betala skatter eller socialförsäkringsavgifter enligt lagstiftningen i det land där sökanden är etablerad, i det land där utanordnaren finns, eller i det land där bidraget ska genomföras,
c. det i en slutlig dom eller i ett slutligt förvaltningsbeslut har konstaterats att sökanden har gjort sig skyldig till ett allvarligt fel i yrkesutövningen genom att ha brutit mot tillämpliga

lagar eller andra författningar eller yrkesetiska regler som gäller i sökandens yrke, eller genom att uppsåtligen eller grovt oaktsamt ha agerat felaktigt på ett sätt som påverkar sökandens yrkesmässiga trovärdighet, och t.ex.

i. falskeligen eller oaktsamt lämnat felaktiga uppgifter av det slag som behövs för att kunna kontrollera om det föreligger skäl för uteslutning eller om urvalskriterierna är uppfyllda eller vid fullgörandet av ett kontrakt, ett bidragsavtal eller ett bidragsbeslut,
ii. ingått ett avtal med andra personer i syfte att snedvrida konkurrensen,
iii. gjort intrång i immateriella rättigheter,
iv. försökt att påverka kommissionens/programkontorets beslutsprocess under tilldelningsförfarandet,
v. försökt att få tag i konfidentiell information som skulle ha kunnat ge sökanden otillbörliga fördelar under tilldelningsförfarandet,

d. det i en slutlig dom har konstaterats att sökanden har gjort sig skyldig till,
   i. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen, utarbetad genom rådets akt av den 26 juli 1995,
   ii. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i, utarbetad genom rådets akt av den 26 maj 1997, respektive artikel 2.1 i rådets rambeslut 2003/568/RIF, samt korruption enligt definitionen i lagstiftningen i det land där utanordnaren finns, i det land där sökanden är etablerad eller i det land där bidraget genomförs,
   iii. deltagande i en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 2 i rådets rambeslut 2008/841/RIF,
   iv. penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG,
   v. terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet enligt definitionerna i artiklarna 1 och 3 i rådets rambeslut 2002/475/RIF, eller anstiftan av eller medhjälp till eller försök att begå brott i den mening som avses i artikel 4 i det beslutet,
   vi. barnarbete och andra former av människohandel enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU,
e. sökanden har uppvisat allvarliga brister i fullgörandet av de huvudsakliga skyldigheterna enligt ett kontrakt, ett bidragsavtal eller ett bidragsbeslut som finansierats genom unionens budget, som har medfört att kontraktet sagts upp i förtid, lett till avtalsvite eller andra avtalsenliga påföljder, eller som har upptäckts vid kontroller, revisioner eller utredningar som genomförts av en utanordnare, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) eller revisionsrätten,
f. det i en slutlig dom eller ett slutligt förvaltningsbeslut har konstaterats att sökanden har begått en oegentlighet i den mening som avses i artikel 1.2 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95,
g. det i avsaknad av en slutlig dom eller i tillämpliga fall ett slutligt förvaltningsbeslut konstateras att sökanden befinner sig i någon av de situationer som anges i c–f ovan, vilket särskilt baseras på
   i. uppgifter som framkommit i samband med revisionsrättens eller Olafs revisioner eller utredningar eller i samband med internrevision eller någon annan kontroll, revision eller tillsyn som genomförs av en utanordnare vid någon av EU:s institutioner, kontor, byråer eller organ,
   ii. icke-slutliga förvaltningsbeslut, som kan innefatta disciplinära åtgärder, som fattas av behörigt tillsynsorgan som ansvarar för att kontrollera tillämpningen av yrkesetiska regler,
   iii. beslut som fattas av Europeiska centralbanken (ECB), Europeiska investeringsbanken

(EIB), Europeiska investeringsfonden eller internationella organisationer,

iv. beslut som fattas av kommissionen om överträdelser av unionens konkurrensregler eller beslut som fattas av en nationell behörig myndighet om överträdelser av unionens eller nationell konkurrenslagstiftning,

v. beslut om uteslutning som fattas av en utanordnare vid EU:s institutioner, kontor, byråer eller organ,

h. en person som ingår i sökandens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan, eller som har befogenhet att företräda denne, har rätt att fatta beslut på dennes vägnar eller har kontroll över denne (detta omfattar företagets styrelseledamöter, medlemmar i lednings- eller tillsynsorgan, och situationer där en person innehar majoriteten av företagets aktier), är i en eller flera av de situationer som avses i c–f ovan,

i. en fysisk eller juridisk person med obegränsat ansvar för sökandens skulder är i en eller flera av de situationer som avses i a eller b ovan.

Om en sökande är i en av de situationer som anges ovan och som utgör skäl för uteslutning bör sökanden ange vilka åtgärder han eller hon har vidtagit för att avhjälpa situationen, och på så sätt visa sin pålitlighet. Det kan handla om tekniska, organisatoriska och personalrelaterade åtgärder som vidtagits för att förhindra att situationen upprepas, ersättning av skada eller betalning av böter. Detta gäller inte de situationer som avses i led d i detta avsnitt.

I de fall som anges i c–f ovan kan det nationella eller centrala programkontoret, i avsaknad av en slutlig dom eller i tillämpliga fall ett slutligt förvaltningsbeslut, tillfälligt utesluta en sökande från att delta i en ansökningsomgång om sökandens deltagande skulle utgöra ett allvarligt och överhängande hot mot unionens ekonomiska intressen.

Om sökanden har inlämnat ett projektförslag inom ramen för en insats som har särskilda bestämmelser för dotterbolag, gäller samma uteslutningskriterier för dessa.

En sökande, eller i tillämpliga fall ett dotterbolag, kan uteslutas från detta förfarande och påföras administrativa påföljder (uteslutning eller böter) om någon av de försäkranden som gjorts eller de uppgifter som lämnats som villkor för att delta i förfarandet visar sig vara falska.

Det nationella eller Centrala programkontoret får på sin webbplats publicera följande information om uteslutning och, i tillämpliga fall, ekonomiska påföljder i de fall som avses i c, d, e och f i ovanstående avsnitt:

a. Namnet på den berörda sökanden.
b. Skälen för uteslutning.
c. Uteslutningens varaktighet och/eller bötesbeloppet.

Dessa uteslutningskriterier gäller för sökande inom ramen för alla insatser i programmet Erasmus+. För att visa att de inte befinner sig i någon av ovannämnda situationer måste sökande som ansöker om ett EU-bidrag på mer än 60 000 euro försäkra på heder och samvete att de inte befinner sig i någon av de situationer som avses ovan. Denna försäkran finns som ett särskilt avsnitt i eller som en bilaga till ansökningsblanketten.

När det gäller förslag som lämnas in för ett konsortium av partner ska de kriterier som beskrivs ovan tillämpas på alla deltagande organisationer som är involverade i projektet.

I enlighet med artiklarna 106–109 till EU:s budgetförordning får administrativa och ekonomiska

påföljder införas för sökande som har lämnat felaktiga uppgifter eller konstaterats bryta mot de kontraktsenliga skyldigheterna på ett allvarligt sätt under ett tidigare bidragsförfarande1.

Dessutom anser kommissionen att följande organisationer befinner eller kan befinna sig i en situation som kan leda till intressekonflikter och därför inte får eller kan delta i genomförandet av insatser som omfattas av programhandledningen:

- Nationella myndigheter med ansvar för tillsyn över nationella programkontor och genomförandet av programmet Erasmus+ i deras land: får inte lämna in ansökan för eller delta i någon insats som förvaltas av nationella programkontor i något land, men får ansöka om att delta (som sökande eller partner) i insatser som förvaltas av GD EAC eller av generaldirektoratet för utbildning och kultur, om detta inte är uttryckligen uteslutet för den berörda insatsen (anges i del B i handledningen).
- Nationella programkontor (enda verksamhet i den juridiska enheten) eller nationella programkontors avdelningar inom juridiska enheter som förvaltar verksamheter utanför de nationella programkontorens ansvarsområde får inte lämna in ansökan för eller delta i någon insats som genomförs genom denna handledning.
- Strukturer och nätverk som anges eller avses i programmet Erasmus+ eller i något av kommissionens årliga arbetsprogram, vilka antagits för att genomföra programmet Erasmus+, som har det specifika syftet att motta ett finansiellt bidrag från kommissionen under genomförandet av programmet Erasmus+ och som har samma juridiska enhet som det nationella programkontoret får inte lämna in ansökan för eller delta i någon insats som förvaltas av nationella programkontor för Erasmus+ i något land, men får ansöka om att delta (som sökande eller partner) i insatser som förvaltas av Centrala programkontoret eller GD EAC, om detta inte är uttryckligen uteslutet för den berörda insatsen (som anges i del B i handledningen). Innan de tilldelas ett bidrag eller ett kontrakt bör de kunna visa att de inte befinner sig i en intressekonflikt, antingen genom att de vidtar säkerhetsåtgärder eller genom att deras interna organisation har en tydlig uppdelning mellan olika intressen. Dessutom måste kostnaderna och intäkterna för varje insats eller verksamhet för vilken EU-medel tilldelas fastställas. Beslutet om att det finns tillräckliga försäkringar om att de inte befinner sig i en intressekonflikt fattas av Centrala programkontoret eller av GD EAC, under deras eget ansvar och ansvarsskyldighet, som de tillämpar.
- De juridiska enheter som står som värd för nationella programkontor inom Erasmus+ men som förvaltar andra verksamheter inom eller utanför ansvarsområdet för programmet Erasmus+, liksom enheter som står dessa juridiska enheter nära, får inte lämna in ansökan för eller delta i någon insats som förvaltas av nationella programkontor i något land, men får i princip ansöka om att delta i insatser som förvaltas av Centrala programkontoret eller GD EAC, om detta inte är uttryckligen uteslutet för den berörda insatsen (som anges i del B i handledningen). Innan de tilldelas ett bidrag eller ett kontrakt måste de dock kunna visa att de inte befinner sig i en intressekonflikt, antingen genom att de vidtar säkerhetsåtgärder eller genom att deras interna organisation har en tydlig uppdelning mellan olika intressen (till exempel minsta åtskillnad mellan konton, åtskillnad mellan redovisning och beslutsfattande samt åtgärder för att förhindra tillgång till sekretessbelagd information). Dessutom måste kostnaderna och intäkterna för varje insats eller verksamhet för vilken EU-medel tilldelas fastställas. Beslutet om att det finns tillräckliga försäkringar om att det inte föreligger någon intressekonflikt fattas av institutionen, under dess eget ansvar och ansvarsskyldighet, som den tillämpar.

Urvalskriterier

Det nationella programkontoret eller Centrala programkontoret använder urvalskriterierna för att bedöma den sökandes ekonomiska eller operativa kapacitet för att genomföra det föreslagna projektet.

Ekonomisk kapacitet

Med ekonomisk kapacitet menas att sökanden har tillförlitliga finansieringskällor som är tillräckliga för att upprätthålla verksamheten under hela den tid som projektet genomförs eller under det år för vilket bidrag beviljas samt för att delta i finansieringen.

Kontrollen av den ekonomiska kapaciteten tillämpas inte på

- offentliga organ2,
- internationella organisationer.

Om andra typer av organisationer (dvs. andra än dem som anges ovan) ansöker om EU-bidrag på högst 60 000 euro, måste de sökande försäkra på heder och samvete att de har ekonomisk kapacitet för att genomföra projektet. Denna försäkran finns som ett särskilt avsnitt i ansökningsblanketten.

Om andra typer av organisationer (dvs. andra än dem som anges ovan) ansöker om EU-bidrag på mer än 60 000 euro, måste de sökande utöver försäkran på heder och samvete lämna in följande handlingar via deltagarportalen:

- För insatser som hanteras av de nationella programkontoren: den sökandes resultaträkning och balansräkning för det senaste budgetår för vilket räkenskaperna avslutats.
- För insatser som hanteras av Centrala programkontoret: en ifylld blankett för ekonomisk kapacitet med lagstadgade redovisningssiffror och årsbokslut (inbegripet den sökandes resultaträkning, balansräkning och eventuella andra bilagor) för de senaste två budgetåren för vilka räkenskaperna avslutats.
- För enheter som inte kan tillhandahålla den ovannämnda dokumentationen för att de nyligen har bildats får en ekonomisk försäkran eller en försäkringsdeklaration som intygar den sökandes professionella risker ersätta de ovannämnda dokumenten.

Organisationerna måste ladda upp dessa dokument på deltagarportalen, antingen när de registrerar sig (se avsnittet ”Steg 1: Registrera dig på deltagarportalen” ovan) eller före det ansökningsdatum som anges för den specifika Erasmus+-insatsen.

Om förslaget lämnas in för ett konsortium av partner och det efter det nationella programkontorets riskbedömning uppstår tvivel beträffande den ekonomiska kapaciteten hos någon av de deltagande organisationerna i ett projekt, kan det nationella programkontoret eller centrala programkontoret begära samma dokument från de deltagande organisationerna, även om det belopp som beviljats är lägre än tröskeln på 60 000 euro eller om det totala bidragsbelopp som beviljats samma organisation överskrider tröskeln på 60 000 euro.

Om ansökan gäller bidrag för ett projekt för vilket beloppet överskrider 750 000 euro kan det, utöver ovannämnda handlingar, krävas en revisionsrapport från en godkänd extern revisor. Rapporten ska bestyrka räkenskaperna för det senaste tillgängliga räkenskapsåret.

Om det nationella programkontoret eller Centrala programkontoret efter att ha analyserat dessa dokument konstaterar att den ekonomiska kapaciteten inte har kunnat bevisas eller inte är tillfredsställande, får de

- begära ytterligare information,
- erbjuda ett bidragsavtal eller ett bidragsbeslut med en förfinansiering som täcks med en finansiell säkerhet3 ,
- erbjuda ett bidragsavtal eller ett bidragsbeslut utan förfinansiering eller med en sänkt förfinansiering,
- erbjuda ett bidragsavtal eller ett bidragsbeslut med en förfinansiering som betalas ut i flera utbetalningar,
- avslå ansökan.

Operativ kapacitet

Med operativ kapacitet menas att den sökande har den professionella kapacitet och de kvalifikationer som krävs för att genomföra det föreslagna projektet. De sökande måste försäkra på heder och samvete att de har den operativa kapacitet som krävs för att genomföra projektet. Dessutom kan de sökande, om det krävs enligt ansökningsblanketten och om bidraget överstiger 60 000 euro, uppmanas att lämna in meritförteckningar för de nyckelpersoner som är involverade i projektet för att visa att de har relevant yrkeserfarenhet, eller andra relevanta dokument så som:

- En lista över relevanta publikationer utgivna av gruppen.
- En komplett lista av tidigare projekt och aktiviteter som utförts inom det aktuella politikområdet eller inom det aktuella programområdet.

Tilldelningskriterier

Tilldelningskriterierna ger det nationella programkontoret eller Centrala programkontoret möjlighet att bedöma kvaliteten i de projektförslag som lämnats in inom ramen för programmet Erasmus+.

Inom ramen för den tillgängliga budgeten för varje insats kommer bidrag att beviljas de projekt som bäst uppfyller dessa kvalitativa kriterier.

Den fullständiga uppsättningen tilldelningskriterier som gäller för var och en av de insatser som genomförs inom ramen för programhandledningen för Erasmus+ beskrivs i del B i handledningen.

1.Med undantag för insatser som genomförts av nationella programkontor
2.Inbegripet skolor, högskolor och organisationer inom allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdomsfrågor och idrott som har fått mer än 50 % av sina årliga intäkter från offentliga källor under de senaste två åren och ska anses ha tillräcklig ekonomisk, professionell och administrativ kapacitet för att genomföra aktiviteter inom ramen för programmet.
3.Garantin kan ersättas av en gemensam garanti, eller av flera garantier från de deltagande organisationer som är bidragsmottagare i projektet.

Steg 3: Kontrollera de ekonomiska villkoren

Typer av bidrag

Ett bidrag kan vara utformat på något av följande sätt1:

- Ersättning för en fastställd andel av de bidragsberättigande kostnader som faktiskt uppstått, t.ex. belopp till strategiska partnerskap för att täcka ytterligare kostnader i samband med deltagande för personer med särskilda behov.
- Ersättning baserad på delar av enhetskostnader, t.ex. belopp som tilldelas i individuellt stöd för utbytesprojekt inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor.
- Klumpsummor, t.ex. belopp för att bidra till genomförandet av kompletterande verksamhet inom Jean Monnet-projekt.
- Finansiering till en schablonsats, t.ex. belopp för att täcka indirekta kostnader för ideella idrottsevenemang.
- En kombination av ovanstående.

Den typ av finansiering som tillämpas inom Erasmus+ är i de flesta fall bidrag som baseras på ersättning för delar av enhetskostnader. Dessa typer av bidrag gör det lättare för de sökande att beräkna det begärda bidragsbeloppet och att göra en realistisk ekonomisk plan för projektet.

Om du vill veta vilken typ av bidrag som gäller för varje finansieringsposter i de olika insatser inom Erasmus+ som omfattas av denna handledning, se kolumnen ”Typ av finansiering” i tabellerna med finansieringsregler i del B.

Principer för EU-bidrag

Ingen retroaktivitet

EU-bidrag får aldrig beviljas för projekt som redan är avslutade.

EU-bidrag får bara beviljas för ett pågående projekt om den sökande kan påvisa behovet av att inleda projektet innan bidragsavtalet undertecknats eller bidragsbeslutet meddelats. I sådana fall får de bidragsberättigande kostnaderna inte ha uppstått före dagen då bidragsansökan lämnades in.

Om den sökande börjar genomföra projektet innan bidragsavtalet har undertecknats eller bidragsbeslutet meddelats sker detta på den sökandes egen risk.

Ingen dubbelfinansiering

Varje projekt som finansieras av EU har rätt att få endast ett bidrag från EU-budgeten till en viss bidragsmottagare. Under inga omständigheter får samma kostnader finansieras två gånger genom unionens budget.

För att minimera risken för dubbelfinansiering måste sökanden på relevant plats i ansökningsformuläret ange alla eventuella övriga finansieringskällor från vilka stöd mottagits eller

till vilka ansökningar lämnats in under året, oavsett om det rör sig om samma projekt eller andra projekt, inklusive driftsbidrag.

Identiska eller mycket likartade ansökningar – som lämnas in av samma sökande eller av andra partner i samma konsortium – kommer att genomgå en särskild granskning för att utesluta risken för dubbelfinansiering och kan komma att avslås.

Ansökningar som lämnas in flera gånger

När det gäller decentraliserade insatser som förvaltas av de nationella programkontoren kommer alla ansökningar som lämnas in två eller flera gånger av samma sökande eller konsortium, till samma programkontor eller till olika programkontor, att avslås. Samma eller mycket lika ansökningar som lämnas in av olika sökande eller konsortier kommer att bedömas särskilt och kan komma att avslås.

Icke vinstdrivande och medfinansiering

Ett bidrag som finansieras ur unionens budget får inte syfta eller leda till att det projekt som bidragsmottagaren genomför går med vinst. Med vinst avses att bidragsmottagarens intäkter är större än de bidragsberättigande kostnaderna när ansökan om utbetalning av resterande belopp lämnas in2. Principen om icke vinstdrivande verksamhet gäller inte för bidrag som ges i form av en enhetskostnad, en klumpsumma eller en schablonsats, inbegripet stipendier, och gäller inte heller bidragsansökningar på högst 60 000 euro. När den vinst som genereras av bidraget beräknas ska medfinansiering i form av bidrag av annat slag än pengar inte räknas med.

Ett EU-bidrag ska dessutom vara ett incitament för att genomföra ett projekt som inte skulle gå att genomföra utan EU:s ekonomiska stöd och som baseras på principen om medfinansiering. Medfinansiering innebär att EU-bidraget inte får finansiera hela kostnaden för projektet. Projektet måste finansieras med andra medfinansieringskällor än EU-bidraget (t.ex. mottagarens egna medel, inkomster till följd av insatsen och ekonomiska bidrag från tredje man).

När EU-bidraget ges i form av en enhetskostnad, en klumpsumma eller en schablonsats – detta är fallet för de flesta insatser som omfattas av den här handledningen – garanteras principerna om icke vinstdrivande verksamhet och medfinansiering av kommissionen för insatsen som helhet i förväg när den fastställer satserna eller procentandelarna för sådana enheter, klumpsummor och schablonsatser. Det förutsätts i allmänhet att principerna om icke vinstdrivande verksamhet och medfinansiering följs, varför de sökande inte behöver lämna uppgifter om andra finansieringskällor än EU-bidraget, och de behöver inte heller motivera de kostnader som uppstått i projektet.

Utbetalningen av det bidrag som baseras på ersättning för delar av enhetskostnader, klumpsummor eller schablonsatser påverkar dock inte rätten till tillgång till bidragsmottagarnas lagstadgade redovisning. Om det vid en kontroll eller revision konstateras att den händelse som skulle berättiga till utbetalningen inte har ägt rum (t.ex. att projektverksamhet har inte genomförts enligt vad som godkändes under ansökningsfasen eller att deltagare inte har deltagit i verksamheten) och en felaktig utbetalning således har gjorts till bidragsmottagaren genom ett bidrag som baseras på ersättning för delar av enhetskostnader eller finansiering till schablonsats ska det nationella programkontoret eller EU:s programkontor ha rätt att återkräva hela bidragsbeloppet. På liknande sätt kan bidraget sänkas eller dras in helt om verksamheten eller resultaten inte håller tillräckligt hög kvalitet, även om verksamheten har genomförts och är bidragsberättigande.

För statistiska ändamål och granskningsändamål får Europeiska kommissionen dessutom göra

undersökningar av ett urval bidragsmottagare för att kvantifiera de faktiska kostnaderna för projekt med finansiering baserad på ersättning för delar av enhetskostnader, klumpsummor eller schablonsatser.

Särskilda bestämmelser för bidrag som betalas ut på grund av ersättning för en viss andel av bidragsberättigande kostnader

När EU-bidraget beviljas som en ersättning för en angiven andel av bidragsberättigande kostnader gäller följande bestämmelser:

Bidragsberättigande kostnader

Ett EU-bidrag får inte överskrida ett totalbelopp som ska fastställas av det nationella programkontoret eller EU:s programkontor vid tidpunkten för projekturvalet på grundval av de beräknade bidragsberättigande kostnader som angetts i ansökan. Som bidragsberättigande ska räknas sådana kostnader som faktiskt belastar bidragsmottagaren och som uppfyller samtliga nedanstående kriterier:

- De ska uppstå under projektets löptid, med undantag för kostnader för finansiella rapporter och revisionsintyg.
- De ska vara angivna i den beräknade totala budgeten för projektet.
- De ska vara nödvändiga för genomförandet av det projekt som får bidrag.
- De ska kunna identifieras och kontrolleras och i synnerhet vara upptagna i mottagarens räkenskaper i enlighet med de redovisningsstandarder som tillämpas i det land där mottagaren är etablerad och enligt mottagarens normala rutiner för kostnadsredovisning.
- De ska följa tillämplig skattelagstiftning och social lagstiftning.
- De ska vara rimliga, berättigade och förenliga med principen om sund ekonomisk förvaltning, särskilt i fråga om sparsamhet och kostnadseffektivitet.
- De ska inte täckas genom EU-bidrag i form av ersättning för delar av enhetskostnader, klumpsummor eller schablonsatser.

Följande kostnadskategorier anses också vara bidragsberättigande:

- Kostnader för en säkerhet vid förfinansiering som bidragsmottagaren har ställt, när det nationella programkontoret eller EU:s programkontor har krävt en sådan säkerhet.
- Kostnader för externa revisioner när sådana revisioner krävs som stöd för ansökningar om utbetalning av det nationella programkontoret eller EU:s programkontor.
- Kostnader för värdeminskning, förutsatt att dessa i praktiken belastar mottagaren av bidraget.

Mottagarens förfaranden för redovisning och internkontroll ska göra det möjligt att koppla ihop de kostnader och intäkter som redovisas inom projektet med motsvarande räkenskaper och styrkande handlingar.

Mervärdesskatt (moms)

Mervärdesskatt ska endast betraktas som en bidragsberättigande kostnad om den inte går att

återkräva enligt gällande nationell mervärdesskattelag3. Det enda undantaget gäller verksamhet eller transaktioner där stater, regionala och lokala myndigheter och övriga offentligrättsliga organ agerar i egenskap av myndigheter4. Dessutom

- är avdragsgill mervärdesskatt som inte faktiskt dras av (på grund av nationella villkor eller slarv från bidragsmottagarnas sida) inte bidragsberättigande.
- gäller momsdirektivet inte för länder utanför EU. Organisationer från partnerländer kan undantas från skatter (även mervärdesskatt), tullar och avgifter om ett avtal har undertecknats mellan Europeiska kommissionen och det partnerland där organisationen är etablerad.

Bidragsberättigande indirekta kostnader

För vissa typer av projekt (se del B i handledningen för närmare upplysningar om finansieringsreglerna för insatser) är ett schablonbelopp på högst 7 % av de bidragsberättigande kostnaderna för projektet bidragsberättigande som indirekta kostnader, vilket motsvarar bidragsmottagarens allmänna administrativa kostnader (t.ex. kostnader för el eller internet, lokalkostnader och kostnader för fast anställd personal) som kan anses vara hänförliga till projektet.

Indirekta kostnader får inte innefatta kostnader som bokförs i en annan budgetkategori. Indirekta kostnader är inte bidragsberättigande om bidragsmottagaren redan får ett driftsbidrag från unionens budget (t.ex. inom ramen för inbjudan att lämna förslag om samarbete med civilsamhället inom Erasmus+).

Icke bidragsberättigande kostnader

Följande kostnader ska inte berättiga till stöd:

- Avkastning på kapital.
- Amorteringar och avgifter på upplåning.
- Avsättningar för framtida förluster eller skulder.
- Skuldräntor.
- Osäkra fordringar.
- Valutakursförluster.
- Mervärdesskatt som betraktas som återbetalningsbar enligt gällande nationell mervärdesskattelagstiftning (se punkten om mervärdesskatt ovan).
- Kostnader som redovisas av bidragsmottagaren och som täcks av ett annat projekt eller arbetsprogram som får EU-bidrag (se även punkten om bidragsberättigande indirekta kostnader ovan).
- Överdrivet stora eller mindre välbetänkta utgifter.
- Bidrag in natura.
- Vid hyra eller leasing av utrustning, eventuell kostnad för att köpa loss utrustningen vid utgången av leasing- eller hyresperioden.
- Kostnader för att öppna och inneha bankkonton (inklusive avgifter för överföringar från/till det nationella programkontoret eller EU:s programkontor som banken tar ut från bidragsmottagaren).

Finansieringskällor

Den sökande måste ange bidragen från andra källor än EU-bidraget i sin ansökan. Extern medfinansiering kan utgöras av bidragsmottagarens egna medel, ekonomiska bidrag från tredje part eller inkomster från projektet. Om det när slutrapporten och ansökan om utbetalning av slutbetalningen lämnas in konstateras att inkomsterna överstiger de bidragsberättigande kostnader som uppstått i projektet har det nationella programkontoret eller EU:s programkontor rätt att kräva tillbaka den procentandel av överskottet som motsvarar EU:s bidrag till de bidragsberättigade kostnader som bidragsmottagaren faktiskt haft för att genomföra projektet. Denna bestämmelse gäller inte för projekt som ansöker om ett bidrag på högst 60 000 euro.

Bidrag av annat slag än pengar betraktas inte som en möjlig medfinansieringskälla.

---

1. Kommissionens beslut C(2013) 8550 av den 4 december 2013 om klumpsummor, återbetalning baserat på enhetskostnader och finansiering med enhetstaxor enligt programmet Erasmus+ (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/docs/c_2013_8550.pdf).
2. I detta sammanhang begränsas intäkterna till de inkomster som genereras av projektet och ekonomiska bidrag som öronmärkts av givarna för att finansiera de bidragsberättigande kostnaderna. Vinsten (eller förlusten) enligt definitionen ovan är skillnaden mellan
   - det preliminärt godkända bidragsbeloppet, de inkomster som genereras av insatsen och de ekonomiska bidrag som öronmärkts av givarna för att finansiera de bidragsberättigande kostnaderna, och
   - bidragsmottagarens bidragsberättigande kostnader.

   Om verksamheten ger vinst ska den återkrävas. Det nationella programkontoret eller EU:s programkontor har rätt att kräva tillbaka den procentandel av vinsten som motsvarar unionens bidrag till bidragsmottagarens faktiska bidragsberättigande kostnader för att genomföra insatsen. Det kommer att göras ytterligare förtydliganden av beräkningen av vinst för insatser för vilka bidragen ges i form av en ersättning för en viss andel av de bidragsberättigande kostnaderna.
3. I EU-länderna motsvaras den gällande nationella mervärdesskattelagen av momsdirektivet 2006/112/EG.
4. Se artikel 13.1 i direktivet.

Steg 4: Fylla i och lämna in ansökningsblanketten

För att ansöka om ett EU-bidrag inom ramen för programmet Erasmus+ måste de sökande använda de särskilda blanketterna för varje insats. Blanketterna finns på Europeiska kommissionens webbplats och även på de nationella programkontorens och Centrala programkontorets webbplatser (du hittar kontaktuppgifter i bilaga IV till den här handledningen).

När det gäller projekt som lämnas in för konsortiers räkning ska den samordnande organisationen eller gruppen lämna in en enda ansökan för hela projektet för alla deltagande organisationers räkning. Ansökan ska lämnas in till det berörda nationella programkontoret eller Centrala programkontoret (se avsnitten ”Var kan ansökan lämnas?” i del B i handledningen).

Ansökningsförfarande

Webbaserade e-blanketter

För de flesta insatser i programmet måste sökande lämna in sin ansökan via webben till det berörda nationella programkontoret eller Centrala programkontoret, på rätt elektronisk blankett och med alla begärda bilagor.

Den elektroniska blanketten ska fyllas i på något av de officiella språk som används i programländerna. När det gäller insatser som förvaltas på centraliserad nivå av Centrala programkontoret måste de sökande fylla i blanketten på något av EU:s officiella språk.

Du hittar mer information i riktlinjerna för hur elektroniska blanketter ska fyllas i och skickas in. I de riktlinjerna finns också upplysningar om vad du kan göra om du får tekniska problem. Riktlinjerna finns på de nationella programkontorens webbplatser (särskilt för decentraliserade insatser), Centrala programkontorets webbplats (särskilt för centraliserade insatser) och på Europeiska kommissionens webbplats.

Om samma ansökan lämnas in flera gånger UNDER samma urvalsomgång till samma nationella programkontor eller till Centrala programkontoret ska det nationella programkontoret eller Centrala programkontoret alltid betrakta den sista version som lämnades in före ansökningstidens utgång som den giltiga ansökan. Ansökningar som skickas med post, bud, fax eller e-post godtas inte. Om samma, eller mycket likartade, ansökningar från samma sökande organisation eller konsortium lämnas in flera gånger till olika programkontor kommer samtliga ansökningar automatiskt att avslås (se avsnittet om dubbelfinansiering).

Ansökningsblanketter på papper

Det kan hända att det saknas elektroniska blanketter för vissa centraliserade insatser. I så fall måste ansökningarna skickas in med post (poststämpeln gäller som inlämningsdag) eller bud (datum då

budtjänsten tog emot ansökan gäller) till Centrala programkontoret (se kontaktuppgifter i bilaga IV till den här handledningen). Ansökningar som skickas med fax eller e-post godtas inte.

Sökande får inte göra några ändringar i sin bidragsansökan efter sista ansökningsdatum.

Ansök i tid

Ansökan måste lämnas in senast det sista datum för ansökan som fastställts för varje programområde. Ansökningsdatumen för att lämna in projekt fastställs för varje programområde i del B ”Kriterier för bidragsberättigande” i den här handledningen.

> **Obs! Oavsett sista ansökningsdatum ska den elektroniska blanketten alltid lämnas in senast kl. 12.00 (mitt på dagen enligt Brysseltid). Sökande som verkar i länder i en annan tidszon måste vara uppmärksamma på tidsskillnaderna för att undvika avslag.**

Vad händer när min ansökan har lämnats in?

Alla ansökningar som tas emot av de nationella programkontoren eller av Centrala programkontoret granskas och bedöms.

Bedömning av ansökningar

Ansökningarna bedöms uteslutande på grundval av de kriterier som beskrivs i den här handledningen av det nationella programkontor eller Centrala programkontoret som tar emot ansökan. Bedömningen omfattar följande:

- En formell kontroll för att verifiera att kriterierna för bidragsberättigande och uteslutning är uppfyllda,
- En kvalitetsgranskning för att utvärdera i vilken grad de deltagande organisationerna uppfyller urvalskriterierna (dvs. operativ och ekonomisk kapacitet) och projektet uppfyller tilldelningskriterierna. Sådana kvalitetsbedömningar görs oftast med stöd av oberoende experter. I sin bedömning har experterna stöd av de riktlinjer som Europeiska kommissionen har tagit fram. Dessa riktlinjer kommer att finnas tillgängliga på webbplatserna för Europeiska kommissionen och på de organ som ansvarar för förvaltningen av Erasmus+-projekt.
- En kontroll av att förslaget inte innebär en risk för dubbelfinansiering. Sådan kontroll görs vid behov i samarbete med andra organ eller andra intressenter.

Det nationella programkontoret eller Centrala programkontoret ska utse en urvalskommitté som ska övervaka hanteringen av hela urvalsprocessen. På grundval av den bedömning som utförs av experter ska urvalskommittén utarbeta en förteckning över de projekt som man föreslår ska väljas ut.

När det gäller kapacitetsuppbyggnad inom den högre utbildningen och mot bakgrund av insatsens utvecklingsmål för berättigade partnerländer i världen (se avsnittet ”Berättigade länder” i del A i handledningen) ska urvalskommittén rangordna alla berättigade förslag per region. Urvalskommittén ska sedan lämna de förslag som fått högst poäng till EU:s delegationer som konsulteras om projektets relevans och genomförbarhet ur ett lokalt perspektiv, t.ex. följande:

- Projektmålens relevans för att reformera och modernisera systemen för högre utbildning i partnerlandet.
- Projektförslagets relevans för partnerlandet/partnerländernas eller regionens/regionernas särskilda behov och hinder för genomförandet (även synergi med eventuella andra initiativ och undvikande av dubblering).
-
- Den mån i vilken projektet är inriktat på bidragsmottagarens särskilda behov av kapacitetsuppbyggnad.

Under bedömningsprocessen kan de sökande, när det gäller alla insatser som omfattas av handledningen, uppmanas att lämna kompletterande information eller förklara de styrkande handlingar som lämnats in i samband med ansökan, förutsatt att den informationen eller de förklaringarna inte medför någon väsentlig ändring av ansökan. Kompletterande information och förklaringar är särskilt motiverade när det är uppenbart att den sökande har gjort rena skrivfel, eller när – i fråga om projekt som finansieras genom avtal som omfattar flera bidragsmottagare – en eller flera fullmakter från partnerna saknas (se avsnittet ”bidragsavtal/bidragsbeslut” om avtal med flera

bidragsmottagare).

Slutligt beslut

Vid utgången av urvalsförfarandet ska det nationella programkontoret eller Centrala programkontoret besluta om vilka projekt som ska få bidrag utifrån

- den rangordning som föreslagits av urvalskommittén,
- den tillgängliga budgeten för varje insats (eller varje verksamhet inom en insats).

När det gäller kapacitetsuppbyggnad inom högre utbildning fattas beslutet också på grundval av

- resultatet av samrådsprocessen (se ovan),
- tillgänglig budget för varje region i världen, såsom fastställts i de finansiella instrumenten för EU:s yttre åtgärder,
- behovet av att uppnå en tillräcklig geografisk representativitet inom en region gällande antal projekt per land, inom den tillgängliga budgetens gränser och förutsatt att tillräcklig kvalitet kan garanteras,
- behovet av att se till att de samlade urvalsresultaten garanterar att insatsens prioriteringar täcks i tillräcklig omfattning.

Ansökningshandlingarna och åtföljande material kommer inte att skickas tillbaka till den sökande när urvalsförfarandet är avslutat, oavsett vilket resultatet blir av ansökningsprocessen.

Meddelande om bidragsbeslut

Den preliminära tidsplanen för meddelande av urvalsresultatet för varje ansökningsomgång anges i avsnittet ”Viktiga datum under projektets livscykel och betalningsvillkor” nedan.

Vad händer när min ansökan har blivit beviljad?

- Bidragsavtal/bidragsbeslut
- Bidragsbelopp
- Betalningsförfaranden
- Viktiga datum under projektets livscykel och betalningsvillkor

Bidragsavtal/bidragsbeslut

Om projektet väljs ut för ett EU-bidrag inom ramen för Erasmus+ sker följande:

- Ett bidragsbeslut – som fattas av Centrala programkontoret – meddelas den sökande för ett utvalt projekt. När den sökande tar emot/meddelas beslutet blir den sökande bidragsmottagare för ett EU-bidrag och kan sätta i gång projektet[1],
- Ett bidragsavtal undertecknas mellan det nationella programkontor eller Centrala programkontoret som valt ut projektet och den sökande. Den sökande får bidragsavtalet som ska undertecknas av dennes rättsliga företrädare och återsändas till det nationella programkontoret eller genomförandeorganet. Det nationella programkontoret eller Centrala programkontoret är den sista part som undertecknar avtalet. När avtalet har undertecknats av båda parter blir den sökande bidragsmottagare för ett EU-bidrag och kan sätta i gång projektet[2].

Beroende på typen av insats kan bidragsavtal utgöras av avtal med en enda bidragsmottagare, där den sökande är den enda bidragsmottagaren, eller avtal med flera bidragsmottagare, där samtliga partner i konsortiet blir bidragsmottagare enligt avtalet. Ett avtal med flera bidragsmottagare undertecknas av samordnaren som är den enda kontaktpunkten för det nationella eller Centrala programkontoret. Alla övriga organisationer som deltar i ett projekt (medbidragsmottagare) ska dock underteckna en fullmakt som ger samordnaren ansvaret för att agera som huvudsaklig bidragsmottagare. Rent generellt måste fullmakter från varje partner till den sökande läggas fram under ansökningsfasen. Om fullmakterna lämnas i ett senare skede måste de finnas tillgängliga senast vid tidpunkten för undertecknandet av bidragsavtalet.

Notera att fullmakt inte behövs för partnerorganisationer i andra länder än den sökande organisationens för mobilitetsprojekt för högskolestuderande och högskolepersonal, mobilitetsprojekt för studerande och personal inom yrkesutbildning, mobilitetsprojekt för skolpersonal och mobilitetsprojekt för personal inom vuxenutbildning. Emellertid måste medlemsorganisationer i nationella konsortier inom högre utbildning samt yrkes-, skol- och vuxenutbildning tillhandahålla en fullmakt till den sökande organisationen.

Undantagsvis gäller för strategiska partnerskap i form av partnerskap för skolutbyten att varje deltagande organisation som medverkar i ett utvalt projekt ska underteckna ett separat bidragsavtal (för en enda bidragsmottagare) – som är särskilt utformat för den organisationens andel av bidraget – med det nationella programkontoret i organisationens eget land.

Under året kommer det att läggas ut mallar för bidragsavtal och bidragsbeslut som ska användas av programmet Erasmus+ på webbplatserna för Europeiska kommissionen och Centrala programkontoret.

Den preliminära tidsplanen för mottagande av bidragsavtal och bidragsbeslut för varje insats anges i avsnittet ”Viktiga datum under projektets livscykel och betalningsvillkor” nedan.

1. Se avsnittet ”Ingen retroaktivitet” i denna del av handledningen för mer information om undantag från denna regel.
2. Se fotnoten ovan.

Bidragsbelopp

Det faktum att en ansökan mottas medför inte någon förpliktelse att bevilja ett stöd motsvarande det belopp som den sökande har begärt. Den begärda finansieringen får minskas på grundval av de särskilda finansiella regler som gäller för en viss insats.

Tilldelningen av ett bidrag vid en viss urvalsomgång medför inga rättigheter inför efterföljande omgångar.

Det bör påpekas att det bidragsbelopp som anges i avtalet är ett högsta belopp som inte går att höja, ens om bidragsmottagaren ansöker om ett högre belopp.

Medel som betalas ut av Centrala programkontoret eller det nationella programkontoret måste gå att identifiera på det konto eller delkonto som bidragsmottagaren angett för utbetalning av bidraget.

Betalningsförfaranden

Beroende på typen av insats, varaktigheten för bidragsavtalet eller bidragsbeslutet och bedömningen av ekonomisk risk omfattas projekt som får stöd från Erasmus+ av olika betalningsförfaranden.

Med undantag för den första utbetalningen av förfinansiering kommer övriga utbetalningar eller återkrav att göras på grundval av analysen av rapporter eller ansökningar om utbetalning från bidragsmottagaren (mallarna för dessa dokument kommer att läggas ut på webbplatserna för de nationella programkontoren och EU:s programkontor under året).

De betalningsförfaranden som tillämpas inom Erasmus+ beskrivs nedan.

Förfinansiering

En utbetalning av förfinansiering kommer att göras till bidragsmottagaren inom 30 dagar efter den dag då den sista av de båda parterna undertecknar bidragsavtalet eller när bidragsbeslutet meddelas bidragsmottagaren och, när det är aktuellt, eventuella lämpliga säkerheter har tagits emot (se avsnittet ”Finansiell säkerhet” nedan). Förhandsfinansieringen är avsedd att förse mottagaren med likvida medel. De nationella programkontoren eller EU:s programkontor får besluta att dela upp den första utbetalningen av förfinansieringen i flera utbetalningar. De får också besluta att minska förfinansieringen eller att inte göra någon utbetalning av förfinansiering över huvud taget om bidragsmottagarens finansiella kapacitet inte anses vara tillfredsställande.

Förfinansiering i flera delutbetalningar

Inom vissa insatser ska en andra – och i vissa fall en tredje – utbetalning av förfinansiering göras till bidragsmottagaren inom 60 kalenderdagar efter det att det nationella programkontoret eller EU:s programkontor har tagit emot bidragsmottagarens ansökan om ytterligare utbetalning av förfinansiering eller om ansökan om ytterligare utbetalning av förfinansiering åtföljs av en delrapport. Minst 70 % av den tidigare utbetalda förfinansieringen måste ha utnyttjats innan en ansökan om utbetalning av ytterligare förfinansiering får göras. När rapporten om användningen av den eller de tidigare utbetalningarna av förfinansiering visar att mindre än 70 % av den eller de tidigare utbetalningarna av förfinansiering har använts för att täcka kostnaderna för insatsen ska beloppet för den nya utbetalningen av förfinansiering minskas med outnyttjade belopp från tidigare förfinansiering.

Delrapporter eller lägesrapporter/tekniska rapporter

Inom vissa insatser kommer bidragsmottagarna att uppmanas att lämna in en delrapport tillsammans med ansökan om utbetalning av ytterligare förhandsfinansiering. I andra fall kan bidragsmottagarna även uppmanas att lämna in en lägesrapport/teknisk rapport för att informera om projektets genomförande. Lägesrapporter/tekniska rapporter medför med automatik ingen ytterligare utbetalning av förhandsfinansiering. Delrapporten och lägesrapporten/den tekniska

rapporten måste lämnas in inom den tidsfrist som anges i bidragsavtalet eller bidragsbeslutet.

Betalning eller återkrav av resterande belopp

Storleken på den slutbetalning som ska göras till bidragsmottagaren ska fastställas på grundval av en slutrapport som ska lämnas in inom den tidsperiod som anges i bidragsavtalet eller bidragsbeslutet. Om a) de händelser som skulle berättiga till bidraget inte har ägt rum eller ägt rum på ett annat sätt än som planerats, eller b) de faktiska bidragsberättigande kostnaderna för bidragsmottagaren har blivit lägre än de som planerades vid ansökningsfasen, eller c) den genomförda verksamheten eller resultaten inte håller tillräckligt hög kvalitet, kan finansieringen minskas i motsvarande grad eller så blir bidragsmottagaren i förekommande fall skyldig att betala tillbaka eventuella överskjutande belopp som redan har tagits emot i form av förfinansiering.

Inom vissa insatser betalar det nationella programkontoret eller EU:s programkontor ut 100 % av det beviljade bidraget genom delbetalningar av förfinansiering. I sådana fall ska det inte göras någon utbetalning av resterande belopp. Om det emellertid – på grundval av en slutrapport som ska lämnas in av bidragsmottagaren inom den tidsperiod som anges i bidragsavtalet – konstateras att a) de händelser som skulle berättiga till bidraget inte har ägt rum eller ägt rum på ett annat sätt än som planerats, eller b) de faktiska bidragsberättigande kostnaderna för bidragsmottagaren har blivit lägre än de som planerades vid ansökningsfasen, eller c) den genomförda verksamheten eller resultaten inte håller tillräckligt hög kvalitet, är bidragsmottagaren skyldig att betala tillbaka eventuella överskjutande belopp som redan har tagits emot i form av förfinansiering.

Som regel kommer slutbetalningen eller begäran om återbetalning av det resterande beloppet att göras inom 60 kalenderdagar efter mottagandet av slutrapporten.

Mer information och närmare betalningsvillkor för varje insats finns i avsnittet ”Viktiga datum under projektets gång och betalningsvillkor” nedan.

Ekonomiska sanktioner

De bidragsmottagare inom centraliserade insatser som på ett allvarligt sätt underlåtit att uppfylla sina avtalsförpliktelser kan bli föremål för ekonomiska sanktioner enligt villkoren i bidragsavtalet.

Viktiga datum under projektet gång och betalningsvillkor

	Viktiga datum under projektets gång			Betalningsvillkor		
	Preliminärt datum för meddelande om bidragsbeslut	**Preliminärt datum för undertecknande av bidragsavtal**	**Datum för slutlig utbetalning/begäran om återbetalning av resterande belopp**	**Antal förfinansieringar**	**(Teknisk) delrapport**	**% av bidraget som beviljas i olika steg**
PO1 – Utbyten för studenter och personal inom högre utbildning	4 månader från sista ansökningsdag	4 månader från sista ansökningsdag	Inom 60 kalenderdagar från det nationella programkontorets mottagande av slutrapporten	2	Ja	Förfin.: 80 % – 20 % Rest.: 0 %
PO1 – Andra typer av utbyten (yrkesutbildning, skolutbildning, vuxenutbildning och ungdom)	4 månader från sista ansökningsdag	4 månader från sista ansökningsdag	Inom 60 kalenderdagar från det nationella programkontorets mottagande av slutrapporten	1	Nej	Förfin.: 80 % Rest.: 20 %
PO1 – Yrkesutbildning (frivilligt)	4 månader från sista ansökningsdag	4 månader från sista ansökningsdag	Inom 60 kalenderdagar från det nationella programkontorets mottagande av slutrapporten	2	Ja	Förfin.: 80 % – 20 % Rest.: 0 %
PO1 – Erasmus Mundus gemensamma masterprogram	5 månader från sista ansökningsdag	6 månader från sista ansökningsdag	Ingen utbetalning av resterande belopp planeras	3	Nej	Förfin.: 25 % – 50 % – 25 % Rest.: 0 %
PO2 – Strategiska partnerskap på upp till 2 år	4 månader från sista ansökningsdag	5 månader från sista ansökningsdag	Inom 60 kalenderdagar från det nationella programkontorets mottagande av slutrapporten	1	Nej	Förfin.: 80 % Rest.: 20 %
PO2 – Strategiska partnerskap på mellan 2 och 3 år	4 månader från sista ansökningsdag	5 månader från sista ansökningsdag	Inom 60 kalenderdagar från det nationella programkontorets mottagande av slutrapporten	2	Ja	Förfin.: 40 % – 40 % Rest.: 20 %
PO2 – Strategiska partnerskap i form av partnerskap för skolutbyte (frivilligt)	4 månader från sista ansökningsdag	6 månader från sista ansökningsdag	Inom 60 kalenderdagar från det att alla berörda nationella programkontor mottagit slutrapporterna	2	Ja	Förfin.: 80 % – 20 % Rest.: 0 %
PO2 – Kunskapsallianser och branschspecifika kunskapsallianser	5 månader från sista ansökningsdag	7 månader från sista ansökningsdag	Inom 60 dagar från Eaceas mottagande av slutrapporten	2	Ja	Förfin.: 40 % – 40 % Rest.: 20 %

	Viktiga datum under projektets gång			Betalningsvillkor		
	Preliminärt datum för meddelande om bidragsbeslut	**Preliminärt datum för undertecknande av bidragsavtal**	**Datum för slutlig utbetalning/begäran om återbetalning av resterande belopp**	**Antal förfinansieringar**	**(Teknisk) delrapport**	**% av bidraget som beviljas i olika steg**
PO2 – Kapacitetsuppbyggnad inom högre utbildning	6 månader från sista ansökningsdag	7 månader från sista ansökningsdag	Inom 60 dagar från Eaceas mottagande av slutrapporten	2	Ja	Förfin.: 50 % – 40 % Rest.: 10 %
PO2 – Kapacitetsuppbyggnad på ungdomsområdet	5 månader från sista ansökningsdag	6 månader från sista ansökningsdag	Inom 60 dagar från Eaceas mottagande av slutrapporten	1	Ja	Förfin.: 80 % Rest.: 20 %
PO3 – Strukturerad dialog	4 månader från sista ansökningsdag	4 månader från sista ansökningsdag	Inom 60 kalenderdagar från det nationella programkontorets mottagande av slutrapporten	1	Nej	Förfin.: 80 % Rest.: 20 %
Jean Monnet-insatser	5 månader från sista ansökningsdag	6 månader från sista ansökningsdag	Inom 60 dagar från Eaceas mottagande av slutrapporten	1	Ja	Förfin.: 70 % Rest.: 30 %
Idrott – Samarbetspartnerskap	5 månader från sista ansökningsdag	6 månader från sista ansökningsdag	Inom 60 dagar från Eaceas mottagande av slutrapporten	1	Nej	Förfin.: 70 % Rest.: 30 %
Idrott – Små samarbetspartnerskap	5 månader från sista ansökningsdag	6 månader från sista ansökningsdag	Inom 60 dagar från Eaceas mottagande av slutrapporten	1	Nej	Förfin.: 70 % Rest.: 30 %
Idrott – Ideella europeiska idrottsevenemang	5 månader från sista ansökningsdag	6 månader från sista ansökningsdag	Inom 60 dagar från Eaceas mottagande av slutrapporten	1	Nej	Förfin.: 70 % Rest.: 30 %

För strategiska partnerskap som använder partnerskapsformen skolutbyte och yrkesutbildningsprojekt inom programområde 1 kan det nationella programkontoret, beroende på den nationella rättsliga ramen och de inblandade organisationernas rättsliga status, besluta att tillämpa en modell där 100 % av bidraget betalas ut som förfinansiering. När det gäller yrkesutbildningsprojekt inom programområde 1 kan det nationella programkontoret besluta att använda modellen med 100 % förfinansiering endast om den sökande är en skola enligt nationell lagstiftning. I de fall då denna modell inte är tillämplig kommer övriga finansieringsmodeller som gäller för dessa insatser att användas.

De preliminära datum som anges ovan är endast avsedda som generell information och innebär inte någon rättslig skyldighet för de nationella programkontoren eller för Eacea. När det gäller de betalningsvillkor som beskrivs ovan bör det också påpekas att de kommer att tillämpas generellt, men beroende på den specifika situationen för den berörda sökande organisationen eller det berörda sökande konsortiet (t.ex. beroende på den finansiella kapaciteten) kan andra arrangemang fastställas i bidragsavtalet eller bidragsbeslutet. Om det skulle finnas brist på EU-anslag för ett visst budgetår kan de första utbetalningarna av förfinansiering minskas ytterligare.

Andra viktiga avtalsbestämmelser

- Finansiell säkerhet
- Underleverantörer och upphandling
- Information om beviljade bidrag
- Offentlighet
- Kontroller och revisioner
- Uppgiftsskydd
- Open source eller öppna licenser och immateriella rättigheter 260
- Tillämpliga regler

Finansiell säkerhet

Om den ekonomiska kapaciteten inte anses vara tillfredsställande får det nationella programkontoret eller EACEA kräva att en bidragsmottagare som har beviljats ett bidrag på mer än 60 000 euro ska ställa en säkerhet i förväg för att begränsa de finansiella risker som är förknippade med utbetalningen av förfinansieringen. Denna säkerhet får krävas för upp till samma belopp som utbetalningen/utbetalningarna av förfinansiering.

Säkerheten ska innebära att en bank eller ett finansinstitut ansvarar solidariskt och oåterkalleligt och såsom för egen skuld för bidragsmottagarens fullgörande av sina förpliktelser enligt bidragsavtalet eller bidragsbeslutet.

Denna finansiella säkerhet i euro ska ställas av en godkänd bank eller något annat finansinstitut som är etablerat i en EU-medlemsstat. Om bidragsmottagaren är etablerad i ett icke-EU-land får det nationella programkontoret eller EACEA godkänna att en bank eller något annat finansinstitut som är etablerat i det landet tillhandahåller säkerheten, om de anser att banken eller finansinstitutet erbjuder likvärdiga finansiella säkerheter och egenskaper som dem som erbjuds i en EU-medlemsstat.

Säkerheten får ersättas av en gemensam säkerhet från tredjepart eller med flera säkerheter från tredjepart från de deltagande organisationer som är parter i samma bidragsavtal.

Säkerheten kommer att släppas gradvis efter att förfinansieringen regleras, genom att den räknas av från en mellanliggande betalning eller slutbetalningen till bidragsmottagaren, i enlighet med villkoren i bidragsavtalet eller bidragsbeslutet. Om slutbetalning sker i form av ett återkrav kommer säkerheten att släppas efter det att bidragsmottagaren har underrättats.

Underleverantörer och upphandling

Bidragsmottagaren får använda underleverantörer för särskilda tekniska tjänster som kräver särskild kompetens (i fråga om rättsliga frågor, redovisning, skatter, personal (resurser), it osv.) eller genomförandeavtal. Bidragsmottagarens kostnader för den här typen av tjänster kan betraktas som bidragsberättigande kostnader förutsatt att de uppfyller alla övriga kriterier som anges i bidragsavtalet eller bidragsbeslutet.

Om det behöver köpas in varor, arbeten eller tjänster (genomförandeavtal) för att genomföra projektet måste bidragsmottagaren tilldela kontraktet till det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, eller när det är aktuellt anbudet med det lägsta priset. Bidragsmottagaren måste se till att det inte förekommer någon intressekonflikt och att dokumentationen bevaras för en eventuell revision.

Vid genomförandeavtal med ett värde på mer än 60 000 euro (eller 25 000 euro för insatsen för kapacitetsuppbyggnad inom högre utbildning) får det nationella programkontoret eller Centrala programkontoret införa särskilda bestämmelser för bidragsmottagaren utöver dem som avses i föregående stycke. Sådana särskilda bestämmelser ska offentliggöras på webbplatserna för de nationella programkontoren och Centrala programkontoret.

Information om beviljade bidrag

I enlighet med öppenhetsprincipen och kravet på offentliggörande i efterhand ska information om mottagarna av EU-medel offentliggöras på webbplatserna för kommissionen, EACEA och de nationella programkontoren under det första halvåret året efter avslutandet av det budgetår för vilket de har beviljats.

Informationen kan också offentliggöras på andra lämpliga sätt, bl.a. i Europeiska unionens officiella tidning.

De nationella programkontoren och Centrala programkontoret ska offentliggöra följande information:

- Bidragsmottagarens namn och ort.
- Beviljat bidragsbelopp.
- Bidragets egenskaper och syfte.

Mottagaren kan, på en motiverad och vederbörligen motiverad begäran, befrias från kravet på offentliggörande om informationen äventyrar skyddet för berörda enskildas fri- och rättigheter som skyddas av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna eller skadar mottagarnas kommersiella intressen.

När det gäller personuppgifter som avser fysiska personer ska de offentliggjorda uppgifterna tas bort två år efter utgången av det budgetår då medlen tilldelats.

Samma regler ska gälla för personuppgifter som anges i de officiella namnen på juridiska personer (t.ex. en förening eller ett företag vars namn utgörs av deras bildares namn).

Dessa uppgifter ska inte offentliggöras när det gäller stipendier som betalas ut till fysiska personer och annat direkt stöd som betalas ut till de mest behövande fysiska personerna (flyktingar och arbetslösa). Stödmottagande organisationer får inte heller offentliggöra denna typ av information i samband med personer som får ett mobilitetsbidrag inom ramen för Erasmus+.

Offentlighet

Bortsett från kraven i fråga om synlighet för projektet samt spridning och användning av dess resultat (dvs. tilldelningskriterierna) finns det en skyldighet att ge varje beviljat projekt en viss minsta offentlighet.

Bidragsmottagarna måste tydligt markera Europeiska unionens stöd i alla meddelanden och publikationer, oavsett form eller medium, inbegripet internet, och vid de aktiviteter som bidraget används till.

Detta ska göras i enlighet med bestämmelserna i bidragsavtalet eller bidragsbeslutet. Om dessa bestämmelser inte följs fullständigt kan mottagarens bidrag komma att minskas.

Se riktlinjerna för spridning för bidragsmottagare i bilaga II till den här handledningen för ytterligare krav när det gäller synlighet för projektet.

Kontroller och revisioner

De nationella programkontoren eller EACEA och/eller Europeiska kommissionen får göra tekniska och ekonomiska kontroller och revisioner av hur bidraget används. De får också kontrollera bidragsmottagarens (eller den övriga bidragsmottagarens) lagstadgade redovisning för att göra regelbundna bedömningar av klumpsummor, enhetskostnader eller schablonsatser. Bidragsmottagaren (eller den övriga bidragsmottagaren) ska genom underskrift av dess rättsliga företrädare lämna bevis på att bidraget har använts korrekt. Europeiska kommissionen, EACEA, nationella programkontor eller Europeiska revisionsrätten, eller ett organ som utsetts av dem, får kontrollera hur bidraget har använts när som helst upp till fem år, eller upp till tre år för bidrag på högst 60 000 euro, räknat från den dag då slutbetalning skett eller det återkrav som har gjorts av det nationella programkontoret eller EACEA. Därför ska bidragsmottagarna behålla redovisning, styrkande originalhandlingar, statistiska uppgifter och andra handlingar som berör bidraget under den perioden.

För projekt som förvaltas på centraliserad nivå av EACEA får olika former av revisionsförfaranden tillämpas beroende på vilken typ av insats det gäller och hur stort bidraget är (i förekommande fall revisionstyp I för bidrag på över 60 000 euro och mindre än 750 000 euro och revisionstyp II för bidrag på minst 750 000 euro). Du hittar mer information på Centrala programkontorets webbplats.

De närmare bestämmelserna för kontroller och revisioner anges i bidragsavtalet eller bidragsbeslutet.

Uppgiftsskydd

Det nationella programkontoret eller EACEA eller Europeiska kommissionen ska behandla alla personuppgifter som lämnas i ansökan eller i bidragsavtalet/bidragsbeslutet i enlighet med

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 om skydd för enskilda då Europeiska unionens institutioner och organ behandlar personuppgifter och om den fria mobiliteten för sådana uppgifter,;
- när det är aktuellt den nationella lagstiftningen om skydd av personuppgifter i det land där ansökan har valts ut.

Såvida frågorna i ansökningsblanketten inte är markerade som frivilliga, är den sökandes svar nödvändiga för att det ska gå att utvärdera och behandla bidragsansökan vidare i enlighet med handledningen för programmet Erasmus+. Den avdelning eller enhet som ansvarar för det berörda EU-bidraget (den enhet som agerar registeransvarig) kommer endast att behandla personuppgifterna för detta ändamål. Personuppgifter får överföras vid behov av kännedom till tredje parter som deltar i utvärderingen av ansökningar eller i bidragsförvaltningsförfarandet utan att detta påverkar eller sker någon överföring till de organ som ansvarar för övervaknings- och inspektionsuppgifter i enlighet med EU-lagstiftningen eller till organ som har i uppdrag att utvärdera programmet eller någon av dess insatser. För att framför allt värna om EU:s ekonomiska intressen får personuppgifter överföras till internrevisorer, Europeiska revisionsrätten, Instansen för finansiella oriktigheter eller Europeiska byrån för bedrägeribekämpning samt mellan kommissionens utanordnare och Centrala programkontoret. Den sökande ska få tillgång till sina personuppgifter och kunna korrigera dem. Om den sökande har några frågor om behandlingen av dennes personuppgifter ska den vända sig till det organ som har beviljat projektet. Vid tvister får bidragsmottagaren även när som helst vända sig till Europeiska datatillsynsmannen. Mer information om behandlingen av personuppgifter finns i bidragsavtalet eller bidragsbeslutet.

När det gäller behandlingen av personuppgifter inom ramen för programmet Erasmus+ finns det en policy för uppgiftsskydd och kontaktuppgifter på Europeiska kommissionens och EACEA:s webbplats.

Inom ramen för centraliserade insatser som förvaltas av Centrala programkontoret informeras de sökande, och – om de är juridiska personer, personer som ingår i sökandens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan, eller som har befogenhet att företräda dem, som har rätt att fatta beslut på deras vägnar eller kontroll över dem – om att utanordnaren vid Centrala programkontoret kan komma att registrera deras personuppgifter (namn, för- och efternamn vid fysisk person, adress, organisationsform, samt för- och efternamn på personer som har befogenhet att företräda dem, som har rätt att fatta beslut på deras vägnar eller kontroll över dem, vid juridisk person) i systemet för tidig upptäckt och uteslutning (EDES) om de befinner sig i någon av de situationer som nämns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1) ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2015/1929 av den 28 oktober 2015 (EUT L 286, 30.10.2015, s. 1).

Krav på öppen tillgång

Erasmus+ främjar öppen tillgång till projektresultat för att stödja lärande, undervisning och ungdomsarbete. Den fria tillgången ska säkerställa att offentligt finansierat material ger allmänheten ett mervärde och att värdet, synligheten och vidareutnyttjandet av projektens insikter och arbete ökar. Dessutom vill man garantera långsiktig tillgång till resultaten, även om t.ex. ett deltagande konsortium upphör att existera.

Framför allt ska bidragsmottagarna göra utbildningsresurser som produceras inom projekten, t.ex. dokument, medier, programvara eller annat material, fritt tillgängliga för allmänheten enligt öppna licenser (se nästa avsnitt). Sådant material kallas öppna lärresurser. Bidragsmottagarna måste se till att de öppna lärresurserna delas i redigerbar digital form, att de är fritt tillgängliga på internet (utan kostnad, registrering eller annan begränsning), och om möjligt delas på en lämplig plattform med allmän åtkomst. De ska alltså inte enbart finnas på en webbplats som är begränsad till ett visst projekt eller en viss institution. Kravet på öppen tillgång är obligatoriskt och påverkar inte bidragsmottagarnas immateriella rättigheter.

Öppna licenser och immateriella rättigheter

Upphovsrätten ger i allmänhet upphovsmannen till ett originalverk – t.ex. en pedagogisk resurs – ensamrätt att använda verket. Licenser används ofta av upphovsrättsinnehavare för att ge andra tillåtelse att använda sig av deras verk. I en licens anges de villkor enligt vilka rättighetshavaren beviljar särskilda personer eller organisationer rätten att använda hans eller hennes verk.

Med en öppen licens kan upphovsrättsinnehavaren (upphovsmannen eller annan rättighetshavare) ge allmänheten lagenligt tillstånd att använda hans eller hennes verk. Vilken öppen licens som tillämpas anges vanligen direkt på verket och på alla de ställen där verket delas. Precis som för andra licenser innebär inte öppna licenser att upphovsrätt eller andra immateriella rättigheter överförs. Den som beviljar en öppen licens för sitt verk förblir rättighetsinnehavare för sitt material och kan själv använda sig av det på det sätt han eller hon önskar, t.ex. för att kommersialisera sina projektresultat. Mer specifikt måste en öppen licens för utbildningsresurser producerade med stöd av Erasmus+ tillåta allmänheten (dvs. tredje man) att åtminstone fritt

- använda verket,
- anpassa verket såsom krävs (t.ex. översätta, förkorta eller anpassa till lokala sammanhang),
- reproducera och dela det ursprungliga eller anpassade verket med andra (t.ex. med elever i klassrummet, online eller med kollegor).

Även om Erasmus+ uppmuntrar bidragsmottagare att använda de mest öppna licenserna[1] för att säkerställa att deras verk får så stort genomslag som möjligt, kan bidragstagare välja öppna licenser med särskilda villkor, bl.a. följande:

- Upphovsmannen ska alltid anges när verket eller en bearbetning av det används eller delas.
- Verket får inte utnyttjas kommersiellt (t.ex. säljas av andra eller användas i kommersiella läroböcker).
- Alla bearbetningar ska delas enligt samma licens eller licensvillkor.

Även om bidragsmottagarna har rätt att fritt välja vilka öppna licenser som helst eller vidareutveckla sina egna öppna licenser, uppmanas Erasmus+ bidragsmottagare starkt att använda välkända befintliga licenser som är lämpliga för den typ av resurs det är fråga om för att undvika dubbelarbete, säkerställa rättssäkerheten och ge möjlighet att kombinera flera olika verk. Licensen får inte innehålla några villkor som begränsar gruppen av användare eller tvingar användarna att registrera sig, delta, eller genomföra andra åtaganden. Villkoren får heller inte ange att man måste begära tillstånd för användningen eller att användningen måste rapporteras.

1. T.ex. de vanligt förekommande *Creative Commons Attribution* eller *Creative Commons Attribution-Share Alike*-licenserna för kreativa arbeten, *GNU Public License* och *GNU Lesser Public License* för programvara, eller *Open Database License* för databaser.

Tillämpliga regler

Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1) ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2015/1929 av den 28 oktober 2015 om änd-ring av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L 286, 30.10.2015, s. 1) och

Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1268/2012 av den 29 oktober 2012 om tillämpningsföreskrifter för Europa-parlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L 362, 31.12.2012, s. 1) ändrad genom kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2462 av den 30 oktober 2015 om ändring av den delegerade förordningen (EU) nr 1268/2012 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L 342, 29.12.2015, s. 7).

Annexes

- Bilaga I
  - Kapacitetsuppbyggnad inom området högre utbildning
  - Erasmus Mundus gemensamma masterprogram
  - Mobilitetsprojekt för yrkesutbildningselever och yrkesutbildningspersonal
  - Mobilitetsprojekt för personal inom vuxenutbildning
  - Mobilitetsprojekt för högskolestudenter och högskolepersonal
  - Mobilitetsprojekt för skolpersonal
  - Mobilitetsprojekt för unga och personer som arbetar med unga
  - Strategiska partnerskap
- Bilaga II - Spridning och användning av resultat
- Bilaga III - Ordlista
- Bilaga IV - Användbara webbplatser och kontaktuppgifter

Bilaga I

Särskilda regler för och information om mobilitet, strategiska partnerskap och kapacitetsuppbyggnad inom högre utbildning

Denna bilaga innehåller ytterligare kriterier och viktig information om förberedelse, genomförande och uppföljning av mobilitetsprojekt och mobilitet för högre utbildning, samt flera konkreta exempel på verksamhet som kan genomföras inom ramen för strategiska partnerskap inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor samt ytterligare information om projekt för kapacitetsuppbyggnad i högre utbildning.

Om din organisation tänker utveckla ett projekt inom ramen för dessa insatser bör du läsa igenom den berörda delen av den här bilagan noggrant innan du lämnar in bidragsansökan. Bilagan är indelad i följande avsnitt:

- Mobilitetsprojekt för högskolestudenter och högskolepersonal

- Mobilitetsprojekt för yrkesutbildningselever och yrkesutbildningspersonal

- Mobilitetsprojekt för skolpersonal

- Mobilitetsprojekt för personal inom vuxenutbildning

- Mobilitetsprojekt för unga och personer som arbetar med unga

- Erasmus Mundus gemensamma masterprogram

- Strategiska partnerskap

- Kapacitetsuppbyggnad inom området högre utbildning

Utbyten för studenter och personal inom högre utbildning

1. Före utbytet

A: Ackreditering av deltagande organisationer

Erasmusstadgan för högre utbildning

Erasmusstadgan för högre utbildning utgör den övergripande kvalitetsramen för det europeiska och internationella samarbete som högskolor och universitet kan bedriva inom programmet. Lärosäten som ligger i ett programland måste vara anslutna till Erasmusstadgan för att kunna ansöka och delta i studentutbyten och samarbete för innovation och bra lösningar inom programmet. Lärosäten i partnerländerna behöver inte vara anslutna till stadgan. Deras kvalitetsram fastställs genom interinstitutionella avtal mellan lärosäten.

EU:s programkontor Eacea utlyser varje år en ansökningsomgång för Erasmusstadgan. Om ansökan godkänns är anslutningen till stadgan giltig under hela programmets löptid. Läs mer om villkoren för att ansluta sig till stadgan.

Lärosätena måste följa alla bestämmelser i stadgan när de genomför sina projekt. De nationella programkontoren kontrollerar att stadgan följs med hjälp av handledningen för Erasmusstadgan, som innehåller riktlinjer och exempel på god praxis. Lärosäten som ansöker till och deltar i Erasmus+ uppmanas att läsa handledningen för att få information om vilka områden som prioriteras när det gäller efterlevnaden av Erasmusstadgan och få tips på verktyg, riktlinjer och länkar.

Eventuella överträdelser av stadgans principer och åtaganden kan leda till att EU-kommissionen drar tillbaka anslutningen.

Ackreditering av konsortier

Ett nationellt konsortium för högre utbildning kan stödja någon av de fyra bidragsberättigande typerna av projekt.

Syftet med konsortierna är att göra det lättare att organisera verksamheten och tillföra ett mervärde i form av högre kvalitet på verksamheten än vad varje enskilt lärosäte skulle kunna åstadkomma på egen hand. Medlemmarna i ett nationellt konsortium kan slå samman eller dela tjänster som behövs för att organisera projektet. Det kan t.ex. gälla samarbete om administration, finans- och kontraktsförvaltning, urval och förberedelse av deltagare och en central kontaktpunkt för att hitta företag och förmedla kontakter mellan företag och deltagare. Det nationella konsortiet kan också fungera som kontaktpunkt för inkommande studenter och praktikanter. I det ingår att hitta en mottagande organisation i den region där partnerna i konsortiet ligger och vid behov hjälpa till.

Konsortiets samordnare kan, eventuellt tillsammans med andra/förmedlande organisationer, spela en aktiv roll för att bland annat knyta kontakter med företag och hitta praktik- och fortbildningsplatser för personal, marknadsföra verksamheten och lämna information.

Konsortiets samordnare uppmanas att samverka med konsortium i andra länder för att få fram fler och bättre praktikplatser och stödja studentpraktik genom Erasmus+.

Varje sändande lärosäte har fortfarande ansvaret för utbytesperiodernas kvalitet, innehåll och erkännande. Varje konsortiemedlem måste underteckna ett avtal med konsortiets samordnare för att fastställa roller och ansvarsområden och de administrativa och ekonomiska arrangemangen. Bestämmelserna för samarbetet ska gälla mekanismerna för förberedelse, kvalitetssäkring och uppföljning av utbytesperioder. Varje sändande lärosäte ska också ingå interinstitutionella avtal (se följande avsnitt) med lärosäten som tar emot studenter och personal.

Det nationella konsortiet kan endast få finansiering om det har ackrediterats. Om konsortiet inte godkänns måste det lämna in en ny ansökan om ackreditering och finansiering året därpå.

Det nationella programkontoret ska kontrollera att konsortiet följer kraven för ackrediteringen. Eventuella större problem (t.ex. missbruk av medel, skyldigheter som inte uppfylls eller brister i den finansiella kapaciteten) eller om konsortiet bryter mot sina åtaganden kan leda till att det nationella programkontoret drar tillbaka ackrediteringen. Konsortiets samordnare måste omedelbart informera det nationella programkontoret om alla ändringar i konsortiets sammansättning, situation eller ställning, om dessa kan innebära att ackrediteringen behöver ändras eller dras tillbaka.

B: Interinstitutionellt avtal

Studentutbyten i utbildningssyfte och personalutbyten i undervisningssyfte mellan lärosäten ska genomföras inom ramen för ett interinstitutionellt avtal (se mallar för avtalen). Interinstitutionella avtal kan ingås av två eller fler lärosäten.

För utbyten mellan programländer och partnerländer innehåller det interinstitutionella avtalet de allmänna principer som omfattas av Erasmusstadgan för högre utbildning och ser till att alla parter åtar sig att följa dem.

Det interinstitutionella avtalet kan också omfatta utlandspraktik för studenter och fortbildning för personal, beroende på om partnerinstitutionerna kan hitta mottagande företag/organisationer utomlands.

C: Registreringsverktyget Mobility Tool+

Tidigast när deltagarna väljs ut måste den projektorganisation som fått bidrag lägga in allmänna uppgifter om deltagaren och vilken typ av utbyte det gäller (t.ex. deltagarens namn, destination och varaktighet) i verktyget Mobility Tool+. Projektorganisationerna ska också uppdatera uppgifterna minst en gång per månad under projektets gång med nya uppgifter om deltagarna och verksamheten.

Vid utbyten mellan program- och partnerländer ska partnerlandets lärosäten identifieras i Mobility Tool+ med en PIC-kod. Om lärosätet i partnerlandet inte redan har en PIC-kod från ett tidigare deltagande i ett EU-program ska det skaffa en genom att registrera sig på deltagarportalen och informera projektorganisationen.

Mobility Tool+ underlättar administrationen av Erasmusutbytet. Man kan bland annat ta fram redan ifyllda rapporter utifrån de inmatade uppgifterna. Verktyget kan också skapa rapporter som deltagarna ska fylla i.

D: Villkor för studenters deltagande

Urval

Studenter ansöker hos sin institution som väljer ut deltagarna. Urvalet av studenter – och förfarandet för att bevilja bidrag – måste vara rättvist, öppet, konsekvent och dokumenterat, och ska vara tillgängligt för alla parter som deltar i urvalsprocessen.

Institutionen ska vidta de åtgärder som krävs för att förhindra eventuella intressekonflikter när det gäller de personer som kan bjudas in att delta i urvalsorganen eller urvalsförfarandet.

Urvalskriterierna – t.ex. akademiska resultat, tidigare erfarenheter av utbyten, motivation och tidigare erfarenhet av värdlandet (dvs. återvändande till ursprungslandet) ska vara offentliga. För studenter från partnerländer är akademiska meriter det första urvalskriteriet, men när den akademiska nivån är likvärdig ska studenter från mindre gynnade socioekonomiska förhållanden ha företräde (bl.a. flyktingar, asylsökande och invandrare).

Lägre prioritet ska ges till dem som redan har deltagit i utbyten på samma studienivå inom ramen för programmet för livslångt lärande, Erasmus Mundus eller Erasmus+. När det gäller Erasmus Mundus masterkurser och Erasmus Mundus gemensamma masterprogram beaktas tidigare deltagande endast för stipendiater.

När studenterna har valts ut bör deras institution ge dem Erasmusstadgan för studerande som beskriver studentens rättigheter och skyldigheter under studierna eller praktiken utomlands, och förklara vad de måste göra före, under och efter utbytet.

Avtal med studenten

Före avresan ska studenten skriva under ett studie- eller praktikavtal som beskriver de kurser eller den praktik som utbytet ska omfatta, och som studenten och den sändande och mottagande organisationen har godkänt (se mallar för avtalen).

I avtalet fastställs de särskilda lärandemålen för utlandsstudierna och de formella bestämmelserna för erkännande. Där anges också var studierna eller praktiken ska äga rum. I studie- eller praktikavtalet ska den sändande institutionen och studenten även komma överens om vilken språknivån (huvudspråket för undervisningen eller på arbetsplatsen) som studenten ska ha innan studierna/praktiken börjar, i enlighet med den rekommenderade nivå som anges i det interinstitutionella avtalet (eller i linje med företagets förväntningar om det gäller praktik).

Om tillämpligt ska den sändande institutionen och studenten komma överens om vilket språkstöd studenten behöver för att komma upp i den överenskomna nivån (se avsnittet om språkstöd på nätet).

Bidrag till studenter

Studenter kan få ett studiebidrag för de ökade kostnader som utlandsutbytet leder till. Bidraget kan bestå av

- ett EU-bidrag som beräknas per månad och betalas som ett schablonbelopp (se avsnittet om finansieringsregler i del B i handledningen) och/eller
- ett nationellt, regionalt eller lokalt bidrag från offentliga eller privata givare eller lånesystem.

Studenter med nollbidrag från EU får också delta (för både studie- och praktikutbyten). Det är studenter som uppfyller alla kriterier för bidragsberättigande och får utnyttja alla fördelar med att vara en Erasmusstudent, men som inte får något EU-bidrag under utbytet. Alla bestämmelser i den här handledningen, utom dem som gäller fördelning av bidrag, gäller också för dessa studenter. Antalet studenter med nollbidrag för hela utbytesperioden räknas med i statistiken för den resultatindikator som används för att fördela EU:s budget mellan länderna.

Studenter som deltar i ett Erasmusutbyte inom den högre utbildningen ska – oavsett om de får EU-bidrag genom Erasmus+ för att delta eller inte – vara befriade från avgifter för handledning, registrering, examinationer och tillgång till laboratorier och bibliotek vid den mottagande institutionen.

Det är dock tillåtet att ta ut mindre avgifter för försäkringar, medlemskap i studentkår och användning av olika material som fotokopior och laboratorieprodukter, på samma villkor som för lokala studenter. Utresande studenter ska inte vara skyldiga att betala några ytterligare avgifter i samband med organisationen eller administrationen av utbytet.

Dessutom ska studenten under utlandsperioden behålla rätten till eventuella bidrag eller lån som redan har beviljats för studier vid den sändande institutionen.

För praktikanter gäller att om det mottagande företaget/organisationen ger studenten traktamente eller någon form av ersättning är detta förenligt med Erasmusbidraget.

En utbytesperiod är förenlig med deltidsarbete och om studenten får ett Erasmusbidrag är detta förenligt även med den inkomst som studenten får så länge han eller hon genomför de aktiviteter som planeras i det överenskomna utbytesprogrammet.

Studenter som deltar i ett utbytesprojekt för högre utbildning (antingen studier eller praktik utomlands) kan inte samtidigt få stipendium från ett gemensamt Erasmus Mundus-masterprogram eller tvärtom.

Studenter som får Erasmusbidrag ska helt eller delvis återbetala bidraget om de inte uppfyller villkoren i bidragsavtalet (såvida de inte var förhindrade att slutföra sina planerade aktiviteter utomlands på grund av force majeure). De kan bli ombedda att delvis eller helt återbetala det mottagna EU-bidraget om de inte skickar in sin slutrapport på nätet.

Språkstöd på nätet

Genom att ansluta sig till Erasmusstadgan för högre utbildning åtar sig lärosätena att hjälpa utbytesdeltagarna med språkförberedelser. Därför kommer det gradvis att införas ett webbaserat språkstöd under programmet för alla utbyten mellan programländer som varar minst två månader. Utvalda studenter kan använda språkstödet på nätet för att bedöma sina kunskaper i det språk som de kommer att använda under studierna eller praktiken utomlands.

Vid behov kan de också få gå språkkurser före och efter utbytet. Deltagare som har minst nivå B2 i huvudspråket för studierna eller praktiken kan i mån av tillgång få gå en språkkurs i värdlandets

språk. Språkstödet ska bygga på ömsesidigt förtroende mellan sändande och mottagande institutioner. Den rekommenderade språkfärdighetsnivån anges i de interinstitutionella avtalen och i lärandeavtalen och är således en överenskommelse mellan de tre parterna. Inom Erasmus+ åtar sig lärosätena att se till att deras utresande studenter har nödvända språkfärdigheter, och en sådan överenskommelse bör därför vara tillräcklig.

De sändande lärosätena ansvarar för att ge sina studenter lämpligt språkstöd, antingen i form av språkstöd på nätet eller i någon annan form som kan finansieras genom bidrag till projektets genomförande, för att se till att deras studenter när utbytet inleds uppnår den rekommenderade nivå som man kommit överens om med det mottagande lärosätet. De sändande lärosätena behöver därför inte skicka resultatet av språkbedömningen till de mottagande lärosätena. Studenterna avgör själva om de vill lämna ut resultatet av språkbedömningen till det mottagande lärosätet eller inte.

Språkstödet på nätet ska erbjudas på följande sätt:

- Nationella programkontor delar ut licenser till lärosäten i enlighet med EU-kommissionens allmänna kriterier.
- Alla studenter (utom de som har det aktuella språket som modersmål och i andra motiverade fall) som har valts ut av sitt lärosäte ska göra ett webbaserat prov för att bedöma sina kunskaper i det huvudspråk som de kommer att använda under studierna eller praktiken utomlands. Detta är en förutsättning för att få delta i ett utbyte. Studenten och det sändande lärosätet kommer att få besked om provresultatet. På så sätt kan lärosätet avgöra hur många studenter som eventuellt kommer att behöva gå en språkkurs på nätet.
- På grundval av antalet tillgängliga licenser för språkkurser ska lärosätena fördela licenserna enligt studenternas behov. Studenterna ska ta ansvar för att följa kursen i enlighet med bidragsavtalet.
- Efter utbytesperioden ska studenten göra en andra bedömning för att mäta sina framsteg i språket. Studenten och det sändande lärosätet kommer att underrättas om resultatet.

Närmare upplysningar finns på EU-kommissionens webbplats och hos de nationella programkontoren.

Lärosäten får erbjuda studenterna andra typer av språkstöd för alla andra typer av utbyten, eller om kommissionens språkstöd på nätet inte finns för ett visst språk. Detta språkstöd ska i så fall finansieras genom bidraget till projektets genomförande.

E: Villkor för personalens deltagande

Urval

Personal som deltar i utbyten inom den högre utbildningen ska väljas ut på ett rättvist och öppet sätt av det sändande lärosätet. Före avresan måste de ha kommit överens om ett program med det sändande och mottagande lärosätet/företaget.

Lärosätet sköter urvalet av lärare och andra anställda. Urvals- och bidragsförfarandet måste vara rättvist, öppet, konsekvent och dokumenterat, och ska vara tillgängligt för alla parter som deltar i urvalsprocessen. Urvalskriterierna (t.ex. prioritet för personal som åker utomlands för första gången eller begränsning av antalet utbyten som en anställd får delta i under en viss tidsperiod) ska vara offentliga.

Lärosätet ska vidta de åtgärder som krävs för att förhindra eventuella intressekonflikter när det gäller de personer som kan bjudas in att delta i urvalsorganen eller urvalsförfarandet för enskilda

bidragsmottagare.

Företagsanställda som vill delta i ett utbyte vid ett lärosäte ska bjudas in av lärosätet. Bidraget ska förvaltas av det mottagande lärosätet eller av mottagaren när det gäller utbyten mellan program- och partnerländer.

Utbytesavtal

Det sändande lärosätet ska välja ut personalen på grundval av ett utkast till program som lämnas in av den anställda efter samråd med det mottagande lärosätet/företaget. Det slutliga programmet ska godkännas formellt före avresan av både det sändande och det mottagande lärosätet/företaget (genom brev eller mejl).

Både det sändande och mottagande lärosätet/företaget ska ansvara för kvaliteten på utlandsutbytet.

Bidrag till personal

Samma finansiella regler gäller för de båda typerna av personalutbyten. Bidraget ska gå till kostnaderna för resor och uppehälle för en undervisnings- eller fortbildningsperiod utomlands (se avsnittet om finansieringsregler i del B i handledningen).

Högskolepersonal med nollbidrag från EU får också delta i utbyten.

2. Under utbytet

Avbrott i studenters utbytesperiod

När en students utbytesperiod avbryts, till exempel för att det är ett glapp mellan slutet av en språkkurs och starten av själva studierna/praktiken ska antalet avbrottsdagar registreras i Mobility Tool+ och bidragsbeloppet anpassas därefter.

När det gäller praktik får det göras avbrott i utlandsvistelsen under industrisemestern, om företaget håller stängt då. Bidraget ska behållas under perioden. Stängningsperioden ska inte räknas in i den kortast tillåtna praktikperioden, men den räknas in i de maximala tolv månaderna per studienivå då en student kan få bidrag för utbytesverksamhet.

Förlängning av studentutbyte

En pågående utbytesperiod kan förlängas genom överenskommelse mellan de sändande och mottagande organisationerna på följande villkor:

- Begäran om förlängning måste göras senast en månad före slutet av den ursprungligen planerade utbytesperioden.
- Om begäran är godtagbar för alla parter ska bidragsavtalet ändras och alla arrangemang för förlängningen slutföras.
- Om studenten får ett Erasmusbidrag kan den sändande institutionen antingen ändra bidragsbeloppet för att beakta den längre perioden eller komma överens med studenten om att de ytterligare dagarna ska betraktas som en period med nollbidrag från EU.

- De faktiska start- och slutdatumen för utbytet ska ingå i den mottagande institutionens betygsdokumentation eller i studentens praktikintyg enligt följande definitioner:
    - Startdatumet ska vara den första dagen som studenten behöver vara närvarande vid den mottagande organisationen (t.ex. startdatumet för den första kursen/första dagen på arbetet, ett välkomstevenemang som organiseras av den mottagande institutionen eller språkkurser och interkulturella kurser).
    - Slutdatumet ska vara den sista dagen studenten behöver närvara vid den mottagande organisationen (t.ex. sista dagen i examensperioden/kursen/arbetet/obligatoriska närvaroperioden).
- Den faktiska varaktigheten enligt definitionen ovan är den period som lärosätena anger i sina slutrapporter och är det maximala antalet månader som täcks genom EU-bidraget. Om förlängningen av utbytet betraktas som dagar med nollbidrag från EU, ska dessa dagar dras av från utbytets totala längd för att beräkna det slutliga bidragsbeloppet.
- Den ytterligare perioden måste följa direkt på den pågående perioden. Det får inte förekomma några uppehåll (lov och perioder då universitetet/företaget håller stängt räknas inte som uppehåll), annat än om dessa är vederbörligen motiverade och har godkänts av det nationella programkontoret.

3. Efter utbytet

A: Erkännande av läranderesultat

Efter utlandsvistelsen ska det mottagande lärosätet/företaget ge studenten och dennes institution ett studieintyg eller praktikintyg (arbetsintyg) som bekräftar resultatet av det överenskomna programmet.

I uppföljningen av utbytet ingår att den sändande institutionen formellt ska godkänna dels de studiemeriter som studenten fått utomlands för formellt lärande av nyförvärvad kompetens (med ECTS-poäng eller ett likvärdigt system) och för eventuell praktik, dels dokumentationen av resultaten av icke-formellt och informellt lärande utanför klassrummet eller arbetsplatsen (med hjälp av tillägg till examensbevis). Detta gäller dock inte för praktikperioder som genomförts av nyutexaminerade studenter.

Resultaten av språkbedömningen och språkkurserna på nätet rapporteras centralt men ger inte någon formell kvalifikation.

När det gäller personalutbyten bör de sändande institutionerna se till att deltagarnas läranderesultat erkänns och sprids till andra vid institutionen.

B: Rapportering

Efter utlandsvistelsen måste alla studenter och anställda som har deltagit i utbytesverksamhet lämna in en slutrapport. För utbyten som har varat minst två månader ska rapporten också innehålla en kvalitativ utvärdering av det språkstöd som har använts.

Om en student eller anställd inte lämnar in sin rapport kan den personens sändande institution kräva att EU-bidraget ska betalas tillbaka helt eller delvis. Det ska inte krävas någon återbetalning om en student eller anställd har varit oförmögen att slutföra sin planerade verksamhet utomlands på grund av force majeure. Sådana fall ska rapporteras av bidragsmottagaren och måste godkännas skriftligt av det nationella programkontoret.

Mobilitetsprojekt för yrkesutbildningselever och yrkesutbildningspersonal

1. Bidrag till projektets genomförande

Bidraget till Bidrag till projektets genomförande är ett bidrag till de kostnader som uppstår för organisationerna i samband med verksamhet för att stödja mobilitetsprojekt av hög kvalitet för studenter och personal: Exempel:

- Tillhandahålla information och stöd till studenter och personal.
- Urval av studenter och personal.
- Utformning av avtal om lärande för att säkerställa att studenternas utbildning erkänns fullt ut, utformning och erkännande av avtal om mobilitet för personal.
- Ge både studenter och personal möjlighet till språkliga och interkulturella förberedelser – särskilt sektorsspecifika språkkurser för yrkesutbildning.
- Allmän förvaltning i fråga om att inrätta och leda ett mobilitetsprojekt.
- Se till att det finns effektiva mentors- och övervakningssystem för deltagare i mobilitetsprojekt.
- Särskilda arrangemang för att säkerställa kvaliteten i praktikperioder på företag.

Kvaliteten i högskolans genomförande och uppföljning av projektet ska beaktas när det slutliga bidraget fastställs. Kvaliteten i genomförandet av mobilitetsprojektet bör följa de riktlinjer som anges i den här bilagan för mobilitet för yrkesutbildningselever och yrkesutbildningspersonal.

2. Före mobilitetsprojektet

A: Ackreditering av deltagande organisationer – Erasmus+-stadgan för mobilitet inom yrkesutbildning

Från och med 2015 är det möjligt för organisationer som inte är ackrediterade att ansöka om en Erasmus+ VET Mobility Charter, vilken utlyses årligen av de nationella kontoren. Förutsättningen för att söka är att organisationerna uppfyller urvalskriterierna och att de kan visa att de har kvalitet och hållbarhet i sina internationaliseringsstrategier. Var vänlig att uppmärksamma att om en organisation tilldelas en ny Erasmus+ VET Mobility Charter ett visst år, kommer de att kunna använda den för att genomföra mobilitet inom yrkesutbildning först vid följande allmänna utlysning. Om organisationen till exempel ansöker om och tilldelas en charter 2016, måste de, om de önskar genomföra mobiliteten under 2016 års utlysning, då ändå ansöka om ett mobilitetsprojekt inom yrkesutbildning utan charter. De kommer att kunna använda chartern först vid följande års utlysning (i detta fall 2017).

Närmare upplysningar finns på Europeiska kommissionens och de nationella kontorens webbplatser.

B: Europeiska kvalitetsstadgan för mobilitet

Yrkesutbildningsorganisationer som planerar att anordna mobilitet för yrkesutbildningselever och yrkesutbildningspersonal måste organisera sin verksamhet enligt de principer och kriterier som anges i Europeiska kvalitetsstadgan för mobilitet (European Quality Charter for Mobility).

European Quality Charter for Mobility utgör kvalitetsreferensdokumentet för utbildnings- och yrkesutbildningsvistelser utomlands. Stadgan ger vägledning om mobilitetsarrangemang i utbildningssyfte och för andra syften, såsom professionell utveckling, för såväl unga elever som personal. Respekten för de principer som anges i stadgan bör bidra till att mobilitetsdeltagarna alltid får en positiv upplevelse, både i värdlandet och i sitt ursprungsland när de har kommit hem, och att utbildnings- och yrkesutbildningsutbytena blir fler och fördjupas. Stadgan finns på

http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/c11085_en.htm

C: Ecvet – Samförståndsavtal

Yrkesutbildningsorganisationer får tillämpa det europeiska systemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen (Ecvet) inom ramen för sin mobilitet (se nedan för mer information). En förutsättning för att använda Ecvet i sådana fall är att det inrättas ett Ecvet-partnerskap. Detta partnerskap måste samla de behöriga organisationer som arbetar med att 1) identifiera lämpliga inlärningsresultat under mobiliteten, 2) tillhandahålla yrkesutbildningsprogram som kan tillgodose dessa behov, 3) bedöma i vilken grad eleverna har uppnått inlärningsresultaten och 4) validera och erkänna elevernas studiemeriter vid återkomsten till heminstitutionen.

Partnerskapet för Ecvet-mobilitet kan formaliseras genom att samförståndsavtal.

Ett samförståndsavtal är ett avtal mellan behöriga organisationer och bildar en ram för överföring av studiemeriter. Det innebär att Ecvet-partnerskapet formaliseras genom att parterna ömsesidigt godtar de inblandade behöriga organisationernas och institutionernas ställning och förfaranden. Dessutom fastställs partnerskapets samarbetsförfaranden.

Samförståndsavtal kan utarbetas av nätverk av behöriga organisationer/högskolor från flera länder/system, men de kan även vara bilaterala, beroende på partnerskapets behov och ambitionsnivå. Du hittar mer information och vägledning om hur man upprättar ett samförståndsavtal i användarhandledningen för Ecvet, som finns på Europeiska kommissionens webbplats eller använd följande länkar:
http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm och
http://www.ecvet-secretariat.eu

D: Mobilitetskonsortium

Organisationer inom yrkesutbildningsområdet kan ansöka som enskild organisation, men även ett nationellt mobilitetskonsortium kan lämna in en ansökan om ett mobilitetsprojekt för yrkesutbildning.

Syftet med mobilitetskonsortier är att underlätta organisationen av mobilitetsverksamhet och erbjuda mervärde i fråga om verksamhetens kvalitet jämfört med vad varje enskild sändande yrkesutbildningsinstitution (t.ex. yrkesutbildningsskola) skulle kunna åstadkomma ensam. Medlemsorganisationerna i ett nationellt mobilitetskonsortium väntas samla eller dela tjänster som berör organisationen av mobilitetsperioder och utveckla sin internationalisering tillsammans genom ömsesidigt samarbete och delning av kontakter. Gemensam verksamhet kan t.ex. vara gemensam administrativ, avtalsenlig och finansiell förvaltning av mobilitetsprojektet, gemensamt urval och gemensam förberedelse av deltagare samt när det är aktuellt en centraliserad punkt för att hitta företag och för att förmedla kontakter mellan företag och deltagare. Det nationella mobilitetskonsortiet kan också fungera som informationsförmedlare för inkommande praktikanter och personal. Däri ingår att hitta en mottagande organisation i den region där partnerna i det

nationella mobilitetskonsortiet ligger och ge bistånd vid behov.

Konsortiets samordnare måste, eventuellt tillsammans med andra/mellanliggande organisationer, spela en aktiv roll för att knyta kontakter med företag och hitta möjligheter till praktikplatser och fortbildningsplatser för personal, för att marknadsföra dessa verksamheter, lämna information osv.

Varje sändande yrkesutbildningsorganisation har fortfarande ansvaret för mobilitetsperiodernas kvalitet, innehåll och erkännande. Varje medlem av konsortiet måste underteckna ett avtal med konsortiets samordnare för att fastställa roller och ansvarsområden och de administrativa och finansiella arrangemangen. Bestämmelserna för samarbetet ska gälla frågor som mekanismerna för förberedelse, kvalitetssäkring och uppföljning av mobilitetsperioder.

E: Europeisk utvecklingsplan

Den europeiska utvecklingsplanen berör bara ansökningar från organisationer som inte innehar en Erasmus+ VET Mobility Charter. Dessa organisationer förväntas inte sträva mot internationalisering eller hållbarhet i samma utsträckning som de organisationer som tilldelats en charter, men de förväntas ändå reflektera över vilka effekter mobiliteten – utöver mobiliteten som sådan – har för deras respektive organisationer. Före ansökan måste yrkesutbildningsanordnaren eller koordinatorn för ett nationellt mobilitetskonsortium utveckla en europeisk utvecklingsplan; planen är en del i ansökningsblanketten. I denna del anges hur de planerade mobilitetsaktiviteterna ingår i en bredare och mer långsiktig utvecklingsstrategi och modernisering av de yrkesutbildningsanordnare som deltar i projektet.

Den europeiska utvecklingsplanen är en viktig del när ansökningar om bidrag bedöms, och den ska innehålla information om:

- yrkesutbildningsanordnarnas behov vad gäller kvalitetsutveckling och internationalisering (till exempel i fråga om administrativa och personella kompetenser, nya undervisningsmetoder och verktyg, den europeiska dimensionen, språkkompetenser, läroplaner/kursplaner, hur undervisning, utbildning och lärande organiseras, stärkta länkar till partnerorganisationer) och hur de planerade aktiviteterna bidrar till att möta dessa behov;
- den förväntade effekten för studerande, lärare, utbildare och annan personal, och för yrkesutbildningsanordnaren som helhet;
- hur yrkesutbildningar och företag avser att integrera de kompetenser och erfarenheter som personalen förvärvar i sina utbildningsplaner/kursplaner och/eller utvecklingsplaner;
- hur internationellt samarbete på ett hållbart sätt kan stärka det arbetsplatsförlagda lärandet.

F: Mobilitetsverktyg (Mobility tool+)

Tidigast när deltagarna väljs ut måste projektorganisationen lägga in allmänna uppgifter om deltagaren och vilken typ av mobilitet som denne ska genomföra (t.ex. deltagarens namn, destination, mobilitetsperiodens längd osv.) i mobilitetsverktyget. Projektorganisationerna ansvarar också för att uppdatera mobilitetsverktyget med alla ändringar som sker i fråga om deltagare eller verksamhet under mobilitetsprojektets löptid. Organisationen kan ta fram redan ifyllda rapporter ur mobilitetsverktyget utifrån de uppgifter som de har lagt in. Mobilitetsverktyget kommer också att generera rapporter som deltagarna i mobilitetsaktiviteterna ska fylla i.

Mer information om mobilitetsverktyget och åtkomst till det ska lämnas i bidragsavtalet mellan det nationella programkontoret och bidragsmottagaren.

G: Villkor för deltagande för elever vid yrkesinriktade utbildningar

Urval

Den sändande organisationen ska genomföra urvalet av deltagare i mobiliteten. Urvalet av elever – och förfarandet för att bevilja bidrag – måste vara rättvist, öppet, konsekvent och dokumenterat, och det ska göras tillgängligt för alla parter som deltar i urvalsprocessen.

Den sändande organisationen ska vidta de åtgärder som krävs för att förhindra eventuella intressekonflikter när det gäller de personer som kan bjudas in för att delta i urvalsorganen eller urvalsförfarandet för enskilda deltagare.

Medföljande personer

Yrkesutbildningselever med särskilda behov eller missgynnad bakgrund får åtföljas av en person som ska stödja dem under mobilitetsperioden. Den medföljande personens deltagande bör stå i proportion till antalet berörda elever (vanligtvis en medföljande person per grupp elever som genomgår praktik inom samma mottagande organisation).

Utlandsvistelsens längd för medföljande personer bör också stå i proportion till elevernas behov (vanligtvis brukar en vistelse som varar under hela verksamhetens löptid endast godkännas om eleverna inte är självständiga eller om de är minderåriga).

Avtal med eleven

Före sin avresa måste yrkesutbildningseleverna underteckna ett avtal med den sändande och mottagande organisationen som även ska omfatta följande:

- Ett avtal om lärandemål där det fastställs ett utbildningsprogram som ska följas, enligt överenskommelse mellan eleven, den sändande och den mottagande organisationen. I detta avtal ska de särskilda målen för inlärningsresultat fastställas för studieperioden utomlands, och de formella bestämmelserna för erkännande ska anges (t.ex. Ecvet).
- Ett åtagande om kvalitet, i form av en bilaga till avtalet om lärande, med rättigheterna och skyldigheterna för eleverna, de sändande och mottagande organisationerna och när det är aktuellt de mellanliggande organisationerna.

När yrkesutbildningselever undertecknar avtalet om lärande får de rätt till ett bidrag för sitt uppehälle under praktikperioden utomlands. Bidraget kan bestå av

- ett EU-bidrag som beräknas per verksamhetsdag (se avsnittet om finansieringsregler i del B i handledningen), och/eller
- ett lokalt, regionalt och nationellt bidrag från en offentlig eller privat givare, eller lånesystem.

Yrkesutbildningselever med nollbidrag är tillåtna (dvs. elever som genomgår en praktikperiod som uppfyller Erasmus+-kriterierna för mobilitet i yrkesutbildningssyfte och som får ta del av fördelarna med att vara elev inom Erasmus+ utan att få något mobilitetsbidrag genom Erasmus+). De bestämmelser som anges i den här handledningen, utom dem som gäller fördelning av bidrag, ska också tillämpas på dessa yrkesutbildningselever med nollbidrag.

Webbaserat språkstöd

Yrkesutbildningselever som deltar i en mobilitet som varar i minst 19 dagar har rätt till språkstöd före avresan eller under mobiliteten. Därför har kommissionen inrättat en webbaserad tjänst för yrkesutbildningselever där de kan bedöma sina kunskaper i det språk som de ska använda under sin praktikperiod utomlands. Tjänsten kan också vid behov ge dem möjlighet att förbättra sina språkkunskaper innan eller efter mobilitetsperioden. Deltagare vars färdigheter i arbetets huvudspråk uppgår till minst B2 kan i mån av tillgång välja att delta i en webbaserad språkkurs på mottagarlandets språk. Denna webbaserade tjänst införs stegvis under programmets gång. Språkstödet tillhandahålls på följande sätt:

- Vid ansökan om ett mobilitetsprojekt i yrkesutbildningssyfte ska den sökande organisationen bedöma behovet av språkstöd – för det viktigaste undervisnings- eller arbetsspråket – hos de elever som ska genomgå en praktikperiod inom ramen för mobilitetsprojektet.
- De nationella programkontoren ger ut webbaserade licenser till stödmottagande organisationer i enlighet med de allmänna kriterier som Europeiska kommissionen har fastställt.
- Alla elever (utom de som har det aktuella språket som sitt modersmål) som har valts ut av sin utsändande organisation ska göra ett webbaserat prov för att bedöma sina kunskaper i det valda språket, innan de undertecknar avtalet om lärande. Eleven och den utsändande organisationen kommer på begäran att underrättas om resultatet av detta prov. Dessa resultat kommer inte att påverka elevens möjlighet att resa utomlands.
- Baserat på antalet tillgängliga licenser för webbaserade språkkurser, kan de deltagare som behöver språkstöd erbjudas möjligheten att delta i en webbaserad språkkurs.
- Vid utgången av sin praktikperiod ska eleven göra en andra bedömning för att mäta framstegen i språket. Eleven, och på begäran även den utsändande organisationen, kommer att underrättas om resultatet.

I programmets inledande faser kommer de webbaserade bedömningarna och kurserna inte att erbjudas på alla EU-språk, och det kan hända att det inte finns språkkurser tillgängliga för alla deltagare som efterfrågar dem. Närmare upplysningar finns på kommissionens och de nationella programkontorens webbplatser.

För språk som inte omfattas av kommissionens tjänst måste de deltagande organisationerna i mobilitetsprojektet för yrkesutbildning anordna språkstöd. Ett särskilt bidrag till språkstöd kan ges för det ändamålet. Dessutom kan de organisationer som medverkar i ett mobilitetsprojekt för yrkesutbildning använda bidraget till Bidrag till projektets genomförande för att tillgodose deltagarnas behov av pedagogiska, interkulturella eller särskilda språkliga förberedelser (se avsnittet om finansieringsregler i del B i handledningen).

H: Villkor för personalens deltagande

Urval

Den sändande organisationen ska välja ut de anställda. Urvals- och bidragsförfarandet måste vara rättvist, öppet, konsekvent och dokumenterat, och det ska göras tillgängligt för alla parter som deltar i urvalsprocessen.

Den sändande organisationen ska vidta de åtgärder som krävs för att förhindra eventuella intressekonflikter när det gäller de personer som kan bjudas in för att delta i urvalsorganen eller

urvalsförfarandet för enskilda bidragsmottagare.

Urvalskriterierna (prioritet för personal som åker utomlands för första gången, begränsning av det antal mobilitetsprojekt som en anställd får delta i under en viss tidsperiod osv.) ska offentliggöras.

Mobilitetsavtal

Den sändande organisationen ska välja personalen på grundval av ett utkast till mobilitetsprogram som lämnas in av den anställda efter samråd med den mottagande institutionen/det mottagande företaget. Det slutliga mobilitetsprogrammet ska godkännas formellt före avresan av både de utsändande och de mottagande organisationerna (genom skriftväxling eller elektroniska meddelanden).

Både de utsändande och de mottagande organisationerna ska ansvara för kvaliteten i mobilitetsperioden utomlands.

3. Under mobilitetsprojektet

Avbrott i elevers mobilitet

När det gäller praktik får det göras avbrott i studieperioden utomlands under industrisemestern, om företaget håller stängt under den perioden. Bidraget ska bibehållas under den perioden. Stängningsperioden ska inte räknas in i den kortast tillåtna praktikperioden utomlands.

Förlängning av elevers mobilitet

En pågående mobilitetsperiod kan förlängas genom överenskommelse mellan de utsändande och mottagande organisationerna på följande villkor:

- Bidragsavtalet måste ändras före utgången av den ursprungligen planerade mobilitetsperioden, och alla arrangemang avseende förlängningen måste vara klara. En sådan ändring är särskilt viktig när förlängningen även medför en begäran av förlängning av det månatliga EU-bidraget. Även om mobilitetsperiodens längd ska anges i studentens närvarointyg (detta är den period som de stödmottagande organisationerna ska ange i sin slutrapport) ska det högsta antalet månader som EU-bidraget ska täcka vara det som anges i mobilitetsavtalet eller i dess ändring(ar). Detta gäller även om den varaktighet som anges i avtalen om lärandemål är kortare än den som anges i närvarointyget.
- Den ytterligare perioden måste följa direkt på den pågående mobilitetsperioden. Det får inte förekomma några uppehåll (lov och perioder då yrkesutbildningsskolan/företaget håller stängt räknas inte som uppehåll), annat än om dessa är vederbörligen motiverade och har godkänts av det nationella programkontoret.

4. Efter mobilitetsprojektet

A: Erkännande av läranderesultat

De deltagande sändande och mottagande organisationerna ska komma överens om att utfärda ett Europassintyg om mobilitet vid mobilitetsperiodens slut. Mer information om hur du går vidare hittar du på Europass webbplats:

http://europass.cedefop.europa.eu/en/home.

När Ecvet används bör de studiepoäng som samlats för inlärningsresultat bli öppna, och de bör anges i samförståndsavtalet mellan de deltagande organisationerna.

ECVET

Yrkesutbildningsorganisationer får tillämpa Ecvet-systemet i sin mobilitetsverksamhet. Ecvet är en gemensam metodram som gör det lättare att samla och överföra studiemeriter mellan olika kvalifikationssystem. Syftet är att främja gränsöverskridande mobilitet och tillgång till livslångt lärande. Systemet är inte avsett att ersätta de nationella kvalifikationssystemen utan att göra dem mer jämförbara och kompatibla. Ecvet gäller för alla inlärningsresultat som en enskild person uppnår genom olika utbildnings- och yrkesutbildningsvägar och som sedan överförs, erkänns och ackumuleras för att leda till en kvalifikation. Detta initiativ gör det lättare för EU-medborgarna att få erkännande i ett annat programland för sin yrkesutbildning och sina färdigheter och kunskaper. Du hittar mer information om Ecvet på kommissionens webbplats på:

- http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm
- http://www.ecvet-secretariat.eu

När Ecvet används bör de studiepoäng som samlats för inlärningsresultat bli öppna, och de bör anges i samförståndsavtalet mellan de deltagande organisationerna.

B: Rapportering

Vid utgången av perioden utomlands måste alla elever vid yrkesinriktad utbildning och personal som har deltagit i en mobilitet fylla i och lämna in en slutrapport. För mobilitet som har varat minst 19 dagar ska rapporten också innehålla en kvalitativ utvärdering av det språkliga stöd som har tagits emot under mobilitetsperioden.

Om en elev eller anställd inte lämnar in sin rapport kan den personen tvingas betala tillbaka EU-bidraget helt eller delvis. Det ska inte krävas någon återbetalning om en elev eller anställd har varit oförmögen att slutföra sin planerade verksamhet utomlands på grund av force majeure. Sådana fall ska rapporteras av den sändande organisationen och måste godkännas skriftligt av det nationella programkontoret.

Mobilitetsprojekt för skolpersonal

Mobilitetsprojekt gör det möjligt för skolor att ge sina lärare och annan undervisande personal möjlighet och motivation att skaffa sig ny kompetens som tillgodoser skolans behov. Skolans ledning bör spela en aktiv roll när det gäller att planera, stödja och följa upp mobilitetsprojektet.

För att säkerställa och maximera dessa verksamheters effekt på den professionella utvecklingen hos alla anställda, bör skolorna se till att den kompetens som deras personal skaffat sig får ordentlig spridning i hela skolan när mobilitetsperioden är slut och integreras i skolans undervisningsmetoder.

Innan de ansöker bör skolorna tänka igenom noggrant hur många anställda som realistiskt sett kan delta under projektets löptid (dvs. 1 eller 2 år), vilken typ av verksamhet de skulle delta i och hur denna verksamhet rent konkret kan följas upp på hemmaplan. Under ansökningsfasen kommer de sökande organisationerna att behöva ange preliminära siffror, typer och destinationsländer för den planerade mobiliteten.

Om det nationella programkontoret väljer mobilitetsprojektet och bekräftar den begärda budgeten, kan de stödmottagande organisationerna börja välja ut deltagare och organisera verksamheten i detalj.

1. Bidrag till projektets genomförande

Bidraget till Bidrag till projektets genomförande är ett bidrag till de kostnader som uppstår för institutioner i samband med verksamhet för att stödja mobilitetsprojekt för personal: Exempel:

- Utarbeta och följa upp den europeiska utvecklingsplanen.
- Organisatoriska arrangemang med partnerinstitutioner (främst i fråga om jobbskuggning och undervisningsuppdrag).
- Tillhandahålla information och stöd till personal.
- Urval av personal för mobiliteten.
- Utarbeta mobilitetsavtal för att säkerställa kvalitet i och erkännande av mobilitet.
- Språkliga och interkulturella förberedelser för personal som deltar i mobilitetsprojekt.
- Underlätta inkommande personals inkludering i högskolan.
- Se till att det finns effektiva mentors- och övervakningssystem för deltagare i mobilitetsprojekt.
- Underlätta deltagares återinkludering och bygga vidare på deras nyförvärvade kompetenser, till nytta för organisationen, elever och övrig personal.

2. Före mobilitetsprojektet

A: Europeisk utvecklingsplan

Innan en skola eller en samordnare för ett nationellt mobilitetskonsortium lämnar in sin ansökan måste den ta fram en europeisk utvecklingsplan. Denna plan ska beskrivas i ansökningsblanketten. I detta avsnitt beskrivs hur den planerade mobiliteten passar in i en bredare och mer långsiktig strategi för att utveckla och modernisera skolan eller skolorna som deltar i projektet.

Denna europeiska utvecklingsplan kommer att vara en viktig del i utvärderingen av bidragsansökningarna och bör innehålla information om

- skolans eller skolornas behov i fråga om kvalitetsutveckling och internationalisering (t.ex. när det gäller kompetensförvaltning, personalens kompetens, ny undervisnings-/inlärningsmetoder eller verktyg, europeisk dimension, språkfärdigheter, kursplan, organisation av undervisning och inlärning, förstärka kopplingar till partnerorganisationer) och hur den planerade verksamheten ska bidra till att uppfylla dessa behov,
- den förväntade effekten för elever, lärare och annan personal och för skolan i stort,
- hur skolan kommer att integrera den kompetens och erfarenhet som förvärvats av personalen i sin kursplan eller i skolans utvecklingsplan,
- hur eTwinning när det förekommer ska användas i samband med den planerade mobiliteten (se avsnittet nedan).

B: eTwinning

eTwinning främjar samarbete och nätverksarbete mellan skolor i Europa med hjälp av informations- och kommunikationsteknik (IKT). Det tillhandahåller vägledning, idéer och verktyg för att göra det lätt för skolorna att inrätta partnerskap och inleda samarbetsprojekt inom alla ämnesområden.

I samband med ett mobilitetsprojekt gör eTwinning det möjligt att

- hitta potentiella partner/mottagande organisationer utomlands och arbeta tillsammans med dem innan man ansöker om finansiering för att förbättra de planerade projektens kvalitet och effekt,
- använda de tillgängliga projektverktygen för att genomföra mer strategiska projekt och utnyttja partnernas bidrag,
- förbereda den utresande personalen, t.ex. genom kommunikation med den mottagande organisationen (för att lära sig mer om det mottagande landet och organisationen, diskutera och komma överens om verksamhet), deltagande i webbaserade utbildningar om deras mobilitetsperiod,
- samarbeta nära med alla inblandade skolor under och efter mobilitetsprojektet för personalen.

Det krävs ingen formell ansökan för att använda eTwinning. Skolan behöver bara registrera sig på eTwinning-portalen: http://www.etwinning.net.Den europeiska eTwinning-portalen är en fullständigt flerspråkig webbplats som erbjuder samarbetsverktyg och samarbetstjänster, där lärare kan registrera sig, hitta partner och arbeta tillsammans med dem. Den fungerar också som en mötesplats där alla intresserade lärare kan dela resurser, diskutera och hitta partnerskolor.

eTwinning hjälper skolor på både europeisk nivå genom den centrala stödtjänsten och nationell nivå genom de nationella stödtjänsterna. Alla lärare kan använda tjänster, utbildning, erkännande och verktyg som erbjuds av de nationella och europeiska stödtjänsterna för eTwinning. Mer information om dessa tjänster hittar du i avsnittet ”Vilka andra organ deltar i genomförandet av programmet?” i del A i handledningen.

C: Villkor för personalens deltagande

Urval

Den utsändande skolan ansvarar för urvalet av den personal som ska delta i mobilitet. Urvalsförfarandet måste vara rättvist, öppet, konsekvent och dokumenterat, och det ska göras tillgängligt för alla parter som deltar i urvalsprocessen. Deltagarnas profil måste uppfylla de kriterier för bidragsberättigande som anges i del B i handledningen. Den utsändande skolan bör fastställa urvalsförfarandet, dvs. hur personal ska uppmanas att ansöka, vilken dokumentation som

de sökande ska lämna in och hur den ska behandlas.

Skolan bör fastställa vilka kriterier som ska bedömas i urvalsförfarandet. Generella kriterier kan t.ex. vara motivation, tydliga mål för mobilitetsperioden, vilja att dela med sig av erfarenheterna vid hemkomsten. Vi rekommenderar starkt att ni inrättar en urvalskommitté som även kan ha deltagare utifrån, i stället för att låta en anställd fatta beslutet ensam.

Utöver dessa generella kriterier kan det finnas särskilda kriterier som är kopplade till mobilitetsprojektets egenskaper eller syfte (dvs. den relevans verksamhet som planeras av en enskild anställd har för skolans behov och andra kriterier som skolan fastställer).

Både de generella och de särskilda kriterierna måste godkännas och delas av alla som är med i urvalsprocessen och bör kommuniceras tydligt till de sökande. Det kan bli lättare att förbereda verksamheten om man delar eller diskuterar urvalskriterierna och den logiska grunden för dem med den mottagande organisationen. Urvalsförfarandet bör dokumenteras skriftligt inför eventuella interna klagomål.

Mobilitetsavtal

När deltagaren har valts ut bör denne, med den utsändande skolans hjälp (och partnerorganisationen om mobiliteten gäller ett undervisningsuppdrag eller jobbskuggning), formellt godkänna den typ av fortbildning som ska genomföras och dess innehåll, förtydliga hur den ska förbereda sig för fortbildningen, hur kunskaper/kompetens som förvärvats ska spridas till skolan och utanför skolan och vilka fördelar deltagandet kommer att ge på institutionell och personlig nivå. De bör också godkänna hur fortbildningen ska utvärderas och bedömas av den utsändande skolan. Avtalet bör upprättas innan en mobilitet inleds. Det viktigaste syftet med avtalet är att den utsändande skolan, den mottagande organisationen och deltagaren ska förtydliga förväntningarna och förvissa sig om att utlandsvistelsen blir meningsfull.

Mobilitetsverktyg (Mobility tool+)

Tidigast när deltagarna väljs ut måste projektorganisationen lägga in allmänna uppgifter om deltagaren och vilken typ av mobilitet som denne ska genomföra (t.ex. deltagarens namn, destination, mobilitetsperiodens längd osv.) i mobilitetsverktyget. Mobilitetsverktyget underlättar bidragsmottagarens förvaltning av mobiliteten inom Erasmus+. De stödmottagande organisationerna ansvarar också för att uppdatera mobilitetsverktyget med alla ändringar som sker i fråga om deltagare eller verksamhet under mobilitetsprojektets löptid. Bidragsmottagarna kan ta fram redan ifyllda rapporter ur mobilitetsverktyget utifrån de uppgifter som de har lagt in. Mobilitetsverktyget ska också generera rapporter som ska fyllas i av deltagarna i mobilitet. Mer information om mobilitetsverktyget och åtkomst till det ska lämnas i bidragsavtalet mellan det nationella programkontoret och bidragsmottagaren.

3. Efter mobilitetsprojektet

A: Erkännande av läranderesultat

De berörda utsändande och mottagande organisationerna bör komma överens om att utfärda ett

Europassintyg om mobilitet vid mobilitetsperiodens slut. Mer information om hur du går vidare hittar du på Europass webbplats: http://europass.cedefop.europa.eu/en/home

B: Reporting

Vid utgången av perioden utomlands måste alla anställda som har deltagit i en mobilitet fylla i och lämna in en slutrapport. Om en deltagare inte lämnar in sin rapport kan den personen tvingas betala tillbaka EU-bidraget helt eller delvis. Det ska inte krävas någon återbetalning om personen har varit oförmögen att slutföra sin planerade verksamhet utomlands på grund av force majeure. Sådana fall ska rapporteras av den sändande skolan eller samordnaren för det nationella mobilitetskonsortiet och måste godkännas skriftligt av det nationella programkontoret.

Mobilitetsprojekt för personal inom vuxenutbildning

Syftet med mobilitet i fortbildningssyfte för personal inom vuxenutbildning är att förbättra nyckelkompetenser och färdigheter hos personal inom vuxenutbildningen för att höja kvaliteten i undervisning och lärande i alla former och öka relevansen för behoven hos arbetsmarknaden och samhället i stort. Projekt som handlar om undervisnings-/lärandebehoven hos vuxenstuderande med begränsade möjligheter (däribland flyktingar, asylsökande och invandrare) kommer särskilt att uppmärksammas. Vuxenutbildningsorganisationer väntas använda mobilitet i fortbildningssyfte för sin personal strategiskt och för att internationalisera och öka kapaciteten hos sin organisation.

1. Bidrag till projektets genomförande

Bidraget till Bidrag till projektets genomförande är ett bidrag till de kostnader som uppstår för organisationerna i samband med verksamhet för att stödja mobilitetsprojekt för personal: Syftet med bidraget är att göra det lättare att organisera mobilitet av hög kvalitet för att öka kapaciteten hos vuxenutbildningsorganisationerna. Exempel:

- Utarbeta och följa upp den europeiska utvecklingsplanen.
- Tillhandahålla information och bistånd till personal.
- Urval av personal för mobiliteten.
- Organisatoriska arrangemang med partnerorganisationer (särskilt i fråga om jobbskuggning och undervisningsuppdrag).
- Utarbeta mobilitetsavtal för att säkerställa kvalitet i och erkännande av mobilitet.
- Språkliga och interkulturella förberedelser för personal som deltar i mobilitetsprojekt.
- Se till att det finns effektiva mentors- och granskningssystem för personal som deltar i mobilitetsprojekt.
- Stödja mobilitetsdeltagares återinkludering och använda deras nyförvärvade kompetens för att höja kvaliteten i vuxenutbildningsorganisationens undervisning och lärande.

Kvaliteten i organisationens genomförande och uppföljning av projektet ska beaktas när det slutliga bidraget fastställs. Kvaliteten i genomförandet av mobilitetsprojektet bör följa de riktlinjer som anges i den här bilagan för mobilitet för vuxenutbildningspersonal.

2. Före mobilitetsprojektet

a. Europeisk utvecklingsplan

Innan en vuxenutbildningsorganisation lämnar in sin ansökan måste den ta fram en europeisk utvecklingsplan. Denna plan ska beskrivas i ansökningsblanketten. I detta avsnitt beskrivs hur den planerade mobiliteten passar in i en bredare och mer långsiktig strategi för att utveckla och modernisera organisationen.

Denna europeiska utvecklingsplan kommer att vara en viktig del i utvärderingen av bidragsansökningarna och bör innehålla information om

- organisationens behov i fråga om kvalitetsutveckling och internationalisering (t.ex. när det gäller kompetensförvaltning, personalens kompetens, ny undervisnings-/inlärningsmetoder

eller verktyg, europeisk dimension, språkfärdigheter, kursplan, organisation av undervisning och inlärning, förstärka kopplingar till partnerorganisationer) och hur den planerade verksamheten ska bidra till att uppfylla dessa behov,
- den förväntade effekten för elever vid vuxenutbildning, lärare och annan personal och för organisationen i stort,
- hur organisationen kommer att integrera den kompetens som förvärvats av personalen i sin kursplan och i organisationens utvecklingsplan.

Syftet med den europeiska utvecklingsplanen är att se till att den planerade verksamheten är relevanta för såväl de enskilda deltagarna som för organisationen som helhet, eftersom de kommer att få större effekt för kvaliteten i undervisningen och inlärningen om de är väl integrerade i organisationens strategiska utveckling.

b. Mobilitetsverktyg (Mobility tool+)

Tidigast när deltagarna väljs ut måste den stödmottagande organisationen lägga in allmänna uppgifter om deltagaren och vilken typ av mobilitet som denne ska genomföra (t.ex. deltagarens namn, destination, mobilitetsperiodens längd osv.) i mobilitetsverktyget. Mobilitetsverktyget underlättar bidragsmottagarens förvaltning av mobiliteten inom Erasmus+. De stödmottagande organisationerna ansvarar också för att uppdatera mobilitetsverktyget med alla ändringar som sker i fråga om deltagare eller verksamhet under mobilitetsprojektets löptid. Bidragsmottagarna kan ta fram redan ifyllda rapporter ur mobilitetsverktyget utifrån de uppgifter som de har lagt in. Mobilitetsverktyget kommer också att generera rapporter som deltagarna i mobilitet ska fylla i.

Mer information om mobilitetsverktyget och åtkomst till det ska lämnas i bidragsavtalet mellan det nationella programkontoret och bidragsmottagaren.

c. Villkor för personalens deltagande

Urval

Den sändande organisationen ska välja ut de anställda. Urvals- och bidragsförfarandet måste vara rättvist, öppet, konsekvent och dokumenterat, och det ska göras tillgängligt för alla parter som deltar i urvalsprocessen.

Den sändande organisationen ska vidta de åtgärder som krävs för att förhindra eventuella intressekonflikter när det gäller de personer som kan bjudas in för att delta i urvalsorganen eller urvalsförfarandet för enskilda deltagare.

Mobilitetsavtal

Innan mobilitetsperioden inleds rekommenderar vi att den utsändande och den mottagande organisationen sluter ett avtal med deltagarna om vilken verksamhet de anställda ska delta i, skriftligt eller genom e-postmeddelanden. I detta avtal fastställs specifika mål för inlärningsresultaten av perioden utomlands, bestämmelser för erkännande och parternas respektive rättigheter och skyldigheter.

Både de utsändande och de mottagande organisationerna ska ansvara för kvaliteten i mobilitetsperioden utomlands.

3. Efter mobilitetsprojektet

a. Erkännande av läranderesultat

De berörda utsändande och mottagande organisationerna bör komma överens om att utfärda ett Europassintyg om mobilitet vid mobilitetsperiodens slut. Mer information om hur du går vidare hittar du på Europass webbplats: http://europass.cedefop.europa.eu/en/home.

b. Rapportering

Vid utgången av perioden utomlands måste alla anställda som har deltagit i en mobilitet fylla i och lämna in en slutlig deltagarrapport. Om en deltagare inte lämnar in sin rapport kan den personen tvingas betala tillbaka EU-bidraget helt eller delvis. Det ska inte krävas någon återbetalning om personen har varit oförmögen att slutföra sin planerade verksamhet utomlands på grund av force majeure. Sådana fall ska rapporteras av den sändande organisationen och måste godkännas skriftligt av det nationella programkontoret.

Utbyten för unga och personer som arbetar med unga

Tack vare de insatser för unga som får stöd av programmet Erasmus+ kan många unga skaffa sig kompetens och växa som personer genom icke-formellt och informellt lärande.

Med icke-formellt lärande avses lärande som äger rum utanför formella läroplaner. Det har ett delaktighetsbaserat och elevcentrerat fokus, genomförs av unga deltagare på frivillig basis och är därmed nära kopplat till deras behov, ambitioner och intressen. Genom att tillhandahålla en ytterligare källa till och nya former för lärande är denna verksamhet också viktig för att höja nivån inom den formella utbildningen och yrkesutbildningen, hjälpa unga som varken arbetar eller studerar eller unga med begränsade möjligheter och bekämpa social utestängning.

Med informellt lärande avses lärande i vardagslivet, på arbetet, med jämnåriga osv. Det handlar främst om att lära genom att göra. På ungdomsområdet kan informellt lärande ske genom ungdomsinitiativ, diskussioner med jämnåriga, frivilligverksamhet och i en rad andra situationer.

Icke-formellt och informellt lärande ger unga möjlighet att skaffa sig grundläggande kompetens som bidrar till deras personliga och sociopedagogiska utveckling och främjar deras aktiva deltagande i samhället, vilket också ökar deras möjligheter att få jobb. Tanken är att utbildningsverksamhet inom ungdomsområdet ska få stor positiv inverkan på unga och på de berörda organisationerna, de samhällen där verksamheten bedrivs, ungdomsområdet i sig och den europeiska ekonomin och samhället i stort.

Ett inslag av icke-formellt och informellt lärande av hög kvalitet är en mycket viktig aspekt av alla ungdomsprojekt som får stöd genom Erasmus+. Ungdomsprojekt som finansieras genom Erasmus+ måste respektera följande principer för icke-formellt och informellt lärande:

- Lärande i icke-formella sammanhang är avsiktligt och frivilligt.
- Unga och personer som arbetar med unga deltar aktivt i planering, förberedelse, genomförande och utvärdering av projektet.
- Utbildningsverksamheten bedrivs i en rad olika miljöer och situationer.
- Verksamheten bedrivs med stöd av professionella ledare (t.ex. utbildare, personer som arbetar med unga och experter på ungdomsfrågor) eller volontärer (t.ex. ungdomsledare och ungdomsutbildare).
- Verksamheten dokumenterar vanligtvis lärandet på ett särskilt, områdesinriktat sätt.

Aktiviteterna måste också vara planerade i förväg och bygga på delaktighetsbaserade metoder som

- ger utrymme för samspel mellan deltagare, utbyte av idéer och som förhindrar passivt lyssnande
- låter deltagarna bidra till verksamheten med sina egna kunskaper och färdigheter och vänder på de traditionella rollerna med ”experter” utifrån (omvänt lärande, från utvinning till självbestämmande)
- låter deltagarna göra egna analyser och reflektera över vad de har lärt sig under verksamheten (dvs. sina egna läranderesultat)
- ser till att deltagarna har inflytande på beslut om projektet och inte enbart deltar.

Slutligen bör verksamheten ha en interkulturell/europeisk dimension och

- uppmuntra deltagarna att reflektera över europeiska frågor och engagera dem i EU-projektet
- ge deltagarna möjlighet att upptäcka värderingar som de delar med personer från andra länder, trots kulturella skillnader
- utmana ståndpunkter som vidmakthåller ojämlikhet och diskriminering
- främja respekt för kulturell mångfald och motverka rasism och främlingsfientlighet.

1. Före utbytet

A: Avtal mellan projektpartner

Alla deltagande organisationer som medverkar i ett utbytessprojekt för unga rekommenderas starkt att underteckna ett internt avtal mellan sig. Syftet är att tydligt fastställa ansvarsområden, uppgifter och ekonomiska bidrag för alla parter som medverkar i projektet. De deltagande organisationerna ska gemensamt besluta om hur EU-bidraget ska fördelas och vilka kostnader det ska täcka.

Ett internt avtal är viktigt för att säkra ett gott och smidigt samarbete mellan partnerna i ett utbytesprojekt för unga och för att undvika eller hantera eventuella konflikter. Avtalet bör innehålla åtminstone följande uppgifter:

- Projektets namn och hänvisning till bidragsavtalet mellan den sökande deltagande organisationen och det beviljande programkontoret.
- Namn och kontaktuppgifter för alla deltagande organisationer som medverkar i projektet.
- Roller och ansvarsområden för varje deltagande organisation. Uppdelning av EU-bidraget (enligt ansvarsområdena).
- Villkor för utbetalningar och budgetöverföringar mellan deltagande organisationer.

Vi rekommenderar starkt att den här typen av avtal används för att skydda varje partners intressen i ett projekt, men avtalet är alltid en intern handling mellan partner och kommer inte att krävas av det beviljande nationella programkontoret.

B: Ackreditering av organisationer som deltar i Erasmus+ volontärverksamhet

Ackreditering ger tillträde till Erasmus+ volontärverksamhet och ser till att principer och miniminormer för kvalitet är uppfyllda. Dessa normer fastställs i stadgan för volontärarbete inom Erasmus+ och i ackrediteringsriktlinjerna som finns på EU-kommissionens webbplats1.

Alla organisationer från programländer och länder på västra Balkan, i södra Medelhavsområdet, i det östliga partnerskapet eller Rysslands internationellt erkända territorium som vill sända ut eller ta emot volontärer eller som vill samordna ett volontärprojekt måste vara ackrediterade.

För att få ackreditering måste organisationen lämna in en ackrediteringsansökan. Blanketten ska lämnas in till de berörda organ som ansvarar för ackreditering (se nedan). Samma organisation får ansöka om ackreditering för ett eller flera ändamål (som sändande, mottagande eller samordnande organisation). Om en organisation har flera roller i en ansökan måste den ha en godkänd ackreditering för alla dessa roller. Den organisation som lämnar in projektansökan måste vara ackrediterad som samordnande organisation.

Ackrediteringsansökningar får lämnas in när som helst (ansökningarna handläggs löpande). De måste dock lämnas in i god till innan projektansökan för volontärverksamhet lämnas in (minst sex veckor före projektansökan) för att undvika att volontäransökan avslås på grund av att någon av de

berörda organisationerna ännu inte har ackrediterats.

Ackrediteringen av organisationer utförs av

- det nationella programkontoret i det land där organisationen finns, för organisationer som finns i programländer
- Salto SEE för organisationer i länder på västra Balkan,
- Salto EECA för organisationer i länder i det östliga partnerskapet och Rysslands internationellt erkända territorium
- Salto Euromed för organisationer i länder i södra Medelhavsområdet.

När ackrediteringen väl har godkänts är den giltig för hela programperioden för Erasmus+. De organ som ansvarar för ackrediteringen får göra regelbundna kontroller eller stickprovskontroller för att kontrollera att de ackrediterade organisationerna fortfarande uppfyller kvalitetsnormerna för volontärtjänst inom Erasmus+. Efter kontrollerna kan ackrediteringen tillfälligt upphävas eller dras tillbaka helt.

För att göra det lättare att hitta partner publiceras projektbeskrivningar och profiler för alla ackrediterade organisationer i en databas över volontärorganisationer inom Erasmus+ (volontärdatabasen)2. Ackrediterade organisationer uppmuntras att använda volontärdatabasen för att annonsera när de söker volontärer för sina Erasmusprojekt. Det går att söka i databasen via Europeiska ungdomsportalen.

Obs: En organisation som tilldelats en kvalitetsmärkning inom programmet för den europeiska solidaritetskåren för volontärarbete behöver inte ansöka om ackreditering enligt Erasmus+ för att delta i volontärverksamhet. En kvalitetsmärkning inom den europeiska solidaritetskåren är giltig för volontärverksamhet inom Erasmus+.

C: Deltagarnas skydd och säkerhet

Europeiska sjukförsäkringskortet

I förekommande fall rekommenderar vi starkt att unga och ungdomsledare som deltar i utbytesprojekt för unga har ett europeiskt sjukförsäkringskort. Det är ett kostnadsfritt kort som ger tillgång till medicinskt nödvändig, offentlig hälso- och sjukvård under en tillfällig vistelse i något av de 28 EU-länderna, Island, Liechtenstein eller Norge, på samma villkor och till samma kostnad (kostnadsfritt i vissa länder) som de som är försäkrade i det landet. Mer information om kortet och hur det kan beställas finns på http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=sv.

Ungdomsutbyten

Alla deltagare i ett ungdomsutbyte måste vara försäkrade mot de risker som är förknippade med deras deltagande i verksamheten. I programmet Erasmus+ finns ingen enhetlig försäkringsform och några särskilda försäkringsbolag rekommenderas inte heller. De deltagande organisationerna får själva hitta den försäkring som är lämpligast för den typ av verksamhet som bedrivs och för de nationella försäkringsformer som finns.

Det är inte heller nödvändigt att kräva någon särskild projektförsäkring om deltagarna redan har ett försäkringsskydd som har tecknats av dem själva eller av de deltagande organisationerna. Följande måste dock alltid ingå:

- Skadeståndsansvar för ungdomsledare (inklusive, om så är lämpligt, yrkesansvars- eller ansvarsförsäkring).
- Olycksfall och allvarlig sjukdom (inklusive permanent eller tillfällig arbetsoförmåga).
- Dödsfall (inklusive hemtransport om verksamhet som bedrivs utomlands).
- När det är aktuellt även medicinsk hjälp, inklusive eftervård och särskild försäkring för särskilda situationer, t.ex. friluftsverksamhet.

Erasmus+ volontärförsäkring

Alla volontärer måste vara inskrivna i den försäkring för Erasmus+ volontärtjänst[3] som krävs enligt programmet Erasmus+ och som kompletterar den täckning som erbjuds av det europeiska sjukförsäkringskortet och nationella sociala trygghetssystem.

Volontärer som inte har rätt till ett europeiskt sjukförsäkringskort ska kunna få fullständig täckning genom den försäkring som tillhandahålls av EU-kommissionen.

Den samordnande organisationen ska tillsammans med de sändande och mottagande organisationerna ansvara för att volontärerna registreras för försäkringen. Registreringen måste göras före volontärens avresa och ska omfatta hela verksamhetsperioden.

Mer information om vad som ingår i försäkringen för volontärer samt instruktioner för registreringen finns på webbplatsen för EU:s programkontor.

D: Visumkrav

Unga och ungdomsledare som deltar i utbyteprojekt för unga kan behöva skaffa sig visum för vistelsen i det program- eller partnerland som står som värd för verksamheten.

Alla deltagande organisationer har ett gemensamt ansvar för att se till att de nödvändiga tillstånden (kort- eller långfristiga visum eller uppehållstillstånd) är i ordning innan den planerade verksamheten genomförs. Vi rekommenderar starkt att ni ansöker om nödvändiga tillstånd från de behöriga myndigheterna i mycket god tid, eftersom det kan ta flera veckor att få dem. Nationella programkontor och EU:s programkontor kan ge ytterligare råd och stöd i fråga om visum, uppehållstillstånd, socialförsäkring m.m.

E: Villkor för deltagande för volontärer

Urval

Urvalet av volontärer kan göras av vilken som helst av de organisationer som deltar i projektet (oftast den sändande eller samordnande organisationen).

Volontärverksamhet inom Erasmus+ är öppen för alla unga, även de med begränsade möjligheter. Volontärer ska väljas ut på ett rättvist, öppet och objektivt sätt, oberoende av deras etniska tillhörighet, religion, sexuella läggning, politiska åsikter osv. Det ska inte ställas några krav på tidigare kvalifikationer, utbildningsnivå, särskilda erfarenheter eller språkkunskaper. Det får upprättas en mer specifik profil för volontären om detta är motiverat av typen av uppgifter eller av projektets sammanhang.

Urvalsprocessen bör alltid ske i enlighet med principerna och kvalitetsnormerna för Erasmus+

volontärverksamhet.

Avtal med volontären

Före avresan måste varje volontär underteckna ett volontäravtal med den samordnande organisationen. I avtalet fastställs bland annat de uppgifter som volontären ska utföra och vilka läranderesultat som planeras. Som en del av avtalet ska den samordnande organisationen ge volontären ett informationspaket med information om vad han eller hon kan vänta sig av volontärtjänsten och hur ungdomspasset ska användas. När verksamheten är slutförd ska volontären få ett intyg. Volontäravtalet är alltid en intern handling mellan partner och volontärer, men det nationella programkontoret kan be att få se det.

Registreringsverktyg (Mobility Tool+)

När volontärerna väljs ut måste projektorganisationen så snart som möjligt lägga in allmänna uppgifter om deltagaren och vilken typ av verksamhet han eller hon ska genomföra (t.ex. volontärens namn, destination och volontärtjänstens längd) i verktyget Mobility Tool+. Mobility Tool+ underlättar bidragsmottagarens hantering av utlandsvistelserna inom Erasmus+. Projektorganisationerna ansvarar också för att uppdatera Mobility Tool+ om uppgifterna om deltagarna eller verksamheten ändras under projektets gång. Bidragsmottagarna kan ta fram redan ifyllda rapporter från verktyget utifrån de uppgifter som de har lagt in. Mobility Tool+ kommer också att generera rapporter som projektdeltagarna ska fylla i.

Mer information om Mobility Tool+ och hur man får tillgång till det finns i bidragsavtalet mellan det nationella programkontoret och bidragsmottagaren.

Språkstöd

Unga som deltar i volontärverksamhet i minst två månader har rätt till språkhjälp före avresan eller under utlandsvistelsen.

För språk som finns med i språkstödet på nätet:

EU-kommissionen har inrättat ett webbverktyg för volontärer där de kan bedöma sina kunskaper i det språk som de ska använda under sin volontärtjänst utomlands. På så sätt kan de också förbättra sina språkkunskaper före och efter volontärtjänsten. Deltagare som har minst nivå B2 i volontärtjänstens huvudspråk kan i mån av tillgång välja att delta i en webbaserad språkkurs i mottagarlandets språk. Denna webbaserade tjänst införs stegvis under programmets gång. Språkstödet ges på följande sätt:

- Vid tidpunkten för ansökan ska den sökande organisationen bedöma behovet av språkstöd hos deltagarna i det språk som volontärerna främst kommer att använda för att utföra sina uppgifter eller i mottagarlandets språk.
- De nationella programkontoren delar ut licenser till projektorganisationer enligt EU-kommissionens allmänna kriterier.
- Alla utvalda volontärer (utom de som har språket som sitt modersmål och i andra undantagsfall) som har tillgång till den webbaserade tjänsten måste göra ett webbaserat prov för att bedöma sina kunskaper i det främmande språk som de kommer att använda under sin volontärtjänst eller i mottagarlandets språk. Volontärerna kommer att underrättas om

resultatet av bedömningen, som inte påverkar deras möjlighet att resa utomlands.
- Beroende på antalet tillgängliga licenser kan de volontärer som behöver språkstöd få möjlighet att delta i en webbaserad språkkurs.
- I slutet av volontärperioden gör volontärerna göra en ny bedömning för att mäta sina framsteg i det valda språket. Volontären, och på begäran även den samordnande organisationen, kommer att underrättas om resultatet som sedan kan föras in i ungdomspassintyget.

I början av programmet kommer de webbaserade bedömningarna och kurserna inte att erbjudas på alla EU-språk, och det kan hända att det inte finns språkkurser för alla deltagare som efterfrågar dem. Närmare upplysningar finns på kommissionens och de nationella programkontorens webbplatser.

Det webbaserade språkstödet ska inte hindra organisationerna från att erbjuda volontärerna andra typer av språkstöd.

För språk som inte finns med i språkstödet på nätet:

För språk som inte ingår i kommissionens nättjänst måste de deltagande organisationerna i utbytesprojektet för unga anordna språkstöd. De kan få ett särskilt bidrag till språkstödet. De som får bidraget bör uppmuntra deltagarna att börja studera språket före sin volontärtjänst. Dessutom kan de organisationer som medverkar i ett utbytesprojekt för unga använda bidraget för projektets genomförande för att tillgodose deltagarnas behov av pedagogiska, uppgiftsrelaterade, interkulturella eller särskilda språkliga förberedelser (se avsnittet om finansieringsregler i del B i handledningen).

Utbildning före avresan

Kvaliteten på deltagarnas förberedelser är en viktig faktor för att projektet ska kunna genomföras så bra som möjligt. Därför ska volontärerna erbjudas utbildning före avresan. De deltagande organisationerna ansvarar för utbildningen (oftast den sändande eller den samordnande organisationen). Den ger volontärerna möjlighet att prata om sina förväntningar, stärka sin motivation och utforma sina lärandemål, samt få information om värdlandet och om Erasmus+. Dessutom kan de nationella programkontoren anordna en endagskurs före avresan för att knyta kontakt med de utresande volontärerna.

2. Under utbytet

Utbildnings- och utvärderingscykel för volontärtjänst inom Erasmus+

Volontärer inom Erasmus+ ska delta i utbildnings- och utvärderingssammankomster som anordnas i enlighet med dokumentet Utbildnings- och utvärderingscykel för europeisk volontärtjänst – EU-kommissionens riktlinjer och miniminormer för kvalitet, som finns på webbplatsen.

Vem ansvarar för utbildnings- och utvärderingscykeln för Erasmus+?

Vem som ansvarar för att anordna utbildnings- och utvärderingscykeln beror på var evenemangen äger rum:

- I programländer: Utbildningen/utvärderingen anordnas av de nationella programkontoren.
- I partnerländer i EU:s grannskap (region 1-4): Utbildningen/utvärderingen anordnas av resurscentrumen för Salto SEE, Salto EECA och Salto Euromed4 i de länder som respektive resurscentrum ansvarar för.
- I andra partnerländer: Utbildnings- och utvärderingssammankomster anordnas inte av nationella programkontor eller Salto. Det är de deltagande organisationernas ansvar att se till att volontärerna får utbildning vid ankomsten och att de får tillfälle att göra en halvtidsutvärdering av sina erfarenheter av volontärtjänsten. När det gäller verksamhet inom ramen för kapacitetsuppbyggnad på ungdomsområdet kan kostnader i samband med sådana förberedelser täckas under budgetposten ”verksamhetskostnader”.

Så snart avtalet är underskrivet av båda parter ska den samordnande organisationen omedelbart fylla i uppgifter om volontären eller volontärerna i Mobility Tool+ och ta kontakt med det berörda nationella programkontoret eller Salto-resurscentrumet för att ge dem möjlighet att organisera utbildnings- och utvärderingssammankomster för de volontärer som ska delta i projektet.

Bidragsmottagarna uppmuntras alltid att erbjuda volontärerna ytterligare utbildnings- och utvärderingsmöjligheter, även om det inte har anslagits några särskilda medel för detta i projektbidraget. Alla berörda leverantörer av utbildnings- och utvärderingsverksamhet bör informera om ungdomspasset.

För projekt som är kortare än två månader ansvarar de deltagande organisationerna för att organisera förberedelsemöten som är anpassade efter volontärernas behov och typen av volontärverksamhet. Dessutom kan de deltagande organisationerna i motiverade fall anordna en ankomstkurs för kortvariga verksamheter för ungdomar med begränsade möjligheter. Inom ramen för utbytesprojekt kan kostnaderna för kurser för ungdomar med begränsade möjligheter täckas under posten ”särskilda kostnader” (se avsnittet om finansieringsregler i del B i handledningen).

3. Efter utbytet

Erkännande av läranderesultat – ungdomspass (Youthpass)

Alla ungdomar, volontärer eller ungdomsledare som deltar i ett utbytesprojekt för unga har rätt att få ett intyg genom ungdomspasset (Youthpass). Där beskrivs och valideras det icke-formella och informella lärandet under projektet (läranderesultat). Ungdomspass kan också användas under projektverksamheten som ett verktyg för att hjälpa deltagarna att bli mer medvetna om sin lärandeprocess. Mer stöd och information om ungdomspass hittar du i handledningen om ungdomspass och annat aktuellt material på www.youthpass.eu.

4. Andra typer av utbyten för unga och personer som arbetar med unga

Utöver utbytesprojekten inom programområde 1 stöder Erasmus+ utbyten för unga och personer som arbetar med unga även inom ramen för strategiska partnerskap och kapacitetsuppbyggnad på ungdomsområdet. I dessa fall måste de deltagande organisationerna följa samma principer och kvalitetsnormer som för de verksamheter som finansieras inom utbytesprojekt.

1.http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisati...

2.Finns på http://europa.eu/youth/volunteering/
3.https://www.cignahealthbenefits.com/en/plan-members
4.https://www.salto-youth.net/

Erasmus Mundus gemensamma masterprogram

1. Villkor för utformningen av det gemensamma Erasmus Mundus masterprogrammet

Ett gemensamt Erasmus Mundus masterprogram måste vara färdigutvecklat när ansökan lämnas in och vara klart att drivas under fyra på varandra följande omgångar från och med det andra läsåret efter ansökan, om konsortiet väljer ett förberedande år när det utses. Konsortier som inte väljer ett förberedande år förväntas genomföra den första mastern omgående, det vill säga under det första läsåret efter att de utsetts.

För att följa Programhandledningens minimikrav måste högskolor i programländer kunna visa hur varje masterprogram som leder till en examen godkänns, utifrån hur Erasmus Mundus gemensamma masterprogram är utformade. Nationella masterprogram som leder till en examen måste också ömsesidigt erkännas av de högskolor i programländer som ingår i konsortiet. Om det Erasmus Mundus masterprogram som föreslås är resultatet av en helt ny kursplan och inte förbundet med ett redan existerande och godkänt nationellt masterprogram, måste det bekräftas vid ansökan att mastersprogrammet godkänns. Dessutom bör de sökande vara medvetna om att processen för att erkänna Erasmus Mundus studieperioder inom konsortiet måste vara beslutad innan den första antagningen av studenter till det gemensamma masterprogrammet görs.

Högskolor i programländer som fungerar som partner i konsortiet måste vara institutioner som utfärdar masterexamen och har kapacitet att utfärda antingen en gemensam eller multipel examen (åtminstone en dubbel examen) för studenter i det gemensamma masterprogrammet. Konsortiet måste också se till att alla studenter som tagit examen får ett gemensamt tillägg till examensbevis vid utgången av sin studieperiod som omfattar hela innehållet i masterprogrammet.

Såvida ansökare inte uttryckligen väljer bort det, kommer det första året att vara ett förberedelse- och marknadsföringsår (medvetandehöjande år) då programmet ska offentliggöras och den första studentantagningen ska göras. De gemensamma Erasmus Mundus masterprogrammen måste säkerställa kompletta gemensamma förfaranden för antagningskrav för studenter1 , undervisnings-/yrkesutbildningsverksamhet, kvalitetssäkringsmekanismer, examinationer och resultatbedömningar av studenter, administrativ och ekonomisk förvaltning av konsortiet, egenskaper/omfattning av tjänster som erbjuds studenter (t.ex. språkkurser, viseringsstöd) osv. Alla studenter måste omfattas av ett sjuk- och hälsovårds- och försäkringssystem som väljs av konsortiet. Detta system måste uppfylla minimikraven för gemensamma Erasmus Mundus masterprogram enligt vad som fastställs i de respektive riktlinjer som finns på Centrala programkontorets webbplats.

Dessa delar är avgörande för att visa att en kurs inom ett gemensamt Erasmus Mundus masterprogram och det genomförande konsortiet är fullständigt integrerade. Därför förväntas ett utkast till konsortieavtal lämnas tillsammans med ansökan. Utkastet ska omfatta dessa och andra viktiga frågor på ett tydligt och öppet sätt. Att det finns ett aktuellt, omfattande och robust utkast till konsortieavtal är ett tecken på att partnerna är redo och att ansökan är mogen.

EMJMD-konsortiet måste ta fram gemensamma marknadsförings- och informationsverksamhet för att se till att det gemensamma studieprogrammet och stipendiesystemet inom Erasmus+ får global

uppmärksamhet. Sådana aktiviteter innebär att en integrerad och omfattande kurswebbplats måste utvecklas (på engelska och på det huvudsakliga undervisningsspråket om det inte är engelska). Webbplatsen ska innehålla all nödvändig information om EMJMD för studenter och framtida arbetsgivare inför den första stipendieansökningsomgången.

Förfarandet och ansökningstiden för studentansökan bör utformas på ett sådant sätt att studenterna får all nödvändig information i förväg och tillräckligt med tid för att utarbeta och lämna in sin ansökan (dvs. minst 4 månader innan sista ansökningsdag för stipendiet). Konsortiet uppmanas också att organisera kurser i värdinstitutionernas språk och erbjuda kurser i andra allmänt talade språk. Synligheten ska få stöd genom kommissionens och Centrala programkontorets webbplatser, genom de nationella programkontoren och EU:s delegationer. Du hittar riktlinjer för webbplatserna för EMJMD på Centrala programkontorets webbplats.

2. Villkor för masterstudenter

Masterstudenter som vill gå ett gemensamt Erasmus Mundus masterprogram måste ha tagit en första högre examen2 eller kunna uppvisa en likvärdig utbildningsnivå i enlighet med nationell lagstiftning och praxis. Varje konsortium för gemensamma masterprogram ska ansvara för att fastställa sitt eget ansökningsförfarande för studenter och egna urvalskriterier enligt de krav och riktlinjer som finns på Centrala programkontorets webbplats. Studenter kan ansöka om ett Erasmus Mundus-stipendium för vilka Erasmus+ Erasmus Mundus-kurser de vill (katalogen för Erasmus Mundus gemensamma masterprogram finns tillgänglig på den här webbplatsen: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/library/emjmd-catalogue_en, men maximalt för tre olika gemensamma program per läsår.

Erasmus+-stipendier för studenter vid gemensamma Erasmus Mundus masterprogram kan erbjudas studenter från alla regioner i världen. Konsortiet ska ta hänsyn till den geografiska balansen, dvs. högst tre kandidater från samma land (med samma nationalitet) bör tilldelas ett EMJMD-stipendium under samma antagningsomgång. Studenter med dubbelt medborgarskap måste ange under vilken nationalitet de ansöker om stipendium. Särskilda regler kan dock vara tillämpliga när det gäller ytterligare finansiering för olika regioner i världen. EMJMD-konsortier kommer också att uppmuntras att skriva in egenfinansierade studenter3 motsvarande ungefär 25 % av Erasmus +-stipendiaterna.

Studentstipendier för att delta i det gemensamma Erasmus Mundus masterprogrammet ska gälla för deltagande i hela EMJMD-programmet. Stipendiater får inte överföra studiepoäng från kurser som de har gått före inskrivningen i det gemensamma Erasmus Mundus masterprogrammet för att minska sin obligatoriska verksamhet i det gemensamma programmet. Stipendiater för gemensamma masterprogram får inte heller samtidigt vara mottagare av ett bidrag för mobilitet för studenter eller personal inom ramen för andra program för högskoleutbildning som finansieras genom EU:s budget eller vice versa.

För att garantera full insyn i genomförandebestämmelserna för det gemensamma Erasmus Mundus masterprogrammet och fastställa de inskrivna studenternas rättigheter och ansvar gentemot EMJMD-konsortiet ska båda parterna (dvs. antagna studenter och EMJMD-konsortier) underteckna ett studentavtal (se mall på Centrala programkontorets webbplats) innan studenten skrivs in i det gemensamma masterprogrammet. Detta studentavtal ska täcka alla akademiska, ekonomiska, administrativa, beteenderelaterade aspekter osv. för genomförandet av det gemensamma masterprogrammet och, för stipendiater, hanteringen av stipendiet. Avtalet bör innehålla resultatindikatorer för förvärv av ett lägsta antal ECTS-poäng (och konsekvenser av att inte ta dessa poäng), information om de tjänster som erbjuds studenten samt närmare upplysningar om

hälsovård/socialförsäkring, mobilitetskrav och regler för avhandlingar/examinationer/examen osv. För öppenhetens skull måste mallen för studentavtalet offentliggöras på det gemensamma masterprogrammets webbplats (alla gemensamma masterprogram måste ha en egen webbplats).

3. Villkor för granskning och kvalitetskontroll

För att kunna övervaka genomförandet av EMJMD-kurser måste det stödmottagande konsortiet använda ett antal övervaknings- och kvalitetssäkringsmekanismer:

- De måste upprätta en gemensam kvalitetssäkringsplan med gemensamma utvärderingsmetoder och utvärderingskri-terier, överenskomna tidsplaner och milstolpar för genomförandet och uppföljningsinsatser. Rutinerna för kvalitetssäk-ring måste vara inbyggda i det gemensamma masterprojektets utformning vid ansökningsskedet, främst interna och externa utvärderingsaktiviteter, återkoppling om indikatorer (t.ex. de examinerades anställningsbarhet, hållbarhet) osv. Resultaten och slutsatserna av kvalitetssäkringen ska rapporteras av konsortiet till Centrala programkontoret.
- De ska regelbundet lämna in del-/lägesrapporter om genomförandet av projektet.
- Studenternas mobilitet och resultat (i termer av genomförda verksamheter, förvärvade ECTS-poäng och utfärdade examina) ska övervakas kvantitativt och kvalitativt genom Centrala programkontoret webbaserade mobilitetsverktyg.
- De ska upprätthålla förbindelser och samarbete (när så är tillämpligt och förväntas) med Erasmus Mundus student- och alumniförening (EMA, webbplats: www.em-a.eu).
- De ska hålla gemensamma möten med deltagande högskolor, studentföreträdare, genomförandeorganets program-tjänstemän, anställda vid de berörda nationella programkontoren och vid behov med externa experter. Minst två av dessa möten ska anordnas av EMJMD-konsortiet under den period som bidragsavtalet omfattar.
- De inskrivna studenterna ska ge återkoppling via Centrala programkontorets webbaserade mobilitetsverktyg.
- Konsortiet ska delta i tematiska klustermöten som anordnas av kommissionen, de nationella programkontoren eller Centrala programkontoret för att stödja utbyte av goda exempel och lärande av varandra.

4. Urvalsförfarande för EMJMD-konsortier

Det viktigaste målet för det gemensamma Erasmus Mundus masterprogrammet är att locka, välja och finansiera spetskompetens. Detta bör gälla såväl den akademiska kvaliteten hos de viktigaste aktörerna (deltagande organisationer och EMJMD-studenter) som genomförandekapaciteten hos konsortierna, som väntas genomföra ett integrerat internationellt studieprogram med studenter från program- och partnerländer. Förslagen bedöms av akademiska experter i en utvärderingsprocess i ett steg.

Bedömningen av de fyra tilldelningskriterierna, dvs. projektets relevans, projektets utformning och genomförande, kvaliteten på projektgruppen och samarbetsarrangemangen och effekt och spridning, ska utmynna i en rangordning av alla förslag. Endast förslag som har fått minst 30 poäng av 40 under tilldelningskriteriet ”projektets relevans” och sammanlagt har fått minst 70 poäng av 100 kan komma i fråga för finansiering.

Förslag som klarar alla poänggränser kommer att bedömas i fråga om ytterligare stipendier för vissa utvalda regioner i partnerländerna under avsnittet ”Ytterligare stipendier för studenter från målregioner i världen”. De akademiska experterna kommer att analysera och utvärdera de svar som

lämnas utifrån det ytterligare tilldelningskriteriet ”projektets relevans i målregionen” och ange, med ett ja eller ett nej, om informationen är relevant eller inte.

Bedömningen av det ytterligare kriteriet påverkar inte den ursprungliga rangordningen från utvärderingen av de fyra tilldelningskriterierna (projektets relevans, kvaliteten på projektets utformning och genomförande, projektgruppens kvalitet och samarbetsarrangemang samt effekt och spridning).

---

1. Urvalsförfarandet måste vara organiserat så att det säkerställer att de bästa studenterna i världen väljs ut.
2. Detta villkor måste vara uppfyllt vid inskrivningen, men konsortier för gemensamma mastersprogram får besluta att godkänna stipendieansökningar från studenter som studerar sista året för sin första högre examen.
3. Egenfinansierade studenter är studenter som antingen betalar sina studier själva eller som har fått ett stipendium från ett annat system.

Strategiska partnerskap

1. Projektformat

Strategiska partnerskap ska stödja ett brett och flexibelt urval av verksamheter för att genomföra innovativa metoder, främja utveckling och modernisering av organisationer och stödja policyutveckling på europeisk, nationell och regional nivå.

Beroende på projektets mål, de deltagande organisationerna, den förväntade effekten och andra faktorer kan strategiska partnerskap vara olika omfattande och anpassa sin verksamhet därefter. Förenklat kan man säga att partnerskapen gör det möjligt för de deltagande organisationerna att få erfarenhet av internationellt samarbete och öka sin kapacitet, men också att nå bra och innovativa resultat. Kvalitetsbedömningen av projektansökan ska stå i proportion till målen för samarbetet och vilka typer av organisationer som deltar.

I avsnittet nedan ges förslag på verksamheter som kan bedrivas inom ramen för ett strategiskt partnerskap för att främja sektorsövergripande samarbete eller ta itu med ett särskilt område inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsverksamhet. Avsnittet ger bara exempel – de deltagande organisationerna får gärna planera sina projekt på ett annat sätt.

Verksamheter

- Kursplaner, kurser, gemensamma studieprogram, gemensamma moduler (även e-moduler), integration av en större variation av lärandemodeller (utbildning på distans, på deltid och i moduler).
- Material och metoder för lärande, undervisning, utbildning och ungdomsverksamhet samt pedagogiska metoder och verktyg.
- Projektbaserat samarbete, lärande av varandra, workshoppar, virtuella laboratorier och virtuella samarbetsrum.
- Kapacitetsuppbyggnad och nätverksarbete.
- Utarbetande och genomförande av strategiska samarbetsplaner.
- Information, vägledning, handledning och rådgivning.
- Undersökningar, jämförande analyser, evidensinsamling och studier av konkreta exempel.
- Definition av kvalitativa normer och kompetensbaserade yrkesprofiler.
- Förbättring av kvalifikationsramar, överföring av studiemeriter, kvalitetssäkring, erkännande och validering.
- Lärande, undervisning och utbildning (se punkt 2 nedan).

Dessutom förväntas alla strategiska partnerskap att sprida sina resultat både riktat och brett för att se till att de används mer allmänt och får större genomslag utanför de organisationer som deltar direkt i projektet. Kraven på spridning ska stå i proportion till projektets mål och omfattning.

Organisationer och institutioner inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsverksamhet och från andra socioekonomiska sektorer kan samarbeta för att – genom sina projekt – uppnå målen inom ett eller flera områden för allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsverksamhet. Följande typer av verksamheter är särskilt meningsfulla inom varje enskilt område för att nå de mål som beskrivs i del B i handledningen, inom eller över sektorsgränserna.

Sektorsövergripande samarbete

Utveckla, testa, anpassa och genomföra innovativa metoder för följande:

- Strategiskt samarbete mellan olika utbildningssektorer och lokala och regionala företag, till exempel för att undersöka anställbarheten eller underlätta övergången till arbetslivet eller mellan olika utbildningsnivåer.
- Gemensamma forskningsprojekt som genomförs via partnerskap mellan den högre utbildningen och andra utbildningsnivåer, till exempel om bedömning eller läranderesultat som gäller gränsöverskridande kompetens.
- Strategiskt samarbete mellan dem som erbjuder formell och icke-formell/informell utbildning, till exempel när det gäller it-baserad undervisning och digitalt lärande.
- Undersökning och analys av sammanhängande pedagogiska strategier och metoder, särskilt sådana som ger gränsöverskridande kompetens (t.ex. entreprenörskap) och tas fram inom flera utbildningssektorer.
- Projektbaserat samarbete mellan partner från olika utbildningssektorer och länder (t.ex. tidiga utbildningsstadier tillsammans med gymnasienivå) för att undersöka användningen av CLIL1 för att stärka språkkunskaperna hos elever i alla åldrar, också de med invandrarbakgrund.
- Samarbete och utbyte av metoder mellan dem som ansvarar för stödtjänster på olika utbildningsnivåer (t.ex. yrkes- och studievägledning, metoder och verktyg för handledning och utveckling av system för att följa elevernas framsteg) eller dem som hjälper eleverna, för att få fram bättre kvalitet och enhetlighet i utbildningen.
- Partnerskap på alla utbildningsnivåer som främjar tillgången till lärande via öppna lärresurser genom utbyte av goda exempel och utveckling av öppna lärresurser på olika nivåer.
- Gemensamma forskningsprojekt som involverar partnerskap mellan utbildnings- och ungdomssektorer för att utforska potentialen för lärandeanalys och bedömning på gräsrotsnivå för att öka kvaliteten på lärandet.
- Samarbete mellan skolor, yrkesskolor och lärosäten för att utforska verksamheter som kan bidra till ökad enhetlighet mellan olika EU-baserade och nationella verktyg för öppenhet och erkännande.
- Samarbete mellan ungdomssektorer och lärosäten för att underlätta erkännande och validering av icke-formellt och informellt lärande och möjligheterna att anknyta dem till formella utbildningsvägar och öka öppenheten mellan olika områden.

Högre utbildning

- Utveckla, testa, anpassa och genomföra innovativa metoder för följande:
    - Gemensamma studieprogram och kursplaner, intensivprogram och gemensamma moduler – t.ex. e-moduler – mellan partner från olika länder, ämnesområden och ekonomiska sektorer (offentlig/privat) för att se till att de tillgodoser arbetsmarknadens behov.
    - Projektbaserat samarbete över gränserna mellan företag och studenter/högskolepersonal för att studera konkreta exempel.
    - Pedagogiska metoder, särskilt de som bidrar till generella kompetenser, entreprenörstänkande och kreativt tänkande, bl.a. genom att man inför fler-, trans- och tvärvetenskapliga metoder, för in utbildningsutbyten mer systematiskt i kursplanerna och utnyttjar it bättre.
    - En större variation av studiemodeller (på distans, på deltid och i moduler), framför allt genom nya former av skräddarsytt lärande, strategisk användning av öppna lärresurser och plattformar för virtuella utbyten och virtuellt lärande.
    - Nya metoder för att underlätta överföring mellan utbildningssektorer (t.ex. genom

validering av tidigare utbildning, flexibla modulbaserade studier och blandat lärande).
    - Yrkesvägledning och yrkesrådgivning och metoder och verktyg för handledning.
    - Engagemang från lärosäten och lokala och regionala myndigheter baserat på internationellt samarbete för att främja regional utveckling och sektorsövergripande samarbete för att bygga broar och utbyta kunskaper mellan olika formella och informella utbildningssektorer.
    - Samarbete och utbyte av metoder mellan dem som ansvarar för stödtjänster (t.ex. yrkes- och studievägledning, metoder och verktyg för handledning och utveckling av system för att följa studenternas framsteg) eller dem som arbetar med studentstöd, för att höja kvaliteten (dvs. locka och behålla icke-traditionella studenter, t.ex. vuxna och underrepresenterade grupper inom den högre utbildningen).
- Lättare erkännande och certifiering av färdigheter och kompetens på nationell nivå genom effektiv kvalitetssäkring som baseras på läranderesultat med hänvisning till europeiska och nationella kvalifikationsramar.
- Flexibla utbildningsvägar för högskolestuderande och utexaminerade, inklusive validering av deras tidigare lärande.

Yrkesutbildning

- Utveckla, testa, anpassa och anta och genomföra innovativa metoder för följande:
    - Definition av kompetensnormer efter läranderesultat och efterföljande anpassning eller utveckling av kursplaner och kurser för yrkesutbildning, undervisningsmaterial och verktyg.
    - Lärande- och undervisningsmetoder för yrkesutbildning och pedagogiska metoder, särskilt sådana som ger nyckelkompetenser och grundläggande färdigheter, språkkunskaper och it-kunskaper.
    - Nya former av praktiska utbildningar och studier av konkreta exempel inom företag och industri, utveckling och genomförande av projektbaserat internationellt samarbete mellan företag och studenter och personal vid yrkesskolor.
    - Nya undervisnings- och utbildningsmetoder för yrkesutbildning, t.ex. arbetsplatsbaserat lärande, virtuella utbyten, öppna lärresurser och bättre it-användning, t.ex. genom virtuella laboratorier och arbetsplatser som är anpassade till arbetsmarknadens behov.
    - Yrkesvägledning och yrkesrådgivning och metoder och verktyg för handledning.
    - Verktyg och metoder för att öka yrkeskunnandet och fortbilda yrkeslärare och annan personal med särskilt fokus på att förbättra yrkeslärarnas grundutbildning och fortbildning.
    - Förvaltning och ledning av yrkesskolor.
    - Strategiskt samarbete mellan yrkesskolor och det lokala och regionala näringslivet, t.ex. organ för ekonomisk utveckling.
    - Samarbete mellan yrkesskolor, lärosäten och formgivnings-, konst-, forsknings- och innovationscentrum för att utveckla kreativitet och innovation.
- Lättare erkännande och certifiering av färdigheter och kompetens på nationell nivå genom att följa europeiska och nationella kvalifikationsramar och använda EU:s instrument. Flexibla utbildningsvägar för högskolestuderande och utexaminerade, inklusive validering av deras tidigare lärande.
- Överföring av studiemeriter (Ecvet) och kvalitetssäkring (Eqavet) av yrkesskolor.

Skolutbildning

- Utveckla, testa, anpassa och anta och genomföra innovativa metoder för följande:
    - Nya läroplaner, kurser samt material och verktyg för lärande.

    - Lärande- och undervisningsmetoder och pedagogiska metoder, särskilt sådana som ger nyckelkompetenser och grundläggande färdigheter, språkkunskaper och it-kunskaper.
    - Nya former av praktiska utbildningar och studier av konkreta exempel inom företag och industri.
    - Nya undervisnings- och utbildningsmetoder för yrkesutbildning, t.ex. öppet och flexibelt lärande, virtuella utbyten, öppna lärresurser och bättre it-användning.
    - Vägledning, rådgivning och metoder och verktyg för handledning.
    - Verktyg och metoder för att öka yrkeskunnandet och fortbilda lärare, utbildare och annan personal med särskilt fokus på att förbättra lärarnas grundutbildning och fortbildning.
    - Förvaltning och ledning av utbildningsinstitutioner.
    - Uppsökande verksamhet mellan organisationer inom olika utbildnings- och ungdomssektorer.
    - Strategiskt samarbete mellan utbildningsanordnare och lokala och regionala myndigheter.
- Utbyte av erfarenheter och goda exempel och verksamhet och workshoppar för att lära av varandra.
- Gemensam forskning och gemensamma undersökningar, studier och analyser.
- Lättare erkännande och certifiering av färdigheter och kompetens på nationell nivå genom att följa europeiska och nationella kvalifikationsramar och använda EU:s valideringsinstrument.
- Ökat samarbete mellan lokala och/eller regionala skolmyndigheter från olika programländer för att stödja den strategiska utvecklingen genom projekt som involverar skolor och lokala privata organisationer och civilsamhällesorganisationer som är aktiva på arbetsmarknaden eller inom utbildning och ungdomsverksamhet.

Vuxenutbildning

- Utveckla, testa, anpassa och införa innovativa metoder för följande:
    - Nya kursplaner, kurser, lärandematerial ochlärandeverktyg.
    - Lärande- och undervisningsmetoder och pedagogiska metoder, särskilt sådana som ger nyckelkompetens och grundläggande färdigheter, språkkunskaper och it-kunskaper.
    - Nya former av lärande för vuxna och tillhandahållande av vuxenutbildning, framför allt strategisk användning av öppet och flexibelt lärande, virtuella utbyten, öppna lärresurser och bättre it-användning.
    - Vägledning, rådgivning och metoder och verktyg för handledning av vuxenstuderande.
    - Verktyg och metoder för att öka yrkeskunnandet och fortbilda lärare och annan personal med särskilt fokus på att förbättra grundutbildning och fortbildning av lärare inom vuxenutbildningen.
    - Förvaltning och ledning av utbildnings- och vuxenutbildningsorganisationer.
    - Uppsökande verksamhet mellan organisationer inom olika utbildnings- och ungdomssektorer.
    - Strategiskt samarbete mellan utbildningsanordnare och lokala och regionala myndigheter.
- Flexibla utbildningsvägar för vuxenstuderande, inklusive validering av deras tidigare lärande:
    - Jämförande analys av modeller och metoder för förvaltning eller genomförande,
    - Praktisk tillämpning och testning av metoder för att värdera kunskap och kompetens som förvärvats genom informellt och icke-formellt lärande.
- Fler lärandemöjligheter för vuxna:
    - Främja framväxten av lärandecentrum och regionala nätverk för utbildningsanordnare.
    - Åtgärder för att utveckla lärandeaspekten hos organisationer som inte i första hand arbetar med utbildning (t.ex. kulturorganisationer).

    - Ta fram kurser för att få fram fler och bättre europeiska kurser för lärare, chefer eller annan personal inom vuxenutbildningen.
- Underlätta erkännande och certifiering av färdigheter och kompetens på nationell nivå genom att följa europeiska och nationella kvalifikationsramar och använda EU:s valideringsinstrument.

Ungdomsverksamhet

- Samarbete inom ungdomssektorn för att utveckla, testa, anpassa och införa innovativa metoder för ungdomsverksamhet. Samarbetet kan gälla
    - metoder, verktyg och material för att utveckla ungas nyckelkompetenser, grundläggande färdigheter och språk- och it-kunskaper
    - metoder, verktyg och material för ökat yrkeskunnande och fortbildning av personer som arbetar med unga (t.ex. läroplaner, utbildningsmoduler, resursmaterial, goda exempel och valideringsinstrument)
    - nya former för ungdomsverksamhet och utbildning och stöd, framför allt strategisk användning av öppet och flexibelt lärande, virtuella utbyten, öppna lärresurser och bättre it-användning
    - program och verktyg inom ungdomssektorn för att förhindra social utestängning och skolavhopp
    - strategiskt nätverksarbete och samarbete mellan ungdomsorganisationer och utbildningsorganisationer samt på arbetsmarknaden
    - strategiskt samarbete med lokala och regionala myndigheter.
- Erkännande och certifiering av färdigheter och kompetens på nationell nivå genom att följa europeiska och nationella kvalifikationsramar och använda EU:s valideringsinstrument.
- Ungdomsinitiativ över gränserna: samarbete som främjar socialt engagemang och entreprenörsanda och som bedrivs av minst två ungdomsgrupper från olika länder (se nedan).

I fokus

- Kreativitet, innovation och modernisering
- Strategisk användning av it-metoder och virtuellt samarbete
- Öppna lärresurser
- Kvalitet på allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsverksamhet
- Utbildning i entreprenörskap (t.ex. socialt företagande)
- Jämlikhet och inkludering
- Grundläggande och generella färdigheter (språkkunskaper, digitala färdigheter och entreprenörskap)
- Erkännande och validering av lärandesresultat från formellt, icke-formellt och informellt lärande
- Flexibla utbildningsvägar
- Ökat yrkeskunnande och fortbildning inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsverksamhet
- Förvaltnings- och ledningskunnande
- Ungas aktiva deltagande i samhället
- Samarbete mellan institutioner
- Samarbete mellan regioner
- Samverkan mellan politik och åtgärder

Målgrupper och deltagare

- Yrkesverksamma
- Utbildningspersonal
- Personer som arbetar med unga
- Experter och specialister
- Studenter, praktikanter, lärlingar, skolelever, vuxenstuderande, unga och volontärer
- Personer som varken arbetar eller studerar
- Unga med begränsade möjligheter
- Unga som hoppat av skolan
- Beslutsfattare
- Forskare

Partner som kan delta i samma projekt

- Utbildnings- och ungdomsorganisationer
- Organisationer som arbetar inom flera olika områden och sektorer (t.ex. kompetenscentrum och handelskammare) och organ inom den offentliga sektorn
- Företag, bolag, företrädare för näringsliv och arbetsmarknad
- Lokala organisationer
- Forsknings- och innovationsorgan
- Civilsamhällesorganisationer
- Arbetsmarknadens parter

2. Allmän och yrkesinriktad utbildning, undervisning och lärande inom strategiska partnerskap

Strategiska partnerskap kan också anordna utbildnings-, undervisnings- och lärandeverksamhet för enskilda personer om de bidrar till projektets mål. En del av dessa verksamheter är särskilt relevanta på ett eller flera områden inom utbildning och ungdomsverksamhet, enligt följande:

Typ av verksamhet	Särskilt relevant för
Blandat utbyte för inlärare	Alla områden av allmän och yrkesinriktad utbildning och ungdomsverksamhet
Kortare utbyten för elevgrupper	Skolutbildning
Intensiva studieprogram	Högre utbildning
Längre utbyten i studiesyfte för elever	Skolutbildning
Längre undervisningsuppdrag	Högre utbildning, yrkesutbildning, skolutbildning och vuxenutbildning
Längre utbyten för personer som arbetar med unga	Ungdomsverksamhet
Kortvariga gemensamma yrkesutbildningsevenemang för personal	Alla områden inom allmän och yrkesinriktad utbildning och ungdomsverksamhet

I följande avsnitt finns närmare beskrivningar av verksamheterna i tabellen ovan.

Inlärare

Intensiva studieprogram (studenter: 5 dagar till 2 månader, inbjudna lärare och annan personal: 1 dag till 2 månader)

Ett intensivt studieprogram är ett kort studieprogram som samlar studenter och undervisande personal från deltagande lärosäten och andra experter/specialister/yrkesverksamma för att

- uppmuntra effektiv och multinationell undervisning i specialiserade ämnen
- ge studenter och lärare möjlighet att arbeta tillsammans i multinationella och tvärvetenskapliga grupper och därmed dra fördel av specialiserade lärande- och undervisningsförhållanden som inte finns i en enskild institution och för att få nya perspektiv på det aktuella ämnet
- ge den undervisande personalen möjlighet att utbyta synpunkter på undervisningens innehåll och nya kursplansmetoder samt att prova innovativa undervisningsmetoder som kan komma att ingå i en ny gemensam kurs eller läroplan i en internationell klassrumsmiljö.

Ett intensivt studieprogram bör ha följande egenskaper:

- Intensiva studieprogram bör erbjuda påtagligt nya lärandemöjligheter, kompetensutveckling, tillgång till information och den senaste forskningen samt andra kunskaper för de deltagande lärarna och studenterna.
- De deltagande studenternas arbete bör erkännas genom ECTS-poäng (eller motsvarande system).
- Intensiva studieprogram väntas använda it-verktyg och it-tjänster för att förbereda och följa upp studieprogrammen, vilket bidrar till att skapa en varaktig lärgemenskap inom det aktuella ämnesområdet.
- Antalet anställda i förhållande till antalet studenter bör garantera aktivt deltagande i klassrummet.
- Det bör finnas en balans mellan antalet anställda, inhemska studenter och studenter från andra länder.
- Det intensiva studieprogrammet bör ha en stark tvärvetenskaplig inriktning och främja samspel mellan studenter från olika akademiska discipliner.
- Utöver läranderesultaten i ämnesrelaterade kunskaper bör de intensiva studieprogrammen främja överföring av generella färdigheter.

Urvalet av deltagare i det intensiva studieprogrammet (undervisande personal och studenter) ska göras av det strategiska partnerskapskonsortiet.

Antalet undervisnings- och utbildningstimmar måste garantera att merparten av tiden utomlands ägnas åt utbildning och inte åt forskning eller någon annan verksamhet.

Blandade utbyten för studenter, praktikanter, vuxenstuderande, skolelever och unga (5 dagar till 2 månader)

Verksamhet där en eller flera kortare utbyten på plats (upp till sammanlagt 2 månader) kombineras med virtuella utbyten på nätet (t.ex. samarbetsplattformar, direktsändningar, videokonferenser och sociala medier) för att komplettera eller förlänga läranderesultatet från det verkliga utbytet.

Virtuella utbyten kan användas som förberedelse, stöd och uppföljning. De kan också vara användbara för personer med särskilda behov eller begränsade möjligheter.

Kortare utbyten för elevgrupper (3 dagar till 2 månader)

Korta utbyten för elevgrupper kan organiseras mellan skolor från olika länder som deltar i samma strategiska partnerskap. Eleverna arbetar tillsammans i någon av partnerskolorna och kan bo hos varandras familjer. Det gemensamma projektarbetet under besöket bör vara kopplat till målen för det strategiska partnerskapet.

Obs! Samarbetet mellan skolor i ett partnerskap bör inte bara ske i form av utbyten utan även omfatta gemensamma webbaserade och lokala aktiviteter. Skolorna uppmuntras att använda nätverket eTwinning för att arbeta tillsammans med projektet före och efter utbytet.

Elever som deltar i korta utbyten bör alltid ha sällskap av vuxna som kan garantera deras skydd och säkerhet och se till att de lär sig så mycket som möjligt.

Elever och lärare i olika länder bör få möjlighet att arbeta tillsammans med ett eller flera ämnen av gemensamt intresse vid evenemang i samband med det gemensamma projektarbetet. Evenemangen hjälper elever och lärare att förvärva och förbättra sina kunskaper, inte bara om det ämne som projektet gäller, utan också om lagarbete, interkulturellt lärande, sociala relationer, planering och genomförande av projekt samt it-användning.

Genom att delta i gemensamma projektarbeten med elevgrupper från partnerskolor i olika länder får lärarna och eleverna också träna främmande språk, och de blir motiverade att lära sig språk.

Projektverksamheten bör helst ingå i skolornas ordinarie verksamhet och i läroplanen för de deltagande eleverna. Eleverna bör kunna delta i alla faser av projektet, inklusive planering, organisation och utvärdering av verksamheterna.

Längre utbyten för elever (2–12 månader)

Syftet med utbytena är att stärka samarbetet mellan de skolor som deltar i samma strategiska partnerskap. Utbytena bör ingå i projektet och vara kopplade till målen för det strategiska partnerskapet. Skolorna uppmuntras att använda nätverket eTwinning för att arbeta tillsammans med projektet före, under och efter utbytet.

Det bidrar till att maximera effekten för de deltagande skolorna. Tack vare utbytena kan eleverna också utveckla sin förståelse av den kulturella och språkliga mångfalden i Europa och skaffa sig färdigheter som krävs för deras personliga utveckling.

De skolor som deltar i partnerskapet bör arbeta tillsammans för att ta fram lärandeavtal, erkänna studier vid partnerskolor utomlands och stärka den europeiska dimensionen i skolundervisningen. Denna verksamhet bör också vara en värdefull internationell pedagogisk erfarenhet för de lärare organiserar och genomför utbytet.

Deltagarna väljs ut av skolorna. De ska vara elever som har fyllt 14 år och som studerar på heltid vid en skola som deltar i det strategiska partnerskapet. De utvalda eleverna kan tillbringa 2–12 månader i en skola och en värdfamilj utomlands.

Ett ömsesidigt utbyte av elever mellan skolor och värdfamiljer uppmuntras men är inte obligatoriskt.

Alla som är inblandade i utbytet – skolor, elever, deras föräldrar och värdfamiljer – bör läsa den särskilda handledningen för elevutbyten som hjälper dem att genomföra utbytet och garantera elevernas säkerhet och välbefinnande.

Vägledningen tar upp roller och ansvar och innehåller de mallar och blanketter som deltagarna behöver. Handledningen finns på engelska på webbplatsen Europa.eu och i översättning på det berörda nationella programkontorets webbplats.

Språkstöd på nätet

De som deltar i längre utbyten (2–12 månader) inom ett strategiskt partnerskap kan få språkhjälp före avresan. Kommissionen kommer gradvis att införa ett språkstöd på nätet under programmets gång för utvalda elever. Tanken är att man ska kunna bedöma deras kunskaper i det språk de kommer att använda under utlandsstudierna.

Med hjälp av språkstödet kan de också förbättra sina kunskaper i språket före och/eller under utbytet om det behövs.

Språkstödet för skolor kommer att fungera på följande sätt:

- Nationella kontor delar ut licenser till skolor enligt kommissionens kriterier.
- Alla utvalda elever (utom de som har språket som modersmål) får sedan göra ett prov på nätet för att utvärdera sina kunskaper i det språk som används för studierna. Eleven och skolan kommer att få besked om provresultatet.
- Skolorna fördelar de tillgängliga licenserna för språkkurser efter behov.
- I slutet av utbytesperioden gör eleverna en ny utvärdering för att mäta sina framsteg i det främmande språket.

Mer information om det webbaserade språkstödet finns på kommissionens och de nationella programkontorens webbplatser.

För språk som inte ingår i kommissionens nättjänst kan man få ett särskilt bidrag för språkstöd.

Personal inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomssektorn

Kortare gemensamma utbildningsevenemang för personal (3 dagar till 2 månader)

Organisationerna i det strategiska partnerskapet kan anordna kortare utbildningsevenemang med anknytning till ämnet eller målet för det strategiska partnerskapet för utbildningspersonal eller personer som arbetar med unga. Evenemangen bör organiseras för små grupper av personal från olika länder för att ge största möjliga effekt för varje deltagande organisation.

Det kan t.ex. vara studiebesök tillsammans med besök på plats hos berörda organisationer, presentationer, diskussionsmöten och utbildningskurser. Det bör finnas en balans mellan antalet nationella deltagare och deltagare från andra länder.

Undervisning och fortbildning (2–12 månader)

Syftet är att stärka samarbetet mellan de organisationer som deltar i samma strategiska partnerskap. Uppdragen ger personalen möjlighet att lära sig mer om europeiska utbildningssystem och hjälper dem att dela och förvärva yrkeskompetens, metoder och goda exempel.

Lärare, professorer och annan undervisande personal inom allmän skolutbildning, högre utbildning, yrkesutbildning eller vuxenutbildning som arbetar vid en utbildningsorganisation som deltar i ett

strategiskt partnerskap kan åta sig ett uppdrag på 2–12 månader utomlands för att undervisa vid en partnerorganisation eller delta i verksamheten i en annan organisation med anknytning till deras fackområde.

De kan arbeta vid en utbildningsorganisation, ett utbildningscentrum eller en annan relevant organisation (t.ex. företag, icke-statliga organisationer och skolmyndigheter), delta i strukturerade kurser eller seminarier (t.ex. vid lärarhögskolor eller forskningsorganisationer), praktisera eller vara observatör vid ett företag eller en organisation inom utbildning eller ungdomsverksamhet.

Den sändande institutionen måste se till att urvalsprocessen är rättvis och öppen, utveckla innehållet i verksamheten tillsammans med deltagaren och se till att den längre utlandsvistelsen erkänns såväl internt som externt.

När det gäller undervisnings- och utbildningsuppdrag inom högre utbildning kan följande typer av sändande och mottagande organisationer få bidrag:

- För längre personalutbyten för undervisning kan den sändande organisationen vara vilken deltagande organisation som helst, medan den mottagande organisationen måste vara ett deltagande lärosäte.
- För längre personalutbyten för fortbildning kan den sändande organisationen vara ett deltagande lärosäte, medan den mottagande organisationen kan vara vilken deltagande organisation som helst.
- Den sändande och mottagande organisationen måste ligga i olika länder, och värdlandet får inte vara deltagarens bosättningsland.

Organisationerna i det strategiska partnerskapet arbetar tillsammans för att ta fram undervisnings- och fortbildningsavtal, erkänna arbetet vid partnerorganisationen utomlands och stärka den europeiska dimensionen i undervisning och utbildning. Uppdragen bör också vara en värdefull internationell erfarenhet för dem som arbetar med organisationen och genomförandet av utbytet, både vid den den sändande och den mottagande organisationen.

Utbyte för personer som arbetar med unga (2–12 månader)

Tack vare utbytet får de som arbetar med unga uppleva en annan arbetsmiljö än i sina hemländer och öka sin yrkesmässiga, personliga och interkulturella kompetens. De kan arbeta utomlands i 2−12 månader och ska då bidra aktivt till det dagliga arbetet vid den mottagande organisationen samtidigt som de stärker sin yrkesprofil.

Målet är också att öka kapaciteten hos de deltagande organisationerna, som får nya perspektiv och erfarenheter. Utbytet kan vara enkelriktat (dvs. en person sänds ut till en mottagande organisation) eller ömsesidigt mellan de båda partnerorganisationerna (oavsett om det sker samtidigt eller inte .

Språkstöd på nätet

De som deltar i längre utbyten inom ett strategiskt partnerskap kan få språkhjälp före avresan. Kommissionen kommer gradvis att införa ett språkstöd på nätet under programmets gång för den personal och de ungdomsledare som valts ut. Tanken är att man ska kunna bedöma deras kunskaper i det språk de kommer att använda under utlandsstudierna.

Med hjälp av språkstödet kan de också förbättra sina kunskaper i språket före och/eller under utbytet om det behövs.

Språkstödet för personal och personer som arbetar med unga kommer att fungera på följande sätt:

- Nationella programkontor delar ut licenser till organisationer enligt kommissionens kriterier.
- Alla utvalda deltagare (utom de som har språket som modersmål) får sedan göra ett prov på nätet för att utvärdera sina kunskaper i det språk som används för studierna. Deltagarna kommer att få besked om provresultatet.
- Organisationerna fördelar de tillgängliga licenserna för språkkurser efter behov.
- I slutet av utbytesperioden gör deltagarna en ny utvärdering för att mäta sina framsteg i det främmande språket.

Mer information om det webbaserade språkstödet finns på kommissionens och de nationella programkontorens webbplatser.

För språk som inte ingår i kommissionens nättjänst kan man få ett särskilt bidrag för språkstöd.

Ungdomsinitiativ över gränserna

Strategiska partnerskap för ungdomsverksamhet stöder också utvecklingen av ungdomsinitiativ i flera länder, s.k. europeiska ungdomsinitiativ, som främjar samhällsengagemang och entreprenörsanda och som genomförs gemensamt av minst två ungdomsgrupper från olika länder.

Initiativen kan t.ex. gälla

- nätverk av sociala företag, föreningar, klubbar och icke-statliga organisationer
- kurser och utbildningar i entreprenörskap (särskilt inom socialt entreprenörskap/företagande och it-användning)
- information, mediekunskap, informationskampanjer eller åtgärder som stimulerar ungas samhällsengagemang (t.ex. debatter, konferenser, evenemang, samråd och initiativ om europeiska frågor)
- lokala insatser (t.ex. stöd till sårbara grupper som äldre, minoriteter, migranter och personer med funktionsnedsättning)
- konstnärliga och kulturella initiativ (pjäser, utställningar, musikföreställningar och diskussionsforum).

Ett ungdomsinitiativ är ett projekt som unga själva utformar, inleder och genomför. Genom att delta direkt och aktivt i projektet får de testa sina idéer.

Det är också är en viktig erfarenhet av icke-formellt lärande. Genom ungdomsinitiativ kan unga göra något åt särskilda problem som de stöter på i samhället. De får möjlighet att diskutera och reflektera över det ämne de har valt ur ett europeiskt perspektiv, vilket bidrar till EU-bygget.

Ett ungdomsinitiativ måste genomföras i flera länder: det ska bestå av lokala aktiviteter som utförs gemensamt av minst två grupper från olika länder. Samarbetet med internationella partner bygger på liknande behov eller intressen, för att dela metoder och lära av varandra.

Ungdomsinitiativ ger ett stort antal unga chansen att vara uppfinningsrika och kreativa i vardagen och att yttra sig om sina behov och intressen och om de utmaningar som finns i samhället de lever i.

Unga kan testa sina idéer genom att utforma, inleda och genomföra ett projekt som påverkar olika

aspekter av livet. Ungdomsinitiativ kan också leda till att unga startar företag eller bildar föreningar, icke-statliga organisationer eller andra typer av verksamhet inom social ekonomi, ideell verksamhet och ungdomsfrågor.

Unga som genomför ungdomsinitiativ över gränserna kan få stöd av en handledare. Det är en resursperson som har erfarenhet av ungdomsinitiativ eller av att jobba med unga och som kan följa med ungdomsgrupper, underlätta lärandeprocessen och stödja deras deltagande. Handledarens roll beror på behoven hos en viss grupp av unga.

Han eller hon är fristående från ungdomsinitiativet, men stöder ungdomsgruppen i deras förberedelser, genomförande och utvärdering av projektet utifrån gruppens behov. Handledarna ska bidra till ett bra lärande och ett fortlöpande partnerskap som är utformat för att hjälpa en grupp eller enskilda personer att uppnå resultat i sina projekt.

Handledaren är dock inte projektledare, konsult/rådgivare, medlem i den grupp som genomför projektet, professionell utbildare/expert som enbart ger tekniskt stöd inom ett visst område eller rättslig företrädare för projektet. Om ungdomsinitiativet genomförs av minderåriga måste det finnas en handledare.

3. Exempel på strategiska partnerskap

Främja flexibla utbildningsvägar

Genom att integrera praktisk och teoretisk kunskap i högskolans kursplaner kan studenterna skaffa sig de färdigheter som behövs på arbetsmarknaden nu och i framtiden och på så sätt göra det lättare för dem att få jobb i framtiden. Ett strategiskt partnerskap ska stödja projektbaserat samarbete mellan företag, studenter och högskolepersonal för att utveckla, prova och anpassa en gemensam kursplan för de deltagande lärosätena med utgångspunkt i en uttömmande behovsanalys och fokus på en ”verklighetsbaserad” metod över gränserna.

Detta innebär också undervisning och utbildning, bl.a. genom personalutbyten mellan lärosäten och företag, och integrerade utbyten där studenter följer ett gemensamt program där delar av undervisningen bedrivs av olika partner och på olika platser.

Slutresultatet är den gemensamma kursplanen och dess spridning till organisationer utanför partnerskapet. Partnerskapet ska bestå av lärosäten och företag, däribland små och medelstora företag och sociala företag, för att garantera den kompetens som krävs och se till att de färdigheter som utvecklas genom den gemensamma kursplanen är ändamålsenliga.

Integrerad lokal och regional utveckling

Det finns enorma fördelar med att ta fram integrerade lokala och regionala utvecklingsplaner, eftersom alla berörda intressenter deltar. Ett strategiskt partnerskap ska utveckla, prova och genomföra innovativa kurspaket som kan berika alla kursplaner vid partnerlärosätena i syfte att utfärda dubbla intyg eller dubbla examina. Projektet ska involvera viktiga intressenter som kontinuerligt ska granska projektet, framför allt genom en särskild styrgrupp, för att se till att de lokala och regionala aktörernas behov tillgodoses på ett lämpligt sätt.

Projektet ska också innehålla undervisning och utbildning, bl.a. utbyte av personal mellan lärosäten

och ”blandade” utbyten för studenter. Slutresultatet ska vara att kurspaketen integreras i kursplanen och att man utfärdar ett dubbelt intyg eller en dubbel examen. Partnerskapet omfattar lärosäten samt lokala aktörer och myndigheter.

Mindre erfarna partner kan involveras gradvis för att se till att alla partner deltar i alla aktiviteter senast under projektets sista år.

Kreativitet och innovation

Små och medelstora företag har behov av kompetensutveckling och innovation, men har inte alltid de resurser eller den strategiska vision som krävs för att klara den hårda konkurrensen på marknaden. Ett strategiskt partnerskap bidrar till att sprida en kreativ och innovativ kultur inom små företag genom att överföra och tillämpa metoder, verktyg och koncept som underlättar organisations- och produktutveckling. Partner från kreativa sektorer och högskolan hjälper de andra partnerna att lära sig använda kreativt tänkande i sin organisation och att utveckla förmågan till innovation och förändring.

Ett konkret resultat är skräddarsydda handlingsplaner för kreativitets- och innovationsutveckling utifrån tidigare analyser av lyckade exempel och metoder. Partnerskapet omfattar kreativa sektorer, små och medelstora företag, arbetsgivarföreningar, handels-, industri- och hantverkskammare.

Utbildningens kvalitet

Lokala skolmyndigheter i Sverige, Danmark och Storbritannien går samman för att föreslå ett strategiskt partnerskap. Myndigheterna har konstaterat ett behov av att förbättra kvaliteten på utbildningen i naturkunskap, matematik och teknik. De har utformat ett projekt för att ta fram en gemensam ram för elevernas delaktighet i lärandet. Projektets mål är att förbättra kvaliteten på utbildningen i naturkunskap och matematik och att se till att fler läser dessa ämnen på gymnasiet och i högre utbildningar.

Projektet leds av två lokala myndigheter och omfattar alla grundskolor i de respektive områdena. Dessutom har de lokala myndigheterna tagit in andra partner från sina lokalsamhällen: universitet, ett mediecentrum och flera företag och branschorganisationer inom teknik, vetenskap och miljö. Projektet omfattar personalutbyten mellan de deltagande organisationerna för att utbyta erfarenheter och goda metoder.

Partnerna delar material och resurser och tar fram ämnesöverskridande läromedel för matematik, naturkunskap och teknik som testas och införs i grundskolan. Företagspartnerna bjuder in skolklasser till studiebesök för att eleverna ska få inblick i de olika praktiska tillämpningarna av de ämnen de arbetar med. Högskolestudenter bidrar som ”studiekompisar” för elever, hjälper enskilda elever med skolarbetet och fungerar som förebilder och motiverar eleverna att studera naturvetenskap och teknik. Projektet har resulterat i samarbete mellan lärosäten om grundläggande lärarutbildning och ytterligare pedagogiskt samarbete och nya projekt mellan de deltagande skolorna.

Höja utbildningsnivån

Att öka andelen invånare med högskoleutbildning, bredda tillgången och göra det lättare att slutföra högskolestudier är en stor utmaning i många länder. Ett strategiskt partnerskap ska underlätta övergången till högre utbildning och utexaminering. Det inriktas särskilt på icke-traditionella studenter, särskilt från underrepresenterade och missgynnade grupper, genom att man överför och testar innovativa metoder. Målet är att ta reda på hur gymnasieelever med olika bakgrund förbereds och vägleds innan de går över till högre utbildning genom samarbete mellan lärosäten, skolor och yrkesskolor.

Man kommer även att testa övervakning och stöd till de här eleverna, särskilt genom skräddarsydda tjänster (vägledning, rådgivning, coachning osv.) för att förhindra att de avbryter studierna i förtid och göra det lättare för dem att ta examen inom den förväntade tiden. Projektet ska involvera lärosäten, allmänna gymnasieskolor och yrkesskolor och se till att de tjänster som erbjuds är ändamålsenliga och tillgodoser de konstaterade behoven.

Det ska också omfatta undervisning och lärande, däribland ”blandade” utbyten för studenter. Slutresultatet ska vara att modellen anpassas, används av de deltagande lärosätena och sprids till organisationer utanför partnerskapet, särskilt till andra utbildningsanordnare och viktiga beslutsfattare.

Innovation

Ett strategiskt partnerskap ska bidra till utvecklingen av nya pedagogiska metoder, framför allt e-lärandeverktyg och webbaserade samarbetsplattformar där elever, studenter och lärare kan lära sig, undervisa och tillsammans ta fram kursinnehåll. Partnerskapet, som ska bestå av lärosäten, skolor, forskningsorganisationer och företag, ska tillsammans ta fram de verktyg som skolorna och universiteten ska använda för att undervisa i särskilda ämnen på olika nivåer.

Forskningsorganisationer och företag kommer att spela en avgörande roll för att utveckla verktygen och se till att innehållet blir mer relevant och konkret. Dessutom ska det anordnas intensiva studieprogram för att testa de verktyg som har utvecklats av partnerskapet med studenter och lärare. Lärarna ska också få utbildning i hur man använder verktygen.

Språkkunskaper

Ett sektorsövergripande strategiskt partnerskap för att stödja familjer där man talar mer än ett språk. Man tar fram språkkurser för barn för att visa dem fördelarna med att kunna två eller flera språk, både som ett värde i sig och med tanke på hur kunskaperna kan användas i praktiken.

Projektet riktar sig till alla intressenter som arbetar med tvåspråkiga familjer så att de kan dela med sig av projektets resurser till dem. Forskning pågår för att pröva effektiviteten hos de olika pedagogiska strategier som används för att öka flerspråkiga barns språkliga kompetens, både i klassrummet och genom informellt lärande. Bland partnerna finns ett universitet, flera skolor, ett litet och medelstort företag, en icke-statlig organisation och en sammanslutning av vuxenutbildningsorganisationer.

Informations- och kommunikationsteknik

Ett sektorsövergripande projekt som ska ta fram en gemensam vision av hur it kan bidra till livslångt lärande för alla utifrån verklighetsbaserade scenarier och insikter. Det blir allt vanligare att använda it i undervisningen runtom i Europa, men för att tekniken ska kunna fungera som drivkraft för förändring i våra ekonomier och samhällen måste vi gå från fragmentering och pilotprojekt till utformning och anpassning av system. Bland partnerna finns en rad olika lärosäten och kunskapsorganisationer som arbetar inom flera olika utbildningsområden.

Samarbete mellan regioner

En spansk, en portugisisk, en italiensk och en tjeckisk lokal myndighet har gått samman för att undersöka orsakerna till att elever hoppar av skolan i deras regioner och ta fram nya lösningar på problemet. De arbetar med högstadie- och gymnasieskolorna i sina respektive regioner samt två lärarhögskolor. Tanken är att se problemet ur ett vidare perspektiv och på så sätt ta itu med flera aspekter av ungdomarnas liv. Därför har även lokala ungdomsorganisationer och föräldraföreningar bjudits in till det strategiska partnerskapet. De lokala myndigheterna själva arbetar brett och sektorsövergripande, med avdelningar för utbildning, ungdomsfrågor och sociala tjänster.

Syftet är att upprätta ett permanent nätverk i varje region där olika aktörer och tjänster samlas för att skapa en effektiv stödmekanism för unga.

Partnerinstitutionerna arbetar tillsammans genom regelbundna projektmöten och ett webbforum. För det första vill de ta reda på hur många elever som slutar skolan i förtid i deras områden och undersöka orsakerna till detta. Sedan vill de hitta och genomföra effektiva metoder för att stödja unga som riskerar att hamna utanför samhället. Inom ramen för projektet gör de enkäter hos elever, lärare och familjer för att ta reda på varför elever hoppar av skolan sett ur ett lokalt perspektiv. De anordnar även workshoppar och seminarier om en rad olika ämnen, som effekterna av tillgången till informellt lärande.

Utifrån detta underlag tar de fram en gemensam metod för de två regionerna och en vägledning för lärare, utbildare och lokala myndigheter. Resultaten och materialet delas på projektets webbplats och genom tryckta publikationer och en konferens i varje region. På så sätt presenteras metoden och de framtagna resurserna för andra skolor och lokala myndigheter.

Jämlikhet och inkludering

Ungdomsorganisationer, institutioner, skolor, yrkesskolor och myndigheter på ungdomsområdet som arbetar med unga som varken arbetar eller studerar och unga som hoppat av skolan, samarbetar för att förbättra en metod för att få fler unga att gå tillbaka till utbildning eller få ett arbete. Inom ramen för sitt strategiska partnerskap anordnar de möten för personal från olika länder för att utbyta metoder och utforma projektet, samt genomföra jobbskuggning och fortbildning för dem som arbetar med unga.

Partnerskapet sammanställer också forskning på området som diskuteras vid ett möte där man tar fram en slutlig handbok och planerar test och utvärdering av den förbättrade metoden. För att se till att projektet blir hållbart och att resultaten sprids planerar det strategiska partnerskapet konferenser på lokal, nationell och europeisk nivå och utformar gemensamt en uppföljningsstrategi.

Öppna lärresurser

Brandmän riskerar att dö eller skadas när de ska släcka bränder i byggnader. Praktisk utbildning för att hantera kritiska situationer i brinnande byggnader skulle kunna förhindra dödsolyckor. Ett strategiskt partnerskap tar fram ett utbildningspaket som baseras på modern metodik och teknik. Resultatet är ett blandat e-lärandeprogram med kompletterande utbildning i strategier och taktik för brandbekämpning. Målet är att kunna hantera den inledande fasen i en insats för att skapa förutsättningar för en tidig och effektiv hantering av nödläget. E-lärandet kombineras med praktiska övningar. Det strategiska partnerskapet omfattar brandkår och räddningstjänst, myndigheter med ansvar för allmän säkerhet och yrkesskolor.

Ungas aktiva deltagande i samhället

Tre gymnasieskolor från Finland, Tyskland och Nederländerna hittar varandra på eTwinning-plattformen eftersom de alla vill utveckla ett projekt om demokrati i skolan. De tre skolorna bestämmer sig för att ansöka om finansiering för ett strategiskt partnerskap. Syftet med projektet är att utveckla ledningen av skolan genom att involvera lärare, elever och föräldrar. Projektet pågår i tre år, och varje år undersöker de deltagande skolorna hur var och en av dessa grupper deltar i skolans beslutsfattande och hur man på ett realistiskt sätt skulle kunna öka deras delaktighet med utgångspunkt i vad de kan lära av sina partner.

Projektet stöds av skolledning, lärare och föräldrar som även deltar aktivt. De deltagande eleverna utvecklar sin självständighet och förmåga att tänka kritiskt. De får också en ökad förståelse för begrepp som frihet, rättigheter och skyldigheter och börjar fundera på hur de kan bidra till att göra skolan mer relevant för dem. I all projektverksamhet kan eleverna uttrycka sina åsikter, lyssna på andras synpunkter, diskutera med hjälp av relevanta argument och förklara beslut med giltiga skäl.

Verksamheten bedrivs med hjälp av projektet Twinspace på eTwinning-plattformen och även genom två verkliga möten, där en grupp elever från varje skola deltar tillsammans med sina lärare. Även skolledningen och föräldrarepresentanter deltar i mötena.

Mellan projektmötena använder partnerna även eTwinning-plattformen för att utveckla projektet, diskutera och dela resurser. Eleverna skriver en samarbetsblogg där de lägger upp bilder och uppdateringar om projektets verksamhet och även synpunkter på och reflektioner över de ämnen som de arbetar med. Bloggen, undervisningsplanerna och de utbildningsmaterial som utvecklas inom projektet, samt en del av elevernas arbete, publiceras genom eTwinning och görs tillgängliga som en resurs för andra som vill genomföra ett liknande projekt.

Generella och grundläggande färdigheter

För att öka matematik- och ekonomikunskaperna hos mindre gynnade grupper av vuxna (t.ex. migranter, lågutbildade och socioekonomiskt missgynnade) tar vuxenutbildningsorganisationer i samarbete med lokala och regionala myndigheter och arbetsmarknadens parter fram moderna utbildningar med nya och ändamålsenliga utbildningsmetoder och resurser. Resultaten, t.ex. kursplaner, handböcker för utbildare och paket och verktygslådor för vuxenstuderande, testas av partnerorganisationerna och valideras av de andra intressenterna.

Materialet måste spridas till rätt målgrupper för att både öka kompetensen hos de vuxenstuderande och få genomslag på lokal och regional nivå, eftersom projektet kan erbjuda skräddarsydda möjligheter för mindre gynnade grupper som kan leda till att de integreras i det lokala samhället.

Erkännande och validering av resultat

Partnerorganisationer kan ge ett viktigt bidrag till förfarandet för att validera icke-formellt och informellt lärande. Med tanke på partnernas olika situationer kan utbytet av idéer och erfarenheter ge det strategiska partnerskapet möjlighet att analysera nuläget och lägga fram rekommendationer för validering i sina länder.

Fortbildning och ökat yrkeskunnande i arbetet med ungdomar

Med inspiration från EU:s ungdomsstrategi bildar en grupp erfarna ungdomsledare ett strategiskt partnerskap med personer som ansvarar för ungdomsverksamhet på institutionell nivå, tankesmedjor för ungdomsfrågor, utbildningsinstitutioner som är specialiserade på ungdomsfrågor samt forskare. De ska ta fram en uppsättning referensdokument om unga människors psykiska hälsa för personer som arbetar med unga.

Alla partner ska kartlägga och analysera nyckelbegrepp som en grund för sin forskning. De anordnar seminarier med experter, möten och studiebesök för att dokumentera sitt arbete och samlar även unga och ungdomsledare med erfarenheter inom psykisk hälsa för att utbyta goda exempel och idéer. När projektet är avslutat ska arbetet utmynna i en bok som ska ges ut och spridas till yrkesverksamma på området.

1. och ömsesidigt lärande

Kapacitetsuppbyggnad inom området högre utbildning

1. Förtydliganden av omfattningen av EU-bidraget

Personalkostnader

Sökanden ska uppskatta den arbetsinsats av personalen som krävs utifrån den berörda personalkategorin och det antal dagar som de kommer att arbeta i projektet i förhållande till verksamheterna, arbetsplanen och de resultat som förutses. Arbetsdagarna kan inbegripa veckoslut, allmänna helgdagar och andra lediga dagar. Vid uppskattningen av budgeten ska antalet arbetsdagar per individ inte överstiga 20 dagar per månad eller 240 dagar per år. Uppskattningen av budgeten görs genom att tillämpa Erasmus+-bidrag till enhetskostnaderna för personal. Den är oberoende av de faktiska ersättningsfor-mer som definieras i partnerskapsavtal och genomförs av bidragsmottagarna.

Profilen för den personal som medverkar i kapacitetsuppbyggande projekt indelas i fyra kategorier:

1. **Ledande befattning (personalkategori**
2. **1)** (inklusive lagstiftare, högre tjänstemän och chefer) som utför ledningsuppgifter på högsta nivå avseende administration och samordning av projektverksamheter.
3. **Forskare, lärare och utbildare (personalkategori 2)** brukar utföra akademiska arbetsuppgifter relaterade till utveckling av kursplaner och yrkesutbildningsprogram, utveckling och anpassning av undervisnings- och handledningsmaterial, förberedelser och undervisning i kurser eller yrkesutbildning.
4. **Teknisk personal (personalkategori 3)** (inklusive tekniker och docenter) utför tekniska uppgifter som bokföring, redovisning och översättning. Externa översättningstjänster och externa språkkurser som tillhandahålls av underleverantörer som inte är medlemmar av konsortiet ska klassificeras som underleverantörskostnader.
5. **Administrativ personal (personalkategori 4)** (inklusive kontors- och kundservicepersonal) utför administrativa uppgifter såsom sekreterararbete.

De faktiska ersättningsformerna för den personal som medverkar i projektet ska definieras gemensamt av de deltagande organisationerna, godkännas av de ansvariga cheferna samt ingå i de partnerskapsavtal som ingås mellan partnerna i början av projektet.

Resekostnader – personal

Varje personalkategori (t.ex. chefer, forskare, lärare, teknisk och administrativ personal) som omfattas av ett officiellt kontrakt i de bidragsmottagande institutionerna och som medverkar i projektet kan få del av finansiellt stöd för resor och uppehälle förutsatt att detta är direkt nödvändigt för att uppnå projektets mål.

Resor kan avse följande verksamheter:

- Undervisnings-/yrkesutbildningsuppdrag.
- Fortbildnings- och omskolningsändamål (endast berättigat för personal från partnerländer).
- Uppdatering av program och kurser.

- Praktiktjänstgöring i företag, industrier och institutioner (endast tillgängligt för personal från partnerländer).
- Möten som är relaterade till projektledning (t.ex. för ledning, samordning, planering, övervakning och kvalitetskontroll).
- Workshoppar och besök för att sprida resultat.

Sådana resor får inte pågå längre än tre månader.

Resekostnader – studenter

Studenter (på kortidsstudier, grundnivå (kandidat eller motsvarande), avancerad nivå (master eller motsvarande) eller doktorandnivå)) som är inskrivna vid någon av de bidragsmottagande institutionerna kan få finansiellt stöd för resor och uppehälle om detta bidrar till att projektmålen uppnås. Resor för studenter måste ske inom en deltagande organisation eller i en annan organisation under tillsyn av en deltagande organisation.

De gäller främst studenter från ett partnerland och är avsett för följande verksamheter:

Verksamhet	Varaktighet
• Studieperioder vid en institution i ett partnerland. • Studieperioder vid en institution i ett programland (endast för studenter från partnerländer). • Deltagande i intensivkurser som arrangeras av en institution i ett program- eller partnerland. • Praktiktjänstgöring i företag, industrier eller institutioner i ett partnerland. • Praktiktjänstgöring i företag, industrier eller institutioner i ett programland (endast för studenter från partnerländer).	Minst 2 veckor till högst 3 månader
• Deltagande i kortvariga verksamheter som är förknippade med ledningen av projektet (styrkommittéer, samordningsmöten, kvalitetssäkring m.m.).	Max 1 vecka

Godkännande i förväg från Centrala programkontoret krävs om studenten avser att genomföra verksamheter som inte beskrivs ovan.

Utrustning

EU-bidraget kan användas som stöd till inköp av utrustning. Endast inköp av utrustning som är direkt relevant för projektets mål anses vara bidragsberättigande utgifter. Detta kan till exempel vara (e-)böcker och tidskrifter, faxmaskiner, kopieringsmaskiner, datorer och kringutrustning (inklusive bärbara datorer och surfplattor), programvara, maskiner och utrustning för undervisningsändamål, laboratorieförnödenheter (undervisningsändamål), videoprojektorer (maskinvara) och videopresentationer (programvara), tv-apparater, installation/konfigurering av kommunikationslinjer för internetanslutning, åtkomst till databaser (bibliotek och elektroniska bibliotek utanför partnerskapet) och moln, kostnader för underhåll, försäkring, transport och installation av utrustning.

Utrustningen är avsedd enbart för de högskolor i partnerlandet som ingår i partnerskapet där den ska installeras så snart det är praktiskt möjligt. Utrustningen måste inventarieföras i den institution där den installeras. Denna institution är den enda ägaren till utrustningen.

- Utrustningen ska vara av betydelse för projektmålen och ska därför inköpas i början av projektets genomförandeperiod och senast fyra månader före projektets slut.
- Utrustning får under inga omständigheter köpas för en institution/organisation i ett programland eller för en institution som inte är en högskola i partnerländerna.
- Hyra av utrustning kan anses vara en bidragsberättigande kostnad men endast i undantagsfall om det motiveras av omständigheterna och förutsatt att hyran inte fortsätter efter det att bidragsavtalet löpt ut.
- Med hänsyn till den särskilda beskaffenheten av den kapacitetsuppbyggande insatsen inom ramen för programmet Erasmus+ beaktas den totala kostnaden för inköpet av utrustningen, inte utrustningens värdeminskning.

Om utrustning för över 25 000 euro, och för mindre än 134 000 euro, köps in måste bidragsmottagarna göra en konkurrensutsatt anbudsinfordran från minst tre leverantörer och välja det anbud som ger bästa förhållandet mellan kvalitet och pris, iaktta principerna om öppenhet och lika behandling av potentiella leverantörer samt undvika intressekonflikter. För inköp av utrustning för mer än 134 000 euro gäller nationell lagstiftning. Bidragsmottagarna får inte dela upp inköp av utrustning i avtal om mindre belopp under tröskeln.

Sökande ska vara medvetna om att upphandling och leverans av utrustning till partnerlandets institutioner ofta är ett ganska komplicerat förfarande och detta bör därför beaktas på planeringsstadiet.

Anlitande av underleverantörer

Anlitande av underleverantörer är avsett för specifika, i tiden avgränsade och projektrelaterade uppgifter som inte kan utföras av konsortiemedlemmarna själva. Det innefattar egenföretagare/frilansande experter. Anlitandet av externa organ som underleverantörer ska endast ske undantagsvis. Den specialkompetens och särskilda sakkunskap som krävs för att uppnå projektmålen bör finnas inom konsortiet och bör avgöra dess sammansättning. Det är därför inte tillåtet att anlita underleverantörer för uppgifter som är relaterade till projektledningen.

Följande är typiska verksamheter som får läggas ut på underleverantörer (förutsatt att de inte utförs av bidragsmottagarnas personal):

- Utvärderingsverksamheter och revision.
- It-kurser.
- Språkkurser.
- Trycknings-, publicerings- och spridningsverksamheter.
- Översättningstjänster.
- Webbformgivning och -underhåll.

Under alla omständigheter måste uppgifter som underleverantörer ska utföra anges i förslaget (baserat på relevant understödjande information, tillsammans med tydliga motiveringar av varför uppgiften inte kan utföras av bidragsmottagarna) samt det uppskattade beloppet anges i budgeten. Anlitande av underleverantörer som inte förutsetts i budgeten kräver skriftligt godkännande av Centrala programkontoret under projektgenomförandet.

Om kostnaden för anlitande av underleverantörer överstiger 25 000 euro, och understiger 134 000

euro, måste bidragsmottagarna genomföra en konkurrensutsatt upphandling genom att begära in anbud från minst tre leverantörer och välja det anbud som ger bäst förhållande mellan kvalitet och pris, iaktta principerna om öppenhet och lika behandling av potentiella leverantörer och undvika intressekonflikter. För inköp av utrustning för mer än 134 000 euro gäller nationell lagstiftning. Bidragsmottagarna får inte dela upp inköpet av tjänsten i avtal om mindre belopp under tröskeln.

Anlitande av underleverantörer måste grundas på ett avtal, som ska beskriva den särskilda uppgift som ska utföras och dess varaktighet. Avtalet måste innehålla ett datum, projektnummer och vara undertecknat av båda parter.

Personal hos medbidragsmottagare får inte agera som underleverantörer till projektet.

De faktiska kostnaderna för resor och uppehälle för underleverantörer av tjänster ska anges under budgetrubriken för underleverantörer samt motiveras och dokumenteras.

2. Finansiell rapportering och slutlig beräkning av bidraget

För varje projekt fastställs den planerade budgeten i bidragsavtalet och måste användas enligt bestämmelserna i det avtalet. Beloppet för en budgetpost kan ökas genom överföring från en annan budgetpost med högst 10 % utan föregående godkännande, även om det ökade beloppet överstiger maxtaket för personal, utrustning och anlitande av underleverantörer.

Begäran om att öka budgetposter med mer än 10 % måste inges skriftligen till Centrala programkontoret och leder till ett avtalstillägg. Om ökningen medför att maxbeloppen för personal, utrustning och underleverantörer överskrids godkänns inte begäran.

På rapporteringsstadiet kommer Centrala programkontoret att begära att partnerna tillhandahåller information om tillhandahållen medfinansiering för statistikändamål.

Personalkostnader

För finansiell utvärdering och/eller revision måste bidragsmottagarna kunna motivera/styrka följande:

- Att det finns ett formellt kontraktsförhållande mellan anställd och arbetsgivare.
- Den deklarerade arbetsbördan är identifierbar och verifierbar. Bevis krävs för att arbetet slutförts och den tid som ägnats åt projektet (t.ex. närvarolistor, konkreta resultat/produkter, obligatoriska tidrapporter).
- Ingen motivering kommer att begäras för att styrka utgiftsnivån.

Vid den finansiella rapporteringen måste en ifylld personalöverenskommelse för varje person som arbetat med projektet bifogas projekträkenskaperna och bevaras av samordnaren som styrkande handling. Överenskommelsen måste vara undertecknad av den berörda personen, därefter undertecknad och stämplad av den ansvariga personen (t.ex. institutionschefen) vid den institution där personen normalt arbetar. För personal som utför olika kategorier av uppgifter måste en separat överenskommelse undertecknas för varje typ av verksamhet.

Dessutom måste tidrapporter bifogas till varje personalöverenskommelse. I tidrapporten ska följande anges:

- Datumet för den tillhandahållna tjänsten.
- Antalet arbetade dagar på dessa datum.

- De uppgifter som utförts (kort beskrivning) i relation till verksamhetsplanen.

Tidrapporterna måste vara undertecknade av den berörda personen och kontrasignerade av den ansvarige personen i den institution där personen normalt är anställd. Styrkande handlingar ska inte skickas in med den finansiella rapporten vid projektets slut. Personalöverenskommelser (med styrkande tidrapporter) ska dock bevaras tillsammans med projekträkenskaperna.

På detta stadium kommer Centrala programkontoret att bekräfta de genomförda aktiviteternas lämplighet på grundval av) den rapport som samordnaren skickar in (se bilagan till bidragsavtalet – ”Slutrapport”). Om det råder någon tvekan på en viss punkt, kan genomförandeorganet begära att få in alla styrkande handlingar.

Det faktiska bidraget från EU beräknas på nytt för hela projektet med användning av enhetskostnadsmetoden på grundval av de faktiskt utnyttjade personalresurserna. EU:s bidrag till personalkostnader kan inte överstiga 110 % av det absoluta belopp som anges i bidragsavtalet eller i tilläggen till avtalet.

Kostnader för resor och uppehälle

För finansiell utvärdering och/eller revision måste bidragsmottagare kunna motivera/styrka följande:

- Att resor är direkt förknippade med särskilda och tydligt identifierbara projektrelaterade verksamheter.
- Att resor verkligen har ägt rum (boardingkort, hotellfakturor, närvarolistor etc.). Ingen motivering begärs av de faktiska kostnaderna för resor och uppehälle.

Vid den finansiella rapporteringen måste en individuell mobilitetsrapport bifogas till projektredovisningen och bevaras av samordnaren som styrkande handlingar. Styrkande handlingar måste bifogas till varje mobilitetsrapport för att styrka att resan verkligen ägt rum (t.ex. biljetter, boardingkort, fakturor, kvitton, närvarolista). Det är inte nödvändigt att styrka den faktiska kostnaden för resan.

Styrkande handlingar ska inte skickas in med den finansiella rapporten vid projektets slut. De individuella mobilitetsrapporterna ska dock bevaras med projekträkenskaperna.

På detta stadium kommer Centrala programkontoret att bekräfta de genomförda aktiviteternas lämplighet på grundval av den rapport som samordnaren skickar in (se bilagan till bidragsavtalet – ”Slutrapport”). Om det råder någon tvekan på en viss punkt, kan genomförandeorganet begära att få in alla styrkande handlingar.

Det faktiska bidraget från EU beräknas på nytt för hela projektet med användning av enhetskostnadsmetoden på grundval av de faktiskt utnyttjade personalresurserna. EU:s bidrag till kostnader för resor och uppehälle kan inte överstiga 110 % av det absoluta belopp som anges i bidragsavtalet eller i tilläggen till avtalet.

Utrustning

För finansiell utvärdering och/eller revision måste bidragsmottagarna kunna motivera/styrka följande:

- Att de deklarerade kostnaderna är identifierbara och verifierbara, framför allt att de har registrerats i bidragsmottagarens redovisningssystem.

- Att utrustningen är införd i den berörda institutionens inventarieförteckning.

Styrkande handlingar ska inte skickas in med redovisningen. De ska dock bevaras tillsammans med projekträkenskaperna:

- Fakturor för all inköpt utrustning (observera att orderblanketter, proformafakturor, offerter eller uppskattningar inte betraktas som utgiftsbevis).
- Om tröskeln på 25 000 euro överskrids krävs dokumentation av upphandlingsförfarandet. I sådana fall får bidragsmottagarna inte dela upp inköpet i flera avtal vars enskilda belopp är lägre.

Vid den finansiella rapporteringen registrerar Centrala programkontoret utgifterna på grundval av redovisningen (utgiftsförteckningar) som samordnaren skickar in (se bilagan till bidragsavtalet – ”Slutrapport”). Centrala programkontorets personal granskar dessa förteckningar ingående för att verifiera att utgifterna är bidragsberättigande. Om det råder någon tvekan på en viss punkt, kan Centrala programkontoret begära att få in alla styrkande handlingar.

Observera att om det sammanlagda värdet av fakturabeloppen uppgår till mer än 25 000 euro, måste emellertid kopior (inte originalen) av fakturan och de jämförbara offerterna skickas in som styrkande handlingar tillsammans med redovisningen. På detta stadium får de bidragsberättigande kostnaderna för utrustning inte överstiga 110 % av det absoluta belopp som anges för utrustning i bidragsavtalet eller tillägg till detta.

Anlitande av underleverantörer

För finansiell utvärdering och/eller revision måste bidragsmottagarna kunna motivera/styrka följande:

- Att det finns ett formellt kontrakt.
- Att de deklarerade kostnaderna är identifierbara och verifierbara, i synnerhet att de registrerats i bidragsmottagarens redovisningssystem.

Styrkande handlingar **ska inte skickas** in med redovisningen. De ska dock bevaras tillsammans med projekträkenskaperna:

- Fakturor, underleverantörsavtal och bankkontoutdrag.
- Om anlitade underleverantörer av tjänster genomför resor, individuella reserapporter (bilaga) tillsammans med alla kopior av biljetter, boardingkort, fakturor och kvitton, eller för bilresor en kopia av de interna föreskrifterna om ersättning per kilometer. Syftet med de styrkande handlingarna är att visa den faktiska resekostnaden och att resan verkligen ägt rum.
- Om tröskeln på 25 000 euro överskrids, dokumentation om upphandlingsförfarandet. I sådana fall får bidragsmottagarna inte dela upp inköpet i flera avtal vars enskilda belopp är lägre.

Vid den finansiella rapporteringen registrerar Centrala programkontoret utgifterna på grundval av redovisningen (utgiftsförteckningar) som samordnaren skickar in. Centrala programkontorets personal granskar dessa förteckningar ingående för att kontrollera att utgifterna är bidragsberättigande. Om det råder någon tvekan på en viss punkt, kan Centrala programkontoret begära att få in alla styrkande handlingar.

Observera att om det sammanlagda värdet av underleverantörsbeloppen uppgår till mer än 25 000 euro, måste emellertid kopior (inte originalen) av underleverantörskontraktet, fakturan och de jämförbara offerterna skickas in som styrkande handlingar tillsammans med redovisningen. På detta

stadium får de bidragsberättigande kostnaderna för underleverantören inte överstiga 110 % av det absoluta belopp som anges för underleverantörer i bidragsavtalet eller tillägg till detta.

Slutlig beräkning av bidraget

Vid rapporteringen i slutet av projektet beräknas det verkliga bidraget från EU på nytt för hela projektet genom att använda enhetskostnaden (för löner, resor och uppehälle) och faktisk kostnad (för utrustning och underleverantörer) på grundval av de verksamheter som faktiskt genomförts. EU:s bidrag till de olika budgetposterna får inte överstiga 110 % av det absoluta belopp som angetts i bidragsavtalet eller i tillägg till detta.

3. Andra viktiga regler och rekommendationer

Partnerskapsavtal

Partnerna måste komma överens om detaljerna i sättet att genomföra projektet och formalisera överenskommelsen i ett partnerskapsavtal som ska undertecknas i början av projektet.

En kopia av partnerskapsavtalet ska lämnas till Centrala programkontoret inom sex månader efter undertecknandet av bidragsavtalet.

Partnerskapsavtalet måste täcka de olika finansiella, tekniska och juridiska aspekterna av genomförandet av projektet, inklusive följande:

- Partnernas roll och ansvar.
- Budgetfrågor (medfinansiering, uppdelning av budgeten per verksamhet och partner, former för överföring av medel m.m.).
- Ersättningspolicy för personal.
- Ersättningsformer för kostnader för resor och uppehälle.
- Rapporteringsmekanismer.
- Mekanismer för konfliktlösning m.m.

Sammansättning och ändring av deltagande organisationer

Varje föreslagen ändring av bidragsmottagarna för projektet måste anmälas och kräver Centrala programkontorets godkännande i förväg. Följande krävs för olika ändringar av projektpartnerskapet:

- Tillägg av en medmottagare av bidrag kräver att den nya medmottagaren och samordnaren avtalar om en skrift-lig fullmakt och att övriga medmottagare skriftligen godkänner fullmakten genom sin rättsliga företrädare. Sam-ordnaren ska bifoga dessa dokument med sin begäran.
- En medmottagares utträde kräver en skriftlig förklaring från samordnaren och en utträdesskrivelse från den medmottagare som utträder, undertecknad av dess rättsliga företrädare. Om minimikraven för partnerskapet inte längre uppfylls förbehåller sig Centrala programkontoret för utbildning, audiovisuella medel och kultur rätten att besluta om avtalets fortbestånd.
- Ändringar av kontaktpersonen för samordnaren kräver skriftlig bekräftelse av den nya kontaktpersonen, den rättsliga företrädaren och samordnarens tidigare kontaktperson.

Icke bidragsberättigande kostnader

Förutom de icke bidragsberättigande kostnader som listas i del C, är följande kostnader inte bidragsberättigande för kapa-citetsbyggande projekt:

- Sådan utrustning som möbler, fordon av alla slag, utrustning för forsknings- och utvecklingsändamål, telefoner, mobiltelefoner, larm- och stöldskyddssystem.
- Kostnader för lokaler (köp, uppvärmning, underhåll, reparationer m.m.).
- Kostnader förknippade med köp av fast egendom.
- Avskrivningskostnader.

Obligatorisk extern revision (revisionsintyg)

En extern revisionsrapport (revisionstyp II) om insatsens redovisning måste skickas in tillsammans med slutrapporten och de nödvändiga styrkande handlingarna.

Syftet med revisionen är att ge Centrala programkontoret en rimlig försäkran om att kostnader och kvitton har deklarerats i den slutliga finansiella rapporten i överensstämmelse med de rättsliga och finansiella bestämmelserna i bidragsavtalet.

Varje bidragsmottagare har rätt att fritt välja en auktoriserad extern revisor, inklusive sin lagstadgade externa revisor, förutsatt att följande kumulativa krav är uppfyllda:

- Den externa revisorn måste vara oberoende av bidragsmottagaren.
- Den externa revisorn måste ha kvalifikationer för att genomföra lagstadgad revision av redovisningsdokument i enlighet med nationell lagstiftning som genomför direktivet om lagstadgad revision av årsbokslut och samman-ställd redovisning eller eventuell EU-lagstiftning som ersätter detta direktiv.

En bidragsmottagare som är etablerad i ett tredjeland måste följa motsvarande nationella revisionslagstiftning.

Styrkande handlingar

På begäran måste läsbara kopior (ej original) av styrkande handlingar skickas in. Om det råder något tvivel på en viss punkt får Centrala programkontoret begära in alla styrkande handlingar.

Att inge begärda styrkande handlingar ingår i de avtalsenliga skyldigheterna och underlåtenhet att skicka in en eller flera handlingar kan leda till ett återbetalningskrav för motsvarande utgifter.

Kopior av underleverantörsavtal och fakturor som överstiger 25 000 euro ska skickas in tillsammans med slutrapporten.

Offerter från minst tre leverantörer ska begäras in vid alla inköp av utrustning och tjänster till ett belopp som överstiger 25 000 euro, oavsett budgetrubriken.

Bilaga II – Sprida och använda resultat

Praktisk handledning för bidragsmottagare

Inledning

Verksamhet för att sprida och använda resultat är ett sätt att visa upp arbetet inom Erasmusprojektet. Genom att sprida resultat, lärdomar, kunskap och slutsatser utanför de deltagande organisationerna kan man se till att hela samhället kan få nytta av det EU-finansierade arbetet. Man kan även lyfta fram organisationens ansträngningar för att nå målen för Erasmus+, som lägger oerhört stor vikt vid kopplingen mellan program och politik. Varje projekt som får stöd är därför ett steg på vägen mot programmets allmänna mål, dvs. att förbättra och modernisera systemen för allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsverksamhet.

Informationsverksamheten varierar mellan projekten, och det är viktigt att överväga vilka typer av verksamheter som är lämpliga för varje deltagande organisation. Partner i mindre projekt bör sprida och använda resultaten i proportion till nivån på sin verksamhet. Att sprida resultaten från ett utbytesprojekt innebär andra krav än för ett partnerskapsprojekt. Insatserna för spridning och användning beror på projektets storlek och strategiska betydelse. I sin ansökan uppmanas de sökande att förklara sina avsikter/planer för spridningen och användningen av projektets resultat och de är skyldiga att genomföra dem om deras ansökan godkänns.

Avsnitt 1 innehåller definitioner av några nyckelbegrepp. Där förklaras också vad man kan uppnå genom att sprida och använda resultaten och hur det bidrar till de övergripande målen för projektet.

Avsnitt 2 innehåller en beskrivning av kraven på spridning och användning av resultat för dem som får bidrag från Erasmus+.

1. Spridning och användning av projektresultat: vad, varför, vem, när, var och hur?

Vad menas med spridning och användning?

Spridning är en planerad process för att sprida information om projektets resultat och aktiviteter till nyckelaktörer när resultaten har blivit tillgängliga. För Erasmus+ betyder det att man ska informera om projektets framgångar och resultat i så stor utsträckning som möjligt. Genom att andra blir medvetna om projektet kommer fler organisationer att påverkas i framtiden. Det bidrar också till att lyfta fram den organisation som genomför projektet. För att kunna sprida resultat effektivt måste man utforma en lämplig metod redan i början av projektet. Man bör fråga sig varför, vad, hur, när, till vem och var resultaten ska spridas, både under och efter finansieringsperioden.

Användning är a) en planerad process där lyckade resultat från program och initiativ överförs till berörda beslutsfattare inom reglerade lokala, regionala, nationella eller europeiska system och b) en planerad process där enskilda slutanvändare övertygas om att anta och/eller tillämpa resultaten. För Erasmus+ innebär det att få ut så mycket som möjligt av den finansierade verksamheten så att

resultaten används även efter att projektet har slutförts. Det är viktigt att komma ihåg att projektet genomförs inom ramen för ett internationellt program som arbetar för livslångt lärande och stöder EU:s politik inom utbildning, ungdomsfrågor och idrott. Resultaten bör utvecklas på ett sådant sätt att de kan anpassas efter andras behov, överföras till nya områden, behållas efter finansieringsperiodens slut eller användas för att påverka politik och praxis i framtiden.

Spridning och användning är därför skilda men nära besläktade företeelser.

Vad avses med ”verksamhetens resultat”?

Resultat är det som uppnås genom EU-finansierade europeiska insatserr eller projekt. Typen av resultat varierar beroende på typen av projekt. Resultat kan klassificeras antingen som a) produkter eller b) utfall:

a. Produkt: En konkret produkt som produceras av ett visst projekt och som kan kvantifieras. Det kan vara läroplaner, studier, rapporter, material, evenemang eller webbplatser.
b. Utfall: Ett immateriellt mervärde som skapas genom att projektets mål uppnås. I regel kan ett sådant mervärde inte kvantifieras, oavsett om det rör sig om konkreta evenemang och insatser som utbildning, utbildningsplattformar, innehåll eller metoder, eller mer abstrakta resultat som ökad medvetenhet, ökade färdigheter eller förmågor, eller kunskaper och erfarenheter som har förvärvats av deltagare, partner eller andra intressenter som deltar i projektet.

Vad menas med genomslag och hållbarhet?

Genomslag är den inverkan som den genomförda verksamheten och dess resultat har på människor, metoder, organisationer och system. Planer för att sprida och använda resultat kan bidra till att ge största möjliga effekt av verksamheterna, så att de får genomslag för de närmaste deltagarna och partnerna under flera år framöver. Fördelar för andra intressenter bör också övervägas för att göra större skillnad och få ut så mycket som möjligt av projektet.

Hållbarhet är projektets förmåga att fortsätta och använda sina resultat efter finansieringsperiodens slut. Projektets resultat kan sedan användas på längre sikt, eventuellt genom kommersialisering, ackreditering eller integrering. Det är inte säkert att alla delar av projektet eller dess resultat är hållbara, och det är viktigt att se spridning och användning som en progressiv process som fortsätter även efter projektet.

Vilka är syftena och målen för spridning och användning?

Det första målet är att sprida projektens resultat. Det andra målet är att bidra till att utforma och genomföra nationella och europeiska strategier och system. Bidragsmottagarna bör hitta ett eget sätt att nå detta mål. Att ta fram idéer för spridning och användning är viktigt för alla projekt som finansieras genom Erasmus+. Typen av och intensiteten i insatserna för spridning och användning bör dock stå i proportion till och vara anpassad till projektet, t.ex. om det är processorienterat eller syftar till att producera konkreta resultat, om det är fristående eller ingår i ett större initiativ, eller om det tagits fram av stora eller små organisationer. De deltagande organisationerna bör diskutera syftena med och målen för verksamheten och planerna och besluta vad som ska göras samt fördela

uppgifterna mellan partnerna med hänsyn till projektets särskilda egenskaper.

För strukturerade samarbetsprojekt som strategiska partnerskap, kunskapsallianser, idrottsprojekt, samarbetspartnerskap och kapacitetsuppbyggnadsprojekt bör en bra spridnings- och användningsplan innehålla mätbara och realistiska mål, en detaljerad tidsplan och ha en resursplan för verksamheten. Att involvera målgrupper i verksamheten bidrar också till att maximera användningen av projektets resultat. Det är viktigt att strategin utformas korrekt från början eftersom den är den viktigaste metoden för att kommunicera med målgrupperna. Detta krav ställs inte på utbytesprojekt – de som organiserar sådana projekt uppmanas att informera om deltagarnas resultat. De bör också uppmuntra deltagarna att dela med sig av sina lärdomar från projektet. Slutligen ska spridningsdelen öka kvaliteten på programmet genom att man stimulerar innovativa projekt och utbyter goda exempel.

Kommunikation är ett bredare begrepp. Det omfattar information och marknadsföring för att öka kunskapen om projektet och lyfta fram det, utöver spridningen och användningen av resultaten. Oftast är det dock svårt att göra en tydlig åtskillnad mellan dessa områden. Därför kan det vara mer effektivt att planera en övergripande strategi som täcker båda områdena, för att använda resurserna på bästa sätt. Spridning och användning av resultat bör vara en viktig del i all kommunikation under projektets gång.

Varför är det viktigt att sprida projektresultat? Vilken är nyttan?

Både bidragsmottagarna och deras partner kan ha nytta av att utarbeta en omfattande spridnings- och användningsplan. Utöver att stärka organisationens profil kan insatserna för spridning och användning ofta skapa nya möjligheter att förlänga projektet och dess resultat eller utveckla nya partnerskap för framtiden. En framgångsrik spridning och användning kan också leda till externt erkännande av det utförda arbetet och ytterligare öka dess inflytande. Om man delar resultaten med andra kan fler dra nytta av verksamheten och erfarenheterna inom Erasmus+. Projektresultaten kan fungera som exempel och inspirera andra genom att visa vad som går att åstadkomma inom programmet.

Spridning och användning av projektresultat kan bidra till framtida politik och praxis. Bidragsmottagarnas verksamhet för att sprida och använda resultat bidrar till det mer övergripande målet att förbättra EU:s system. Effekterna av Erasmus+ mäts inte bara genom att titta på projektresultatens kvalitet. Man måste också titta på hur kända resultaten är och hur mycket de används utanför partnerskapet för projektet. Att nå ut till så många potentiella användare som möjligt bidrar till att få avkastning på investeringen.

Spridningen och användningen av projektresultat ökar också medvetenheten om de möjligheter som programmet erbjuder och lyfter fram det europeiska mervärdet med verksamhet som får stöd av Erasmus+. Det kan bidra till en positiv uppfattning hos allmänheten och uppmuntra till att fler deltar. Det är mycket viktigt att ta hänsyn till spridnings- och användningsplanens syften och mål. De bör anknyta till projektets mål för att se till att de metoder och strategier som används är lämpliga för projektet och dess resultat och för de fastställda målgrupperna. Målen för spridning och användning kan vara att

- öka medvetenheten
- bredda genomslaget
- engagera intressenter och målgrupper
- sprida lösningar och kunskap

- påverka politik och praxis
- utveckla nya partnerskap.

Vad kan spridas och användas?

Nästa steg är att identifiera **vad** som ska spridas och användas. Det kan finnas olika typer av projektresultat – de kan vara konkreta resultat eller färdigheter och personliga erfarenheter som både projektorganisatörerna och deltagarna har fått (kunskapsproduktion).

Konkreta resultat kan t.ex. vara

- metoder eller strategier för att lösa ett problem
- praktiska verktyg eller produkter, t.ex. handböcker, läroplaner och e-lärandeverktyg
- forskningsrapporter eller studier
- vägledningar för goda exempel eller fallstudier
- utvärderingsrapporter
- erkännandeintyg
- nyhetsbrev eller informationsbroschyrer.

För att ge större spridning åt erfarenheter, strategier, processer osv. rekommenderar vi att ni dokumenterar dem.

Kunskapsproduktion kan t.ex. vara

- kunskaper och erfarenheter som deltagare, elever eller personal har förvärvat
- ökad kompetens eller framsteg
- bättre kulturell medvetenhet
- bättre språkkunskaper.

Det är ofta svårare att mäta kunskapsproduktion. Intervjuer, frågeformulär, prov, observationer eller självutvärderingar kan göra det lättare att dokumentera den här typen av resultat.

Vilka är målgrupperna?

Det är viktigt att identifiera målgrupper, både på olika nivåer (lokal, regional, nationell, europeisk) och inom bidragsmottagarens eget område (kolleger, jämförelsegrupper, lokala myndigheter, andra organisationer som bedriver samma typ av verksamhet, nätverk osv.). Verksamhet och budskap måste utformas på ett lämpligt sätt med hänsyn till mottagare och målgrupper, t.ex.

- slutanvändare av projektverksamhet och resultat
- intressenter, experter eller yrkesverksamma inom området och andra berörda parter
- beslutsfattare på lokal, regional, nationell och europeisk nivå
- press och medier
- allmänheten.

Projektplanerna bör vara tillräckligt flexibla för att målgrupper och andra intressenter ska kunna delta i projektets olika faser. Det bidrar till att se till att projektet är utformat utifrån deras behov. Deras deltagande kommer också att lyfta fram det potentiella värdet med projektet och bidra till att

sprida informationen till andra berörda parter i Europa.

Hur ska resultaten spridas och användas?

För att nå ut till så många som möjligt bör ni översätta så mycket kommunikationsmaterial och så många projektresultat som möjligt till så många språk som möjligt. Vi rekommenderar att ni täcker in alla språk som används i partnerskapet samt engelska. Kostnaderna för översättningarna bör vid behov tas med i bidragsansökan.

Det finns många olika sätt att sprida och använda resultat. Det kommer att bli uppskattat om ni är kreativa och kommer på nya idéer så att projektet och dess resultat verkligen står ut från mängden. Bidragsmottagarna kan använda

- Erasmus+ projektdatabas (se nedan)
- webbplatser för projektet och organisationerna
- möten med och besök hos viktiga intressenter
- särskilda diskussionsmöjligheter, t.ex. informationsmöten, workshoppar, seminarier (även på nätet), kurser, utställningar, demonstrationer och inbördes granskning
- riktat skriftligt material, t.ex. rapporter, artiklar i fackpress, nyhetsbrev, pressmeddelanden och broschyrer
- film, radio, tv, Youtube, Flickr, filmklipp, poddar eller appar
- sociala medier
- offentliga evenemang
- varumärkesarbete och logotyper för projektet
- befintliga kontakter och nätverk.

När det gäller användning är det viktigt att tänka på hur resultaten kan påverka projektet, slutanvändarna, jämförelsegrupper eller beslutsfattare. Resultaten kan till exempel medföra

- förbättrat anseende för de deltagande organisationerna
- ökad medvetenhet om ett tema, särskilt mål eller arbetsområde
- ökat ekonomiskt stöd från andra stödgivare eller donatorer
- ökat inflytande på politik och praxis.

När ska man sprida och använda resultaten?

Resultaten ska spridas och användas under hela projektet: från bidragsmottagarens ursprungliga idé, under projektet och även efter att finansieringen från EU har upphört.

En tidsplan för verksamheten ska upprättas tillsammans med de partner som deltar, och lämpliga budgetresurser behöver avsättas. Planen ska

- innehålla realistiska mål och tidsfrister för att följa framstegen
- anpassa insatserna för spridning och användning till de viktigaste faserna i projektet
- vara tillräckligt flexibel för att kunna tillgodose målgruppens behov och den bredare utvecklingen av politik och praxis.

Nedan följer några exempel på verksamhet i olika skeden av projektet:

INNAN projektet inleds:

- Ta fram planen för spridning och användning.
- Definiera förväntade effekter och resultat.
- Överväga hur och till vem resultaten ska spridas.

UNDER projektet:

- Kontakta relevanta medier, t.ex. på lokal eller regional nivå.
- Genomföra regelbundna aktiviteter som informationsmöten, utbildningar, demonstrationer och inbördes granskningar.
- Bedöma inverkan på målgrupper.
- Involvera andra partner för att överföra resultaten till slutanvändare/nya områden/politik.

NÄR PROJEKTET SKA SLUTRAPPORTERAS

- Ladda upp projektets resultat och en uppdaterad sammanfattning av projektet på Erasmus+ projektdatabas.

EFTER projektet:

- Fortsätta spridningen (enligt beskrivningen ovan).
- Ta fram idéer för framtida samarbete.
- Utvärdera resultat och effekter.
- Kontakta berörda medier.
- Kontakta beslutsfattare vid behov.
- Samarbeta med EU-kommissionen genom att bidra med underlag till dess spridnings- och användningsinsatser.

Hur bedöms resultaten?

En analys av projektets effekter är en avgörande del av processen. Analysen ska utvärdera resultaten och utmynna i rekommendationer för framtida förbättringar. Det går att använda indikatorer för att mäta framstegen mot målen och resultaten. Indikatorer kan vara både kvantitativa (siffror och procentandelar) och kvalitativa (kvaliteten på deltagandet och erfarenheterna). Det går också att använda frågeformulär, intervjuer, observationer och bedömningar för att mäta effekterna. Indikatorer för de olika projektverksamheterna bör diskuteras och fastställas i början av projektet och de bör ingå i den övergripande planen för att sprida resultaten.

Några exempel:

- Fakta och siffror om projektorganisatörernas webbplats (uppdateringar, besök, sökningar, korshänvisningar)
- Antal möten med viktiga intressenter/målgrupper
- Antal deltagare i diskussioner och informationsmöten (workshoppar, seminarier, inbördes granskningar), uppföljningar
- Produktion och spridning av produkter
- Medietäckning (artiklar i specialiserade nyhetsbrev, pressmeddelanden, intervjuer osv.)
- Synlighet i sociala medier och en bra webbplats

- Deltagande i offentliga evenemang
- Kopplingar till befintliga nätverk och partner i andra länder, överföring av information och sakkunskap
- Inverkan på politiska åtgärder regionalt, nationellt och i EU
- Återkoppling från slutanvändare, andra intressenter, jämförelsegrupper och beslutsfattare

2. Krav på spridning och användning

Allmänna kvalitetskrav

De som ansöker om bidrag inom Erasmus+ ska tänka på hur de ska sprida och använda resultaten redan under ansökningsfasen, under verksamheten och efter verksamhetens slut. I det här avsnittet ger vi en översikt över de grundläggande kraven i den officiella dokumentationen av programmet Erasmus+.

Spridning och användning är ett av de tilldelningskriterier som ansökan ska bedömas utifrån. Beroende på typen av projekt kommer kriteriet att få olika vikt vid bedömningen av ansökan.

- När det gäller utbytesprojekt måste planerade insatser för spridning och potentiella målgrupper anges i ansökan.
- När det gäller samarbetsprojekt krävs en detaljerad och omfattande plan med en beskrivning av särskilda mål, verktyg och resultat. I allmänhet kommer en partner att ta på sig ansvaret för att samordna spridningen och användningen för hela projektet, men ansvaret för genomförandet bör delas av alla partner. Varje partner kommer att delta i denna verksamhet i enlighet med projektets behov och roller.

För alla projekttyper kommer det i ett senare skede att krävas rapporter om den verksamhet som har genomförts, för att sprida resultatet inom och utanför de deltagande organisationerna.

Synlighet för EU och Erasmus+

Bidragsmottagarna ska alltid använda EU:s logotyp (EU-flaggan) och ”Europeiska unionen” utskrivet i allt kommunikations- och marknadsföringsmaterial. Det rekommenderade alternativet för att kommunicera om EU-finansiering från Erasmus+ är att skriva ”Medfinansieras av EU:s program Erasmus+” bredvid EU:s logotyp.

Så kan du visa att ett projekt har fått EU-finansiering

Namnet Erasmus+ ska inte översättas.

Så ska du använda EU-flaggan inom EU-program

Erasmus+ projektdatabas

Projektdatabasen ska ge en överblick över projekt som finansieras inom ramen för programmet och

lyfta fram goda exempel. Databasen ger också tillgång till produkter, resultat och kunskapsproduktion från de projekt som finansieras.

De nationella programkontoren och EU:s programkontor väljer varje år ut exempel på god praxis. Bland dessa väljer generaldirektoratet för utbildning och kultur sedan ut särskilt framgångsrika projekt.

Projektdatabasen har olika syften:

- Öppenhet, eftersom den ger en överblick över alla projekt som finansieras inom programmet (inklusive projektsammanfattningar, uppgifter om finansiering, webblänkar m.m.).
- Ansvarighet, eftersom den ger slutanvändare och yrkesverksamma tillgång till projektresultat.
- Inspiration, eftersom den visar goda exempel på projekt inom Erasmus+ som väljs ut varje år på nationell och europeisk nivå.

För de flesta projekt måste bidragsmottagarna i ansökan lämna en sammanfattning med en beskrivning på engelska av sitt projekt.

Projektsammanfattningen är särskilt viktig eftersom den ger en beskrivning för allmänheten. Den bör därför vara enkel och tydlig, så att det går snabbt även för utomstående att förstå vad projektet handlar om

Följande delar bör ingå i sammanfattningen: Projektets sammanhang, bakgrund och mål, antal deltagare och deras profil, verksamhetsbeskrivningar, metod som ska användas för att genomföra projektet, en kortfattad beskrivning av förväntade resultat och effekter och den potentiella nyttan på längre sikt.

Erasmus+ projektdatabas

Bilaga III – Ordlista

Medföljande person	Som allmän definition för alla områden inom utbildning och ungdomsverksamhet är en medföljande person den som följer med deltagare – studerande, personal eller ungdomsledare – med särskilda behov (dvs. funktionsnedsättningar) på ett utbyte för att garantera skydd och ge stöd och extra assistans. När det gäller • utbyten för yrkeselever och volontärverksamhet inom programområde 1 • kortare eller längre elevutbyten och blandade utbyten för unga inom programområde 2 • möten mellan unga och beslutsfattare på ungdomsområdet inom programområde 3 kan en medföljande person även vara en vuxen som följer med en eller flera yrkeselever, volontärer med begränsade möjligheter, skolelever eller unga utomlands (särskilt om det är barn eller ungdomar med liten erfarenhet utanför sitt eget land) för att säkerställa deras skydd och säkerhet och ett effektivt lärande under utbytet.
Ackreditering	En process som säkerställer att de organisationer som vill få finansiering inom en insats i programmet Erasmus+ uppfyller en uppsättning kvalitetsnormer eller förutsättningar som fastställts av EU-kommissionen för den insatsen. Beroende på typen av insats eller det land som den ansökande organisationen ligger i ska ackreditering göras av EU:s programkontor Eacea, ett nationellt programkontor eller ett Salto-resurscentrum. Ackrediteringsmöjligheten finns för organisationer som vill delta i projekt inom den högre utbildningen (bland annat utbyten) eller i utbyten inom ungdomsområdet.
Insats	En del av eller en åtgärd inom programmet Erasmus+. Exempel på insatser är strategiska partnerskap inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor, Erasmus Mundus gemensamma masterprogram och branschspecifika kunskapsallianser.
Verksamhet, aktivitet	Utförs som en del av ett projekt. Det kan t.ex. vara ungdomsutbyten, internationella möten eller samarbetsverksamhet. Inom ramen för Jean Monnet motsvarar en verksamhet en insats (se definitionen nedan).
Vuxenutbildning	Alla former av vuxenutbildning utom yrkesutbildning. Den kan vara formell, icke-formell eller informell (för kontinuerlig yrkesutbildning, se ”Yrkesutbildning”).
Vuxenutbildningsorganisation	En offentlig eller privat organisation som är verksam inom vuxenutbildning utom yrkesutbildning.
Vuxenstuderande	En person som har slutfört eller inte längre deltar i grundskola eller grundläggande utbildning och återvänder till vissa former av vidareutbildning (formell, icke-formell eller informell), med undantag för lärare inom skola och yrkesutbildning.

Planeringsbesök	Förberedande besök till den mottagande organisationens land inför ungdomsutbyten eller volontärverksamheter inom utbytesprojekt för unga och ErasmusPro-utbyten för yrkeselever. Syftet med besöken är att säkerställa en hög kvalitet i verksamheten genom att stödja och utarbeta administrativa rutiner, skapa tillit och förståelse och etablera ett stabilt partnerskap mellan de deltagande organisationerna. När det gäller utbytesprojekt för unga kan unga deltagare också följa med på besöket för att påverka projektets utformning.
Anknuten enhet	Följande enheter kan anses utgöra anknutna enheter (i enlighet med artikel 122 i budgetförordningen): • Juridiska personer som har en rättslig eller ekonomisk koppling till bidragsmottagare. Kopplingen är varken begränsad till insatsen eller inrättad enbart i syfte att genomföra den. • Flera enheter som uppfyller kriterierna för att beviljas ett bidrag och tillsammans utgör en enhet som kan betraktas som den enda mottagaren, inklusive då denna enhet specifikt inrättats för att genomföra den insats som ska finansieras genom bidraget. Anknutna enheter ska uppfylla kriterierna för berättigande och uteslutning, och i tillämpliga fall även de urvalskriterier som gäller för sökande.
Sökande	Deltagande organisation eller informell grupp som lämnar in en bidragsansökan. De sökande kan ansöka enskilt eller för andra organisationer som deltar i projektet. I det senare fallet definieras den sökande även som samordnare.
Ansökningsdag	Sista dag då ansökningsblanketten måste lämnas in till det nationella programkontoret eller EU:s programkontor för att vara giltig.
Lärlingsutbildning (lärling)	Lärlingsutbildningar är former av grundläggande yrkesutbildning som formellt kombinerar och alternerar mellan företagsbaserad utbildning (perioder av praktisk yrkeserfarenhet på en arbetsplats) och skolbaserad utbildning (perioder av teoretisk/praktisk utbildning på en skola eller ett utbildningscentrum) och som leder till nationellt erkända grundläggande yrkesutbildningskvalifikationer.
Grundläggande färdigheter	Läs- och skrivkunnighet, matematik, naturvetenskap och teknik. Dessa färdigheter ingår i nyckelkompetenserna.
Bidragsmottagare	Om ett projekt godkänns blir den sökande en bidragsmottagare av ett bidrag från Erasmus+. Bidragsmottagaren undertecknar ett bidragsavtal med – eller underrättas om ett bidragsbeslut av – det nationella programkontor eller EU:s programkontor som har valt ut projektet. Om ansökan lämnades för andra deltagande organisationers räkning kan partnerna bli övriga bidragsmottagare.
Blandat lärande	En studietyp som innebär lärande i en kombination av former. Ofta används begreppet mer specifikt om kurser där traditionell undervisning i workshoppar eller seminarier kombineras med distansundervisning online (t.ex. via internet, tv eller konferenssamtal).

Inbjudan att lämna projektförslag	Utlysning som offentliggjorts av eller på kommissionens vägnar för att inom en angiven ansökningsperiod lägga fram ett förslag till åtgärder som motsvarar de eftersträvade målen och uppfyller de nödvändiga kraven. Inbjudan att lämna projektförslag offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning* (C-serien) och/eller på relevanta webbplatser för kommissionen, de nationella programkontoren eller EU:s programkontor.
Intyg	Inom Erasmus+ ett dokument som utfärdas till en person som har slutfört en lärandeaktivitet inom allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsverksamhet. Dokumentet intygar deltagarens närvaro och, när det är aktuellt, läranderesultat.
Skrivfel	Ett mindre misstag eller oavsiktligt fel i ett dokument som ändrar dess innebörd, till exempel ett stavfel eller en siffra, ett ord eller en fras som saknas.
Medfinansiering	Principen om medfinansiering innebär att en del av kostnaderna för ett projekt som får stöd från EU måste bäras av bidragsmottagaren eller täckas genom andra externa bidrag än EU-bidraget.
Företag	Juridiska personer som är etablerade enligt civil- eller handelslagstiftning, även kooperativa företag, och andra offentligrättsliga eller privaträttsliga juridiska personer, utom sådana som är icke vinstdrivande.
Konsortium	Två eller flera deltagande organisationer som går samman för att förbereda, genomföra och följa upp ett projekt eller en verksamhet inom ett projekt. Ett konsortium kan vara nationellt (dvs. omfatta organisationer etablerade i samma land) eller internationellt (omfatta organisationer från olika länder).
Samordnare/samordnande organisation	En deltagande organisation som ansöker om ett Erasmusbidrag för ett konsortium av partnerorganisationer.
Utbyte som ger studiepoäng	En begränsad studie- eller praktikperiod utomlands – inom ramen för pågående studier vid en heminstitution – som ger rätt till studiepoäng. Efter utbytet återvänder studenterna till sin heminstitution för att slutföra studierna.
Studiepoäng	En uppsättning läranderesultat för en person som har bedömts och som kan läggas samman till en kvalifikation eller överföras till andra utbildningsprogram eller kvalifikationer.
Utbyte för att slutföra studier	Studieperiod utomlands för att förvärva en komplett examen eller ett intyg i destinationslandet/destinationsländerna.
Bilaga till examensbevis	En bilaga till den officiella kvalifikationsdokumentationen som ger utförligare information om studier som slutförts enligt ett överenskommet format som är internationellt erkänt och som åtföljer ett examensbevis med en standardiserad beskrivning av de studier som innehavaren har slutfört när det gäller typen av studier, nivån, sammanhanget, innehållet och ställningen. Bilagan tas fram av lärosäten i enlighet med normer som har godkänts av Europeiska kommissionen, Europarådet och Unesco. Bilagan till examensbevis ingår i Europass (se nedan). När det är fråga om ett internationellt gemensamt studieprogram rekommenderas att en gemensam bilaga till examensbevis utfärdas som täcker hela programmet och godkänns av alla examensutfärdande universitet.

Dubbel examen/multipel examen	Utbildningsprogram som erbjuds av minst två (dubbla) eller flera (multipla) lärosäten och där studenten efter genomförda studier får ett separat examensbevis från varje deltagande lärosäte.
Parallell karriär	Kombinationen av idrottsutövande på hög nivå med allmän utbildning eller arbete.
Erasmusstadgan för högre utbildning	En ackreditering som beviljas av EU-kommissionen och som ger lärosäten från programländer rätt att ansöka om och delta i utbytes- och samarbetsverksamhet inom Erasmus+. I stadgan beskrivs de grundläggande principer som ett lärosäte bör följa när det anordnar och genomför utbytes- och samarbetsverksamhet av hög kvalitet och vilka krav lärosätet går med på att uppfylla för att garantera tjänster och förfaranden av hög kvalitet och tillhandahålla tillförlitlig och tydlig information.
ECTS (det europeiska systemet för överföring och ackumulering av studiemeriter)	Ett system för ackumulering och överföring av studiemeriter som bygger på öppenhet i processerna för lärande, undervisning och utvärdering och är inriktat på inläraren. Dess mål är att underlätta planering, tillhandahållande och utvärdering av studieprogram och utbyten genom erkännande av kvalifikationer och lärandeperioder. Systemet gör det lättare att utforma, beskriva och tillhandahålla studieprogram och utfärda högre utbildningskvalifikationer. Genom att använda ECTS tillsammans med resultatbaserade kvalifikationsramar skapar man större insyn i studieprogrammen och kvalifikationerna och gör det lättare att erkänna kvalifikationer.
Ecvet (det europeiska systemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen)	Ett system som ska underlätta validering, erkännande och ackumulering av arbetsrelaterade färdigheter och kunskaper som förvärvats under en vistelse i ett annat land eller i andra situationer. Ecvet ska öka kompatibiliteten mellan de olika systemen för yrkesutbildning i Europa och deras kvalifikationer. Systemet ska skapa en teknisk ram för att beskriva kvalifikationer i form av utbildningsmoduler och omfattar förfaranden för bedömning, överföring, ackumulering och erkännande.
Företag	Alla enheter som bedriver näringsverksamhet, oavsett storlek, rättslig form eller ekonomisk sektor.
Eqavet (den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning)	Ett referensverktyg för beslutsfattare som baseras på en kvalitetscykel i fyra steg som omfattar fastställande och planering av mål, genomförande, utvärdering och granskning. Referensramen respekterar nationella regeringars självständighet och är ett frivilligt system som kan användas av myndigheter och andra organ som arbetar med kvalitetssäkring.
EQF (den europeiska referensramen för kvalifikationer)	Ett gemensamt europeiskt referensverktyg som fungerar som ett översättningsverktyg mellan olika utbildningssystem och deras nivåer. Syftet är att göra nationella kvalifikationer mer tydliga, jämförbara och överförbara i hela Europa, främja arbetstagares och studenters rörlighet mellan länder och underlätta livslångt lärande, enligt Europaparlamentets och rådets rekommendation nr 2008/C 111/01.

Esco (flerspråkig europeisk klassificering av färdigheter, kvalifikationer och yrken)	Identifierar och kategoriserar färdigheter/kompetenser, kvalifikationer och yrken som är relevanta för EU:s arbetsmarknad och utbildningssystem och finns på 25 europeiska språk. Systemet innehåller yrkesprofiler som visar kopplingarna mellan yrken, färdigheter, kompetenser och kvalifikationer. Esco har utvecklats med ett öppet it-format och får användas av alla utan kostnad.
Etablerad	Avser en organisation eller ett organ som uppfyller vissa nationella villkor (t.ex. registrering och offentliggörande) för att kunna erkännas formellt av den nationella myndigheten. När det gäller en informell ungdomsgrupp anses hemvisten för gruppens rättsliga företrädare ha likvärdig verkan när det gäller berättigande till bidrag från Erasmus+.
Europass	Europass är en portfölj med fem olika dokument och en elektronisk mapp som innehåller beskrivningar av innehavarens alla läranderesultat, officiella kvalifikationer, arbetslivserfarenhet, färdigheter och kunskaper som förvärvats. Dokumenten är följande: Europass-CV, bilagan till examensbevis, tillägget till utbildningsbevis, Europass-Rörlighet och språkpasset. I Europass ingår också det europeiska färdighetspasset, som är en elektronisk mapp som innehavaren kan använda för att skapa en personlig modulbaserad förteckning över sina färdigheter och kvalifikationer. Syftet med Europass är att underlätta rörligheten och förbättra utsikterna till arbete och livslångt lärande i Europa.
Europeisk utvecklingsplan	Ett dokument för yrkesutbildningsorganisationer, skolor och vuxenutbildningsorganisationer som beskriver skolans/organisationens behov i fråga om kvalitetsutveckling och internationalisering och hur de planerade europeiska verksamheterna kommer att tillgodose dessa behov. Den europeiska utvecklingsplanen ska beskrivas på ansökningsblanketten för skolor och vuxenutbildningsorganisationer som ansöker om personalutbyten inom programområde 1.
Europeisk icke-statlig ungdomsorganisation	En icke-statlig organisation som 1) verkar genom en formellt erkänd struktur och som består av a) ett europeiskt organ/sekretariat (den sökande) som har varit juridiskt etablerat i minst ett år i ett programland den dag då ansökan lämnas in, och b) nationella organisationer/filialer i minst tolv programländer som har en stadgeenlig koppling till det europeiska organet/sekretariatet, 2) är verksam inom ungdomsfrågor och bedriver verksamhet som stöder genomförandet av EU:s ungdomsstrategi, 3) låter unga delta i organisationens ledning och styrning.
Force majeure	En oförutsägbar situation eller händelse som deltagaren inte råder över och som inte beror på fel eller försumlighet från deltagarens sida.
Idrott på gräsrotsnivå	Idrott i organiserad form som utövas på lokal nivå av amatöridrottare, samt idrott för alla.

Gruppledare	I utbytesprojekt för unga är gruppledaren en vuxen som följer med de ungdomar som deltar i ett ungdomsutbyte för att garantera ett effektivt lärande (ungdomspasset) och deras skydd och säkerhet.
Grupper av unga som arbetar med ungdomsverksamhet men inte nödvändigtvis genom en ungdomsorganisation (även informella ungdomsgrupper)	Grupp av minst fyra unga som inte är en juridisk person enligt gällande nationell lag, men med en företrädare som kan åta sig rättsliga skyldigheter på de andras vägnar. Dessa grupper av unga kan vara sökande och partner i vissa Erasmusinsatser. För enkelhetens skull likställs de med juridiska personer (organisationer, institutioner osv.) i denna handledning och motsvarar deltagande organisationer i Erasmus+ för den insats som de kan delta i. Gruppen måste bestå av minst fyra unga på 13–30 år (den allmänna åldern för unga i programmet). I undantagsfall och om alla de deltagande unga i gruppen är minderåriga kan gruppens representeras av en vuxen. Då kan en grupp unga som alla är minderåriga skicka in en ansökan med hjälp av en ungdomsledare.
Lärosäte, institution för högre utbildning	Alla slags lärosäten och institutioner inom den högre utbildningen som i enlighet med nationell rätt eller praxis utfärdar erkända examina eller erbjuder annan erkänd eftergymnasial utbildning, oavsett vad dessa institutioner kallas, eller alla institutioner som tillhandahåller yrkesinriktad utbildning på eftergymnasial nivå.
Agenda för modernisering av högre utbildning	Europeiska kommissionens strategi för att stödja EU-ländernas reformer och bidra till målen för Europa 2020-strategin inom högre utbildning. De viktigaste reformområdena i den nya agendan är att öka antalet personer som har genomgått högre utbildning, förbättra undervisningens och forskarutbildningens kvalitet och relevans, ge studenterna den kunskap och de väsentliga överförbara färdigheter som behövs för högkvalificerade yrken, ge studenterna fler möjligheter att skaffa sig ytterligare kunskaper genom studier eller praktik utomlands och uppmuntra samarbete över gränserna för att förbättra resultaten i den högre utbildningen, stärka den s.k. kunskapstriangeln genom att koppla samman utbildning, forskning och näringsliv samt skapa effektiva styrnings- och finansieringsmekanismer för att främja spetskompetens.
Informella ungdomsgrupper	Se definitionen av ”grupper av unga som arbetar med ungdomsverksamhet men inte nödvändigtvis genom en ungdomsorganisation” ovan.
Informellt lärande	Lärande i vardagslivet i samband med arbete, familjeliv eller fritidsverksamhet och som inte är organiserat eller strukturerat i form av mål, tid eller lärandestöd. Lärandet kan vara oavsiktligt ur inlärarnas perspektiv.
Internationellt	Avser när det gäller Erasmus+ alla insatser där minst ett programland och minst ett partnerland deltar.
Jobbskuggning (praktisk lärandeerfarenhet)	En kort vistelse hos en partnerorganisation i ett annat land för att fortbilda sig genom att följa med yrkesverksamma i deras dagliga arbete i den mottagande organisationen, utbyta goda metoder, förvärva färdigheter och kunskap och bygga långsiktiga partnerskap genom delaktighetsbaserad observation.

Gemensam examen	Ett enda examensbevis som utfärdas till en student som har slutfört ett gemensamt program. Examensbeviset ska vara undertecknat av de behöriga myndigheterna i minst två av de deltagande institutionerna gemensamt och erkännas officiellt i de länder där de deltagande lärosätena är belägna.
Gemensamma program	Högskoleprogram (för studier eller forskning) som utformas, tillhandahålls och erkänns fullt ut av minst två lärosäten. Gemensamma program kan genomföras på alla högre utbildningsnivåer, dvs. kandidatnivå, masternivå eller doktorandnivå. De kan vara nationella (dvs. när alla involverade lärosäten ligger i samma land) eller gränsöverskridande/internationella (dvs. när lärosätena ligger i minst två olika länder).
Nyckelkompetenser	Den grundläggande uppsättning kunskaper, färdigheter och attityder som behövs för självförverkligande och personlig utveckling, aktivt medborgarskap, social inkludering och sysselsättning, i enlighet med Europaparlamentets och rådets rekommendation 2006/962/EG.
Utbyte i utbildningssyfte	Att flytta fysiskt till ett annat land än bosättningslandet för att t.ex. studera, fortbilda sig eller delta i icke-formellt eller informellt lärande. Det kan vara praktik, lärlingsutbildning, ungdomsutbyte, volontärtjänst, undervisning eller fortbildning och kan omfatta förberedande verksamhet såsom utbildning i värdspråket samt sändande, mottagande och uppföljande verksamhet.
Läranderesultat	Dokumentation av vad en deltagare/student/volontär vet, förstår och kan göra efter att ha avslutat en lärandeprocess, och som definieras som kunskaper, färdigheter eller kompetens.
Livslångt lärande	All form av allmän utbildning, yrkesinriktad utbildning, icke-formellt och informellt lärande under hela livet som leder till bättre kunskaper, färdigheter och kompetenser eller deltagande i samhället ur ett personligt, medborgerligt, kulturellt, samhälleligt och arbetsrelaterat perspektiv, inklusive tillhandahållandet av rådgivning och vägledning.
Mentorskap	Åtgärder för personligt stöd till volontärer vid sidan om uppgiftsrelaterade stödåtgärder. Huvudansvarig för mentorskapet är mentorn som utses av den mottagande eller samordnande organisationen. Mentorskap omfattar regelbundna möten för att följa upp volontärens välbefinnande både inom och utanför den mottagande organisationen. Mentorskapet är inriktat på den enskilda volontären och mötenas innehåll och frekvens varierar därför utifrån volontärens behov. Möjliga samtalsområden vid dessa möten är personligt välbefinnande, välbefinnande i gruppen, tillfredsställelse med arbetsuppgifterna, praktiska frågor osv.
Utbytesavtal/lärandeavtal	Ett avtal mellan den sändande och mottagande organisationen samt de deltagande enskilda personerna, som fastställer utbytets syfte och innehåll för att se till att det är relevant och håller hög kvalitet. Det kan också användas som grundval för att den mottagande organisationen ska erkänna perioden utomlands.

Månad	Inom programmet Erasmus+ och för att beräkna bidragen är en månad lika med 30 dagar.
Mooc-kurs	”Mooc” är en förkortning av ”Massive Open Online Course”. En mooc-kurs är en helt internetbaserad kurs som är öppen för alla utan kostnad, inträdeskrav eller andra begränsningar och ofta samlar stora deltagarantal. Mooc-kurser kan ha personliga komponenter, t.ex. uppmuntra lokala möten för kursdeltagare, och formell bedömning, men brukar använda inbördes utvärdering, självbedömning och automatisk betygsättning. Det finns många varianter av mooc-kurser. De kan t.ex. fokusera på särskilda sektorer, målgrupper (t.ex. yrkeselever eller lärare) eller undervisningsmetoder. Mooc-kurser som finansieras av Erasmus+ måste vara öppna för alla, och både deltagande och kursintyg eller nätdiplom ska vara kostnadsfria för deltagarna. Tänk på att kravet på fri tillgång för utbildningsresurser även gäller för mooc-kurser och andra fullständiga kurser.
Icke-formellt lärande	Lärande som sker genom planerad verksamhet (i termer av lärandemål och lärandetid) med någon form av lärandestöd, men som inte ingår i det formella utbildningssystemet.
Yrkesprofil	Den uppsättning färdigheter, kompetenser och kvalifikationer som brukar vara relevant för ett visst yrke.
Studieprogram med en nivå	Ett integrerat/långvarigt program som leder till en examen på grundnivå eller avancerad nivå och som i vissa länder fortfarande kan karaktäriseras genom varaktigheten i år, inte i poäng. I de flesta av dessa länder återfinns programmen utanför Bolognamodellens första nivå inom områdena läkar-, tandläkar-, veterinär-, sjuksköterske- och barnmorskeutbildning och omfattar i de flesta fall 1–8 % av antalet studenter. Den vanliga längden på integrerade program som leder till reglerade yrken är i allmänhet 300–360 ECTS-poäng/fem–sex års studier beroende på det reglerade yrket i fråga.
Öppen tillgång	Ett allmänt begrepp som handlar om att publicera material av en viss typ öppet, dvs. att det är tillgängligt för och kan användas av en så stor användargrupp och för så många användningsområden som möjligt. Erasmus+ har ett krav på öppen tillgång för utbildningsresurser och uppmuntrar öppen tillgång till forskningsresultat och forskningsdata.
Öppna lärresurser	Utbildningsmaterial av alla slag (t.ex. läroböcker, arbetsblad, lektionsplanering, undervisningsvideofilmer, hela webbkurser och utbildningsspel) som kan användas, anpassas och delas fritt. Öppna lärresurser tillhandahålls antingen med en öppen licens eller är allmän egendom (dvs. upphovsrättsskyddet har löpt ut). Kostnadsfria material som inte kan anpassas eller delas av allmänheten är inte öppna lärresurser.
Öppen licens	Med en öppen licens kan upphovsrättsinnehavaren (skaparen eller annan rättighetshavare) ge allmänheten juridiskt tillstånd att fritt använda hans eller hennes arbete. Enligt Erasmus+ krav på öppen tillgång måste öppna licenser åtminstone tillåta användning, anpassning och distribution. Om ett verk omfattas av en öppen licens ska detta anges på själva verket eller där det distribueras. Utbildningsmaterial med öppen licens kallas öppna lärresurser.

Öppna samordningsmetoden	En mellanstatlig metod som utgör en ram för samarbete mellan EU-länder vars nationella politik därmed kan styras mot vissa gemensamma mål. Inom ramen för detta program gäller den öppna samordningsmetoden för allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor.
Deltagare	Inom Erasmus+ avses med deltagare de enskilda personer som deltar fullt ut i ett projekt och, i vissa fall, får en del av EU-bidraget för att täcka sina kostnader för deltagande (framför allt resor och uppehälle). Inom vissa insatser i programmet (t.ex. strategiska partnerskap) måste det alltså göras åtskillnad mellan denna kategori av deltagare (direkta deltagare) och andra enskilda personer som är indirekt involverade i projektet (t.ex. målgrupper).
Deltagande organisation	En organisation eller informell ungdomsgrupp som deltar i ett Erasmusprojekt. Beroende på deras roll i projektet kan de deltagande organisationerna vara sökande eller partner (definieras även som övriga sökande om de är identifierade när bidragsansökan lämnas in). Om projektet beviljas bidrag blir de sökande bidragsmottagare, och partnerna kan bli övriga bidragsmottagare om projektet finansieras genom ett bidrag med flera bidragsmottagare.
Partner (organisation)	Deltagande organisationer som deltar i projektet men som inte har rollen som sökande.
Partnerländer	Länder som inte deltar fullt ut i programmet Erasmus+ men som deltar (som partner eller sökande) i vissa av programmets insatser. Förteckningen över Erasmus+ partnerländer finns i del A i denna handledning, i avsnittet ”Vem kan delta i programmet Erasmus+?”.
Partnerskap	Ett avtal mellan en grupp av deltagande organisationer i olika programländer om att genomföra gemensamma europeiska projekt inom allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdomsfrågor och idrott eller upprätta ett formellt eller informellt nätverk inom ett relevant område såsom gemensamma utbildningsprojekt för elever och deras lärare i form av klassutbyten och individuella längre utbyten, intensiva program inom högre utbildning och samarbete mellan lokala och regionala myndigheter för att främja samarbete mellan regioner och länder. Det kan utvidgas till institutioner och organisationer från partnerländer för att höja partnerskapets kvalitet.
Personer med begränsade möjligheter	Personer som har vissa hinder som gör det svårt för dem att få faktisk tillgång till utbildning och ungdomsverksamhet. En mer detaljerad definition av personer med begränsade möjligheter hittar du i del A i handledningen, i avsnittet ”Jämlikhet och inkludering”.
Personer med särskilda behov	En person med särskilda behov är en potentiell deltagare vars enskilda fysiska, psykiska eller hälsorelaterade situation är sådan att denne inte skulle kunna delta i projektet eller utbytet utan extra ekonomiskt bidrag.
Vinstdrivande företag som arbetar med samhällsansvar (CSR)	Ett privat företag som a) bedriver sin verksamhet enligt etiska normer och/eller b) vid sidan om sin affärsverksamhet gör vissa insatser som har ett socialt värde.

Programländer	Länder i och utanför EU som har inrättat ett programkontor som deltar fullt ut i programmet Erasmus+. Förteckningen över Erasmus+ programländer finns i del A i denna handledning, i avsnittet ”Vem kan delta i programmet Erasmus+?”.
Projekt	En sammanhållen uppsättning verksamheter som anordnas för att uppnå fastställda mål och resultat.
Kvalifikation	Ett formellt resultat av en bedömnings- och valideringsprocess som utfärdas när ett behörigt organ fastställer att en person har uppnått läranderesultat enligt en viss standard.
Mottagande organisation	I vissa Erasmusinsatser (främst utbyten) är den mottagande organisationen den deltagande organisation som tar emot en eller flera deltagare och som anordnar ett eller flera slags verksamhet inom ett Erasmusprojekt.
Utökat mentorskap	Utökat mentorskap är ett intensifierat mentorskap till stöd för ungdomar med begränsade möjligheter som inte kan genomföra sin volontärverksamhet på egen hand eller med sedvanligt stöd av mentor eller handledare. Utökat mentorskap innebär närmare kontakt och fler möten med volontären samt mer tid för mentorskapets sedvanliga verksamhet, vilket garanterar ett kontinuerligt stöd för volontärer både under projektaktiviteter och utanför arbetstid. Målet med det utökade mentorskapet är att volontären ska kunna genomföra projektet på ett så självständigt sätt som möjligt.
Skola	En institution som tillhandahåller allmän, yrkesinriktad och teknisk utbildning på alla nivåer från förskola till gymnasium. Se förteckningen över typer av institutioner som definieras som skolor i varje land. Kontakta det nationella programkontoret i landet för att få mer information.
Sändande organisation	I vissa Erasmusinsatser (främst utbyten) är den sändande organisationen den deltagande organisation som sänder en eller flera deltagare till en verksamhet inom ett Erasmusprojekt.
Kort utbildning (eller kort högre utbildning) – kvalifikationer	Ingår i de flesta länder i den första studienivån i referensramen för kvalifikationer för det europeiska området för högre utbildning (Isced-nivå 5). De brukar motsvara ungefär 120 ECTS-poäng i nationella sammanhang och leder till en kvalifikation som erkänns på lägre nivå än en examen på grundnivå. Vissa program är längre än tre år men brukar inte ge mer än 180 ECTS-poäng. I de flesta länder kan studenterna tillgodoräkna sig merparten av sina studiepoäng från en kort utbildning för att gå vidare till kurser som ger en högre utbildningsexamen. Beskrivningarna av kort utbildning motsvarar läranderesultaten för EQF-nivå 5.
Små och medelstora företag	Företag (se definitionen ovan) som har färre än 250 anställda och som har en årlig omsättning på högst 50 miljoner euro och/eller en årlig balansomslutning på högst 43 miljoner euro.

Sociala företag	Ett företag som, oavsett rättslig form, inte är registrerat på en reglerad marknad i den mening som avses i artikel 4.1.14 i direktiv 2004/39/EG och som 1) enligt sin bolagsordning, sina stadgar eller någon annan urkund om företagets bildande i första hand strävar efter att uppnå mätbara, positiva sociala effekter snarare än att generera vinst till sina ägare, medlemmar och intressenter, om företaget a) tillhandahåller innovativa tjänster eller varor som genererar social avkastning och/eller b) använder en innovativ metod för produktion av varor eller tjänster som uttrycker dess sociala mål, 2) i första hand återinvesterar sina vinster för att uppnå sitt primära mål och har på förhand fastställda rutiner och regler för varje eventuell situation då vinst delas ut till aktieägare och bolagsägare, för att se till att utdelningen inte äventyrar det primära målet, och 3) drivs på ett affärsmässigt, ansvarigt och transparent sätt, särskilt genom delaktighet av anställda, kunder och intressenter som påverkas av dess affärsverksamhet.
Personal	Personer som antingen yrkesmässigt eller på frivillig grund är involverade i allmän utbildning, yrkesutbildning eller icke-formellt lärande för unga. Det kan vara professorer, lärare, utbildare, skolledare, ungdomsledare och personal som inte undervisar.
Strukturerad dialog	Dialog med unga, ungdomsorganisationer och beslutsfattare, som fungerar som ett forum för fortlöpande gemensam reflexion om prioriteringar, genomförande och uppföljning när det gäller europeiskt samarbete på ungdomsområdet.
Forskarnivå	Den tredje nivån i referensramen för kvalifikationer för det europeiska området för högre utbildning, som ministrarna för högre utbildning enades om vid mötet i Bergen i maj 2005 inom ramen för Bolognaprocessen. Deskriptorn för den tredje nivån i referensramen motsvarar läranderesultaten för EQF-nivå 8.
Praktik	Att tillbringa en period i ett företag eller en organisation i ett annat land för att förvärva specifik kompetens som krävs på arbetsmarknaden, få yrkeserfarenhet och bättre förståelse för den ekonomiska och sociala kulturen i det landet.
Gränsöverskridande, transnationell	Om inte annat anges, all verksamhet som omfattar minst två programländer.
Generella färdigheter (mjuka färdigheter, livskunskap)	Omfattar förmågan att tänka kritiskt, vara nyfiken och kreativ, ta initiativ, lösa problem och samarbeta, kunna kommunicera effektivt i en mångkulturell och tvärvetenskaplig miljö, kunna anpassa sig till samhället, hantera stress och osäkerhet. Dessa färdigheter ingår i nyckelkompetenserna.
EU:s verktyg för öppenhet och erkännande	Instrument som hjälper intressenter att förstå, uppskatta och när det är aktuellt erkänna utbildningsresultat och kvalifikationer i hela EU.

Validering av icke-formellt och informellt lärande	En process varigenom en behörig myndighet bekräftar att en person har förvärvat läranderesultat som uppmätts mot en relevant standard och som består av följande fyra olika faser: 1. Identifiering genom dialog av en viss persons erfarenheter. 2. Dokumentation för att göra personens erfarenheter synliga. 3. En formell utvärdering av dessa erfarenheter och 4. Certifiering av resultaten av utvärderingen, vilket kan leda till en partiell eller fullständig kvalifikation.
Yrkesutbildning	Utbildning i syfte att förse människor med kunskap, sakkunskap, färdigheter och/eller kompetenser som krävs för vissa yrken eller mer allmänt på arbetsmarknaden. Inom Erasmus+ får projekt för inledande eller fortsatt yrkesutbildning delta i yrkesutbildningsinsatser.
Virtuellt utbyte	Verksamheter med stöd av informations- och kommunikationsteknik, inklusive e-lärande, som förverkligar eller underlättar internationella samarbetsprojekt i samband med undervisning och inlärning.
Lärande på arbetsplatsen	En studietyp som innebär att kunskap, färdigheter och kompetenser förvärvas genom att utföra – och reflektera över – uppgifter i ett yrkessammanhang, antingen på arbetsplatsen (t.ex. kombinerad utbildning) eller i en yrkesutbildningsinstitution.
Unga	Inom programmet Erasmus+, personer mellan 13 och 30 år.
Ungdomsverksamhet	En verksamhet utanför skolan (såsom ungdomsutbyte, volontärtjänst eller ungdomsutbildning) som utförs av en ung människa, antingen individuellt eller i en grupp, särskilt genom ungdomsorganisationer, och som utmärks av en icke-formell utbildningsstrategi.
Personer som arbetar med unga, ungdomsledare	En yrkesverksam person eller volontär som medverkar i icke-formellt lärande och stöder unga i deras personliga sociopedagogiska och yrkesmässiga utveckling.
Ungdomspass	Ungdomspasset (Youthpass) är det europeiska verktyget för att validera läranderesultaten hos unga och personer som arbetar med unga som har deltagit i projekt som får stöd av Erasmus+. Ungdomspasset består av a) intyg som deltagare kan få inom flera av programmets insatser och b) en fastställd process som hjälper unga, personer som arbetar med unga och ungdomsorganisationer att reflektera över läranderesultaten efter ett Erasmusprojekt inom ungdomsverksamhet och icke-formellt lärande. Ungdomspasset ingår också i EU-kommissionens bredare strategi för att förbättra erkännandet av icke-formellt och informellt lärande och av arbete inom ungdomssektorn i och utanför Europa.

Bilaga IV – Användbara webbplatser och kontaktuppgifter

Användbara hänvisningar

Titel	Länk
Riktmärken och indikatorer för Europa 2020-strategin och Utbildning 2020	http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Europe_2020_indicators_-_education&oldid=301033
Analys av utbildning (omfattar för-skola och barnomsorg, grundskola, gymnasium och högskola samt många särskilda utbildningsområden)	http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/
Analys av utbildning och yrkesutbild-ning, omfattar alla områden	http://www.oecd.org/education/
Analys av utbildning och yrkesutbild-ning, omfattar alla områden	https://en.unesco.org/ http://www.uis.unesco.org/Pages/default.aspx
Mall för tillägg till examensbevis	http://ec.europa.eu/education/tools/diploma-supplement_en.htm
ECTS användarhandledning	http://ec.europa.eu/education/tools/docs/ects-guide_en.pdf
ECVET	http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm http://www.ecvet-secretariat.eu
Utbildning i entreprenörskap: Hand-ledning för lärare i entreprenörskap	http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/7465/attachments/1/translations/en/renditions/native&usg=AFQjCNEAZENuwg06uXIDQR_CK8zmSko5Lw&sig2=kjtnBVqQOeVNEhNWeBUSrw&cad=rja
Elektronisk plattform för vuxnas lärande i Europa (Epale)	http://ec.europa.eu/epale
Eqavet	http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/eqavet_en.htm
Erasmus+ plattform för projektresul-tat	http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/
Esco	https://ec.europa.eu/esco
EU:s kompetenskarta	http://euskillspanorama.cedefop.europa.eu
Europass webbplats	https://europass.cedefop.europa.eu/en/home
Europeiska agendan för vuxnas lärande och den senaste politiska utvecklingen	http://ec.europa.eu/education/policy/adult-learning/index_en.htm
Indikatorer och riktmärken – utbild-ningsgranskning	http://ec.europa.eu/education/tools/et-monitor_en.htm
Indikatorer och riktmärken – officiell dokumentation	http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/indicators-benchmarks_en.htm
Samling av nyckeldokument om idrott	http://ec.europa.eu/sport/library/index_en.htm
De viktigaste europeiska ungdoms-politiska dokumenten (däribland det förnyade ramverket för europeiskt samarbete inom området för ung-domsfrågor)	http://ec.europa.eu/youth/library/index_en.htm
Viktiga politiska initiativ och resultat inom utbildning och yrkesutbildning sedan 2000 – utveckling av skolpoli-tiken	http://ec.europa.eu/education/policy/school/index_en.htm
Viktiga politiska initiativ och resultat inom utbildning och yrkesutbildning sedan 2000 – högskolereform	http://ec.europa.eu/education/policy/higher-education/index_en.htm
En öppen utbildning: Innovativ inlär-ning och undervisning med ny teknik och öppna utbildningsresurser för alla (COM(2013) 654)	http://ec.europa.eu/education/newtech/
En ny syn på utbildning: att investera i färdigheter för att uppnå bättre socioekonomiska resultat	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52012DC0669 http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_en.htm
Stöd till tillväxt och sysselsättning – en agenda för modernisering av Europas system för högre utbildning	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=COM:2011:0567:FIN

Titel	Länk
Initiativ för standardisering – en strategisk vision för europeiska standarder: Arbetet framåt för att öka och påskynda hållbar tillväxt i den europeiska ekonomin till 2020	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=COM:2011:0311:FIN
Bryggekommunikén om ett närmare europeiskt samarbete i fråga om yrkesutbildning för perioden 2011–2020	http://ec.europa.eu/education/brugecomm/
Mot ett fördjupat samarbete och en större samstämmighet vad gäller utbildning i entreprenörskap	http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/9269/attachments/1/translations/en/renditions/native
Flaggskeppsinitiativet ”Unga på väg” (Youth on the move)	http://europa.eu/youthonthemove/index_en.htm
Webbplatsen för Youthpass	https://www.youthpass.eu

Kontaktuppgifter

Europeiska kommissionen – Generaldirektoratet för utbildning och kultur (GD EAC)

http://ec.europa.eu/erasmus-plus

Europeiska kommissionen – Genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medel och kultur (Centrala programkontoret)

http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php

Nationella kontor

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_en